

මෙම පොතෙහි අඩංගු කරුණු අන්තර්ජාලය තුළ
භාවිතයට පහසු යුනිකේත අකුරු ක්‍රමයට සකසා
<http://pitaka.lk> වෙබ් අඩවියේ ඇතුළත් කර ඇත.

අංගුත්තර නිකාය

3

ධම්මිනිය උගත් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. ජී. උ සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

අනුශාසක මණ්ඩලය

පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පරිවේණාධිපති ගරු කීර්තිතුඩුවේ පඤ්ඤාසාර නායක මාහිමියන්වහන්සේ

මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදය පිරිවෙනේ B.A., PH.D. උපාධිධාරී පණ්ඩිත ගරු දෙනිගස්පේ පඤ්ඤාසාර නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

කළුතර පුලිනකලාරාමාධිපති ගරු බේරුවල ශ්‍රීසුමංගල ශ්‍රීතිවාසාහිධාන මහානායක මාහිමියන්වහන්සේ

අම්බලම්ගොඩ මහා විහාරස්ථ විද්‍යාලොක විද්‍යාලයාධිපති ශ්‍රී සද්ධර්මභාරතීශ්වර පණ්ඩිතාචාර්ය විල්ගොඩ ශ්‍රී ධර්මානන්ද මහාස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ

වැලිතර මහාකප්පිණ මුදලින්දාරාමස්ථ රාජපක්ෂ පරිවේණාධිපති ගරු රන්දොඹේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බළන්ගොඩ ශ්‍රී ධර්මානන්ද පරිවේණාධිපති ගරු ආනන්ද මෙමන්‍රෙය ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බෙල්ලන ධර්මපාල පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත බෙල්ලන ඤාණවිමල ස්ථවිරයන්වහන්සේ

රන්දොඹේ මහාවේනිය පරිවේණාධිපති ගරු වලගෙදර පණ්ඩිත සොමාලොක නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

අඹගහපිටියේ සුගත ශාසනොදය පරිවේණාධිපති අනුංගල්ලේ පණ්ඩිත විමලකිත්ති නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

අම්බලන්ගොඩ අග්ගාරාමාධිපති අග්ග මහා පණ්ඩිත ගරු පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ

ගාල්ලේ ගල්වඩුගොඩ විද්‍යාරාජ පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත සුමංගල නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බම්බලපිටියේ වජිරාරාමවාසී ගරු නාරද මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ

මාදම්පේ සුනන්දොදය පරිවේණාධිපති ගල්පොත්තාවෙල ශ්‍රී පඤ්ඤානන්ද ප්‍රධාන නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

මරදානේ ශ්‍රීලංකා විද්‍යාලයාධිපති ගරු බද්දේගම පණ්ඩිත විමලවංශ ස්ථවිරයන්වහන්සේ

පණ්ඩිත එච්. නන්දසාර මහතා

ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහතා

අංගුත්තර නිකාය 3

ධම්මිනිය උගන් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. ජී. ද සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

සීමාසහිත
ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 1955
දෙවැනි මුද්‍රණය - 2013

ත්‍රිපිටකය

අංගුත්තර නිකාය 3

© කුමාරි ජයවර්ධන

ISBN 978-955-

පිටුවැසුම සැකසුම :
පාලිත සේනානායක

අක්ෂර සංයෝජනය:
නෙල්කා අබේවික්‍රම

ප්‍රකාශනය:
සී/ස ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම
661,665,675, පී. ද ඇස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.

මුද්‍රණය:
චතුර මුද්‍රණාලය
69, කුමාරදාස පෙදෙස, වැල්ලම්පිටිය.

ත්‍රිපිටක සිංහල පරිවර්තනය

බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙසූ ධර්මය මූලින්ම සඳහන් වූයේ මාගධී භාෂාවෙන් හෙවත් පසුකලක 'පාළි' නමින් හැඳින්වුණ භාෂාවෙනි. ප්‍රථම ද්විතීය හා තෘතීය ධර්ම සංගායනාවලින් සංගෘහිත වූයේත් ශ්‍රී ලංකාවේදී ග්‍රන්ථාරූඪ වූයේත් මෙම පාළි ත්‍රිපිටකයමය. පසුකාලවලදී එම ත්‍රිපිටකයට අට්ඨකථා හා ටීකා ඉතා වැඩි කොටසක් ලියවුණේ එම පාළි භාෂාවෙන් මය, ශ්‍රී ලංකාවේ දී මය. සිංහල හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ප්‍රමුඛත්වයෙනි. මේ නිසා මූලික ලෙස බුදුදහම හදාළ හැකිව පැවැතුණේ පාළි භාෂාවෙන් මය. සන්න සහ පිටපොත් වශයෙන් සමහර පාළි පොත්වල කොටස් සිංහල භාෂාවට නගා ලියා තිබුණ නමුත් සම්පූර්ණ පරිවර්තනයක් සිදුවී නොතිබිණ. ජාතකට්ඨ කථාව හා විනය පොත්වල කොටස් බොහෝ දුරට සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය පැවැතිණ. ශ්‍රී ලංකාවේ මුද්‍රණ ශිල්පය පටන්ගැනුනේ මේ තත්ත්වය මතය. වටිනා ඤාණ සම්භාරයක් ඇතුළත්වන සිංහල ජාතිය සන්නකයැයි කිව හැකි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල පාඨකයන්ට කියවා තේරුම් ගත හැකි තත්ත්වයේ වැඩ පිළිවෙළක අවශ්‍යතාව බෙහෙවින් දැනෙන්නට විය.

මේ අවස්ථාවේ නොයෙක් විෂයයන් කෙරෙහි මනස යොමු කළ පඬිවරයෙක් මෙදෙසට යොමු විය. එනම් ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාය. නීතිය, දර්ශනය, විවිධ භාෂා ආදිය ප්‍රගුණ කොට දේශපාලනයට පිවිසි ඒ මහතා දකුණු කොළඹ ආසනයෙන් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට තේරුණේය. එක්වරකින්ම එම මග අත්හල එතුමා යොමුවූයේ ධර්ම ශාස්ත්‍රීය කටයුතු වෙතටය. එහි ඵලයක් වූයේ පාළි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමය.

සිංහලයන් සතුව පැවැතුණද ඉතා සුළු පිරිසකට තේරුම් ගත හැකිව තුබූ පාළි ත්‍රිපිටකය හා ඒ සඳහා ලියැවුණ අට්ඨකතා ද ඒවා සඳහා ලියැවුණ ටීකා ග්‍රන්ථද ගත් කල විශාල පොත් සමූහයකි. එම පොත් සමූහය තනිවම සිංහල භාෂාවට නැගීමට කෙනෙකු සිතීම පවා ආශ්චර්යකි. එම අසිරිමත් කාර්යයට සිතත් අතත්

යොමු කළ වීරයා වූයේ ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා ශ්‍රීමතය. එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ ටික දෙනෙකුට ලැබිය හැකිව තුබූ එංගලන්තයට ගොස් පශ්චාත් උපාධියක් ලැබීමට වරම් ලත් එතුමා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ පිය තැබූ නීති වෘත්තීය මෙන්ම දෙවන වරට යොමු වූ දේශපාලනය ද සිත් නොගත් නිසාදෝ ඒවා වෙනුවට ග්‍රන්ථ රචනයට බැස්සේ තමාගේම තෝරාගැනීමක් ලෙසය.

විසිවන සියවසේ මැද භාගය වනවිට එංගලන්තයේ පාළු පොත් සමාගම පාළු ක්‍රිපිටකයෙන් බොහෝ කොටසක් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පෙරළා මුද්‍රණය කර තිබිණ. ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණ බවක් ලබා සිටි ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා බෞද්ධ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ සිංහලට නැගීමේදී ඉංග්‍රීසි පරිවර්තන උපයෝගී කරගත්තේ ඇත. ඒ සමග එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ සිටි ධර්මවිනයධර මහතෙරවරුන්ගේ උපදෙස් ද ලබා ගත් බව එතුමාම පවසා ඇත. මුද්‍රණ පහසුකම් අඩුවෙන් පැවැති එම කාලයේ නිරවුල්ව ස්වකීය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය කිරීමට සිතූ එතුමා ධර්මසමය නමින් මුද්‍රණාලයක් ද පටන්ගත්තේය. පාළු ක්‍රිපිටක ග්‍රන්ථවල සිංහල පරිවර්තනයේ සමහර තැන් වියතුන්ගේ විවේචනයටද භාජනද විය.

පාළු භාෂාවෙන් සඳහන් වී ඇති කරුණු පැහැදිලි කිරීමේදී අවධිකතාවල පවා මතභේද සහිත තැන් දක්නට ඇත. මේ සෑම ආගමකම දක්නා දෙයකි. බුදුසසුනද වෙන වෙන නිකායවලට බෙදුනේ බුද්ධ දේශනාවන් විවිධව තේරුම් කිරීම නිසාය. විශේෂයෙන් සූත්‍ර පිටකයේ ඇතුළත් වෙන ගැඹුරු අදහස් වෙනත් භාෂාවකින් පැවැසීම සුළුපටු කාර්යයක් නොවේ. ඒ ගැන සලකන විට ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාට ලොකු සම්මානයක් හිමිය. අඩසියවසකින් පැරැණි වූ එම ග්‍රන්ථ මේ වන විට වෙළඳපොළේ දක්නට නැති බව සලකා ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා සූරින් පළ කළ සිංහල ක්‍රිපිටකය නැවත මුද්‍රණය කිරීමෙන් එම අඩුව පිරවීමට සිරිසුමන ගොඩගේ සිරිමතාණන් ගත් පියවර ප්‍රශංසනීයය. ඇතැම් පොත් සොයා ගැනීමත් දුෂ්කරය. අපහසුකම් නොසලකා ගත් මෙම පියවර නොපමාව නිම කිරීමට එතුමාට හැකිවේවායි මම ප්‍රාර්ථනා කරමි.

බෙල්ලන ඤාණවිමල මහානායක ස්ථවිර

පෙරවදන

බෞද්ධ ග්‍රන්ථ අතර මුදුන්මල්කඩ ත්‍රිපිටකයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය මුළුමනින්ම ග්‍රන්ථාරූඪ කර ඇති ත්‍රිපිටකය පළ වී ඇත්තේ පාළි භාෂාවෙනි. එනිසාම වැඩිදෙනෙකුට ත්‍රිපිටකය කියවා අවබෝධ කර ගැනීම බලවත් ගැටලුවක් විය. 2500 බුද්ධ ජයන්තිය වෙනුවෙන් සංස්කරණය කරන ලද ත්‍රිපිටකය බොහෝවිට උගතුන්ට පමණක් සීමා විය. පසුකාලයේ බොහෝ වියතුන් ත්‍රිපිටකය සිංහලට නැගුවද එම පරිවර්තන ද එතරම් ලිහිල් බසින් පළ නොවිනි.

මෙරට විසූ ප්‍රකට බුද්ධිමතකු මෙන්ම සිංහල, පාළි හා ඉංග්‍රීසි භාෂාත්‍රයෙහි මනා ප්‍රවීණත්වයක් ලද විද්වතකු ද වූ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා එවක මෙරට විසූ ධර්ම විනය උගත් පණ්ඩිත මහස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ ආධාර ඇතිව ත්‍රිපිටකය සරල බසින් සිංහලට නැගුවේ එබැවිනි. ත්‍රිපිටකයේ දැනට පළ වී ඇති සිංහල පරිවර්තන අතුරෙන් කියවා පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකි, කාටත් වැටහෙන බසින් ලියැවුණ පොත් පෙළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ මෙම පොත් පෙළ බව අපගේ වැටහීමයි. ත්‍රිපිටකය මෙතරම් සරල සිංහලෙන් ලියැවුණ වෙනත් ග්‍රන්ථ මාලාවක් බිහිවී නැත. එබැවින් බොහෝ දෙනා අපෙන් කළ ඉල්ලීම් ද සලකා බලා ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අප අදහස් කළේ බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය සරල සිංහලෙන් කියවා අවබෝධ කරගනු රිසි පාඨකයන් වෙනුවෙනි.

මෙම බැඳුරුම් කටයුත්තේදී අප මුහුණ දුන් බලවත් ගැටලුව වූයේ පනහ දශකයේ මුල් භාගයේ කාණ්ඩ 48 කින් පළවූ එම සම්පූර්ණ ග්‍රන්ථ මාලාව සොයා ගන්නේ කෙසේද යන්නයි. ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා එම පොත් පෙළ සංස්කරණය

කරන සමයෙහි එම කාර්යය සඳහා ඒ මහතාට මඟ පෙන්වූ මහතෙරුන් වහන්සේලා අතුරෙන් අද ජීවතුන් අතර වැඩසිටින එකම හික්ෂුන් වහන්සේ වන කොල්ලුපිටියේ වාලුකාරාමාධිපති අතිපූජ්‍ය බෙල්ලන ඤාණවිමල මහනායක ස්වාමිපාදයාණන් වහන්සේගේ මඟ පෙන්වීම මෙහිදී අපට විශාල ශක්තියක් විය.

ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටකය සරල සිංහල පොත් පෙළ අප වෙත ලබාදීමට කටයුතු කළ විද්‍යාර්ථය පරිවෙණාධිපති බලන්ගොඩ සෝභිත නාහිමිපාණන් වහන්සේටත්, දොඩන්දුව පූජ්‍ය පණ්ඩිත ගංතලාවේ ගුණානන්ද නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, පූජ්‍ය විද්‍යානිධි අම්බලන්ගොඩ සුමේධානන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, අරිසෙන් අහුබුදු මහත්මියටත්, ශ්‍රීනාත් ගනේවත්ත මහතාටත්, ජනාධිපති ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශක මිලින්ද මොරගොඩ මහතාට සහ එස්. අයි. ගමගේ මහතාටත් අපගේ කෘතගුණපූර්වක ස්තූතිය හිමිවේ.

මෙම ග්‍රන්ථ මාලාව යළි මුද්‍රණය කිරීමට අනුමැතිය පළ කළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාගේ දියණිය වන ආචාර්ය කුමාරි ජයවර්ධන මහත්මියටත්, පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය කළ නෙල්කා අබේවික්‍රම මහත්මියටත්, මුද්‍රණ සම්බන්ධීකරණයෙන් දායක වූණු පාලිත සේනානායක මහතාටත්, සෝදුපත් කියැවූ මිල්ටන් මද්දුමගේ මහතාටත් අපගේ ස්තූතිය හිමිවිය යුතුය.

සිරිසුමන ගොඩගේ

2013 අගෝස්තු

සංඥාපනය

සූත්‍ර පිටකයේ හතරවෙනි නිකායවූ අංගුත්තර නිකාය නිපාත එකොළහකින් යුක්තයි. එක අභිගයකින් යුත් ධර්ම පළමුවෙනි නිපාතයෙහිද, අභිග දෙකකින් යුතු ධර්ම දෙවෙනි නිපාතයෙහිද යනාදී වශයෙන් ඒ ඒ නිපාත වෙන්කර තිබේ. පළමුවන සංඝායනාවේදී මේ නිකාය ආරක්ෂා කිරීමට භාරවූයේ අනුරුද්ධ මහ රහතන්වහන්සේටය. මේ පොතට අංගුත්තර නිකායේ 5 නිපාතයේ 4 පණ්ණාසකයේ සිට 8 නිපාතයේ 5 වර්ගයේ අවසානය දක්වාද ඇතුළු කළෙමි.

මේ පොත් ලියා ප්‍රසිද්ධ කිරීමට නොයෙක් පළාත්වල සංඝයා වහන්සේලා දුන් ආධාරය මහත් උපකාරයක් විය.

මේ පොත් පෙළ කියවීමට නොයෙක් තරාතිරම් වල පින්වතුන් දක්වන උනන්දුව ප්‍රීතියට කරුණක් වේ. සමහර පාඨශාලා ශිෂ්‍යයන් විසින්ද මේ පොත් පිළිවෙළට කියවීමට පටන් ගෙන තිබේ.

බොහෝ වැඩ කටයුතුවල යෙදී සිටින කාලයක, ශාසන ආලයෙන් ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයා මේ ව්‍යාපාරයට කරගෙන යන උපකාර මහත් බව නැවතත් දන්වමු.

මේ පොත සඳහා සියලු ආකාරයෙන් අපට ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයාගෙන් ආධාර ලැබුණා පමණක් නොව රන්දොණේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේද, පණ්ඩිත පින්කන්දේ පඤ්ඤාවාස ස්ථවිරයන් වහන්සේද, පැල්මඩුල්ලේ ශ්‍රී සද්ධම්මොදය පිරිවෙනාධිපති පණ්ඩිත කේ. පඤ්ඤාරාම ස්ථවිරයන් වහන්සේද, පණ්ඩිත විමල වීරසූරිය මහතාද, ඩී. එන්. ඒ. මුදලිගේ මහතාද, ඒ. ඇස්. බී. ඩබ්ලිව්. නානායක්කාර මහතාද, ඇල්. ජී. පෙරේරා මහතාද ආධාර කළෝය.

මේ පොත් ලිවීමට නොයෙක් උපදෙස් සහිත ලියුම් එවා තිබෙන උගත් භික්ෂූන් වහන්සේලාටත් බෞද්ධ උපාසක පින්වතුන්ටත් සාමාජිකයින් වශයෙන් පොත් ගැනීමට බැඳී සිටින පින්වතුන්ටත් අපේ ගෞරව ස්තූතිය පිරිනමමු.

මීට,
ඒ. පී. ද සොයිසා

පටුනේ සඳහන් එක් එක් පරිච්ඡේද වලට පිවිසීම සඳහා ඒ නම් මත click කරන්න, නැතිනම් වම් පස bookmarks තීරුව භාවිතා කරන්න.

පටුන

පිට

පඤ්චක නිපාතය

සතරවෙනි පණ්ණාසකය

16. සද්ධර්ම වර්ගය	935
17. ආසාත වර්ගය	946
18. උපාසක වර්ගය	964
19. අරඤ්ඤ වර්ගය	979
20. බ්‍රාහ්මණ වර්ගය	981
පස්වෙනි පණ්ණාසකය	
21. කිම්බිල වර්ගය	1002
22. අක්කොසක වර්ගය	1008
23. දීඝ වාරිකා වර්ගය	1012
24. ආවාසික වර්ගය	1017
25. දුච්චරිත වර්ගය	1022
හයවෙනි පණ්ණාසකය	
උපසම්පදා වර්ගය	1026

ෂක්ක නිපාතය

පළමුවෙනි පණ්ණාසකය

1. ආයුතෙය්‍ය වර්ගය	1033
2. සාරාණීය වර්ගය	1039
3. අනුත්තරිය වර්ගය	1057
4. දේවතා වර්ගය	1070
5. ධම්මික වර්ගය	1084
දෙවෙනි පණ්ණාසකය	
6. මහා වර්ගය	1111
7. දේවතා වර්ගය	1155
8. අරහත්ත වර්ගය	1163
9. සීති වර්ගය	1168
10. ආනිසංස වර්ගය	1172

11. තික වර්ගය	1176
12. සාමඤ්ඤ වර්ගය	1179

සත්තක නිපාතය

පළමුවෙනි පණ්ණාසකය

1. ධන වර්ගය	1182
2. අනුසය වර්ගය	1188
3. වජ්ජිසත්තක වර්ගය	1193
4. දේවතා වර්ගය	1203
5. මහායඤ්ඤ වර්ගය	1213
දෙවෙනි පණ්ණාසකය	
6. අව්‍යාකත වර්ගය	1234
7. මහා වර්ගය	1264
8. චිතය වර්ගය	1299
9. සමණ වර්ගය	1303
10. ආනුණෙය්‍ය වර්ගය	1304

අවිධික නිපාතය

පළමුවෙනි පණ්ණාසකය

1. මෙත්තා වර්ගය	1307
2. මහා වර්ගය	1327
3. ගහපති වර්ගය	1360
4. දාන වර්ගය	1385
5. උපොසථ වර්ගය	1396

අංගුත්තර නිකාය.

පඤ්චක නිසාතය.

සතරවෙනි පණ්ණාසකය.

160. සද්ධම්ම වර්ගය.

1. අනෙකග්ග චිත්ත සූත්‍රය:- (මේ වර්ගයේ 1-8 දක්වා ඒ ඒ සූත්‍රවල 3 ඡේදය 1 ඡේදය මෙනි. 6 ඡේදය 4 ඡේදය මෙනි.)

1. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූයේ සද්ධර්මය අසන්නේද, කුශල ධර්මයන්හි සම්පූර්ණ කරණලද මාර්ග නියමයට බැසගන්ට නුසුදුසු වේ.

2. "කවර පසකින්ද යත්, ධර්ම කථාවට පරිභව කෙරේද, කථිකයාට පරිභව කෙරේද, තමාට පරිභව කෙරේද, වික්ෂිප්ත සිත් ඇත්තේ ධර්මය අසාද, එකඟ නොවූ සිත් ඇත්තේ නුනුවණින් මෙනෙහි කෙරේද, යන පසිනි.

4. මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තව සද්ධර්මය අසන්නේ කුශල ධර්මයන්හි සම්පූර්ණ කරණලද මාර්ග නියමයට බැස ගන්ට සුදුසු වේ.

5. "කවර පසකින්ද යත්? කථාවට පරිභව නොකෙරේද, කථිකයාට පරිභව නොකෙරේද, තමාට පරිභව නොකෙරේද, වික්ෂිප්ත නොවූ සිත් ඇත්තේ ධර්මය අසාද, එකඟ සිත් ඇත්තේ නුවණින් මෙනෙහි කෙරේද, යන පසිනි.

2. දුප්පඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි කරුණු පසකින් යුක්තව සද්ධර්මය අසන්නේද, කුශල ධර්මයන්හි සම්පූර්ණ කරණලද මාර්ග නියමයට බැසගන්ට නුසුදුසු වේ

2. “කචර පසකින්ද යත්, කථාවට පරිභව කෙරේද, කථිකයාට පරිභව කෙරේද, තමාට පරිභව කෙරේද, ජඩවූ කෙළතොලුවූ දුෂ්ප්‍රාඥයෙක් වේද, නොදන්නා ලද්දෙහි දන්නා ලද්දෙමි යන සිත් ඇත්තේ වේද යන පසිනි.

4. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තව සද්ධර්මය අසන්නේ කුශල ධර්මයන්හි සම්පූර්ණ කරණලද මාර්ග නියමයට බැසගන්ට සුදුසු වේ.

5. “කචර පසකින්ද යත්, කථාවට පරිභව නොකෙරේද, කථිකයාට පරිභව නොකෙරේද, තමාට පරිභව නොකෙරේද, ජඩ නොවූ කෙළතොළු නොවූ ප්‍රඥා ඇත්තෙක් වේද, නොදන්නා ලද්දෙහි දනිමි යන සිත් ඇත්තේ නොවේද (යන පසිනි.)

3. ඤාතමානී සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තව බණ අසන්නේද, කුශල ධර්මයන්හි සම්පූර්ණ කරණ ලද මාර්ග නියමයට බැසගන්ට නුසුදුසු වේ.

2. ‘කචර පසකින්ද යත්? ගුණමකු වූයේ ගුණමකු බැවින් මඬනා ලද සිත් ඇත්තේ ධර්මය අසාද, හෙළා දක්නා සිත් ඇත්තේ සිදුරු සොයමින් ධර්මය අසාද, ධර්ම දෙශකයා කෙරෙහි ගටනා සිත් ඇත්තේ හටගත් ක්‍රොධ හුල් ඇත්තේ වේද, ජඩවූ කෙළතොලුවූ දුෂ්ප්‍රාඥයෙක් වේද, නොදන්නා ලද්දෙහි දන්නා ලද්දේ වෙමි යන සිත් ඇත්තේ වේද, (යන පසිනි.)

4. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තව බණ අසන්නේ කුශල ධර්මයන්හි සම්පූර්ණ කරණලද මාර්ග නියමයට බැසගන්ට සුදුසු වේ.

5. “කචර පසකින්ද යත්? ගුණමකු නොවූයේ ගුණමකු බැවින් නොමඬනා ලද්දේ ධර්මය අසාද, හෙළාදක්නා සිත් නැත්තේ සිදුරු සෙවීම නැත්තේ ධර්මය අසාද, ධර්ම දෙශකයා කෙරෙහි නොගටනා සිත් ඇත්තේ හටගත් ක්‍රොධ හුල් රහිත වේද, ජඩ නොවූයේ කෙළතොළු නොවූයේ ප්‍රඥා ඇත්තේ වේද, නොදන්නා ලද්දෙහි දන්නා ලද්දේ වෙමි යන සිත් ඇති නොවේද, යන පසිනි.”

4. පඨම සද්ධම්මන්තරධාන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්ම පසක් සද්ධර්මයාගේ මුච්චවීම පිණිස අතුරුදහන්වීම පිණිස පවතිත්.

2. "කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු සකස්කොට ධර්මය නොඅසත්ද, සකස්කොට ධර්මය නොපිරිවහත්ද, සකස්කොට ධර්මය නොදරත්ද, සකස්කොට දරණලද ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂා නොකරත්ද, සකස්කොට අර්ථය දැන ධර්මය දැන ධර්මයට අනු ධර්මයෙහි නොපිළිපදිද්ද යන පසයි.

4. "මහණෙනි, මේ ධර්ම පසක් සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුච්ච නොවීම පිණිස අතුරුදහන් නොවීම පිණිස පවතිත්.

5. "කවර පසක්ද යත්, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු සකස්කොට ධර්මය අසත්ද, සකස් කොට ධර්මය පිරිවහද්ද, සකස්කොට ධර්මය දරත්ද, සකස් කොට දරණලද ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂා කරත්ද, සකස්කොට අර්ථය දැන ධර්මය දැන ධර්මයට අනු ධර්මයෙහි පිළිපදිත්ද යන පසයි."

5. දුතිය සද්ධම්මන්තරධාන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්ම පසක් සද්ධර්මයාගේ මුච්චවීම පිණිස අතුරුදහන්වීම පිණිස පවතිත්.

2. "කවර පසක්ද යත්, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු සූත්‍රය, ගෙයාය, වෙයාකරණය, ගාථාය, උදානය, ඉතිචුත්තකය, ජාතකය, අඛිභුත ධර්මය, වෙදල්ලය යන ධර්මය නොපිරිවහද්ද, මහණෙනි, මේ පළමුවන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ මුච්චවීම පිණිස අතුරුදහන්වීම පිණිස පවතී.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහනලද පරිදි ධර්මය විස්තර වශයෙන් අනුන්ට දෙශනා නොකෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ දෙවන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ මුච්චවීම පිණිස අතුරුදහන්වීම පිණිස පවතියි.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහන ලද පරිදි ධර්මය විස්තර වශයෙන් අනුන්ට

නොකියවන්ද, මහණෙනි, මේ තුන්වන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ මුච්චවීම පිණිස අතුරුදන්වීම පිණිස පවතී.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහන ලද පරිදි ධර්මය විස්තර වශයෙන් සජ්ඣායනා නොකරන්ද, මහණෙනි, මේ සතරවන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ මුච්චවීම පිණිස අතුරුදන්වීම පිණිස පවතියි.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහන ලද පරිදි ධර්මය සිතින් අනුව කල්පනා නොකෙරෙත්ද, සිතින් අනුව සලකා නොබලන්ද, මහණෙනි, මේ පස්වන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ මුච්චවීම පිණිස අතුරුදන්වීම පිණිස පවතියි.

4. "මහණෙනි, මේ ධර්ම පසක් සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුච්චනොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතිත්.

5. "කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු සූත්‍රය, ගෙය්‍යය, වෙය්‍යාකරණය, ගාථාය, උදානය, ඉතිවුත්තකය, ජාතකය, අබ්භුත ධර්මය, වෙදල්ලය යන ධර්මය පිරිවහද්ද, මහණෙනි, මේ පළමුවන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුච්ච නොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතියි.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහන ලද පරිදි ධර්මය විස්තර වශයෙන් අනුන්ට දෙශනා කෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ දෙවන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුච්චනොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතියි.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහනලද පරිදි ධර්මය විස්තර වශයෙන් අනුන්ට කියවන්ද, මහණෙනි, මේ තුන්වන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුච්ච නොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතී.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහන ලද පරිදි ධර්මය විස්තර වශයෙන් සජ්ඣායනා

කෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ සතරවෙනි ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුවහ නොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතියි.

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු අසනලද පරිදි පිරිවහන ලද පරිදි ධර්මය සිතින් අනුව කල්පනා කරත්ද, අනුව සොයත්ද, සිතින් අනුව සලකා බලත්ද, මහණෙනි, මේ පස්වෙනි ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුවහ නොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතියි.

6. තනිය සද්ධම්මන්තර ධාන සූත්‍රය:- 1. ‘මහණෙනි, මේ ධර්ම පසක් සද්ධර්මයාගේ මුවහ වීම පිණිස අතුරුදන් වීම පිණිස පවතිත්.

2 “කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු නොමනා කොට ගන්නා ලද සූත්‍රාන්තය නපුරුකොට බහණලද පද ව්‍යඤ්ජනවලින් යුක්තව පිරිවහද්ද, මහණෙනි, අයහපත්කොට බහණලද පද ව්‍යඤ්ජන ඇත්තහුගේ අර්ථයද දුරවබෝධ වේ. මහණෙනි, මේ පළමුවන ධර්මයතෙම

2. (ii) “සද්ධර්මයාගේ මුවහවීම පිණිස අතුරුදන්වීම පිණිස පවතියි.

(iii) “මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු නපුරු වචන ඇත්තාහු අකීකරුභාවය කරන්නාවූ ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූවාහු නොඉවසන්නාහු අනුශාසනාව පැදකුණු කිරීමෙන් නොගන්නාහු වෙත්ද, මහණෙනි, මේ දෙවන ධර්මයතෙම සද්ධර්මයාගේ මුවහවීම පිණිස අතුරුදන්වීම පිණිස පවතියි.

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. බහුශ්‍රැතවූ පැමිණි ආගම ඇත්තාවූ ධර්මය දරන්නාවූ විනය දරන්නාවූ මාතෘකා දරන්නාවූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත්ද, ඒ භික්ෂුහු සකස් කොට සූත්‍රාන්තය අනිකාට නොකියවත්ද, ඔවුන්ගේ ඇවෑමෙන් සූත්‍රාන්තයතෙම සුන්වූ මුල් ඇත්තේ පිළිසරණ රහිත වේ. මහණෙනි, මේ තුන්වන ධර්මයතෙම (මෙහි 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ස්ථවිර භික්ෂූහු ප්‍රත්‍ය බහුල කොට ඇත්තාහු සස්ත ලිහිල් කොට ගත්තාහු නිවරණයන්ට බැස ගැන්මෙහි පෙරදැරි වූවාහු උතුම් විවේකයෙහි බහා තබනලද දුර ඇත්තාහු වෙද්ද, නොපැමිණියහුගේ පැමිණීම පිණිස නොලබන ලද්දහුගේ ලැබීම පිණිස, ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණ ලද්දහුගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වියඝීය පටන් නොගණිද්ද, ඔවුන්ගේ පශ්චිම ජනතාව දෘෂ්ටානුගතියට පැමිණේ. ඒ ජනතාවද ප්‍රත්‍ය බහුලකොට ඇත්ති සස්ත ලිහිල් කොට ගැණිම් ඇත්ති නිවරණයන්ට බැස ගැන්මෙහි පෙරදැරිවූවා උතුම් විවේකයෙහි බහා තබනලද දුර ඇත්ති වේ. නොපැමිණියහුගේ පැමිණීම පිණිස නොලබන ලද්දහුගේ ලැබීම පිණිස ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණ ලද්දහුගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වියඝීය පටන් නොගණියි. මහණෙනි, මේ සතර වන ධර්මයතෙම (මෙහි 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සංඝතෙම බිඳුනේ වේද, මහණෙනි, භික්ෂු සංඝයා බිඳුනු කල්හි වනාහි ඔවුනොවුන්ට ආක්‍රොෂ කරන්නාහුද වෙත්. ඔවුනොවුන්ට නින්දා කරන්නාහුද වෙත්. ඔවුනොවුන් දුරු කරන්නාහුද වෙත්. ඔවුනොවුන් හැර දමන්නාහුද වෙත්. එහි අප්‍රසන්න වූවාහුද නොපහදිත්. ප්‍රසන්නවූද ඇතැම් කෙනෙකුන්ගේ අත් පරිදි බව වේ. මහණෙනි, මේ පස්වන ධර්මයතෙම (මෙහි 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

4. “මහණෙනි, මේ ධර්ම පසක් සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුච්චනොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතිත්.

5. “කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂූහු මනාව ගන්නාලද සුත්‍රාන්තය මනාව බහනලද පද ව්‍යඤ්ජනවලින් යුක්තව පිරිවහද්ද, මහණෙනි, මනාව බහණ ලද පද ව්‍යඤ්ජන ඇති සුත්‍රාන්තයාගේ අර්ථයද සුධාවබොධ වේ. මහණෙනි, මේ පළමුවන ධර්මයතෙම 5 (ii) සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිස මුච්ච නොවීම පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතියි.

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුහු යහපත් වචන ඇත්තාහු සුවචභාවය කරන්නාවූ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූවාහු ඉවසන්නාහු අනුශාසනාව පැදකුණු කිරීමෙන් ගන්නාහු වෙත්ද, මහණෙනි, මේ දෙවන ධර්මයතෙම (මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. බහුශ්‍රැතවූ දැනගත් පිටකත්‍රය ඇත්තාවූ, ධර්මය දරන්නාවූ, චිත්තය දරන්නාවූ, මාතෘකා දරන්නාවූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත්ද, ඔව්හු සකස්කොට අනිකාට කියවත්ද, ඔවුන්ගේ ඇවෑමෙන් සුත්‍රාන්තය තෙම සුන්වූ මුල් ඇත්තේ නොවේ. පිළිසරණ සහිතවේ. මහණෙනි, මේ තුන්වන ධර්මයතෙම (මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ස්ථවිර භික්ෂුහු ප්‍රත්‍යය බහුල කොට ඇත්තාහු නොවෙද්ද ශාසනය ලිහිල් කොට ගත්තාහු නොවෙද්ද, නීවරණයන්ට බැස ගැන්මෙහි බහා තබනලද දුර ඇත්තාහු උතුම් විචේකයෙහි පෙරදැරි වූවාහු වෙද්ද, නොපැමිණියහුගේ පැමිණීම පිණිස නොලද්දහුගේ ලැබීම පිණිස ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරනලද්දහුගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වීයඝීය පටන් ගනිත්ද, ඔවුන්ගේ පශ්චිම ජනතාව දෘෂ්ටානුගතියට පැමිණේ. ඒ ජනතාවද ප්‍රත්‍ය බහුල කොට ඇත්තී නොවේ. සස්ත ලිහිල් කොට ගැන්ම ඇත්තී නොවේ. නීවරණයන්ට බැසගැන්මෙහි බහා තබනලද දුර ඇත්තී උතුම් විචේකයෙහි පෙරදැරි වේ. නොපැමිණියහුගේ පැමිණීම පිණිස නොලද්දහුගේ ලැබීම පිණිස ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරන ලද්දහුගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වීයඝීය පටන් ගනීයි. මහණෙනි, මේ සතරවන ධර්මයතෙම (මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සංඝතෙම සමගි වූයේ සතුටුවනු ලබන්නේ විවාද නොකරන්නේ එක්ව උදෙසීම ඇත්තේ පහසුවෙන් වාසය කෙරේද, මහණෙනි, සංඝයා වනාහි සමගිවූ කල්හි ඔවුනොවුන්ට ආක්‍රොෂ කරන්නාහුද නොමවෙත්. ඔවුනොවුන්ට නින්දා නොකරන්නාහුද වෙත්. ඔවුනොවුන් දුරුකරන්නාහුද නොවෙත්. ඔවුනොවුන් හැරදමන්නාහුද

නොවෙත්. එහි අප්‍රසන්නවූවාහුද පහදිත්. ප්‍රසන්නවූවන්ගේද බහුලභාවය වේ. මහණෙනි, මේ පස්වන ධර්මය තෙම (මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

7. දුක්කථා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, පුද්ගලයන් පස් දෙනෙකුන්ට ඒ ඒ පුද්ගලයා සඳහා කථාව අයහපත් කථාව වෙයි.

2 "කවර පස්දෙනෙකුන්ටද යත්? මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාව නැත්තහුට ශ්‍රද්ධා ඇත්තවුන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වෙයි. දුශ්ශීලයාහට සිල් ඇත්තන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වෙයි. නුගතාහට උගතුන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වෙයි. මසුරුකම් ඇත්තාහට ත්‍යාගවන්තයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වෙයි. ප්‍රඥා නැත්තහුට ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වෙයි.

3 "මහණෙනි, කුමක් හෙයින් ශ්‍රද්ධා නැත්තහුට ශ්‍රද්ධාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේද, මහණෙනි, ශ්‍රද්ධා නැත්තේ ශ්‍රද්ධාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව කරණු ලබන කල්හි ගැටෙයි.

3 (ii) "කිපෙයි, විරුද්ධ බවට පැමිණෙයි. තද බවට පැමිණෙයි. කෝපයද ද්වේෂයද නොසතුටද පහළ කෙරෙයි. ඊට හේතු කවරේද යත්?

"මහණෙනි, හෙතෙම ඒ ශ්‍රද්ධා සම්පත්තිය තමා කෙරෙහි නොදකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීති ප්‍රමොදාය නොලබයි. එහෙයින් ශ්‍රද්ධා නැත්තහුට ශ්‍රද්ධා ඇත්තවුන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වෙයි.

"මහණෙනි, කුමක් හෙයින් දුශ්ශීලයාහට ශීලවන්තයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේද, මහණෙනි, දුශ්ශීලතෙම සීලවන්තයන් පිළිබඳ කථාව කරනු ලබන කල්හි ගැටෙයි. (මෙහි 3 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, ඒ ශීල සම්පත්තිය වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි නොදකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුදිත භාවයද නොලබයි. එහෙයින් දුශ්ශීලයාහට සීලවන්තයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේ.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් නුගතාහට උගතුන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේද, මහණෙනි, නුගතා උගතුන් පිළිබඳ කථාව කරණු ලබන කල්හි ගැටෙයි. (මෙහි 3 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, ඒ උගත්කම වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි නොදකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුද්ධ භාවයද නොලබයි. එහෙයින් නුගතාහට උගතුන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වෙයි.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් මසුරුකම් ඇත්තාහට ත්‍යාගයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේද? මහණෙනි, මසුරු තැනැත්තෝ ත්‍යාගයන් පිළිබඳ කථාව කරණු ලබන කල්හි ගැටෙයි. මහණෙනි, ඒ ත්‍යාගසම්පත්තිය වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි නොදකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුද්ධ භාවයද නොලබයි. එහෙයින් මසුරුකම් ඇත්තාහට ත්‍යාගයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේ.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් ප්‍රඥා නැත්තාහට ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේද? මහණෙනි, ප්‍රඥා නැත්තෝ ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව කරනු ලබන කල්හි ගැටෙයි. මහණෙනි, ඒ ප්‍රඥා සම්පත්තිය වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි නොදකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුද්ධ භාවයද නොලබයි. එහෙයින් ප්‍රඥා නැත්තාහට ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව අයහපත් කථාව වේ.

4 “මහණෙනි, පුද්ගලයන් පස්දෙනෙකුන්ට ඒ ඒ පුද්ගලයා ඇතුළත් කොට කියන ලද කථාව යහපත් කථාව වේ.

5 “කවර පස්දෙනෙකුන්ටද යත්? මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාව ඇත්තහුට ශ්‍රද්ධා ඇත්තවුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ. සිල්වත්හට සිල්වතුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ. උගතාට උගතුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ. ත්‍යාග වන්තයාට ත්‍යාගයන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ. ප්‍රඥාවන්තයාට ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් ශ්‍රද්ධාව ඇත්තාට ශ්‍රද්ධාව ඇත්තවුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේද, මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාව

ඇත්තේ ශ්‍රද්ධාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව කරණු ලබන කල්හි නොගැටෙයි.

5 (ii) නොකීපෙයි. විරුද්ධ බවට නොපැමිණෙයි. තද බවට නොපැමිණෙයි. කෝපයද ද්වේෂයද නොසතුටද පහළ නොකෙරෙයි. ඊට හේතු කවරේද?

“මහණෙනි, ඒ ශ්‍රද්ධා සම්පත්තිය වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි දකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුද්ධිත භාවයද ලබයි. එහෙයින් ශ්‍රද්ධා ඇත්තහුට ශ්‍රද්ධා ඇත්තවුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් සිල්වතාට සිල්වතුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේද? මහණෙනි, සිල්වත් තෙමේ සිල්වතුන් පිළිබඳ කථාව කියනු ලබන කල්හි නොගැටෙයි. (මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“මහණෙනි, ඒ සීල සම්පත්තිය වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි දකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුද්ධිත භාවයද ලබයි. එහෙයින් සිල්වතාට සිල්වතුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් උගතාට උගතුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේද? මහණෙනි, උගත් තැනැත්තෝ උගතුන් පිළිබඳ කථාව කියනු ලබන කල්හි නොගැටෙයි. මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“මහණෙනි, ඒ උගත්කම වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි දකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුද්ධිත භාවයද ලබයි. එහෙයින් උගතාට උගතුන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් ත්‍යාගවන්තයාට ත්‍යාගයන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේද? මහණෙනි, ත්‍යාගවන්තයා ත්‍යාගයන් පිළිබඳ කථාව කියනු ලබන කල්හි නොගැටෙයි. (මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, ඒ ත්‍යාග සම්පත්තිය වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි දකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුද්ධිත භාවයද ලබයි. එහෙයින් ත්‍යාගවන්තයාට ත්‍යාගයන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ.

“මහණෙනි, කුමක් හෙයින් ප්‍රඥාවන්තයාට ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේද? මහණෙනි, ප්‍රඥාවන්ත තෙම ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව කියනු ලබන කල්හි නොගැටෙයි. මහණෙනි, ඒ ප්‍රඥා සම්පත්තිය වනාහි හෙතෙම තමා කෙරෙහි දකියි. ඒ හේතුවෙන් ප්‍රීතිය හා ප්‍රමුදිත භාවයද ලබයි. එහෙයින් ප්‍රඥාවන්තයාට ප්‍රඥාවන්තයන් පිළිබඳ කථාව යහපත් කථාව වේ.

8. සාරජ්ජොක්කන්ත සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම දොම්නසට බැසගත්තේ වෙයි.

2 “කවර පසකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම ශ්‍රද්ධා නැත්තේ වේද, දුශ්ශීල වේද, අල්පශ්‍රැත වේද, කුසිත වේද, දුෂ්ප්‍රාඥ වේද යන පසිනි.

4 “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම විශාරද වූයේ හෙවත් සොම්නසට පැමිණියේ වෙයි.

5 “කවර පසකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම ශ්‍රද්ධා ඇත්තේවේද සිල්වත් වේද, බහුශ්‍රැත වේද, පටන්ගන්නා ලද වීයඹී ඇත්තේ වේද, ප්‍රභා ඇත්තේ වේද යන පසිනි.”

9. දුක්කර ධම්ම දෙසනා සූත්‍රය:- 1 “එක්සමයෙක්හි භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ කොසඹෑනුවර සොඡිකාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් උදායී ස්ථවිර තෙම මහත්වූ ගිහි පිරිසකින් පිරිවරණ ලද්දේ ධර්මදෙශනා කරමින් හුන්තේ වෙයි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම මහත්වූ ගිහි පිරිසකින් පිරිවරණලදුව ධර්මය දේශනා කරමින් උන්නාවූ ආයුෂ්මත් උදායී ස්ථවිරයන් දුටුයේමය. දැක, භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ යම්කැනෙක්හිද එකැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍රාවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පස්ව හුන්තේය.

2 “එකත්පස්ව හුන්නාවූම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍රාවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙසේය. “ස්වාමීනි ආයුෂ්මත් උදායී ස්ථවිරතෙම මහත්වූ ගිහි පිරිසකින් පිරිවරණ ලද්දේ ධර්මය දෙශනා කෙරේයයි”

3 “ආනන්දය, අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කරන්ට පහසු නොවේමැයි. ආනන්දය, අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කරන්නනු විසින් ධර්ම පසක් තමන් කෙරෙහි පිහිටුවා අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කටයුතු වේ.

4 “කවර පසක්ද යන්? පිළිවෙළ කථාව කියන්නෙමිසි අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කටයුතුවේ. කරුණු දැක්වීම ඇත්තේ කථාව කියන්නෙමිසි අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කටයුතු වේ. අනුකම්පා ඇති බව නිසා කථාව කියන්නෙමිසි අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කටයුතුවේ. ආමිෂ ලාභය බලාපොරොත්තු නොවන්තේ කථාව කියන්නෙමිසි අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කටයුතුවේ. තමන්ද අනුන්ද ගුණයෙන් නොපෙලා කථාව කියන්නෙමිසි අනුන්ට ධර්මය දෙශනා කටයුතුවේ. (යන පසයි).

5 (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 3 ඡෙදය මෙනි)

10 දුප්පට්ඨිනොදය සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, උපන්නාවු මේ පසක් දුරුකරන්ට නොහැකි වෙන්.

2 “කවර පසක්ද යන්? උපන්නාවු රාගය තෙම දුරු කිරීමට නොහැකිවේ. උපන්නාවු ද්වේෂයතෙම දුරුකිරීමට නොහැකිවේ. උපන්නාවු මොහය තෙම දුරුකිරීමට නොහැකි වේ. උපන්නාවු චැට්භීම (හෙවත්) කියනු කැමති බව දුරු කිරීමට නොහැකිවේ. උපන්නාවු ගමන් යාමෙහි සිත දුරු කිරීමට නොහැකිවේ. යන පසයි. මහණෙනි, මේ පස වනාහි උපන්නාවු දුරුකිරීමට නොහැකි වෙන්යයි වදාළේය.”

17 අඝාත වර්ගය.

11 ආඝාත පට්ඨිනස සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, යම් අරමුණෙක්හි උපන්නාවු ක්‍රොධය සියලු ආකාරයෙන් දුරු කටයුතුද ඒ මේ ක්‍රොධ සංසිද්ධි පසක් වෙන්.

2 “කවර පසක්ද යන්? ii මහණෙනි, යම් පුද්ගලයෙක් කෙරෙහි ක්‍රොධය උපදිනම්, ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි (iii) මෙමත්‍රිය

වැඩිය යුතුයි. (iv) මෙසේ ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි ක්‍රොධය දුරුකටයුතු වේ.

3 (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) කරුණාව වැඩිය යුතුයි. (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

4 (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි උපෙක්ෂාව වැඩිය යුතුයි. (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

5 (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි සිහි නොකිරීමට මෙනෙහි නොකිරීමට පැමිණිය යුතුයි. (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

6 (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි ආයුෂ්මත් තෙමේ කර්මය ස්වකීය කොට ඇත්තේ කර්මය උරුම කොට ඇත්තේ කර්මය උත්පත්ති කාරණාකොට ඇත්තේ කර්මය නැයන් කොට ඇත්තේය. කර්මය පිහිට කොට ඇත්තේය, යහපත්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ යම් කර්මයක් කරන්නේ එයට උරුමඇත්තෙක් වන්නේයයි කර්මය ස්වකීය කොට ඇති බව අධිෂ්ඨාන කළයුතුයි. (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

7 (මෙය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡෙදය මෙනි)

12 සාරිපුත්ත ආසාතක විනය සූත්‍රය:- 1 “එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම “ඇවැත්නි, මහණෙනියි” හික්ෂුන්ට ඇමතුසේක. ‘ඇවැත්නි’ කියා ඒ හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට ප්‍රතිචචන දුන්හ. ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම මෙය වදාළේය.

2 “ඇවැත්නි, යම් අරමුණක හික්ෂුහුගේ උපන්නාවූ ක්‍රොධය සියලු ආකාරයෙන් දුරුකළ යුතුද ඒ මේ ක්‍රොධ සංසිද්ධි පසක් වෙත්.

3 “කවර පසක්ද යත්? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම අපිරිසිදුවූ කයින් හැසිරීම ඇත්තේ පිරිසිදුවූ චචනයෙන් හැසිරීම ඇත්තේ වෙයිද, (ii) ඇවැත්නි, මෙබඳු පුද්ගලයා කෙරෙහිද ක්‍රොධය දුරු කටයුතු වේ.

4. (i) "ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් අපිරිසිදුවූ වචනයෙන් හැසිරීම ඇත්තේ පිරිසිදුවූ කයින් හැසිරීම ඇත්තේ වේද, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5 (i) ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම අපිරිසිදුවූ කයින් හැසිරීම ඇත්තේ අපිරිසිදුවූ වචනයෙන් හැසිරීම ඇත්තේ වේද, කලින් කල විත්තයා සම්බන්ධ අවකාශයක් විත්තයා සම්බන්ධ ප්‍රසාදයකුත් ලබාද, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6 ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම අපිරිසිදුවූ කයින් හැසිරීම ඇත්තේ, අපිරිසිදුවූ වචනයෙන් හැසිරීම ඇත්තේවේද, කලින් කල විත්තයාගේ අවකාශයක් විත්තයාගේ ප්‍රසාදයකුත් නොලබාද (ii) මෙහි 3 (ii) ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

7 (i) ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම පිරිසිදුවූ කයින් හැසිරීම ඇත්තේ පිරිසිදුවූ වචනයෙන් හැසිරීම ඇත්තේ වේද, කලින් කල විත්තයාගේ අවකාශයක් විත්තයාගේ ප්‍රසාදයකුත් ලබාද, (මෙහි 3 (ii) ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

8 (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) කෙසේ ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි ක්‍රොධය දුරුකටයුතුද? ඇවැත්නි, යම්සේ පංසුකුලික හික්ෂුවක් තෙම විටියෙහි රෙදිකඩක් දැක වම්පයින් මැඩ දකුණු පයින් දිගහැර එහි යම් තද කොටසක් වේද, එය පලා ගෙනයන්නේද, ඇවැත්නි, මෙපරිද්දෙන්ම යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම අපිරිසිදුවූ කයින් හැසිරීම ඇත්තේ පිරිසිදුවූ වචනයෙන් හැසිරීම ඇත්තේද මොහුගේ යම් අපිරිසිදු කයින් හැසිරීම් බවක් වේද, ඒ කාලයෙහි මොහුගේ එය මෙතෙහි නොකටයුතුයි. මොහුගේ යම් පිරිසිදු වචනයෙන් හැසිරීම් බවක් වේනම් ඕ තොමෝ එකල්හි මෙතෙහි කළ යුත්තීය. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) කෙසේ ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි ක්‍රොධය දුරුකට යුතුද? ඇවැත්නි, යම්සේ පොකුණක් සෙවෙල් පරඬැල් වලින් ගැවසුනී වේද, ඉක්බිති ග්‍රීෂ්මයෙන් තැවුනාවූ ග්‍රීෂ්මයෙන් පෙළුනාවූ ක්ලාන්තවූ හටගත් තෘෂ්ණා ඇත්තාවූ

පැන් බොනු කැමතිවූ පුරුෂයෙක් එන්නේද, හෙතෙම ඒ පොකුණට බැස දෙඅතින් එහා මෙහා සෙවෙල් පරඩැල් ඉවත්කොට හස්තපුටයෙන් පානයකොට යන්නේද, ඇවැත්නි, මෙපරිද්දෙන්ම යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම අපිරිසිදු වචනයෙන් හැසිරීම ඇත්තේ පිරිසිදු කයින් හැසිරීම ඇත්තේද, මොහුගේ යම් අපිරිසිදු වචනයෙහි හැසිරීම් බවක් වේද, ඕතොමෝ එකල්හි මෙනෙහි නොකට යුත්තිය. මොහුගේ යම් පිරිසිදු කයින් හැසිරීම් ඇති බවකුත් වේනම් ඕතොමෝ එකල්හි මෙනෙහි කටයුත්තිය. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) කෙසේ ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි ක්‍රොධය දුරුකට යුතුද? ඇවැත්නි, යම්සේ ගව පිය වරෙහි ස්වල්පවූ ජලයක් වේද, ඉක්බිති ශ්‍රීෂ්මයෙන් තැවුනාවූ ශ්‍රීෂ්මයෙන් පෙළුනාවූ ක්ලාන්තවූ හටගත් තෘෂ්ණා ඇත්තාවූ පැන් බොනු කැමතිවූ පුරුෂයෙක් එන්නේද, ඕහට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. 'මේ ගව පියවරෙහි ජලය වනාහි ස්වල්පය ඉදින් මම හස්තපුටයෙන් හෝ බොන්නෙමිද, භාජනයෙන් හෝ කළඹන්නෙමිද, එය අවුල් කරන්නෙමිද, එය නොපිය යුත්තක්ද කරන්නෙමි. මම දැතින් හා දෙදතින් හෙව ගවයෙකු බොන්නාක් මෙන් පානයකොට යන්නෙමිනම් යෙහෙකැයි' හෙතෙම දැතින් හා දෙදතින් හෙව ගවයෙකු බොන්නාක් මෙන් පානයකොට යන්නේද (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) මොහුගේ යම් අපිරිසිදු කයින් හැසිරෙන බවක් වේද, ඕතොමෝ එකල්හි මෙනෙහි නොකට යුත්තිය. මොහුගේ යම් අපිරිසිදු වචනයෙන් හැසිරීම් බවකුත් වේද ඕතොමෝද එකල්හි මෙනෙහි නොකට යුත්තිය. හෙතෙම කලින් කල විත්තයාගේ යම් අවකාශයකුත් විත්තයාගේ යම් ප්‍රසාදයකුත් ලබයිද, මොහුගේ එයම එකල්හි මෙනෙහි කටයුතුයි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

11 (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) කෙසේ ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි ක්‍රොධය දුරුකට යුතුද? ඇවැත්නි, යම්සේ පුරුෂයෙක් හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුකින් පෙළුනේ දැඩි ගිලන් වූයේ දික් මගට පිළිපන්නේ වේද, ඔහුගේ ඉදිරියෙනුත් ගම දුරවන්නේ වේද, පසුභාගයෙනුත් ගම දුරවන්නේද, හෙතෙම හිතවූ හෝජන

නොලබන්නේ නම්, හිතවූ බෙහෙත් නොලබන්නේ නම් සුදුසු උපස්ථායකයෙකු නොලබන්නේ නම් ගමෙහි අධිපතියෙකු නොලබන්නේ නම් දීර්ඝ මාර්ගයට පිළිපන්නාවූ එක්තරා පුරුෂයෙක් ඔහු දක්නේද, හෙතෙම ඒ පුරුෂයා කෙරෙහි කරුණාව ඇති බවම පිහිටු වන්නේය. දයාව ඇති බවම පිහිටුවන්නේය. අනුකම්පාවම පිහිටු වන්නේය. මේ පුරුෂතෙම හිතවූ හෝජන ලබන්නේ නම් හිතවූ බෙහෙත් ලබන්නේ නම් සුදුසු උපස්ථායකයෙකු ලබන්නේ නම්, ගමෙහි අධිපතියෙකු ලබන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක ඊට හේතු කවරේද? මේ පුරුෂතෙම භානියට ව්‍යසනයට නොපැමිණේවායි ඇවැත්නි, මෙපරිද්දෙන්ම යම් මේ (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි) ඇවැත්නි, මෙබඳු පුද්ගලයා කෙරෙහිද කරුණාව ඇති බවම පිහිටුවිය යුතුයි. දයාවම පිහිටුවිය යුතුයි. අනුකම්පාවම පිහිටුවිය යුතුයි. මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ කයෙහි දුශ්චරිතය හැර කයෙහි සුවරිතය වඩන්නේ නම් වචනයෙහි දුශ්චරිතය හැර වචනයෙහි සුවරිතය වඩන්නේ නම් සිතෙහි දුශ්චරිතය හැර සිතෙහි සුවරිතය වඩන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක. ඊට හේතු කවරේද, මේ ආයුෂ්මත් තෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ දුකට පිහිටුවූ විවසව පතිත වන්නාවූ නරකයෙහි නූපදිවායි (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

12 (මෙහි 7 (i) යෙදිය යුතුයි.) කෙසේ ඒ පුද්ගලයා කෙරෙහි ක්‍රොධය දුරුකට යුතුද? ඇවැත්නි, යම්සේ ප්‍රසන්න ජලය ඇත්තාවූ මිහිරි ජලය ඇත්තාවූ සිහිල් දිය ඇත්තාවූ සුදුපැහැ ඇත්තාවූ මනාකොට ඇත්තාවූ සිත්කළු නොයෙක් ගස්වලින් ගැවසීගත්තාවූ පොකුණක් වේද, ඉක්බිති ග්‍රීෂ්මයෙන් තැවුනාවූ ග්‍රීෂ්මයෙන් පෙළුනාවූ ක්ලාන්තවූ හටගත් තෘෂ්ණාව ඇත්තාවූ පැත් බොනු කැමැතිවූ පුරුෂයෙක් එන්නේද හෙතෙම ඒ පොකුණට බැස ස්නානය කොටද පැත් බිඳ ගොඩ නැඟී එහිම රුක් සෙවණෙහි හිඳින්නේ හෝ නිදන්නේ හෝ වන්නේද, ඇවැත්නි, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 7 (i) යෙදිය යුතුයි.) මොහුගේ යම් පිරිසිදුවූ කයින් හැසිරීම ඇති බවකුත් වේද, ඕනොමෝ මොහුගේ එකල්හි සිහිකට යුත්තිය. මොහුගේ යම් පිරිසිදු

වචනයෙන් හැසිරීම ඇති බවකුත් වේද, ඕනොමෝද මොහු පිළිබඳව එකල්හි සිහිකට යුත්තිය. හෙතෙම කලින් කල යම් සිතේ අවකාශයකුත් සිතේ ප්‍රසාදයකුත් ලබාද, එයද මොහු පිළිබඳව එකල්හිම මෙනෙහි කටයුතුයි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඇවැත්නි, හාත්පසින් ප්‍රසාද එළවන්නාවූ පුද්ගලයා නිසා සිත පහදියි.

13 "ඇවැත්නි, මොහු වනාහි (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

13 අලංසාකච්ඡ සූත්‍රය:- (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 12 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි)

2 "ඇවැත්නි, ධර්ම පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම බුහුමාවාරීන්ගේ සාකච්ඡාවට සුදුසු වෙයි.

3 "කවර පසකින්ද යත්? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම තෙමේත් ශීලයෙන් යුක්තවේද, ශීල සම්පත්තිය පිළිබඳ කථාවෙහි ආවාදු ප්‍රශ්නය ප්‍රකාශ කරන්නේත් වේද, තෙමේත් සමාධියෙන් යුක්ත වේද, සමාධි සම්පත්තිය පිළිබඳ කථාවෙහි ආවාදු ප්‍රශ්න විසඳන්නේත් වේද, තෙමේත් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවේද, ප්‍රඥා සම්පත්තිය පිළිබඳ කථාවෙහි ආවාදු ප්‍රශ්නය විසඳන්නේත් වේද, තෙමේත් විමුක්තියෙන් යුක්ත වේද, විමුක්ති සම්පත්තිය පිළිබඳ කථාවෙහි ආවාදු ප්‍රශ්නය විසඳන්නේත් වේද, තෙමේත් විමුක්තිඥාන දර්ශනයෙන් යුක්ත වේද, විමුක්ති ඥානදර්ශන සම්පත්තිය පිළිබඳ කථාවෙහි ආවාදු ප්‍රශ්නය විසඳන්නේත් වේද යන පසිනි.

4 (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි)

14 අලංසාඡ්ච සූත්‍රය:- 2. "ඇවැත්නි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම සබ්බසරුන්ගේ සමාන ඡ්චිකාවට සුදුසුවේ.

3 (මෙය මේ වර්ගයේ 13 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි)

4 (මෙය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

15 පඤ්ඤ පුච්ඡන සූත්‍රය:- 2 "ඇවැත්නි, යම්කිසිවෙක් වනාහි අනිකේකුගෙන් ප්‍රශ්න අසයිද, ඒ සියල්ල කරුණු පසකින් හෝ මොවුන්ගෙන් එක්තරා කරුණකින් හෝ වෙයි.

3 “කවර පසකින්ද යත්? නුවණ මඳ බැවින් ඉතා මූළා වන බැවින් අනිකෙකුගෙන් ප්‍රශ්න අසයි. ලාමක ආසා ඇත්තේ ආසාවෙන් මඩනා ලද්දේ අනිකාගෙන් ප්‍රශ්න අසයි. පරිභව කරන්නේ අනිකාගෙන් ප්‍රශ්න අසයි. දැනගනු කැමැත්තේ අනිකාගෙන් ප්‍රශ්න අසයි. නොහොත් ඉතා කිපෙමින් අනිකාගෙන් ප්‍රශ්න අසයි. ඉදින් මා විසින් ප්‍රශ්නය අසන ලද්දේ මනාකොටම ප්‍රකාශ කරන්නේනම් මෙසේ මෙය යහපති. ඉදින් මා විසින් ප්‍රශ්නය අසන ලද්දේ මනාකොටම ප්‍රකාශ නොකරන්නේ නම් මම මොහුට මනාකොටම ප්‍රකාශ කරන්නෙමියි’

4 (මෙය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි)

5 “ඇවැත්නි, ‘මම වනාහි මෙබඳු සිත් ඇත්තේ අනිකාගෙන් ප්‍රශ්නය අසමි. ඉදින් මා විසින් ප්‍රශ්නය අසනලද්දේ මනාකොටම ප්‍රකාශ කරන්නේ නම් මෙසේ මේ යහපති, ඉදින් මා විසින් ප්‍රශ්නය අසන ලද්දේ මනාකොටම ප්‍රකාශ නොකරන්නේ නම්, මම මොහුට මනාකොටම ප්‍රකාශ කරන්නෙමියි’ වදාළේය.

16 වෙදයින නිරොධ සූත්‍රය:- 2 “ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම ශීලයෙන් යුක්තවූයේ සමාධියෙන් යුක්තවූයේ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ සංඥා වේදයින නිරොධ සමාපත්තියට සමවදින්නේද වේ. එයින් නැගිටින්නේද වේ. යන මේ කරුණ ඇත්තේය. ඉදින් මේ ආත්මයෙහිම රහත් බවට නොපැමිණෙන්නේ නම් (ii) කැබලිකොට බුදින්නාවූ ආහාර ඇති, දෙවියන්ගේ සහභාවය ඉක්මවාම එක්තරා සිතින් නිපදවූ බ්‍රහ්ම කයකට පැමිණියේ සංඥා වේදයින නිරොධ සමාපත්තියට පැමිණෙන්නේද එයින් නැගිටින්නේද (iii) යන මේ කරුණ ඇත්තේයයි’ මෙසේ කීකල්හි ආයුෂ්මත් උදාසි ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට මේ කීයේය.

3 “ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයෙනි, මෙය කරුණු රහිතයි අවකාශ රහිතය. ඒ භික්ෂුතෙම කබලීකාහාරය අනුභව කරන්නාවූ දෙවියන්ගේ සහභාවය ඉක්මවාම එක්තරා මනෝමය බ්‍රහ්ම කයකට පැමිණියේ සංඥා වේදයින යන නිරොධසමාපත්තියට

සමවදින්නේද, එයින් නැගිටින්නේද යන යමක් ඇද්ද, මේ කරුණ නැත්තේය.

4 'දෙවනුවද ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කෙළේය. (මෙහි 2, 3 ඡෙද යෙදිය යුතුයි.)

5 "තුන්වෙනුවද ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කෙළේය.

6 "ඉක්කිති ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට මේ අදහස විය. තුන්වෙනි වර දක්වාම ආයුෂ්මත් උදායි ස්ථවිර තෙම මාගේ වචනය වළක්වයි. කිසි භික්ෂුවක්තෙම මාගේ වචනය අනුමෝදන් නොවෙයි. මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට පැමිණෙන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක කියායි. ඉක්කිති ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වැද එකත්පස්ව හුන්තේය. එකත්පස්ව හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කෙළේය. (මෙහි 2, 3 ඡෙද යෙදිය යුතුයි.)

7-8 (මේ ඡෙද මේ සූත්‍රයේ 4, 5 ඡෙද මෙහි.)

9 (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 2, 3 ඡෙද මෙන් වෙන්)

10 "ඉක්කිති ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහිද ආයුෂ්මත් උදායි ස්ථවිර තෙම තුන්වෙනි වර දක්වා වළක්වයි. මාගේ වචනය කිසි භික්ෂුවක් තෙම අනුමෝදන් නොවෙයි, මම නිශ්ශබ්ද වන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක කියායි. ඉක්කිති ආයුෂ්මත් සාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම නිශ්ශබ්ද වූයේය.

11 "එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උදායි ස්ථවිරයන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. "උදායිය නුඹ වනාහි කවර නම් ධ්‍යාන සිතින් නිපදවන ලද බ්‍රහ්ම කයක් බලාපොරොත්තු වෙහිද?"

"ස්වාමීනි, රූප නැත්තාවූ සංඥාවෙන් නිපන් යම් දෙව් කෙනෙක් වෙද්ද? ඔව්හු යයි" කීයේය.

“උදාසීය, අඥානවූ අව්‍යක්තවූ තොපගේ කීමෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක්ද? නුඹත් කියයුත්තෙකුකොට හඟින්නෙහිද?” වදාළේය.

12 “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. ආනන්දය, ස්ථවිර භික්ෂූහු වෙහෙසනු ලබන්නහුට උපෙක්ෂා වන්නහු නම් ඇත්තාහුද? ආනන්දය, ස්ථවිර භික්ෂුව වෙහෙසනු ලබන කල්හි කරුණාව ඇති බවකුත් නොවන්නේද? එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක.

13 “මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂූතෙම ශීලයෙන් යුක්තවූයේ සමාධියෙන් යුක්තවූයේ සංඥාවෙදයිත නිරෝධ සමාපත්තියට සමවදින්නේයයිද එයින් නැගිටින්නේයයිද මේ කාරණය ඇත්තේය. ඉදින් මේ ආත්මයෙහිම අර්හත්වයට නොපැමිණෙන්නේ නම් කබලිකාභාර බුදින්නාවූ දෙවියන්ගේ සහභාවය ඉක්මවාම එක්තරා ධ්‍යාන සිතීන් නිපදවන ලද බ්‍රහ්මකයකට පැමිණියේ සංඥා වේදයිත නිරෝධ සමාපත්තියට සමවදින්නේයයිද, එයින් නැගිටින්නේයයිද, මේ කාරණය ඇත්තේයයි” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදාරා හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩියසේක.

14 ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිය නොබෝ කල්හි ආයුෂ්මත් උපවාන ස්ථවිර තෙම යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් උපවාන ස්ථවිරයන්ට මෙය කීවේය. ‘ආයුෂ්මත් උපවාන ස්ථවිරයෙනි, අන්‍යයෝ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට වෙහෙසත්. අපි ඔවුන් නොවිචාරමු. ආයුෂ්මත් උපවාන ස්ථවිරයෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි පල සමවතින් නැඟී සිටියේක්, මෙයම අරහයා ප්‍රකාශ කරන්නේ නම් මෙය වනාහි ආශ්වයඝීයක් නොවේ. යම්සේ ආයුෂ්මත් උපවාන ස්ථවිරයන්ටම මෙහි ප්‍රතිචචන වැටහෙන්නේද, එසේයි. දැන්මම අපට දොම්නස ඇතුල්වියයි” කීයේය.

15 ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි පලසමවතින් නැගී සිටියේක් උපස්ථාන ශාලාව යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේක්. පැමිණ, පනවන ලද අස්නෙහි වැඩහුන්සේක්. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපවාන ස්ථවිරයන්ට මෙය වදාළසේක්. ‘උපවානය, කෙතෙක් ධර්මවලින් යුක්තවූ ස්ථවිර භික්ෂුතෙම බ්‍රහ්මචාරීන්ට ප්‍රියයෙක්ද මනාපවූවෙක්ද ගරු කටයුත්තෙක්ද බුහුමන් කටයුත්තෙකුත් වේද?’

16 “ස්වාමීනි, ධර්ම පසකින් යුක්තවූ ස්ථවිර භික්ෂුතෙම බ්‍රහ්මචාරීන්ට ප්‍රියවූවෙක්ද, මනාපවූවෙක්ද ගරු කටයුත්තෙක්ද බුහුමන් කටයුත්තෙක්ද වේ.

17 “කවර පසකින්ද යත්? ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි ස්ථවිර භික්ෂුතෙම සිල්වත් වේද, ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් යුක්තවූයේ වේද, ආචාරයෙන් හා ගොචරයෙන් යුක්තවූයේ ස්වල්ප තරම් වරදවල භය දක්නා ගති ඇතුව වාසය කෙරේද, ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව භික්මේද, බහුශ්‍රැතවේද, ඇසු දෙය දරන්නේ අසනලද්දවුන්ගේ රැස් කිරීම ඇත්තේ වේද, දෘෂ්ටියෙන් මනාව ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දේ වේද, යහපත් වචන ඇත්තේ, යහපත් වචන සෝෂා ඇත්තේ විහිදුවන ලද කෙළතොලු නොවූ අර්ථය හඟවන්නාවූ පුරවැසි වචනයෙන් යුක්තවූයේ වේද, උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණ ඇත්තාවූ සතර ධ්‍යානයන්ගේ කැමැති පරිදි ලැබීම ඇත්තේ පහසුවෙන් ලැබීම ඇත්තේ බහුලව ලැබීම ඇත්තේ වේද, ආශ්‍රවයන් නැසීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත් ඵල සමාධිය, අර්හත්ඵල ප්‍රඥාව මෙලොවදීම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කෙරේද යන පසිනි.”

18 (මෙය 16 ඡේදය මෙනි.)

19 “උපවානය, යහපති, යහපති. උපවානය, මේ ධර්ම පසින් වනාහි යුක්තවූ ස්ථවිර භික්ෂුතෙම බ්‍රහ්මචාරීන්ට ප්‍රිය වූවෙක්ද, මනාපවූවෙක්ද, ගරු කටයුත්තෙක්ද, බුහුමන් කටයුත්තෙක්ද වේ. උපවානය, ඉදින් මේ පඤ්ච ධර්මයෝ ස්ථවිර භික්ෂුහුගේ

විද්‍යමාන නොවන්නාහු නම් කවර කාරණයකින් ඔහුට බ්‍රහ්මචාරීහු සත්කාර කරන්නාහුද, ගෞරව කරන්නාහුද, බුහුමන් කරන්නාහුද, පූජා කරන්නාහුද, දත් වැටුනු බැවින්ද, හිස පැසුනු බැවින්ද, ඇඟ රැලි වැටුනු බැවින්ද උපවානය යම් හෙයකින් මේ පඤ්ච ධර්මයෝ ස්ථවිර භික්ෂූහුගේ පවතිද්ද, එහෙයින් ඔහුට බ්‍රහ්මචාරීහු සත්කාර කරත් ගෞරව කරත්, බුහුමන් කරත්. පූජා කරන්නෙයි” වදාළේය.

17 වොදක ධම්ම සූත්‍රය:- 2 “ඇවැත්නි, අනිකාට වෝදනා කරනු කැමතිවූ වෝදක භික්ෂූහු විසින් කරුණු පසක් තමන් කෙරෙහි පිහිටුවා අන්‍යයා වෝදනා කටයුතුවේ.

3 “කවර පසක්ද යත්? සුදුසු කාලයෙහි නොකියන්නෙමි. වූවකින් කියන්නෙමි නුවූවකින් නොකියන්නෙමි. මෘදු වශයෙන් කියන්නෙමි. ඵරුෂ වශයෙන් නොකියන්නෙමි. වැඩ සහිතවූවකින් කියන්නෙමි. අවැඩ සහිතවූවකින් නොකියන්නෙමි. මෙමුත්‍රී සිතින් කියන්නෙමි. ද්වේෂ සිතින් නොකියන්නෙමියි යන පසයි.

4 (මෙය 2 ඡේදය මෙනි.)

5 “ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි මම අකාලයෙහි වෝදනා කරන්නාවූ සුදුසු කාලයෙහි වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපියාවූ ඇතැම් පුද්ගලයෙකු දක්නෙමි. අභූතයෙන් වෝදනා කරණු ලබන්නාවූ භූතයෙන් වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපියාවූද ඵරුෂ වශයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ මෘදුවශයෙන් වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපියාවූද, අවැඩ යුක්තවූවකින් වෝදනා කරන්නාවූ වැඩ සහිතවූවකින් වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපියාවූද, ද්වේෂ සිතින් වෝදනා කරන්නාවූ මෙමුත්‍රී සිතින් වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපියාවූද ඇතැම් පුද්ගලයෙකු දක්නෙමි. ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් වෝදනා කරණ ලද භික්ෂූහට පස් ආකාරයකින් විපිලිසර වීම ඉපදවිය යුතුයි.

6 “ආයුෂ්මත් තෙමේ නුසුදුසු කල්හි වෝදනා කරණ ලද්දේ සුදුසු කල්හි නොවේ. නොපට විපිලිසර වීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ අසත්‍යයෙන් වෝදනා කරණලදී සත්‍යයෙන් නොවේ.

තොපට විපිළිසර වීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ ඵරුෂ වශයෙන් වෝදනා කරණ ලදී. මාදු වශයෙන් නොවේ. තොපට විපිළිසර වීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ අවැඩ සහිත වූවකින් වෝදනා කරණ ලදී. වැඩ සහිත වූවකින් නොවේ. තොපට විපිළිසර වීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ ද්වෙෂ සිතින් වෝදනා කරණ ලදී. මෙෙත්‍රී සිතින් නොවේ. තොපට විපිළිසර වීමට සුදුසුය.

7 "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් වෝදනා කරණ ලද භික්ෂුහට මේ පස් ආකාරයෙන් විපිළිසර වීම ඉපදවිය යුතුයි. ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ භික්ෂුහට පස් ආකාරයකින් විපිළිසරය ඉපදවිය යුතුයි. (මෙහි 6 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ භික්ෂුහට මේ පස් ආකාරයෙන් විපිළිසරය ඉපදවිය යුතුයි. ඊට හේතු කවරේද? යම්සේ අන්‍ය භික්ෂුවක් තෙමේද අසත්‍යයෙන් වෝදනා කටයුතු කොට නොහඟින්නේද එසේයි.

8 "ඇවැත්නි, මෙහි වනාහි මම සුදුසු කල්හි වෝදනා කරණු ලබන්නාවූ නොකල්හි වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපුනාවූ ඇතැම් පුද්ගලයෙකු දකිමි. සත්‍යයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ අසත්‍යයෙන් වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපුනාහුද, මාදු වශයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ ඵරුෂ වශයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ කිපුනාහුද වැඩ සහිතවූවකින් වෝදනා කරන්නාවූ අවැඩ සහිතවූවකින් වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපුනාහුද, මෙෙත්‍රී සිතින් වෝදනා කරන්නාවූ ද්වෙෂ සිතින් වෝදනා නොකරන්නාවූ කිපුනාහුද, ඇතැම් පුද්ගලයෙකු දක්නෙමි. ඇවැත්නි, ධර්මයෙන් වෝදනා කරණ ලද භික්ෂුහට පස් ආකාරයකින් විපිළිසරය නොඉපදවිය යුතුයි.

9 "ආයුෂ්මත් තෙමේ සුදුසු කල්හි වෝදනා කරණ ලදී. නුසුදුසු කල්හි නොවේ. තොපට විපිළිසර නොවීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ සත්‍යවූවකින් වෝදනා කරණ ලදී. අසත්‍යයෙන් නොවේ. තොපට විපිළිසර නොවීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ මාදු වශයෙන් වෝදනා කරණ ලදී. ඵරුෂ

වගයෙන් තොපට විපිළිසර නොවීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ වැඩ සහිත වූවකින් වෝදනා කරණ ලදී. අවැඩ සහිත වූවකින් නොවේ. තොපට විපිළිසර නොවීමට සුදුසුය. ආයුෂ්මත් තෙමේ මෙම ත්‍රී සිතින් වෝදනා කරණ ලදී. ද්වෙෂ සිතකින් නොවේ. තොපට විපිළිසර නොවීමට සුදුසුයයි.

10 "අැවැත්නි, ධර්මයෙන් වෝදනා කරණ ලද භික්ෂුහට මේ පස් ආකාරයෙන් විපිළිසරය ඉපදවිය යුතුයි. අැවැත්නි, ධර්මයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ භික්ෂුහට පස් ආකාරයකින් නොවිපිළිසර වීම ඉපදවිය යුතුයි. (මෙහි 9 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) අැවැත්නි, ධර්මයෙන් වෝදනා කරන්නාවූ භික්ෂුහට මේ පස් ආකාරයෙන් නොවිපිළිසර වීම ඉපදවිය යුතුයි. ඊට හේතු කවරේද? යම්සේ අන්‍ය භික්ෂුවක් තෙමේත් සත්‍ය වූවකින් වෝදනා කටයුතු කොට හඟින්නේද, එසේයි.

11 "අැවැත්නි, වෝදනා ලද පුද්ගලයා විසින් සත්‍යයෙහිද නොකිපීමෙහිද යන ධර්ම දෙකහි පිහිටිය යුතුයි. අැවැත්නි, ඉදින් මටම සුදුසු කල්හි හෝ නුසුදුසු කල්හි සත්‍යයෙන් හෝ අසත්‍යයෙන් හෝ මෘදු වගයෙන් හෝ ඵරුෂ වගයෙන් හෝ වැඩ සහිතවූවකින් හෝ අවැඩ සහිතවූවකින් හෝ මෙම ත්‍රී සිතින් හෝ ද්වෙෂ සිතකින් හෝ අන්‍යයෝ වෝදනා කරන්නාවූ නම් මමද සත්‍යයෙහිද නොකිපීමෙහිද යන ධර්ම දෙකහිම පිහිටන්නෙමි. ඉදින් මා කෙරෙහි මේ ධර්මය අැතැයි දන්නෙමි නම් මේ ධර්මය මා කෙරෙහි අැත්තේයයි ඒ කියන්නෙමි. ඉදින් මේ ධර්මය මා කෙරෙහි නැත්තේයයි දන්නෙමි නම් මේ ධර්මය මා කෙරෙහි නැත්තේයයි එය කියන්නෙමි" කීයේය.

18. සීල විපන්න සූත්‍රය:- 2. "ඉච්චු ස්ථවිරයෙනි, මෙසේද ඔව්හු කියනු ලබන්නාවුය. 'එතකුදු වුවත් මෙහි අැතැම් භික්ෂු පුරුෂයෝ පැදකුණු කිරීම වගයෙන් නොගනිත් යයි' ස්වාමීනි, යම් ඒ පුද්ගලයෝ ග්‍රද්ධා නැත්තාවු ජීවිකාව ප්‍රයෝජන කොට අැත්තාවු වෙද්ද, ග්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි වූවාහු නොවෙද්ද, කෙරාටිකවූවාහු මායා අැත්තාවු කෙටුහ

ශාස්ත්‍ර දන්තානු උඩඟු වූවාහු, ඔසවා ගත් මාන නල ඇත්තාහු, වපල වූවාහු, දොඩමළු වූවාහු විසුරුණු වචන ඇත්තාහු ඉන්ද්‍රියන්ති නොරක්නාලද දොරටු ඇත්තාහු, හෝජනයෙහි පමණ නොදන්තාහු, නිදි දුරුකිරීමෙහි නොයෙදුනාහු, ශ්‍රමණ භාවයෙහි අපේක්ෂා නැත්තාහු ශික්ෂාවෙහි දැඩි ගෞරව නැත්තාහු, ප්‍රත්‍යය බහුලකොට ඇත්තාහු, සස්න ලිහිල් කොට ගත්තාහු, නිවරණයන්ට බැස ගැන්මෙහි පෙරදැරි වූවාහු, ප්‍රකර්ෂ විවේකයෙහි බහා තබන ලද ධුර ඇත්තාහු අලස වූවාහු ලාමක වීයඹී ඇත්තාහු මුළාසිහි ඇත්තාහු, මනා නුවණ නැත්තාහු සිත් එකඟ නුවූවාහු, විශෙෂයෙන් කැරකුණු සිත් ඇත්තාහු, කෙලතොලු වූවාහු වෙද්ද, ඔව්හු මා විසින් මෙසේ කියනු ලබන්නාහු පැදකුණු වශයෙන් නොගණිත්,

3. "ස්වාමීනි, (ii) යම් ඒ කුල පුත්‍රයෝ වනාහි ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි වූවාහු, කෙරාටික නොවූවාහු මායා නැත්තාහු, කෙටුභ නොදන්තාහු, උඩඟුනොවූවාහු, උද්ගත මාන නල නැත්තාහු, වපල නුවූවාහු, දොඩමළු නුවූවාහු, නොවිසුරුණු වචන ඇත්තාහු. ඉන්ද්‍රියන්ති රක්නාලද දොරටු ඇත්තාහු, හෝජනයෙහි පමණ දන්තාහු, නිදි දුරු කිරීමෙහි යෙදුනාහු, ශ්‍රමණ භාවයෙහි අපේක්ෂා ඇත්තාහු, ශික්ෂාවෙහි දැඩි ගෞරව ඇත්තාහු, ප්‍රත්‍ය බහුලකොට නැත්තාහු, සස්න ලිහිල් කොට නොගත්තාහු, නිවරණයන්ට බැස ගැන්මෙහි බහා තබනලද ධුර ඇත්තාහු, ප්‍රකර්ෂ විවේකයෙහි පෙරදැරි වූවාහු, පටන්ගන්නාලද වීයඹී ඇත්තාහු, හරණලද ආත්මාලය ඇත්තාහු, එළඹ සිටි සිහි ඇත්තාහු, මනා නුවණ ඇත්තාහු, සමාධි වූවාහු, එකඟවූ සිත් ඇත්තාහු, ප්‍රඥා ඇත්තාහු, කෙලතොලු නොවූවාහු වෙද්ද, (iii) ඔව්හු මා විසින් මෙසේ කියනු ලබන්නාහු පැදකුණු වශයෙන් ගණිත්යයිද," කියේය.

4. "ශාරීපුත්‍රය, යම් ඒ පුද්ගලයෝ ශ්‍රද්ධා නැත්තාහු ජීවිකාව ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තාහු ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි නොවූවාහු, කෙරාටික වූවාහු, මායා ඇත්තාහු, කෙටුභ ඇත්තාහු, උඩඟු වූවාහු උද්ගත මාන නල

ඇත්තාහු, වපල වූවාහු දොඩමළු වූවාහු, විසුරුණු වචන ඇත්තාහු, ඉන්ද්‍රියන්හි නොරක්තා ලද දොරටු ඇත්තාහු, භෝජනයෙහි පමණ නොදන්නාහු, නිදි දුරු කිරීමෙහි නොයෙදුනාහු ශ්‍රමණ භාවයෙහි අපේක්ෂා නැත්තාහු, ශික්ෂාවෙහි දැඩි ගෞරව නැත්තාහු, ප්‍රත්‍ය බහුලකොට ඇත්තාහු, සස්ත ලිහිල්කොට ගත්තාහු, නීවරණයන්ට බැසගැන්මෙහි පෙරදැරිවූවාහු, ප්‍රකර්ෂ විවේකයෙහි බහා තබනලද ධුර ඇත්තාහු, අලසවූවාහු, ලාමක වීර්‍යය ඇත්තාහු, මුළාසිහි ඇත්තාහු, මනා නුවණ නැත්තාහු, එකඟ නොවූ සිත් ඇත්තාහු, විශේෂයෙන් කැරකුණු සිත් ඇත්තාහු, ප්‍රඥා නැත්තාහු, කෙලතොලු වූවාහු වෙද්ද, ඔව්හු සිටිත්වා.

5. "ශාරිපුත්‍රය, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

ශාරිපුත්‍රය, ඔවුන්ට නුඹ කියව, ශාරිපුත්‍රය, සබ්බසරුන්ට අවවාද කරව, ශාරිපුත්‍රය, සබ්බසරුන් අසද්ධර්මයෙන් නැගිටුවා සද්ධර්මයෙහි පිහිටුවන්නෙමිසි, සබ්බසරුන්ට අනුශාසනා කරව, ශාරිපුත්‍රය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයයි" වදාළේය."

19. බිජ්ජනිසන්ති සූත්‍රය:- 2. "ඇවැත්නි, 2 (ii) ශීල විපත්තියට පැමිණියාවූ දුශ්ශීලයාහට සමායක් සමාධිය කරුණු රහිතවේ. සමායක් සමාධිය නැතිකල්හි සමායක් සමාධිහුගේ විපතට පැමිණියහුට තත්වු පරිදි නුවණින් දැකීම හේතු රහිතවේ. තත්වු පරිදි නුවණින් දැකීම නැති කල්හි තත්වු පරිදි නුවණින් දැක්මෙහි විපතට පැමිණියහුට කලකිරීමෙන් නොඇල්ම හේතු රහිතවේ. කලකිරීමෙන් නොඇල්මෙහි විපතට පැමිණියහුට කෙලෙසුන් ගෙන් මිදීම, නුවණින් මිදීම, නුවණින් දැකීම හේතු රහිතවේ.

3 "ඇවැත්නි, යම්සේ වෘක්ෂය අතුපතරින් විපතට පැමිණියේද, ඒ වෘක්ෂයාගේ පතුරද සම්පූර්ණවීමට නොපැමිණේද, සිවියද, ඵලයද, හරයද, සම්පූර්ණවීමට නොපැමිණේද, ඇවැත්නි, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4. “ආචාරික, ශීලයෙන් යුක්තවූ, සිල්වත්භට සමයක් සමාධිය හේතු සහිතවේ. සමයක් සමාධිය ආතිකල්හි, සමයක් සමාධියෙන් යුක්තවූවහුට තත්වු පරිදි නුවණින් දැකීම හේතු සහිතවේ. තත්වුපරිදි නුවණින් දැකීම ආතිකල්හි තත්වු පරිදි නුවණින් දැකීමෙන් යුක්තවූවහුට කලකිරීමෙන් නොඇල්ම හේතු සහිතවේ. කලකිරීමෙන් නොඇල්ම ආති කල්හි කලකිරීමෙන් නොඇල්මෙන් යුක්තවූවහුට කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදීම, නුවණින් දැකීම හේතු සහිතවේ.

5. “ආචාරික, යම්සේ වෘක්ෂයක්තෙම ආතුපතරින් ගැවැසීගත්තේ ඒ වෘක්ෂයාගේ පතුරක් සම්පූර්ණවීමටයේද, සිවියත්, එලයත්, හරයත් සම්පූර්ණවීමට යේද, ආචාරික, මෙ පරිද්දෙන්ම ශීලයෙන් යුක්තවූ සිල්වත්භට සමයක් සමාධිය හේතු සහිතවේ. සමයක් සමාධිය ආතිකල්හි සමයක් සමාධියෙන් යුක්තවූවහුට තත්වු පරිදි නුවණින් දැකීම හේතු සහිතවේ. තත්වුපරිදි නුවණින් දැකීම ආතිකල්හි තත්වුපරිදි නුවණින් දැකීමෙන් යුක්තවූවහුට කලකිරීමෙන් නොඇල්ම හේතු සහිතවේ. කලකිරීමෙන් නොඇල්ම ආතිකල්හි කලකිරීමෙන් නොඇල්මෙන් යුක්තවූවහුට කෙලෙසුන්ගෙන් මිදී නුවණින් දැකීම හේතු සහිත වේයයි කියේය.

6. “ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් සමග සතුටුවූයේය. සතුටු වියයුතු, සිහිකටයුතු කථාවකොට නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූම ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට මෙය කියේය.

7. “ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයෙනි, කොපමණකින් වනාහි හික්ෂුතෙම කුඟල ධර්මයන්හි වහා සැලකීම ඇත්තේ වේද, මනාව ගන්නා ලද්දක්කොට ගැනීම ඇත්තේවේද, බොහෝකොටත් ගනීද, මොහු විසින් ගන්නා ලද්දක් මුළා නොකෙරේද?”

“ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ වනාහි බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේවේ. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ටම මෙය

වැටහේවායි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයෙනි, එසේ වීනම් අසව, මනාකොට මෙනෙහිකරව, කියන්නෙමියි” කීයේය. “එසේය ඇවැත්නියි,” ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට ප්‍රතිචචන දුන්නේය.

8. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම මෙය කීයේය. “ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයෙනි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙම අර්ථ කීමෙහි දක්ෂයෙකුත් වේද පාලි ධර්මයෙහි දක්ෂයෙකුත් වේද, නිරුත්තර චචනයන්හි දක්ෂයෙකුත් වේද, අක්ෂරප්‍රභෙදයන්හි දක්ෂයෙකුත් වේද, පූර්වාපරයන්හි දක්ෂයෙකුත් වේද, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයෙනි, මෙතෙකින් වනාහි හික්ෂු තෙම කුශල ධර්මයන්හි වහා සැලකීම් ඇත්තේදවේ. මනාව ගන්නාලද්දක්කොට ගැනීම ඇත්තේද වේ. බොහෝකොට ගණියි. මොහු විසින් ගන්නාලද්ද ද, මුළු නොකෙරේයයි” කීයේය.

9 “ඇවැත්නි, ආශ්වයෑය ඇවැත්නි, අද්භූතය, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් විසින් මෙය ඉතාම යහපත් කොට කියනලද්දක්දවේ. අපි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් මේ කරුණු පසින් යුක්තවූවෙකු කොට සලකමු. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ අර්ථ කීමෙහි දක්ෂයෙක පාලි ධර්මයෙහි දක්ෂයෙක. නිරුත්ති චචනයන්හි දක්ෂයෙක. අක්ෂර ප්‍රභෙදයන්හි දක්ෂයෙක පූර්වාපර දෙකිහි දක්ෂයෙක” කියායි.

20. හද්දජී-ආනන්ද සූත්‍රය:- 1. එක් කලෙකිහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම කොසඹූ නුවර සෝමිතාරාමයෙහි වැඩ වසයි. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් හද්දජී ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් සමග සතුටුවූයේය. සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු කථාව කොට නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේය.

2. එකත්පසෙක උන්නාවූම ආයුෂ්මත් හද්දජී ස්ථවිරයන්ට ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම මෙය කීයේය. “ආයුෂ්මත් හද්දජී ස්ථවිරයෙනි, කුමක් නම් දර්ශනයන්ගෙන් අග්‍රද, කුමක්

ශ්‍රවණයන්ගෙන් අග්‍රද, කුමක් සැපයන්ගෙන් අග්‍රද, කුමක් සංඥාවන්ගෙන් අග්‍රද, කුමක් භවයන්ගෙන් අග්‍රද?”

3. “ඇවැත්නි, අනුන් මැඩපවත්නාවූ තමන් නොමැඩ පවත්වනලද්දාවූ ඒකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නාවූ සියලු දෙනා වසඟයෙහි පවත්වන්නාවූ බ්‍රහ්මතෙම ඇත්තේය. යමෙක් ඒ බ්‍රහ්මයා දකීද, මෙය දර්ශනයන්ගෙන් අග්‍රය, ඇවැත්නි, සැපයෙන් විශෙෂයෙන් පිනාගියාවූ භාත්පසින් පිනාගියාවූ ආභාශ්වර නම් දෙවියෝ ඇත්තාහ. ඔව්හු කිසිකලෙක ‘අනේ සැපය, අනේ සැපයයි’ ප්‍රීතිවාක්‍ය පවත්වත්. යමෙක් ඒ ශබ්දය අසාද, මෙය ශ්‍රවණයන්ගෙන් අග්‍රය. ඇවැත්නි, ශුභකිණ්ණක නම් දෙවියෝ ඇත්තාහ. ඔව්හු සුවපත් භාවය ඇත්තාහුම සුවය විදිත්. මේ සැපයන් ගෙන් අග්‍රය. ඇවැත්නි, ආකිඤ්චඤ්ඤායතන බඹ ලොවට පැමිණියාවූ දෙවියෝ ඇත්තාහ. මෙය සංඥාවන්ගෙන් අග්‍රය. ඇවැත්නි, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනයට පැමිණියාවූ දෙවියෝ ඇත්තාහ. මෙය භවයන්ගෙන් අග්‍රයයි” කියේය.

4. “ආයුෂ්මත් හද්දජ් ස්ථවිරයන්ගේ යම් මේ කීමෙක් වේද, මෙය බොහෝ දෙනා හා සමවේයයි” කියේය.

“ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ වනාහි බහුශ්‍රැතවේ. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට මෙය වැටහේවාය” යි කියේය,

“ආයුෂ්මත් හද්දජ් ස්ථවිරයෙනි, එසේ වීනම් අසව, මනා කොට මෙනෙහිකරවයි කියන්නෙමියි” කියේය. “ඇවැත්නි, එසේයයි” ආයුෂ්මත් හද්දජ් ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට ප්‍රතිචචන දුන්නේය. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම මෙය කියේය. “ඇවැත්නි, යම්සේ දක්නහුට වනාහි අනතුරුව ආශ්‍රවයන්ගේ නැසීමවේද, මෙය දර්ශනයන්ගෙන් අග්‍රය. යම්සේ අසන්නහුට අනතුරුව ආශ්‍රවයන්ගේ නැසීම වේද, මෙය ශ්‍රවණයන්ගෙන් අග්‍රය. යම්සේ සුවපත්වූවහුට අනතුරුව ආශ්‍රවයන්ගේ නැසීම වේද, මෙය සැපයන්ගෙන් අග්‍රය. යම්සේ සංඥා ඇත්තහුට ආශ්‍රවයන්ගේ නැසීමවේද, මෙය සංඥාවන්ගෙන් අග්‍රය. යම්සේ වූවහුට අනතුරුව ආශ්‍රවයන්ගේ නැසීම වේද, මෙය භවයන්ගෙන් අග්‍රයයි” කියේය.

18. උපාසක වර්ගය.

21. සාරජ්ජෝක්කන්ත සූත්‍රය:- 1. (මෙය පඤ්ච නිපාතයේ 1 පණ්ණාසකයේ 1 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසකතෙම දොම්නසට බැසගත්තේ වෙයි.

3. "කවර පසකින්දයත්? ප්‍රාණඝාත කරන්නේවේද, අදත්තාදානය කරන්නේවේද, කාමමිථ්‍යාවාරය ඇත්තේ වේද, මුසාවාද ඇත්තේවේද? මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානය ඇත්තේ වේද යන පසිනි. මහණෙනි, මේ කරුණු පසින්.

4. (මෙය 2 ඡේදය මෙනි.)

5. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසකතෙම භය නැත්තෙක්වේ.

6. "කවර පසකින්දයත්? ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුණේ වේද, අදත්තාදානයෙන් වැළකුණේවේද, කාමමිථ්‍යාවාරයෙන් වැළකුණේවේද, මුසාවාදයෙන් වැළකුණේවේද, මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙන් වැළකුණේවේද යන පසිනි.

7. (මෙය 5 ඡේදය මෙනි.)

22. විසාරද සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසකතෙම භය ඇතිව ගිහිගෙයි වාසය කරයි.

2. (මෙය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)

3. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි.)

4. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසකතෙම භය නැතිව ගිහිගෙයි වාසය කරයි.

5 (මෙය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

6 (මෙය 4 ඡේදය මෙනි.)

23 යථාහත සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසක තෙම ගෙනෙනලද්දාවූ බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, මෙසේ නරකයෙහි උපදී.

2. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 2 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)

3 (මෙය 1 ඡේදය මෙනි.)

4 "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසකතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, මෙසේ ස්වර්ගයෙහි උපදී.

5 මෙය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

6 (මෙය 4 ඡේදය මෙනි.)

24 වෙරභය සූත්‍රය:- 1 "ඉක්බිති අනේපිඬු සිටුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, එකත්පස්ව හුන්නේය. එකත්පස්ව හුන්නාවූම අනේපිඬු සිටුහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. "(ii) ගෘහපතිය, වෛරවූ හෙවත් අකුශල් වූ භය පසක් දුරු නොකොට සිටියේ දුශ්ශීලයායයිද කියනු ලැබේ. නරකයෙහිද උපදී.

2 (මෙය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි)

3 (මෙය 1 (ii) ඡේදය මෙනි)

4 ගෘහපතිය, වෛරවූ භය පසක් දුරුකොට සිටියේ ශීලවන්තයායයිද කියනු ලැබේ. සුගතියෙහිද උපදී.

5 (මෙය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි)

6 (මෙය 4 ඡේදය මෙනි)

7 "ගෘහපතිය, ප්‍රාණඝාත කරන්නේ ප්‍රාණඝාත හේතුවෙන් (ii) මේ ආත්මයෙහිවූද, යම් වෛර භයක් රැස්කෙරේද පරලෙව්හි වන්නාවූද යම් වෛර භයක් රැස් කෙරේද, සිතෙහි හටගන්නාවූද දුක්වූ දොම්නසක් විඳීද (iii) සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ (iv) මේ ආත්මයෙහිවූ වෛර භය නොම රැස් කරයි. පරලෙව්හිවූ වෛර භය රැස් නොකරයි. සිතෙහි හටගන්නාවූ දුක්වූ දොම්නස නොවිඳීයි. (v) ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුනහුගේ මෙසේ ඒ වෛර භය සංසිඳුනේ වේ.

8 "ගෘහපතිය, සොරකම් කරන්නේ සොරකම් කිරීමේ හේතුවෙන් (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ (මෙහි 7 (iv) යෙදිය යුතුයි.) සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනහුගේ මෙසේ ඒ වෛර භය සංසිඳුනේ වේ.

9 'කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමේ හේතුවෙන් (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ (මෙහි 7 (iv) යෙදිය යුතුයි.) කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනහුගේ මෙසේ ඒ වෛර භය සංසිඳුනේ වේ.

10 "බොරු කියන්නේ බොරුකීමේ හේතුවෙන් (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) බොරු කීමෙන් වැළකුනේ (මෙහි 7 (iv) යෙදිය යුතුයි.) බොරු කීමෙන් වැළකුනහුගේ මෙසේ ඒ වෛර භය සංසිඳුනේ වේ.

11 'මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානය හේතු කොට ගෙන (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානය කිරීමෙන් (මෙහි 7 (iv) යෙදිය යුතුයි.) මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙන් වැළකුනහුගේ මෙසේ ඒ වෛර භය සංසිඳුනේ වේයයි" වදාළේය.

1 "ලෝකයෙහි යමෙක් තෙම ප්‍රාණඝාත කෙරේද, මුසාවාදය කියාද, නුදුන් දෙය ගණීද, අන් අඹුවන් කරා යේද

2 "යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම රහමෙර පානයෙහි යෙදේද, මේ අකුශල් පස දුරුනොකොට සිටියේ දුශ්ශීලයායයි කියනු ලැබේ. ඒ දුෂ්ප්‍රාඥ තෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් පසු නරකයෙහිද උපදී.

3 'ලෝකයෙහි යමෙක් තෙම ප්‍රාණඝාත නොකෙරේද, මුසාවාද නොකියාද, නුදුන් දෙය නොගණීද, අන් අඹුවන් කරා නොයේද,

4 "යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම රහමෙර පානයෙහි නොයෙදේද, යන මේ අකුශල් වූ වෛර පස දුරුකොට

සිටියේ සිල්වත්යයිද කියනු ලැබේ. ඒ නුවණ ඇති තැනැත්තේ ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් පසු සුගතියෙහි උපදියයි” වදාළේය.

25 උපාසක වණ්ඩාල සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසක තෙම උපාසක වණ්ඩාලයෙක්ද උපාසක කිඵටක්ද, උපාසක පශ්චිමකයෙක්ද වේ.

2 “කවර පසකින්ද යත්, ශ්‍රද්ධා නැත්තේ වේද, දුශ්ශීල වේද, කෝතුහල මංගල ඇත්තේවේද, (හෙවත් දුටු ඇසු ස්පර්ශ කළ දෙය මඟුල්යයි ගන්නෙක් වේද) මංගලය පතාද, කර්මය නොපතාද, මේ ශාසනයෙන් පිටත් හිද දක්ෂිණාවට සුදුස්සෙකු සොයාද, එහිද පළමු දානමානාදී කටයුතු කෙරේද යන පසිනි.

3 (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

4 “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසකතෙම උපාසක රත්නයද, උපාසක පද්මයද, උපාසක හෙළ පියුමද වේ.

5 “කවර පසකින්ද යත්, ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේ වේද, සිල්වත් වේද, කෝතුහල මංගල නැත්තෙක් වේද, කර්මය බලාපොරොත්තු වේද, මංගලය බලාපොරොත්තු නොවේද, මේ ශාසනයෙන් පිටත්හි දක්ෂිණාවට සුදුස්සෙකු නොසොයාද මෙහි මේ ශාසනයෙහිම දාන මානාදී පළමු කටයුතු දෙය කෙරේද යන පසිනි.

6 (මෙය 4 ඡේදය මෙනි)

26 පච්චේකපීති සූත්‍රය:- 1 “ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු තෙම පන්සියයක් පමණ උපාසකවරුන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එතැනට එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පස්ව හුන්නේය. එකත්පස්ව උන්නාවූ අනේපිඬු සිටුහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2 “ගෘහපතිය, තෙපිද වනාහි හික්ෂු සංඝයාට විවරය පිණ්ඩපාතය ශයනාසනය ගිලන් පස බෙහෙත් පිරිකර යන

මෙයින් එළඹ උපස්ථාන කරන ලද්දානුය. ගෘහපතිය, ‘අපි හික්ෂුසංඝයාට එළඹ උපස්ථාන කරණ ලද්දෝ වෙමුයි’ එපමණකින්ම සතුට ඇතිකළයුතු නොවෙත්. ගෘහපතිය එහෙයින් මෙහි විවරය, පිණ්ඩපාතය සයනාසනය, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර යන මෙයින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. කවරනම් උපායකින් ‘අපි කලින් කල උතුම් විවේකය ඇති ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කරන්නෙමුදැයි,’ ගෘහපතිය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුයයි.

3 මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් සාර්පුත්‍ර ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය. “ස්වාමීනි, ආශ්වයඝීයය, ස්වාමීනි අද්භුතය, ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) යන මෙය ඉතාම යහපත් කොට වදාරණ ලදී.

4 “ස්වාමීනි, යම් කලෙකිනි ආයඝීශ්‍රාවක තෙම උතුම් විවේක ඇති ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කෙරේද, කරුණු පසක් මොහුට එකල්හි නොවෙත්.

5 “මොහුට කාමයන් අරභයා උපදනාවූ යම් දුකක් දොම්නසක් වේද එයද මොහුට ඒ කාලයෙහි නොවේ. මොහුට කාමයන් අරභයා උපදනාවූ යම් සැපයක් සොම්නසක් වේද, එයද මොහුට ඒ කාලයෙහි නොවේ. අකුශල් අරභයා උපදනාවූ යම් දුකක් දොම්නසක් වේද, එයද මොහුට ඒ කාලයෙහි නොවේ. මොහුට අකුශල් අරභයා උපදනාවූ යම් සැපයක් සොම්නසක් වේද, එයද මොහුට ඒ කාලයෙහි නොවේ. ස්වාමීනි, මොහුට කුශල් අරභයා උපදනාවූ යම් දුකක් දොම්නසක් වේද, එයද මොහුට ඒ කාලයෙහි නොවේ. ස්වාමීනි, යම්කලෙකිනි ආයඝීශ්‍රාවකතෙම උතුම් විවේකය ඇති ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කෙරේද, එකල්හි මොහුට මේ කරුණු පස නොවෙත්යයි” කීයේය.

6 “සාර්පුත්‍රය, යහපත, යහපත. සාර්පුත්‍රය, යම් කලෙකිනි ආයඝීශ්‍රාවකතෙම උතුම් විවේකය ඇති ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කෙරේද, එකල්හි මොහුට කරුණු පසක් නොවෙත්. (මෙහි 5

ෂේදය යෙදිය යුතුයි.) සාරීපුත්‍රය, යම් කලෙක්හි ආයථීශ්‍රාවකතෙම උතුම් විවේකය ඇති ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කෙරේද, මෙහි මේ කරුණු පස එකල්හි නොවෙත්යයි” වදාළේය.

27 අකරණීය වණිජ්ජා සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, උපාසකයා විසින් නොකටයුතු මේ වෙළඳාම් පසක් වෙත්.

2 “කවර පසක්ද යත්? ආයුධ වෙළඳාමය, සතුන් වෙළඳාමය, මස් පිණිස සතුන් වෙළඳාමය, මත් ද්‍රව්‍ය වෙළඳාමය, විෂ ද්‍රව්‍ය වෙළඳාමය යන පසයි.

3 (මෙය 1 ෂේදය මෙනි.)

28 රාජදණ්ඩ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? (ii) මේ පුරුෂතෙම ප්‍රාණඝාතය හැර ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකුනේ වේයයි ඔහු රජහු අල්වාගෙන ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකීම හේතුකොට ගෙන නසත්යයි හෝ බදිත්යයි හෝ රටින් පිට කරත්යයි හෝ සුදුසු පරිදි හෝ කෙරෙත්යයි (iii) තොප විසින් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ වේද?” “ස්වාමීනි මේ නොවේමැයි”

2 “මහණෙනි, යහපත (මෙහි (ii) යෙදිය යුතුයි) මහණෙනි, මා විසිනුදු මෙය වනාහි නොම දක්නා ලදී. නොම අසන ලදී.

3 “එසේද වුවත් මේ පුරුෂතෙම සත්‍රියක හෝ පුරුෂයෙකු හෝ ජීවිතයෙන් තොර කෙළේයයි ඒ මොහු රජහු අල්වාගෙන ප්‍රාණඝාතය හේතුකොට ගෙන,

4 “නසතියි හෝ බදිතියි හෝ රටින් නෙරපතියි හෝ සුදුසු පරිද්දක් හෝ කරතියි,

5 “එසේම මොහුගේ පාප කර්මයම ප්‍රකාශ කරත්. තොප විසින් මෙබඳුවුවෙකු දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ වේද?” “ස්වාමීනි, අප විසින් දක්නා ලද්දේද වේ අසන ලද්දේද වේ. අසන්ට ලැබෙන්නේයයි” ද කීවාහුය.

6 “මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? (ii) මේ පුරුෂ තෙම අදත්තාදානයෙන් වැළකුනේයයි ඒ මොහු රජහු අල්වා ගෙන අදත්තාදානයෙන් වැළකීම හේතුකොටගෙන නසතියි හෝ

බදිනියි හෝ රටින් නෙරපනියි හෝ සුදුසු පරිද්දෙන් හෝ කරනියි (iii) තොප විසින් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ වේද? (iv) “ස්වාමීනි, මේ නොවේමැයි”

7 “මහණෙනි, යහපත, (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි) මෙය වනාහි මා විසිනුදු නොම දක්නා ලදී. නොම අසන ලදී.

8. “එතකුදු වුවත් මේ පුරුෂතෙම ගමින් හෝ වනයෙන් හෝ නුදුන් දෙය සොර සිතින් ගනීද, ඔහු රජහු අල්වාගෙන අදන්තාදාන හේතුවෙන් (මෙහි 4, 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

9 “මහණෙනි, එය කුමකැයි හඟිවිද? (ii) මේ පුරුෂ තෙම කාමයන්හි වරදවා හැසිරීම හැර කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේවේයයි ඔහු රජහු අල්වාගෙන කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම හේතුකොට ගෙන නසනියි හෝ බදිනියි හෝ රටින් නෙරපනියි හෝ අදහස් පරිදි හෝ කරනියි (iii) තොප විසින් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ වේද?” “ස්වාමීනි, මෙය නොවෙයි.”

10 “මහණෙනි, යහපත. මහණෙනි, (මෙහි 9 (ii) යෙදිය යුතුයි) මා විසිනුදු මෙය නොම දක්නා ලදී. නොම අසන ලදී.

11 “එතකුදු වුවත් මේ පුරුෂතෙම පරස්ත්‍රීන් කෙරෙහි අන් කුමරියන් කෙරෙහි හැසුරුම් ඇති බවට පැමිණේද ඔහු රජහු අල්වාගෙන කාමයන්හි වරදවා හැසිරීම හේතුකොට ගෙන (මෙහි 4, 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි)

12 “මහණෙනි, එය කුමකැයි හඟිවිද? (ii) මේ පුරුෂ තෙම මුසාවාදය හැර මුසාවාදයෙන් වැළකීම හේතුකොටගෙන නසනියි හෝ බදිනියි හෝ රටින් නෙරපනියි හෝ අදහස් පරිදි හෝ කරනියි, (iii) තොප විසින් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ වේද?”-“ස්වාමීනි, මෙය නොවේමය.”

13 “මහණෙනි, යහපත. මහණෙනි, (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මා විසිනුදු එය නොමදක්නා ලදී. නොම අසන ලදී.

14 “එතකුදු වුවත් මේ පුරුෂතෙම ගෘහපතියෙකුගේ හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුගේ හෝ බොරු කීමෙන් වස්තුව නසායයි

ඔහු රජවරු අල්වාගෙන බොරුකීම හේතුකොට ගෙන (මෙහි 4, 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

15 "මහණෙනි, එය කුමකැයි හඟිවිද? (ii) මේ පුරුෂ තෙම මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානය හැර මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙන් වැළකුනේ වේයයි ඔහු රජහු අල්වා ගෙන මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙන් වැළකීම හේතුකොට ගෙන නසතියි හෝ බදිතියි හෝ රටින් නෙරපති හෝ අදහස් පරිදි හෝ කරතියි, (iii) තොප විසින් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ වේද?" - "ස්වාමීනි, මෙය නොවේමැයි"

16 "මහණෙනි, යහපත. මහණෙනි, (මෙහි 15 (ii) යෙදිය යුතුයි) මා විසිනුදු මෙය නොම දක්නා ලදී. නොම අසන ලදී.

17 "එකකුදු වුවත් මේ පුරුෂතෙම මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙහි යෙදුනේ ස්ත්‍රියෙකු හෝ පුරුෂයෙකු හෝ ජීවිතයෙන් තොර කෙළේය. මේ පුරුෂතෙම මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙහි යෙදුනේ ගමීන් හෝ වනයෙන් හෝ නුදුන් දෙය සොර සිතින් ගනී. මේ පුරුෂතෙම මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙහි යෙදුනේ අන්‍ය ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි අන්‍ය කුමාරිකාවන් කෙරෙහි හැසිරීම් බවට පැමිණෙයි. මේ පුරුෂතෙම මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙහි යෙදුනේ ගෘහපතියෙකුගේ හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුගේ හෝ මුසාවාදයෙන් වස්තුව විනාශ කෙරේයයි, ඔහු රජහු අල්වාගෙන මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානය හේතුකොට ගෙන (මෙහි 4, 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

29. ගිහි ව්‍යාකරණ සූත්‍රය:- 1. "ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු තෙම පන්සියයක් පමණ උපාසකවරුන් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනට එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පස්ව හුන්නේය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක.

2. "ශාරීපුත්‍රය, ශික්ෂා පද පසෙකිහි සංවරවූ කර්මාන්ත ඇති උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණ සතරක් කැමති පරිදි ලබන්නාවූ පහසුවෙන් ලබන්නාවූ බහුලව ලබන්නාවූ යම්කිසි සුදු වස්ත්‍ර හඳුනා ගිහියෙකු දන්නහුද, හෙතෙම කැමතිවනු ලබන්නේ ක්ෂයවූ නිරය ඇත්තේ ක්ෂයවූ තිරිසන් යෝනිය ඇත්තේ ක්ෂයවූ ප්‍රේත අපාය ඇත්තේ ක්ෂයවූ සැප නැත්තාවූ දුකට පිළිසරණවූ නපුරුසේ පතිතවීම් ඇත්තේ වෙමියි. 'මම නපුරුසේ පතිතවන ස්වභාව නැත්තේ නියතවූ සම්බොධිය පිහිට කොට ඇත්තේ සෝවාන්වූයේ වෙමියි' තෙමේම තමන් ප්‍රකාශ කරන්නේය.

3. "කවර නම් ශික්ෂාපද පසෙකිහි සංවරවූ කර්මාන්ත ඇත්තේ වේද යත්? ශාරීපුත්‍රය, මේ ශාසනයෙහි ආයඪී ශ්‍රාවක තෙම (මෙහි මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මේ ශික්ෂා පද පසෙහි සංවරවූ කර්මාන්ත ඇත්තේ වෙයි.

4. "කවර නම් සිවු වැදෑරුම්වූ උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ මේ ආත්මයෙහිවූ සැප විහරණයන් කැමැති පරිදි ලැබීම ඇත්තේ බහුලව ලැබීම ඇත්තේ වේද, ශාරීපුත්‍රය, මේ ශාසනයෙහි ආයඪී ශ්‍රාවකතෙම (මෙහි 11 සොතාපත්ති සංයුත්තයෙහි 7 සූත්‍රයේ 13 ඡේදයේ පළමුවෙනි කොටස යෙදිය යුතුයි පිට 3123) මේ පළමුවන උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ (ii) මේ ආත්මයෙහිවූ සැප විහරණය තෙම අපිරිසිදු චිත්තයාගේ පිරිසිදු වීම පිණිස නිර්මල තුටු චිත්තයාගේ නිර්මල වීම පිණිස, මොහු විසින් ලබන ලද්දේ වෙයි.

5. "ශාරීපුත්‍රය, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයඪී ශ්‍රාවක තෙම (මෙහි 11 සොතාපත්ති සංයුත්තයෙහි 7 සූත්‍රයේ 13 ඡේදයේ දෙවෙනි කොටස යෙදිය යුතුයි. පිට 3123) මේ දෙවන උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ (මෙහි 4 (iii) යෙදිය යුතුයි)

6. "ශාරීපුත්‍රය, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයඪී ශ්‍රාවක තෙම (මෙහි 11 සොතාපත්ති සංයුත්තයෙහි 7 සූත්‍රයේ 13 ඡේදයේ 3 කොටස යෙදිය යුතුයි. පිට 3123) මේ මොහු විසින් තුන් වන උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි)

7. "ශාරීපුත්‍රය, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයථී ශ්‍රාවක තෙම නොකඩවූ නොසිදුරුවූ කබර සහිත නොවූ තිත් සහිත නොවූ දාසකමින් මිදුනාවූ නුවණැත්තන් විසින් පසස්නා ලද්දාවූ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් පරාමර්ෂණය නොකරණ ලද්දාවූ සමාධිය පිණිස පවත්නාවූ ආයථීයන් කැමතිවූ ශීලයන්ගෙන් යුක්තවේද, මේ මොහු විසින් සතරවන උතුම් සිතෙහි හට ගන්නාවූ (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ සිවු වැදෑරුම්වූ කුශල් සිත්හි හටගන්නාවූ ආත්මයෙහිවූ සැප විහරණයන් කැමති පරිදි ලැබීම ඇත්තේ සුවසේ ලැබීම ඇත්තේ බහුලව ඇත්තේ වේ.

8. (මෙය 2 ඡේදය මෙනි)

1. "නරකයන්හි හය දැක පව් දුරු කරන්නේය. පණ්ඩිතතෙම ආයථී ධර්මය හෙවත් පඤ්ච ශීලය සමාදන්ව පව් දුරු කරන්නේය.

2. "උත්සාහය ඇති කල්හි පණ ඇති සතුන් නොනසන්නේය. දැනගෙන බොරුවද නොකියන්නේය. නුදුන් දෙය නොඅල්ලන්නේය.

3. "සිය අඹුවන් හා සතුටුවූයේ අන් අඹුවකටද නොඇලෙන්නේය. සත්වතෙම සිත මුළා කරන්නාවූ සිව් වැදෑරුම්වූ මේරයද පස් වැදෑරුම්වූ සුරාවද නොබොන්නේය.

4. "බුදුන් සිහි කරන්නේය. ධර්මයද අනුව කල්පනා කරන්නේය. නිදුක්වූ හිතවූ භාවනා සිත බඹ ලොව ඉපදීම පිණිස වඩන්නේය.

5. "දියයුතු වස්තුව ඵලඹ සිටි කල්හි පිනෙන් ප්‍රයෝජන ඇති පින් සොයන්නහු විසින් පළමුකොට බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විෂයෙහි දෙනලද දක්ෂිණා තොමෝ මහත් ඵල ඇත්තී වේ. ශාරීපුත්‍රය, සත්පුරුෂයන් කියන්නෙමි. මාගේ කීම අසව.

(6-7) "මෙසේ කථවූ හෝ සුදුවූ හෝ රතුවූ හෝ පළාවන්වූ හෝ ලප සහිතවූයේ වස්සන් හා සමාන රූප

ඇත්තාවූ හෝ පරෙවියන්ට බඳු පැහැ ඇත්තාවූ හෝ යම්කිසි මේ දෙනුන් අතරෙහි දැමුනාවූ බර ඉසිලීමට සුදුසුවූ ශක්ති ඇත්තාවූ යහපත් වේගයෙන් යන්නාවූ ශ්‍රේෂ්ඨ ගවයෙක් උපදීද,

(8-9) “ඒ ගවයාම බර ඇති කල්හි යොදත්. මොහුගේ පැහැය නොබලත්. මෙපරිද්දෙන්ම මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි යම්කිසි ජාතියෙක් හි ක්ෂත්‍රිය කුලයෙහිද බමුණු කුලයෙහිද වෛශ්‍ය කුලයෙහිද ශුද්‍ර කුලයෙහිද සැඬොල් කුලයෙහි හා පුප් සඩු කුලයෙහිද යන මේ කිසියම් ජාතියෙක්හි දැමුනාවූ මනා පැවතුම් ඇත්තෙක් උපදීද,

(10-11) “ධර්මයෙහි පිහිටියාවූ හෙතෙම ශීලයෙන් යුක්තවේද, සත්‍ය වචන ඇත්තේද, ලජ්ජා ඇත්තේද, දුරුකළාවූ ජාතිය හා මරණය ඇත්තේද, බ්‍රහ්මචය්‍යාව සම්බන්ධ සියල්ලෙන් යුක්තවේද, බහා තබනලද ස්කන්ධාදී බර ඇත්තේද, සසරින් වෙන්වූයේද, සිව් මගින් කළ කටයුතු ඇත්තේද, ආශ්‍රව රහිතවේද, සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට පැමිණියේද, උපාදාන රහිතව කෙළෙසුන්ගෙන් නිවියේද,

(12-13) “කෙළෙස් රජස් නැත්තාවූ ඒ ක්ෂේත්‍රයෙහිම දෙනලද දක්ෂිණාතොමෝ මහත් ඵල ඇත්තී වේ. ක්ෂේත්‍රය නොදන්නාවූ නුවණ නැත්තාවූ අශ්‍රැතවත්වූ අඥානයෝද මේ ශාසනයෙන් පිටත්හි දානයන් දෙත්. සත්පුරුෂයන් කරා නො ඵලඹෙත්. ප්‍රාඥයන් විසින් සම්මත කරණලද ප්‍රඥා සහිතවූ සත්පුරුෂයන් කරා යම් කෙනෙක් ඵලඹෙත්ද,

14. “ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවද සුගතවූ බුදුන් කෙරෙහි හටගත් මුල් ඇතිව පිහිටියාය. ඔව්හු දෙවිලොවටද පැමිණෙත්. මේ ලෝකයෙහි උසස් කුලයෙක්හි හෝ උපදිත්. පණ්ඩිතවූ ඔව්හු පිළිවෙලින් නිර්වාණයට පැමිණෙත් යයි” වදාළේය.

30. ගවෙසී උපාසක සූත්‍රය:- 1 “එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොල් දනව්වල මහත්වූ හික්ෂු සංඝයා සමග සැරිසරණ සේක. දීර්ඝවූ මාර්ගයට පිළිපන්නාවූ භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ එක්තරා ප්‍රදේශයෙක්හි මහත්වූ සල්වනයක් දුටුසේක. දැක මාර්ගයෙන් ඉවත්ව ඒ සල්වනය යම්තැනෙක්හිද එතැනට ඇතුල්ව එක්තරා පෙදෙසෙක්හි සිනා පහළ කළසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට මෙබඳු සිතක් විය.

(ii) 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිනා පහළකිරීමට හේතුව කවරේද, ප්‍රත්‍යය කවරේද? තථාගතයෝ නිකරුනේ සිනා පහළ නොකෙරෙතියි,

(iii) "එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය.

2. "ස්වාමීනි, (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

"ආනන්දය, පෙරවූවක් කියමි. මේ ප්‍රදේශයෙහි සමාද්ධිවූද, ඉතා සමාද්ධිවූද බොහෝ ජනයා ඇති මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත් නුවරක් විය. ආනන්දය, ඒ නුවර වනාහි අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවත්තෙම ඇසුරුකොට වාසය කෙළේය. ආනන්දය, අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වනාහි පංචශීලයන්හි සම්පූර්ණකිරීම නැත්තාවූ ගවේසී නම් උපාසකයෙක් වූයේය. ආනන්දය, ගවේසී නම් උපාසකයා විසින් පන්සියයක් පමණ උපාසකවරු සරණයන්හි පිහිටුවන ලද්දාහු සමාදන් කරවන ලද්දාහු ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම නැත්තෝ වූහ.

3. (i) "ආනන්දය, ඉක්බිති ගවේසී නම් උපාසකයාහට මෙබඳු සිතක් විය. 'මම වනාහි මේ පන්සියයක් උපාසකවරුන්ට බොහෝ උපකාර ඇත්තෙක් පෙරටුව යන්නෙක් සමාදන් කරවන්නෙක් වෙමි.

(ii) මමද ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම නැත්තේ වෙමි. මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද ශීලයන්හි සම්පූර්ණකිරීම නැත්තාහුය.

(iii) මෙසේ මෙය සමසමවේ. කිසි විශේෂයක් නැත එබැවින් මම විශේෂය පිණිස පිළිපදිමි.'

4. (i) "ආනන්දය, ඉක්බිති ගවේසී නම් උපාසකතෙම ඒ පන්සියයක් උපාසකයන් යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, ඒ පන්සියයක් උපාසකයන්ට මෙය කීයේය.

(ii) ‘ආයුෂ්මත්ති, අද පටන් මා ශීලයන්හි සම්පූර්ණකිරීම ඇත්තෙකු කොට දරවි’

5. (i) “ආනන්දය, එකල්හි ඒ පන්සියයක් උපාසකයන්ට මෙබඳු සිතක්විය. ‘ගවේසී නම් ආයුෂීතෙමේ වනාහි අපට බොහෝ උපකාර ඇත්තේය. පෙරටුව ගමන්කරන්නේය. සමාදන් කරවන්නෙකි.

(ii) ගවේසී නම් ආයුෂීතෙමේ වනාහි ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තෙක් වන්නේය අපි වනාහි කවර කාරණයකින් එසේ නොවන්නෙමුදැයි’

6. (i) “ආනන්දය, ඉක්බිති ඒ පන්සියයක් උපාසකවරු ගවේසී නම් උපාසකතෙම යම් තැනෙකින්ද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ගවේසීනම් උපාසකයාට මෙය කීවාහුය.

(ii) ‘ගවේසී නම් ආයුෂීතෙමේ අද පටන් මේ පන්සියයක් උපාසකවරු ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තාහුයයි දරණ සේක්වායයි’

7. (මෙහි 3, 1 යෙදිය යුතුයි.) මමද ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ වෙමි. මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තාහු වෙත්. (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි)

8 (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) ‘ආයුෂ්මත්ති, අද පටන් මා ගම්වැසියන්ගේ ස්වභාවක්වූ මෙමුච්ඡනයෙන් වැළකුණාවූ කාමයන්ගෙන් දුරවූ හැසුරුම් ඇති, බුන්මවාරියෙකුකොට දරවි.’

9. (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) ගවේසී නම් ආයුෂීතෙමේ වනාහි ගම්වැසියන්ගේ ස්වභාවවූ මෙමුච්ඡන සේවනයෙන් වැළකුණාවූ, කාමයන්ගෙන් දුරවූ හැසුරුම් ඇති බුන්මවයූභි ඇත්තෙක් වන්නේය. අපි වනාහි කවර කාරණයකින් එසේ නොවන්නෙමුදැයි’

10. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.)

“ගවේසී නම් ආයුෂීතෙමේ අද පටන් මේ පන්සියයක් උපාසකයන්ද, ග්‍රාමය ධර්ම වූ මෙමුච්ඡන සේවනයෙන් දුරවූ කාමයන්ගෙන් දුරවූ හැසුරුම් ඇති බුන්මවයූභි ඇත්තවුන් කොට දරණසේක්වායි,

11. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) මමද ශීලයන්හි සම්පූර්ණකිරීම ඇත්තේ වෙමි. මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තෝ වෙත්. මමද ග්‍රාමය ධර්මවූ මෙමුදුන සේවනයෙන් වැළකුනේ කාමයන්ගෙන් දුරවූ, හැසුරුම් ඇත්තේ බ්‍රහ්මවයභී ඇත්තෙක් වෙමි. මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද, ග්‍රාමය ධර්මවූ මෙමුදුන සේවනයෙහි වැළකුනාහු කාමයන්ගෙන් දුරවූ හැසුරුම් ඇති බ්‍රහ්මවයභී ඇත්තාහු වෙත්. මෙසේ මෙය සමසම වේ. කිසි විශෙෂයක් නැත. එබැවින් මම විශෙෂය පිණිස පිළිපදිමියි'

12. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) 'ආයුෂ්මත්ති, අද පටන් මා විකල් බොජුනෙන් වැළකුනාහු රාත්‍රි භෝජනයෙන් තොර වූ එකවේලේ වළදන බත් ඇත්තෙකු කොට දරවි''

13 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) ගවේසී නම් ආයභී තෙමේ වනාහි විකල් බොජුනෙන් වැළකුනේ රාත්‍රි භෝජනයෙන් තොරවූයේ එක වේලේ බත් ඇත්තෙක් වන්නේය. අපි වනාහි කවර කාරණයකින් එසේ නොවන්නෙමුද?

14. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) ගවේසී නම් ආයභී තෙමේ අද පටන් මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද විකල් බොජුනෙන් වළකුනාහු රාත්‍රි භෝජනයෙන් තොරවූ එක වේලේ බත් ඇත්තවුන් කොට දරණසේක්වායි'

15. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) මමද ශීලයන්හි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ වෙමි. මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද ශීලයන්හි සම්පූර්ණකිරීම ඇත්තාහුය. මමද ග්‍රාමයධර්මවූ මෙමුදුන සේවනයෙන් වැළකුණාහු, කාමයන්ගෙන් දුරවූ හැසුරුම් ඇති බ්‍රහ්මවයභී ඇත්තෙක් වෙමි. මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද, ග්‍රාමය ධර්මවූ මෙමුදුන සේවනයෙන් වැළකුනාහු හැසුරුම් ඇති බ්‍රහ්මවයභී ඇත්තාහුය. මමද විකල් බොජුනෙන් වැළකුනාහු රාත්‍රි භෝජනයෙන් තොරවූ එක වේලේ බත් ඇත්තෙක් වෙමි. මේ පන්සියයක් උපාසකවරුද විකල් බොජුනෙන් වැළකුනාහු රාත්‍රි භෝජනයෙන් තොරවූ එක වේලේ බත් ඇත්තාහුය. මෙසේ

මෙය සමසමවේ. කිසි විශේෂයක් නැත. එබැවින් මම විශේෂය පිණිස පිළිපදිමියි’

16. “ආනන්දය, ඉක්බිති ගවේසී උපාසකතෙම අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මෙය කීයේය. ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි ප්‍රවුජ්‍යාව ලබන්නෙමියි උපසම්පදාවද ලබන්නෙමියි’ කීයේය.

17. “ආනන්දය, ගවේසී නම් උපාසකතෙම අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි ප්‍රවුජ්‍යාව ලැබූයේය. උපසම්පදාවද ලැබූයේය. ආනන්දය, උපසපන්වූ නොබෝකල් ඇති ගවේසී හික්ෂු තෙමේ වනාහි එකලා වූයේ වෙන්ව වාසය කිරීම ඇත්තේ (ii) අප්‍රමාද වූයේ කෙළෙස් තවන වීයඹී ඇත්තේ හරණලද ආත්මාලය ඇතිව වාසය කරන්නේ නොබෝකලකින්ම යමක් සඳහා කුලපුත්‍රයෝ මනාකොටම ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි වෙද්ද, එය උතුම් කොට ඇති බ්‍රහ්මවයඹීව කෙළවර කොට ඇති මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට පැමිණ වාසය කෙළේය. ජාතිය ක්ෂයකරණ ලදී. මාර්ග බ්‍රහ්මවයඹීව වැස නිමවන ලදී. සතර මගින් කටයුත්ත කරණ ලදී. මේ භවය පිණිස අනිකක් නැතැයි දැනගත්තේය. ආනන්දය, ගවේසී හික්ෂුතෙම රහතුන්ගෙන් එක්තරා කෙනෙක්ද වූයේය.

18. (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) ගවේසී නම් ආයඹී තෙමේ වනාහි හිසකේ රැවුල් බාවා කසට වස්ත්‍ර හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි වන්නේය. කවර කාරණයකින් වනාහි අපි පැවිදි නොවන්නෙමුද,

19. “ආනන්දය, එකල්හි ඒ පන් සියයක් උපාසකවරු අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට එළඹියාහුය. එළඹ අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීවාහුය.

ස්වාමීනි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි ප්‍රවුණාව ලබන්නෙමු. උපසම්පදාවද ලබන්නෙමුයි’

20. “ආනන්දය, ඒ පන්සියයක් උපාසකවරු අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි ප්‍රවුණාව ලැබුවාහුය, උපසම්පදාවද ලැබුවාහුය.

21. “ආනන්දය, ඉක්බිති ගවේසී නම් භික්ෂුහට මෙබඳු සිතක් විය. ‘මම වනාහි මේ උතුම්වූ විමුක්ති සැපය කැමති පරිදි ලැබීම ඇත්තේ සුවසේ ලැබීම ඇත්තේ බහුලව ලැබීම ඇත්තේ වෙමි. මේ පන් සියයක් භික්ෂුහුද මේ උතුම්වූ විමුක්ති සැපය කැමති පරිදි ලබන්නෝ සුවසේ ලබන්නෝ බහුලව ලබන්නෝ වන්නාහු නම් ඉතා යෙහෙක’ කියායි. ආනන්දය, ඉක්බිති ඒ පන්සියයක් භික්ෂුහු වෙන්ව වාසය’ ඇත්තාහු (මෙහි 17 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

22. “ආනන්දය, මෙසේ වනාහි ඒ ගවේසී භික්ෂු ප්‍රධාන කොට ඇති පන්සියයක් භික්ෂුහු මතු මත්තෙහි උතුම් වශයෙන් උත්සාහ කරන්නාහු උතුම්වූ විමුක්ති සැපය ප්‍රත්‍යක්ෂ කළාහුය ආනන්දය, එහෙයින් මේ ශාසනයෙහි මතු මත්තෙහි උතුම් වශයෙන් උත්සාහ කරන්නාහු උතුම්වූ විමුක්ති සැපය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නෙමියි මෙසේ භික්ෂිය යුතුයි. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි තොප විසින් භික්ෂිය යුතුයයි” වදාළේය.

19. ආරඤ්ඤක වර්ගය.

31. පඤ්ච ආරඤ්ඤක සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නාහු පස් දෙනෙක් වෙත්.

2. “කවර පස් දෙනෙක්ද යත්? නුවණ මද බැවින්, ඉතා මූළා බැවින් අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නෙක් වේ. ලාමක ආසා ඇත්තේ ආසාවෙන් මඬනා ලද්දේ අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නෙක් වේ. උමතු බැවින් චිත්ත වික්ෂේපයෙන් අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නෙක් වේ. බුදුවරයන් විසින් බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් විසින් වර්ණනා කරණ ලදැයි අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නෙක් වේ.

මද ආසා ඇති බවම නිසා සතුට ඇති බවම නිසා සැහැල්ලු බවම නිසා උතුම් විවේකයම නිසා මෙයම අර්ථ කොට ඇති බවම නිසා ආරණ්‍යයෙහි වසන්තෙක් වේ. යන පස් දෙනයි.

3. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

4 "මහණෙනි, අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නාවූ මේ පස් දෙනාගෙන් වනාහි යම් මේ ආරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නෙක් තෙම අල්පෙච්ඡ බවම නිසා සන්තුෂ්ටියම නිසා සැහැල්ලු බවම නිසා උතුම් විවේකයම නිසා මෙයම අර්ථකොට ඇති බවම නිසා ආරණ්‍යයෙහි වසන්නෙක් වේද, මෙතෙම මේ ආරණ්‍යයෙහි වසන්නාවූ පස්දෙනා අතුරෙන් අග්‍රවූවෙක්ද ශ්‍රේෂ්ඨ වූවෙක්ද ප්‍රධානවූවෙක්ද උතුම්වූවෙක්ද අධිපති වූවෙක්ද වේ.

5. "මහණෙනි, යම්සේ දෙනගෙන් කිරිද කිරෙන් දීද, දීවලින් වෙඬරුද වෙඬරුවෙන් ගිතෙල්ද, ගිතෙලින් ගිතෙල් මණ්ඩයතෙම එහි අග්‍රයයි කියනු ලැබේද, මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

(32-39 සූත්‍රවල 3 ඡේදය ඒ ඒ සූත්‍රවල 1 ඡේදය මෙනි.)

32. පඤ්චපංසුකුලික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පංසුකුල දරන්නාහු පස්දෙනෙක් වෙත්. (මෙහි 2, 4, 5 ඡේද මේ වර්ගයේ 31 සූත්‍රයේ 2, 4, 5 මෙන් වෙත්. එහි අරණ්‍යයෙහි වාසයකරන්නාහු' වෙනුවට 'පංසුකුල දරන්නහු' යෙදිය යතුයි.

33 පඤ්චරුක්ඛමූලික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ රුක්මුල්හි වසන්නාහු පස්දෙනෙක් වෙත් (මෙහිද 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යයෙහි' වෙනුවට 'රුක්මුල්හි' යෙදිය යුතුයි.)

34. පඤ්ච සොහොනික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ සොහොනෙහි වසන්නාහු පස් දෙනෙක් වෙත්. (මෙහිද 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යය' වෙනුවට 'සොහොනෙහි' යෙදිය යුතුයි.

35. පඤ්චබ්‍රහ්මකාසික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ අභ්‍යවකාශයෙහි වසන්නාහු පස් දෙනෙක් වෙත්. (මෙහිද 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යයෙහි' වෙනුවට 'අභ්‍යවකාශයෙහි' යෙදිය යුතුයි.)

36. පඤ්චනෙසජ්ජික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ නෙසජ්ජික වූවාහු පස්දෙනෙක් වෙත්. (මෙහි 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නාවූ' වෙනුවට නෙසජ්ජික වූවාහු' යෙදිය යුතුයි.

37. පඤ්ච යථාසන්ථනික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ යථාසන්තනික වූවාහු පස්දෙනෙක් වෙත්. (මෙහි 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නාවූ' වෙනුවට 'සන්තනික වූවාහු' යෙදිය යුතුයි.)

38. පඤ්ච ඵකාසනික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ඵකාසනික වූවාහු පස්දෙනෙක් වෙත්. (මෙහි 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නාවූ' වෙනුවට 'ඵකාසනික වූවාහු' යෙදිය යුතුයි.)

39. පඤ්ච බලපච්ඡාහත්තික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ බලපච්ඡාහත්තික වූවාහු පස්දෙනෙක් වෙත්. (මෙහි 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නාවූ' වෙනුවට 'බලපච්ඡාහත්තික වූවාහු' යෙදිය යුතුයි.)

40. පඤ්ච පත්තපිණ්ඩික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පත්තපිණ්ඩිකවූවාහු පස්දෙනෙක් වෙත්.

2 (මෙහි 32 සූත්‍රයේ මෙන් 'අරණ්‍යයෙහි වාසය කරන්නාවූ' වෙනුවට 'පත්තපිණ්ඩිකවූවාහු' යෙදිය යුතුයි.)

20. බ්‍රාහ්මණ වර්ගය.

41. සුනඛ ධම්ම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පුරාණවූ බ්‍රාහ්මණ ධර්ම පසක් මේ කාලයෙහි ශුන්‍යයන් කෙරෙහි දක්නා ලැබෙත්. බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි නොදක්නා ලැබෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, පෙර වනාහි බ්‍රාහ්මණයෝ බැමිණිය වෙතම පැමිණෙත්. නොබැමිණිය වෙත නොපැමිණෙත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බ්‍රාහ්මණයෝ බැමිණිය වෙතද පැමිණෙත්. නොබැමිණිය වෙතද පැමිණෙත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බල්ලෝ බැල්ලිය වෙතම පැමිණෙත්.

බැල්ලියන් නොවූවන් වෙත නොපැමිණෙත්. මහණෙනි, මේ පළමුවන පුරාණ වූ බ්‍රාහ්මණ ධර්මයතෙම,

(ii) මේ කාලයෙහි ශුන්‍යයන් කෙරෙහි දක්නාලැබේ. බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි නොදක්නා ලැබේ.

3. "මහණෙනි, පෙර වනාහි බ්‍රාහ්මණයෝ ඔසප්වූම බැමිණිය වෙතම පැමිණෙත්. ඔසප් නොවූ බැමිණිය වෙත නොපැමිණෙත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි ඔසප්වූද බැමිණිය වෙත පැමිණෙත්. ඔසප් නොවූද බැමිණිය වෙත පැමිණෙත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බල්ලෝ ඔසප්වූම බැල්ලිය වෙත පැමිණෙත්. ඔසප් නොවූ බැල්ලිය වෙත නොපැමිණෙත්. මහණෙනි, මේ දෙවන පුරාණවූ බ්‍රාහ්මණ ධර්මයතෙම (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4. "මහණෙනි, පෙර වනාහි බ්‍රාහ්මණයෝ බැමිණිය මිලදී නොම ගනිත්. නොවිකුණත් ස්වකීය පුරුෂයා සමගම සංවාසය සංසර්ගය පිණිස පවත්වත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බ්‍රාහ්මණයෝ බැමිණිය මිලදී ගැනීමද කෙරෙත්. විකිණීමද කෙරෙත්. ස්වකීය ප්‍රියයා සමගද සංවාසය සංසර්ගය පිණිස පරම්පරාව ගැළපීම පිණිස පවත්වත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බල්ලෝ බැල්ලිය මිලදී නොමගනිත්. නොවිකුණත්. ස්වකීය ප්‍රිය වූවෙකු සමගම සංවාසය සංසර්ගය පිණිස පවත්වත්. මහණෙනි, මේ තුන්වනවූ බ්‍රාහ්මණ ධර්මයතෙම (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. "මහණෙනි, පෙර වනාහි බ්‍රාහ්මණයෝ ධනයද ධාන්‍යයද, රිදීද, රත්‍රුද, රැස්කොට තැබීම නොකෙරෙත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බ්‍රාහ්මණයෝ ධනයද, ධාන්‍යයද, රිදීද, රත්‍රුද රැස්කොට තැබීම කරත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බල්ලෝ ධනයද, ධාන්‍යයද, රිදීද, රත්‍රුද රැස්කොට තැබීම නොකරත්. මහණෙනි, මේ සතරවන පුරාණවූ බ්‍රාහ්මණ ධර්මයතෙම (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. "මහණෙනි, පෙර වනාහි බ්‍රාහ්මණයෝ සවස්ති සවස බත පිණිසද, උදෑසන උදය බත පිණිසද, ආහාරය සොයත්. මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බ්‍රාහ්මණයෝ කැමති පමණ බඩ

ගන්නාතුරු අනුභවකොට ඉතිරි දෙය හැරගෙන යත් මහණෙනි, මේ කාලයෙහි බල්ලෝ සවස්ති සවස බත පිණිසද, උදෑසන උදය බත පිණිසද ආහාර සොයත් මහණෙනි, මේ පස්වන පුරාණවූ බ්‍රාහ්මණ ධර්මයතෙම (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. (මේ ඡේදය 1 ඡේදය මෙහි.)

42. වුද්ධාපවායන සූත්‍රය:- 1. "ඉක්බිති ද්‍රෝණ නම් බමුණුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වූයේය. සතුටුවියයුතුවූ සිහිකටයුතුවූ කථාවකොට නිමවා එකත්පස්ව හුන්නාවූම ද්‍රෝණ නම් බමුණුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකෙළේය. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමතෙම (ii) ජරාවෙන් ජීර්ණවූ වයසින් වැඩිසිටි ජාතියෙන් මහඵල කල්ගියාවූ පශ්චිම වයසට පැමිණියාවූ බ්‍රාහ්මණයන්ට නොවදියයිද, දැක හුනස්නෙන් නොනැඟිටියයිද, ආසනයන් හෝ නොපවරායයිද,

(iii) යන මෙය මා විසින් අසනලදී. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ මේ කාරණය එසේමය. භවත් ගෞතම තෙමේ (මෙහි මේ ඡේදයේ (ii) යෙදිය යුතුයි) භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ මේ කාරණය තුසුදුසුමයයි" කීයේය.

3. "ද්‍රෝණය, නුඹත් බ්‍රාහ්මණයෙකැයි ප්‍රතිඥා කරන්නෙහිදැ" යි ඇසීය.

"භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ යමෙකුට වනාහි මනාකොට කියනුලබන්නෙක් කියන්නේද, බ්‍රාහ්මණතෙමේ,

(ii) මව්පසින්ද පියපසින්ද යන දෙපසින් මනාව උපන්නේ පිරිසිදු පිළිසිදු ගැණිම් ඇත්තේය. සත්වන පියමහ යුගය දක්වා බැහැර නොදමන ලද්දේය. ජාතිවාදයෙන් නින්දා නොකරණ ලද්දේය වේදය හදාරන්නේය. මන්ත්‍ර දරන්නේය නිසණ්ඩු කෙටුණ සහිතවූ අක්ෂර ප්‍රභේද සහිතවූ ඉතිහාසය පස්වෙනිකොට ඇත්තාවූ ත්‍රිවේදයන්ගේ පරතෙරට ගියේය. පද දන්නේය. ව්‍යාකරණ දන්නේය. ලොකායත මහා පුරුෂ ලක්ෂණයන්හි

දක්ෂවුවෙකැයි, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මනාකොට කියනු ලබන්නෙක් එය මටම කියන්නේය.

4. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මම වනාහි (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි)

5. "ද්‍රෝණය, පූර්ව කාලයෙහිවූ බ්‍රාහ්මණයන්ගෙන් මන්ත්‍ර කරන්නාවූ මන්ත්‍ර පවත්වන්නාවූ යම් ඍෂිහු වෙද්ද, යම් කෙනෙකුන්ගේද, මේ කාලයෙහි බ්‍රාහ්මණයෝ පුරාණවූ ගායනා කරණලද, කියනලද, රැස්කරණලද, මේ වේද මන්ත්‍රයට අනුව ගායනා කෙරෙද්ද, එයට අනුව කියද්ද, කියනලද්ද අනුව කියද්ද, හදාරණ ලද්ද අනුව හදාරද්ද, කියවන ලද්ද, අනුව කියවද්ද, එනම් අට්ටකය, වාමකය, වාමදේවය, වෙස්සාමිත්තය, යමතග්ගිය. අංචිරසය, හරද්වාජය, වාසෙට්ඨය, කාශ්‍යපය, භගුය යන මොව්හු බ්‍රාහ්මණයන් පස්දෙනෙක් පනවත්. බ්‍රහ්මසමය, දේවසමය, මයථාදය, සමිහින්න මයථාදය, බ්‍රාහ්මණ වණ්ඩාල යන මොහුම පස්වෙනිකොට ඇත්තේය. ද්‍රෝණය, ඔවුන්ගෙන් නුඹ බ්‍රාහ්මණවෙහිදැ"යි? ඇසිය.

6. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අපි මේ බ්‍රාහ්මණයන් පස්දෙනා නොදනිමු. වැළිදු අපි බ්‍රාහ්මණයෝ යයිම දනිමු. භවත් ගෞතමතෙමේ යම්සේ මම මේ බ්‍රාහ්මණයන් පස්දෙනා දැනගන්නෙමිද, එසේ මට ධර්මය දෙශනාකරණ සේක්වා මැනවයි කියේය.

7. "බ්‍රාහ්මණය, එසේවිනම් අසව, මනාකොට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමියි" කියේය. "එසේය, පින්වතුන්වහන්සැයි" කියා ද්‍රෝණ නම් බමුණුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිචචන දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

8. "ද්‍රෝණය, කෙසේ නම් බමුණුතෙම බ්‍රහ්මසමවේද? ද්‍රෝණය, මෙහි බමුණුතෙම (ii) මව් පසින්ද පිය පසින්ද යන දෙපසින් මනාව උපන්නේවේද, පිරිසිදු පිළිසිදු ගැණිම් ඇත්තේවේද, සත්වන පිය මහ යුගය දක්වා බැහැර නොදමන ලද්දේවේද, ජාතිවාදයෙන් නින්දා නොකරණලද්දේ වේද, හෙතෙම අටසාළිස් වසක් මන්ත්‍ර හදාරමින් ළමා බ්‍රහ්මවයථාවෙහි

හැසිරේද, අටසාලිස් වසක් ළමා බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිර මන්ත්‍ර හදාරා ගුරුවරයාට ගුරුවැටුප් දැහැමින්ම සොයයි. නොදැහැමින් නොවේ.

9. "ද්‍රෝණය, එහි ධර්මය කවරේද? සීසෑමෙන් නොව වෙළඳාමෙන් නොව, ගෙරි රැකීමෙන් නොව, දුනුශිල්පයෙන් නොව, රාජපුරුෂයෙකු වීමෙන් නොව, එක්තරා ශිල්පයකින් නොව, හුදු හික්ෂාවයභාවෙන් කබල ඉක්මවා නොහඟින්නේ වේ.

(ii) හෙතෙම ගුරුවරයාට ගුරු වැටුප් පාවාදී හිසකේ රැවුල් බාවා, කසට වත් හැඳ, ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවේද, මෙසේ පැවිදිවූම හෙතෙම (මෙහි දීඝනිකායේ 17 සූත්‍රයේ 2 බණවරෙහි 4 ඡේදයේ 'මෙමත්‍රී සහගත සිතින්' යන තැන සිට යොදාගත යුතුයි.)

හෙතෙම මේ සතර බ්‍රහ්ම විහරණයන් වඩා ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ බඹලොව උපදී. ද්‍රෝණය මෙසේ වනාහි බ්‍රාහ්මණතෙම බ්‍රහ්මසම නම් වේ.

10. "ද්‍රෝණය, කෙසේ නම් බ්‍රාහ්මණතෙම දේවසම නම් වේද? ද්‍රෝණය, මේ ලෝකයෙහි බ්‍රාහ්මණතෙම (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

11. (මෙහි 9 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම ගුරුවරයාට ගුරු වැටුප්දී, අඹුවක් සොයයි ධර්මයෙන්ම වේ. අධර්මයෙන් නොවේ.

(ii) ද්‍රෝණය, එහි ධර්මය නම් කවරේද? මිළදී ගැනීමෙන් නොවේ, විකුණා ගැනීමෙන් නොවේ, අතපැන් වත්කර දෙන ලද බැමිණියක්මය. හෙතෙම බැමිණියක් වෙතමයයි. ක්ෂත්‍රියාවක් වෙත නොයයි. වෛශ්‍ය වංස ඇත්තියක් වෙත නොයයි. ශුද්‍රියක් වෙත නොයයි. සැඬොලියක් වෙත නොයයි. වැදි ස්ත්‍රියක් වෙත නොයයි. කුඵපොතු ස්ත්‍රියක් වෙත නොයයි. රියකරු ස්ත්‍රියක් වෙත නොයයි, කසලසොධක ස්ත්‍රියක් වෙත නොයයි, ගැබිණියක් වෙත නොයයි. කිරි පොවන ස්ත්‍රියක් වෙත නොයයි. ඔසප් නොවූ ස්ත්‍රියක්වෙත නොයයි.

12. "ද්‍රෝණය, කුමක් හෙයින් බ්‍රාහ්මණතෙම තෙම ගැබ්ණියක් වෙත නොයාද, ද්‍රෝණය ඉදින් බ්‍රාහ්මණතෙම ගැබ්ණියක් වෙත යේ නම් ඒ මානවකයා හෝ මානවිකාව ඉතා අපවිත්‍රයෙහි උපන්නෙක් නම් වේ.

(iii) ද්‍රෝණය, එහෙයින් බ්‍රාහ්මණතෙම ගැබ්ණිය වෙත නොයයි. ද්‍රෝණය, කුමක් හෙයින් බ්‍රාහ්මණතෙම කිරි පොවන්නියකු වෙත නොයයිද? ද්‍රෝණය, ඉදින් බ්‍රාහ්මණ තෙම කිරි පොවන්නියකු වෙත යේ නම් ඒ දරුවා හෝ දැරිය අපවිත්‍රව පානයකරණ ලද්දේ නම් වේ. ද්‍රෝණය, එහෙයින් බ්‍රාහ්මණතෙම කිරි පොවන්නියක වෙත නොයයි. ද්‍රෝණය, කුමක් හෙයින් බ්‍රාහ්මණතෙම ඔසප් නොවූ ස්ත්‍රියක් වෙත නොයේද, ද්‍රෝණය, ඉදින් බ්‍රාහ්මණතෙම ඔසප් නොවූ ස්ත්‍රියක් වෙත යේ නම් ඒ බ්‍රාහ්මණයාට මේ බැමිණිතොමෝ කාමය පිණිස නොවන්නීය. ක්‍රීඩා පිණිස නොවන්නීය. ඇළුම් පිණිස නොවන්නීය, දරුවන් පිණිස නොවන්නීය.

13. "හෙතෙම පුතෙකු හා දුවක උපදවා හිසකේ රැවුල් බාවා, කසට වත් හැද, ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවේ. (මෙහි 2 පණ්ණාසකයේ තිකනිපාතයෙහි 6 සූත්‍රයේ 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. පිට 296)

"හෙතෙම මේ සතර ධ්‍යානයන් වඩා සිරුර බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ග නම් බ්‍රහ්ම ලෝකයෙහි උපදී. ද්‍රෝණය, මෙසේ වනාහි බ්‍රාහ්මණතෙම දේවසම නම් වේ.

14. "ද්‍රෝණය, කෙසේ නම් බ්‍රාහ්මණතෙම මයභීද නම් වේද? ද්‍රෝණය, මේ ලෝකයෙහි බ්‍රාහ්මණතෙම (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

15 (මෙහි 9 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම ගුරුවරයාට ගුරු වැටුප් පාවාදී අඹුවක් සොයයි. එයද ධර්මයෙන් මැයි. අධර්මයෙන් නොවේ. (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

16. (මෙය 12 ඡේදය මෙහි.)

17. "හෙතෙම පුතෙකු හා දුවක උපදවා ඒ පුත්‍ර ප්‍රේමයෙන්ම කැමතිවෙමින් පවුලෙහිම වසයි. ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි නොපැවිදි වෙයි. පුරාණවූ බමුණන්ගේ සීමාව දක්වා එහි සිටියි. එය නොඉක්මවයි. පුරාණවූ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ සීමාව දක්වා එහි බ්‍රාහ්මණතෙම සිටියේ, එය නො ඉක්මවා යයි කියා ද්‍රෝණය, එහෙයින් බ්‍රාහ්මණ තෙම මයරීඳ නම් වේයයි, කියනු ලැබේ. ද්‍රෝණය, මෙසේ වනාහි බ්‍රාහ්මණතෙම මයරීඳ නම් වේ.

18. "ද්‍රෝණය, කෙසේ නම් බ්‍රාහ්මණතෙම සම්භින්න මයරීඳ නම් වේද? ද්‍රෝණය, මේ ලෝකයෙහි බ්‍රාහ්මණතෙම (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

19. (මෙහි 9 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම ගුරුවරයාට ගුරු වැටුප් පාවාදී අඹුවක් සොයයි. ධර්මයෙන්ද අධර්මයෙන්ද මිළදී ගැනීමෙන්ද විකුණා ගැනීමෙන්ද අත පැත් වත්කොට දෙනලද බැමිණියක්ද වේ. (ii) හෙතෙම බැමිණිය වෙතද යයි ක්ෂත්‍රියාව වෙතද යයි. වෛශ්‍ය ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. ශුද්‍රිය වෙතද යයි. චණ්ඩාලිය වෙතද යයි. වැදි ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. කුඵ පොතු ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. සොම්මරු ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. කසලශොධක ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. ගැබිණිය වෙතද යයි. කිරි පොවන ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. ඔසප්වූ ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. ඔසප් නොවූ ස්ත්‍රිය වෙතද යයි. ඒ බ්‍රාහ්මණයාට මේ බැමිණිනොමෝ කාමය පිණිසද ක්‍රීඩාව පිණිසද, ඇල්ම පිණිසද, දරුවන් පිණිසද වන්නීය.

20 "ද්‍රෝණය, පුරාණවූ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ සීමාව දක්වා එහි බ්‍රාහ්මණතෙම නොසිටියේ එය ඉක්මවා යයි කියාම එහෙයින් බ්‍රාහ්මණතෙම බිදිනලද සීමාව ඇත්තේයයි කියනු ලැබේ. ද්‍රෝණය, මෙසේ වනාහි බ්‍රාහ්මණතෙම සම්භින්න මයරීඳ නම් වේ.

"ද්‍රෝණය, කෙසේනම් බ්‍රාහ්මණතෙම බ්‍රාහ්මණ චණ්ඩාලවේද? ද්‍රෝණය, මේ ලෝකයෙහි බ්‍රාහ්මණතෙම (මෙහි 8 (i) යෙදිය යුතුයි.)

21. (මෙහි 9 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම ගුරුවරයාට ගුරු වැටුප් පාවාදී අඹුවක් සොයයි. ධර්මයෙන්ද අධර්මයෙන්ද මිලදී

ගැණීමෙන්ද විකුණා ගැණීමෙන්ද, අත පැන් වත්කොට දෙන තැනැත්තියක්ද වේ. (මෙහි 19 (ii) යෙදිය යුතුයි) හෙතෙම සියලු කර්මාන්තවලින් ජීවිකාව කරයි. ඔහුට බ්‍රාහ්මණයෝ මෙසේ කීවාහුය. කුමක් හෙයින් පින්වත් තෙමේ බ්‍රාහ්මණ යයි ප්‍රතිඥා කෙරෙමින් සියලු කර්මාන්ත වලින් ජීවිකාව කෙරේද, හෙතෙම මෙසේ කීය. 'පින්වත, යම්සේ ගින්න පවිත්‍රවූවක් දවාද, අපවිත්‍රවූවක් දවාද, එයින් ගින්න නොතැවරේද, පින්වත මෙපරිද්දෙන්ම සියලු කර්මාන්ත වලින්ම බ්‍රාහ්මණතෙම ජීවිකාව කෙරේද, පයින් බ්‍රාහ්මණතෙම නොතැවරේ.

22. "ද්‍රෝණය, සියලු කර්මාන්තවලින් ජීවිකාව කෙරේ යයි එහෙයින් බ්‍රාහ්මණතෙම බ්‍රාහ්මණ වණ්ඩාලයයි කියනු ලැබේ. ද්‍රෝණය, මෙසේ වනාහි බ්‍රාහ්මණතෙම බ්‍රාහ්මණ වණ්ඩාල නම් වේ. ද්‍රෝණය, බ්‍රාහ්මණයන්ගේ පූර්වකාලයෙහිවූ මන්ත්‍ර කරන්නාවූ මන්ත්‍ර පවත්වන්නාවූ යම් ඒ ඍෂිහු වූවාහුද, යම් කෙනෙකුන්ගේත් ගායනා කරණලද කියනලද රූස් කරණලද මේ මන්ත්‍ර පදය මේ කාලයෙහි බ්‍රාහ්මණයෝ එයට අනුව ගායනා කරද්ද, එයට අනුව කියද්ද, කියන ලද්ද අනුව කියද්ද, හදාරණ ලද්ද අනුව හදාරද්ද, කියවන ලද්ද අනුව කියවද්ද, එනම් අට්ටකය, වාමකය, වාමදේවය, වෙස්සාමිත්තය, යමතග්ගිය, අංගීරශය, භාරද්වාජය, වාසෙට්ඨය, කාශ්‍යපය, භගුය යන මොහු මේ බ්‍රාහ්මණයන් පස් දෙනා පණවත්, බ්‍රහ්මසමය, දෙවසමය, මය්‍යාදයා සම්භින්නමය්‍යාදය, බ්‍රාහ්මණ වණ්ඩාලයාම පස්වෙනි කොට ඇත්තේය. ද්‍රෝණය, ඔවුන්ගෙන් නුඹ කවරෙක් වෙහිද?"

23 "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි අපි බ්‍රාහ්මණ වණ්ඩාල පමණවත් නොපිරෙමු. භවත් ගෞතමයන වහන්ස, (මේ ඡේදය වතුක්ක නිපාතයේ 2 පණ්ණාසකයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

43. සංගාරව සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති සංගාරව නම් බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වූයේය සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු කථාව කොට නිමවා, එකත්පසෙක ඉදගත්තේය.

2. "එකත්පසෙක උන්නාවුම සංගාරව නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේය. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් භෙයකින් එක් කලෙකිනි බොහෝ කලක් සජ්ඣායනා කළාවුද මන්ත්‍රයෝ නොවැටහෙත්. සජ්ඣායනා නොකළාහු කියනුම කවරේද? ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍ය කවරේද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් භෙයකින් එක් කලෙක බොහෝ කලක් සජ්ඣායනා නොකළාවුද මන්ත්‍රයෝ වැටහෙත්. සජ්ඣායනා කළාහු කියනුම කවරේද? ඊට හේතු කීම, ප්‍රත්‍ය කවරේදැයි?

3. "බ්‍රාහ්මණය, යම් කලෙකිනි කාම රාගයෙන් මඬනා ලද්දාවූ කාම රාගයෙන් පෙළුනාවූ සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවූද කාම රාගයාගේ දුරු කිරීම තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනීද, ඒ කාලයෙහි,

(ii) තමහට වැඩද තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනියි. නොදකියි. අනුන්හට වැඩද ඒ කාලයෙහි තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනියි. නොදකියි. දෙපසට වැඩද එකල්හි තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනියි. නොදකියි. බොහෝ කලක් හැදෑරුවාවූද, මන්ත්‍ර නොවැටහෙත්. නොහැදෑරුවාහු කියනුම කවරේද?

4. "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ ජල පාත්‍රයතෙම ලාකඩදියෙන් හෝ කෂා වර්ණයෙන් හෝ නීලවර්ණයෙන් හෝ මදටිය පැහැයෙන් හෝ ගැවසුනේවේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ස්වකීය මුඛ නිමිත්ත බලන්නේ තත්වූ පරිද්දෙන් දැන නොගන්නේද, නොදන්නේද, බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 3 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි)

5. "බ්‍රාහ්මණය නැවත අනිකක්ද කියමි.

(ii) "යම් කලෙකිනි ක්‍රොධයෙන් වඬනාලද, ක්‍රෝධයෙන් පෙළුනාවූ සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවූද ක්‍රොධයාගේ දුරුකිරීම තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනීද, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දිය භාජනය තෙම ගින්නෙන් තවනලද්දේ, කකියවන ලද්දේ, උනුකරණ ලද්දේවේද, එහි ඇස්

ඇති පුරුෂතෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය පරීක්ෂාකර බලන්නේ තත්වු පරිද්දෙන් දැන නොගන්නේද, නොදකින්නේද, බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 5 (ii) සහ 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි.

(ii) "යම් කලෙකිහි සිතෙහි හා කයෙහි අලසබවු ටීනමිද්ධයෙන් මඩනාලද්දාවු ටීනමිද්ධයෙන් පෙළනාවු සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවු ටීනමිද්ධයාගේ දුරුකිරීම තත්වු පරිද්දෙන් නොදනීද, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දියබඳුනතෙම සෙවෙල්පරඩැල් වලින් ගැවසීගන්නා ලද්දේවේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂතෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය ප්‍රත්‍ය වෙක්ෂාකරන්නේ තත්වුපරිද්දෙන් දැන නොගන්නේද, නොදකින්නේද, බ්‍රාහ්මණය මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 7 (ii) සහ 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9. "බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි

(ii) "යම් කලෙකිහි උඩගු බැවින් හා කුකුස් බැවින් මඩනාලද, උඩගු බැවින් හා කුකුස් බැවින් පෙළනාවු සිතින් යුක්තව වාසයකෙරේද, උපන්නාවුද උද්ධවචකුක්කුචවයාගේ දුරුකිරීම තත්වු පරිද්දෙන් නොදනීද (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10. "බ්‍රාහ්මණය, යම් සේ දිය භාජනයතෙම වාතයෙන් කම්පාවුයේ සැළවේ කැරකුනේ, හටගත් රළ ඇත්තේවේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂතෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය බලන්නේ තත්වු පරිද්දෙන් දැන නොගන්නේද, නොදකින්නේද, බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 9 (ii) සහ 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

11. "බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි. (ii) යම් කලෙකිහි විචිකිචිඡාවෙන් මඩනාලද විචිකිචිඡාවෙන් පෙළනාවු සිතින් යුක්තව වාසයකෙරේද, උපන්නාවු විචිකිචිඡාවගේ දුරුකිරීම තත්වුපරිද්දෙන් නොදනීද, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි)

12. "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දිය භාජනයතෙම අවුල්වුයේ කැළඹුනේ, මඩවුයේ, අඳුරෙහි බහාතබන ලද්දේවේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක්තෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය සොයා බලන්නේ,

තත්වු පරිද්දෙන් නොදන්නේද, නොදක්නේද බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 11 (ii) සහ 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

13 "බ්‍රාහ්මණය, යම් කලෙක වනාහි කාම රාගයෙන් නොමඩනා ලද කාම රාගයෙන් නොපෙළනාවූ සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවූ කාමරාගයාගේ දුරුකිරීම තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, එකල්හි තමහට වැඩද තත්වු පරිද්දෙන් දනියි දකියි. (ii) එකල්හි අනුන්හට වැඩද තත්වු පරිද්දෙන් දනියි. දකියි. එකල්හි දෙපසට වැඩද තත්වු පරිද්දෙන් දනියි, දකියි බොහෝ කලක් නොහදාළාවූද මන්ත්‍ර වැටහෙත්. හදාළාහු කියනුම කවරේද?

14 "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දිය භාජනය තෙම ලාකඩ දියෙන් හෝ කෂා වර්ණයෙන් හෝ නීල වර්ණයෙන් හෝ මදටිය වර්ණයෙන් හෝ නොගැවසෙන ලද්දේ වේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂතෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය පරීක්ෂාකර බලන්නේ තත්වු පරිද්දෙන් දැනගන්නේද, දකින්නේද බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 13 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

15 "බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි. (ii) යම් කලෙකහි ව්‍යාපාදයෙන් නොමඩනා ලද ව්‍යාපාදයෙන් නොපෙළනාවූ සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවූද ව්‍යාපාදයාගේ දුරුකිරීම තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, (ii) (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

16 "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දිය භාජනය තෙම ගින්නෙන් නොතවන ලද්දේ නොපැසවන ලද්දේ උණු නොකරණ ලද්දේ වේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂතෙම ස්වකීය මුඛමණ්ඩලය සොයා බලන්නේ තත්වු පරිද්දෙන් දැන ගන්නේද, දකින්නේද බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම, (මෙහි 15 (ii) සහ 13 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

17 "බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි. (ii) යම් කලෙකහි ටීනමිද්ධයෙන් නොමඩනා ලද්දාවූ ටීනමිද්ධයෙන් නොපෙළනාවූ සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවූද ටීනමිද්ධයාගේ දුරුකිරීම තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, (මෙහි 13 (ii) යෙදිය යුතුයි)

18 "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දිය භාජනය තෙම සෙවෙල් පරඬැල් වලින් නොගැවසෙන ලද්දේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂ තෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය සොයා බලන්නේ තත්වු පරිද්දෙන් දැනගන්නේද, දැකගන්නේද, බ්‍රාහ්මණය මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 17 (ii) සහ 13 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

19 'බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි. (ii) යම් කලෙක්හි උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙන් නොමඩනා ලද්දාවූ උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙන් නොපෙළුනාවූ සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවූද උද්ධච්ච කුක්කුච්චයාගේ දුරුකිරීම තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, (මෙහි 13 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

20 "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දිය භාජනය තෙම සුළඟින් කම්පා නොවූයේ නොසැලුනේ නොකැරකුනේ හටගත් රළ නැත්තේ වේද, එහි ඇස් ඇති පුරුෂ තෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය පරීක්ෂා කරන්නේ තත්වු පරිද්දෙන් දැනගන්නේද දැකගන්නේද, බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 19 (ii) සහ 13 (ii) යෙදිය යුතුයි)

21 'බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි (ii) යම් කලෙක්හි විචිකිචිඡාවෙන් නොමඩනා ලද්දාවූ විචිකිචිඡාවෙන් නොපෙළුනාවූ සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේද, උපන්නාවූද විචිකිචිඡාවගේ දුරුකිරීම තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, (මෙහි 13 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

22 "බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දිය භාජනය තෙම නිර්මලවූයේ විශෙෂයෙන් පැහැදුනේ නොකැළඹුනේ ආලෝකයෙහි තබන ලද්දේ වේද එහි ඇස් ඇති පුරුෂතෙම ස්වකීය මුඛ මණ්ඩලය සොයා බලන්නේ තත්වු පරිද්දෙන් දැනගන්නේද, දැක ගන්නේද, බ්‍රාහ්මණය, මෙපරිද්දෙන්ම යම් කලෙක්හි (මෙහි 21 (ii) සහ 13 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

23 'බ්‍රාහ්මණය, යම්හෙයකින් එක්කලෙක බොහෝ කලක් හදාලාවූද මන්ත්‍ර නොවැටහෙත්. නොහදාලාහු කියනුම කවරේද? ඊට මේ හේතුවේ. මේ ප්‍රත්‍යාවේ. බ්‍රාහ්මණය යම් හෙයකින් එක්කලෙක බොහෝකලක් නොහදාලාවූද මන්ත්‍ර වැටහෙත්.

හදාළාහු කියනුම කවරේදැයි යන මෙයට මේ හේතුව වේ. මෙය ප්‍රත්‍යාවේයයි” වදාළේය.

24 (මේ ඡේදය වතුක්ක නිපාතයේ 2 පණ්ණාසකයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි)

44 කාරණපාලී සූත්‍රය:- 1 “එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් නුවර මහවන වෙහෙර කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි කාරණපාලී නම් බ්‍රාහ්මණතෙම ලිච්ඡවි රජුන්ගේ කර්මාන්තයක් කරයි. කාරණපාලී නම් බ්‍රාහ්මණතෙම පිංගියානි නම් බ්‍රාහ්මණයා එන්නහු දුරදීම දුටුයේය. දැක පිංගියානී නම් බ්‍රාහ්මණයාට මෙය කීයේය. එබැවින් භවත් පිංගියානි තෙමේ මධ්‍යාහ්ණයෙහි කොහි සිට එන්නේද?

“පින්වත, මම මේ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි සිට එමීයි.”

“භවත් පිංගියානි තෙමේ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥාපටුත්වය ඒ කුමකැයි හඟීද? පණ්ඩිතයෙකැයි සිතන්නේද?”

“පින්වත, මම කවරෙක්ද? කවරෙක් නම් වෙමිද ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්ගේ ප්‍රඥාපටුත්වය කවරෙක් නම් දන්නෙමිද? යමෙක් තෙම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්ගේ ප්‍රඥා පටුත්වය දන්නේ නම් හෙතෙමේද ඒකාන්තයෙන් එබන්නේදම වන්නේය

2 “භවත් පිංගියානි තෙමේ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට මහත්වුම ප්‍රශංසාවකින් ප්‍රශංසා කෙරේයයි”

“පින්වත, මම කවරෙක්ද, කෙබඳු වූ නම් මම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට ප්‍රශංසා කරන්නෙමිද ඒ භවත් ගෞතම තෙමේ පසස්නාලද්දාවුන් විසිනුත් පසස්නා ලද්දාවූම දෙවිමිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වේය.”

“භවත් පිංගියානි තෙමේ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් කෙරෙහි කිනම් කරුණක් දකිමින් මෙසේ විශේෂයෙන් පැහැදුනේද?”

3 "පින්වත, යම්සේ පුරුෂයෙක් තෙම උතුම්වූ රසයෙන් ඉතා තෘප්තියට පැමිණියේ අන්‍යවූ ලාමකවූ රසයන් නොකැමති වේද, පින්වත, මෙපරිද්දෙන්ම යම් යම් තැනකින් ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසයිද, සූත්‍රවශයෙන් හෝ ගෙය්‍ය වශයෙන් හෝ වෙය්‍යාකරණ වශයෙන් හෝ අද්භූත ධර්ම වශයෙන් හෝ ඒ ඒ තැනින් අන්‍යවූ බොහෝ මහණ බමුණන්ගේ වාදයන්ට නොකැමැති වෙයි. පින්වත, යම්සේ පුරුෂතෙම බඩසයින්වූ දුර්වල බැවින් පෙළුනේ මී පිඩුවක් ලබන්නේද, හෙතෙම යම් යම් තැනකින් රස විඳින්නේද, අන් රසයකින්ද මිශ්‍රවූ මිහිරි රසයම ලබාද පින්වත, මෙපරිද්දෙන්ම යම් යම් තැනින් ඒ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්ගේ ධර්මය අසයිද, සූත්‍ර වශයෙන් හෝ ගෙය්‍ය වශයෙන් හෝ වෙය්‍යාකරණ වශයෙන් හෝ අද්භූත ධර්ම වශයෙන් හෝ ඒ ඒ තැනින් සතුට ඇති බව ලබාමය. විත්තයාගේ ප්‍රසාදය ලබාමය.

4 "පින්වත, යම්සේ පුරුෂයෙක්තෙම රන්වන් සඳුන් හෝ රත් සඳුන් හෝ සඳුන් ගැටයක් ලබන්නේද, හෙතෙම යම් යම් තැනකින් ආසුරණය කරන්නේද, මුලින් හෝ මැදින් හෝ කෙළවරින් හෝ අන් සුවඳකින් මිශ්‍රනොවූ යහපත් සුවඳම ලබාද, මෙපරිද්දෙන්ම (ii) යම් යම් තැනකින් ඒ භවත් ගෞතමයන්ගේ ධර්මය අසාද සූත්‍ර වශයෙන් හෝ ගෙය්‍ය වශයෙන් හෝ වෙය්‍යාකරණ වශයෙන් හෝ අද්භූත ධර්ම වශයෙන් හෝ (iii) ඒ ඒ තැනින් ප්‍රමුද්ධ භාවය ලබයි. සතුට ලබයි.

5 "පින්වත යම්සේ පුරුෂයෙක් හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුකින් පෙළුනේ දැඩි ගිලන් වේද, දක්ෂවූ වෙදෙක් ස්ථාන වශයෙන් ඔහුගේ ආබාධය දුරුකරන්නේද, පින්වත මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒ ඒ තැනින් ශොකපරිදේව දුක් දොම්නස් උපායාසයෝ නැසීමට යෙත්.

6 "පින්වත, යම්සේ නිර්මල ජලය ඇති මිහිරි ජලය ඇති සිහිල් ජලය ඇති සුදුපැහැ ඇති මනාකොට ඇති සිත් කළු පොකුණක් වේද, ඉක්බිති ග්‍රීෂ්මයෙන් තැවුණාවූ ග්‍රීෂ්මයෙන් පෙළුණාවූ ක්ලාන්තවූ හටගත් තෘෂ්ණා ඇත්තාවූ පැත්බොහු

කැමතිවූ පුරුෂයෙක් එන්නේද, හෙතෙම ඒ පොකුණට බැස ස්නානය කොටද පානය කොටද සියලු වෙහෙස මහන්සි දැවිලි සංසිඳවා ගන්නේද, පින්වත, මෙපරිද්දෙන්ම (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒ ඒ තැනින් සියලු ක්ලෙශදරථ කෙලෙස් දැවිල්ලෙන් සංසිඳෙත්යයි” කීයේය.

7 “මෙසේ කීකල්හි කාරණපාලි නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසඵව ඒකාංශකොට දකුණු දණ මඬල බිම හැනගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් දිශාවෙක්හිද ඒ දිශාවට ඇදිලි බැඳගෙන තුන්වරක් ප්‍රීතිවාක්‍ය ප්‍රකාශ කෙළේය. ‘ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා, ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා. ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවායි,

8 “භවත් පිංගියානිය ඉතා යහපත, භවත් පිංගියානිය ඉතා යහපත. භවත් පිංගියානිය, යම්සේ යටිකුරුකොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේද, වසන ලද්දක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේද, මංමුළා වූවෙකුට මග කියන්නේ හෝ වේද, ඇස් ඇත්තෝ රූප දකිත්වායි අන්ධකාරයෙහි තෙල් පහණක් දල්වන්නේ හෝ වේද, මෙපරිද්දෙන්ම භවත් පිංගියානි විසින් නොයෙක් ආකාරයෙන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරණ ලදී. භවත් පිංගියානිය, ඒ මම ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද ධර්මයද හික්ෂු සංඝයාද සරණකොට යමි. භවත් පිංගියානි තෙම මා අද පටන් දිවිහිමියෙන් සරණගියාවූ උපාසකයෙකැයි දරණ සේක්වායි” කීයේය.

45. පිංගියානී සූත්‍රය:- 1 “එක්කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් නුවර මහවන වෙහෙර කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි පන්සියයක් පමණ ලිච්ඡවි රජවරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරු කරත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු නීලවර්ණවූ නීලවර්ණ වස්ත්‍ර ඇත්තාහු නීලවර්ණ ආභරණ ඇත්තාහු නිල්පැහැවූවාහු වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු පීතවර්ණවූ පීතවර්ණ වස්ත්‍ර ඇත්තාහු පීතවර්ණ ආභරණ ඇත්තාහු රන්වන්

වූවාහු වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු ලෝහිතක වර්ණවූ ලෝහිතක වර්ණ වස්ත්‍ර ඇත්තාහු ලෝහිතක වර්ණ ආභරණ ඇත්තාහු රතු පැහැ වූවාහු වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු ස්වෙත වර්ණවූ ස්වෙත වර්ණ වස්ත්‍ර ඇත්තාහු ස්වෙත වර්ණ ආභරණ ඇත්තාහු සුදු පැහැ ඇත්තාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වර්ණයෙන්ද යශස්සින්ද ඒ හැමදෙනම ඉක්මවා බබළයි.

2 'එකල්හි පිංගියානි බ්‍රාහ්මණ තෙම හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසඵඵ ඒකාංශකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් දිශාවෙක්හිද ඒ දිශාවට ඇදිලි බැඳගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය.

"භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට වැටහෙයි. සුගතයන් වහන්ස, මට වැටහේයයි"

"පිංගියානිය, තට වැටහේවායි" භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේය.

3 "එකල්හි පිංගියානි බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි සුදුසුවූ ගාථාවකින් ස්තූති කෙළේය.

1 "යම්සේ උදෑසන පිපියාවූ සුවඳ ඇත්තාහු පහව නොගිය සුවඳ ඇති රත් පියුමක් වන්නේද, එමෙන් අහසෙහි බබළන්නාවූ සුයඝියා මෙන් බබළන්නාවූ සර්වඥයන් වහන්සේ බලවයි කීයේය.

ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු උතුරුසඵඵ පන්සියයකින් පිංගියානි බමුණා පිදුහ. ඉක්බිති පිංගියානි බ්‍රාහ්මණ තෙම ඒ උතුරුසඵඵ පන්සියයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිදුයේය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ ලිච්ඡවීන්ට මෙය වදාළසේක.

4 "ලිච්ඡවීනි, රත්න පසක්හුගේ පහළවීම ලෝකයෙහි දුර්ලභවේ

5 "කවර පසක්හුගේද යත්? අර්හත් සමායක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේගේ පහළවීම ලෝකයෙහි දුර්ලභවේ. තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද්දාවූ ධර්ම විනය දෙශනාකරන්නාවූ පුද්ගලතෙම ලෝකයෙහි දුර්ලභවේ.

තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද ධර්මවිනය දෙශනා කරණ ලද්දේ දැනගන්නා පුද්ගල තෙම ලෝකයෙහි දුර්ලභවේ. තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද ධර්ම විනය දෙශනා කළ කල්හි දන්නා ලද ධර්මානු ධර්ම ප්‍රතිපදාවට පිළිපත්නාවූ පුද්ගලතෙම ලෝකයෙහි දුර්ලභවේ. කෘතඥවූ කළගුණ දන්නාවූ පුද්ගලතෙම ලෝකයෙහි දුර්ලභවේ. යන පසයි.

6 (මේ ඡේදය 4 ඡේදය මෙහි.)

46. මහාසුපින සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන්ට සම්බොධියෙන් පූර්වයෙහිම අභිසම්බුද්ධ නොවූ බොධිසත්ව වූවහුටම මහාස්වප්පන පසක් පහළවූහ.

2. "කවර පසක්දයත්? (ii) මහණෙනි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන්ට සම්බොධියෙන් පූර්වයෙහිම සම්බොධියට නොපැමිණියාවූ බොධිසත්ව වූවහුටම (iii) මේ මහා පෘථිවිතොමෝ මහත්වූ සයනය වූයේය. හිමවත් පර්වත රාජයා කොට්ටය විය. පෙරදිග මුහුදෙහි වම් අත පිහිටියේ විය. අවරදිග මුහුදෙහි දකුණු අත පිහිටියේ විය. දකුණුදිග මුහුදෙහි දෙපා පිහිටියාහුය. (iv) මහණෙනි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන්ට සම්බෝධියෙන් පූර්වයෙහිම බුදුබවට නොපැමිණියාවූ බොධිසත්ව වූවහුටම (v) මේ පළමුවන මහා ස්වප්පනය පහළවූයේය.

3. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) තියරී නම් තෘණ ජාතිය හෙවත් (කුශතණ ගසක්) නාහියෙන් පැන නැග අහසට හැපී සිටියේය (iii) මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ දෙවන මහා ස්වප්පනය පහළවූයේය.

4. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) සුදු වූ කළුහිස ඇත්තාවූ ප්‍රාණීහු පාවලින් උඩට නැගී දන මඩල දක්වා වසාගත්තාහුය. (iii) (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ තුන්වන මහා ස්වප්පනය පහළවිය.

5. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නොයෙක් වර්ණ ඇති ලිහිණි සතරදෙනෙක් සතර දිගින්

අවුත් පාමුලවැටී සියල්ල සුදුබවට පැමිණියාහුය. (iii) (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ සතරවන මහා ස්වප්නය පහළවූයේය.

6. 'මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) මහත්වූ අශුවී පර්වතයක්හුගේ මතුමත්තෙහි අශුවියෙන් නොතැවරෙමින් සක්මන් කරයි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ පස්වන මහා ස්වප්නය පහළවූයේය.

7. (මෙහි 2 (ii) සහ 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) අත පිහිටියේය. යන යමකුත්වීද, මහණෙනි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් විසින් නිරුත්තරවූ සමයක් සම්බෝධිය අවබෝධ කරණලදී. ඒ අභිසම්බෝධිය සඳහා මේ පළමුවන මහා ස්වප්නය පහළවූයේය.

8. (මෙහි 2 (ii) සහ 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන යමකුත් වීද, මහණෙනි, අර්හත් සමයක්සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් විසින් ආයථි අෂ්ටාංගික මාර්ගයතෙම බුදුබවට පැමිණ යමිතාක් දෙවි මිනිසුන් හා මනාව ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද, ඔහුගේ අවබෝධය පිණිස මේ දෙවන මහා ස්වප්නය පහළවූයේය.

9. (මෙහි 2 (ii) සහ 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන යමකුත් වීද, මහණෙනි, සුදුවත් හැන්දාවූ බොහෝ ගෘහස්ථයෝ තථාගතයන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගියාහුය. එය අවබෝධකිරීම පිණිස මේ තුන්වන මහා ස්වප්නය පහළවූයේය.

10. (මෙහි 2 (ii) සහ 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන යමකුත් වීද, මහණෙනි, මේ ක්ෂත්‍රියයෝය. බ්‍රාහ්මණයෝය. වෛශ්‍යයෝය, ශුද්‍රයෝයයි වර්ණ සතරක් වෙත්. ඔව්හු තථාගතයන් විසින් වදාරණලද ධර්මවිනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිව නිරුත්තරවූ ක්ලේශ විමුක්තිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරත්. ඔහුගේ අවබෝධ කිරීම පිණිස මේ සතරවන මහා ස්වප්නය පහළවූයේය.

11. (මෙහි 2 (ii) සහ 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන යමකුත්වීද, මහණෙනි, තථාගතතෙම චීවරය, පිණ්ඩපාතය, සයනාසනය, ගිලන්පස, බෙහෙත් පිරිකරය යන මොවුන්ගේ ලැබීම ඇත්තේ වෙයි. එහිද තථාගතතෙම ගැට නොගැසුනේ මුසපත් නොවූයේ,

නොවැද ගත්තේ, ආදීනව දක්නා ස්වභාව ඇත්තේ, නික්මෙන නුවණ ඇත්තේ වළඳයි. ඔහුගේ අවබෝධය පිණිස මේ පස්වන මහා ස්වප්තය පහළවූයේය.

12. (මේ ඡේදය 1 ඡේදය මෙනි.)

47. වස්සන්තරාය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, නිමිති කියන්නාහු යමක් නොදනිද්ද, නිමිති කියන්නවුන්ගේ ඇස යම් තැනෙක්හි කායඝ්නිකම නොවේද, (ii) එබඳු වූ මේ වර්ෂාවට අන්තරායයෝ පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්දයත්? මහණෙනි, මතු ආකාශයෙහි තෙජොධාතුව කිපෙයි. එයින් උපන්නාවූ මේඝයෝ පහව යෙත්. (මෙහි 1 යෙදිය යුතුයි) මේ පළමුවන වර්ෂාවගේ අන්තරාය වේ.

3. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මතු ආකාශයෙහි වායෝ ධාතුව කිපෙයි. එයින් උපන්නාවූ මේඝයෝ පහවයෙත්. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඒ මේ දෙවන වර්ෂාවගේ අන්තරාය වේ.

4 "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. රාහු අසුරෙන්ද තෙමේ අත්ලෙන් ජලය පිළිගෙන මහමුහුදෙහි හැර දමයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඒ මේ තුන්වන වර්ෂාවගේ අන්තරාය වේ.

5. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. වස්සවලාහක නම් දෙවියෝ ප්‍රමාදවූවාහු වෙත්. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඒ මේ සතරවන වර්ෂාවගේ අන්තරාය වේ.

6. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මනුෂ්‍යයෝ අධාර්මිකයෝ වෙද්ද, (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඒ මේ පස් වන වර්ෂාවගේ අන්තරාය වේ යන පසයි.

7. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි.)

48. සුභාසිතවාචා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අංග පසකින් යුක්තවූ වචනය සුභාසිත නම් වේ. දුර්භාසිත නම් නොවේ. නිරවද්‍යද නුවණැත්තන් විසින් දොස් නොකිය යුත්තීද වේ.

2 "කචර පසකින්දයත්? සුදුසු කාලයෙහි කියනලද්දී වේද, සත්‍යවූවක්ම කියනලද්දී වේද, සිඵටුවූවක් කියනලද්දී වේද, වැඩ සහිත වූවක් කියනලද්දී වේද, මෙමග්‍රී සිතින් කියන ලද්දීවේද යන පසිනි.

3. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි.)

49. කුලප සංකමන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් කලෙකිනි සිල්වත්වූ ප්‍රවුඡ්ඡතයෝ කුලයට එළඹෙත්ද, එහි මිනිස්සු කරුණු පසකින් බොහෝ පින් රැස් කරත්.

2. "කචර පසකින්දයත්? (ii) මහණෙනි, යම් කලෙකිනි කුලයට එළඹෙන්නාවූ, සිල්වත්වූ ප්‍රවුඡ්ඡතයන් දැක (ii) මිනිස්සු සිත් පහදවද්ද, මහණෙනි, එකල්හි ඒ කුලය ස්වර්ග සැප පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාවට පිළිපන්නේ වෙයි.

3. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මිනිස්සු හුනස්නෙන් නැගිටිද්ද, මනාකොට වදිද්ද, ආසනය දෙද්ද, මහණෙනි, එකල්හි ඒ කුලය උසස් කුල ඇතිවීම පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාවට පිළිපන්නේ වේ.

4 (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මසුරුමල දුරු කෙරෙද්ද මහණෙනි, එකල්හි ඒ කුලය මහත් පිරිවර ඇතිබැව් පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාවට පිළිපන්නේවේ.

5. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මිනිස්සු ශක්තිවූ පරිද්දෙන් බලයවූ පරිද්දෙන් දාන සංවිභාගය කෙරෙද්ද, මහණෙනි, එකල්හි ඒ කුලය මහත් සම්පත් ඇතිබැව් පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාවට පිළිපන්නේවේ.

6. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මිනිස්සු කරුණු විචාරද්ද, ප්‍රශ්න කෙරෙද්ද, ධර්මය අසද්ද. මහණෙනි, එකල්හි ඒ කුලය මහත් ප්‍රඥාව ඇති බැව් පිණිස පවත්නාවූ ප්‍රතිපදාවට පිළිපන්නේවේ.

7. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි.)

50. නිස්සාරණීය ධාතු සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, බැහැර කළයුතු මේ ධාතු පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි කාමයන් මෙතෙහි කරන්නාවූ භික්ෂුහුගේ කාමයන්හි (ii) සිත ඇතුල් නොවේද, නොපහදීද, නොපිහිටාද, නොමීදේද,

3. නෛෂ්ක්‍රමයය වනාහි සිහිකරන්නාවූ මොහුගේ නෛෂ්ක්‍රමයෙහි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) ඔහුගේ ඒ සිත මනාව ගමන් කරණ ලද්දේ මනාව වඩනා ලද්දේ, මනාව නැගී සිටියේ, මනාව මිදුනේ (iii) කාමයන්ගෙන් මනාව වෙන්වූයේ වෙයි. කාම හේතුවෙන් දුක්වූ පරිධාන ඇති යම් ආශ්‍රවයෝ උපදිද්ද, හෙතෙම ඔවුන්ගෙන් මිදුනේ වේ. හෙතෙම ඒ වේදනාව නොවිඳිනු ලබයි. මෙය කාමයන්ගේ බැහැර කිරීමයයි කියනලදී.

4. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ව්‍යාපාදය මෙතෙහි කරන්නාවූ භික්ෂුහුගේ ව්‍යාපාදයෙහි සිත ඇතුල් නොවේද, නොපහදීද නොපිහිටාද, නොමීදේද, අව්‍යාපාදය වනාහි මෙතෙහි කරන්නාවූ මොහුගේ අව්‍යාපාදයෙහි (මෙහි 2 (ii) සහ 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) ව්‍යාපාදයෙන් මනාව වෙන්වූයේ වේ ව්‍යාපාද හේතුවෙන් දුක්වූ පරිධාන ඇති යම් ආශ්‍රවයෝ උපදිද්ද. හෙතෙම ඔවුන්ගෙන් මිදුනේ වේ. හෙතෙම ඒ වේදනාව නොවිඳිනු ලැබේ. මේ ව්‍යාපාදයාගේ දුරුකිරීමයයි කියන ලදී.

5. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. විහිංසාව මෙතෙහි කරන්නාවූ භික්ෂුහුගේ විහිංසාවෙහි සිත ඇතුල් නොවේද, නොපහදීද, නොපිහිටාද, නොමීදේද, අවිහිංසාව වනාහි මෙතෙහි කරන්නාවූ මොහුගේ අවිහිංසාවෙහි (මෙහි 2 (ii) සහ 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) විහිංසාවෙන් මනාව වෙන්වූයේ වේ. විහිංසාව හේතුකොට ගෙන දුක්වූ පරිධාන ඇති යම් ආශ්‍රවයෝ උපදිද්ද, හෙතෙම ඔවුන්ගෙන් මිදුනේ වේ. හෙතෙම ඒ වේදනාව නොවිඳිනු ලැබේ. මෙය විහිංසාවගේ දුරුකිරීම යයි කියන ලදී.

6. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. රූපය මෙතෙහි කරන්නාවූ භික්ෂුහුගේ රූපයෙහි සිත නොවදීද, නොපහදීද, නොපිහිටාද, නොමීදේද, අරූපය වනාහි මෙතෙහි කරන්නාවූ මොහුගේ අරූපයෙහි (මෙහි 2 (ii) සහ 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

රූපයන්ගෙන් මනාව වෙන්වූයේ වෙයි. රූප හේතුවෙන් දුක්ඛ පරිධාන ඇති යම් ආශ්‍රවයෝ උපදිද්ද, හෙතෙම ඔවුන්ගෙන් මිදුනේ හෙතෙම ඒ වේදනාව නොවිඳිනු ලැබේ. මෙය රූපයන්ගේ දුරුකිරීම යයි කියන ලදී

7. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සත්කාය මෙතෙහි කරන්නාවූ භික්ෂුහුගේ ස්වකීය කයෙහි සිත නොවදීද, නොපහදීද, නොපිහිටාද, නොමිඳේද, සත්කාය නිරෝධය වනාහි මෙතෙහි කරන්නාවූ මොහුගේ සත්කාය නිරෝධයෙහි (මෙහි 2 (ii) සහ 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) සත්කායයෙන් මනාව වෙන්වූයේ වේ. සත්කාය හේතුවෙන් දුක්ඛ පරිධාන ඇති යම් ආශ්‍රවයෝ උපදිද්ද, හෙතෙම ඔවුන්ගෙන් මිදුනේය. හෙතෙම ඒ වේදනාව නොවිඳිනු ලැබේ මෙය සත්කායයාගේ දුරුකිරීම යයි කියන ලදී. ඔහුට කාමයන් පිළිබඳ සතුටද නූපදී. ව්‍යාපාදයන් පිළිබඳ සතුටද නූපදී. විහිංසාව පිළිබඳ සතුටද නූපදී. රූපය පිළිබඳ සතුටද නූපදී. ස්වකීය කය පිළිබඳ සතුටද නූපදියි. හෙතෙම කාමය පිළිබඳ සතුට නොඉපදීමෙන්ද ව්‍යාපාදය පිළිබඳ සතුට නො ඉපදීමෙන්ද විහිංසාව පිළිබඳ සතුට නොඉපදීමෙන්ද රූපය පිළිබඳ සතුට නො ඉපදීමෙන්ද ස්වකීය කය පිළිබඳ සතුට නො ඉපදීමෙන්ද, මහණෙනි, මේ භික්ෂුතෙම අනුශය රහිතවූයේ තෘෂ්ණාව සින්දේය. සංයෝජනය පෙරළියේය. මනාකොට මානය සංසිඳවීමෙන් දුක කෙළවර කෙළේයයි" කියනු ලැබේ.

8. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

සතරවන පණ්ණාසකය නිමි.

පස්වෙනි පණ්ණාසකය.

21. කිම්බිල වර්ගය.

1. කිම්බිල සූත්‍රය:- 1. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිම්බිලා නම් නුවර මිඳෙල්ල වනයෙහි වාසය කරණ සේක. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පස්ව හුන්නේය. එකත්පස්ව හුන්නාවූම ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේය.

2 "ස්වාමීනි, යමකින් තථාගතයන් පිරිනිව් කල්හි සද්ධර්මයතෙම බොහෝ කල් පැවැත්ම ඇත්තක් නොවේද? ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍ය කවරේද?"

3. "කිම්බිලය, මේ ශාසනයෙහි තථාගතයන් පිරිනිව් කල්හි හික්ෂුහුද හික්ෂුණිහුද උපාසකයෝද උපාසිකාවෝද ශාස්තෘන් කෙරෙහි ගෞරව නැත්තාහු ආදර නැත්තාහු වාසය කෙරෙද්ද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තාහු ආදර නැත්තාහු වාසය කෙරෙද්ද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තාහු ආදර නැත්තාහු වාසය කෙරෙද්ද, ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව නැත්තාහු ආදර නැත්තාහු වාසය කෙරෙද්ද, ඔවුනොවුන්ට ගෞරව නැත්තාහු ආදර නැත්තාහු වාසය කෙරෙද්ද කිම්බිලය, යමකින් තථාගතයන් පිරිනිව් කල්හි සද්ධර්මය තෙම බොහෝ කල් පැවැත්ම ඇත්තේ නොවේද, මේ ඊට හේතුව වේ. මේ ඊට ප්‍රත්‍යය වේයයි වදාළේය.

4 "ස්වාමීනි, යමකින් තථාගතයන් පිරිනිව් කල්හි සද්ධර්මය තෙම බොහෝකල් පැවැත්ම ඇත්තේ වේද, ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍ය කවරේද?"යි ඇසුයේය.

5 "කිම්බිලය, මේ ශාසනයෙහි තථාගතයන් පිරිනිව් කල්හි හික්ෂුහුද හික්ෂුණිහුද උපාසකයෝද උපාසිකාවෝද ශාස්තෘන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූවාහු ආදර සහිත වූවාහු වාසය කෙරෙද්ද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව සහිතව ආදර සහිතව වාසය කෙරෙද්ද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව සහිතව ආදර සහිතව වාසය කෙරෙද්ද, ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව සහිතව ආදර සහිතව වාසයකෙරෙද්ද, ඔවුනොවුන්ට ගෞරව සහිතව ආදර සහිතව වාසය කෙරෙද්ද, කිම්බිලය, යමකින් තථාගතයන් පිරිනිව් කල්හි සද්ධර්මය තෙම බොහෝකල් පැවතුම් ඇත්තේ වේද, එයට මෙය වනාහි හේතුව වේ. මෙය ප්‍රත්‍යය වේයයි" වදාළේය.

2 ධම්ම සවණානිසංස සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, ධර්ම ශ්‍රවණයෙහි මේ ආනිශංස පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? නොඅසන ලද්ද අසයි. අසන ලද්ද පිරිසිදු කෙරෙයි. සැකය දුරුකෙරෙයි, දෘෂ්ටිය ඍජු කෙරෙයි. මොහුගේ සිත පහදී යන පසයි.

3 (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

3 අස්සාජාතීය සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, අංග පසකින් යුක්තවූ රජුගේ සොදුරුවූ ආජාතීය අශ්වතෙම රජුන්ට සුදුසුවේ. රජුන්ගේ පරිභෝගයට සුදුසුවේ. රජුගේ අංගය කැපී යන සංඛ්‍යාවට පැමිණේ.

2 "කවර පසකින්ද යත්? ඍජු බැවින්ද, ජවයෙන්ද, මෘදු බැවින්ද, ඉවසීමෙන්ද, කීකරු බැවින්ද යන පසිනි.

3 (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

4 "මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන්ම ධර්ම පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම පූජාවට සුදුසුවේ. දුරසිට ගෙනෙනලද සත්කාරයට සුදුසුවේ. දක්ෂිණාවට සුදුසුවේ. ඇදිළි කිරීමට සුදුසුවේ, ලෝකයාගේ නිරුත්තරවූ පුණ්‍යක්ෂේත්‍රය වේ.

5 "කවර පසකින්ද යත්, ඍජු භාවයෙන්ද, ඥාන ජවයෙන්ද, මෘදුභාවයෙන්ද, ඉවසීමෙන්ද, පවිත්‍ර භාවයෙන්ද යන පසිනි.

6 (මෙය 4 ඡේදය මෙනි)

4 පඤ්චබල සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ බල පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? ශ්‍රද්ධාබලය, හිරි බලය, ඕත්තප්ප බලය, වීයඪී බලය, ප්‍රඥා බලය යන පසයි. මහණෙනි, මොහු වනාහි බලපස වෙත්යයි වදාළේය."

5 වෙනොබ්බල සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ සිතේ තද බැව් පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? (ii) මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම ශාස්තෘන් කෙරෙහි සැක කරයි. (iii) සොයමින් වෙහෙසෙයි. අදහසට නොපැමිණෙයි, නොපහදීයි.

3 (මෙහි 2 (ii) සහ 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහුගේ සිත (ii) කෙළෙස් තැවීම පිණිස නැවත නැවත යෙදීම පිණිස සත්තයෙන් කිරීම පිණිස වියඪී කිරීම පිණිස (iii) නොනැමෙයි

4 "යමෙකුගේ සිත නොනැමේද, මේ පළමුවන වෙනොබ්ලය හෙවත් සිතේ තද බව වේ.

5 "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුතෙම ධර්මයෙහි සැක කරයි. (මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) සංඝයා කෙරෙහි සැක කරයි. (මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) ශික්ෂාව කෙරෙහි සැක කරයි. මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) සබ්බසරුන් කෙරෙහි කිපියේ නොසතුටු සිත් ඇත්තේ ගැටුණා වූ සිත් ඇත්තේ හටගත් තද බැව් ඇත්තේවේ. මහණෙනි, යම් ඒ භික්ෂුවක් තෙම සබ්බසරුන් කෙරෙහි කිපුනේ නොසතුටු සිත් ඇත්තේ ගැටුණු සිත් ඇත්තේ හටගත් තද බැව් ඇත්තේ වේද, ඔහුගේ සිත (මෙහි 3 (ii) සහ 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) යමෙකුගේ සිත කෙළෙස් තැවීම පිණිස නැවත නැවත යෙදීම පිණිස සත්තයෙන් කිරීම පිණිස වියඪීය කිරීම පිණිස නොනැමේද, මේ පස්වන වෙනොබ්ලය හෙවත් සිතේ තද බවවේ. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

6 විනිබන්ධ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ සිතේ බැඳ ගැණීම පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම කාමයන්හි පහනොවූ රාගය ඇත්තේ පහනොවූ ආලය ඇත්තේ පහනොවූ ප්‍රේමය ඇත්තේ පහව නොගිය කාම පිපාසා ඇත්තේ පහව නොගිය පරිධාහ ඇත්තේ පහව නොගිය තෘෂ්ණා ඇත්තේ වේ.

3 "මහණෙනි, යම් ඒ භික්ෂුවක් තෙම කාමයන්හි (ii) පහව නොගිය රාග ඇත්තේ පහව නොගිය ආසා ඇත්තේ පහව නොගිය ප්‍රේම ඇත්තේ පහව නොගිය පිපාසා ඇත්තේ පහව නොගිය පරිධාහ ඇත්තේ පහව නොගිය තෘෂ්ණා ඇත්තේ වේද, ඔහුගේ සිත කෙළෙස් තැවීම පිණිස නැවත නැවත යෙදීම

පිණිස සතතයෙන් කිරීම පිණිස වියඝීය කිරීම පිණිස නොනැමෙයි. (iii) මේ පළමුවන සිතේ බැඳ ගැනීම වේ.

4 “මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. භික්ෂුතෙම කයෙහි (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) රූපයෙහි (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) කැමතිතාක් බඩ ගන්නාතෙක් වළඳා ශයන සැපයෙහි ස්පර්ශසැපයෙහි නිද්‍රාසැපයෙහි යෙදී වාසය කෙරෙයි. හෙතෙම එක්තරා දිව්‍ය නිකායක් ප්‍රාර්ථනා කොට (ii) ‘මම මේ ශීලයෙන් හෝ වෘත්තයෙන් හෝ තපසින් හෝ බුන්මවයඝීාවෙන් හෝ දෙවියෙක් හෝ වන්නෙමි. දෙවියන්ගෙන් එක්තරා කෙනෙක් හෝ වන්නෙමි’ එක්තරා දිව්‍ය නිකායක් ප්‍රාර්ථනාකොට බුන්මවයඝීාවෙහි හැසිරෙයි.

5 “මහණෙනි, යම් ඒ භික්ෂුවක් තෙම (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහුගේ සිත (ii) කෙළෙස් තැවීම පිණිස නැවත නැවත යෙදීම පිණිස සතතයෙන් කිරීම පිණිස වියඝී කිරීම පිණිස (iii) නොනැමෙයි.

6 “යමෙකුගේ සිත (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නොනැමේද මේ තෙම පස්වන සිතෙහි බැඳ ගැනීම වේ (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

7 යාගුදානානිසංස සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ කැඳෙහි අනුසස් පසක් වෙත්. කවර පසක්ද යත්? බඩගින්න නසයි, පිපාසය දුරු කෙරෙයි, වාතය අනුලොම් කරයි. වස්තිය පිරිසිදු කෙරෙයි, අමුව ඉතිරි දෙය පැසවයි. යන පසයි. මහණෙනි, මේ පස වනාහි කැඳෙහි අනුසස් වෙත්යයි” වදාළේය.

8 දන්ත කට්ඨානිසංස සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, දැහැටි දඬු නොවැළඳීමෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 “කවර පසක්ද යත්? ඇස්වලට අහිතවේ. මුඛය දුර්ගන්ධවේ. රස නහර නොපිනවත්. පිතද සෙමද බත වැළඳ ගනිත්. බත මොහුට නොකැමැති වේ යන පසයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

3 "මහණෙනි, දැහැටි දඬු වැළඳීමෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

4 "කවර පසක්ද යත්. ඇස්වලට හිතවේ. මුඛය දුර්ගන්ධ නොවේ. රස නහර පිනවත්. පිතද සෙමද බත නොවැළඳ ගනිත්. බත මොහුට රුවිවේ යන පසයි. (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

9 ගීතස්සර සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, දික්වූ ගීතිකාස්වරයෙන් බණ කියන්නහුගේ මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? තෙමේද ඒ ස්වරයෙහි ඇලෙයි, අන්‍යයෝද ඒ ස්වරයෙහි ඇලෙත්, ගෘහපතීහුද යම් පරිද්දකින්ම අපි ගායනා කරමුද, එපරිද්දෙන්ම මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයෝ ගායනා කෙරෙත්යයි, හෙළා දකිත්. හඬනඟා කීමද කැමතිවන්නහුගේ සමාධිය භංගවේ. පශ්චිම ජනතාව දෘෂ්ටානුගතියට පැමිණේ යන පසයි.

3 (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

10 නිද්දොක්කමන සූත්‍රය:- 1 මහණෙනි, මුළාවූ සිහි ඇතිව මනාදැනීම නැතිව නින්දට බැසගන්නහුගේ මේ දෝෂ පසක් වෙත්

2 "කවර පසක්ද යත්? දුකසේ නිදයි, දුකසේ පිබ්බෙයි. ලාමකවූ සිහින දකියි, දෙවියෝ නොරකිත්, අශුවි මෝචනය වේ. යන පසයි.

3 (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

4 "මහණෙනි, එළඹ සිටි සිහි ඇතිව මනාදැනුම් ඇතිව නින්දට බැසගන්නහුගේ මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5 "කවර පසක්ද යත්? සුවසේ නිදයි. සුවසේ පිබ්බෙයි, ලාමකවූ සිහින නොදකියි, දෙවියෝ රකිත්, අශුවි මෝචනය නොවේ. යන පසයි.

6 (මේ ඡේදය 4 ඡේදය මෙනි.)

22 අක්කොසක වර්ගය.

11 අක්කොසක සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, යම් ඒ හික්ෂුවක් තෙම බ්‍රහ්මචාරීන්ට නින්දා පරිභව කරන්නේ ආයඨියන්ට දොස් කියන්නේ වේද, ඔහුගේ දෝෂ පසක් කැමතිවිය යුතුය.

2 "කවර පසක්ද යත්? සිදින ලද ලෝකෝත්තර මාර්ග ඇති පාරාජිකාවට පැමිණියෙක් හෝ වේ. එක්තරා ඉතා කිඵටු ඇවතකට හෝ පැමිණෙයි. දැඩිවූ බලවත් ව්‍යාධියක් හෝ ස්පර්ශ කරයි. ඉතා මුළාවූයේ කඵරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරු සේ පතිත වන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි යන පසයි.

3 (මෙය 1 ඡේදය මෙනි.)

(මේ වර්ගයේ 3 ඡේද ඒ ඒ සූත්‍රවල 1 ඡේදය මෙන්ද 6 ඡේදය 4 ඡේදය මෙන්ද වෙත්)

12 හණ්ඩන කාරක සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, යම් ඒ හික්ෂුවක් තෙම දබර කරන්නෙක් කළහ කරන්නෙක් විරුද්ධ වාද කරන්නෙක් විරුද්ධ කථාබස් කරන්නෙක් සංසයා කෙරෙහි අධිකරණ කරන්නෙක් වේද, ඔහුට දෝෂ පසක් කැමතිවිය යුතුයි.

2 "කවර පසක්ද යත්? නොලබන ලද්ද නොලබයි, ලබනලද්ද පිරිහෙළයි. ලාමකවූ කීර්ති ශබ්දයක් පැන නගියි, ඉතා මුළාවූයේ කඵරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරුසේ පතිතවන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි යන පසයි."

13 සීලවිපත්තියනව සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, දුශ්ශීලයාගේ ශීල විපත්තියෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? (ii) මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි සීල විපත්තියට පැමිණියාවූ දුශ්ශීල තෙමේ ප්‍රමාදය හේතු කොට ගෙන මහත්වූ සම්පත් පිරිහීමට පැමිණේ. මහණෙනි, දුශ්ශීලයාගේ සීලවිපත්තියෙහි මේ පළමුවන දෝෂයවේ.

"මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ශීල විපත්තියට පැමිණියාවූ දුශ්ශීලයාගේ ලාමකවූ කීර්ති ශබ්දයක් පැන නගියි.

මහණෙනි, දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි මේ දෙවන දෝෂයවේ. (iv) මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සීල විපත්තියට පැමිණියාවූ දුශ්ශීල තෙමේ ක්ෂත්‍රිය පිරිසකට හෝ බ්‍රාහ්මණ පිරිසකට හෝ ගෘහපති පිරිසකට හෝ ශ්‍රමණ පිරිසකට හෝ යම් යම්ම පිරිසකට පැමිණේද, විශාරද නොව මතු වූයේ පැමිණෙයි. මහණෙනි, දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි මේ තුන්වන දෝෂය වේ. (v) මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සීල විපත්තියට පැමිණියාවූ දුශ්ශීල තෙම ඉතා මුළාවූයේ කථරිය කරයි. මහණෙනි, දුශ්ශීලයාගේ සීලවිපත්තියෙහි මේ සතර වන දෝෂය වේ. (vi) 'මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සීල විපත්තියට පැමිණියාවූ දුශ්ශීලතෙමේ ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරුපේ පතිත වන්නාවූ නරකයෙහි උපදී. මහණෙනි, දුශ්ශීලයාගේ සීල විපත්තියෙහි මේ පස්වන දෝෂය වේ.

4 "මහණෙනි, සිල්වත්හුගේ සීලවිපත්තියෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5 "කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි සීලයෙන් යුක්තවූ සිල්වත් තෙමේ අප්‍රමාදය හේතුකොට ගෙන මහත්වූ සම්පත් රාශියට පැමිණේ. මහණෙනි, සිල්වත්හුගේ සීල සම්පත්තියෙහි මේ පළමුවන ආනිශංසයවේ. (ii) මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සීලයෙන් යුක්තවූ සිල්වත්හුගේ යහපත්වූ ගුණ සෝෂාවක් පැන නගියි මහණෙනි, සිල්වත්හුගේ සීල සම්පත්තියෙහි මේ දෙවෙනි ආනිශංසයවේ. (iii) "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සීලයෙන් යුක්තවූ සිල්වත් තෙමේ ක්ෂත්‍රිය පිරිසකට හෝ බ්‍රාහ්මණ පිරිසකට හෝ ගෘහපති පිරිසකට හෝ ශ්‍රමණ පිරිසකට හෝ යම් යම්ම පිරිසකට පැමිණියේද නිර්භයව මතු නොවී පැමිණෙයි. මහණෙනි, සිල්වත්හුගේ සීල සම්පත්තියෙහි මේ තුන්වෙනි ආනිශංසයවේ. (iv) මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සීලයෙන් යුක්තවූ සිල්වත් තෙමේ මුළානොවූයේ කථරිය කරයි. මහණෙනි, සිල්වත්හුගේ සීල සම්පත්තියෙහි මේ සතරවන ආනිශංසයවේ (v) මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. සීලයෙන් යුක්තවූ සිල්වත් තෙමේ

ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම් දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදියි. (vi) මහණෙනි, සිල්වත්හුගේ සීල සම්පත්තියෙහි මේ පස්වන ආනිශංසය වේ”

14 බහුභාණ්‍යාදීනව සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, බොහෝ කොට කථාකරන්නාවූ පුද්ගලයා කෙරෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 “කවර පසක්ද යත්? බොරු කියයි. කේලාම් කියයි, ඵරුෂවචන කියයි, හිස් වචන කියයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරුසේ පතිත වන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි. යන පසයි.

4 “මහණෙනි, පමණ දැන කථාකරණ පුද්ගලයා කෙරෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5 “කවර පසක්ද යත්, බොරු නොකියයි, කේලාම් නොකියයි. ඵරුෂවචන නොකියයි, හිස්වචන නොකියයි ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම් දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදියි යන පසයි.

15 පට්ඨ අක්ඛන්තාදීනව සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, නොඉවසීමෙහි මේ දෝෂපසක් වෙත්.

2. “කවර පසක්දයත්. බොහෝදෙනාට අප්‍රියවූ අමනාප වූවෙක්වේ. වෙර බහුලකොට ඇත්තේද වේ. වරද බහුල කොට ඇත්තේද වේ. ඉතා මුළා වූයේ කඵරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරුසේ පතිතවන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි යන පසයි.

4. “මහණෙනි, ඉවසීමෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5 “කවර පසක්දයත්? බොහෝ දෙනාට ප්‍රියවූවෙක් මන වඩන්නෙක්වේ. වෙර බහුලකොට ඇත්තෙක් නොවේ. වරද බහුලකොට ඇත්තෙක් නොවේ. මුළා නොවූයේ කඵරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම් දිව්‍යලෝකයෙහි උපදියි යන පසයි.

16. දුතිය අක්ඛන්තාදීනව සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, නොඉවසීමෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්දයත්? බොහෝ දෙනාට අප්‍රියවූවෙක් අමනාපවූවෙක්වේ රෝදවූවෙක්ද වේ. විපිලිසර ඇත්තෙක්ද වේ. ඉතා මුළාවූයේ කඵරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරුසේ පතිතවන්තාවූ නරකයෙහි උපදියි යන පසයි.

4. "මහණෙනි, ඉවසීමෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5. "කවර පසක්දයත්? බොහෝ දෙනාට ප්‍රියවූවෙක් මනවඩන්තෙක් වේ. රෝද නොවූවෙක්ද වේ. විපිලිසර නැත්තෙක්දවේ. මුළානොවූයේ කඵරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම් දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදියි යන පසයි."

17. පඨම අපාසාදික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ප්‍රසාද නොඵලවීමෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්දයත්? තෙමේද තමාට දොස් කියයි. දැන නුවණැත්තෝ නින්දා කරත්. ලාමකවූ කීර්ති ශබ්දයක් පැනනගියි. ඉතා මුළා වූයේ කඵරිය කරයි, ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරුසේ පතිත වන්තාවූ නරකයෙහි උපදියි යන පසයි.

4. "මහණෙනි, ප්‍රසාද ඵලවීමෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5. "කවර පසක්දයත්? තෙමේද තමාට දොස් නොකියයි. දැනනුවණැත්තෝ ප්‍රශංසා කරත්. යහපත්වූ ගුණ සෝෂාවක් පැනනගියි. මුළා නොවූයේ කඵරිය කරයි ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම් දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදියි යන පසයි."

18. දුතිය අපාසාදික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ප්‍රසාද නො ඵලවීමෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්දයත්? ප්‍රසන්න නුවූවාහු නොපහදිත්. ප්‍රසන්නවූද, ඇතැමුන්ගේ අන්පරිදි බවවේ. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුශාසනය නොකරණ ලද්දේවේ. පශ්චිම ජනතාව දෘෂ්ටානුගතියට පැමිණේ. මොහුගේ සිත නොපහදියි යන පසයි.

4. "මහණෙනි, ප්‍රසාද ඵලවීමෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5. "කවර පසක්ද යත්? ප්‍රසන්න වූවාහු පහදිත්. ප්‍රසන්න වූවන්ගේද, වැඩිවීමවේ. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුශාසනය කරණ ලද්දේවේ. පශ්චිම ජනතාව දෘෂ්ටානුගතියට පැමිණේ. මොහුගේ සිත පහදියි යන පසයි."

19. අග්ගාදීනව සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ගින්නෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්ද යත්? ඇස්වලට හිත නොවේ. දුර්වර්ණ කරන්නේවේ. දුර්වල කරන්නේවේ. ගණසංගතිකාව (රැස්වීම) වඩන්නේ වෙයි. තිරිසන් කථා පවත්වන්නේ වෙයි යන පසයි.

20. මධුරාදීනව සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මධුරා නම් නුවරෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? විෂම වේ. බොහෝ රජස් ඇත්ති වේ. වණ්ඩ ශුනබයන් ඇත්තිය. වල් යකුන් ඇත්තිය. දුර්ලභ ආහාර ඇත්තිය යන පසයි."

23. දීඝචාරිකා වර්ගය.

21. පටිම දීඝචාරිකා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අවස්ථාවට සුදුසු නොවූ දීර්ඝ චාරිකාවෙහි යුක්තව වාසය කරන්නහුට මේ දෝෂ පසක් වෙත්. කවර පසක්ද යත්? නොඅසනලද්ද නොඅසයි. අසනලද්ද පිරිසිදු නොකෙරෙයි. අසනලද ඇතමකින් විශාරද නොවෙයි. දැඩිවූ රෝගාබාධයක් ස්පර්ශ කරයි. මිත්‍රයන් ඇත්තෙක්ද නොවේ. යන පසයි මහණෙනි, මොහු වනාහි දික්වූ හැසිරීමෙහි අනියම් හැසිරීමෙහි යෙදී වාසය කරන්නහුගේ දෝෂ පස වෙත්.

"මහණෙනි, නියමවූ හැසිරීමෙහි මේ අනුසස් පසක්වෙත්. කවර පසක්දයත්, නො අසනලද්ද අසයි. ඇසුදෙය පිරිසිදු කරයි. අසනලද සමහරකින් විශාරද වේ. දැඩිවූ රෝගාබාධය ස්පර්ශ නොකරයි. මිත්‍රයන් ඇත්තේද වෙයි. යන පසයි.

22. දුකිය දීසචාරිකා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, දික්වූ හැසිරීමෙහි අනියම් හැසිරීමෙහි යෙදී වාසය කරන්නහුට මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්දයත්? නොලබන ලද්ද නොලබයි. ලබනලද්ද පිරිහෙළයි. ලබනලද සමහරකින් නිර්භය නොවෙයි. දැඩිවූ රෝගාබාධ ස්පර්ශ කරයි. මිත්‍රයන් ඇත්තේද නොවේ, යන පසයි."

4. "මහණෙනි, නියම කරණලද හැසිරීමෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5. "කවර පසක්දයත්? නොලබනලද්ද ලබයි. ලබන ලද්ද නොපිරිහෙයි ලබනලද සමහරකින් නිර්භයවේ. දැඩිවූ රෝගාබාධ ස්පර්ශ නොකරයි. මිත්‍රයන් ඇත්තේද වෙයි යන පසයි."

23. අති නිවාසාදීනව සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, වැඩි කලක් නැවතී වාසය කිරීමෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්දයත්? බොහෝ බඩු රැස්කිරීම ඇත්තේ බහු භණ්ඩිකවේ. බොහෝ බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය එකතුකිරීම ඇත්තේ බහුභෙසජ්ජවේ. බොහෝ කටයුතු ඇත්තේ පිළිවිස කටයුතුවල ව්‍යක්තවූයේ බහුකිව්වවේ ගෘහස්ත ප්‍රච්ඡිකයන් හා නුසුදුසුවූ ගිහි සංසර්ගයෙන් යුක්තව වාසය කෙරෙයි. ඒ ආවාසයෙන්ද බැහැර යන්නේ අපේක්ෂා සහිතවම බැහැරයයි යන පසයි.

4. "මහණෙනි, නියමවූ වාසයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5. "කවර පසක්ද යත්? බොහෝ කොට බඩු රැස්කිරීම නැත්තේ බහුභාණ්ඩික නොවේ. බොහෝ බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය රැස් කිරීම නැත්තේ බහුභෙසජ්ජ නොවේ. පිළිවිස කටයුතුවල ව්‍යක්ත නොවූයේ බොහෝ කටයුතු නැත්තේ බහුකිව්ව නොවේ. ගෘහස්ත ප්‍රච්ඡිකයන් සමග නුසුදුසුවූ ගිහි සංසර්ගයෙන් යුක්ත නොව වාසය කරයි. ඒ ආවාසයෙන්ද බැහැර යන්නේ අපේක්ෂාවක් නැතිව බැහැර යයි, යන පසයි."

24. පඤ්ච මච්ඡරිය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, වැඩිකල් එකතැන විසීමෙන් මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. “කවර පසක්දයන්? ආවාසයෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක්වේ. කුලයන්හි මසුරුකම් ඇත්තෙක්වේ. ලාභයෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක්වේ. ගුණ වර්ණනායෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක් වේ ධර්මයෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක් වේ යන පසයි”

4 “මහණෙනි, සමච පවත්වනලද නිවාසයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5. “කවර පසක්දයන්? ආවාසයෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක් නොවේ. කුලයන්හි මසුරුකම් ඇත්තෙක් නොවේ. ලාභයෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක් නොවේ. ගුණ කීමෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක් නොවේ, ධර්මයෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක් නොවේ යන පසයි.

25. පයම කුලපගාදීනව සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කුලයට ඵලඹෙන්නනු කෙරෙහි මේ දෝෂ පසක්වෙත්.

2. “කවර පසක්ද යන්? අනාමන්තවාර (වැඩිහිටියන් නොවිවාරා යැමේ) ශික්ෂාපදයෙහි ඇවතට පැමිණේ. රහසිගතව හිඳීමෙන් වන ඇවතට පැමිණේ. වැසුනාවූ ආසනයෙහි හිඳීමෙන් වන ඇවතට පැමිණේ. ස්ත්‍රියකට වචන පහකින් හයකින් වැඩි ධර්මයක් දෙශනා කරන්නේ ඇවතට පැමිණේ. කාම සංකල්පනා බහුලකොට ඇත්තේ වාසය කරයි යන පසයි.”

26. දුතිය කුලපගාදීනව සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, පමණ ඉක්මවා කුලයන්හි ගැවසී වාසය කරන්නාවූ කුඵපග හික්ෂුහට මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. “කවර පසක්දයන්? ස්ත්‍රිය පිළිබඳවූ නිතර දැකීමද දැකීම ඇතිකල්හි සංසර්ගයද සංසර්ගය ඇතිකල්හි විශ්වාසයද විශ්වාසයද ඇතිකල්හි මෙමුදුන රාගයට බැසගැන්මද, බැසගත් සිත් ඇත්තනුට මෙය කැමතිවියයුතුයි. නොඇළනේ හෝ බුහ්මවයඨාවෙහි හැසිරෙන්නේය. එක්තරා ඉතා කිඵචූවූ ඇවැතකට හෝ පැමිණෙන්නේය. ශික්ෂාව හෝ හැරදමා ගිහි බවට පෙරලෙන්නේය. යන පසයි.”

27. භොගාදීනව සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ භොගයන්හි ආදීනව පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්ඛයන්? සම්පත් ගින්න හා සාධාරණ වෙන් සම්පත් ජලය හා සාධාරණ වෙන්. සම්පත් රජුන් හා සාධාරණවෙන්. සම්පත් සොරුන් හා සාධාරණවෙන්, සම්පත් අප්‍රියවූ දායාදයන් හා සාධාරණ වෙන් යන පසයි.

4. "මහණෙනි, හෝගයන්හි මේ අනුසස් පසක් වෙන්.

5. "කවර පසක්ඛයන්? හෝගයන් හෙවත් සම්පත් නිසා තමන් සුවපත් කරයි පිනවයි. මනාව සුවසේ පරිහරණය කරයි. මවිපියන් සුවපත් කරවයි, පිනවයි. මනාව සැපසේ පරිහරණය කරයි අඹුදරුවන්ද දැසිදස් කම්කරු පුරුෂයන්ද සුවපත් කරවයි. පිනවයි. මනාව සුවසේ පරිහරණය කරයි. මිත්‍රාමාත්‍යයන් සුවපත්කරයි පිනවයි, මනාව සුවසේ පරිහරණය කරයි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි මතු භවයන්හි උතුම් විපාක ඇත්තාවූ ස්වර්ග සැපයට හිතවූ සැප විපාක ඇත්තාවූ ස්වර්ග සැප පිණිස පවත්නාවූ දක්ෂිණාව පිහිටුවයි යන පසයි."

28. උස්සුර හත්ත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඉතා දාවල්ව පිසන බත් ඇති කුලයෙහි මේ දෝෂ පසක්වෙන්.

2. "කවර පසක්ඛයන්? යම් ඒ පිදියයුතු ආගන්තුග කෙනෙක් වෙද්ද, ඔවුන් සුදුසු කාලයෙහි නො පුදත්. යම් ඒ පූජා පිළිගන්නාවූ දෙවියෝ වෙද්ද, ඔවුන් සුදුසු කාලයෙහි නොපුදත්. එකවේලේ බත් ඇත්තාවූ රාත්‍රි හෝජනයෙන් වෙන්වූ විකල් බොජුනෙන් වැළකුණාවූ යම් ඒ ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයෝ වෙද්ද, ඔවුන්ට සුදුසු කාලයෙහි නො පුදත්. දැසිදස් කම්කරු පුරුෂයෝ අසතුටු මුහුණින් කර්මාන්ත කරත්. එපමණකින්ම නුසුදුසු කාලයෙහි අනුභව කරණලද්ද, ඕජාව පතුරුවන්ට නොහැකිවේ, යන පසයි.

4. "මහණෙනි, සුදුසු කල්හි පිසන බත් ඇති කුලයෙහි මේ අනුසස් පසක්වෙන්.

5. "කවර පසක්ඛයන්? යම් ඒ පිදියයුතු ආගන්තුගයෝ වෙද්ද, ඔවුන්ට සුදුසු කාලයෙහි පුදත් යම් ඒ පූජා පිළිගන්නාවූ දෙවියෝ වෙද්ද, ඔවුන්ට සුදුසු කාලයෙහි පුදත්, එකවේලේ බත් ඇති රාත්‍රි හෝජනයෙන් වැළකුණාවූ විකල් බොජුනෙන් තොරවූ

යම් මේ ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙද්ද, ඔවුන්ට සුදුසු කාලයෙහි පුදත්. දැසි දස් කම්කරු පුරුෂයෝ සතුටු මුහුණින් කර්මාන්ත කරත්, එතෙකින්ම සුදුසු කාලයෙහි අනුභව කරණලද්ද මීජා පතුරුවන්ට හැකිවේ යන පසයි.”

29. පට්ඨ කණ්ඨ සප්ප සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කාණ්ඨ සර්පයා කෙරෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2. “කවර පසක්දයත්, අපවිත්‍රවේ. දුර්ගන්ධවේ. භය සහිත වේ. හෙවත් නිද්‍රා සහිත වේ. ප්‍රතිභය සහිත වේ. මිත්‍ර ද්‍රෝහි වේ. යන පසයි.”

4. “මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන්ම ස්ත්‍රිය කෙරෙහි යම් දෝෂ පසක් වෙත්.

“කවර පසක්දයත්? අපවිත්‍රවේ. දුර්ගන්ධවේ. භය ජනක වේ. හෙවත් නිද්‍රාසහිතවේ. ප්‍රතිභය සහිතවේ. මිත්‍ර ද්‍රෝහිවේ. යන පසයි.”

30. දුතිය කණ්ඨ සප්ප සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කාණ්ඨ සර්පයා කෙරෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 “කවර පසක්ද යත්? කිපෙනසුළු වේ, බද්ධ වෙවර ඇති වේ. දරුණු විෂ ඇති වේ. දිව් දෙකක් ඇති වේ. මිත්‍ර ද්‍රෝහි වේ, යන පසයි.

4. “මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන්ම ස්ත්‍රිය කෙරෙහි දෝෂ පසක් වෙත්.

5. “කවර පසක්ද යත්? කිපෙන සුළු වේ. බද්ධ වෙවර ඇති වේ. දරුණු විෂ ඇති වේ. දිව් දෙකක් ඇති වේ. මිත්‍ර ද්‍රෝහි වේ.

“මහණෙනි, බොහෝ සෙයින් ස්ත්‍රිය තියුණුවූ රාග ඇති වේද, මහණෙනි, එහි මෙය ස්ත්‍රියගේ දරුණු විෂය වේ. මහණෙනි, බොහෝ සෙයින් ස්ත්‍රිය කේලාම් කියන්නේවේද, මහණෙනි, මෙය එහි ස්ත්‍රියගේ දිව් දෙකක් ඇති බව වේ. මහණෙනි, බොහෝ සෙයින් ස්වාමියා ඉක්මවා හැසිරෙන්නී වේද, මහණෙනි, මෙය ස්ත්‍රියගේ මිත්‍ර ද්‍රෝහි බව වේ යන පසයි.”

24 ආවාසික වර්ගය

31. අභාවනීය වාසික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම නොවැඩිය යුතුවේ, හෙවත් බුහුමන් නොකටයුතුවේ.

2. "කවර පසකින්ද යත්? ශ්‍රමණ සංකල්පයන්ගෙන් යුක්ත නොවූයේ වත් සම්පන්න නොවේද, බහුශ්‍රැත නොවූයේ ඇසු දෙය දරන්නේ නොවේද, සැහැල්ලු පැවතුම් ඇති බව නොවූයේ විවේකයෙහි ඇළුම් නැත්තේ වේද, යහපත් වචන නැත්තේ යහපත් වචනයෙන් කරණ කටයුතු ඇත්තේ නොවේද, ජඩවූ කෙළතොලුවූ දුෂ්ප්‍රඥයෙක් වේද යන පසිනි.

4 "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම වැඩිය යුත්තෙක් හෙවත් බුහුමන් කටයුත්තෙක් වේ.

5. "කවර පසකින්ද යත්? ශ්‍රමණ සංකල්පයෙන් යුක්ත වූයේ වත් සම්පන්නයෙක් වේද, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේ ඇසු දෙය දරන්නෙක් වේද, සැහැල්ලු බැව් ඇත්තේ විවේකයෙහි ඇලුනෙක් වේද, යහපත් වචන ඇත්තේ යහපත් වචනයෙන් කරණ කටයුතු ඇත්තේ වේද, ජඩ නොවූ කෙළතොලු නොවූ ප්‍රඥා ඇත්තෙක් වේද, යන පසිනි."

32. පිය මනාපාවාසික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම බ්‍රහ්මචාරීන්ට ප්‍රිය වූවෙක්ද මන වඩන්නෙක්ද ගරු කටයුත්තෙක්ද බුහුමන් කටයුත්තෙක්ද වේ.

2. "කවර පසකින්ද යත්? සිල්වත් වේද, ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් සංවරවූයේ ආචාරයෙන් හා ගොචරයෙන් යුක්තව වාසය කෙරේද, ස්වල්ප තරම් වරදවල හය දක්නා සුළු වූයේ ශික්ෂා පදයන්හි සමාදන්ව භික්ෂේද, බහුශ්‍රැත වූයේ ඇසු දෙය දරන්නේ අසන ලද්දවුන්ගේ රැස් කිරීම ඇත්තෙක් වේද, මූල යහපත්වූ මැද යහපත්වූ කෙළවර යහපත්වූ අර්ථ සහිතවූ ව්‍යාඤ්ඡන සහිතවූ යම් ඒ ධර්මයෝ සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ පිරිසිදුවූ බ්‍රහ්මචර්යාව ප්‍රකාශ කෙරෙද්ද, එබඳු ධර්මයෝ මොහු

විසින් බොහෝ කොට අසන ලද්දාහු දරණ ලද්දාහු වචනයෙන් පුරුදු කරණ ලද්දාහු සිතින් සලකන ලද්දාහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව ප්‍රතිවේධ කරණ ලද්දාහු වෙද්ද, යහපත් වචන ඇත්තේ, යහපත් වචනයෙන් කරණ කටයුතු ඇත්තේ මනොඥවූ කෙළතොලු නොවූ අර්ථය හඟවන්නාවූ පුරවැසි වචනයෙන් යුක්තවූයේවේද, උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණ ඇති, සතර ධ්‍යානයන් කැමති පරිදි ලබන්නෙක් පහසුවෙන් ලබන්නෙක් බහුලව ලබන්නෙක්වේද, ආශ්‍රවයන් නැසීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ චිත්ත විමුක්තියටද ප්‍රඥා විමුක්තියටද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කෙරේද, යන පසිනි.”

33. ආවාස සොහණ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ආවාසය හොබවයි. (මෙහි පඤ්චක නිපාතයේ 2 පණ්ණාසකයේ 37 සූත්‍රයේ 2, 6 ඡේද යෙදිය යුතුයි.) යහපත් වචන ඇත්තේ යහපත් වචනයෙන් කරණ කටයුතු ඇත්තේ මනොඥවූ කෙළතොලු නොවූ අර්ථ හඟවන්නාවූ පුරවැසි වචනයෙන් යුක්තවූවෙක් වේද, ලඟට පැමිණෙන්නෙකු දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දක්වන්ට සමාදන් කරවන්ට තෙද ගන්වන්ට සතුටු කරවන්ට සමර්ථයෙක් වේද, උතුම් සිතෙහි හටගන්නාවූ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණ ඇත්තාවූ සතර ධ්‍යානයන් කැමති පරිදි ලබන්නෙක් සුවසේ ලබන්නෙක් බහුලව ලබන්නෙක්වේද, යන පසිනි.”

34. බහුපකාරාවාසික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ආවාසයට බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ.

2. (මෙහි පඤ්චක නිපාතයේ 2 පණ්ණාසකයේ 37 සූත්‍රයේ 2, 6 ඡේද යෙදිය යුතුයි.) කැඩුම් බිඳුම් ප්‍රතිසංස්කරණය කෙරේද, මහත්වූ භික්ෂු සංඝතෙම පැමිණියේවේද, නොයෙක් පිටරට භික්ෂුහු වෙද්ද, ගිහියන් වෙතට පැමිණ ඇවැත්නි, මහත්වූ භික්ෂු සංඝතෙමේ පැමිණියේය. නොයෙක් පිටරට භික්ෂුහු වෙත්. පින් කරවී, පින්කරන්ට සුදුසු කාලයයි’ සැල කෙරේද, උතුම් සිතෙහි

හටගන්නාවූ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණ ඇත්තාවූ සතර ධ්‍යානයන් කැමති පරිදි ලබන්නෙක් සුවසේ ලබන්නෙක් බහුලව ලබන්නෙක් වේද, යන පසිනි.”

35. අනුකම්පකා වාසික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගිහියන්ට අනුකම්පා කරයි.

2. “කවර පසකින්ද යත්? පඤ්ච ශීලයන් සමාදන් කරවාද, චතුස්සත්‍ය ධර්ම දර්ශනයෙහි පිහිටුවාද, ගිලනුන් කරා එළඹ ‘ආයුෂ්මත්ති, සුදුසු බවට ගියා වූ සිහිය එළවවියයි’ සිහිය උපදවාද, මහත්වූ භික්ෂු සංඝයා වනාහි පැමිණියේ වේද, නොයෙක් තොරටවැසි භික්ෂුහු වෙද්ද, ගිහියන් වෙතට පැමිණ ඇවැත්ති, මහා භික්ෂු සංඝ තෙමේ පැමිණියේය. නොයෙක් වෙන රටවල වැඩි භික්ෂුහු වෙත්. පින් කරවී, පින් කරන්ට සුදුසු කල් වේයයි’ සැල කෙරේද, රුක්ෂවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ යම් හෝජනයක් වනාහි මොහුට දෙද්ද, එය තෙමේ වළඳාද ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දෙය ඉවත නොදමාද, යන පසිනි.”

35. යථාභතාවාසික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගෙනෙනලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද එමෙන් නරකයෙහි උපදී.

2. “කවර පසකින්ද යත්? නොදැන නොසොයා අගුණ කියයුත්තහුගේ ගුණ කියාද, නොදැන නොසොයා ගුණ කිය යුත්තහුගේ අගුණ කියාද, නොදැන නොසොයා නොපැහැදිය යුතු තන්හි පැහැදීම පහළ කෙරේද, නොදැන නොසොයා පැහැදිය යුතු තන්හි නොපැහැදීම පහළ කෙරේද, ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දෙය ඉවත දමාද, යන පසිනි.

“මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂු තෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදී.

“කවර පසකින්ද යත්? දැන සොයා අගුණ කිය යුත්තහුගේ අගුණ කියාද, දැන සොයා ගුණ කිය යුත්තහුගේ ගුණ කියාද දැන සොයා නොපැහැදිය යුතු තන්හි නොපැහැදීම පහළ

කෙරේද, දැන සොයා පැහැදිය යුතු තන්හි පැහැදීම පහළ කෙරේද, ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දෙය විනාශ නොකෙරේද, යන පසිනි.”

37. අවණ්ණභාසකාවාසික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි.

2. “කවර පසකින්ද යත්? නොදැන නොසොයා අගුණ කිය යුත්තහුගේ ගුණ කියාද, නොදැන නොසොයා ගුණ කිය යුත්තහුගේ අගුණ කියාද, ආවාසයෙහි මසුරුකම් ඇත්තේ, ආවාසයෙහි බලවත් ගිජුකම ඇත්තේවේද, කුලයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේ කුලයන්හි බලවත් ගිජුකම් ඇත්තේවේද, ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දෙය විනාශ කෙරේද, යන පසිනි

4. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂු තෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.

5. “කවර පසකින්ද යත්? දැන සොයා ගුණ කිය යුත්තහුගේ ගුණ කියාද, දැන සොයා අගුණ කිය යුත්තහුගේ අගුණ කියාද, ආවාසයෙහි මසුරුකම් ඇත්තෙක් ආවාසයෙහි බලවත් ගිජුකම් ඇත්තෙක් නොවේද, කුලයන්හි මසුරුකම් ඇත්තෙක් කුලයන්හි බලවත් ගිජුකම් ඇත්තෙක් නොවේද, ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දෙය විනාශ නොකෙරේද, යන පසිනි”

38. මච්ඡරාවාසික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි.

2. “කවර පසකින්ද යත්? නොදැන නොසොයා අගුණ කියයුත්තහුගේ ගුණ කියාද, නොදැන නොසොයා ගුණ කිය යුත්තහුගේ අගුණ කියාද, ආවාසයෙහි මසුරුකම් ඇත්තේ වේද, කුලයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේ වේද, ලාභයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේවේද, යන පසිනි.

4. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.

5. "කවර පසකින්ද යන්? දැන සොයා අගුණ කිය යුක්තවුගේ අගුණ කියාද, දැන සොයා ගුණ කියයුක්තවුගේ ගුණ කියාද, ආවාසයන්හි මසුරුකම් නැත්තේ වේද, කුලයන්හි මසුරුකම් නැත්තේ වේද, ලාභයන්හි මසුරුකම් නැත්තේ වේද, යන පසිනි.

39. සද්ධාදෙයා විනිපාතක සුත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි.

2 "කවර පසකින්ද යන්? ආවාසයන්හි මසුරුකම ඇත්තේවේද, කුලයන්හි මසුරුකම ඇත්තේවේද, ලාභයන්හි මසුරුකම ඇත්තේවේද, ගුණවර්ණනායෙහි මසුරුකම ඇත්තේ වේද, ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දෙය විනාශ කෙරේද, යන පසිනි.

4. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.

5. "කවර පසකින්ද යන්? ආවාසයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේ නොවේද, කුලයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේ නොවේද, ලාභයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේ නොවේද, ගුණ වර්ණනායෙහි මසුරුකම් ඇත්තේ නොවේද ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දෙය විනාශ නොකෙරේද යන පසිනි."

40. ආවාසමච්ඡරිය සුත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි.

2. 'කවර පසකින්ද යන්? ආවාසයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේවේද, කුලයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේවේද, ලාභයන්හි මසුරුකම් ඇත්තේවේද, ගුණ වර්ණනායෙහි මසුරුකම් ඇත්තේවේද, ධර්මයෙහි මසුරුකම් ඇත්තේවේද යන පසිනි.

4. 'මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ ආවාසික භික්ෂු තෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.

5. “කවර පසකිනද යත්? ආවාසයන්හි මසුරුකම් ඇති නොවේද, කුලයන්හි මසුරුකම් ඇති නොවේද, ලාභයන්හි මසුරුකම් ඇති නොවේද, ගුණ වර්ණනායෙහි මසුරුකම් ඇති නොවේද, ධර්මයෙහි මසුරුකම් ඇති නොවේද, යන පසිනි”

25. දුච්චරිත වර්ගය.

(මේ වර්ගයේ සූත්‍රවල 3, 6 ඡේද නැති තැන්හි ඒ ඒ සූත්‍රවල 1, 4 ඡේද යොදාගත යුතුයි)

41 දුච්චරිතාදීනව සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, මේ දුච්චරිතයෙහි දෝෂ පසක් වෙත්.

2 “කවර පසකිද යත්? තෙමේද තමන්ට දොස් කියයි. දැනගෙන නුවණැත්තෝ ගරහත්. ලාමකවූ ගුණ සොෂයක් පැනනගියි. ඉතා මුළා වූයේ කචරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැති දුකට පිහිටවූ නපුරුසේ පතිත වන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි. යන පසයි.

4 “මහණෙනි, සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5 “කවර පසකිද යත්? තෙමේද තමන්ට දොස් නොකියයි, දැනගෙන නුවණැත්තෝ ප්‍රශංසා කරත්. යහපත්වූ ගුණ සෝෂාවෙක් පැන නගියි. මුළානොවූයේ කචරිය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ දිවාලෝකයෙහි උපදියි යන පසයි.”

42 කාය දුච්චරිතාදීනව, 43 චච්චුච්චරිතාදීනව, 44 මනෝ දුච්චරිතාදීනව සූත්‍ර:- 1 “මහණෙනි, කාය දුච්චරිතයෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 (මෙය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

4 කාය සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්. (මෙය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.) වාග් දුච්චරිතයෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්. (මෙය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.) වාක් සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්. (මෙය මේ

වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි) මනො දුශ්චරිතයෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්. (මෙය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.) මනො සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්. (මෙය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.)

45 සුවරිතානිසංස සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, දුශ්චරිතයෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්ද යත්? තෙමේද තමාට දොස් කියයි. දැනගෙන නුවණැත්තෝ ගරහත් ලාමකවූ ගුණ සෝභාවක් පැන නගියි. සද්ධර්මයෙන් නැඟී සිටියි හෙවත් දශකුල ධර්මයෙන් නැඟී සිටියි. අසද්ධර්මයෙහි හෙවත් දශ අකුසල ධර්මයෙහි පිහිටිය යන පසයි.

4 "මහණෙනි, සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්.

5 "කවර පසක්ද යත්? තෙමේද තමාට දොස් නොකියයි. දැනගෙන නුවණැත්තෝ ප්‍රශංසා කරත් යහපත්වූ ගුණ සෝභාවක් පැන නගියි. දශ අකුසල ධර්මයෙන් නැඟී සිටියි. දශ කුල ධර්මයෙහි පිහිටිය යන පසයි."

46 කාය සුවරිතානිසංස, 47 වචී සුවරිතානිසංස, 48 මනො සුවරිතානිසංස සූත්‍ර:- 1 "මහණෙනි, කාය දුශ්චරිතයෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 (මේ ඡේදය මේ පණ්ණාසකයේ 45 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

4 කාය සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්. (මෙය මේ පණ්ණාසකයේ 45 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි) වාක් දුශ්චරිතයෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්. (මේ ඡේදය මේ පණ්ණාසකයේ 45 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි) වාක් සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත් (මෙය මේ පණ්ණාසකයේ 45 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.) මනො දුශ්චරිතයෙහි මේ දෝෂ පහක් වෙත්. (මේ ඡේදය මේ පණ්ණාසකයේ 45 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.) මනො සුවරිතයෙහි මේ අනුසස් පසක් වෙත්. (මෙය මේ පණ්ණාසකයේ 45 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.)

49 සිවථිකාදීනව සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, අමුසොහොනෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්. කවර පසක්ද යත්?

2 "අපචිත්‍රවේ, දුර්ගන්ධවේ, ප්‍රතිභය සහිතවේ, චණ්ඩ අමනුෂ්‍යයන්ට ආවාසවේ. බොහෝදෙනා අඬන තැනවේ. යන පසයි.

4 "මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන්ම අමුසොහොනට බඳු උපමා ඇති පුද්ගලයා කෙරෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

5 "කවර පසක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් (ii) අපිරිසිදු කාය කර්මයෙන් යුක්ත වේද, අපිරිසිදු වාක් කර්මයෙන් යුක්ත වේද, අපිරිසිදු මනෝ කර්මයෙන් යුක්ත වේද,

(iii) මෙය මොහුගේ අපිරිසිදු බවයයි කියමි "මහණෙනි, ඒ සොහොන යමි සේ අපිරිසිදුවේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයා එබඳුයයි කියමි. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි) ඔහුගේ ලාමකවූ ගුණ සෝභාවක් පැන නඟියි මෙය මොහුගේ දුර්ගන්ධ භාවයයි කියමි. මහණෙනි, යමිසේ ඒ සොහොන දුර්ගන්ධවේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයා එබඳුයයි කියමි. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.

ඔහු ප්‍රියසීලී බ්‍රහ්මචාරීහු දුරින් දුරැකෙරෙත්. මෙය මොහුගේ ප්‍රතිභය සහිතවීම යයි කියමි. මහණෙනි, ඒ සොහොණ යමිසේ ප්‍රතිභය සහිත වේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයා එබඳුයයි කියමි. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි) හෙතෙම සභාගවූ (තමන්ගේ ගුණයන්ට සමාන) පුද්ගලයන් සමග වාසය කෙරේද, මෙය මොහුගේ චණ්ඩ අමනුෂ්‍යයන් හා වාසය කිරීමයයි කියමි. මහණෙනි, යමිසේ ඒ සොහොණ චණ්ඩවූ අමනුෂ්‍යයන්ට වාසස්ථාන වේද, මම මේ පුද්ගලයා එබඳුයයි කියමි. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු ප්‍රියඟීලීවූ සබ්‍රහ්මචාරීහු දැක ගුණගටා කියයුතු බවට පැමිණෙත්. යමිබඳුවූ අපි මෙබඳු පුද්ගලයන් සමග වාසය කරමුද, අපට ඒකාන්තයෙන් දුකය කියායි. මෙය මොහුගේ හඬන තැන්වීමයයි කියමි. මහණෙනි, යමිසේ ඒ සොහොන

බොහෝදෙනාට හඬන තැන් වේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයා එබඳුයයි කියමි.

6. (මේ ඡේදය 4 ඡේදය මෙනි.)

50. පුද්ගලඵපසාද සූත්‍රය:- 1. 'මහණෙනි, පුද්ගලයෙකුට පැහැදීමෙහි මේ දෝෂ පසක් වෙත්.

2 "කවර පසක්දයත්? (ii) මහණෙනි, යමෙක් යමෙකු කෙරෙහි පුද්ගලයෙක් විශේෂයෙන් ප්‍රසන්නවේද, යම්බඳු ඇවතකින් සංසතෙම සමාගමෙන් ඉවත්කෙරේද, ඕනටමෙබඳු සිතක් වෙයි. යම් මේ පුද්ගලයෙක් වනාහි මට ප්‍රියද මනාපද හෙතෙම සංසයා විසින් සමාගමෙන් ඉවත් කරණ ලද්දේයයි' (ii) හික්ෂුන් කෙරෙහි නොපැහැදීම බහුලකොට ඇත්තේවේද, හික්ෂුන් කෙරෙහි නොපැහැදීම බහුලකොට ඇත්තේම සෙසු හික්ෂුන් සේවනය නොකෙරේද, සෙසු හික්ෂුන් සේවනය නොකරන්නේ සද්ධර්මය නොඅසයි. සද්ධර්මය නොඅසන්නේ සද්ධර්මයෙන් පිරිහෙයි. මහණෙනි, පුද්ගලයෙකුට පැහැදීමෙහි මේ පළමුවන දෝෂය වේ.

3. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. යම් පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි පුද්ගලයෙක් තෙම විශේෂයෙන් ප්‍රසන්නවේද හෙතෙම යම්බඳු ඇවතකින් සංසතෙම අසුන් කෙළවර හිඳුවාද, එබඳු ඇවතකට පැමිණියේවේද, ඕනට මෙබඳු සිතක් වෙයි. යම් මේ පුද්ගලයෙක් වනාහි මටප්‍රියද මනාපද හෙතෙම සංසයා විසින් අසුන් කෙළවර හිඳුවන ලද්දේයයි (මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, පුද්ගලයෙකුට පැහැදීමෙහි මේ දෙවෙනි දෝෂයවේ.

4. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. යම් පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි පුද්ගලයෙක් තෙම විශේෂයෙන් පැහැදුනේ වේද, හෙතෙම අන්දිසාවකට ගියේවේද, ඕනට මෙබඳු සිතක් වෙයි. යම් මේ පුද්ගලයෙක් වනාහි මට ප්‍රියද මනාපද හෙතෙම අන්දිසාවකට ගියේයයි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, පුද්ගලයෙකුට පැහැදීමෙහි මේ තුන්වෙනි දෝෂය වේ.

"හෙතෙම ගිහිවූයේවේද, ඕනට මෙබඳු සිතක් වෙයි" 'යම් මේ පුද්ගලයෙක් වනාහි මට ප්‍රියද මනාපද හෙතෙම ගිහිවූයේ

වෙයි.’ හෙතෙම කථරිය කෙළේවේද, ඕනට මෙබඳු සිතක්වෙයි. ‘යම් මේ පුද්ගලයෙක් වනාහි මට ප්‍රියද, මනාපද හෙතෙම,

කථරිය කෙළේයයි’ අන්‍ය භික්ෂුන් සේවනය නොකෙරේද, අන්‍ය භික්ෂුන් සේවනය නොකරන්නේ සද්ධර්මය නොඅසාද, සද්ධර්මය නොඅසන්නේ සද්ධර්මයෙන් පිරිහෙයි. මහණෙනි, පුද්ගල ප්‍රසාදයෙහි මේ පස්වන දෝෂයවේ. මහණෙනි, මොහු වනාහි පුද්ගල ප්‍රසාදයෙහි දෝෂ පස වෙත්යයි වදාළේය.”

හයවෙනි පණ්ණාසකය.

26 උපසම්පදා වර්ගය

1. උපසම්පාදෙනබ්බ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුව විසින් උපසම්පදා කටයුතුයි.

2 “කවර පසකින්දයත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම අගෛකෂවූ ශීලස්කන්ධයෙන් යුක්තවේද, අගෛකෂ වූ සමාධිස්කන්ධයෙන් යුක්තවේද, අගෛකෂවූ ප්‍රඥාස්කන්ධයෙන් යුක්තවේද අගෛකෂවූ විමුක්තිස්කන්ධයෙන් යුක්තවේද, අගෛකෂවූ විමුක්ති ඤාණදර්ශන ස්කන්ධයෙන් යුක්තවේද, යන පසිනි.”

2 නිස්සයදාන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුව විසින් ආචාර්යීව නිශ්‍රය දියයුතුයි.

2. (මෙය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

3 උපධාපන සූත්‍රය:- 1. “සාමණෙරතෙම උපස්ථාන කටයුතුයි.

2. (මෙය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි) ශීල ස්කන්ධයෙන් යන පසිනි.

4. පතිකිට්ඨමච්ඡරිය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ මසුරුකම් පසක් වෙත්.

2. "කවර පසක්ඳ යන්? ආවාසයන්හි මසුරුකමය, කුලයන්හි මසුරුකමය ලාභයන්හි මසුරුකමය, ගුණවර්ණනායෙහි මසුරාකමය, ධර්මයෙහි මසුරුකමය යන පසයි.

4. "මහණෙනි, මසුරුකම් පසක්ඛුගේ දුරුකිරීම පිණිස මුල් සිඳීම පිණිස බඹසර වසන්තේය.

5 "කවර පසක්ඛුගේදයන්? ආවාසයන්හි මසුරුකම (ii) දුරුකිරීම පිණිස මුල් සිඳීම පිණිස බඹසර වසන්තේය. (iii) කුලයන්හි මසුරුකම (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි ලාභයන්හි මසුරුකම මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ගුණ කීමෙහි මසුරුකම (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ධර්මයෙහි මසුරුකම (මෙහි 5 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) යන පසය.

7. "මහණෙනි, මේ මසුරුකම් පස අතුරෙන් මේ ධර්මයෙහි මසුරුකමක් වේද, මෙය පිළිකුල් වේයයි" වදාළේය."

5. මච්ඡරියප්පභාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම පසක් දුරුනොකොට පළමුවන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරන්ට සුදුසු නොවේ.

2. (මෙය මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙහි)

6. පඨමජ්ඣානාධිගම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්ම පස දුරුකොට පළමුවන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරන්ට සුදුසු වේ.

2. (මෙය මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙහි.)

7-13. ජ්ඣානාධිගම සොනාපත්ති, සකාදාගාමී, අනාගාමී අරහත්ත. ඵලාධිගම සූත්‍ර:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්මපස දුරුනොකොට දෙවන ධ්‍යානය, තුන්වන ධ්‍යානය, සතර වන ධ්‍යානය, සෝවාන්ඵලය, සකාදාගාමීඵලය, අනාගාමී ඵලය, අරහත්ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්ට සුදුසු නොවේ.

2. (මෙය මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙහි.)

4. "මහණෙනි, මේ ධර්මපස දුරුකොට දෙවන ධ්‍යානය, තුන්වන ධ්‍යානය, සතරවන ධ්‍යානය, සෝවාන් ඵලය,

සකාදාගාමී ඵලය, අනාගාමී ඵලය, අර්හත් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්ට සුදුසුවේ.

5. (මෙය මේ වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

14 පටිමජ්ඣනිකපසම්පදා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්මපස වනාහි දුරුනොකොට පළමුවන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරන්ට සුදුසු නොවේ.

2. "කවර පසක්දයත්? ආවාසයන්හි මසුරුකමය, කුලයන්හි මසුරුකමය, ලාභයන්හි මසුරුකමය, ගුණවර්ණනාවෙහි මසුරුකමය, කළ උපකාර නොදන්නාබව කළ උපකාර නොසලකන බවය යන පසයි.

4. "මහණෙනි, මේ ධර්ම පස දුරුකොට පළමුවන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරන්ට සුදුසුවේ. කවර පසක්ද යත්

5. (මෙය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

15-29 දුතිය, තතිය, චතුත්ථජ්ඣනිකපසම්පදා සූත්‍රද, සොනාපත්ති සකාදාගාමී, අනාගාමී, අර්හත්ත ඵලපසම්පදා සූත්‍ර:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්මපස දුරුනොකොට දෙවන ධ්‍යානය, තුන්වන ධ්‍යානය, සතරවන ධ්‍යානය, සෝවාත් ඵලය, සකාදාගාමී ඵලය, අනාගාමී ඵලය, අර්හත් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්ට සුදුසු නොවේ.

2. "කවර පසක්දයත්? ආවාසයන්හි මසුරුකමය, කුලයන්හි මසුරුකමය, ලාභයන්හි මසුරුකමය, වර්ණයන්හි මසුරුකමය අකාතඥබව හා අකාතචේදී බවය යන පසයි.

4. "මහණෙනි, මේ ධර්ම පස වනාහි දුරුකොට අර්හත් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්ට සුදුසුවේ.

5. (මෙය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

30. පටිම භත්තුද්දෙසක සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භත්තුද්දෙසක තෙම සම්මත නොකටයුතුයි.

2. "කවර පසකින්දයත්? ඡන්දයෙන් අගතියට යේද, ද්වේෂයෙන් අගතියට යේද, මොහයෙන් අගතියට යේද, හයින්

අගතියට යේද, දක්වන ලද්ද හා නොදක්වන ලද්ද දැනීද යන පසිනි.

4 "මහණෙනි, මේ කරුණු පසකින් යුක්තවූ හත්තුද්දෙසකතෙම සම්මත කටයුතුවේ.

5 "කවර පසකින්ද යත්? ඡන්දයෙන් අගතියට නොයේද, ද්වෙෂයෙන් අගතියට නොයේද, මෝහයෙන් අගතියට නොයේද, හයින් අගතියට නොයේද, දක්වන ලද්ද හා නොදක්වන ලද්ද දැනීද, යන පසිනි.

(මෙහි පහත දක්වන සූත්‍රවල එකක් හැර එකකට පළමුව මේ වර්ගයේ 30 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. ඊලඟ සූත්‍රයට එසේම 30 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. ඒ ඒ සූත්‍රවල 3 ඡේද 1 ඡේද මෙහි. 6 ඡේදය 4 ඡේදය මෙහි)

31-34 දුතිය, තතිය, වතුන්ඵ, පඤ්චම හත්තුද්දෙසක සූත්‍ර:-

1. "මහණෙනි, මේ කරුණු පසකින් යුක්තවූ හත්තුද්දෙසකතෙම සම්මත නොකටයුතුයි. සම්මත කරණ ලද්දේද නොයැවිය යුතුවේ (මෙහි මේ වර්ගයේ 30 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

4. "සම්මත කරණ ලද්දේ යැවිය යුතුවේ (මෙහි මේ වර්ගයේ 31 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) (32) 1. 'අඥානයායයි දතයුතුවේ.

4. "පණ්ඩිතයා යයි දතයුතුවේ. (33) 1. "සාරා දමනලද ගුණ ඇති නසන ලද ගුණ ඇති තමා පරිහරණය කරයි 4. "නොසාරා දමන ලද ගුණ ඇති නොනසන ලද ගුණ ඇති තමා පරිහරණය කරයි. (මෙහි මේ වර්ගයේ 31 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

(34) 1. "ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි. 4. "ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.

35. සේනාසන පඤ්ඤාප්ති සූත්‍ර:- 1. "මහණෙනි, මේ කරුණු පසකින් යුක්තවූ සෙනසුන් පනවන්තෙක් සම්මත නොකටයුතුයි.

4. "සෙනසුන් පනවන්තෙක් සම්මත කටයුතුයි. (36) 1. "පනවන ලද්ද නොපනවන ලද්ද නොදැනීද. 4. "පනවන ලද්ද නොපනවන ලද්ද දැනීද, (37) 1. "සෙනසුන් ගන්වන්තෙක් සම්මත නොකට යුතුයි. 4 "සෙනසුන් ගන්වන්තෙක් සම්මත කටයුතුයි. (38) 1

පනවන ලද්ද නොපනවන ලද්ද නොදනීද, 4. "පනවන ලද්ද නොපනවන ලද්ද දනීද, 39. පඨම භාණ්ඩාගාරික සූත්‍රය:- 1. "භාණ්ඩාගාරික තෙම සම්මත නොකට යුතුයි. 4. "භාණ්ඩාගාරික තෙම සම්මත කටයුතුයි (40) 1. "රක්තා ලද්ද නොරක්තා ලද්ද නොදනීද, 4. "රක්තා ලද්ද නොරක්තා ලද්ද දනීද,

41. පඨම චීවර පටිග්ගාහක සූත්‍රය:- 1. "සිචිරු පිළිගන්නෙක් සම්මත නොකටයුතුයි. 4. "සිචිරු පිළිගන්නෙක් සම්මත කටයුතුයි. (42) 1. "ගන්තා ලද්ද නොගන්තා ලද්ද නොදනීද, 4. ගන්තාලද්ද නොගන්තාලද්ද දනීද, 43. "සිචිරු බෙදන්තා සම්මත නොකට යුතුයි. 4. "සිචිරු බෙදන්තා සම්මත කටයුතුයි. (44) කැඳ බෙදන්තා සම්මත නොකටයුතුයි. 4. කැඳ බෙදන්තා සම්මත කටයුතුයි (45) පළතුරු බෙදන්තා සම්මත නොකටයුතුයි. 4. පළතුරු බෙදන්තා සම්මත කටයුතුයි. (46) කැවිලි බෙදන්තා සම්මත නොකට යුතුයි. 4. "කැවිලි බෙදන්තා සම්මත කටයුතුයි (47) බෙදන ලද්ද නොබෙදන ලද්ද නොදනීද, ස්වල්ප තරමින් හැර දමන්නෙක් සම්මත නොකට යුතුයි 4. ස්වල්ප තරමින් හැර දමන්නෙක් සම්මත කටයුතුයි. (48) හැර දමනලද්ද හැර නොදමන ලද්ද නොදනීද. 4 හැර දමනලද්ද හැර නොදමන ලද්ද දනීද, (49) වැසි සළ ගන්වන්නෙක් සම්මත නොකට යුතුයි. 4. "වැසි සළ ගන්වන්නෙක් සම්මත කටයුතුයි. (50) ගන්තාලද්ද නොගන්තා ලද්ද නොදනීද, 4. "ගන්තාලද්ද නොගන්තා ලද්ද දනීද, (51) පාත්‍රය ගන්වන්නෙක් සම්මත නොකට යුතුයි. (52) 4. "පාත්‍රය ගන්වන්නෙක් සම්මත කටයුතුයි. (52) ගන්තාලද්ද නොගන්තාලද්ද නොදනීද, 4. "ගන්තාලද්ද නොගන්තා ලද්ද දනීද. (53) ආරාමිකයන් යවන්නෙක් සම්මත නොකට යුතුයි. 4. "ආරාමිකයන් මෙහෙය වන්නෙක් සම්මත කටයුතුයි. (54) යවනලද්ද නොයවනලද්ද නොදනීද, 4. යවනලද්ද නොයවන ලද්ද දනීද, (55) සාමණේරයන් මෙහෙයවන්නෙක් සම්මත නොකටයුතුයි. 4. "සාමණේරයන් මෙහෙය වන්නෙක් සම්මත කටයුතුයි. (56) සම්මත කරණ ලද්දේද, නොමෙහෙය විය යුත්තේය. 4 "සම්මත කරණ ලද්දේ මෙහෙය වියයුතුයි. (57) අඥාන තෙම දනියුතුයි. 4. "පණ්ඩිත තෙම දනියුතුයි. (58)

සාරාදමනලද නසන ලද ගුණ ඇති තමා පරිහරණය කරයි. 4 “ නොසාරා දමන ලද නොනසන ලද ගුණ ඇති තමා පරිහරණය කරයි (59) ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි. 4. “මෙහෙයවන ලද්ද නොමෙහෙය වන ලද්ද නොදනියි. (60) ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි. (61) 1. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදී.

2. “කවර පසකින්ද යත්? සතුන් මරන්නේ වේද, සොරකම් කරන්නේ වේද, අබ්‍රහ්මචාරී වේද, බොරු කියන්නේ වේද, මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානය කරන්නේ වේද යන පසිනි.

4. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.

5. “කවර පසකින්ද යත්? සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වේද, අබ්‍රහ්මචයථීවෙන් වැළකුනේවේද, බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වේද මදයට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙන් වැළකුනේ වේද, යන පසිනි.

62-65 “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ භික්ෂුණී තොමෝ ශික්ෂාමානා තොමෝ සාමණේර තෙම, සාමණේරී තොමෝ උපාසක තෙම, උපාසිකා තොමෝ, ගෙනෙන ලද බරක් බහාතබන ලද්දී යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි.

2 “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ උපාසිකා තොමෝ ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දී යම්සේද, එමෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.

66. පට්ඨ අප්පමත්ත විස්සජ්ජක සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, කරුණු පසකින් වනාහි යුක්තවූ ආජීවක තෙම හෙවත් නග්න ශ්‍රමණතෙම ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද එමෙන් නරකයෙහි උපදියි.

67-75 "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුක්තවූ නිගණ්ඨ තෙම, නිගණ්ඨ ශ්‍රාවක තෙම, තාපස තෙම, පරිබ්‍රාජක තෙම, මාගන්දික තෙම, තෙදණ්ඩික තෙම, අරුඬික තෙම, ගොතමික තෙම, දෙව ධර්මක තෙම, ගෙනෙන ලද බරක් බහා තබන ලද්දේ යම්සේද, එමෙන් නරකයෙහි උපදියි.

76. පඨම රාගාභික්ඛ්ඤා සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, රාගයාගේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනීම පිණිස ධර්ම පසක් වැඩිය යුතුයි

2 "කවර පසක්ද යත්? අශ්‍රහ සංඥාවය, මරණ සංඥාවය ආදීනව සංඥාවය, ආහාරයෙහි ප්‍රතික්කුල සංඥාවය, සියලු ලෝකයෙහි අනභිරත සංඥාවය යන පසයි.

77. 1 "මහණෙනි, රාගයාගේ විශිෂ්ඨ ඥානයෙන් දැනීම පිණිස ධර්ම පසක් වැඩිය යුතුයි.

2 "කවර පසක්ද යත්? අනිත්‍ය සංඥාවය, අනාත්ම සංඥාවය, මරණ සංඥාවය, ආහාරයෙහි ප්‍රතික්කුල සංඥාවය, සියලු ලෝකයෙහි අනභිරත සංඥාව යන පසයි."

78-1 "මහණෙනි, රාගයාගේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනීම පිණිස ධර්ම පසක් වැඩිය යුතුයි.

2. "කවර පසක්ද යත්? අනිත්‍ය සංඥාවය, අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාවය, දුකෙහි අනාත්ම සංඥාවය, ප්‍රභාණ සංඥාවය, විරාග සංඥාවය යන පසයි.

79-1 "මහණෙනි, රාගයාගේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනීම පිණිස ධර්ම පසක් වැඩිය යුතුයි.

2 "කවර පසක්ද යත්? ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය, වියෙඪිත්ද්‍රිය, සතින්ද්‍රිය සමාධිත්ද්‍රිය, ප්‍රඥෙන්ද්‍රිය යන පසයි.

80-1 "මහණෙනි, රාගයාගේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනීම පිණිස ධර්ම පසක් වැඩිය යුතුයි.

2 "කවර පසක්ද යත්? ශ්‍රද්ධා බලය, වියඪි බලය, ස්මෘති බලය, සමාධි බලය, ප්‍රඥා බලය යන පසයි.

(මෙහි පහත දක්වන වචන යෙදීමෙන් ඒ ඒ සූත්‍ර සකස් කළ යුතුයි)

“මහණෙනි, රාගයාගේ පිරිසිඳ දැනීම් පිණිස, භාත්පසින් නැසීම පිණිස, දුරුකිරීම පිණිස, ක්ෂය කිරීම පිණිස, විනාශ කිරීම පිණිස, නොආදිම පිණිස, නිරුද්ධ කිරීම පිණිස, අත් හැරීම පිණිස, දුරලීම පිණිස මේ ධර්ම පසක් වැඩිය යුතුයි,

ද්වේෂයාගේ, මෝහයාගේ, ක්‍රොධයාගේ, බද්ධවෛරයාගේ, මක්ඛයාගේ, අනුන්ටදොස්කීමේ, ඊෂ්ඨාවගේ, මාත්සයථියාගේ මායාවගේ, කෙරාටික භාවයාගේ දැඩි බැව්හුගේ, එකටඑකකිරීමේ, මානයාගේ, අධික මානයාගේ, මදයාගේ, ප්‍රමාදයාගේ, පිරිසිඳ දැනීම් පිණිස, භාත්පසින් නැසීම පිණිස, දුරුකිරීම පිණිස, විනාශය පිණිස, නොආදිම පිණිස, නිරුද්ධ කිරීම පිණිස, හැරදැමීම පිණිස, ක්ෂය කිරීම පිණිස, දුරලීම පිණිස මේ ධර්ම පස වැඩිය යුතුයයි” වදාලේය.

(6 සවන පණ්ණාසකය නිම)

(5 පඤ්චක නිපාතය නිමි.)

ජක්ක භිජාතය.

1. ආහුණෝය්‍ර වර්ගය.

1. උපෙක්ඛකාහුණෝය්‍ර සූත්‍රය:- 1. මා විසින් අසන ලදී එක් කාලයෙක්හි භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි අනේපිඬු සිටාණන් විසින් කරවන ලද ජෙතවනාරාමයෙහි වාසය කරණසේක. එකල්හි භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි’ කියා හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. ඒ හික්ෂුහු ‘පින්වතුන් වහන්සැයි’ භාග්‍රාවතුන් වහන්සේට ප්‍රති වචන දුන්හ. භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. “මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්තවූ මහණතෙම (ii) දුර සිට ගෙනා දෙය පිදීමට සුදුසු වේ. ආතට ගෙන යන දෙය පිදීමට සුදුසු වේ. දක්ෂිණ නම් දානයට සුදුසු වේ දොහොත් මුදුන් තබා වැදීමට සුදුසු වේ. ලොකයාගේ උතුම් පින් කෙනවේ.

3. “කිනම් කරුණු සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ඇසින් රූපයක් දැක (ii) සතුටු සිත් ඇත්තේත් නොවේද, නොසතුටු සිත් ඇත්තේත් නොවේද, සිහි ඇතිව, යහපත් තුවණින් යුක්තව මධ්‍යස්ථවූයේ වේද, (iii) කණින් ශබ්දයක් අසා (3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නාසයෙන් ගඳ සුවඳක් ආඝ්‍රාණය කොට (3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) දිවෙන් රසයක් විඳ (3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශරීරයෙන් ස්පර්ශයක් දැනී (3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) 4. (මෙය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.) 5. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට සතුටුවූහ.”

(2-4 සූත්‍රවල 1 ඡේදය 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි. මේ වර්ගවල ඒ ඒ සූත්‍රයෙහි 3 ඡේද 1 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. ඡලහිඤ්ඤාහුණෙයා සූත්‍රය:- 2 ‘කවර සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම නානාප්‍රකාර ඉර්ධි කොටස් පවත්වයි (මෙහි දීඝනිකායේ 2 සූත්‍රයේ 69 ඡේදයේ ‘හේ නොයෙක් ඍධිවිධි’ සිට ‘වසඟඛව කෙරෙයි’ දක්වාද එම සූත්‍රයේ 70 ඡේදයේ ‘ඒ භික්ෂුව’ සිට ‘ශබ්දයන් අසයි’ ද එම සූත්‍රයේ 72 ඡේදයේ ‘අන්‍යසත්වයන්ගේ’ සිට ඡේදය අවසානයටද, 74 ඡේදයේ නොයෙක් විදිගේ පෙර විසීම සිට ඡේද අවසානය දක්වාද 76 ඡේදයේ ‘මිනිස් ඇස සිට ඡේදය යෙදිය යුතුයි’) කෙලෙසුන් ක්ෂයවීමෙන්. කෙලෙසුන් නැති අර්හත් ඵල සමාධියටද අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවටද, මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කරයි.

3. ආහුණෙය්ගිනද්‍රිය සූත්‍රය:- 2 “කිනම් කරුණු සයකින්ද යත්? අධිපති ශ්‍රද්ධාවෙන්ද, අධිපති වීර්යයෙන්, අධිපති සිහියෙන්, අධිපති සමාධියෙන්, අධිපති ප්‍රඥාවෙන්, කෙලෙසුන් ක්ෂයවීමෙන් කෙලෙස් නැති අර්හත් ඵල සමාධියද, අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට පැමිණ වාසය කරයි.”

4. ආහුණෙයා බල සූත්‍රය:- 2. “කිනම් සයකින්ද යත්? බලවත් ශ්‍රද්ධාවෙන්, බලවත් වීර්යයෙන්, බලවත් සිහියෙන්,

බලවත් සමාධියෙන්, බලවත් ප්‍රඥාවෙන් කෙලෙස් ක්ෂය කිරීමෙන් කෙලෙස් නැති අර්හත් ඵල සමාධියද, අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවද, මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට පැමිණ වාසය කරයි.

5. වණ්ණජාතීය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, රජුගේ කරුණු සයකින් යුක්තවූ යහපත් ආජානෙය අශ්වයා රජුට සුදුසුවේ, රජුගේ වස්තුව වේ, රජුගේ අවයවයකැයි යන සංඛ්‍යාවට යයි.

2. "කවර සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි රජුගේ යහපත් ආජානෙය අශ්වතෙම (ii) රූප ඉවසන්නේ වේද, ශබ්ද ඉවසන්නේ වේද, ගන්ධ ඉවසන්නේ වේද, රස ඉවසන්නේ වේද, ස්පර්ශ ඉවසන්නේ වේද, ලක්ෂණයෙන් යුක්ත වේද,

4. "මහණෙනි, එසේම කරුණු සයකින් යුක්තවූ මහණ තෙම (මෙහි මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

5. "කිනම් සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම (මෙහි 2. (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. බලාජාතීය සූත්‍රය:- 1. (5 වෙනි සූත්‍රයේ 1 වෙනි ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

2 මේ වර්ගයේ 5 වෙනි සූත්‍රයේ 2 ඡේදය ලක්ෂණයෙන් යුක්තවේ යන්නට බලයෙන් යුක්තවේ කියා වෙනස් කර සම්පූර්ණයෙන් යොදාගත යුතුයි.)

7. ජවාජාතීය සූත්‍රය:- 1 (5 වෙනි සූත්‍රය ලක්ෂණයෙන් යුක්තවේ යන්න වෙනුවට වේගයෙන් යුක්තවේ කියා වෙනස්කර සම්පූර්ණයෙන් යොදාගත යුතුයි.)

8. සංඛිත්තානුත්තරිය සූත්‍රය:- 1 'මහණෙනි, ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්ම සයක් වෙත්.

2. "කිනම් සයක්ද යත්? ශ්‍රේෂ්ඨ දැකීම, ශ්‍රේෂ්ඨ ඇසීම, ශ්‍රේෂ්ඨ ලාභය, ශ්‍රේෂ්ඨ හික්මීම, ශ්‍රේෂ්ඨ වත් පිළිවෙත්, ශ්‍රේෂ්ඨ සිහිය යන සයයි"

9. අනුස්සතිට්ඨාන සූත්‍රය:- "මහණෙනි, නැවත නැවත සිහිය පිහිට වියයුතු තැන් සයක් වෙති.

2. “කිනම් සයක්ද යත්? බුදුන් අරමුණුකොට ඇති සිහිය, ධර්මය අරමුණුකොට ඇතිවන සිහිය, සංඝයා අරමුණු කොට ඇතිවන සිහිය. ශීලය අරමුණුකොට ඇතිවන සිහිය. පරිත්‍යාගය අරමුණුකොට ඇතිවන සිහිය. දේවතාවන් සාක්ෂිවශයෙන් තබා ඇතිවන සිහිය යනුයි.”

10. මහානාම ආගතඵල සූත්‍රය:- 1. “එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයෙහි කිඹුල්වත් නුවර නිග්‍රොධාරාමයෙහි වාසයකරණ සේක. ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍යතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්තේය. එකත්පසෙක උන් මහානාම ශාක්‍ය තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ‘ස්වාමීනි, පැමිණ මාර්ගඵල ඇති දැනගත් ශාසනය ඇති යම් ඒ ආයඪී ශ්‍රාවකයෙක් වේද, හෙතෙම කවර විසීමකින් වැඩිවශයෙන් වාසය කෙරේ දැයි ඇසුයේය.

2 “මහානාමය, පැමිණි මාර්ගඵල ඇති දැනගත් ශාසනය ඇති යම් මේ ආයඪී ශ්‍රාවකයෙක් වේද හෙතෙම මෙහි පහත පෙන්වන විසීමෙන් වැඩිවශයෙන් වාසය කරයි.

“මහානාමය, මේ ශාසනයෙහි ආයඪීශ්‍රාවක තෙම (ii) ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් කාරණයෙන්ද අර්භත්ය, සමයක් සම්බුද්ධය, විද්‍යාවරණයන්ගෙන් යුක්තය, සුගතය, ලෝකය දත්තේය. පුරුෂයන් දමනය කරන ශ්‍රේෂ්ඨ උත්තමයාය, දෙවිමිනිසුන්ගේ ශාස්තෘචරයාය, බුද්ධය භාග්‍ය ඇත්තේයයි (iii) තථාගතයන් වහන්සේ සිහිකරයි.

3 “මහානාමය, යම් කාලයක ආයඪී ශ්‍රාවකතෙම තථාගතයන් වහන්සේ සිහිකරයිද, ඒ කාලයෙහි ඔහුගේ සිත රාගයෙන් මැඩපැවැත්වූයේ නොවේ. ද්වේෂයෙන් මැඩපැවැත්වූයේ නොවේ. මෝහයෙන් මැඩපැවැත්වූයේ නොවේ. ඒ කාලයේ ඔහුගේ සිත ඇදනැති බවට ගියේවේ. මහානාමය තථාගතයන් වහන්සේ අරභයා ඇද නැති බවට ගිය සිත් ඇති ආයඪීශ්‍රාවකතෙම ප්‍රතිපදාවන්ගෙන් සතුට ලබයි. නව ලොකොත්තර ධර්මයෙන් සතුට ලබයි. ධර්මය හා මිශ්‍රවූ

ප්‍රමෝදය ලබයි, ප්‍රමෝද වූවහුට ච්‍රිතිය උපදියි. ච්‍රිති සිත් ඇත්තහුගේ ශරීරය බර ඇරෙයි. බර ඇරුනු ශරීරය ඇත්තා සැපක් විඳී, සැප ඇත්තාගේ සිත එකඟ වෙයි. මහානාමය, ආයඪී ශ්‍රාවකතෙම විෂමවූ සත්වයන් අතර සමව පවතිමින් වාසය කරයි. ක්‍රොධ සහිත සත්වයන් අතර ක්‍රොධනැතිව වාසයකරයි. ධර්ම නැමැති සැඩපහරට බැස්සේ බුදුන් අරමුණුකොට ඇති සිතිය වඩයි.

4 "මහානාමය, නැවතද ආයඪීශ්‍රාවක තෙම (ii) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ධර්මය මනාකොට වදාරණ ලදී. ඇස් ඉදිරිපිට දැක්කහැකි ගුණ ඇත්තේය, කල් නොයවා දෙන විපාක ඇත්තේය. එව බලවයි කීමට සුදුසුය. තමා වෙත පමුණුවා ගතයුතු ගුණ ඇත්තේය. නුවණැත්තන් තමා විසින්ම දකයුත්තේයයි ධර්මය සිහි කරයි.

5 "මහානාමය, යම් කලෙක්හි ආයඪීශ්‍රාවක තෙම ධර්මය සිහිකරයිද ඒ කාලයෙහි ඔහුගේ සිත රාගයෙන් (මේ සූත්‍රයෙහි 3 ඡේදය 'තථාගතයන් වහන්සේ' යන්න වෙනුවට ධර්මය කියාද, 'බුදුන් අරමුණුකොට ඇති' යන්න වෙනුවට 'ධර්මය අරමුණු කොට ඇති' කියාද වෙනස් කර යොදා ගත යුතුයි.)

6 "මහානාමය, නැවතද ආයඪීශ්‍රාවක තෙම (ii) භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා යහපත්ව පිළිපන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ඇද නැතිව පිළිපන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ආයඪී අශ්ඨාංගික මාර්ගයට පිළිපන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා සතුටු සාමීචි කථාවට පිළිපන්නේය යම් මේ පුරුෂ යුග සතරක් වෙත්ද, පුද්ගලයින් අටදෙනෙක් වෙත්ද මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා (iii) දුරසිට ගෙනා දෙය පිළිගැනීමට සුදුසුය. ඇතට ගෙන යායුතු දේ පිළිගැනීමට සුදුසුය. දන්දීමට සුදුසුය. දොහොත් මුදුන්දී වැදීමට සුදුසුය, ලෝකයාගේ ශ්‍රේෂ්ඨ පින් කෙතයයි (iv) සංඝයා සිහි කරයි. (මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය 'තථාගතයන්වහන්සේ' වෙනුවට සංඝයා කියාද, 'බුදුන් අරමුණුකොට' වෙනුවට 'සංඝයා අරමුණුකොට' කියාද වෙනස් කර යොදා ගත යුතුයි.)

7 "මහානාමය, නැවතද ආයඝීශ්‍රාවක තෙම තමාගේ නොකැවුණු සිදුරුනොවූ පුල්ලිනොගැසුණු කිලිටි නොවූ නිදහස් නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රශංසා කළ තණ්හා මාන දෘෂ්ටිවලට අසුනොවූ සමාධිය පිණිස පවත්නා සීලයන් සිහිකරයිද (මෙහි 3 ඡේදය 'තථාගතයන් වහන්සේ' යන්නට ශීලය කියාද 'බුදුන් අරමුණ' වෙනුවට 'සීලය අරමුණු' කියාද වෙනස් කර යොදා ගත යුතුයි)

8 "මහානාමය, නැවත ආයඝී ශ්‍රාවක තෙම මට ඒකාන්තයෙන් ලාභයක. මා විසින් ඒකාන්තයෙන් මනාකොට ලබන ලදී. යම්බඳුවූ මම මසුරු මලින් මැඩගත් සත්වයන් අතරෙහි පහවූ කිළිටෙන් හා මසුරු කමෙන් යුත් සිතින් ගිහිගෙයි වසමි. ත්‍යාගය පිණිස මුදන ලද්දේ සෝදන ලද අත්ල ඇත්තේ, නිවනෙහි ඇළුනේ, ඉල්ලීමට සුදුසුවූයේ බෙදාදීමෙහි ඇළුනේයයි තමාගේ ත්‍යාග ගුණය සිහිකරයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය තථාගතයන් වහන්සේ' යන්න වෙනුවට 'ත්‍යාග' කියාද 'බුදුන් අරමුණුකොට' වෙනුවට 'ත්‍යාගය අරමුණු' කියාද වෙනස්කරයොදා ගත යුතුයි)

9 "මහානාමය, නවතද ආයඝී ශ්‍රාවකතෙම 'වාතුර් මහාරාජකවූ දෙවියෝ ඇත්තාහ. තච්චිසා වැසි දෙවියෝ ඇත්තාහ යාම දෙවියෝ ඇත්තාහ තුෂිත දෙවියෝ ඇත්තාහ. නිර්මාන රතී දෙවියෝ ඇත්තාහ. පරනිර්මිත වසවර්තී දෙවියෝ ඇත්තාහ. බ්‍රහ්ම කාය ඇති දෙවියෝ ඇත්තාහ. ඊටත් උසස් දෙවියෝ ඇත්තාහ. යම්බඳු ශ්‍රද්ධාවකින් යුක්තවූ ඒ දෙවියෝ මෙයින් චුතවූවාහු එහි උපන්නාහුද මමද එබඳු ශ්‍රද්ධාවක් විද්‍යමානවේ. මෙබඳු ශීලයකින් යුක්තවූ ඒ දෙවියෝ මින් චුතවූවාහු එහි උපන්නාහුද, මටද එබඳු සීලයක් ඇත්තේය, යම්බඳු ඇසීමකින් යුක්තවූ ඒ දෙවියෝ මින් චුත වූවාහු එහි උපන්නාහුද, මටද එබඳු ඇසීමක් ඇත්තේය. යම්බඳු ත්‍යාගයකින් යුක්තවූ ඒ දෙවියෝ මින් චුතවූවාහුද මටද එබඳු ත්‍යාගයක් ඇත්තේය යම්බඳු ප්‍රඥාවකින් යුත් ඒ දෙවියෝ මින් චුතවූවාහු එහි උපන්නාහුද මටද එබඳු ප්‍රඥාවක් ඇත. මහානාමය, යම් කාලයෙකිහි ආයඝී ශ්‍රාවක තෙම තමාගේද ඒ දෙවියන්ගේද, ශ්‍රද්ධාවද, සීලයද

ඇසීමද, ත්‍යාගයද ප්‍රඥාවද සිහිකරයිද, (මෙහි මේ සූත්‍රයෙහි 3 ඡේදයේ තථාගතයන් වහන්සේ අරභයා' යන්නට 'දේවතාවන් අරභයා' කියාද 'බුදුන් අරමුණු කොට' යන්න වෙනුවට 'දේවතාවන් අරමුණු කොට' කියාද යෙදිය යුතුයි.)

10 "මහානාමය, පැමිණි මාර්ගඵල ඇති දැනගත් බුද්ධ ශාසනය ඇති යම් ඒ ආයඝී ශ්‍රාවකයෙක් වේද හෙතෙම මේ විභරණයෙන් වැඩි වශයෙන් වාසය කරයි" යයි වදාළසේක.

(පළමුවැනි ආනුෂේංයා වර්ගය නිමි.)

2. සාරාණීය වර්ගය

11. සාරාණීයධම්ම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ සිහි කටයුතු ධර්ම සයක් වෙත්.

2. "ඒ සය කවරහුද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුවට බුන්මවාරීන් කෙරෙහි ප්‍රකටවද අප්‍රකටවද මෙමිත්‍රී සහගත කාය කර්මය ඵලඹ සිටියේවේද, මෙයද සිහිකටයුතු ධර්මයකි. මහණෙනි, නැවතද හික්ෂුවට සබුන්මවාරීන් කෙරෙහි ප්‍රකටවද, අප්‍රකටවද මෙමිත්‍රී සහගත වාක් කර්මය ඵලඹ සිටියේවේද, මෙයද සිහිකටයුතු ධර්මයකි. මහණෙනි, නැවතද හික්ෂුවට සබුන්මවාරීන් කෙරෙහි ප්‍රකටවද අප්‍රකටවද, මෙමිත්‍රී සහගත මනස් කර්මය ඵලඹ සිටියේ වේද මෙයද සිහි කටයුතු ධර්මයකි. මහණෙනි, නැවතද, මහණතෙම යම් ඒ ධාර්මිකවූ දැහැමින් ලැබුනාවූ යටත් පිරිසෙයින් පාත්‍රයට ලැබුනාවූ ලාභයෝ පවා වෙද්ද, ඵබදු ලාභයන් ශීලවන්තවූ සබුන්මවාරීන් හා සමානව බෙදා පරිභෝග කරන්නේවේද, මෙයද සිහිකටයුතු ධර්මයකි. මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම යම් ඒ නොකැඩුනාවූ නොසිදුරැවූ කබර නොවූ කැළැල්නොවූ උසස්වූ නුවණැත්තන් විසින් පසස්නාලද තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් හා පරාමර්ශනොවූ සමාධිය ඇතිකරවන්නාවූ ශීලයෝ වෙද්ද, ඵබදු ශීලයන්ගෙන් බුන්මවාරීන් කෙරෙහි ප්‍රකටවද අප්‍රකටවද සමාන සිල් ඇතිබවට පැමිණියේ වාසය කෙරේද, මෙයද සිහිකටයුතු ධර්මයකි. මහණෙනි, නැවතද

මහණතෙම යම්බඳු දෘෂ්ටියක් එය කරන්නහුගේ මනාකොට
දුක් දුරුකිරීම පිණිස පවතීද නොයඹානිකවූ, ආයඹීවූ එබඳුවූ
ශීලයන්ගෙන් බුන්මචාරීන් හා ප්‍රකටවද, අප්‍රකටවද, දෘෂ්ටියෙන්
සමාන බවට පැමිණ වාසය කෙරේද, මෙයද සිහිකටයුතු
ධර්මයකි.”

12. පියකරණ ධම්ම සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ ප්‍රිය
කරන්නාවූ ගරු කරන්නාවූ සිහි කටයුතු ධර්ම සයක් සංග්‍රහ
පිණිස අවිචාද පිණිස සමගිය පිණිස එක්වීම පිණිස පවතිත්. 2.
“ඒ සය කවරහුද? ‘මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුවට ප්‍රකටවද
අප්‍රකටවද සබුන්මචාරීන් කෙරෙහි මෙමනී සහගත කාය කර්මය
එළඹ සිටියේ වේද, (ii) මෙයද ප්‍රිය කරන්නාවූ ගරු කරන්නාවූ
සිහි කටයුතු ධර්මයකි. මෙයද සංග්‍රහ පිණිස අවිචාදය පිණිස,
සමගිය පිණිස, එක්වීම පිණිස පවතිත්.

3 “මහණෙනි, නැවතද භික්ෂුවට සබුන්මචාරීන් කෙරෙහි
ප්‍රකටවද අප්‍රකටවද මෙමනී සහගත වාක් කර්මය එළඹ
සිටියේවේද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4 “මහණෙනි, නැවත භික්ෂුවට සබුන්මචාරීන් කෙරෙහි
ප්‍රකටවද අප්‍රකටවද මෙමනී සහගත මනස් කර්මය එළඹ සිටියේ
වේද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. “මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම යම් ඒ ධාර්මිකවූ
දැහැමින් ලැබුනාවූ යටත් පිරිසෙයින් පාත්‍රයට ලැබුනාවූ පවා
ලාභයෝ වෙද්ද, එබඳුවූ ලාභයන් ශීලවන්තවූ සබුන්මචාරීන් හා
සමානව බෙදා පරිභෝග කරන්නේ වේද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය
යුතුයි.)

6. “මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම යම් ඒ නොකැඩුනාවූ
නොසිදුරුවූ කබර නොවූ කැළැල් නොවූ උසස්වූ නුවණැත්තන්
විසින් පසස්නා ලද තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් හා පරාමර්ශ නොවූ
සමාධිය ඇති කරවන්නාවූ ශීලයෝ වෙද්ද, එබඳු ශීලයන්ගෙන්
සබුන්මචාරීන් කෙරෙහි ප්‍රකටවද අප්‍රකටවද සමාන සිල් ඇති
බවට පැමිණ වාසය කෙරේද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම යම්බඳු දෘෂ්ටියක් එය කරන්නහුගේ මනාකොට දුක් දුරු කිරීම පිණිස පවතීද නොයථිනිකවූ ආයථීවූ එබඳු ශීලයන්ගෙන් සබ්බමචාරීන් හා ප්‍රකටවද අප්‍රකටවද දෘෂ්ටියෙන් සමාන බවට පැමිණ වාසය කෙරේද, (මෙහි (ii) යෙදිය යුතුයි.)

13. නිස්සාරණීය ධාතු සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඉවත් කළයුතු අදහස් හෙවත් කරුණු සයක් වෙති.

2. "ඒ සය කවරහුද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ කියන්නේය. 'මවිසින් මෙමිත්‍රී වෙතො විමුක්තිය වනාහි (ii) භාවිත කරණ ලද්දේ බහුල වශයෙන් කරණ ලද්දේ, ඉතා පුහුණු කරණ ලද්දේ, අඩිතාලමක් මෙන් මනාසේ පුහුණු කරණලද්දේ නොනැගිට පුහුණු කරණලද්දේ පුරුදු කරණ ලද්දේ බලවත් සේ ආරම්භ කරණ ලද්දේ වෙයි. (iii) එසේ නමුදු මාගේ ව්‍යාපාදය සිත පැතිර සිටියි' යනුවෙනි. එය එසේ නොකිය යුතුයයි කියයුතු වන්නේය. (iv) 'ආයුෂ්මතුනි, එසේ නොකියන්න. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභූතයෙන් දොස් නොකියන්න. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභූතයෙන් දොස් කීම යුතු නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ නොකියන්නේය ඇවැත්නි, මෙය දොස් කීමට අයොග්‍ය තැනකි. අනවකාශ තැනකි. (v) යමෙකු මෙමිත්‍රී වෙතො විමුක්තිය (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුදු ඔහුගේ ව්‍යාපාදය සිත පැතිර පවතිය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. යම් ඒ මෙමිත්‍රී වෙතො විමුක්තියක් ඇද්ද ඇවැත්නි, එය ව්‍යාපාදය බැහැර කරණ තැනකි.

3. "මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ කියන්නේය. 'මා විසින් කරුණා වෙතො විමුක්තිය වනාහි (මෙහි (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුදු මාගේ හිංසාව සිත පැතිර සිටියි. එය එසේ නොකිය යුතුයයි කියයුතු වන්නේය. (මෙහි 2. (iv) යෙදිය යුතුයි.) යමෙකු කරුණා වෙතො විමුක්තිය (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුදු ඔහුගේ විහිංසාව සිත පැතිර පවතිය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. යම් ඒ වෙතො විමුක්තියක් ඇද්ද එය විහිංසාව බැහැර කරණ තැනකි.

4. "මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ කියන්නේය. මා විසින් මුදිතා වෙතො විමුක්තිය (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුදු මාගේ කුශල ධර්මයන්හි නොඇල්ම සිත පැතිර සිටියි. එය එසේ නොකිය යුතුයයි කියයුතු වන්නේය (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි.) යමෙකු මුදිතා වෙතො විමුක්තිය (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි. එසේ නමුදු ඔහුගේ කුශල ධර්මයන්හි නොඇල්ම සිත පැතිර පවතිය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. යම් ඒ මුදිතා වෙතො විමුක්තියක් ඇද්ද එය අරතිය බැහැර කරණ තැනකි.

5. "මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ කියන්නේය. මවිසින් උපෙක්ෂා වෙතො විමුක්තිය (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුදු මාගේ රාගය සිත පැතිර පවතියි. එය එසේ නොකිය යුතුයයි කියයුතු වන්නේය. (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි.) යමෙකු උපෙක්ෂා වෙතො විමුක්තිය භාවිත (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුදු ඔහුගේ රාගය සිත පැතිර පවතිය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ යම් ඒ උපෙක්ෂා වෙතො විමුක්තියක් ඇද්ද එය රාගය බැහැර කරණ තැනකි.

6. "මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ කියන්නේය. 'මවිසින් අනිමිත්ත වෙතො විමුක්තිය (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුදු මාගේ නිමිත්ත අනුව ඇතිවන විඤ්ඤානය වේය' යනුවෙනි. එය එසේ නොකිය යුතුයයි කියයුතු වන්නේය. (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි) යමෙකු අනිමිත්ත වෙතො විමුක්තිය භාවිත (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි) එසේ නමුදු ඔහුගේ නිමිත්ත අනුව ඇතිවන විඤ්ඤානය වේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. යම් ඒ අනිමිත්ත වෙතො විමුක්තියක් ඇද්ද එය නිමිත්ත අනුව ඇතිවන විඤ්ඤානය බැහැර කරණ තැනකි.

7 "මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ කියන්නේය. 'මාගේ වෙමියි යන අදහස දුරුවිය. මෙය මම වෙමියි යන අදහසද නොදකින්නෙමි. එසේ නමුදු මාගේ විචිකිච්ඡා සැකය නමැති හුල සිත පැතිර පවතියි. එය එසේ නොකිය යුතුයයි කියයුතු වන්නේය. ආයුෂ්මතුනි, එසේ නොකියන්න. භාග්‍යවතුන්

වහන්සේට අභුතයෙන් දොස් නොකියන්න. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභුතයෙන් දොස් කීම යුතු නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ නොකියන්නේය. ඇවැත්නි, මෙය දොස් කීමට අයොග්‍ය තැනකි, අනවකාශ තැනකි. යමෙකු කෙරෙහි වෙමීයි යන අදහස පහව ගිය කල්හි 'මෙය මම වෙමීයි' යන අදහස නොදක්නේය. එසේ හෙයින් විචිකිච්ඡා සැකය නමැති හුල සිත පැතිර පවතියි යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. යම් ඒ මමය යන මාන්තය දුරුවීම විචිකිච්ඡා සැකය නමැති හුල දුරුවීමේ හේතුවකි

8. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

14. හද්දකමරණ සූත්‍රය:- 1. "එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් භික්ෂුවරුනියි' භික්ෂුන්ට ඇමතුහ. 'ආයුෂ්මත්නි'යි ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට ප්‍රතිවචන දුන්හ. ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශ කළහ.

2. "ඇවැත්නි, ඒ ඒ පරිදි භික්ෂුතෙම වාසය කෙරේද යම් යම් පරිදි වාසය කරන්නාවූ ඔහුට යහපත් මරණයක් නොවේ. කාලක්‍රියාව යහපත් නොවේ.

3. "මහණෙනි, භික්ෂුතෙම ඒ ඒ පරිදි වාසය කෙරේද යම් යම් පරිදි වාසය කරන්නාවූ ඔහුට යහපත් මරණයක් කෙසේ නම් නොවේද? කාලක්‍රියාව යහපත් නොවේද,"

"මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව වැඩෙහි නියුක්ත වූයේ වේද, වැඩෙහි ඇළුනේවේද, වැඩෙහි නියුක්ත බව අනුව යෙදුනේවේද, කථාකිරීමෙහි නියුක්තවූයේවේද, කථාකිරීමෙහි ඇළුනේ කථාකිරීමේ නියුක්තබව අනුව යෙදුනේවේද නිදීමෙහි නියුක්තවූයේවේද, නිදීමෙහි ඇළුනේ වේද, නිදීමෙහි ඇළුනුබව අනුව යෙදුනේවේද, සමුහය මැද හිදීමෙහි නියුක්තවූයේවේද, සමුහය මැද හිදීමෙහි ඇළුනේ වේද, සමුහය මැද හිදීමෙහි ඇළුනබව අනුව යෙදුනේවේද, එක්වීමෙහි යෙදුනේවේද, එක්වීමෙහි ඇළුනේවේද, එක්වීමෙහි ඇළුනබව අනුව

යෙදුනේවේද, ප්‍රමාදයෙහි නියුක්ත වූයේවේද, ප්‍රමාදයෙහි ඇළුනේවේද, ප්‍රමාදයෙහි නියුක්තබව අනුව යෙදුනේවේද,

4. (මෙය 2 ඡේදය මෙනි.)

5. "ඇවැත්නි, මේ භික්ෂුව ආත්මදෘෂ්ටියෙහි යෙදුනේ වෙයි. ආත්මදෘෂ්ටියෙන් මනාකොට දුක් කෙළවර කිරීම නොහැකිවේ.

6. "ඇවැත්නි, ඒ ඒ පරිදි භික්ෂුව වාසය කෙරේද, යම් යම් පරිදි වාසය කරන්නාවූ ඔහුට යහපත් මරණයක් වෙයි. කාලක්‍රියාව යහපත්වෙයි.

7. "ඇවැත්නි, භික්ෂුව ඒ ඒ පරිදි වාසය කෙරේද, යම් යම් පරිදි වාසය කරන්නාවූ ඔහුට කෙසේ නම් යහපත් මරණයක්වේද, කාලක්‍රියාව යහපත්වේද?

8. "ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම වැඩෙහි නියුක්ත නුවූයේවේද, වැඩෙහි නොඇළුනේවේද, වැඩෙහි නියුක්තබව අනුව නොයෙදුනේවේද, කථාකිරීමෙහි නියුක්ත නුවූයේවේද, කථාකිරීමෙහි නොඇළුනේවේද, කථා කිරීමෙහි නියුක්තබව අනුව නොයෙදුනේවේද, නිදීමෙහි නියුක්ත නොවූයේවේද නිදීමෙහි නොඇළුනේවේද, නිදීමෙහි නියුක්තබව අනුව නොයෙදුනේවේද, සමුහයා මැද සිටීමේ නොයෙදුනේවේද, සමුහයා මැද සිටීමේ නො ඇළුනේවේද, සමුහයා මැද සිටීමේ නියුක්තබව අනුව නොයෙදුනේවේද, ප්‍රමාදයෙහි නියුක්ත නොවූයේවේද, ප්‍රමාදයෙහි නොඇළුනේ වේද, ප්‍රමාදයෙහි නියුක්තබව අනුව නොයෙදුනේවේද,

9. (මෙහි 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, මේ භික්ෂුව නිර්වාණයෙහි ඇළුනේ ආත්ම දෘෂ්ටිය දුරුකළේය. මනාකොට දුක් කෙළවර කිරීමෙහි යෙදුනේය.

10. 1. "යමෙක් තෙම ප්‍රමාදයෙහි යෙදුනේද, මාගයෙකුසේ කෙලෙස් පමාබැව්හි ඇලුනේද, හෙතෙම කාමාදීබැමිවලින් නිදහස ලත් එයට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨතැනක් නැති නිර්වාණය වරද්දා ගත්තේවේ."

2. "යමෙක්තෙම ප්‍රමාදය අත්හැර නිර්වාණයෙහි ඇලුනේද, හෙතෙම කාමාදී බැමිවලින් නිදහස ලත් එයට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ තැනක් නැති නිවණ සොයා ගන්නේය"

15. අනුනප්පකාලකිරියා සූත්‍රය:- 1. (මෙය මේ වර්ගයේ 14 වෙනි සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2 "ඇවැත්නි, හික්ෂුව ඒ ඒ පරිදි වාසය කෙරේද යම් යම් පරිදි වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ කාලක්‍රියාව පසුතැවිල්ලට හේතුවේ.

3-10 (මේ ඡේද යොදාගැනීමට මේ වර්ගයේ 14 සූත්‍රයේ 3-10 ඡේදවලට 'කාලක්‍රියාව යහපත් නොවේ' වෙනුවට 'කාලක්‍රියාව පසුතැවිල්ලට හේතුවේ' කියාද කාලක්‍රියාව යහපත්වේ' වෙනුවට 'කාලක්‍රියාව පසුතැවිල්ලට හේතුවනොවේ' කියාද යෙදිය යුතුයි.)

16 සාපෙබන කුලපිතු සූත්‍රය:- 1 "එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හගුරට සුංසුමාර පර්වතය අසල මාගදාය නම්වූ හෙසකලා වනයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි නකුල පිතා ගෘහපති තෙමේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුක්ඛයේ දැඩිසේ ගිලන්වූයේ වෙයි. ඉක්බිති නකුල මාතා ගෘහපතිනිය නකුල පිතා ගෘහපතියාට මෙසේ කීවාය.

2 "ගෘහපතිය, ඔබ (ලෞකික) බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න. (ii) ගෘහපතිය, බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා කිරීම දුක්ය. බලාපොරොත්තු ඇතිව කාල ක්‍රියා කිරීම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නින්දා කරණ ලදී. (iii) ගෘහපතිය, ඔබට මෙබඳු අදහසක් වන්නේය. 'මාගේ ඇවෑමෙන් නකුල මාතා ගෘහපතිනිය දරුවන් පෝෂණය කරන්නට ගෘහවාසයේ යෙදෙන්නට නොහැකි වන්නේය' යනුවෙනි. ගෘහපතිය, ඒ කරුණ ගැන එසේ නොසිතිය යුතුය. ගෘහපතිය, මම කපු කටින්නටද ගෙතු හිසකේ අවුල් හරින්නටද දක්ෂවෙමි. ගෘහපතිය, ඔබගේ ඇවෑමෙන් දරුවන් පෝෂණය කිරීමට ගෘහවාසයේ යෙදෙන්නට හැකිවන්නෙමි. ගෘහපතිය, එබැවින් ඔබ බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න. (මෙහි 2

(ii) යෙදිය යුතුයි.) ගෘහපතිය, ඔබට මෙබඳු අදහසක් වන්නේය. 'මාගේ ඇවෑමෙන් නකුල මාතෘ ගෘහපතීනිය අතික් පුරුෂයකු පාචාගන්නේය යනුවෙන්' ගෘහපතිය, එසේ නොසිතිය යුතුය. යම්කලෙක ඔබ දහසය වසක් ගෘහස්ථ බ්‍රහ්මචයථීච සමාදන් වන ලදී. එය ඔබද මමද දන්නෙමු. එබැවින් ගෘහපතිය ඔබ බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ගෘහපතිය, ඔබට මෙබඳු අදහසක් වන්නේය. 'මාගේ ඇවෑමෙන් නකුල මාතෘ ගෘහපතීනියට භාග්‍යවතුන් වහන්සේද හික්ෂු සංඝයාද දැකීමට නොලැබෙන්නේය' යනුයි. ගෘහපතිය එසේ නොසිතිය යුතුයි. ඔබ ඇවෑමෙන් මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අතිශයින් දකිනු කැමැත්තියක් වන්නෙමි. හික්ෂු සංඝයා අතිශයින් දකිනු කැමැත්තියක් වන්නෙමි. එබැවින් ගෘහපතිය ඔබ බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි) ගෘහපතිය, ඔබට මෙබඳු අදහසක් වන්නේය 'මාගේ ඇවෑමෙන් නකුල මාතෘ ගෘහපතීනිය, සිල් පුරන්තියක් නොවන්නීය' යනුවෙනි. ගෘහපතිය මෙසේ නොසිතිය යුතුය ගෘහපතිය ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ගිහිවූ සුදු වස්ත්‍ර හදින්නාවූ සිල් පුරන්තාවූ ශ්‍රාවිකාවෝ යම්කාක් ඇද්ද මමද ඒ තැනැත්තියන්ගෙන් එක්තරා ශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙමි. (iv) යමක වනාහි සැකයක් හෝ විමතියක් හෝ වන්නේ නම් ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමයක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ හදුරට සුංසුමාර පර්වතය ආසන්නයේ මාගදාය නම් හෙසකලා වනයෙහි වැඩවසන සේක. එය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාරාවා!

(v) එබැවින් ගෘහපතිය ඔබ බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ගෘහපතිය ඔබට මෙබඳු අදහසක් වන්නේය. 'නකුල මාතෘ ගෘහපතීනිය අධ්‍යාත්මික චිත්ත සමථය ලබන්නියක් නොවන්නීය' යනුවෙනි. ගෘහපතිය, මෙසේ නොසිතිය යුතුය. ගෘහපතිය ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යම්කාක් ගිහිවූ සුදු වස්ත්‍ර හදින්නාවූ අධ්‍යාත්මික චිත්ත සමථය ලැබුවාවූ ශ්‍රාවිකාවෝ වෙද්ද, මමද ඒ තැනැත්තියන්ගෙන් එක්තරා ශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙමි. (මෙහි 2

(iv) යෙදිය යුතුයි.) එබැවින් ගෘහපතිය, ඔබ බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එබැවින් ගෘහපතිය ඔබ බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න. ගෘහපතිය ඔබට මෙබඳු අදහසක් වන්නේය. 'නකුල මාතෘ ගෘහපතිය මේ ධර්ම විනයයයි නම් ලත් ශාසනයෙහි බැසගත්තී සැනසීම් ඇත්තී තරණය කළ විවිකිච්ඡාව ඇත්තී වෙන්වූ සැක ඇත්තී විශාරදත්වය ඇත්තී ශාස්තෘ ශාසනයෙහි උසස් ගුණ විශෙෂයන් ලැබීම ඇත්තී වාසය නොකරන්නීය' යනුවෙනි. ගෘහපතිය එසේ නොසිතිය යුතුයි ගෘහපතිය යම්තාක් ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ ශාසනයෙහි බැසගත්තාවූ වෙන්වූ සැනසීම් ඇත්තාවූ තරණය කළ විවිකිච්ඡාව ඇත්තාවූ සැක ඇත්තාවූ විශාරදත්වය ඇත්තාවූ ශාස්තෘ ශාසනයෙහි උසස් ගුණ විශෙෂයන් ලැබීම ඇත්තාවූ යම්තාක් ගිහිවූ සුදු වස්තූ හදින්නාවූ ශාසනයෙහි වාසය කරන්නාවූ ශ්‍රාවිකාවෝ වෙන්නම් මමද ඒ තැනැත්තියන් ගෙන් එක්තරා ශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙමි. (මෙහි 2 (iv) යෙදිය යුතුයි) එබැවින් ගෘහපතිය, ඔබ බලාපොරොත්තු ඇතිව කාලක්‍රියා නොකරන්න. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි)

3 "ඉක්බිත්තෙන් නකුල මාතෘ ගෘහපතිය විසින් මේ අවවාදයෙන් අවවාද කළ නකුල මාතෘ ගෘහපතියාගේ ඒ ආබාධය එතෙකින් සංසිදුනේය. නකුල පිතෘ ගෘහපති තෙමේ ඒ ආබාධයෙන් නැගිටිටිය. නකුල පිතෘ ගෘහපතියාගේ ඒ ආබාධය එසේ සංසිදුනේය. ඉක්බිත්තෙන් නකුල පිතෘ ගෘහපති තෙමේ ආබාධයෙන් නැගිටි ටික කලකින් ගිලන් බව නිසා සැරයටියක් ආධාරකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතනට පැමිණියේය. එසේ පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය.

4 එකත්පසෙක හුන්නාවූ නකුල පිතෘ ගෘහපතියාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. (ii) ගෘහපතිය ඔබට ලාභයක් විය. ඔබ යහපත් ලැබීමක් ලබන ලදී. තොපගේ යම්බඳු නකුල මාතෘ ගෘහපතියක් ඇද්ද, ඇය අනුකම්පා ඇත්තිය. වැඩ කැමැත්තිය, අවවාද දෙන්නීය, අනුශාසනා කරන්නීය, (iii)

ගෘහපතිය, යම්බඳු මාගේ ගිහිවූ සුදු වස්ත්‍ර හඳින්නාවූ අභ්‍යන්තර විත්ත සමථය ඇත්තාවූ ශ්‍රාවිකාවෝ වෙද්ද, ඔවුනතුරෙන් ඇය එක්තරා ශ්‍රාවිකාවකි. ගෘහපතිය, ගිහිවූ සුදු වස්ත්‍ර හඳින්නාවූ මේ ශාසනයෙහි බැසගත්තාවූ සැනසීම් ඇත්තාවූ තරණය කළ විචිකිචිඡාව ඇත්තාවූ වෙන්වූ සැක ඇත්තාවූ විශාරදත්වය ඇත්තාවූ උසස් ගුණ විශෙෂයන් ඇත්තාවූ යම්තාක් ශ්‍රාවිකාවෝ වෙද්ද, නකුල මාතෘ ගෘහපතිය ඔවුනතුරෙන් එක්තරා ශ්‍රාවිකාවකි ගෘහපතිය, (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි)

17 අවිර පබ්බජිත සූත්‍රය:- 1 "එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ අනේපිඬු මහ සිටුහුගේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි විවේකයෙන් නැගිටි සේක් උපස්ථාන ශාලාව යම්තැනකද එතැනට පැමිණියේක. පැමිණ පැනවූ අස්නෙහි වැඩසිටියේක. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේද සවස් කාලයෙහි විවේකයෙන් නැගිටි සේක් උපස්ථාන ශාලාව යම්තැනකද එතැනට පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියහ. ආයුෂ්මත් මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් මහාකාත්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් මහාකොට්ඨික ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් මහා කප්පිත ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේද සවස් කාලයෙහි විවේකයෙන් නැගිටියාහු, උපස්ථාන ශාලාව යම්තැනකද එතැනහි පැමිණියහ.

2 "ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෑ බොහෝ වේලාවක් වැඩහිඳීමෙන් කාලය ගෙවා අස්නෙන් නැගිටි විහාරයට වැඩියේක. ඒ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලාද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අස්නෙන් නැගිටි ස්වල්ප වේලාවකින්ම වැඩවසන තැන් වලට වැඩියහ. එහි නවකවූ පැවිදිව වැඩි කලක් නැති මේ ශාසනයට අලුතෙන් පැමිණි යම් ඒ හික්ෂුහු වූවාහුද උන්වහන්සේලා හිරු නැගෙනතුරුම ගොරවමින් නිදාගත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ

පිරිසුදුවූ මනුෂ්‍යත්වය ඉක්මවූ දිවැසින් හිරු නැගෙනතෙක් ගොරවමින් නිදාගන්නාවූ ඒ හික්ෂුන් දැක උපස්ථානශාලාව යම්තැනකද එතැනට පැමිණියේක පැමිණ පැනවූ අස්තෙහි වැඩසිටියේක. වැඩහිඳු වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ හික්ෂුන්ට ඇමතුසේක.

3 "මහණෙනි, ශාරිපුත්‍රයන් වහන්සේ කොහිද? මොග්ගල්ලානයන් වහන්සේ කොහිද? මහා කාශ්‍යපයන් වහන්සේ කොහිද? මහා කච්චායනයන් වහන්සේ කොහිද? මහා කොට්ඨිතයන් වහන්සේ කොහිද? මහා චූන්දයන් වහන්සේ කොහිද? මහා කප්පිනයන් වහන්සේ කොහිද? අනුරුද්ධයන් වහන්සේ කොහිද? රේවතයන් වහන්සේ කොහිද? ආනන්දයන් වහන්සේ කොහිද? මහණෙනි, ඒ ස්ථවිර ශ්‍රාවකයෝ කොහි ගියාහුද?

4 "ස්වාමීනි, ඒ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලාද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩමවා ටික වේලාවකින්ම වැඩවසන තැන්වලට වැඩියහ.

"මහණෙනි, කවර හෙයකින් ස්ථවිරවූද නවකවූද යුෂ්මත්භූ හිරු නැගෙන තෙක් ගොරවමින් නිදාගත්තාහුද? මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? අභිෂෙක ලත් ක්ෂත්‍රිය රජතෙම ඇතිතාක් නිදාගැනීමෙහි සුවයද ස්පර්ශ සුවයද මැලිගතියේ සුවයද අනුව යෙදෙමින් දිවි ඇතිතාක් වාසය කරන්නේ රාජ්‍යයට හෝ ජනපදයට හෝ ප්‍රියවූයේ මනාප වූයේදැයි යුෂ්මතුන් දැක තිබේද? අසා තිබේද? "ස්වාමීනි, එය දැක නැත, අසා නැත."

5 "මහණෙනි, යහපති. අභිෂෙක ලත් ක්ෂත්‍රිය රජතෙම ඇතිතෙක් නිදාගැනීමේ සුවයද ස්පර්ශ සුවයද මැලිගතියේ සුවයද අනුව යෙදෙමින් දිවි ඇතිතාක් රාජ්‍යය කරන්නේ රාජ්‍යයට හෝ ජනපදයට ප්‍රියවූයේ මනාපවූයේයයි මා විසින්ද නොදක්නා ලදී. නොඅසන ලදී. මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? පියාගේ උරුමය ඇති රටවල් අධිපතියෙක්, සේනාපතියෙක් ගම් සමූහයක අධිපතියෙක් ඇතිතාක් නිදාගැනීමේ සුවයද ස්පර්ශ සුවයද මැලිගතියේ සුවයද අනුව

යෙදෙමින් වාසය කරන්නේ දිවි ඇතිතාක් ගම් සමූහයට අධිපතිකම් කරන්නේ ගම් සමූහයට හෝ ප්‍රියවූයේ මනාප වූයේදැයි යුෂ්මකුන් විසින් දැක තිබේද, අසා තිබේද?”

“ස්වාමීනි, එය දැක නැත. අසා නැත”

6. “මහණෙනි, යහපති (ii) ගම් සමූහයකට අධිපතියෙක් ඇතිතාක් නිදාගැනීමේ සුවයද ස්පර්ශ සුවයද මැලිගතියේ සුවයද අනුව යෙදෙමින් වාසය කරන්නේ දිවි ඇතිතාක් ගම් සමූහයකට අධිපතිකම කරන්නේ ගම් සමූහයට ප්‍රියවූයේ මනාපවූයේ යයි මා විසින්ද දැක නැත, අසා නැත. මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ ඇතිතාක් නිදා ගැනීමේ සුවයද ස්පර්ශ සුවයද මැලිගතියේ සුවයද අනුව යෙදුනේ ඉන්ද්‍රියයන්හි නොවැසූ දොර ඇත්තේ හෝජනයෙහි ප්‍රමාණය නොදන්නේ නිදි දුරලීමේ නොයෙදුනේ පෙර රාත්‍රියද පසු රාත්‍රියද කුශල ධර්මයන් විශෙෂයෙන් නොදක්නේ බොධිපාක්ෂික ධර්මයන් භාවනාවෙහි නොයෙදුනේ ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රවවූ චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලොවම තෙමේ මනා නුවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට එයට පැමිණ වාසය කරන්නේ යයි (iii) යුෂ්මකුන් විසින් දැක තිබේද? අසා තිබේද?”-“ස්වාමීනි දැක නැත. අසා නැත”

7 “මහණෙනි, මා විසින්ද (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නොදක්නා ලදී. නොඅසන ලදී.

8. “මහණෙනි, එහෙයින් මෙහිලා මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ‘ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසූ දොර ඇත්තෝ වන්නෙමු. හෝජනයෙහි ප්‍රමාණය දන්නේ නිදි දුරලීමෙහි යෙදුනේ පෙර රාත්‍රියද පසු රාත්‍රියද කුශල ධර්මයන් විශෙෂයෙන් දක්නේ බොධිපාක්ෂික ධර්මයන් භාවනාවෙහි යෙදුනේ වාසය කරන්නෙමුයි’ මහණෙනි, මෙසේ වනාහි හික්මිය යුතුයි”

18. මච්ඡන්ධ සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත්වූ හික්ෂු සංඝයා සමග කොසොල් රට වාරිකාවෙහි හැසිරෙන සේක. දුර මගට පිළිපත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්තරා ප්‍රදේශයක මසුන් මර මරා විකුණනු ලබන

මසුන් අල්ලන්නෙකු දැකියේක්මය. දැක මගින් ඉවත්ව එක්තරා රුක් මූලක පැනවූ අස්නෙහි වැඩ සිටියේක. වැඩ හිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන් ඇමතුසේක.

2. "මහණෙනි, අර මසුන් මර මරා විකුණනු ලබන මසුන් මරන්නා යුෂ්මත්භූ දැක්කහුද?" "එසේය, ස්වාමීනි,"

3. "මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? (ii) මසුන් මර මරා විකුණනු ලබන මසුන් මරන්නෙක් ඒ කර්මයෙන් ඒ ජීවත්වීමෙන් (iii) ඇතුන් පිට යන්නේ හෝ අසුන් පිට යන්නේ හෝ රථයෙන් යන්නේ හෝ අන්‍ය යානයකින් යන්නේ හෝ භොගයන් අනුභව කරන්නේ හෝ මහත්වූ සම්පත් ලබා සිටින්නේ හෝ (iv) යුෂ්මතුන් විසින් දැක තිබේද අසා තිබේද?" - "ස්වාමීනි, එය දැක නැත, අසා නැත."

4. "මහණෙනි, යහපති, (මෙහි 3 (ii) සහ (iii) යෙදිය යුතුයි) මා විසින්ද නොදක්නා ලදී. නො අසන ලදී. එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි, හෙතෙම මසුන් මරණ කල්හි මැරීමට ගන්නා මසුන් දෙස පාපීවූ සිතින් බලයි. එහෙයින් හෙතෙම (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) නොවේ.

5. "මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? මහණෙනි, ගවයන් මර මරා විකුණනු ලබන ගොඝාතකයෙක් (ii) ඒ කර්මයෙන් ඒ ජීවත් වීමෙන් (මෙහි 3 (iii) සහ (iv) යෙදිය යුතුයි)

6. "මහණෙනි, යහපති, ගවයන් මර මරා විකුණනු ලබන ගොඝාතකයෙක් (ii) ඒ කර්මයෙන් ඒ ජීවත්වීමෙන් (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) මා විසින්ද නොදක්නා ලදී. එයට හේතු කවරේද? (iii) මහණෙනි හෙතෙම ගවයන් මරණ කල්හි මැරීමට ඉදිරිපත් කරණ ගවයන් කෙරෙහි පාපීවූ සිතින් බලයි. එහෙයින් හෙතෙම (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) නොවන්නේය.

7. "මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? බැටළුවන් මරා විකුණනු ලබන බැටළුවන් මරන්නෙක් (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "මහණෙනි, යහපති, බැටලුවන් මරා විකුණනු ලබන බැටලුවන් මරන්නෙක් (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, හෙතෙම බැටළුවන් මරණකල්හි මැරීමට ඉදිරිපත් කරන බැටලුවන් කෙරෙහි පාපීවූ සිතින් බලයි. එහෙයින් හෙතෙම (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) නොවන්නේය.

9. "මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? මහණෙනි, උගරන් මරා විකුණන සුකරිකයෙක් (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10. "මහණෙනි, උගරන් මරා විකුණන සුකරිකයෙක් (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, හෙතෙම උගරන් මරණ කල්හි මැරීමට ඉදිරිපත්කරන උගරන් කෙරෙහි පාපීවූ සිතින් බලයි. එහෙයින් හෙතෙම (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) නොවන්නේය.

11. "මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? මහණෙනි, පක්ෂීන් මරා විකුණන සාකුන්තිකයෙක් (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

12. "මහණෙනි, යහපති, පක්ෂීන් මරා විකුණන සාකුන්තිකයෙක් (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, හෙතෙම පක්ෂීන් මරණකල්හි මැරීමට ඉදිරිපත් කරන පක්ෂීන් කෙරෙහි පාපීවූ සිතින් බලයි. එහෙයින් හෙතෙම (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි) නොවන්නේය.

13. "මහණෙනි, එය කුමකැයි සිතන්නහුද? මහණෙනි, මුවන් මරා විකුණනු ලබන මෘගවිකයෙක් (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

14. "මහණෙනි, යහපති, මුවන් මරා විකුණනු ලබන මෘගවිකයෙක් (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, හෙතෙම තිරිසන්ගත ප්‍රාණීන් මරණ කල්හි මැරීමට ඉදිරිපත්කරන ප්‍රාණීන් කෙරෙහි පාපීවූ සිතින් බලන්නේ නොවන්නේය.

15. "යම් මනුෂ්‍යවූවකු මැරීමේදී මරණයට ඉදිරිපත් කරන්නා දෙස පාපීවූ සිතින් බලාද (එයින් ඇතිවන විපාකය) කියනුම කවරේද? මහණෙනි, එය වනාහි ඔහුට බොහෝ කලක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වෙයි. කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් තොරවූ අයහපත් ගති ඇති නපුරු සේ වැටෙන නරකයෙහි උපදන්නේය."

19. පට්ඨ මරණසති සූත්‍රය:- 1. "එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාදිකගමිහි ගිඤ්ජකාවසථයෙහි වැඩ වසනසේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන් ඇමතු සේක. "මහණෙනි, මරණසතිය වඩන ලද්දේ බහුල වශයෙන් පුරුදුකරණ ලද්දේ මහත්පල ඇත්තේ වෙයි. මහානිශංස ඇත්තේ වෙයි නිවණට බැසගත්තේ නිවණ කෙළවරකොට ඇත්තේ වෙයි.

2. "මරණ සතිය කෙසේ වඩනලද්දේ කෙසේ බහුල වශයෙන් පුරුදු කරණ ලද්දේ මහත්පල ඇත්තේවේද? මහානිශංස ඇත්තේවේද, නිර්වාණයට බැසගත්තේද නිර්වාණය කෙළවරකොට ඇත්තේවේද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම දාවල් කාලය ඉක්මගිය කල්හි රාත්‍රි කාලයෙහි විවේකව හිඳ මෙසේ කල්පනා කරයි. (ii) 'මාගේ මරණයට බොහෝ කරුණු පැමිණ ඇත. සර්පයකු හෝ මා දෂ්ටකරන්නේය. ගෝනුස්සෙකු හෝ මා දෂ්ටකරන්නේය, පත්තෑයකු හෝ මා දෂ්ටකරන්නේය. එයින් මාගේ මරණය වන්නේය. එය මට අන්තරායක් වන්නේය. මා පැකිලී හෝ වැටේ නම්, මා විසින් අනුභව කරණලද බත හෝ වෙනසකට පැමිණියේ නම් මාගේ පිත හෝ කීපෙන්නේය. සෙම හෝ කීපෙන්නේය. මාගේ ශස්ත්‍රක නම් වාතය කීපෙන්නේය. එයින් මාගේ මරණය වන්නේය. එය මාගේ අන්තරාය පිණිස වන්නේය.

3. (i) "එහෙයින් මහණෙනි, හික්ෂුව විසින් මෙසේ කල්පනා කටයුතුයි. 'මාගේ ලාමකවූ අප්‍රහීනවූ පාප ධර්මයෝ ඇත්තාහ. (ii) යම් හේතුවකින් මා රාත්‍රිකාලයෙහි කාලක්‍රියා කළේ නම් එය අන්තරාය පිණිස වන්නේය.

4. "එහෙයින් මහණෙනි, හික්ෂුව විසින් (ii) ඒ ලාමකවූ අකුශල ධර්මයන්ගේ දුරුකිරීම පිණිස බලවත්වූ කැමැත්තද ව්‍යායාමයද උත්සාහයද මහත් උත්සාහයද පසු නොබැසීමද සිහියද විමසන නුවණද කටයුතුය. (iii) මහණෙනි, හිස ගිනි ගත්තෙක් හෝ වස්ත්‍ර ගිනිගත්තෙක් හෝ ඒ හිස හෝ වස්ත්‍ර හෝ නිවීම පිණිස බලවත් කැමැත්තද ව්‍යායාමයද උත්සාහයද මහත් උත්සාහයද පසු නොබැසීමද සිහිනුවණද ඇතිව වැඩ කරන්නේය.

5. "එපරිද්දෙන්ම මහණෙනි, (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, ඉදින් වනාහි හික්ෂුතෙම විමසා බලන්නේ මෙසේ දැනියි. මාගේ ලාමකවූ අකුශල ධර්මයෝ නැත. (ii) එය ප්‍රහීන නොවූයේ නම් රාත්‍රියෙහි කාලක්‍රියා කරන්නහුට අන්තරාය වන්නේය. (iii) මහණෙනි, එබැවින් හික්ෂුව විසින් ඒ බලවත් ප්‍රීතියෙන් වාසය කටයුතුය. ඊ දාවල් කුශලධර්මයන්හි හික්ෂීම කටයුතුයි.

6. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම රාත්‍රිය ඉක්මගිය දවසෙහි විවේකව මෙසේ කල්පනා කරයි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) යම් හේතුවකින් මා දාවල් කාලයෙහි කාලක්‍රියා කළේනම් එය අන්තරාය පිණිස වන්නේය.

8. (මෙහි 4 ඡේදයද 5 (i) ද යෙදිය යුතුයි. එය ප්‍රහීන නොවූයේ නම් දවාලෙහි කාලක්‍රියා කරන්නහුට අන්තරාය වන්නේය. (මෙහි 5 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

9. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මරණ සතිය වඩනලද්දේ බහුල වශයෙන් පුරුදුකරණ ලද්දේ මහත්ඵල ඇත්තේ වෙයි. මහානිශංස ඇත්තේ නිවණට බැසගත්තේ නිවණ කෙළවර කොට ඇත්තේදවෙයි."

20. දුතිය මරණසති සූත්‍රය:- 1. (මෙය මේ වර්ගයේ 19 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙහි.)

2. "මහණෙනි, යුෂ්මත්ත මරණ සතිය වඩව්, මෙසේ වදාළ කල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් මෙය කියේය. "ස්වාමීනි, මම මරණ සතිය වඩමි" යනුයි.

"මහණෙනි, යුෂ්මතා කෙසේ වනාහි මරණ සතිය වඩන්නේද?"

3. "ස්වාමීනි, මට මෙහි මෙසේ අදහස්වෙයි. 'මම ඊ දාවල් ජීවත්වන්නෙමි භාගාවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහි කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක. ඒකාන්තයෙන් මා විසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේය යනුයි.' ස්වාමීනි, මම මෙසේ මරණ සතිය වඩමි."

4. අන්‍යවූද භික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය, “ස්වාමීනි, මමද මරණසතිය වඩමි.” යනුයි. “මහණෙනි, යුෂ්මතා කෙසේ වනාහි මරණසතිය වඩන්නේද?”

5. “ස්වාමීනි, මට මෙසේ අදහස් වෙයි. මම දවසක් ජීවත්වන්නෙමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහිකරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක. මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේය, ස්වාමීනි, මම මෙසේ මරණ සතිය වඩමි”

6. (මෙය 4 ඡේදය මෙනි)

7. “ස්වාමීනි, මට මේ අදහසවෙයි, ‘මම යම් අතර කාලයක් ජීවත්වන්නෙමි ඒ අතර කාලයෙහි එක් පිණ්ඩාභාරයක් වළඳමි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහිකරන්නෙමි නම් එය යෙහෙක. මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේය, මම මෙසේ මරණ සතිය වඩමි.”

8. (මෙය 4 ඡේදය මෙනි.) “ස්වාමීනි, මට මේ අදහස වෙයි. ‘මම යම් අතර කාලයක් ජීවත්වන්නෙමි ඒ අතර කාලයක බත් පිඩු හතරක් පහක් මනාසේ විකා ගිලිමි. භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ ධර්මය සිහි කරන්නෙමි නම් එය යෙහෙක, මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේය යනුයි. ස්වාමීනි, මම මෙසේ මරණ සතිය වඩමි.”

9. (මෙය 4 ඡේදය මෙනි) “ස්වාමීනි, මට මේ අදහස වෙයි, ‘මම යම් අතර කාලයක් ජීවත් වන්නෙමි ඒ අතර කාලයෙහි එක බත්පිඩුවක් මනාසේ විකා ගිලිමි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහිකරන්නෙමි නම් යෙහෙක, මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේය යනුයි.”

10. (මෙය 4 ඡේදය මෙනි) ආශ්වාස කොට ප්‍රශ්වාස කරමි. ප්‍රශ්වාසකොට ආශ්වාස කරමි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 4, 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

11. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ වදාළසේක. “මහණෙනි, යම් මේ භික්ෂුවක් ‘මම රෑ දාවල් ජීවත්වන්නෙමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහි

කරන්නෙමි නම් යෙහෙක, මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේයයි මෙසේ මරණ සතිය වඩාද, මහණෙනි, යම් මේ හික්ෂුවක්, මම දවසක් ජීවත්වන්නෙමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහිකරන්නෙමි නම් යෙහෙක, මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේයයි' මෙසේ මරණ සතිය වඩාද මහණෙනි, යම් හික්ෂුවක් 'මම යම් අතර කාලයක් ජීවත්වන්නෙමි ඒ අතර කාලයෙහි එක් පිණ්ඩාභාරයක් වළඳමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහිකරන්නෙමි නම් එය යෙහෙක. මා විසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේයයි' මෙසේ මරණ සතිය වඩාද, මහණෙනි, යම් හික්ෂුවක් මම යම් අතර කාලයක් ජීවත් වන්නෙමි ඒ අතර කාලයෙහි බත් පිඬු හතරක් පහක් මනාසේ විකා ගිලිමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහි කරන්නෙමි නම් එය යෙහෙක, මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේයයි' මෙසේ මරණ සතිය වඩාද, මහණෙනි, මේ හික්ෂුහු ප්‍රමාදව වාසය කරත්, ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය පිණිස මෝඩ මරණ සතිය වඩත්, මහණෙනි, යම් හික්ෂුවක් 'මම යම් අතර කාලයක් ජීවත්වන්නෙමි ඒ අතර කාලයෙහි එක බත් පිඬුවක් මනාසේ විකා ගිලිමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහිකරන්නෙමි නම් යෙහෙක, මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේයයි' මරණ සතිය වඩාද, මහණෙනි, යම් හික්ෂුවක් 'මම යම් අතර කාලයක් ජීවත්වන්නෙමි නම් ඒ අතර ආශ්වාසකොට ප්‍රශ්වාස කරමි, ප්‍රශ්වාසකොට ආශ්වාස කරමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය සිහි කරන්නෙමි නම් යෙහෙක, මවිසින් බොහෝ දේ කරණ ලද්දේයයි' මරණ සතිය වඩාද, මහණෙනි, මේ හික්ෂුහු අප්‍රමාදව වාසය කරත්. ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය පිණිස ඥානවන්තවූ මරණ සතිය වඩත්.

12. "මහණෙනි, එබැවින් මෙහිලා මෙසේ හික්මිය යුතුයි. අප්‍රමාදව වාසය කරන්නෙමු. ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය පිණිස ඥානවන්තවූ මරණ සතිය වඩන්නෙමුය' යි මහණෙනි, යුෂ්මතුන් විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි."

3. අනුන්තරිය වර්ගය.

21. සාමගාම සූත්‍රය:- එක් සමයෙක භාග්‍යවත්තෙමේ ශාකා ජනපදයෙහි සාමගාම පොක්ඛරණියාවෙහි වෙසෙයි. ඉක්බිත්තෙන්, වනාහි එක්තරා දෙවතා කෙනෙක්, එළඹ සිටි රැයෙහි අභිරූප වර්ණ ඇත්තේ සියලු පොක්ඛරණියාව බබුළුවා භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම්තැනෙකද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද, එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ඒ දෙවිතෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මෙය කීය.

2 "ස්වාමීනි, දැරීම තුනක් මහණහුගේ පිරිහීමෙහි පවතී. ඒ තුන කවරේද යත්? කම්මාරාමතාව (කටයුතු වලටම ඇලීම) හස්සාරාමතාව (කථා කරමින් ඉදිමේ ඇල්ම). නිද්දාරාමතාව (නින්දටම ඇලීමයි), ස්වාමීනි, මේ තුන් දැරීමම හික්ෂුවගේ පිරිහීමෙහි පවතී යයි" ඒ දෙවිතෙම මෙය කීය. ශාස්තෘතෙම එය මනාව අනුදන්තේය.

3 "ඉක්බිති ඒ දෙවිතෙම ශාස්තෘතෙමේ මට එකඟවියයි හඟවත්හු වැද, පැදකුණු කොට එහිම නොපෙනී ගියේය.

4. "ඉක්බිති හඟවත්තෙමේ ඒ රැය ගෙවී ගිය කල්හි හික්ෂුන් ඇමතීය." "මහණෙනි, මේ රැයෙහි එක්තරා දෙවතාවෙක් එළඹ සිටි රැයෙහි අභිරූප වර්ණ ඇත්තේ සියලු පොක්ඛරණියාව බබුලුවා මම යම් තැනෙකද එහි පැමිණියේය. පැමිණ මට වැද එක් පසෙක සිටියේය. එක් පසෙක සිටි ඒ දෙවිතෙම මට මෙය කීය (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

5. "තොපට කුසල් දහම් වලින් පිරිහීම ඇති කල්හි යම් ඒ දෙවතාවෝද දනින්ද, ඒ තොපට මහණෙනි (ඔවුහු) ලද නොහැක්කෝය. ලැබීමට දුෂ්කරයෝය.

6. "මහණෙනි, අනෙකුත් පිරිහෙන දරා ගැනීම් තුනක් දෙසන්නෙමි. එය අසව්, හොදින් සලකව්, කියන්නෙමි" "එසේය, ස්වාමීනි යි" හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

7. "මහණෙනි, පිරිහීමේ දරා ගැනීම් තුන කෙසේද? සංගණිකාරාමතාව (කාණ්ඩ ගැසීමේ ඇල්ම) යි, දොවචස්සතාව'

(නරක වචන ඇති බව) යි පාප මිත්තතා (නරක යහළුවන් ආශ්‍රය) යි. මේ වනාහි පිරිහීමේ දරාගැනීම් තුනයි.

8. "මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් පෙර කල්හි (ii) කුසල් දහමින් පිරිහුණේද, ඒ සියල්ලෝම කුසල් දහම් වූ මේ දහම් සයෙන් පිරිහුණේමය. (iii) යම් කිසිවෙක් අනාගත කාලයෙහි (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි) යම් කිසිවෙක් දැන් කාලයෙහි (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

22. අපරිහානිය ධම්ම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ නොපිරිහෙන දැරීම් හය දෙසන්නෙමි," "එසේය ස්වාමීනී යි" ඒ හික්ෂුහු භාගාවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්න. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. "මහණෙනි, ඒ නො පිරිහෙන දහම් සය කවරේද? කම්මාරාමතා (කටයුතු වලටම ඇලුම්) නොවීමයි. හස්සාරාමතා (කථාවෙහි ඇලුනු බව) නොවීමයි, නිද්දාරාමතා (නිදා ගැනීමේ ඇලුම්) නොවීමයි, සංගණිකාරාමතා (කාණ්ඩ ගැසීමේ ඇලුම්) නොවීමයි, සොවචස්සතා (හොඳ වචන ඇති බව) යි. කල්‍යාණ මිත්තතා (යහපත් මිතුරන් ඇති බව) යි. මේ නොපිරිහෙන දැරීම් හයයි. (මෙහි 21 සූත්‍රයේ 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

23. කාම හය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, හය යනු කාමයන්ට මේ නමෙකි. මහණෙනි, දුක යනු කාමයන්ට නමකි, ලෙඩ යනු කාමයන්ට නමකි, ගඩ යනු කාමයන්ට නමකි, සංග යනු කාමයන්ට නමකි, (කෙලෙස්) මඩ යනු කාමයන්ට මේ නමකි, හය යනු (කාමයන්ට නමකි.)

2. "කවර හෙයින් කාමයන්ට මේ නමිද? මහණෙනි, කාම රාගයෙන් ඇලී සිටී, ඡන්ද රාගයෙන් තදින් නිතර බැඳී සිටී මේ තෙමේ මෙලොවත් හයින් නොමිදෙයි. පරලොවත් හයින් නොමිදේ. (ii) එහෙයින් හය යනු කාමයන්ට මේ නමෙකි.

3. "දුක යනු (මෙහි 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ලෙඩ යනු (මෙහි 2 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ගඩ යනු (මෙහි 2 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) සංග යනු (මෙහි 2 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මඩ යනු (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

“භයද දුකද ලෙඩද ගඩද සංගයද මඩද යන මොහු පෘථජ්ජන සත්වයා මෙහි කැමැති වන බැවින් කාමයෝ යයි කියනු ලැබෙත්.

4. “ඉපදීම හා මරණය පහළවන පස් උපාදානයෙහි භය දැක, ඉපදීම හා මරණ ඇති සංස්කාරයන් නොගෙන විශෙෂයෙන් මිඳෙත්.

5 “නිර්භයට පත්, සැපවත්, මෙලොවදීම මනාව නිවී ගිය, සියලු වෛර හා භය ඉක්මවූ ඔහු සියලු දුකින් එතරව ගියාහුය.”

24. නිමවන්නපදාලන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුතු හික්ෂුව හිමවත්පව්ව පළා ලන්නේ නම් ලාමක වූ මූලාව ගැන කවර කථාද?

2. “කවර සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙමේ හිත එකඟයට සමවැදීමේ දක්ෂයෙක් වේද, සිත එකඟයෙහි සිටීමේ දක්ෂයෙක් වේද, සිත එකඟයෙන් නැග සිටීමේ දක්ෂයෙක් වේද, නිරෝගිතාවෙන් දක්ෂයෙක් වේද, අරමුණ ගැනීමෙහි දක්ෂයෙක් වේද, ඉදිරියට ගෙන ඒමෙහි දක්ෂයෙක්වේද,

3. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි.)

25. ඡානුස්සතිට්ඨාන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ (යමක්) සිහි කිරීමේ කරුණු සයක් වේ.

2. “කවර කරුණු සයක්ද යත්?

“මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආර්ය ශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේද ඒ හඟවත් තෙමේ (මෙහි 1. ආහුණෙයා වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) තථාගතයන් අනුස්මරණය කරයි.

3. “මහණෙනි, යම්විටක ආර්ය ශ්‍රාවකතෙමේ තථාගතයන් අනුස්මරණය කෙරේද, එසමයෙහි ඔහුගේ සිත රාගයෙන් නැඟිටුණේ නොවේ, කෝපයෙන් නැඟිටුණේ නොවේ, මෝහයෙන් නැඟිටුණේ නොවේ, එසමයෙහි ඔහුගේ සිත කෙළින් සිටියේම වේ. (කාම ගුණයන්හි) ගිජුකමින් නික්මුණේ, මිදුණේ, නැඟිටියේම වේ. මහණෙනි, ගිජුකම යනු පස්කම්

ගුණයනටම නම්. මහණෙනි, මෙයම අරමුණුකොට මේ ලොකයෙහි ඇතැම් සත්ව කෙනෙක් පිරිසුදු වෙත්මය.

4. "මහණෙනි, නැවතද වනාහි ආර්ය ශ්‍රාවක තෙමේ (මෙහි 1 ආහුණෙයා වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 4 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ධර්මය අනුස්මරණය කරයි.

4. "මහණෙනි, නැවතද ආයඨිශ්‍රාවකතෙම (මෙහි 1 වර්ගයේ 10 වෙනි සූත්‍රයේ 4, 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි) (ii) පස්කම් සැපට ගිජුකම්න් නික්මුනේය. මිදුනේය. නැගී සිටියේය. මහණෙනි, ගෙඬය යනු පස්කම් සැපට නමකි. මහණෙනි, මෙයද අරමුණුකොට මෙසේ මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් සත්වයෝ පිරිසිදු වෙත්

5. "මහණෙනි, නැවතද ආයඨිශ්‍රාවකතෙම මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 6 ඡේදයේ (i) (ii) (iii) හා මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි

6. "මහණෙනි, නැවතද ආයඨිශ්‍රාවකතෙම (මෙහි 1 වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 7 ඡේදයේ (i) (ii) සහ 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "මහණෙනි, නැවතද ආයඨිශ්‍රාවකතෙමේ (මේ වර්ගයේ 10 වෙනි සූත්‍රයේ 8 ඡේදය හා 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "මහණෙනි, නැවතද ආයඨිශ්‍රාවකතෙමේ (මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 9 වෙනි ඡේදය හා 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

26. මහාකච්චාන ඔකාසාධිගම සූත්‍රය:- 1. "ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් මහකාත්තායනයන් වහන්සේ 'ඇවැත් භික්ෂුනි'යි භික්ෂුන් ඇමැතිය.

'ඇවැත්නි'යි ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් මහා කාත්තායනයන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. ආයුෂ්මත් මහාකාත්තායනයන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. "භාග්‍යවත්වූ දන්නාවූ, දක්නාවූ, අර්භත්වූ ඒ සම්මා සම්බුදුන් විසින් යම්තාක් මෙය මනාකොට කියනලදද (එය) ඇවැත්නි, අසිරියි. ඇවැත්නි, පුදුමයි. යම් මේ අනුස්මාතිකාරණ සයෙක් වේද, සත්වයන්ගේ පිරිසුදු බවට, හැඬීම් වැලපීම් නැතිකිරීමට, දුක් දොම්නස් අස්තංගත කිරීමට දනුන්න

දැනගැනීමට නිවන අත්කිරීමට, මද අවකාශයෙහි අවසරය පරිදි තේරුම් ගතයුතුය. අනුව අවබෝධ කළයුතුයි.

3. “කවර සයක්දයත්? ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪී ශ්‍රාවකතෙම 25 සූත්‍රයේ 2, 3 ඡේද හා 4 යෙදිය යුතුයි.)

4. “ඇවැත්නි, ඒ මේ ආයඪීශ්‍රාවකතෙමේ හැම අතින්ම අහස සමවූ මහත්වූ මහත්භාවයට පැමිණී අප්‍රමාණවූ චෛර නැත්තාවූ ක්‍රොධ නැත්තාවූ සිතින් වාසය කරයිද, ඇවැත්නි, මෙයද අරමුණුකොට මෙසේ මේ ලොකයෙහි ඇතැම් සත්වයෝ පිරිසිදු ස්වභාව ඇත්තෝ වෙත්.

5. (i) “ඇවැත්නි, නැවත ආයඪීශ්‍රාවකතෙම (මෙහි මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 4 (ii) හා 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

6. (මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදයේ (i) හා මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 6 (ii) ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.)

7. (මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදයේ (i) හා මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 7 (ii) ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.)

8. (මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදයේ (i) ද මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 8 (ii) ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.)

9. (මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදයේ (i) ද මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 9 (ii) ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.)

10. (26 වෙනි සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

27. පටිම උපගමනසමය සූත්‍රය:- 1. “ඉක්බිති එක්තරා භික්ෂුනමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. ඒකත්පසෙක සිටි ඒ භික්ෂුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, සිත දියුණු කළ භික්ෂුව වෙත පැමිණීමට අවස්ථා කීයක්වේදැයි” ඇසීය.

“මහණ, සිත දියුණුකළ භික්ෂුව වෙත පැමිණීමට මේ අවස්ථා සයකි.

2. “කවර සයක්දයත්?

3 (i) "මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම යම් කාලයක කාම ආශාවෙන් පෙළුනු සිතින් යුක්තව වාසය කරයිද, කාමාශාවට භාජනවූ ඔහු විසින් උපන් කාමරාගයෙන් නික්මීම තත්වපරිද්දෙන් නොදනීද, (ii) ඒ කාලයෙහි සිත දියුණු කළයුතු භික්ෂුව වෙත පැමිණ ඇවැත්නි, මම වනාහි කාමාශාවෙන් පෙළුනු සිතින් වාසය කරමි. කාමාශාවට භාජනවූ මා විසින් උපන් කාමරාගයෙන් නික්මීම තත්වපරිද්දෙන් නොදනිමි. ඒකාන්තයෙන් ආයුෂ්මත්තෙමේ මට කාම රාගය ප්‍රහීන කිරීමට බණ වදාරණු මැනවයි" මෙසේ කීවයුතුය. (iii) උන්වහන්සේට සිත වැඩිය යුතු මහණතෙම කාමාශාව ප්‍රහීන කිරීම පිණිස බණ වදාරයි. මහණ, සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව දැකීමට පැමිණීමට පළමුවෙනි කාලය මෙයයි.

4 "මහණ, නැවතද යම් කාලයක මහණතෙම ව්‍යාපාදයෙන් පෙළුනු සිතින් (3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) කාමාශාව වෙනුවට 'ව්‍යාපාදය' කියා යොදාගත යුතුයි.)

5. "මහණ, නැවතද යම්කාලයක මහණතෙම (3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. කාමාශාව වෙනුවට 'චීනමිද්ධය' (සිතේ කයේ නිදිබර ගතිය ගත යුතුයි.)

6. "මහණ, නැවතද මහණතෙම (3 ඡේදය මෙහි යෙදිය යුතුයි. 'කාමාශාව' වෙනුවට 'උද්ධච්චකුක්කුච්චය' කියා යොදා ගත යුතුයි) මහණ, නැවතද මහණතෙම (3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'කාමාශාව' වෙනුවට 'විචිකිච්ඡාව' කියා යොදාගතයුතුයි.)

7. "මහණෙනි, නැවතද වනාහි භික්ෂුතෙමේ යම් නිමිත්තක් මෙතෙහි කරනවිට (ii) (සිතෙහි) ඇතුළත වැගිරෙන පව්බල ගෙවී යාම වේද, ඒ (ජලය, ගින්න වැනි) ඒ නිමිත්ත නොදනීද, නොදකීද, එසමයෙහි (මෙහි 3 (ii) ඡේදය යුතුයි.)

"ඇවැත්නි, මම වනාහි යම් නිමිත්තකට පැමිණ යම් නිමිත්තක් මෙතෙහි කරන්නාහට (මට) (මෙහි 7 (ii) ඡේදය යෙදියයුතුයි.) වැගිරෙන පව් ගෙවීයාමට බණ කියවා සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව ආශ්‍රවයන් ගෙවීමට බණ කියයි. සවන (මෙහි 3 (iii) ඡේදය යෙදියයුතුයි.)

8. "මහණෙනි, සිත වැඩියයුතු භික්ෂුවගේ දැකීම සඳහා ඵලඹීමට මේ අවස්ථා සයයි."

28. දුතිය උපගමනසමය සූත්‍රය:- 1. "එක් සමයෙක බරණැස මාගයන්ට අභය ස්ථානවූ ඉසිපතන (විහාර)යෙහි බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂුහු වෙසෙත්.

ඉක්බිති වනාහි පස්වරුවෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනාහු කවාකාර මලයෙහි රැස්ව වැඩහුන් ඒ ස්ථවිරයන් වහන්සේලා අතර මේ අතුරු කථාව පහළවූවය.

'ඇවැත්නි, සිත වැඩියයුතු භික්ෂුවගේ දැකීම පිණිස ඵලඹීමට අවස්ථාව කවරේද?'

2. "මෙසේ කීකල, එක්තරා භික්ෂුවක් ඒ භික්ෂුන්ට මෙය කීය. (ii) 'ඇවැත්නි, සිත වැඩියයුතු භික්ෂුතෙමේ පස්වරුයෙහි අහරින් වැළකුනේ යම් විටෙක පා සෝදා පළඟ බැඳ කය කෙළින් සිටුවා සිහිය පෙරමුණුකොට, හුන්නේවේද, ඒ වනාහි සිත වැඩියයුතු භික්ෂුවගේ දැකීම පිණිස ඵලඹීමට කාලයයි."

3. මෙසේ කීකල එක්තරා භික්ෂුවක් ඒ භික්ෂුවට මෙය කීය. "ඇවැත්නි, සිත වැඩියයුතු භික්ෂුවගේ දැකීමට ඵලඹිය යුතු අවස්ථාව මෙය නොවේ.

4. "ඇවැත්නි, යම්විටෙක සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4. එසමයෙහි ඔහුගේ චාරිත්‍රය නිසාවූ ක්ලාන්තයද නො සංසිදුණේ වෙයි. ඔහුගේ ආහාරය නිසාවූ ක්ලාන්තයද නො සන්සිදුණේ වෙයි. (ii) එහෙයින් සිත වැඩියයුතු භික්ෂුවගේ දැකීම පිණිස ඵලඹීමට ඒ අකාලයයි.

5. "ඇවැත්නි, සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව යම්විටෙක සවස් කාල විවේකයෙන් නැඟිටියේ වෙහෙර පස සෙවණැල්ලෙහි (ii) පළක්බැඳ කය කෙළින් තබා සිහිය පෙරමුණුකොට හුන්නේවේද, සිත වැඩිය යුතු භික්ෂුව දැකීම පිණිස ඵලඹීමට ඒ කාලයයි."

6. "මෙසේ කීකල්හි එක්තරා භික්ෂුවක් ඒ භික්ෂුවට මෙය කීවේය. "සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව දකිනු පිණිස පැමිණීමට ඒ අකාලයයි. ඇවැත්නි, යම් විටක සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව පා සෝදා පළඟ බැඳ කය කෙළින් සිටුවා සිහිය පෙරටුකොට හුන්තේවේද, දහවල් ඔහු යම් සමාධියක් සඳහා නිමිත්තක් මෙහෙයීම කරණ ලද්දේද, ඒම ඔහුට ඒ අවස්ථාවෙහිද පවතියි. එහෙයින් සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව දැකීමට ඒ අකාලයයි.

7. "යම් කාලයක සිත වැඩියයුතු භික්ෂුව රාත්‍රී අප්පමි කාලයෙහි නැගිට (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "මෙසේ කී කල්හි එක්තරා භික්ෂුවක් ඒ භික්ෂුවට මෙය කීවේය. "සිත වැඩිය යුතු භික්ෂුව දකිනු පිණිස පැමිණීමට ඒ අකාලයයි. එසමයෙහි ඔහුගේ කය ඕජසෙහි සිටියේවේද, එසමයෙහි බුදු සස්න මෙනෙහි කරන්නට පහසු වේ. එහෙයින් සිත වැඩිය යුතු භික්ෂුව දකිනු පිණිස පැමිණීමට ඒ අකාලයයි."

9. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායනයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙසේ කීහ. "ඇවැත්නි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි අසන ලදී. උන්වහන්සේ හමුවෙහිදී පිළිගන්නා ලදී.

"මහණෙනි, සිත වැඩිය යුතු භික්ෂුවගේ දැකුමට පැමිණීමට මේ අවස්ථා සයෙකි. කවර සයෙක්ද යත්? (මෙහි 27 සූත්‍රයේ 3-8 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

29. උදායි අනුස්සතිට්ඨාන සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උදායි තෙරුන් ඇමතුසේක. 'උදායීනි, අනුස්මාති කාරණා කෙතෙක්ද?' මෙසේ විචාල කල්හි ආයුෂ්මත් උදායි ස්ථවිරතෙම නිශ්ශබ්ද විය. දෙවනුවත් ඇමතුසේක. දෙවනුවත් නිශ්ශබ්ද විය, තුන්වෙනුව ඇමතු සේක. තුන් වෙනුවත් නිශ්ශබ්ද විය.

2. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම ආයුෂ්මත් උදායි ස්ථවිරයන්ට මෙසේ කීය. ඇවැත් උදායීනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ ඔබ අමතන සේක. ආයුෂ්මත් ආනන්දයෙනි, මම භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ හට ඇහුම්කන් දෙමි. ස්වාමීනි, මේ සස්තෙහි හික්ෂුහු නන් වැදෑරුම් ලෙස පෙර විසූ ජාතීන් සිහි කරන්. කෙසේද? (මෙහි අංගුත්තර නිකායේ දුතිය පණ්ණාසකයේ 1 බ්‍රහ්මණ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 4 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

3. ඉක්බිති වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමතුවේක. ‘ආනන්දය මේ උදායි හිස් පුරුෂතෙම අධිචිත්තයෙහි යෙදී වාසය නොකරණ බව මම දනිමි. ආනන්දය, අනුස්මාති කාරණා කෙතෙක්ද, පසෙකි. ඒ පස කවරේද?’

“ස්වාමීනි, මේ සස්තෙහි හික්ෂුවක් කාමයන්ගෙන් වෙන්ව (1 අංගුත්තර නිකායේ දුතිය පණ්ණාසකයේ බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ අන්තිම කොටස යෙදිය යුතුයි.) තුන්වන ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසෙයි. ස්වාමීනි, මේ අනුස්මාති කාරණයයි, මෙසේ වඩනා ලද්දේ මෙසේ දියුණු කරණ ලද්දේ මෙලොව පහසුවිහරණය පිණිස පවතියි. ස්වාමීනි, නැවතද වනාහි හික්ෂුතෙමේ ආලෝකය යන හැඟීම මෙනෙහි කෙරේද, දහවල යන හැඟීම ඉටාද, දහවල යම්සේද රැයද එසේය. රැය යම් සේද දහවල්ද, එසේයයි නොවැසුන පිරිසිදු සිතින් බැබළීම් සහිත සිත වඩාද, ස්වාමීනි, මේ අනුස්මාති කාරණය මෙසේ වඩනා ලද්දේ මෙසේ දියුණු කරණ ලද්දේ ඥාන දර්ශනය ලැබීම පිණිස පවතියි.”

4. “ස්වාමීනි, නැවතද වනාහි මහණතෙමේ මෙම කය පතුලෙන් උඩ, හිස කෙසින් යට සම අවසන් කොට පිරුණු නන් වැදෑරුම් අශුව ඵකක් ඵකක් අනුව බලාද, මේ කයෙහි කෙස්ය, ලොම්ය, නියය, දත්ය, සමය, මස්ය, නහරය, ඇටය ඇටමිදුළුය, වකුගඩුවය, හදවතය, අක්මාය, දළඹුවය, බඩ දිවය, පපුවය, අතුනුය, බඩවැල්ය, නොපැසුන ආහාරය, මලය, පිතය, සෙමය, සැරවය, ලේය, ඩහදියය, මෙද තෙලය, කඳුළුය, වුරුණු තෙලය, කෙළය, සොටුය, සද මිදුළුය, මුත්‍රය, (යනුවෙනි)

5. “ස්වාමීනි, මේ අනුස්මාති කාරණායි. මෙසේ වඩන ලද්දේ මෙසේ දියුණු කරන ලද්දේ කාම රාගය සංසිදීම පිණිස පවතී.

6. "ස්වාමීනි, නැවතද භික්ෂුතෙමේ යම්සේ සොහොනේ දමන ලද මැරී දිනක් වූ හෝ මැරී දෙදිනක්වූ හෝ මැරී තුන් දිනක්වූ හෝ ඉදිමි හෝ ඉතා නිල්වූ හෝ ඉතා පැසවූ හෝ ශරීරයක් බලන්තේද හෙතෙමේ මේ කය වනාහි මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය මෙය ඉක්මුණේ නැතැයිද මේ කය මෙසේ සම කොට බලයි.

7. "යම්සේ සොහොනෙහි හැර දැමූ, කවුඩන් විසින් කනු ලබන, උකුස්සන් විසින් හෝ කනු ලබන, ගිජුලිහිණින් විසින් හෝ කනු ලබන, බල්ලන් විසින් හෝ කනු ලබන සිවලුන් විසින් හෝ කනු ලබන, නන් වැදැරුම් සත්ව සමූහයා විසින් කනු ලබන, ශරීරය බලන්තේද, මේ කයද මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙසේ වන සුලුය. (ii) මෙය නොඉක්මවන ලද්දේයයි, හෙතෙමේ මෙම කයද එසේ සමකොට බලන්තේය.

8. "යම්සේ සොහොනෙහි දමන ලද මස් ලේ සහිතවූ, නහරින් බැඳුණු, ඇට සැකිල්ලද, මස් නැති ලේ වැකුණු නහරින් බැඳුණු ඇට සැකිල්ලද, මස් ලේ නැති නහරින් බැඳුණු ඇට සැකිල්ලද, බැඳුම් කැඩී අත් ඇටය අත් තැනෙකය, පා ඇට අත් තැනෙකය, දන ඇටය අත් තැනෙකය, කලවා ඇටය අත් තැනෙකය, ඉඟ ඇටය අත් තැනෙකය, පිට ඇටය අත් තැනෙකය, ඉස්කබල අත් තැනෙක යයි නොයෙක් දිශාවල විසුරුණු, ශරීරය බලන්තේද, මේ කයද (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9. "යම්සේ සොහොනෙහි හැර දමන ලද, ඇට සුදුවූ හක් ගෙඩියකට බඳුවූද, ඇට ගොඩ ගැසුණාවූද, ඇට හවුරුදු තුන හතරක් වූද ඇට කුණුවූ සුනු වූද ශරීරය බලන්තේද, මේ කයද (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

ස්වාමීනි, මේ අනුස්මෘති කාරණයයි. මෙසේ වඩන ලද්දේ මෙසේ දියුණු කරන ලද්දේ (මම) "වෙමි"යි යන මානය ඉගිළීම පිණිස පවතී.

10. "ස්වාමීනි, නැවතද වනාහි භික්ෂුතෙම (මෙහි අංගුත්තර නිකායේ තික නිපාතයේ 6 බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 9 සූත්‍රයේ 4

ජෙදයේ ‘සැපය පහවීමෙන්’ සිට යොදාගත යුතුයි.) ස්වාමීනි, මේ අනුස්මාති කාරණයයි. මෙසේ වඩනලද්දේ දියුණු කරන ලද්දේ නොයෙක් (ලෝක) ධාතුන් දැනගැනීම පිණිස පවතී. ස්වාමීනි, මේ පස් අනුස්මාති කාරණයෝය.”

11. “ආනන්ද, යහපති, යහපති, එසේනම් ඔබ මේ අනුස්මාති සයක් දරව. “ආනන්දය, මේ සස්තෙනි හික්ෂු තෙම සිහි ඇත්තේම පෙරට යාද සිහි ඇත්තේම හැරියේද සිහි ඇත්තේම සිටීද, සිහි ඇත්තේම හොවීද, සිහි ඇත්තේම කටයුතු කරයිද, ආනන්ද මේ අනුස්මාති කාරණයයි. මෙසේ වඩනලද්දේ මෙසේ දියුණු කරන ලද්දේ සිහිය හා නුවණ ලැබීම පිණිස පවතී”

30. ඡානුත්තරිය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ඉතා උතුම් (කාරණා) සයෙකි, කවර සයෙක්දයන්? ඉතා උතුම් දැකීම, උතුම් ඇසීම, උතුම් ලැබීම, උතුම් හික්මීම, උතුම් සේවය, උතුම් නැවත නැවත සිහිකිරීමය.

2. (i) “මහණෙනි, ඉතා උතුම් දැකීම කෙසේද? මහණෙනි, මේ ලොව එකෙක් ඇත් රුවන දැක්මට යයි අස් රුවන, මිණි රුවන, ලොකු කුඩා දෙය, වැරදි දැකීම් ඇති, වරදට පත් මහණකු හෝ බමුණකු දැක්මට යයි. මහණෙනි, මේ දැකීමක් වේද, මෙය නැතැයි නොකියමි. මහණෙනි, එහිද මේ දැකීම වනාහි හීනය. (ii) පහත්ය පුහුදුන් අයත්ය. ආර්ය නොවේ. වැඩ පිණිස නොවේ කලකිරීම පිණිස නොවේ. නොඇල්ම පිණිස නොවේ. සිත නිරුද්ධ (නැති) කිරීම පිණිස නොවේ. (සිත) සමනය පිණිස නොවේ. විශෙෂ දැනීම පිණිස නොවේ. මනාව දැනීම පිණිස නොවේ. නිවීම පිණිස නොවේ.

3. (i) “මහණෙනි, යමෙක් තෙම වනාහි පිහිටවූ සැදැහැ ඇත්තේ, පිහිටවූ ආදර ඇත්තේ, එකාන්තවූයේ, මනාව පැහැදුණේ (ii) තථාගතයන් හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයකු හෝ දැකීමට යේද, මහණෙනි, මෙයම දැකීම් අතර ඉතා උතුම් ය. (iii) යමක් සත්වයන්ගේ පිරිසුදු බව පිණිසද, හැඬීම් වැලපීම් ඉක්මීමටද, දුක් දොම්නස් දුරු කිරීමටද, දතයුතු දේ දැනගැනීමටද, නිවන් අත්කිරීමටද පවතීද මේ, (යමෙක්) පිහිටවූ

සැදැහැ ඇත්තේ (මෙහි 3 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) යයි යන කාරණයයි (iv) මහණෙනි, මෙය උතුම් දැකීමය කියනු ලැබේ. ඉතා උතුම් දැකීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ඇසීම කෙසේවේද,

4. "මහණෙනි, මේ ලොව එකෙක් බෙර හඬ ඇසීමට යේද, විණා හඬ ඇසීමට යේද, ගී හඬ ඇසීමට යේද, ලොකු කුඩා දෙය වැරදි දැකීම් ඇති, වරදට පැමිණි මහණකුගේ හෝ බමුණකුගේ හෝ බණ ඇසීමට යේද, මහණෙනි, ඒ ඇසීමක් වේද, මෙය නැතැයි නොකියමි. මහණෙනි, එහිද මේ දැකීම වනාහි හීනය (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. (මෙහි 3 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) තථාගතයන් හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයෙකු හෝ දැක බණ ඇසීමට යේද, මහණෙනි, මෙය ඇසීම් අතර ඒ ඉතා උතුම් ඇසීමය. (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) මෙය ඉතා උතුම් ඇසීමය කියනු ලැබේ. ඉතා උතුම් දැකීම හා ඇසීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ලාභය කෙසේද?

6. "මහණෙනි, මේ ලොව එකෙක් දරුවන් ලැබීමද ලබයි භාර්යාවන් ලැබීමද ලබයි. ධනය ලැබීමද ලබයි. ලොකු කුඩා දෙය ලැබීමද ලබයි. වැරදි දැකීම් ඇති, වරදට පැමිණි මහණකු හෝ බමුණකු කෙරෙහි හෝ සැදැහැ උපදවයි. මහණෙනි ඒ ලාභයක් වේද, මෙය නැතැයි නොකියමි. මහණෙනි, එහිද මේ ලාභය වනාහි හීනය. (මෙහි 2 (ii) සහ 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් තථාගතයන් හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයන් කෙරෙහි හෝ ශ්‍රද්ධාව ලබාද තැන්පත් ශ්‍රද්ධාව ඇති, තැන්පත් ප්‍රේමය ඇති, ඒකාන්ත යහපත් ගමනක්වූ අභිශයින් ප්‍රසන්නවූ ඉතා උතුම් ලාභය මෙසේය. ඉතා උතුම් දැකීම, ඉතා උතුම් ඇසීම, ඉතා උතුම් ලැබීම මෙසේය. ඉතා උතුම් හික්මීම කෙසේද?

7 "මහණෙනි, මේ ලොව එකෙක් ඇතු කෙරෙහි හික්මෙයි. අසු කෙරෙහි හික්මෙයි. රිය කෙරෙහි හික්මෙයි. දුනු කෙරෙහි හික්මෙයි, කඩු කෙරෙහි හික්මෙයි, ලොකු කුඩා දෙය කෙරෙහි හෝ හික්මෙයි. වැරදි දැකීම් ඇති වරදට පත් මහණකු හෝ බමුණකු කෙරෙහි හික්මෙයි. මහණෙනි, මේ හික්මීමක් වේද, මෙය නැතැයි නොකියමි. මහණෙනි, මේ දැකීම වනාහි හීනය.

(මෙහි 2 (ii) සහ 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) පිහිටවූ සැදැහැ ඇත්තේ තථාගතයන් වදාළ දහමෙහි හා විනයෙහි උතුම් ශීලයෙහි හික්මේද උතුම් සමාධියෙහි හික්මේද, උතුම් නුවණෙහි හික්මේද, මහණෙනි, මේ උතුම් හික්මීමයයි කියනු ලැබේ. ඉතා උතුම් දැකීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ඇසීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ලැබීම මෙසේය. ඉතා උතුම් හික්මීම මෙසේය.

8 "ඉතා උතුම් සේවය කෙසේ වේද? මහණෙනි, මේ ලොව එකෙක් රජකු කෙරෙහි සේවය කෙරේද, සිටුවරයකු කෙරෙහි සේවය කෙරේද, ලොකු කුඩා කෙනකු කෙරෙහි හෝ සේවය කෙරේද වැරදි දැකීම ඇති වරදට පත් මහණෙකු හෝ බමුණකු කෙරෙහි සේවය කෙරේද, මෙය නැතැයි නොකියමි. මහණෙනි, එහිද මේ සේවය වනාහි හීනය. (මෙහි 2 (ii) සහ 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, මෙය උතුම් සේවයයි කියනු ලැබේ. ඉතා උතුම් දැකීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ඇසීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ලැබීම මෙසේය. ඉතා උතුම් හික්මීම මෙසේය. ඉතා උතුම් සේවය මෙසේය. මහණෙනි, ඉතා උතුම් නැවත නැවත සිහිකිරීම කෙසේද?

9 "මහණෙනි, මේ ලොව එකෙක් පුතකු ලැබීම නැවත නැවත සිහි කෙරේද, භායථාවක් ලැබීම නැවත නැවත සිහි කෙරේද, ධනය ලැබීම නැවත නැවත සිහිකෙරේද, ලොකු කුඩා දෙය ලැබීම නැවත නැවත සිහිකෙරේද, වැරදි දැකීම් ඇති වරදට පත් මහණෙකු හෝ බමුණෙකු හෝ සිහිකෙරේද, මෙය නැතැයි නොකියමි. මහණෙනි, එහිද මේ සිහිකිරීම වනාහි හීනය. පහත්ය. පුහුදුන් අයත්ය. ආර්ය නොවේ. වැඩ පිණිස නොවේ. කලකිරීම පිණිස නොවේ. නොඇල්ම පිණිස නොවේ. සිත නිරුද්ධ (නැති) කිරීම පිණිස නොවේ (සිත) සමනය පිණිස නොවේ. විශෙෂ දැනීම පිණිස නොවේ. මනාව දැනීම පිණිස නොවේ. නිවීම පිණිස නොවේ. "මහණෙනි, යමෙක් තෙම වනාහි පිහිටවූ සැදැහැ ඇත්තේ, පිහිටවූ ආදර ඇත්තේ, මනාව පැහැදුනේ තථාගතයන් හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයෙකු හෝ සිහි කෙරේද, මහණෙනි, මේ දැකීම අතර ඉතා උතුම්ය.

10. “මහණෙනි, මෙය සත්වයන්ගේ පිරිසිදුවීම පිණිස ශෝක වැළපීම් නැති කිරීම පිණිස දුක් දොම්නස් දුරු කිරීම පිණිස සත්‍යය ලැබීම පිණිස යම් ඒ තථාගතයන් හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයන් හෝ සිහි කෙරේද තැන්පත් ශ්‍රද්ධා ඇති තැන්පත් ප්‍රෙමය ඇති ඒකාන්ත යහපත් ගමන් ඇති අතිශයින් ප්‍රශන්නවූ මේ ඉතා උතුම් සිහි කිරීම හේතුවේයයි කියමි. ඉතා උතුම් දැකීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ඇසීම මෙසේය. ඉතා උතුම් ලැබීම මෙසේය. ඉතා උතුම් හික්මීම ඉතා උතුම් සේවය මෙසේය. මහණෙනි, මේ ඉතා උතුම් සිහි කිරීම වේ. මහණෙනි, මේ උතුම් කරුණු සය වෙති.

4. දෙවතා වර්ගය.

31. සෙබ්පරිභානධම්ම සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ කරුණු සයක් ශෛක්ෂ හික්ෂුවගේ පිරිහීම පිණිස පවතිත්.

2. “කිනම් සයක්ද යත්? නුසුදුසු කර්මාන්තයෙහි ඇලුන බව, කථා බහුලබව, නින්දෙහි ඇලුනබව, පිරිසෙහි ඇලුනබව ඉන්ද්‍රියයන්හි නොවසනලද දොරටු ඇතිබව, ආහාරයෙහි පමණ නොදන්නාබව, යන සයයි.”

32. පඨම අපරිභානියධම්ම සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ කරුණු සයක් ශෛක්ෂහික්ෂුවගේ නොපිරිහීම පිණිස පවතිත්.

2. (i) කිනම් සයක්ද යත්? නොසුදුසු කර්මාන්තයෙහි නො ඇලුනබව, කථාබහුල නැතිබව, නින්දෙහි නොඇලුනබව පිරිසෙහි නොඇලුන බව, ඉන්ද්‍රියයන්හි වසනලද දොරටු ඇති බව, ආහාරයෙහි පමණ දන්නාබව යන පසයි.”

33. දුතිය අපරිභානිය සූත්‍රය:- 1. “ඉක්බිති එක්තරා දේවතාවෙක් මධ්‍යම රාත්‍රිය ඉක්මගිය කල්හි යහපත් වර්ණයෙන් යුක්තව මුළු ජේතවනාරාමය බබුලුවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ඒ දේවතාවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට

2. "ස්වාමීනි, මේ ධර්ම සයක් භික්ෂුවහට නොපිරිහීම පිණිස පවතිත්.

3. "කිනම් සයක්දයත්? ශාස්තෘෂන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇති බව, ධර්මයෙහි ගෞරව ඇති බව, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව ඇතිබව, ශික්ෂාවන් කෙරෙහි ගෞරව ඇති බව, අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව ඇති බව, පිළිසඳර කථාවෙහි ගෞරව ඇතිබව යන සයයි. (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

4. "ඒ දෙවතාවා මෙසේ කීය. 'ශාස්තෘෂන් වහන්සේ යහපත්ව අනුදත්සේක.' ඉක්බිති ඒ දෙවතාවා 'ශාස්තෘෂන් වහන්සේ මගේ වචන පිළිගත්සේකැයි' භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ ප්‍රදක්ෂිණාකොට එහිම අතුරුදහන් වූවාය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් භික්ෂූන් ආමන්ත්‍රණය කළසේක. මහණෙනි, මේ රාත්‍රියෙහි එක්තරා දෙවතාවෙක් රාත්‍රිය ඉක්ම ගිය පසු යහපත් වර්ණ ඇතිව මුළු ජෙතවනාරාමය ආලොක කොට මා යම්තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ මා වැඳ එකත්පසෙක සිටියේය. මහණෙනි, එකත්පසෙක සිටි ඒ දෙවතාවා මට මෙසේ කීවාය.

6. "මහණෙනි, මේ කරුණු සයක් මහණහට නොපිරිහීම පිණිස පවතිත්.

7 "කිනම් සයක්දයත්? (මේ වර්ගයේ 2 සූත්‍රයේ 3 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, මේ දෙවතාවා මෙසේ කීවාය. මෙය කියා මා වැඳ පැදකුණුකොට එහිම අතුරුදහන් වූයේයයි" වදාළසේක.

8 "අප්‍රමාදයට ගරුකරණ මහණතෙම ඉදින් ශාස්තෘෂන් වහන්සේ කෙරෙහි ගරුකරන්නේද ධර්මයට ගරුකරයිද සංඝයාකෙරෙහි තියුණු ගෞරව ඇත්තේද, පිළිසඳරෙහි ගෞරව ඇත්තේද පිරිහීමට නුසුදුසුය. නිර්වාණය සම්පයෙහිමවේ."

34 1. "මහණෙනි, රාත්‍රියෙහි එක්තරා දේවතාවෙක් රාත්‍රිය ඉක්මවා ගියකල්හි යහපත් වර්ණ ඇතිව මුළු ජෙතවනාරාමය

ආලෝකකොට මම යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ මා වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. මහණෙනි, එකත්පසෙක සිටි ඒ දෙවතාවා මට මෙසේ කීවේය.

2. 'ස්වාමීනි, කරුණු සයක් හික්ෂුහුගේ නොපිරිහීම පිණිස පවතිත්.

3. "කිනම් සයක්ද යත්, ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇතිබව නවලොකොත්තර ධර්මයෙහි ගෞරව ඇති බව, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව ඇති බව, ශික්ෂාපදයන් කෙරෙහි ගෞරව ඇති බව, කීකරු බව, කළ්‍යාණ මිත්‍රයන් ඇති බව යන සයයි. මහණෙනි, මේ දෙවතාවා මෙය කියා මා වැද ප්‍රදක්ෂිණාකොට එහිම අතුරුදහන් වූවාය.

4. "ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවයද ධර්මයෙහි ගෞරවයද සංඝයා කෙරෙහි තියුණු ගෞරවයද ඇත්තේද, ලජ්ජා, භය දෙකින් යුක්ත ගුරු ආශ්‍රය ඇති ගෞරව සහිතවූ ඒ හික්ෂුතෙම පිරිහීමට අයොග්‍යවේ. නිර්වාණයාගේම සමීපයෙහි වේ."

34. තිස්සබ්‍රහ්ම සූත්‍රය:- 1. "එක් කාලයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි අනේපිඬුමහ සිටුහු විසින් කරවා පූජාකරණලද ජේතවනාරාමයෙහි වාසයකරණ සේක. ඉක්බිති විවේකයට ගිය හුදකලාව වෙසෙන ආයුෂ්මත් මහ මුගලන් තෙරුන්ගේ සිතට මෙසේ සිතිවිල්ලක් පහළවිය.

2. "කිනම් දෙවිකෙනෙකුන්ට අපායට නොවැටෙන ස්වභාවය ඇති, සුගති නියතවූ, නිර්වාණය පිහිටකොට ඇති සෝවාන්වූ වෙමු යයි' මෙබඳු ඤාණයක් වේද" කියායි. ඒ කාලයෙහි තිස්ස නම් බ්‍රහ්ම තෙම කඵරියකොට අලුතවූයේ එක්තරා බ්‍රහ්මලෝකයක උපන්නේවිය. එහිදීද ඔහු මහත් සෘද්ධි ඇති, මහත් ආනුභාව ඇති තිස්ස බ්‍රහ්මයායයි මෙසේ දනිත්. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහමුගලන් ස්ථවිරතෙමේ යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හකුළුවනලද අත දික්කරන්නේද, දික් කරනලද අත හකුළුවන්නේද, එසේ ජේතවනයෙහි අතුරුදහන්වූයේ ඒ බ්‍රහ්මලෝකයෙහි පහළවිය. තිස්ස බ්‍රහ්ම තෙමේ දුර සිටම එත

ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුන් දැක්කේය. දැක ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුන්ට 'නිදුකාණෙනි, මුගලන් ස්ථවිරයෙනි, වඩින්න නිදුකාණෙනි, මුගලන් ස්ථවිරයෙනි, යහපත් පැමිණීමක් වේවා. නිදුකාණෙනි, මුගලන් ස්ථවිරයෙනි, බොහෝ කලකින් ඉර්ධියෙන් ඒම සංඛ්‍යාත මේ ක්‍රමය කෙළේය. නිදුකාණෙනි, මුගලන් ස්ථවිරයෙනි, මේ අස්නක් පැනවීමියයි' කීයේය.

3. ආයුෂ්මත් මහ මුගලන් ස්ථවිරතෙමේ පැනවූ අස්නෙහි හිඳගත්තේය. තිස්ස බ්‍රහ්මතෙමේද ආයුෂ්මත් මහ මුගලන් තෙරුන්ට වැද එකත්පසෙක සිටි තිස්ස බ්‍රහ්මයාට ආයුෂ්මත් මහමුගලන් ස්ථවිරතෙම "තිස්සය, කවර දෙව් කෙනෙකුන්ට අපායට නොවැටෙන සුගති නියතවූ නිර්වාණය පිහිටකොට ඇති සෝවාන්චූචමුයයි මෙබඳු ඤාණයක් වේද?"

4. "නිදුකාණෙනි, මුගලන් ස්ථවිරයෙනි, වාතුර්මහාරාජක දෙවියන්ට අපායට නොවැටෙන සුගති නියතවූ නිර්වාණය පිහිටකොට ඇති සෝවාන් චූචෙමුයයි මෙබඳු ඤාණයක්වේද?"

5 "තිස්සය, ඒ සියලු වාතුර්මහාරාජක දෙවියන්ටම අපායට නොවැටෙන සුගති නියතවූ නිර්වාණය පිහිටකොට ඇති සෝවාන් චූචෙමුයයි මෙබඳු ඤාණයක් විය.

5 "නිදුකාණෙනි, මුගලන් ස්ථවිරයෙනි, සියලු වාතුර් මහාරාජක දෙවියන්ට අපායට නොවැටෙන සුගති නියතවූ නිර්වාණය පිහිට කොට ඇති සෝවාන්චූචෙමුයයි මෙසේ නුවණක් නොවේ. (ii) නිදුකාණෙනි මුගලන් ස්ථවිරයෙනි යම් ඒ වාතුර්මහාරාජක දෙව්කෙනෙක් බුදුන් කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත නොවූවාහුද, ධර්මයෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තනොවූවාහුද සංඝයාකෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තනොවූවාහුද, ආයතීයන්ට සුදුසු ශීලයෙන් යුක්ත නොවූවාහුද, ඔවුන්ට අපායට නොවැටෙන සුගති නියතවූ නිර්වාණය පිහිටකොට ඇති සෝවාන් චූචෙමුයයි (iii) මෙබඳු නුවණක් නොවේ. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මෙබඳු නුවණක් ඇතිවේ,

6 "තිස්සය වාතුර්මහාරාජික දෙවියන්ට පමණක් (ii) අපායට නොවැටෙන සුගති නියතවූ නිර්වාණය පිහිටකොට ඇති සෝවාන් වෙමුයයි මෙබඳු නුවණක් වේද (iii) නොහොත් තවුතිසා වැසි දෙවියන්ටත් (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) වාතුර්මහාරාජික වෙනුවටද තාවතිංස, යාම, කුසිත, නිර්මානරතී, පරනිර්මිත වසවර්ති යන පද යොදාද, තව්තිසා වාසිදෙවියන්ටත් යන්නට යාම කුසිත නිර්මානරතී පරනිර්මිත වාසි දෙවියන්ටත් කියාද යොදාගත යුතුයි. (මෙහි 4 (ii) ඡේදයද 5 ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.) වාතුර්මහාරාජික යන පද වෙනුවට පරනිර්මිත වසවර්ති කියා යොදා ගන්න.)

7 "ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහමුගලන් ස්ථවිරයන් වහන්සේ තිස්ස බ්‍රාහ්මණයාගේ වචනයට සතුටුව පිළිගෙන යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුලු අත දිගු කරන්නේද දික්කල අත හකුළුවන්නේද එසේම බ්‍රහ්ම ලෝකයෙහි අතුරුදහන් වූයේ ජේතවනයෙහි පෙනී සිටියේක."

35 විජ්ජාභාගිය ධම්ම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, විද්‍යාව හජනය කරණ මේ කරුණු සයකි.

2 "කිනම් සයක්ද යත්? අනිත්‍ය හැඟීමය, අනිත්‍යයෙහි දුකය යන හැඟීමය, දුකෙහි අනාත්මය යන හැඟීමය, දුරු කරණ හැඟීමය, නොඇලෙන හැඟීමය, නිවණ යන හැඟීමය. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

36 විවාදමූලක ධම්ම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ විවාදයට මුල් සයක් වෙත්.

2 "කිනම් සයක්ද යත්? ii මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ක්‍රොධකරන්නේ වේද, බද්ධ වෛර ඇත්තේ වේද, මහණෙනි යම් ඒ හික්ෂු නමක් ක්‍රොධ කරන්නේ වේද, බද්ධ වෛර ඇත්තේ වේද, හෙතෙම (ii) ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහිද ගරුනැතිව යටහත් නැතිව වාසය කරයි. ධර්මයෙහිද ගරුනැතිව යටහත් නැතිව වාසය කරයි. සංඝයා කෙරෙහිද ගරු නැතිව යටහත් නැතිව වාසය කරයි. (iii) ශික්ෂාපද සම්පූර්ණ කොට නොරකින්නෙක් වේ.

3. "මහණෙනි, යම් ඒ භික්ෂුනමක්, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) වාසය කරයිද හෙතෙම යම් විවාදයක් බොහෝ දෙනාට අහිත පිණිස බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝ දෙනාට අනර්ථය පිණිස, අහිත පිණිස, දෙවිමිනිසුන්ට දුක් පිණිස සංඝයා අතරෙහි විවාද උපදවයි.

4. "මහණෙනි, තොප විසින් මෙබඳු විවාදයට මුල් කරුණු ඇතුළත හෝ පිටත දක්නහුද මහණෙනි, එහිදී තොප විසින් ඒ පවිටු විවාදයට මුල් කරුණු නැතිකිරීම පිණිස වැයම් කරවී. මහණෙනි, ඉදින් තොප විසින් මෙබඳු විවාදයන්ට මුල්වූ කරුණු ඇතුළත හෝ පිටත හෝ නොදක්නහු නම්, මහණෙනි, තොප විසින් එහිදී ඒ ලාමක විවාදයට මුල මතු නොවීම පිණිස පිළිපදවී. මෙසේ මේ ලාමක විවාදයට මුල ප්‍රහීනවීම වේ. මෙසේ මේ ලාමක විවාදයට මුල මතු නොවීම පිණිස වේ.

5. "නැවතද මහණතෙම ගුණමකුවේද, යුගග්‍රාහයෙන් යුක්තද (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.

6. නැවතද මහණතෙම ඊෂ්ඨාකරයිද, මසුරුවේද, කෙරොටිකවේද, මායාවෙන් යුක්තද, පවිටු අදහස ඇත්තේද, අයහපත් දෘෂ්ටි ඇත්තේද, තම අදහසම අල්වා ගත්තේ වේද, දුරු නොකරන්නේද බැහැරලීමට නොකැමැතිවේද, හෙතෙම (මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

37. නන්දමාතු දක්ඛිණ සූත්‍රය:- 1. එක් කාලයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි අනේපිඬු මහසිටුහු විසින් කරවා පූජාකළ ජේතවනාරාමයෙහි වාසය කරණ සේක. එකල්හි වනාහි වෙළකණ්ඩකී නන්ද මාතා උපාසිකාව සැරියුත් මුගලන් ප්‍රධාන භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි අංග සයකින් යුත් දනක් දෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිනිස් ඇස ඉක්මවා සිටි පිරිසිදුවූ දිවැසින් වෙළකණ්ඩකීනන්ද මාතාව සැරියුත් මුගලන් දෙනම ප්‍රධාන භික්ෂුසංඝයාට අංග සයකින් යුත් දන දෙන්නීය දුටුසේක. දැක භික්ෂුන් ආමන්ත්‍රණය කළසේක.

2 "මහණෙනි, මේ වෙළකණ්ඩකී නන්ද මාතාවූ උපාසිකා තොමෝ සැරියුත් මුගලන් දෙනම ප්‍රධාන භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි

අංග සයකින් යුත් දනක් දෙයි. මහණෙනි, දානය කෙසේ නම් අංග සයකින් යුක්තවේද? මහණෙනි, මේ සාසනයෙහි දායකයාට අංග තුනක් වෙත්. ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ට අංගතුනක් වෙත්. දායකයාගේ අංගතුන කවරේද?

3. 'මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි දායකතෙම දන්දීමට පූර්වයෙන් සතුටු සිත් ඇත්තේ වේද, දෙමින් සිත පහදවයිද, දී සතුටු සිත් ඇත්තේ වේද මේ දායකයාගේ අංගතුනයි. ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ අංග තුන කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ප්‍රතිග්‍රාහකතෙම පහකළ රාග ඇත්තේ හෝ වෙන්ද, රාගය පහකිරීම පිණිස පටන්ගත්තාහු හෝ වෙන්ද, පහකළ ද්වේෂ ඇත්තෝ හෝ වෙන්ද, ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස පටන්ගත්තාහු හෝ වෙන්ද, පහකළ මූලාව ඇත්තාහු වෙන්ද, මූලාව පහකිරීම පිණිස පිළිපත්තාහු වෙන්ද, මේ ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ අංගතුන වෙත්. මේ දායකයාගේ අංග තුනද, ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ අංග තුනද වෙත්. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි දානය අංග සයකින් යුක්තවේ.

4. "මහණෙනි, මෙසේ අංග හයකින් යුත් දානයාගේ මෙලොව සැප ගෙනදෙන, මතු සැප පිණිස පවතින සැප විපාක ඇති, ස්වර්ගය පිණිස පවතින මෙපමණ පින් රැස්වීමක් මෙපමණ කුසල් රැස්වීමක් යහපත් බවට කාන්තබවට මන මැඩීමට හිත පිණිස, සැප පිණිස පවතිත්යයි පිනේ ප්‍රමාණයක් කිරීමට පහසු නොවේ. තවද ගණන්කළ නොහැකි, ප්‍රමාණකළ නොහැකි මහත් පින් රාශියකැයි ගණනට යයි.

5. "මහණෙනි, යම්සේ මහා සමුද්‍රයෙහි මෙපමණ දිය ලාස් ගණනකැයි කියාද මෙපමණ දිය ලාස් සියයකැයිද මෙපමණ දිය ලාස් දහසකැයිද මෙපමණ දිය ලාස් ලක්ෂයකැයිද දියෙහි ප්‍රමාණයක් කිරීමට නොහැකි වේ. තවද ගණන් කළ නොහැකි, ප්‍රමාණ කළ නොහැකි මහ දිය රාශියකැයි ගණනට යයි. මහණෙනි, එසේම මෙසේ අංග සයකින් යුත් දානයාගේ මෙලොව සැප ගෙනදෙන මතු සැප පිණිස පවතින සැප විපාක ඇති ස්වර්ගය පිණිස පවතින මෙපමණ පින් රැස්වීමක්, මෙපමණ කුසල් රැස්වීමක් යහපත් බවට කාන්තබවට මන වැඩීමට හිත

පිණිස සැප පිණිස, පවතින් යයි පිනේ ප්‍රමාණයක් කිරීමට පහසු නොවේ. තවද ගණන් කළ නොහැකි ප්‍රමාණ කළ නොහැකි මහත් පින් රාශියකැයි ගණනට යා යයි” වදාළසේක.

6 1. “දීමෙන් පූර්වයෙහිම සතුටු සිත් ඇත්තේද දෙන්තේ සිත පහදවන්නේද දී සතුටු සිත් ඇතිවේද මෝ තොමෝ යාග සංඛ්‍යාත දානයාගේ පරිපූර්ණතා වන්නීය

2. “පහවූ රාගය ඇති පහවූ ද්වේෂය ඇති පහවූ මොහය ඇති ආශ්‍රව රහිතවූ ශීලයෙන් සංයතවූ බ්‍රහ්මචාරීහු යාග සංඛ්‍යාත දානයට සම්පූර්ණවූ ක්ෂේත්‍රය වෙත්.

3. “පිදියයුතු හෙයින් යාගයයි කියනලද මේ පරිත්‍යාගය තෙම තමා කෙරෙන්නේද අනුන් කෙරෙන්නේද මහත්ඵල වෙයි. තමා විසින්ම අත් පා ධොවනයකොට දී ස්වභස්තයෙන් මෙසේ ධාරණ ප්‍රඥා ඇති රත්නත්‍රයෙහි ගුණ අදහන්නාවූ පණ්ඩිතතෙම ලාභ මාත්සයභීදියෙන් මිදුන සිතින් පුදා නිදුක්වූ මහත් සැප සොම්නස් ඇති දිව්‍යලෝකයේ උපදින්නේය.”

38. අත්තකාර පරකාර සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති නාම ගොත්‍ර වශයෙන් අප්‍රසිද්ධ බ්‍රාහ්මණයෙක් භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග (කථාවෙන්) සතුටුවූයේය. සතුටු විය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ කථාවකොට නිමවා එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ඒ බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මම වනාහි තමාගේ වැඩ කරන්නෙක් නැත අනුන්ගේ වැඩ කරන්නෙක් නැතැයි මෙසේ කියන්නෙක්මි. මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෙක්මයි” කියේය.

2. “මෙසේ කියන්නාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ බමුණකු නුදුටුයෙමි. නොඇසුයෙමි. තෙමේ ඉදිරියට යද්දී තෙමේ ආපසු එද්දී තමාගේ වැඩ කරන්නෙක් නැත. අනුන්ගේ වැඩ කරන්නෙක් නැතැයි කෙසේ නම් මෙසේ කියයිද, බමුණ ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? ප්‍රථමාරම්භ වීයභීයක් ඇත්තේද? “පින්වතුන්වහන්ස, එසේය.”

‘පටන් ගත් වීයඝී ඇති පුද්ගලයන් දකින්නට ලැබෙන්නදැ”යි ඇසීය. “පින්වත එසේය.”

3 “ඛමුණ, යම්හෙයකින් පටන්ගත් වීයඝී ඇතිකල්හි වැයම ඇති පුරුෂයන් පෙනෙන්නද, ඒ තෙමේ සත්වයන් අතර තමාගේ වැඩකරන්නෙකි. අනුන්ගේ වැඩ කරන්නෙකි.

4 “ඛමුණ, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? පටන්ගත් වීයඝීයට වඩා යම් වීයඝීයෙන්ම නික්ම වෙන ස්වභාවයක් ඇද්ද? (ii) එසේය, පින්වත”

“නික්මෙන ස්වභාවයක් ඇති කල්හි නික්මෙන සත්වයෝ පෙනෙන්නද? “එසේය ස්වාමීනි” ඛමුණ යම්හෙයකින් නික්මෙන ස්වභාවයක් ඇති කල්හි නික්මෙන සත්වයෝ පෙනෙන්නද, මේ තෙමේ සත්වයන් අතර තමාගේ වැඩ කරන්නෙකි. අනුන්ගේ වැඩ කරන්නෙකි.

5 ඛමුණ, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? සොයන වීයඝීයට වඩා යම් වීයඝීයෙන්ම නික්මෙන ස්වභාවයක් ඇද්ද (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6 “ඛමුණ, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? බලවත් වීයඝීයට වඩා යම් වීයඝීයෙන්ම නික්මෙන ස්වභාවයක් ඇද්ද (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7 “ඛමුණ, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? ස්ථිර වීයඝීයෙන් නික්මෙන ස්වභාවයක් ඇද්ද (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8 “ඛමුණ, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? උපක්‍රම ස්වභාවයට වඩා යම් ඒ වීයඝීයෙන්ම නික්මෙන ස්වභාවයක් ඇද්ද මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 “මම මෙසේ කියන්නාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටියක් ඇත්තාවූ ඛමුණකු නොදුටුවෙමි. නොඇසුවෙමි. කෙසේ නම් තෙමේ ඉදිරියට යන්නේද ආපසු එන්නේද කෙසේ බොහෝ වැඩ කරන්නෙක්ද, අනුන්ගේ වැඩකරන්නෙක්ද නැත්තේයයි කෙසේ කියන්නේද? (මෙහි 2 අංගුත්තර නිකායේ 10 අසුර වර්ගයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡෙදය මෙනි.)

39 කම්මනිදාන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කර්ම රැස්වීම පිණිස මේ හේතු තුනක් වෙත්.

2 "කිනම් තුනක්ද යත්? කර්ම රැස්වීම පිණිස ලොභය හේතුවක් වෙයි. කර්ම රැස්වීම පිණිස ද්වේෂය නිදානයක් වෙයි කර්ම රැස්වීම පිණිස මෝහය නිදානයක් වෙයි. මහණෙනි, ලෝභයෙන් අලොභය පහළ නොවේ. මහණෙනි, තවද ලොභයෙන් ලොභයම පහළවෙයි. මහණෙනි, ද්වේෂයෙන් අද්වේෂය පහළ නොවේ. මහණෙනි, තවද ද්වේෂයෙන් ද්වේෂයම පහළ වේ. මහණෙනි මෝහයෙන් අමෝහය පහළ නොවේ. මහණෙනි, නැවතද මෝහයෙන් මෝහයම පහළවේ.

3 "මහණෙනි, ලොභයෙන් කළ කර්මයෙන් ද්වේෂයෙන් කළ කර්මයෙන් මොහයෙන් කළ කර්මයෙන් දෙවියෝ නූපදිත්. මනුෂ්‍යයෝ නූපදිත්. අන් යම්කිසි කාම ස්වර්ගවලද නූපදිත්. මහණෙනි, තවද ලෝභයෙන් කළ කර්මයෙන් ද්වේෂයෙන් කළ කර්මයෙන් නරකයෙහි උපදී. ප්‍රේත ලෝකයෙහි උපදී. යම් අන්කිසි දුගතිවල උපදී. මහණෙනි, කර්ම රැස්වීමට මේ නිදාන තුනයි.

4 (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

5 "කිනම් තුනක්ද යත්? කර්ම රැස්වීම පිණිස අලොභය හේතුවක් වෙයි. කර්මය රැස්වීම පිණිස අද්වේෂය නිදානයක් වෙයි. කර්මය රැස්වීම පිණිස අමොහය නිදානයක් වෙයි. මහණෙනි, අලොභයෙන් ලොභය පහළ නොවේ. මහණෙනි, අලොභයෙන් අලොභයම පහළ වෙයි. මහණෙනි, අද්වේෂයෙන් ද්වේෂයම පහළ නොවෙයි. මහණෙනි, අද්වේෂයෙන් අද්වේෂයම පහළ වෙයි. මහණෙනි, අමෝහයෙන් මෝහය පහළ නොවෙයි. මහණෙනි, අමෝහයෙන් අමෝහයම පහළ වෙයි.

"මහණෙනි, තවද අලොභයෙන් උපන් කර්මයෙන් අද්වේෂයෙන් උපන් කර්මයෙන්, අමෝහයෙන් උපන් කර්මයෙන් දෙවියෝ උපදිත්. මනුෂ්‍යයෝ උපදිත්. අන් කිසියම් සුගතින්හි උපදියි. මහණෙනි, කර්ම රැස්වීමට මේ නිදාන තුනයි"

40 කිම්බිල පඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1 "මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කාලයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිම්බිලා නුවර මිදෙල්ල වනයෙහි වාසය කරණ සේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට,

2 "ස්වාමීනි, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ පසු සද්ධර්මය බොහෝ කල් නොපවත්නේ වේද, ඊට හේතු කවරේද ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේද?

3. "කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ පසු හික්ෂුහු, හික්ෂුණිහු, උපාසකවරු, උපාසිකාවෝ ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තෝව යටහත් නැත්තෝව වාසය කරත්. ධර්මයෙහි ගෞරව නැත්තෝව යටහත් නැත්තෝව වාසය කෙරෙත්. සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තෝව යටහත් නැත්තෝව වාසය කරත්. ශික්ෂා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තෝව යටහත් නැත්තෝව වාසය කරත්. අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව නැත්තෝව යටහත් නැත්තෝව වාසයකරත්. පිළිසඳුර කථාවෙහි ගෞරව නැත්තෝව යටත් නැත්තෝව වාසය කරත්.

5. "කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑපසු යම් කරුණකින් සද්ධර්මය බොහෝකල් නොපවතින්නේවේද, මේ ඊට හේතූය මේ ඊට ප්‍රත්‍යය.

6. "කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ පසු හික්ෂුහු, හික්ෂුණිහු, උපාසකවරු, උපාසිකාවෝ ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තෝව යටහත් ඇත්තෝව වාසය කරත් ධර්මයෙහි ගෞරව ඇත්තෝව යටහත් ඇත්තෝව වාසය කරත්. සංඝයාකෙරෙහි ගෞරව ඇත්තෝව යටහත් ඇත්තෝව වාසය කරත්. ශික්ෂා කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තෝව යටහත් ඇත්තෝව වාසය කරත්. අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව ඇත්තෝව යටහත් ඇත්තෝව වාසය කරත්. පිළිසඳුර කථාවෙහි ගෞරව ඇත්තෝව යටත් ඇත්තෝව වාසය කරත්.

“කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන්පෑ පසු යම් කරුණකින් සද්ධර්මය බොහෝකල් පවත්නේවේද, මේ ඊට හේතූය මේ ඊට ප්‍රත්‍රාය.”

41. දාරුක්ඛන්ධාධි මුච්චන සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කාලයෙක්හි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ රජගහ නුවර ගිජුකුළු පච්චෙහි වාසය කරණසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පෙරවරු හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවුරුගෙන බොහෝ හික්ෂුන් සමග ගිජුකුළු පච්චෙවන් බසින්තේ එක්තරා තැනක මහත් දර කඳක් දුටුයේය. දැක හික්ෂුන්ට කථාකළහ.

2. “ඇවැත්නි, මේ මහත් දරකඳ දක්නහුද?” “ඇවැත්නි, එසේය”

(i) “ඇවැත්නි, සාර්ධි ඇති සිත වසගකරගත් මහණ තෙම කැමැත්තේනම් මේ දරකඳ, (ii) පොළොවම යයි පෙන්වයි. (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) ජලයමයයි පෙන්වයි. (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) ගින්නමයයි පෙන්වයි. (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) වාතයමයයි පෙන්වයි. (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) යහපත්යයි පෙන්වයි. (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි. අයහපත්යයි පෙන්වයි.

3. “ඊට හෙතු කවරේද? ඇවැත්නි, යමක් ඇසුකොට සාර්ධි ඇති සිත වසග කෙරෙත් හික්ෂුතෙම යම් අශුභයක් නිසා මේ දරකඳ අශුභයයි සිතුවේද මේ දරකඳෙහි ඒ අශුභ ගතිය ඇත එහෙයිනි.”

42. (නාගිත) යසස මාගම සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කාලයෙක්හි භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ මහත් හික්ෂු සමූහයක් සමග කොසොල් ජනපදයෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නේ ඉච්ඡානංගල නම් කොසොල් රටවාසීන්ගේ බමුණුගමක් වේද එහි වැඩිසේක. භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ එහි ඉච්ඡානංගල වනලැහැබෙහි වාසය කරණසේක.

2. “ඉච්ඡානංගල වාසී බමුණු ගෘහපතියෝ ශාක්‍රාපුත්‍රවූ ශාක්‍රාකුලයෙන් මහණවූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ

ඉච්ඡානංගලයට වැඩියේ ඉච්ඡානංගල ගමෙහි ඉච්ඡානංගල වනලැහැබෙහි වාසය කෙරෙත්යයි ඇසුවාහුය. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේ (මෙහි 1 ආහුණෙයා වර්ගයේ 10 සුත්‍රයේ 2 (ii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යහපත් කීර්තිරාවයක් පැන නැංගේය. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත රහතන්ගේ දැක්ම සුදුසු වන්නේයයි කියායි.

3. ඉක්බිති ඉච්ඡානංගලිකවූ බමුණු ගැහැවියෝ ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් බොහෝ කෑ යුතු බුදියයුතු දෑ රැගෙන ඉච්ඡානංගල වනලැහැබ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියාහුය. පැමිණ උස්හඬ මහ හඬ ඇතිව දොරටුවෙන් පිට පියස්ස යට සිටියාහුය. ඒ කාලයෙහි ආයුෂ්මත් නාගිත ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උපස්ථායකයා විය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන්ට නාගිතය, මසුන් අල්ලන කේවට්ටයින්ගේ වැනි ඒ උස් හඬ, මහ හඬ කුමක්දැයි ඇසුසේක

“ස්වාමීනි, මේ ඉච්ඡානංගලයෙහි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේටද, හික්ෂුසංඝයාටද, බොහෝ අනුභව කළයුතු බුදිය යුතු දේ රැගෙන දොරටුවෙන් පිට පියස්ස යට සිටියාහුය.”

“නාගිතය, යසස සමග මම එක්වීමක් නැත. මා සමග යසස එක්වන්නේත් නැත. නාගිතය, යම්කෙනෙක් මේ නෛෂ්ක්‍රමය සැපය උසස් විවේක සැපය සන්සුන් සැපය නිවන් සැපය පහසුවෙන් නොලබන්නේද, නිදුකින් නොලබන්නේද මම ඒ යම් නෛෂ්ක්‍රමය සැපයක් උසස් විවේක සැපයක් සන්සුන් සැපයක් නිවන් සැපයක් පහසුවෙන් ලබන්නේ වෙමි, නිදුකින් ලබන්නේ වෙමි, හෙතෙම ඒ (ලෝකයා විසින් දෙන) අපවිත්‍ර නිදිබර ලාභ සත්කාර කීර්ති සැපය ඉවසන්නේයයි” වදාළ සේක.

“ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් යමකින් යමකින්ම කල්ගත කරන්නේද බමුණු ගෘහපතියෝද නියමිගම් දනවූ වැස්සෝද ඊට නැමුනාහු වෙත්. ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් ඉවසාවා, සුගතයන් වහන්සේ ඉවසාවා ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැන් පිළිගැනීමට කල්ය.

“ස්වාමීනි, යම්සේ ලොකු වැසිබිත්දු ඇති වර්ෂාව වසින කල්හි බැවුම අනුව ජලය යක්ද’ ස්වාමීනි, එසේම යමකින් යමකින්ම භාග්‍යවතුන්සේ යැපෙයිද බමුණු ගෘහපතියෝද නියමිතම් දනවු වැස්සෝද ඊට නැමුනාහුම වෙත්. ඊට හේතු කවරේද, ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශීලයෙන් ප්‍රකට වීම එසේමය. නාගිතය, යසස සමග මම එක්වීමක් නැත. මා සමග යසස එක්වන්නේත් නැත. නාගිතය යම්කෙනෙක් මේ තෛෂ්ක්‍රමය සැපය උසස් විවේක සැපය සන්සුන් සැපය නිවන් සැපය පහසුවෙන් නොලබන්නේද, දුකින් ලබන්නේද මම ඒ යම් තෛෂ්ක්‍රමය සැපයක් උසස් විවේක සැපයක් සන්සුන් සැපයක් නිවන් සැපයක් පහසුවෙන් ලබන්නේ වෙමි, නිදුකින් ලබන්නේ වෙමි, හෙතෙම ඒ (ලෝකය විසින් දෙන) අපවිත්‍ර, නිදිබර ලාභ සත්කාර කීර්ති සැපය ඉවසන්නේයයි” වදාළසේක. නාගිතය, මම ගමෙහි වාසය කරණ සමාධිගත සිත් ඇතිව සිටින භික්ෂුවක් දකිමි. නාගිතය, දැන් මේ ආයුෂ්මතුන් ආරාමයෙහි සිටින්නෙක් හෝ සාමණේර නමක් හෝ නැගිටුවන්නේය. ඒ සමාධියෙන් ඔහු මුදවන්නේයයි ඒ මට මෙසේ සිතක්වෙයි. නාගිතය, ඒ කාරණයෙන් මම ඒ භික්ෂුවගේ අරණ්‍යවාසය කැමති නොවෙමි.

“නාගිතය, අරණ්‍යවාසීවූ අරණ්‍යයෙහි නිදිමෙන් සිටි භික්ෂුවක් දකිමි. නාගිතය දැන් මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ, මේ නිදි ක්ලාන්තගතිය දුරුකොට අරණ්‍යය යන හැඟීමම එකඟ බවම මෙනෙහි කරන්නේයයි’ ඒ මට මේ සිත වේ. නාගිතය, ඒ කාරණයෙන් ඒ මහණහට අරණ්‍යයෙහි වාසයෙන් සතුටු වෙමි. නාගිතය, මම මේ ලොවෙහි අරණ්‍යවාසීවූ අරණ්‍යයෙහි සිත එකඟනොව සිටියාවූ භික්ෂුවක් දකිමි. නාගිතය, ‘ඒ මට දැන් මේ ආයුෂ්මත්තෙමේ එකඟනොවූ සිත එකඟ කරන්නේය. එකඟවූ සිත ආරක්ෂා කරන්නේයයි’ මෙසේ සිතක් වෙයි. නාගිතය, ඒ කරණකොට ගෙන මම ඒ මහණහට අරණ්‍යයෙහි විසීමෙන් සතුටුවෙමි. නාගිතය මෙහි මම අරණ්‍යවාසීවූ අරණ්‍යයෙහි සිත එකඟ කර සිටි භික්ෂුවක් දකිමි. නාගිතය, දැන් මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ ‘කෙලෙසුන්ගෙන් නොමිදුනු සිත

කෙලෙසුන්ගෙන් මුදන්තේය. මිදුනු සිත රකින්නේයයි’ මෙබඳු සිතක්වෙයි නාගිතය ඒ කරණ කොටගෙන මම ඒ හික්ෂුවගේ අරණ්‍ය වාසයෙන් සතුටුවෙමි.

“නාගිතය, මම මෙහි ගමෙහි වාසය කරණ සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් බඩු ලබන්නාවූ හික්ෂුවක් දකිමි. හෙතෙම ඒ ලාභ සත්කාර කීර්ති බලාපොරොත්තුවෙමින් විවේකය අත්හරියි. අරණ්‍යයෙහි වනයෙහිවූ ඇත සෙනසුන් අත්හරියි. ගම් නියමිගම් රාජධානිවලට බැස වාසය කරයි. නාගිතය, මම ඒ හික්ෂුවගේ ගමෙහි වාසය කිරීමෙන් සතුට නොවෙමි. නාගිතය, මෙහි අරණ්‍යයෙහිවූ සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් බඩු ලබන්නාවූ හික්ෂුවක් දකිමි. හෙතෙම ඒ ලාභ සත්කාර කීර්තියට සතුටුවී විවේකය අත්නොහරියි. අරණ්‍යයෙහි (වනයෙහි) පිහිටි ඇත සෙනසුන් අත්නොහරියි. නාගිතය, ඒ හේතුවෙන් මම ඒ හික්ෂුවගේ අරණ්‍යයෙහි විසීමෙන් සතුට වෙමි. නාගිතය යම් කාලයෙකිනි මම දීර්ඝ මාර්ගයට බැස්සේ ඉදිරිපිටින් හෝ පසුපසින් හෝ කිසිවෙකු නොදක්නේ නම් නාගිතය, ඒ කාලයෙහි මට යටත් පිරිසෙයින් මළමුත්‍ර පහකිරීමට පවා පහසුයයි” වදාළසේක.

සතරවෙනි දෙවතාවර්ගය නිමි.

5 ධම්මික වර්ගය.

43. සෙනනාග සූත්‍රය:- 1 “එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ අනේපිඬු සිටාණන් විසින් කරවනලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක. ඉක්බිතිතෙත් භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන සැවැත්නුවර පිඬු පිණිස හැසුරුණසේක. සැවැත්නුවර පිඬු පිණිස හැසිර පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනේ සවස්කාලයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට ඇමතුසේක. “ආනන්දය, යමු. මිගාරමාතුපාසාද නම් පූර්වාරාමය යම්තැනකද දිවාච්ඡරණය පිණිස එහි එළඹෙන්නෙමු”

‘එසේය, ස්වාමීනියි” ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිවචන දුන්හ.

2 “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමග මීගාර මාතු පාසාද නම් පූර්වාරාමය යම් තැනකද, එතැන්හි පැමිණිසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි විවේකයෙන් නැගිටිසේක් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට ඇමතුසේක. “ආනන්දය, යමු පෙරදිග ජලකොටුව යම්තැනෙකද ඇඟ සේදීමට එහි යමු- “එසේය, ස්වාමීනියි” ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිවචන දුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමග පෙරදිග ජලකොටුව යම්තැනකද ඇඟ සේදීමට එතැන්හි පැමිණිසේක. පෙරදිග ජල කොටුවෙහි ඇඟ සෝදා ගොඩනැගී ශරීරයේ තෙත සිඳුවමින් අදන සිවුර පමණක් ඇතිව වැඩ සිටිසේක. එසමයෙහි පසේනදී කොසොල් රජුගේ සෙන නම් ඇතා මහාතුය්චාදන සහිතව ජල කොටුවෙන් ගොඩනගයි. මහජනතෙම ඒ ඇතා දැක ‘රජුගේ මේ ඇතා දැකුම්කලය. රජුගේ මේ ඇතා මනා රූ ඇත්තේය. රජුගේ මේ ඇතා දුටුවන් පහදවන්නේය. රජුගේ මේ ඇතා හොඳ ශරීරයකින් යුක්තයයි’ මෙසේ කීකල්හි ආයුෂ්මත් උදායී ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කලේය.

3 “ස්වාමීනි, මහත්වූ ශරීරයක් ඇති ඇතාම දැක ජන තෙම ‘පින්වතුනි, ඇතෙක්යයි’ කියේද, නැතහොත් අනික් මහත් ශරීරයක් ඇති වෙන කෙනෙකු දැක ‘පින්වතුනි, ඇතෙක්යයි’ කියේද?”

4 “උදායීනි, මහත්වූ ශරීරයක් ඇති ඇතෙකු හෝ දැක ජනතෙම ‘ඇතෙක්ය! ඇතෙක්ය!’ කියන්නේය. මහත්වූ ශරීරයක් ඇති අශ්වයකු හෝ දැක ජනතෙම ‘ඇතෙක්ය, ඇතෙක්යයි’ කියන්නේය. මහත්වූ ශරීරයක් ඇති ගොතෙකු හෝ දැක මහජනතෙම ‘ඇතෙක්ය! ඇතෙක්යයි’ කියන්නේය. උදායීනි, මහත්වූ ශරීරයක් ඇති සර්පයෙකු හෝ දැක මහජනතෙම

‘ඇතෙක්ය ඇතෙක්යයි’ කියන්නේය. මහත්වූ කඳක් ඇති ගසක් හෝ දැක මහජන තෙම ‘ඇතෙක්ය! ඇතෙක්යයි’ කියන්නේය. උදායීනි’ මහත්වූ ශරීරයක් ඇති මිනිසකු හෝ දැක මහජනතෙම ‘ඇතෙක්ය! ඇතෙක්යයි’ කියන්නේය.

5 “උදායීනි, එසේ නමුදු යමෙක් දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත ලෝකයෙහි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත ප්‍රජාවෙහි දෙවි මිනිසුන් අතරෙහි කයින් සිතින් හෝ වචනයෙන් වැරදි නොකෙරේද, මම ඔහුට ඇතෙක්යයි. (නාගයයි) කියමි.”

6 “ස්වාමීනි, පුදුමයකි. ස්වාමීනි හේ නොවූ දෙයකි යම් යහපත් වචනයක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද්දේය. (මෙහි 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ස්වාමීනි මම මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යහපත් වචනය මේ ගාථා වලින් අනුමෝදන් වෙමි

7. (i) “තමා විසින් දැමුනාවූ එකඟවූ නිවන් මගෙහි වසන්නාවූ සිත සන්සිඳවීමෙහි ඇළුනාවූ මනුෂ්‍යවූ සියලු ධර්මයන්ගේ පරතරට ගියාවූ සමාක් සම්බුද්ධවූ යමකු මනුෂ්‍යයෝ නමස්කාර කෙරෙද්ද, සියලු සංයෝජනයන් ඉක්මෙව්වා වූ ක්ලෙශ වනයෙන් නික්ම ක්ලෙශ වන රහිත නිර්වාණයට පැමිණියාවූ කාමයන් කෙරෙහි නික්මීමෙහි ඇලුනාවූ මේරු පර්වතයෙන් නිකුත් ස්වර්ණයට බඳු පැහැඇති උන්වහන්සේට දෙවියෝද නමස්කාර කරත්යයි මෙසේ අර්හත්වූ ඔබවහන්සේ සම්පයෙහි මා විසින් අසන ලද්දේය.

(2) “බුද්ධ නාගතෙම (ඇත්තෙම) අන්‍යවූ පර්වතයන් මැඩ බබලන්නාවූ හිමාලය පර්වත රාජයා සේ සියලු සත්වයන් ඉක්මවා බබලන සුලුය. නාග නම් ඇති එයට උතුම් අන්‍යයකු නැති සත්‍ය නම් ඇත්තේය.

(3) “යුෂ්මතුන්ට බුද්ධනාගයා ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. ඒ බුද්ධ නාගතෙම පාපය නොකරනසේක. බුද්ධ නාගයාගේ ශුද්ධශීලයද කරුණාවද යන දෙක පාදයෝ වෙත්.

(4) "ධුතංග සමාදානයද ආයථි මාර්ග ශීලයද යන දෙක බුද්ධ නාගයාගේ අනික් පාදයෝ වෙත්. ඒ මහෝත්තම තෙම ශ්‍රද්ධාමයවූ සොඬින් යුක්තය. අංග සයක් ඇති උපෙක්ෂාමයවූ දළයෙන් යුක්තවේ.

(5) "නිස ආදියට බෙල්ල ආධාර මෙන් බුද්ධනාගයාගේ සෙසු ධර්මයන්ට සිතිය ශ්‍රීවය වේ. බුද්ධනාගයාගේ සියලු ධර්මයන් දන්නාවූ සර්වඥතාඥාන නිස ඇත්තේ වේ. බුද්ධනාගයාගේ දහම් කොටස් පිරිසිඳ දැනගන්නාවූ දහම් සිතිවිලි නමැති සොඬ අග වන්නේය. ධ්‍යාන සමාධිය කුස නම් වන්නේය. ඒ බුද්ධ නාගයාහට විවේකය නමැති වාලධිය ඇත්තේය.

(6) "ඒ බුද්ධනාගතෙම ධ්‍යාන ඇත්තේය. ඵල සමාපත්තියෙහි ඇලීම ඇත්තේය. අධ්‍යාත්මයෙහි මනාව පිහිටවූ සිත් ඇත්තේය. බුද්ධ නාගතෙම වඩින්නේද එකඟවූයේය. සිටියේද එකඟවූයේය. බුද්ධනාගතෙම සැතපෙන්නේද එකඟවූයේය. වැඩසිටියේද එකඟවූයේය.

(7) "බුද්ධනාගතෙම සැතපෙන්නේද එකඟවූයේය. වැඩහුන්නේද එකඟවූයේය. බුද්ධනාගතෙම සෑම ඉරියව්වෙහිම සංවර ඇත්තේය. බුද්ධනාගයාගේ මේ සම්පූර්ණ බව වේ.

(8) "නිවැරදිවූ භෝජනයෙන් වළදනසේක. දොෂ සහිත භෝජනයන් නොවළදනසේක. වීචර පිණ්ඩපාතය ලැබ එකතුකොට තැබීම දුරුකරන්නේය.

(9) "කුඩාවූද මහත්වූද සංයෝජනයයි කියනලද සියලු සංසාර බන්ධනය සිඳ යම් යම් දිශාභාගයක වඩින සේකද, ලෝකික බලාපොරොත්තු නැතිවම වඩින සේක.

(10) "යම්සේ ජලයෙහි හටගත් පිරිසිදු සුවද ඇති සිත්කලුවූ හෙළ පියුම වැඩේද ජලයෙන් උඩම සිටිද එපරිද්දෙන්ම මේ ලෝකයෙහි මනාව උපන්නාවූ සර්වඥ තෙම සත්වයා කෙරෙහි නොඇලෙයි. ලෝකයා සමග ඇලී නොසිටිනසේක. ජලය හා නොගැටෙන පියුම මෙනි.

(11) “දැල්වෙන්නාවූ මහා ගිනිකඳ ගින්න වැඩීමට හේතු වන දේ නොලැබීමෙන් නිවේද, එමෙන්ම සංස්කාරයන් සන්සිද්ධ කල්හි නිවුනේයයි කියනු ලැබේ.

(12) අර්ථය අඟවන්නාවූ මේ උපමාව නුවණැත්තාවූ කාලුදායී ස්ථවිරයන් විසින් (මෙයට පෙර) දෙශනා කරණලදී. කාච්ඳායී ස්ථවිරයන් විසින් දෙශනා කරණ ලද බුද්ධ නාගයා මහෝත්තමයෝ විශෙෂයෙන් දැන ගන්නාහුය.

(13) “පහවූ රාගය ඇතිව පහවූ ද්වේෂය ඇති පහවූ මොහය ඇති සෙසු කෙලෙස් නැති බුද්ධනාගතෙම ශරීරය දුරුකරන්නේ ක්ලේශ පරිනිර්වාණයෙන් පිරිනිවි හෙයින් ස්කන්ධ පරිනිර්වාණයෙන්ද පිරිනිවෙන්නේය.”

44. මිගසාල සූත්‍රය:- 1. “ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන මිගඟාලා නම් උපාසිකාවගේ නිවාසය යම් තැනෙකද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ, පැනවූ අස්තෙහි වැඩහුන්න. ඉක්බිති මිගඟාලා උපාසිකාතොමෝ ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනහි පැමිණියාය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියාය. එසේ සිටියාවූ මිගඟාලා උපාසිකාතොමෝ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය සැළකළාය.

2. “ස්වාමීනි, ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්ස, යම්සේ වනාහි බ්‍රහ්මචාරීද අබ්‍රහ්මචාරීද යන දෙදෙනා පරලොව සමසම ගති ඇතිවන්නාහු යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වෙනස්වූ ධර්මයක් කෙසේ කෙසේ නම් දෙශනාකරණ ලද්දේද? (ii) ස්වාමීනි, පුරාණ නම් වූ මාගේ පියා ග්‍රාමය ධර්මයක්වූ මෙඵලුන සේවනයයෙන් බොහෝ ඇත්වූ බඹසර ඇත්තෙක්විය. හෙතෙම කාලක්‍රියා කළේ සකෘදාගාමී කෙනෙක්ව තුෂිත දිව්‍යලෝකයෙහි උපන්නේයයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණලදී. ස්වාමීනි, මට ප්‍රියවූ පිය පරම්පරාවෙන් පැවතෙන ගරුකටයුතු ඉසිදත්තතෙමේ ස්වකීය භාග්‍යාවගෙන් සතුටුවූ

අඛණ්ඩවාරීකෙනෙක් විය. හෙතෙමේද කාලක්‍රියාකළේ සකෘදාගාමීව කුෂිත දෙවිලොව උපන්නේයයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් (iii) දෙශනා කරණලදී. (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

“සොහොයුරිය, මෙසේම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනාකරණ ලද්දේද?” ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මිගඤාලා උපාසිකාවගේ නිවාසයෙන් පිණ්ඩපාතය රැගෙන අස්නෙන් නැගිට වැඩියහ.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ පිණ්ඩපාතයෙන් වැලකුනේ සවස් කාලයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණියහ. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ.

“ස්වාමීනි, මම පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන මිගඤාලා උපාසිකාවගේ නිවාසය යම්තැනකද එතැන්හි පැමිණියෙමි. පැමිණ, පැනවූ අස්නෙහි හිඳගතිමි. ස්වාමීනි, ඉක්බිති මිගඤාලා උපාසිකාතොමෝ මා යම්තැනකද එතැන්හි පැමිණියාය. පැමිණ මා වැඳ එකත්පසෙක සිටියාය. එකත්පසෙක සිටියාවූ මිගඤාලා උපිසාකා තොමෝ මට මෙය සැළකළාය. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) ස්වාමීනි, මෙසේ කීකල්හි මම මිගඤාලා උපාසිකාවට මෙසේ කීමි. ‘සොහොයුරිය මෙසේම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙශනා කරන ලද්දේද?’ යනුවෙනි.

4. “ආනන්දය, පුරුෂ පුද්ගලයන් තෝරා කීමේ නුවණෙහි මිගඤාලා උපාසිකාව මෝඩය, අව්‍යක්තය, ලාමක ප්‍රඥා ඇත්තිය. ආනන්දය, ලෝකයෙහි මේ පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් වෙති, කවර සදෙනෙක්ද? ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් හික්මුනේ යහපත් වාසය ඇත්තේ සඛණ්ඩවාරීන් හා එකතුව වාසයෙන් සතුටු වෙයි. හෙතෙම ඇසීමෙන්ද කටයුතු දේ නොකළේ වෙයි. බහුශ්‍රැත භාවයෙන්ද නොකළේ වෙයි. දෘෂ්ටියෙන්ද නොකළේ වෙයි. තැන්පත්වූ විමුක්තිය නොලබයි.

හෙතෙම කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු පිරිහීමට පැමිණෙයි. උසස් බව පිණිස නොපැමිණෙයි. භානගාමී වෙයි. විශෙෂගාමී නොවේ. ආනන්දය මේ ලොකයෙහි ඇතැම් කෙනෙක් හික්මුනේ යහපත් වාසය ඇත්තේ සබ්බමචාරීන් හා එකතුව විසීමෙන් සතුටු වෙයි. හෙතෙම ශ්‍රවණයෙන්ද කටයුතු දේ කළේ වෙයි. බහුශ්‍රැත භාවයෙන්ද කළේ වෙයි. දෘෂ්ටියෙන්ද අවබෝධ කළේ වෙයි. තැන්පත්වූ විමුක්තිය ලබයි. හෙතෙම කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු උසස් බව පිණිස යෙදෙයි. පිරිහීම පිණිස නොවේ. විශෙෂගාමී වෙයි. භානගාමී නොවේ. ආනන්දය, මෙහි නියම ප්‍රමාණය ප්‍රමාණ කළේය. මොහු හටද ඒ ධර්මයෝමය. අන්‍යයාටද ඒ ධර්මයෝමය.

5 “කුමක් හෙයින් එක් අයෙක් හීන වූයේද එක්අයෙක් උසස් වූයේද, ආනන්දය, මෙය ඔවුන්ට දිගු කලක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතියි. ආනන්දය, මෙහි යම් ඒ පුද්ගලයෙක් යහපත් හික්මීම් ඇත්තේ සැපවත් එකතුවීම් ඇත්තේ සබ්බමචාරීන් හා එකතුව විසීමෙන් සතුටුවෙයි. හෙතෙම ඇසීමෙන්ද කළයුතු දේ කළේ වෙයි තැන්පත්වූ විමුක්තියද ලබයි. ආනන්දය, මේ පුද්ගලයා මුලින් කී ඒ පුද්ගලයාට වඩා උසස් වූයේද ප්‍රණීතතර වූයේද වෙයි. එයට හේතු කවරේද? ආනන්දය මේ පුද්ගලයා ධර්මය නමැති කණ ඇති කර ගනියි. මේ පුද්ගලයා තථාගතයන් වහන්සේ හැර කවරෙක් දැන ගන්නේද? ආනන්දය, එහෙයින් පුද්ගලයන් ප්‍රමාණ නොකරන්න. පුද්ගලයන් කෙරෙහි ප්‍රමාණය නොගන්න මේ ලෝකයෙහි පුද්ගලයන් ප්‍රමාණයට ගන්නා පීඩාවට පැමිණේ. ආනන්දය, මම පුද්ගලයන් ප්‍රමාණ කරන්නෙමි. මා වැනි අන් කෙනෙක් හෝ ප්‍රමාණ කරන්නේය.

6. (i) “ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට ක්‍රොධය හා මානස පිහිටියාහු වෙද්ද, කලින් කල ඔහුට ලොභ ධර්මයෝ උපදිත්. ඔහු ඇසීමෙන්ද කටයුතු දේ නොකළේ වෙයි. (ii) බහුශ්‍රැත භාවයෙන්ද නොකළේ වෙයි. දෘෂ්ටියෙන්ද අවබෝධ නොකළේ වෙයි. තැන්පත් විමුක්තියද නොලබයි. හෙතෙම කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු පිරිහීමට පැමිණෙයි. උසස් බවට නොපැමිණෙයි. “භානගාමී වෙයි. විශෙෂගාමී නොවේ.”

7 “ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට ක්‍රොධය හා මානය පිහිටියාහු වෙද්ද කලින් කල ඔහුට ලොහ ධර්මයෝ උපදිත්. ඔහු ඇසීමෙන්ද කළයුතු දේ කළේ වෙයි. හෙතෙම කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු පිරිහීමට පැමිණෙයි. උසස්වීමට නොපැමිණෙයි. හානගාමී වෙයි. විශෙෂගාමී නොවෙයි.

8 “ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට ක්‍රොධය හා මානය පිහිටියාහු වෙද්ද කලින් කල ඔහුට වචන ඉපදීමට උපකාර වන විතර්කයෝ උපදිත්. (මෙහි 6 ඡෙදයේ (ii) කොටස යෙදිය යුතුයි.)

9 (i) “ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට ක්‍රොධය හා මානය පිහිටියාහු වෙද්ද කලින් කල ඔහුට වචන ඉපදීමට උපකාරවන විතර්කයෝ උපදිත්. (ii) ඔහු ඇසීමෙන්ද කළයුතු දේ කළේ වෙයි. (මෙහි 6 ඡෙදයේ (ii) යෙදිය යුතුයි.) විශෙෂගාමී වෙයි. හානගාමී නොවේ. ආනන්දය, මෙහි නියම ප්‍රමාණය ප්‍රමාණ කළේය. මොහුහටද ඒ ධර්මයෝමය. අන්‍යයාටද ඒ ධර්මයෝමය. ආනන්දය, මෙහි යම් පුද්ගලයෙකුට ක්‍රොධය හා මානය උපන්නාහු වෙද්ද, කලින් කල ඔහුට වචන ඉපදීමට උපකාරවන විතර්කයෝ උපදිත්. (මෙහි 9 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10 “ආනන්දය, පුරුෂ පුද්ගලයන් තෝරා කීමේ නුවණෙහි මීගඟලා උපාසිකාව මෝඩය, අව්‍යක්තය, ලාමක ප්‍රඥා ඇත්තිය. ආනන්දය, මේ පුද්ගලයෝ සයදෙන ලෝකයෙහි විද්‍යාමානවෙත්. ආනන්දය යම්බඳු ශීලයකින් පුරාණතෙමේ යුක්තවූයේ නම් එබඳු සීලයෙන් ඉසිදත්ත තෙමේ යුක්තවූයේය. මේ ලෝකයෙහි පුරාණතෙමේ ඉසිදත්තට වඩා ගතියෙන්ද වෙනස්ය. එබඳුවූ ප්‍රඥාවකින් පුරාණතෙම යුක්ත නොවූයේය. මේ ලෝකයෙහි ඉසිදත්තතෙමේ පුරාණට වඩා ගතියෙන්ද වෙනස්ය. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනා එක් අංගයකින් වෙනස්ය.”

45 දාළිද්දිය සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, ලෝකයෙහි කාම භොගියාට දිළිඳුකම දුකකි.”-“එසේය ස්වාමීනි,”

“මහණෙනි, යම් ඒ අසරණවූ දිළින්දෙක් වේ නම් ණය ගනියි. මහණෙනි, ලෝකයෙහි කාමභෝගියාට ගත් ණයදීමද දුකකි. අසරණවූ දිළින්දා ණය රැගෙන පොළිය දීමට පොරොන්දු වෙයි. මහණෙනි, පොළිය දීමද මේ ලෝකයෙහි අසරණවූ දිළින්දාට දුකකි.”-“එසේය, ස්වාමීනි.”

2 “මහණෙනි, යම් ඒ අසරණවූ දිළින්දා පොළිය අසා ඔහුට දොස් පැවරුවේ නමුදු කලක් එකතුවූ පොළිය නොදෙයි. මහණෙනි, චෝදනාවද ලෝකයෙහි කාමභෝගියාට දුකකි”--“එසේය, ස්වාමීනි.”

3 “මහණෙනි, යම් ඒ අසරණවූ දිළින්දා ඔහු පසුපස ගොස් දොස් කීවේ නමුදු නොදෙයි, මහණෙනි, ණය හිමියා ඔහු පසුපස යාමද ලෝකයෙහි කාමභෝගියාට දුකකි”--“එසේය ස්වාමීනි”

4 “මහණෙනි, යම් ඒ අසරණ දිළින්දා පසුපස ගොස් බැන්දේ නමුදු නොදෙයි. මහණෙනි, බන්ධනයද ලෝකයෙහි කාමභෝගියාට දුකකි.”--“එසේය ස්වාමීනි”

5 “මහණෙනි, එමෙන්ම යම් කිසිවෙකුට කුශල ධර්මයන්හි ශ්‍රද්ධාව නැත්තේද, කුශල ධර්මයන් නොකළේයයි ලජ්ජාව නැත්තේද, කුශල ධර්මයන් නොකළේයයි භය නැත්තේද, කුශල ධර්මයන්හි වීර්යය නැත්තේද, කුශල ධර්මයන්හි ප්‍රඥාව නැත්තේද, මහණෙනි, මෙය ආයථී විනයෙහි අසරණවූ දිළිඳුකමයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, යම් ඒ දිළින්දා කුශල ධර්මයන්හි ශ්‍රද්ධාව නැතිකල්හි ලජ්ජා, භය, වීර්ය, ප්‍රඥා, නැති කල්හි කයින් දුසිරිත් කරයි. වචනයෙන් දුසිරිත් කරයි. සිතින් දුසිරිත් කරයි. මේ ඔහුගේ ණය ගැනීමයයි කියමි.

6 හෙතෙම ඔහුගේ කාය දුශ්චරිතය (ii) වැසීමේ හේතුවෙන් පවිටු අදහස් ඇතිකරයි. මා අන්‍යයෝ නොදනිත්වායි සිතයි. (iii) කයින්ද උත්සාහ කෙරෙයි. හෙතෙම තමාගේ වාග් දුශ්චරිතය (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) වචනයෙන් කියයි. කයින් උත්සාහ කරයි. මෙය ඔහුගේ පොළිය වැඩිවීම යයි කියමි. ඔහුට ප්‍රියශීලි සබ්බන්තවාචිනු මෙසේ කීහ. මේ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ මෙසේ

කරන්නේ මෙසේ කියන්නේ වෙයි කියායි. මෙය ඔහුට ‘දොස්කීම’ යයි කියමි. ඔහු වනයකට ගොස් හෝ රුක්මුලකට ගොස් හෝ ජනසුන්‍රාස්ථානයකට ගොස් හෝ පසුතැවුන සිතින් ලාමකවූ අකුශල විතර්කයන්, රැස්කරයි. මේ ඔහුගේ “පසුපස යෑම” යයි කියමි. මහණෙනි, ඒ මේ දිලින්නදා කයින් වචනයෙන් හෝ සිතින් දුසිරිත් කොට කායයාගේ බිදීමෙන් මරණින් මතු අපාය බන්ධනයෙන් හෝ බැඳෙයි. තිරිසන් යෝනි බන්ධනයෙන් හෝ බැඳෙයි. මහණෙනි, මෙසේ දරුණුවූ මෙසේ කටුකවූ යම් ඒ නිරය බන්ධනයක් හෝ තිරිසන් යෝනි බන්ධනයක් හෝ ඇද්ද, ඒ සමාන නිරුත්තර නිර්වාණය ලැබීමට අනතුරු කරන්නාවූ එකද ධර්මයකුත් මම නොදක්නෙමි.

7. “මේ ලොකයෙහි ධනයෙන් දිලිඳුකමද ණය ගැනීමද දුක්යයි කියනු ලැබේ. දිලිඳුවූයේ ණයගෙන ඉල්ලනුලබන්නේ වෙහෙසට පැමිණෙයි.” එහෙයින් ඔහු පසුපස්සෙහි ලුහුබදිත්. බන්ධනයටද පැමිණේ. කාම ලාභය ප්‍රාර්ථනා කරන්නවුන්ට බන්ධනයද දුකකි. එපරිද්දෙන්ම ආයථී විනයෙහි යමෙකුගේ ශ්‍රද්ධාව නැත්තේද පාපයට ලජ්ජාව නැත්තේද පාපයට භය නැත්තේද පාප කර්මයෙහි විභාගයක් නැත්තේද කයින් වචනයෙන් හෝ සිතින් දුසිරිත් කොට මා නොදනීවායි කැමතිවේද, හෙතෙමි ඒ ඒ තැන්හි නැවත නැවත කයින්ද වචනයන්ද සිතින්ද පාපකර්මය වඩන්නේ කම්පාවේ.

‘පාප කර්ම ඇති ඒ අඥාන තෙම තමන්ගේ දුශ්චරිත දන්නේ කුශල් නොකළ බැවින් දිලිඳුවූයේ පෙරකළාවූ අකුශල් නමැති ණය ගෙන වොදනා කරණු ලබන්නේ වෙහෙසට පැමිණේ.

8. ‘එහෙයින් ගමෙහි හෝ නොහොත් වනයෙහි හෝ මොහුගේ සිත්තැවුල් වශයෙන් උපන්නාවූ දුක්වූ යම්බඳු කල්පනා සිත් නමැති ණය හිමියෝ ඔහු පසු පස්සෙහි ලුහු බදිත්.

“පාප කර්ම ඇති ඒ අඥාන තෙම තමන්ගේ දුශ්චරිතය දන්නේ එක්තරා තිරිසන් යෝනියකට ගොස් බැඳෙයි. නැවත නරකයෙහි හෝ බැඳෙයි.

“යම් හෙයකින් මේ නිරය බන්ධනය වනාහි දුක්යයි කියනු ලැබේද, එහෙයින් නුවණැත්තා වූ පණ්ඩිතතෙම දැහැමින් ලද්දාවූ භොගයන් දෙන්තේ සිත පහද වන්නේය.

ගෘහවාසයෙහි වසන්නාවූ ශ්‍රද්ධා ඇත්තවුන්ගේ මේ ආත්මයෙහි හිත පිණිසද පරලොව සැප පිණිසද දෙලොවෙහි ජයග්‍රහණය පිණිස මෙය හිතවේ.

“මෙසේ ගෘහස්ථයන්ගේ ත්‍යාගයයි නම්වූ මේ පිනවැඩේද එපරිද්දෙන්ම යමෙකුගේ ශ්‍රද්ධා ආයඝී විනයෙහි වැඩේද ලජ්ජාවෙන් යුක්ත සිත් ඇත්තේද, පාපය කෙරෙහි බියසුලු වූද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූද ශීලයෙන් හික්මුනාවූද මේතෙම ආයඝී විනයෙහි සුවසේ ජීවත්වේයයි කියනු ලැබේ

9. “නිරන්තරයෙන් සම්පූර්ණ වීයඝී ඇතිව පඤ්චනීවරණයන් හැර ධ්‍යාන තුන ඇසුරුකොට උපදනා සුවය ලැබ සතර වන ධ්‍යානය පිළිබඳ බලාපොරොත්තුවෙහි සිටීද ධ්‍යාන සතරට පැමිණ එකඟ සිත් ඇත්තේද ඥානය සිහිය යන දෙකින් යුක්තවූයේද මෙසේ තත්වූ පරිද්දෙන් දැන සියලු සංයෝජනයන් ක්ෂය කරන්නාවූ නිර්වාණයෙහි තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් නොගෙන මාර්ග සිත මනාකොට මිදේද, ඒ මනාකොට මිදුනාවූ රහතුන් වහන්සේගේ ඒකාන්තයෙන් සිහිකිරීමේ ඥානය ඇතිවේ.

10. “මාගේ භව සංයෝජනයන් නැතිකිරීම නම්වූ නිර්වාණයෙහි මිදීම වෙනස් කළ නොහැකිවේ. මේ මාර්ගඵල ඥානය වනාහි උත්තම ඥානයවේ. මෙය නිරුත්තර සුවයවේ. මෙය ශොක නැති රාග රජස් නැති උපද්‍රව නැති උතුම්වූ රාගාදී කෙලෙස් ණය නැති බව වේ.”

46 මහාවුන්ද සූත්‍රය:- 1 “මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි ආයුෂ්මත් මහාවුන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ වෙතිය රට සහජාතිය නම් ස්ථානයෙහි වාසය කරති. එකල්හි ආයුෂ්මත් මහා වුන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ‘ආයුෂ්මතුනිය’ හික්ෂුන් ඇමතුහ ‘ආයුෂ්මත්තිය’ ඒ හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් මහා වුන්ද ස්ථවිරයන්

වහන්සේට ප්‍රතිවචන දුන්හ. ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළහ.

2 “ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි ධර්මයෙහි යෙදෙන භික්ෂුහු ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුන් නොසතුටු කරවත්. මොවුහු ධ්‍යාන කරන්නෝ වෙමුයි සිතත්. දොස් කියත්. කුමක් නම් මොවුහු ධ්‍යාන කරත්ද, කෙසේ නම් මොවුහු ධ්‍යාන කරත්ද? යනුවෙනි, එහි ධර්මයෙහි යෙදෙන භික්ෂුහුද නොපහදිත්. ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුහුද නොපැහැදෙත්.

3. “බොහෝදෙනාට හිත පිණිස බොහෝදෙනාට වැඩ පිණිස දෙවිමිනිසුන්ගේ හිත පිණිස සැප පිණිස (ii) යෙදුනාහු නොවෙත්. මහණෙනි, මෙහි ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුහු ධර්මයෙහි යෙදෙන භික්ෂුන් නොසතුටු කරවත්. මොවුහු වනාහි ධර්මයෙහි යෙදෙන්නම්හ” ධර්මයෙහි යෙදෙන්නම්හ’යි උඩගුටු මානයෙන් යුක්තවූ, වපලවූ, මුඛරිවූ විසුරුන වචන ඇති සිහිමුළාවූ නොදැමුන භ්‍රාන්ත සිත් ඇති ප්‍රකෘති ඉන්ද්‍රිය ඇති මොවුහු කෙසේ නම් ධර්මයෙහි යෙදෙත්ද? කුමක් නම් යොදවත්ද? යනුවෙනි, මෙහි ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුහුද නොපහදිත්. ධර්මයෙහි යෙදෙන භික්ෂුහුද නොපැහැදෙත්. (මෙහි 3 (1) යෙදිය යුතුයි.) නොයෙදුනාහු වෙත්.

4 “ඇවැත්නි, මෙහි වනාහි ධර්මයෙහි යෙදෙන භික්ෂුන්ගේ ගුණය කියත්. ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුන්ගේ ගුණ නොකියත්. එහි ධර්මයෙහි යෙදෙන භික්ෂුහුද නොපහදිත්. ධ්‍යාන කරන භික්ෂුහුද නොපහදිත්. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි) නොයෙදුනාහු වෙත්.

5 “මෙහි වනාහි ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුව ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි යෙදෙන භික්ෂුන්ගේ ගුණ නොකියත්. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) නොයෙදුනාහු වෙත්.

6 “ඇවැත්නි, මෙහි මෙසේ භික්ෂිය යුතුයි. ‘ධර්මයෙහි යෙදෙන අපිද ධ්‍යාන කරණ භික්ෂුන්ගේ ගුණ කියන්නෙමු කියායි මෙහි යුෂ්මතුන් මෙසේ භික්ෂිය යුතුය. එයට හේතු කවරේද? ඇවැත්නි, යමෙක් අමෘතවූ නිර්වාණ ධාතුව කයින් ස්පර්ශ කොට

වෙසෙත්ද එබඳු ආශ්වයථීවත් පුද්ගලයෝ ලෝකයෙහි දුර්ලභයහ. ඇවැත්නි, එහෙයින් මෙහි මෙසේ හික්මිය යුතුය. ‘ධ්‍යාන කරන අපිද ධර්මයෙහි යෙදෙන හික්ෂුන්ගේ ගුණය කියන්නෙමු’ කියායි. ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි හික්මිය යුතුය. එයට හේතු කවරේද? යම්කෙනෙක් ගැඹුරු අර්ථපදය නුවණින් විනිවිද බලත්ද, එබඳු ආශ්වයථීවත් පුද්ගලයෝ ලෝකයෙහි දුර්ලභ වෙත්.”

47 මොලිය සිවක සූත්‍රය:- 1 “ඉක්බිති මෝලිය සිවක නම් පරිබ්‍රාජකතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කථාව නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ මෝලිය සිවක පරිබ්‍රාජකතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළකලේය.

2 “ස්වාමීනි, ධර්මය සාන්දෘෂ්ටිකය, ධර්මය සාන්දෘෂ්ටික යයි (තමා විසින්ම අවබෝධ කටයුතුයයි) කියයි. ස්වාමීනි, කවර කරුණකින් ධර්මය සාන්දෘෂ්ටිකවේද කල් නොයවා දෙන එල ඇත්තේ වේද, එව බලව’යි කියයුතුවේද, සමීපයට පැමිණිය යුතු වේද නුවණැත්තන් විසින් වෙන වෙන දැන ගත යුතුයයි කියාද?” යනුයි.

3 “එසේනම් සිවකය එයම මෙහිලා විචාරන්නෙමි. යම්සේ ඔබ ඉවසන්නෙහි නම් එසේ මෙය ප්‍රකාශ කරව. සිවකය, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? අධ්‍යාත්මයෙහි ඇත්තාවූ ලොභය ‘මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි ලෝභය ඇත්තේයයි’ දන්නෙහිද? අධ්‍යාත්මයෙහි නැත්තාවූ ලොභය ‘මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි ලෝභය නැත්තේයයි’ දන්නෙහිද? සිවකය, (ii) මෙසේ වනාහි ධර්මය සාන්දෘෂ්ටිකවූයේ වෙයි. අකාලික, එහිපස්සික ඔපනයික හා නුවණැත්තන් විසින් වෙන වෙනම දැනගත යුතු වෙයි.

4. සිවකය, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? අධ්‍යාත්මයෙහි ද්වේෂය, එසේම මෝහය, එසේම ලෝභධර්මය, ද්වේෂධර්මය, මෝහධර්මය යන මේ කෙලෙස් ඇති කල්හි ඇත්තාහුයයි දන්නෙහිද? නැතිකල්හි නැත්තාහුයයි දන්නෙහිද?”-“එසේය, ස්වාමීනි.”

5. "සිවකය, යම් හෙයකින් ඔබ අධ්‍යාත්මයෙහි ඇත්තාවූ මෝහධර්මය, 'මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි මෝහධර්මය ඇත්තේයයි' දන්නෙහිද? අධ්‍යාත්මයෙහි නැත්තාවූ මෝහධර්මය 'මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි මෝහධර්මය නැත්තේයයි' දන්නෙහිද? (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි. 2 අංගුත්තර නිකායේ චතුක්ක නිපාතයේ 10 අසුර වර්ගයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

48. සන්දිසික ධම්ම සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති එක්තරා බ්‍රාහ්මණයෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටුවිය යුතු සිහිකටයුතු කථාව නිමවා එකත්පස්ව හුන්නේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ ඒ බමුණුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළකළේය.

2. (මෙහි මේ වර්ගයේ 47 සූත්‍රයේ 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "එසේ නම් බමුණ මෙහිලා එයම විචාරන්නෙමි. යම්සේ ඔබ ඉවසන්නෙහි නම් එසේ මෙය ප්‍රකාශ කරව, බ්‍රාහ්මණය, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? ඇත්තාවූ අධ්‍යාත්මික රාගය මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි රාගය ඇත්තේයයි දන්නෙහිද, නැත්තාවූ අධ්‍යාත්මික රාගය මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි රාගය නැත්තේයයි දන්නෙහිද? පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙසේ ඔබ යම්හෙයකින් ඇත්තාවූ අධ්‍යාත්මික රාගය මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි රාගය ඇත්තේයයි දන්නෙහිද? නැත්තාවූ අධ්‍යාත්මික රාගය මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි රාගය නැත්තේයයි දන්නෙහිද? බමුණ, (මෙහි මේ වර්ගයේ 47 සූත්‍රයේ 3 (ii) යෙදිය යුතුයි)

4. "බ්‍රාහ්මණය, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? ඇත්තාවූ අධ්‍යාත්මික ද්වේෂය-මෝහය, කයෙහි නොහික්මීම, වචනයෙහි නොහික්මීම, සිතෙහි නොහික්මීම, ඇත්තාහුයයි දන්නෙහිද? නැත්තාවූ අධ්‍යාත්මික ද්වේෂය, මෝහය, කයෙහි නොහික්මීම, වචනයෙහි නොහික්මීම, සිතෙහි නොහික්මීම නැත්තාහුයයි දන්නෙහිද? බ්‍රාහ්මණය, (මෙහි මේ වර්ගයේ 47 සූත්‍රයේ 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. (2 අංගුත්තර නිකායේ චතුක්ක නිපාතයේ 10 අසුර වර්ගයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

49. බෙම-සුමන සූත්‍රය:- 1. එක්සමයෙක්හි භාග්‍යචතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ අනේපිඬු සිටාණන් විසින් කරවනලද ජේතවනාරාමයෙහි වාසයකරණ සේක. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් බෙම ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ආයුෂ්මත් සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේද භාග්‍යචතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැන්හි පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යචතුන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නාහ. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් බෙම ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යචතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළ කළේය.

2. “ස්වාමීනි, යම් ඒ හික්ෂුවක් කෙළෙසුන් නැතිකළේ සම්පූර්ණ කළ කටයුතු ඇත්තේ සිව්මගින් කළ කටයුතු නිමවූයේ බහාතබනලද කෙළෙස් බර ඇත්තේ පැමිණී යහපත ඇත්තේ හීන කළ හව බැඳුම් ඇත්තේ මිදීම මනාකොට දක්තේ (අර්හත්) පූජාවට සුදුසු වේද, (ii) උන්වහන්සේට මට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් හෝ සමයෙක් හෝ හීනයෙක් හෝ ඇත්තේයයි අදහසක් නොවෙයි.” ආයුෂ්මත් බෙම ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශ කළහ. ශාස්තෘන් වහන්සේ අදහසට එකඟවූ සේක.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් බෙම ස්ථවිරයන් වහන්සේ ශාස්තෘන් වහන්සේ මාගේ අදහසට එකඟවූ සේකැයි අස්නෙන් නැගිට භාග්‍යචතුන් වහන්සේ වැද ප්‍රදක්ෂිණාකොට බැහැර ගියහ.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් බෙම ස්ථවිරයන් වහන්සේ බැහැර ගොස් ටික වේලාවකින් ආයුෂ්මත් සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යචතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) උන්වහන්සේට මෙබඳු අදහසක් නොවෙයි. කෙබඳුද? “මට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් හෝ නැත්තේය. මට වඩා සමානයෙක් හෝ නැත්තේය. මට වඩා හීනයෙක් හෝ නැත්තේය යනුවෙනි.” ආයුෂ්මත් සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශ කළහ. ශාස්තෘන්වහන්සේ අදහසට එකඟවූ සේක.

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුමන ස්ථවිරයන්වහන්සේ මාගේ අදහසට ශාස්තෘන්වහන්සේ එකඟවූ සේකැයි අස්නෙන් නැගිට

බැහැර ගියහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් බෙම ස්ථවිරයන් වහන්සේද, සුමන ස්ථවිරයන් වහන්සේද බැහැර ගොස් ටික වේලාවකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන් ඇමතුසේක. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි කුලපුත්‍රයෝ (දැනීම) නොහොත් රහත් බව ප්‍රකාශකරන්. තෙමේ නොපැමිණි අර්ථයද දක්වන ලදී. එසේනමුදු ඇතැම් හිස්පුරුෂයෝ සිනහවෙන්නාහු අතිකක් ප්‍රකාශ කෙරෙත්යයි සිතමි. පසුව ඔවුහු විපතට පැමිණෙත්.

"උසස් පුද්ගලයන් කෙරෙහි නොඑළඹෙත්, හීන පුද්ගලයන් කෙරෙහි නොඑළඹෙත්. සමාන පුද්ගලයා කෙරෙහිද නොඑළඹෙත්. ඒ ක්ෂීණාශ්‍රවයන් වහන්සේ අර්හත් මාර්ගයෙන් ක්ෂයවූ ජාති ඇත්තිය. වැස නිමවනලද මාර්ග බුන්මවය්‍යා ඇත්තේ සියලු සංයෝජනයන් කෙරෙන් විශෙෂයෙන් මිදුනාහු හැසිරෙත්."

50. සංවර විපන්න සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඉන්ද්‍රිය සංවරය නැති කල්හි විපතට පත් ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇත්තහුට ශීලයට හේතු නැත්තේවේ. ශීලය නැති කල්හි විපතට පත් ශීලය ඇත්තහුට සමයක් සමාධියට හේතු නැත්තේ වේ. සමයක් සමාධිය (මනාකොට සිත එකඟ කිරීම) නැතිකල්හි ඇතිතතු දැනීමේ නුවණට හේතු නැත්තේ වේ. ඇතිතතු දැනීමේ නුවණ නැති කල්හි ක්ලේශයන්ගෙන් නොඇලීමට හේතු නැත්තේ වේ. ක්ලේශයන්ගෙන් නොඇලීමට හේතු නැතිකල්හි විමුක්ති ඥානදර්ශනයට හේතු නැත්තේ වේ.

2. "මහණෙනි, යම්සේ ගසක අතු කොළ විපතට පත් වූයේද ඒ ගසේ පතුරද සම්පූර්ණ බවට නොපැමිණේ සිවියද සම්පූර්ණ බවට නොපැමිණේ. එලයද සම්පූර්ණ බවට නොපැමිණේ. අරටුවද සම්පූර්ණ බවට නොපැමිණේ. එමෙන්ම (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇති කල්හි ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇත්තහුට ශීලයට හේතු ඇත්තේ වේ. ශීලය ඇති කල්හි, ශීල සම්පන්නහුට සමයක් සමාධියට හේතු ඇත්තේ වේ. සමයක් සමාධිය ඇති කල්හි, සමයක් සමාධිසම්පන්නහුට ඇතිතතු

දැනීමේ නුවණට හේතු ඇත්තේ වේ. ඇතිතකු දැනීමේ නුවණ ඇතිකල්හි කෙළෙසුන්ගෙන් කළකිරීම ඇත්තේ වේ. කෙළෙසුන්ගෙන් කළකිරීම ඇති කල්හි විමුක්ති ඥාන දර්ශනයට හේතු ඇත්තේ වේ.

4 "මහණෙනි, ගස අතු හා කොළ ඇති කල්හි පතුරද සම්පූර්ණ බවට පැමිණේ. සිවියද සම්පූර්ණ බවට පැමිණේ. එලයද සම්පූර්ණ බවට පැමිණේ අරටුවද සම්පූර්ණ බවට පැමිණේ. එපරිද්දෙන්ම (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

51. අස්සුත සවන සූත්‍රය:- 1. "ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනහි පැමිණියේය. පැමිණ, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටුවිය යුතු සිහි කටයුතු කථාව නිමවා එකත් පසෙක හුන්තේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය ප්‍රකාශ කළහ.

2. "ඇවැත් ශාරීපුත්‍රයීනි, කොපමණකින් හික්ෂුව නොඇසුවා වූද ධර්මය අසාද, ඇසුවා වූද ධර්මය අමතකවීමට නොයෙද, ඔහුගේ යම් ධර්මයෝ පෙර සිතින් ස්පර්ශ කරණ ලද්දේ එයද රැස්කරන්ද නොදන්නා ලද්දද දැනිනිද?" යනුයි. ආයුෂ්මත් වූ ආනන්ද ස්ථවිර තෙම බහුශ්‍රැතවූයේ ආයුෂ්මත් වූ ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේටම එය වැටහේවා."

3. "එහෙයින් ආයුෂ්මත් වූ ශාරීපුත්‍රයෙනි, මනාකොට අසනු මැනවි. ප්‍රකාශ කරන්නෙමි."-"එසේය ඇවැත්නිසි" ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශ කළහ

4. "ඇවැත්නි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුව (ii) සූත්‍රය, ගෙයාය, වෙයාකරණය, ගාථාය, උදානය, ඉතිවුත්තකය, ජාතකය, අද්භූත ධර්මය, වෙදල්ලය යන ධර්මයන් ප්‍රගුණ කරයිද ඇසුවා වූ දැරුවා වූ ධර්මයන් අනුන්ට විස්තර වශයෙන් කියවාද, ඇසුවා වූ දැරුවා වූ ධර්මයෝ ශබ්දනගා කියවයිද, ඇසුවා වූ දැරුවා වූ

ධර්මයෝ සිතින් කල්පනා කරයිද, විචාරයිද ඒ අනුව සිත යොදවාද, (iii) යම් ආවාසයක බොහෝ දේ දන්නා පැමිණි ධර්මය ඇත්තාවූ ධර්මධරවූ විනයධරවූ ප්‍රාතිමෝක්ෂයන් දන්නාවූ ස්ථවිර භික්ෂුහු වෙසෙත්ද ඒ ආවාසයෙහි වස් ඵලඹේද උන්වහන්සේලා වෙත කලින් කල අවුත් 'ස්වාමීනි, මෙය කෙසේද, මෙහි අර්ථය කෙසේදැයි' විචාරද්ද ප්‍රශ්න කෙරෙත්ද, ඒ ආයුෂ්මත්වරු ධර්මයාගේ නොදන්නා තැන් කියාදෙත්. ගැඹුරුතැන් ලිහිල්කර දෙත්. නොයෙක් සැක ඇති ධර්ම පදයන්හි සැක නැතිකර දෙත්. ශාරීපුත්‍රය, මෙතෙකින් වනාහි භික්ෂුව නො ඇසූ ධර්මය අසයි. ඇසුවාවූ ධර්මය අමතක නොකර ගනියි. ඔහුගේ යම් ධර්මයෝ පෙර සිතින් ස්පර්ශ කරණ ලද්දේ එයද රැස්කරත්. නොදන්නා ලද්ද දැනගනියි."

5. "ආනන්දයෙනි, පුදුමයකි. ආනන්දයෙනි, පෙර නොවූ දෙයකි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේ විසින් යහපත් ප්‍රකාශයක් කරණලදී. අපි මේ ධර්ම සයින් යුක්තවූ ආනන්ද ස්ථවිරයන් සිහිපත්කර ගනිමු. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම (මෙහි 4 (ii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි) ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම යම් ආවාසයක බහුශ්‍රැතවූ ධර්මයට පැමිණියාවූ, ධර්මධරවූ, විනයධරවූ, ප්‍රාතිමෝක්ෂයන් දරන්නාවූ ස්ථවිර භික්ෂුහු වෙසෙත්ද, ඒ ආවාසයෙහි වස් වෙසෙයි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම කලින්කල උන්වහන්සේලා වෙත ගොස් 'ස්වාමීනි, මෙය කෙසේද? මෙහි අර්ථය කෙසේදැයි? විචාරයි. ප්‍රශ්න කරයි. ආයුෂ්මත්වූ ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට උන්වහන්සේලා විස්තර නොවූ දෙය විස්තර කරත්. ගැඹුරු දෙය ලිහිල්කොට දෙත්. නොයෙක් සැකකටයුතු ධර්මයන්හි සැක නැති කොට දෙත්."

52. ඛන්තියාධිප්පාය සූත්‍රය:- 1. 'ඉක්ඛිති ජානුස්සෝති බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු කථාව නිමවා එකත්පසෙක හුන්තේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ජානුස්සෝති බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍රාවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළේය.

2. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, රාජවංශිකයෝ (ii) කුමක් බලාපොරොත්තුවන්නහුද, කුමක් විචාරන්නෝද? කවර අධිෂ්ඨානයක් ඇත්තෝද? කවරකට ආලය ඇත්තෝද? කවර අවසානයක් ඇත්තෝද?

3. "බ්‍රාහ්මණය, රාජවංශිකයෝ භොගයන් බලාපොරොත්තු ඇත්තෝය. නුවණ විචාරන්නෝය. බලය අධිෂ්ඨාන කොට ඇත්තෝය. පොළොවට ආලය ඇත්තෝය. සම්පත් කෙළවරකොට ඇත්තෝය."

4. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණයෝ (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. "බ්‍රාහ්මණය, බමුණෝ භොගය බලාපොරොත්තු ඇත්තෝය. නුවණ විචාරන්නෝය, මන්ත්‍ර අධිෂ්ඨානකොට ඇත්තෝය. යාගයෙහි ආලය ඇත්තෝය, බ්‍රහ්මලෝකය කෙළවරකොට ඇත්තෝය.

6. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ගෘහපතීහු (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "බ්‍රාහ්මණය, ගෘහපතීහු භොගය බලාපොරොත්තු ඇත්තෝය, යාගය විචාරන්නෝය, ශිල්පය අධිෂ්ඨානකොට ඇත්තෝය කර්මාන්තයෙහි ඇලුනෝය. නිමවූ කර්මාන්තය අවසන්කොට ඇත්තෝද වෙති."

8. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ස්ත්‍රීතොම (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9. "බ්‍රාහ්මණය, ස්ත්‍රීය පුරුෂයන් බලාපොරොත්තු ඇත්තීය. අලංකාරය විචාරන්නීය, පුත්‍රයින් අධිෂ්ඨානකොට ඇත්තීය. ස්වාමියා ආලයකොට ඇත්තීය, සම්පත් කෙළවර කොට ඇත්තීය.

10. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, සොරු (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

11. "බ්‍රාහ්මණය, සොරුවනාහි, ගැණීම බලාපොරොත්තු වන්නෝය, පැහැරගැන්ම විචාරන්නෝය. කෙරාටිකකම

අධිෂ්ඨානකොට ඇත්තෝය, අන්ධකාරයට ආලය කරන්නෝය නොදැක්ම (අසුනොවීම) කෙළවරකොට ඇත්තෝය.

12. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ශ්‍රමණයෝ (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

13. "බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණයෝ වනාහි ඉවසීම හා කීකරුකම බලාපොරොත්තු ඇත්තෝය. නුවණ විචාරන්නෝය, ශීලය අධිෂ්ඨානකොට ඇත්තෝය. කිසිවක ඇලීම නැත්තෝය නිර්වාණය කෙළවරකොට ඇත්තෝය.

14. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, පුදුමයකි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, පෙර නොවූ දෙයකි. ක්ෂත්‍රියයන්ගේ (ii) බලාපොරොත්තුවද, විචාරයද අධිෂ්ඨානයද, ආලයද, අවසානයද භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ දැනිය (iii) බ්‍රාහ්මණයන්ගේ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ගෘහපතියන්ගේ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ස්ත්‍රීයගේ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සොරුන්ගේ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශ්‍රමණයන්ගේ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) බලාපොරොත්තුවද, විචාරයන්ද, අධිෂ්ඨානයන්ද, ආලයන්ද, අවසානයන්ද භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ දැනිනි.

15. (මේ ඡේදය 2 අංගුත්තර නිකායේ චතුක්ක නිපාතයේ 10 අසුර වර්ගයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙහි.)

53. උභයන්ඵසමධිගාහ සූත්‍රය:- 1, ඉක්බිති එක්තරා බ්‍රාහ්මණයෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනකද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය, සතුටුවියයුතු සිහිකටයුතු කථාව නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේය, එකත්පසෙක හුන්නාවූ ඒ බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළකලේය.

2. 'ස්වාමීනි, එකම ධර්මයක් වඩනලද්දේ බොහෝසේ පුරුදුකරණ ලද්දේ මෙලොව වැඩද පරලොව වැඩද යන දෙකම ලබාගන්නේ නම් එබඳු ධර්මයක් ඇත්තේද?

"බ්‍රාහ්මණය, එකම ධර්මයක් වඩනලද්දේ බොහෝසේ පුරුදුකරන ලද්දේ මෙලොව වැඩද, පරලොව වැඩද ලබා ගන්නේ නම් එබඳු ධර්මයක් ඇත්තේමය.

3. “ස්වාමීනි, ඒ ධර්මය කවරේද?

4. “බ්‍රාහ්මණය, අප්‍රමාදය යන එකම ධර්මය වඩනලද්දේ බොහෝ සේ පුරුදු කරණලද්දේ මෙලොව වැඩිද පරලොව වැඩිද යන දෙකම ලබාගනියි. (ii) යම් ඒ ඇවිදින සියලුම සතුන්ගේ පියවර ඇත් පියවරෙහි ඇතුල්වේද ඇත්පියවර ඒ සියල්ලන්ගෙන් ශ්‍රේෂ්ඨවෙයි. එමෙන්ම බමුණ, මේ අප්‍රමාදය නම් එකම ධර්මය වඩනලද්දේ බොහෝසේ පුරුදුකරණ ලද්දේ මෙලොව වැඩිද පරලොව වැඩිද ලබාගනියි.

5. “බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ උස්වූ ගෙයක වක්වූ යටලී ඇද්ද ඒ සියල්ලම ගෙය පිහිටකොට ඇත්තෝද ගෙය දෙසට නැමුනෝද ඒ සියල්ලට වඩා ඒ උස්ගෙයම ප්‍රධානවේද? එපරිද්දෙන්ම (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) බ්‍රාහ්මණය, සැවැන්න (කොළ) කපන්නෙක් සැවැන්න කපා අගින් අල්වාගසාද, සොලවාද එමෙන්ම බ්‍රාහ්මණය, (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) බ්‍රාහ්මණය යම්සේ අඹ පොකුරකින් නටුවෙන් ගිලිහී වැටුන යම් ඒ අඹත් අර පොකුරටම අයත්වේද එමෙන්ම (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ සියලුම ප්‍රදේශ රජවරු සක්විති රජුට යටත්වූවාහු වෙත්ද ඒ රජවරුන්ට වඩා වක්‍රවර්ති රජ ශ්‍රේෂ්ඨ වේද එමෙන්ම (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) බමුණ සියලුම තාරකාවන්ගේ ආලෝකය වන්ද්‍රයාගේ ආලෝකයෙන් දහසය වන කලාවටවත් නොඅගිද ඒවාට වඩා වන්ද්‍රයාගේ ආලෝකය ප්‍රධානවේද, එපරිද්දෙන්ම (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) බ්‍රාහ්මණය, මේ එකම ධර්මය වඩනලද්දේ බොහෝ වශයෙන් පුරුදුකරණ ලද්දේ මෙලොවද පරලොවද වැඩි සිදුකරයි.”

6. (මේ ඡේදය 2 අංගුත්තර නිකායේ චතුක්ක නිපාතයේ 10 අසුර වර්ගයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙහි.)

54. ජාති භූමිය ධම්මික සූත්‍රය:- 1. “එක් කාලයෙක්හි භාග්‍යචතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ගිජුකුළු පව්වෙහි වාසය කරණසේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් ධම්මික ස්ථවිරතෙමේ ආවාස සතක් ඇති මුළු ජාති භූමියෙහිම ආවාස භාරව සිටී.

2 “එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ ආගන්තුග හික්ෂුනට වෛර කරයි, බනියි, හිංසා කරයි, වචන වලින් විදියි,

කොප කරවයි. ආගන්තුග භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ධම්මික තෙරුන් විසින් වෛර කරණු ලබන්නාහු බනිනු ලබන්නාහු වෙහෙස කරණු ලබන්නාහු වචනයෙන් විදිනු ලබන්නාහු කොප කරවනු ලබන්නාහු පිටවී යත්. නො නවතිත්. ආවාසය හිස් වෙයි.

3. “ඉක්බිති ජාති භූමියෙහි වූ උපාසකයන්ට අපි වනාහි භික්ෂු සංඝයා සිවුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් බඩුවලින් උපස්ථාන කළෝ වෙමු. නමුත් ආගන්තුග භික්ෂුහු පිටවී යත්. නොනවතිත්. ආවාසය හිස් වෙත්. යම් කරුණකින් ආගන්තුග භික්ෂුහු පිටවී යත්ද නොනවතිත්ද ආවාසය හිස්වෙත්ද ඊට හේතු කවරේද? ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේද?

4. “ඉක්බිති ජාති භූමික උපාසකවරුන්ට මේ ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ ආගන්තුග භික්ෂුන්ට වෛර කරයි. බනියි, වෙහෙස කරයි, වචනයෙන් විදියි, කොප කරවයි. ඒ ආගන්තුග භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ධම්මික තෙරුන් විසින් වෛර කරණු ලබන්නාහු බනිනු ලබන්නාහු වෙහෙස කරණු ලබන්නාහු වචනවලින් විදිනු ලබන්නාහු කොප කරවනු ලබන්නාහු පිටවී යත්, නොනවතිත්. ආවාසය හිස් වෙයි. අපි ආයුෂ්මත් ධම්මික තෙරපන්නෙම් නම් යෙහෙකැයි සිතුව.”

5. ඉක්බිති ජාති භූමියෙහි වූ උපාසකයෝ ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියාහුය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ධම්මිකට “ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ මේ ආවාසයෙන් බැහැර යේවා ඔබගේ මෙහි විසීමෙන් පලක් නැතැයි” කීවාහුය.

6. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අනික් ආවාසයකට ගියේය. එහිද ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ ආගන්තුග භික්ෂුන්ට (මේ සූත්‍රයේම 2-3-4-5-6 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

7. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ ඒ ආවාසයෙන්ද අනික් ආවාසයකට ගියේය. (මේ සූත්‍රයේම 2-3-4-5 ඡේද යෙදිය යුතුයි.) ජාති භූමියෙහි ආවාස සතින්ම තෙරපන්නෙම් නම් යෙහෙකැයි සිතුව.

8. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ධම්මිකට ජාති භූමියෙහිවූ උපාසකයන් විසින් ජාති භූමියෙහිවූ සම්පූර්ණ ආවාස සතින්ම මා තෙරපනු ලැබීම්. දැන් කොහි යන්තෙමිදැයි මේ සිත විය.

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ධම්මික මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි යන්තෙමි නම් යෙහෙකැයි සිතුවේය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ධම්මිකතෙමේ පාත්‍ර සිවිරු ගෙන රජගහ නුවර යම් තැනෙක්හිද එහි ගියේය. ක්‍රමක්‍රමයෙන් රජගහ නුවර ගිජුකුළු පව්ව යම් තැනෙක්හිද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ආයුෂ්මත් ධම්මිකට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'ධම්මිකය' දැන් කොහි සිට එන්තෙහිදැයි ඇසූසේක. ස්වාමීනි මම ජාති භූමික උපාසකවරුන් විසින් සියලුම ආවාස සතින්ම බැහැර කරණ ලද්දේ වෙයි. ධාර්මිකය කම් නැත. යම්බඳුවූ ඔබ ඒ ඒ තැනින් බැහැර කරත් නම් මින් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක්ද, ඒ ඒ තැනින් බැහැර කළ ඔබ මා සමීපයටම ආවෙහිය.

10 "ධම්මිකය පෙරවූ දෙයක් කියමි. මුහුදු යන වෙළෙන්දෝ පරතෙර දක්නා පක්ෂියෙකු රැගෙන නැවෙන් මුහුදට වදිත්. පරතෙර නොදක්නා නැවින් ඔව්හු පරතෙර දක්නා පක්ෂියා මුදවා හරිත්. හෙතෙම යන්තේම පෙරදිගට යයි. බටහිර දිගට යයි. උතුරු දිගට යයි. දකුණු දිගට යයි උඩට යයි. අනුදිගට යයි. ඉදින් හෙතෙම හාත්පස පරතෙර දකීද එසේ ගියේම විය හෙතෙම ඉදින් හාත්පස පරතෙර නොදකීද ඒ නැවටම ආපසු එයි.

11. "ධම්මිකය එසේම යම්බඳුවූ තෝ ඒ ඒ තැනින් බැහැර කෙරෙත්ද ඒ ඒ තැනින් බැහැර කරණ ලද ඒ නුඹ මා සමීපයටම එන්තෙහිය. ධම්මිකය පෙර සිදුවූවක් කියමි. කුරු රජහට සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් අතු පසක් ඇති, සිහිල් සෙවන ඇති, යහපත්වූ නුග ගසක් විය ධම්මිකය, සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුගයට දොළොස් යොදුනක් වැසුනේ වේ. යොදුන් පසක් මුල් වලට හා අරටු වලට යටවිය. ධම්මිකය සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුග ගසට පිලවුන් නැති

මීවදයක් යම්සේද එපමණ මහත් ලාස් ප්‍රමාණ ගෙඩි වූහ. ධම්මිකය සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුග රුකේ එක් කඳක් අන්තඃපුරය සහ රජු පරිභොග කරයි. එක් කඳක් හට සෙනාව පරිභොග කරයි. එක් කඳක් නියම්ගම් දනවූ වැස්සෝ පරිභොග කරයි. එක් කඳක් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ පරිභොග කරත්. එක් කඳක් මාග පක්ෂිහු පරිභොග කරත්. ධම්මික සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුග රුකේ ගෙඩි කිසිවෙක් නොරකියි. ඔවුනොවුන්ගේ ගෙඩි නොපෙළුත්.

12. “ධම්මිකය, එක්තරා පුරුෂයෙක් සුප්‍රතිෂ්ඨ නුගරුකේ එල ඇතිතාක් අනුභව කොට අතු කඩා ගියේය. ධම්මිකය ඉක්බිති සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුග රුකෙහි අධිගෘහිත දෙවතාවාට ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයාපීයි. ඒකාන්තයෙන් පුදුමයි. යම් පවිකාර මනුෂ්‍යතෙම සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුග ගසේ යම්තාක් ගෙඩි කා අතු කඩා යයි. සුප්‍රතිෂ්ඨ නුගරුක මත්තෙහි ගෙඩි නො උපදවන්නේ නම් යෙහෙකැයි මෙසේ සිතුවේය. ධම්මිකය, සුප්‍රතිෂ්ඨ නුගගස මත්තෙහි ගෙඩි නුදුන්නේය. ධම්මිකය, ඉක්බිති කුරුරජ ගක්‍ර දෙවේන්ද්‍රයා යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ සක්දෙව් රජහට ‘නිදුකානෙනි, දැන් දන්නෙහිද? සුප්‍රතිෂ්ඨ නුග ගස ගෙඩි හටනොගනියයි’ කීයේය.

“ධම්මිකය ඉක්බිති සක්දෙව් රජතෙම යම්සේ වහා වැහි වලාවක් ඇවිත් සුප්‍රතිෂ්ඨ නුග ගස හෙළුවේද මුලින් උදුරා දැමීමේද එබඳු ඉර්ධියක් පැවේය.

13. “ධම්මිකය, ඉක්බිති සුප්‍රතිෂ්ඨය නම් නුග ගසෙහි අධිගෘහිත දෙවතාවා දුක්වූයේ නොසතුටු සිත් ඇතිවූයේ කඳුළු පිරුණු ඇස් ඇත්තේ අඬමින් එකත්පසෙක සිටියේය. ධම්මිකය, ඉක්බිති සක්දෙව් රජතෙම සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුග ගසෙහි අධිගෘහිත දෙවතාවා යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ, සුප්‍රතිෂ්ඨ නුග ගසෙහි අධිගෘහිත දෙවතාවාට ‘දේවතාවා, නුඹ දුක්ව, නොසතුටුව, කඳුළු පිරුණු ඇසින් යුක්තව, අඬමින් එක් පැත්තකට වී සිටින්නෙහිදැයි’ ඇසීය. ‘නිදුකානෙනි, එසේමය. මහත් වැහිවලාවක් ඇවිත් විමන හෙලූයේය. මුලින් උදුරා දැමීමේයයි’ කීයේය.

‘දෙවතාව, කීමෙක්ද වෘක්ෂයන්ගේ ස්වභාවයෙහි සිටියාවූ (ගස) මහත් වැහිවලාවක් විත් විමන හෙළවාහුද, මූලින් උදුරා දැමීමේදැයි’ ඇසීය. ‘නිදුකානන්වහන්ස, කෙසේ වෘක්ෂය වෘක්ෂ ධර්මයෙහි පිහිටියේවේදැයි’ ඇසීය. ‘දෙවතාවෙනි, මේ ලොකයෙහි ගසක මුල් මූලින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෝ ගෙනයත්. පොත්ත පොතුවලින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෝ ගෙනයත්. කොළ කොළවලින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෝ ගෙනයත්. මල මල්වලින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෝ ගෙනයත්. ගෙඩි ගෙඩිවලින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෝ ගෙනයත්. ඒ කරණකොටගෙන දෙවතාවා විසින් නොසතුටු බවක්වත් නොඉවසීමක්වත් නොකට යුතුය. දෙවතාවෙනි මෙසේ වනාහි වෘක්ෂය වෘක්ෂධර්මයෙහි සිටියේ වේයයි’ කියේය.

‘මා විසින් වෘක්ෂ ධර්මයෙහි නො පිහිටි (වෘක්ෂය) මහත් වැහිවලාවක් පැමිණ විමන හෙළයේ මුල් උදුරණලද්දක් කෙළෙමියි’ කියේය. ‘දෙවතාව’ ඉදින් තොප වෘක්ෂ ධර්මයෙහි පිහිටන්නේ නම් තොපගේ විමන වන්නේය පෙර වූ සේ වේ.’

14. “ධම්මිකය, ඉක්බිති සක්දෙවරජතෙම යම්සේ මහත් වැහිවලාවක් විත් සුප්‍රතිෂ්ඨ නම් නුගගස එසවූයේද එවැනි සෘද්ධියක් පැවේය. පොත්ත සහිත මුල් සහිත වූවාහුය. ධම්මිකය, එසේම ශ්‍රමණ ධර්මයෙහි සිටි නුඹව ජාතිභූමකවූ උපාසකයෝ සියළු ජාතිභූමියෙහි වූ ආවාස සතින්ම නුඹ බැහැරකළාහුද.”

15. “ස්වාමීනි, කෙසේ නම් ශ්‍රමණතෙමේ ශ්‍රමණ ධර්මයෙහි සිටියේවේද, ධම්මිකය, මේ ශාසනයෙහි ශ්‍රමණතෙම ආක්‍රොශ කරන්නාට ආපසු ආක්‍රොශ නොකෙරේද, වෙර කරන්නාට නැවත වෙර නොකෙරේද, කොලාහලකරන්නාට නැවත කෝලාහල නොකෙරේද, ධම්මිකය, මෙසේ වනාහි ශ්‍රමණතෙම ශ්‍රමණ ධර්මයෙහි පිහිටියේ වේ. ස්වාමීනි, ශ්‍රමණ ධර්මයෙහි නොපිහිටි මාව ජාතිභූමියෙහිවූ උපාසකයෝ ජාති භූමියෙහිවූ ආවාස සතින් නෙරපූයේයයි” කියේය.

16. “ධම්මිකය, පෙර වූ දෙයක් කියමි. පව් සෝදන තොටුපොලක, කාම සම්පත් අනුභව නොකරණ සුනෙත්‍ර නම්

ශාස්තෘකෙනෙක් විය. (ii) ධම්මිකය, සුනෙත්‍ර ශාස්තෘවරයාගේ නොයෙක් ශ්‍රාවකයන් සිය ගණනක් වූහ. සුනෙත්‍ර ශාස්තෘ තෙමේ ශ්‍රාවකයන්ට බ්‍රහ්ම ලෝකයට යාමට ධර්ම දෙශනා කරයි. ධම්මිකය, බ්‍රහ්ම ලෝකයට යාමට ධර්මදෙශනා කරණ සුනෙත්‍ර ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි යම් කෙනෙක් හිත නොපැහැද වූවාහුද ඔව්හු ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති නපුරු ගති ඇති වහා වැටෙන නරකයෙහි ඉපදුනාහුය.

යම් කෙනෙක් බ්‍රහ්මලෝකයට යාමට ධර්මදෙශනා කරණ සුනෙත්‍ර ශාස්තෘන්වහන්සේගේ දෙශනාවල සිත පැහැදෙව්වාහුද ඔව්හු ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලෝකයෙහි ඉපදුනාහුය.

17. "ධම්මිකය, පෙර 'මුග්ගපක්ඛ' නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. (මෙහි 16 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'සුනෙත්‍ර' වෙනුවට 'මුග්ගපක්ඛ' යයි වෙනස් කළ යුතුයි.)

18. "ධම්මිකය, පෙර 'අරණෙමි' නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. (මෙහි 16 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'සුනෙත්‍ර' වෙනුවට 'අරණෙමි' යයි වෙනස් කළ යුතුයි.)

19. "ධම්මිකය, පෙර 'කුද්දාලක' නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. (මෙහි 16 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'සුනෙත්‍ර' වෙනුවට 'කුද්දාලක' යයි වෙනස් කළ යුතුයි.)

20 "ධම්මිකය, පෙර 'හත්ථිපාල, නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. (මෙහි 16 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'සුනෙත්‍ර' වෙනුවට 'හත්ථිපාල' යයි වෙනස් කළ යුතුයි.)

21. "ධම්මිකය, පෙර 'ජොතිපාල' නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. (මෙහි 16 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'සුනෙත්‍ර' වෙනුවට 'ජොතිපාල' යයි වෙනස් කළ යුතුයි.)

22. "ධම්මිකය, ඒ කුමකැයි හඟින්නේද, (ii) යමෙක් පවුසෝදන තොටුපලවල් සමාන කාමයන්හි පහවූ ආශා ඇති නොයෙක් සියගණන් පිරිවර ශ්‍රාවක පිරිස ඇති මේ ශාස්තෘවරයන් සයදෙනාට දුශ්‍යවූ සිත් ඇතිව ආක්‍රොශ

කරන්නේද පරිභව කරන්නේද, හෙතෙම බොහෝ අකුශල් රැස්කරන්නේද, (iii) “ස්වාමීනි, එසේය.”

23. “ධම්මිකය, (මේ සූත්‍රයේ 22 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) රැස්කරන්නේය. ඊට හෙතු කවරේද? ධම්මිකය, මම සබ්බසරුන් කෙරෙහි මෙන් මේ ශාසනයෙන් පිට මෙබඳු ඉවසීමක් නොකියමි. ධම්මිකය, තොප විසින් සමාන බ්‍රහ්මචරියාව රකින්නන් අතරෙහි සිත් දූශ්‍ය කර නොගන්නෙමුයි හික්මිය යුතුයි. ධම්මික, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුය.

(1) “සුනෙත්‍ර නම් ශාස්තෘද මූගපක්ඛ නම් ශාස්තෘද, බ්‍රහ්මණ වංශ ඇති අරනෙමි නම් ශාස්තෘද යමෙක් කුද්දාල පණ්ඩිතවූයේද, ඒ ශාස්තෘද මානවකවූ හස්තිපාල නම් ශාස්තෘද රේණු ආදී සත්රජුන්ට පුරෝහිතවූ මහා ගොවින්දයයි කියන ලද යමෙක් වූයේද ඒ ජොතිපාල නම් ශාස්තෘද යන මහ පිරිවර ඇති මේ ශාස්තෘ සදෙන අතිත කාලයෙහි හිංසා නොකටයුතු වූහ.

(2) “ක්‍රොධයයි කියනලද දුගදින් තොරවූ කරුණ ධ්‍යානයෙහි සිටියාවූ කාම සංයෝජනයන් ඉක්මෙච්චාවූ ඒ ශාස්තෘවරයෝ කාම රාගය දුරුකොට බ්‍රහ්මලෝකයට ගියාහුය.

(3) “ඒ ශාස්තෘවරයන්ගේ නොයෙක් සිය ගණන් ශ්‍රාවකයෝ වූහ. ක්‍රොධයයි කියන ලද දුගදින් තොරවූ කරුණ ධ්‍යානයෙහි පිහිටියාවූ කාම සංයෝජනයන් ඉක්මෙච්චාවූ ඒ ශ්‍රාවකයෝද කාම රාගය දුරුකොට බ්‍රහ්මලෝකයට ගියාහුය.

(4) “බාහිරවූ පහකරනලද රාගය ඇති එකඟ සිත් ඇති මේ සෘෂීන්ට යම් මිනිසෙක් කෝපවූ සිතින් පරිභව කෙරේද, ඒ තැනැත්තේ බොහෝ අකුශල් රැස් කෙරේ.

(5) “සර්වඥ ශ්‍රාවකවූ සෝවාන්වූ යම් එක් හික්ෂුවකට යම් මනුෂ්‍යයෙක්තෙම කෝපවූ සිතින් පරිභව කෙරේද මේ මනුෂ්‍යතෙම ඊට වඩා අතිශයින් අකුශල් රැස්කෙරේ

යහපත් ස්වභාව ඇති දෙසැට දෘෂ්ටි නැතිකරගැනීමටද නොලැබෙන්නේය.

(6) "යමෙකුගේ ශ්‍රද්ධාවද ස්මෘත්තියද වීයඝියද සංසිද්ධිද, ප්‍රඥාවද යන පඤ්චෙන්ද්‍රියයෝ මාදුචේතද කාමයන්හි අවිචරාගය ඇත්තේද මේ පුද්ගලතෙම ආයඝී සංඝයා පිළිබඳව සත්වන පුද්ගල වේ. එබඳු හික්ෂුවකට කෝපව පීඩා කෙරේද, ඒ පුද්ගලතෙම පළමුව තමන්ට පීඩාකොට පසුව අන්‍යයාට පීඩා කෙරෙයි.

(7) "යමෙක් ආත්මය රකීද ඔහුගේ පිටත දේ ආරක්ෂාවේ. එහෙයින් නුවණැත්තේ සැමකල්හි ගුණ නැසීමෙන් නොනැසුනේ ආත්මය රකින්නේය"

දෙවෙනි පණ්ණාසකය.

6. මහා වර්ගය.

1. සොණකොළිවිස සූත්‍රය:- 1. "මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර ගිජ්ඣකුට පර්වතයෙහි වසනසේක. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් සෝණ තෙමේ රජගහනුවර සිත වනයෙහි වෙසෙයි.

2. ඉක්බිති වනාහි රහසිගතවූ, විචේක සහිතවූ, ආයුෂ්මත් සොණ හට මෙබඳු සිතේ කල්පනාවක් පහළවිය.

3. "හගවත්හුගේ යම්කිසි ශ්‍රාවක කෙනෙක් පටන්ගත් විරියයෙන් වෙසෙත්ද, මම ඔවුන්ගෙන් කෙනෙක්මි. එසේද වුවත් වනාහි මගේ සිත අල්වා ගැනීමක් නැතිව කෙලසුන් ගෙන් නොමිදෙයි මගේ ගෙයි වනාහි භොගයෝ වෙත්. භොගයන් අනුභව කරමින් පින් කරන්ටද හැකිය. මම ශික්ෂාවන් හැරදමා ගිහිව භොගයන්ද අනුභව කරමින් පින්ද කරන්නෙමි නම් මැනවැයි' සිතුවේය.

4. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිතින් ආයුෂ්මත් සෝණගේ සිතෙහිවූ කල්පනාව දැන (ii) යම්සේ

බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිලවූ අතක් දිග හරිද දිගුකළ අතක් හකුලාද, එසේම (iii) ගිජුකුළු පව්වෙන් අකුරුදහන්ව සිත වනයෙහි ඇවැත් සොණ ඉදිරියේ පහළවූ සේක.

5. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවන ලද අස්නේ වැඩහුන්සේක. ආයුෂ්මත් සෝණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන් සෝණහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාලෝය.

“සෝණය, රහසිගතව විවේකව සිටි නොපගේ සිතට මෙබඳු කල්පනාවක් වූයේ නොවේද? (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)- “ස්වාමීනි, එසේය.”

6 “සෝණය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? පෙර ඔබ ගිහිගෙයි සිටියදී විණාවෙහි තත් වැයීමෙහි දක්ෂ නොවේද?”-“එසේය, ස්වාමීනි.”

“සෝණය, ඒ කුමකැයි සිතෙහිද? යම්විටෙක ඔබගේ විණාවෙහි තත් ඉතා දිග නම් එවිට ඔබේ විණාව හොඳට නද දේද, වැඩට සුදුසු වේද?”-“ස්වාමීනි, නොවේමය.”

“සෝණය, යම්විටෙක ඔබගේ විණාවෙහි තත් ඉතා බුරුල්වූවා, කිම ඔබේ විණාව එවිට හොඳට නදදේද, වැඩට සුදුසු වේද?”-“ස්වාමීනි, නොවේමය.”

“සෝණය, යම්විටෙක විණාවේ තත් ඉතා දිග නොවේද, ඉතා බුරුල් නොවේද, සම ගුණයෙහි සිටියේ වේද. ඔබේ විණාව එවිට කිම හොඳට නදදේද, වැඩට සුදුසු වේද?”-“ස්වාමීනි, එසේය.”

“එසේම සෝණය, වැඩියෙන් පටන්ගත් වීර්යය සිතේ නොසන්සුන්කම පිණිස පවතී. ඉතා හැකුලුන වීර්යය අලසකම පිණිස පවතී.

“සෝණය, එබැවින් ඔබ මෙහිදී වීර්යයේ සමවතෙහි පිහිටව. වීර්යාදී ඉඳුරන්ගේ සම බව තේරුම් ගනුව. එහිදු අරමුණ ගනුව.”

“එසේය, ස්වාමීනියි” ආයුෂ්මත් සෝණතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුනි.

7. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සෝණහට මේ අවවාදයෙන් අවවාද දී (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සීත වනයෙන් අතුරුදන්ව ගිජුකුලු පව්වෙහි පහළ විය.

8. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි ආයුෂ්මත් සෝණතෙමේ පසු කාලයේ වීරය සමභාවයෙහි පිහිටියේය. ඉඳුරන්ගේ සමභාවය තේරුම් ගත්තේය. එහිදු අරමුණ ගත්තේය.

ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් සෝණතෙමේ හුදකලා වූයේ තනිවූයේ නොපමාවූයේ, කෙලෙස් තැවීම කරන්නේ නිවන් වෙත යොමුකළ සිත් ඇතිව වසන්නේ නොබෝ කලකින්ම යමක් පිණිස කුලපුත්තු ගිහිගෙයින් නික්ම සස්තෙහි පැවිදි වෙත්ද, ඉතා උතුම්, බඹසර අවසන්කොට ඇති ඒ නිවන මේ ආත්මයේම තෙමේ මනාව දැන, අත්දැක, පැමිණ වාසය කෙළේය. උත්පත්තිය ගෙවුණේය. බඹසර වැස නිමවීය. කළයුත්ත කරන ලදී. මෙලොවෙහි කළයුතු අතිකක් නැතැයි පෙනුණේය. ආයුෂ්මත් සෝණතෙමේ රහතුන් අතර එක් තැනැත්තෙක් විය.

9. ඉක්බිති රහත්වූ සෝණහට මෙබඳු සිතෙක් විය. මම භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වෙත ගොස් රහත් භාවය පවසන්නෙමි නම් මැනවැ'යි (කියාය.) ඉක්බිති සෝණ තෙමේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙකද එහි පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් මහණතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීයේය.

10. "ස්වාමීනි, රහත්වූ, පව් ගෙවූ, බඹසර වැස නිමවූ, කළයුත්ත කළ, බර බිම තැබූ, සිය වැඩ සම්පූර්ණවූ හොඳින් දැන මිදුණාවූ යම් මේ හික්ෂුවක් වේද, මේ කරුණු සයෙහි අධිකලෙස ඇළුනේ වේ.

11 "නෛශ්ක්‍රමායෙහි, තද විචේකයෙහි, අහිංසා (අව්‍යාපාද) යෙහි, ඇල්ම (තණ්හා) නැති කිරීමෙහි, දැඩිසේ ගැනීම ක්ෂය කිරීමෙහි, මුළා නොවීමෙහි, අධික ලෙස ඇළුණේ වෙයි.

12. "ස්වාමීනි, මේ ලොව කිසි ආයුෂ්මත් කෙනකුට මෙබඳු සිතෙක් වෙයි. 'ඒකාන්තයෙන් මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ හුදෙක් ශ්‍රද්ධාමාත්‍රයක් නිසා නෛෂ්ක්‍රමයයෙහි යෙදුණේය' කියාය. ස්වාමීනි, මෙය මෙසේ නොදත යුතුය.

13. "ස්වාමීනි, වැස නිමවූ, කළයුත්ත කළ, ඉදිරියට තමා විසින් කළයුත්තක් නොදක්නා, කළදෙය නැවත රැස් කිරීමක් හෝ නැති, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කළ හික්ෂුව, රාගය ක්ෂය කිරීමෙන් රාගය දුරුකිරීම් හේතුවෙන් නෛෂ්ක්‍රමයයෙහි යෙදුණේ වේ. ද්වේෂය ක්ෂය කිරීමෙන් ද්වේෂය ක්ෂය කිරීම් හේතුවෙන් නෛෂ්ක්‍රමයයෙහි යෙදුණේ වේ. මොහය ක්ෂය කිරීමෙන් මෝහය ක්ෂය කිරීම් හේතුවෙන් නෛෂ්ක්‍රමයයෙහි යෙදුණේ වේ.

14. (i) "ස්වාමීනි, මේ ලොව කිසි ආයුෂ්මත් කෙනකුට මෙබඳු සිතෙක් වෙයි. (ii) 'ඒකාන්තයෙන් මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ ලාභ සත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා කැමැත්තෙන්ම තද විචේකයෙහි යෙදුණේ වේ' (කියා) ය. ස්වාමීනි, මෙය මෙසේ නොදත යුතුය. (මෙහි 13 ඡේදය නෛෂ්ක්‍රමය වෙනුවට තද විචේකය කියා වෙනස්කර යෙදිය යුතුයි.)

15. "ස්වාමීනි, (මෙහි 12 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) 'ඒකාන්තයෙන් මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ බුදුසස්නෙන් බැහැර සිල් හා පිළිවෙත් සාරකොට අනුව යන්නේ අභිංසාවෙහි යෙදුණේ වේ.' (කියාය). ස්වාමීනි, මෙය මෙසේ නොදත යුතුයි.

"ස්වාමීනි, (12 ඡේදයද, 15 ඡේදයේ අභිංසාවෙහි යන්න වෙනුවට තෘෂ්ණා ක්ෂයකිරීමෙහි කියා වෙනස් කර 13 වෙනි ඡේදයද යොදාගත යුතුයි.)

"ස්වාමීනි, (12 වෙනි ඡේදයද, 15 වෙනි ඡේදයේ අභිංසාවෙහි යන්න වෙනුවට දැඩිකොට සිතින් අල්වා ගැනීම ක්ෂයකිරීමෙහි කියා වෙනස්කර 13 වෙනි ඡේදයද යොදාගත යුතුයි.)

"ස්වාමීනි, (12 ඡේදයද, 15 ඡේදයේ අභිංසාවෙහි යන්න වෙනුවට මූළා නොවීමෙහි කියා වෙනස් කර 13 වෙනි ඡේදයද යොදාගත යුතුයි.)

16 "ස්වාමීනි, මෙසේ යහපත්ව කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත් ඇති භික්ෂුව අලංකාර රූපයෝ ඇස්හමුවට පැමිණෙත්ද ඒ රූප ඔහුගේ සිත මැඩ නොගනී. ඔහුගේ සිත (එයින්) අවුල් නුවුයේමය. ස්ථිරවූයේ, නොසැලෙන බවට ගියේ, ඒ රූපයන්ගේ විනාශය ද බලයි.

17. "ස්වාමීනි, මෙසේ (16 ඡේදය රූප වෙනුවට කනිත් දතයුතු ශබ්ද කියා යොදාගත යුතුය)

18. "ස්වාමීනි, (16 ඡේදය රූප වෙනුවට ගන්ධ කියා යොදා ගත යුතුයි.)

19. "ස්වාමීනි, (16 වෙනි ඡේදය රූප වෙනුවට රස කියා යොදාගත යුතුයි)

20. "ස්වාමීනි, (16 වෙනි ඡේදය රූප වෙනුවට ස්පර්ශ කියා යොදාගත යුතුයි.)

21. "ස්වාමීනි, (16 වෙනි ඡේදය රූප වෙනුවට සිතින් දතයුතු කරුණු කියා වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි.)

22. "ස්වාමීනි, සිදුරු නොවූ බෙන නැති, එකට සනවූ ගල් පර්වතයක් යම්සේද (i) නැවත පෙරදිගින්ද (ii) මහත් වාතයක් සහිත වැස්සක් එන්නේද, ඒ පර්වතය කම්පා නොකරන්නේය. නොවෙවුල වන්නේය. විශෙෂයෙන් නොවෙවුල වන්නේය. නැවත බටහිර දිශාවෙන්ද (22-(ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) නැවත උතුරු දිශාවෙන්ද (22-(ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) නැවත දකුණු දිශාවෙන්ද (22-(ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

23. ස්වාමීනි, එසේම මෙසේ යහපත්සේ කෙලෙසුන් ගෙන් මිදුන සිත් ඇති මහණහට ඇසින් දැක්කයුතු ලක්ෂණ රූපයෝ ඇසට හමුවෙත්ද ඔහුගේ සිත මැඩ නොපවතිත්. ඔහුගේ සිත අවුල් නොවූයේ වේ. නොසැලෙන බවට පැමිණියේය. රූපයෝ විනාශය අනුව බලයි.

"ස්වාමීනි, එසේම මෙසේ යහපත්සේ කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුන සිත් ඇති මහණහට කණින් ඇසියයුතු ශබ්දයෝ හමුවෙද්ද

ඔහුගේ සිත මැඩ නොපවතින්. ඔහුගේ සිත අවුල් නොවූයේවේ. නොසැලෙන බවට පැමිණියේය. ශබ්දයේ විනාශය අනුව බලයි.

“ස්වාමීනි, එසේම මෙසේ යහපත්සේ කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුන සිත් ඇති මහණහට නාසයෙන් ගඳ සුවඳ දැනීම කටයුතු ගඳසුවඳ හමුවෙත්ද, ඔහුගේ සිත මැඩ නොපවතින්. ඔහුගේ සිත අවුල් නොවූයේවේ, නොසැලෙන බවට පැමිණියේය. ගඳ සුවඳේ විනාශය අනුව බලයි.

“ස්වාමීනි, එසේම මෙසේ යහපත්සේ කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුන සිත් ඇති මහණහට දිවෙන් දැකයුතු රසයෝ හමුවෙද්ද ඔහුගේ සිත මැඩනොපවතින්. ඔහුගේ සිත අවුල්නොවූයේවේ. නොසැලෙන බවට පැමිණියේය. රසයන්ගේ විනාශය අනුව බලයි

“ස්වාමීනි, එසේම මෙසේ යහපත්සේ කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුන සිත් ඇති මහණහට කයින් දැනගතයුතු ස්පර්ශයෝ හමුවෙත්ද, ඔහුගේ සිත මැඩනොපවතින්. ඔහුගේ සිත අවුල් නොවූයේවේ. නොසැලෙන බවට පැමිණියේය. ස්පර්ශයන්ගේ විනාශය අනුව බලයි.”

“ස්වාමීනි, එසේම මෙසේ යහපත්සේ කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුන සිත් ඇති මහණහට සිතීන් දැනගතයුතු ධර්මයෝ හමුවෙත්ද, ඔහුගේ සිත මැඩනොවතින්. ඔහුගේ සිත අවුල් නොවූයේවේ. නොසැලෙන බවට පැමිණියේය. ධර්මයන්ගේ විනාශය අනුව බලයි.”

(1-2) “රහත්බවයයි කියන නෛෂ්ක්‍රමයද, සිතේ එම කෙලෙසුන් කෙරෙන් වෙන්වීම ඇතිබවද අවබෝධ කොට සිටියාවූද තෘෂ්ණාව නැතිකිරීමද, සිතේ මූලානෝච්චිද අවබෝධකොට සිටියාවූ කෙලෙසේ නැති උතුමෙකුගේ ආයතනයන්ගේ ඉපදීම හා විනාශය දැක සිත මනා කොට මිදේද’

(3-4) “මෙසේ මනාකොට මිදුනාවූ නිවුනාවූ සිත් ඇති ඒ භික්ෂුව විසින් කරණලද්ද නැවත නැවත වැඩීමක් නැත්තේය. කළයුතු දෙයක් නැත.

(5) "ඒක ඝනවූ පර්වතය වාතයෙන් කම්පා නොවේද මෙපරිද්දෙන් රූපාලම්බනයෙන්ද, (ඇලීමෙන්ද) ශබ්දාලම්බනයෙන්ද, ගන්ධාලම්බනයෙන්ද, ස්පර්ශාලම්බනයෙන්ද, ලාභාලාභයෙහි ගිජුනොවන රහතන්වහන්සේලා කම්පා නොවෙති. උන්වහන්සේගේ සිත විශෙෂයෙන් මිදුනේ වේ සිටියේවේ. ඒ සිතේ ඉපදීම හා නැසීමද රහතන් වහන්සේ නැවත නැවත දකියි."

2. ආබාධික එග්ගුණ සූත්‍රය:- 1. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුක්ඛයේ දැඩි ගිලන්වූයේ වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණියහ. පැමිණ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වැඳ එකත්පස්ව හුන්නාහ. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මෙය සැළකළහ.

2. "ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුක්ඛයේ දැඩි ගිලන්වූයේ වෙයි. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා කොට ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට පැමිණෙන සේක්වා!" භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිසිවක් නොවැදැරීමෙන් එය ඉවසුසේක.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි විවේකයෙන් නැගිටියේක් ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි එළඹීසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩින බව දුරදීම ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ දැක්කේමය. දැක ඇදෙන් නැගිටින ආකාරයක් දැක්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වදාළහ.

4 "එග්ගුණය, ඔබ ඇදෙන් නැගිටීම යුතු නැත. කලින් පැනවූ මේ ආසනයෝ ඇත්තාහ. මම එහි හිඳගන්නෙමි." පැනවූ අස්නෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටි සේක. වැඩහිඳ ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වදාළහ.

“ඔබ රුචිකරණ දේ මොනවාද? යැපියයුතු දේ කීමෙක්ද? දුක් වේදනාවෝ අඩුවෙමින් පවතින්ද? වැඩවෙමින් පවතින්ද? අඩුවෙන බවක් පෙනේද? වැඩිවෙන බවක් පෙනේද?”

5. “ස්වාමීනි, කිසිවක් රුචි නොවේ. (ii) යැපිය යුතු කිසිවක් (වුවමනා) නොවේ. මාගේ දැඩිවූ දුක් වේදනාවෝ වැඩෙමින් පවතිත්. අඩුවෙමින් නොපවතිත්. වැඩිවන බව පෙනේ. අඩුවන බව නොපෙනේ. (iii) ස්වාමීනි, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් තියුණු උලකින් හිස කළඹාද එමෙන්ම ස්වාමීනි, බලවත් වාතයෝ මාගේ හිසට පීඩා කරත්.

6. “ස්වාමීනි, මට රුචි දෙයක් නැත. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ස්වාමීනි, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් දැඩිවූ වරපටකින් හිස වෙලන්තේද ස්වාමීනි, එමෙන්ම මාගේ හිසෙහි දැඩිවූ හිසරදය පවතියි.

7. “ස්වාමීනි, මට රුචි දෙයක් නැත. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ස්වාමීනි, යම්සේ දක්ෂවූ ගවයන් මරන්නෙක් හෝ ඔහුගේ අතවැස්සෙක් හෝ තියුණු පිහියකින් බඩ කපන්නේද, එපරිද්දෙන්ම ස්වාමීනි, බලවත් වාතයෝ මාගේ කුසට වේදනා දෙත්.

8. “ස්වාමීනි, මට රුචි දෙයක් නැත. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ස්වාමීනි, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෝ ඉතා දුර්වල පුරුෂයකු අත්වලින් අල්ලා ගිනිඅඟුරු වලක රත්කරවත්ද එපරිද්දෙන්ම ස්වාමීනි, මාගේ ශරීරයෙහි බලවත් දැවිල්ලක් වෙයි. ස්වාමීනි, මට රුචි දෙයක් නැත.

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේට දැහැමි කථාවන් දක්වා සමාදන් කරවා තෙද ගන්වා සතුටු කරවා අස්නෙන් නැගිට වැඩිසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩමවා ටික වේලාවකින් කාලක්‍රියා කළහ.

10. උන්වහන්සේගේ මරණාවස්ථාවෙහි ඉන්ද්‍රියයෝ මනාසේ දැකුම්කලුව තිබුනාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද

ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනකද එතැන්හි පැමිණියහ. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියහ. එකත්පසෙක සිටියාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ.

11. “ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් එග්ගුණ ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩමවා ටික වේලාවකින්ම කාලක්‍රියා කළහ. උන්වහන්සේගේ මරණාවස්ථාවෙහි ඉන්ද්‍රියයෝ දැකුම්කලුව තිබුණාහ.”

“කිමෙක්ද? ආනන්දය, එග්ගුණ ස්ථවිරයන්ගේ ඉන්ද්‍රියයෝ පැහැදී නොතිබෙද්ද? ආනන්දය, එග්ගුණ භික්ෂුවගේ පස් වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් සිත මිදුනේය. ඔහුට ඒ ධර්මදේශනාව අසා පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් සිත මිදුනේය.

12 “ආනන්දය, සුදුසු කාලයෙහි බණ ඇසීමෙහි සුදුසු කාලයෙහි අර්ථ පරීක්ෂාකිරීමෙහි මේ අනුසස් සයෙකි. ඒ කවරහුද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුවට පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් ගෙන් සිත මිදෙයි. හෙතෙම මරණ කාලයේ තථාගතයන් වහන්සේගේ දර්ශනය ලබයි. ඔහුට තථාගතයන් වහන්සේ ධර්මදේශනා කරයි. (ii) මූල යහපත් මැද යහපත් කෙළවර යහපත් අර්ථසහිතවූ ව්‍යඤ්ජන සහිතවූ සියල්ල සම්පූර්ණවූ පිරිසිදු බ්‍රහ්මවයථාව ප්‍රකාශ කරයි. ඒ ධර්මදේශනාව අසා පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් සිත මිදෙයි. (iii) ආනන්දය, සුදුසු කාලයෙහි ධර්ම ශ්‍රවණයේ මේ ප්‍රථම ආනිශංසයයි.

13 “ආනන්දය, නැවතද පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් භික්ෂුවගේ සිත මිදුනේ වේද ඔහු මැරෙණ කාලයෙහි තථාගතයන් වහන්සේගේ දර්ශනය නොලැබුවේද එසේ නමුදු තථාගත ශ්‍රාවකයකු දක්නට ලැබෙයි. ඔහුට තථාගත ශ්‍රාවක තෙම ධර්මදේශනා කරයි. (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ආනන්දය සුදුසු කාලයෙහි ධර්ම ශ්‍රවණයේ මේ දෙවන ආනිශංසයයි.

14 “ආනන්දය, පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් භික්ෂුවගේ සිත මිදුනේ වේද, (ii) ඔහු මැරෙණ කාලයෙහි තථාගත දර්ශනය නොලැබේද තථාගත ශ්‍රාවක දර්ශනය නොලබාද එසේ නමුදු ඇසූ පරිදි දැරූපරිදි ධර්මය සිතින් කල්පනා කරයි. විචාරයි. සිතින් ඒ අනුව බලයි. (iii) පස් වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් ගෙන් සිත මිදෙයි. ආනන්දය මේ සුදුසු කාලයෙහි ධර්මශ්‍රවණය කිරීමේ අර්ථයන් සිහිකිරීමේ තුන්වන අනිශංසයයි.

15 “ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් භික්ෂුවගේ සිත මිදුනේ වේද, නිරුත්තරවූ නැවත නැවත ඉපදීමේ සිත මිදුනේ වේ. හෙතෙම මැරෙණ කාලයෙහි තථාගත දර්ශනය ලැබේද ඔහුට තථාගතයන් වහන්සේ ධර්මදෙශනා කරයි. (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහුට ඒ ධර්මදෙශනාව අසා නිරුත්තරවූ නැවත නැවත ඉපදීමේ සිත මිදෙයි. ආනන්දය, සුදුසු කාලයෙහි බණ ඇසීමේ මේ සතරවන ආනිශංසයයි.

16 “ආනන්දය, නැවතද පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් භික්ෂුවගේ සිත මිදෙයි. නිරුත්තරවූ නැවත නැවත ඉපදීමේ සිත මිදුනාවූ හෙතෙම මැරෙණ කාලයෙහි තථාගත දර්ශනය නොලබයිද එසේ නමුදු තථාගත ශ්‍රාවකයකුගේ දර්ශනය ලැබෙයි. ඔහුට තථාගත ශ්‍රාවකතෙම ධර්මය දෙශනා කරයි. (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒ ධර්මය අසා ඔහුගේ සිත නිරුත්තරවූ නැවත නැවත ඉපදීමෙන් මිදෙයි. ආනන්දය, මේ සුදුසු කාලයෙහි බණ ඇසීමේ පස්වන ආනිශංසයයි.

17 “නැවතද ආනන්දය, භික්ෂුවගේ සිත පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගෙන් සිත මිදෙයි. නිරුත්තරවූ නැවත නැවත ඉපදීමේ සිත මිදුනේ වෙයි. (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු ඇසූ පරිදි දැරූ පරිදි ධර්මය සිතින් කල්පනා කරන්නේ විචාරන්නේ ඒ පිළිබඳව සිත යොදවන්නේ නිරුත්තරවූ නැවත නැවත ඉපදීමෙහි සිත මිදෙයි. ආනන්දය, සුදුසු කාලයෙහි බණ ඇසීමෙහි අර්ථ පරීක්ෂා කිරීමෙහි මේ ආනිශංසයෝ සදෙන වෙති.”

3. ජලාභිජාති සූත්‍රය:- 1. "එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර ගිජුකුළු පව්වෙහි වෙසේ. ඉක්බිති වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්දතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්දතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට මෙය කීය.

2. "ස්වාමීනි, පූරණ කාශ්‍යප විසින් ජාතීහු සයක් පනවන ලදහ. කළු ජාතියක් පනවන ලදී. නිල්වූ ජාතියක් පනවන ලදී. ලේවන් ජාතියක් පනවන ලදී. කහවන් ජාතියක් පනවන ලදී. සුදු වූ ජාතියක් පනවන ලදී. ඉතාම සුදු වූ ජාතියක් පනවන ලදී.

3. "ස්වාමීනි, එහි වනාහි පූරණ කාශ්‍යප විසින් බැටළු වැද්දෝය, හුරු වැද්දෝය, කුරුලු වැද්දෝය, මුව වැද්දෝය මසුන් මරන්නෝය, සොරුය, සොරු මරන්නෝය, සිරකරුවෝය, අන් කිසි කෲර කර්ම කරන්නෝද යන මෙය කළු වූ ජාතියයයි පනවන ලදී. ස්වාමීනි, එහි වනාහි පූරණ කාශ්‍යප විසින් හික්ෂුන් අතර රළු පැවතුම් ඇත්තෝද, අන් කිසි කර්ම මත ඇති ක්‍රියාවාද ඇති අයද යන මෙය නිල්වූ ජාතියයයි පනවන ලදී. ස්වාමීනි, එහි වනාහි පූරණ කාශ්‍යප විසින් එක් සළුවක් හඳනා නිගණ්ඨයෝය යන මෙය ලේවන් ජාතියයයි පනවන ලදී. ස්වාමීනි, එහි වනාහි පූරණ කාශ්‍යප විසින් ගිහි වූන් සුදු වස්ත්‍ර හඳනා වූන් අවෙලක (-නිර්වස්ත්‍ර) තපසුන්ගේ ශ්‍රාවකයෝ යන මෙය කසාවන් ජාතියයයි පනවන ලදී. ස්වාමීනි, එහි වනාහි පූරණ කාශ්‍යප විසින් ආජීවක තාපසයෝද ආජීවක තවුසියෝද යන මෙය සුදු වූ ජාතියයයි පනවන ලදී. ස්වාමීනි, එහි වනාහි පූරණ කාශ්‍යප විසින් නන්ද නම් වූද වච්ඡා නම් වූද, කෲග වූද සංකිච්ච නම් වූද මක්ඛලී ගොසාල තෙමේ යන මෙය ඉතා සුදු ජාතියයයි පනවන ලදී. ස්වාමීනි, පූරණ කාශ්‍යප විසින් මේ ජාතීහු සය පනවන ලදී."

4. "ආනන්දය, කීමෙක්ද වනාහි පූරණ කාශ්‍යප හට සියලු ලොව මේ ජාතීහු සය පැනවීමට මෙසේ අනුදනීද?" "ස්වාමීනි, මෙය නොවේමය."

“ආනන්දය, යම්සේ පුරුෂයෙක්තෙම දිළිඳු වූයේවේද, ස්වකීය දෙයක් නැත්තේද, නැලියක් (සහල්) නැත්තේද නොකැමැත්තහුට ‘පින්වත් පුරුෂය, තා විසින් මේ මස කෑ යුතුය, මලද නොදිය යුතුයයි’ සිතේ කිලුටකට (-බාධාවකට) අසු කරන්නේද, ආනන්දය, එසේම වනාහි මෝඩවූ වාක්ත නොවූ ස්ථාන නො දන්නාවූ, පාපවූ පුරුෂ කාශාප විසින් එය එසේ ප්‍රතිඥා නොකොට මේ මහණ බමුණන්ට මේ ජාති සය පනවන ලද්දේය. ආනන්දය, මම වනාහි ජාති සයක් පනවමි. එය අසව, හොඳට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමි.”

“ස්වකීය, මැනවයි” ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

5. “ආනන්දය, ජාති සය කෙසේද? ආනන්දය, මේ ලොව එකෙක් කළු ජාති ඇත්තේ කළු (පාප-) ධර්මයක් උපදවයි. ආනන්දය මේ ලොව එකෙක් කළු ජාති ඇත්තේ සුදු (පින්) දහම උපදවයි. ආනන්දය මේ ලොව එකෙක් කළු ජාති ඇත්තේ කළු නොවූ, සුදු නොවූ නිවන උපදවයි. ආනන්දය, මේ ලොව එකෙක් සුදු ජාති ඇත්තේ කළු දහම උපදවයි. ආනන්දය මේ ලොව එකෙක් සුදු ජාති ඇත්තේ සුදු දහම උපදවයි. ආනන්දය, මේ ලොව එකෙක් සුදු ජාති ඇත්තේ කළු නොවූ සුදු නොවූ නිවන උපදවයි.

6. “ආනන්දය, කෙසේ නම් කළු ජාති ඇත්තේ කළු දහම උපදවාද? (ii) ආනන්ද, මෙලොව වනාහි එකෙක් නිව කුලයවූ සැඬොල් කුලයෙහි හෝ වැදි කුලයෙහි හෝ කුළු පොතු කුලයෙහි හෝ රියකරු කුලයෙහි හෝ පුප්සඬු කුලයෙහි හෝ ආහාර පාන හොඳ නැති, දුෂ්කර ජීවිකා ඇති, යමක දුකින් කෑම ඇදීම ලැබේද ඒ දිළිඳු කුලයක හෝ උපන්නේ වේද, හෙද වනාහි දුර්වර්ණද, නපුරු දැකීමි, ඇත්තේද, ඉතා කොන් වූයේද (iii) බොහෝ ලෙඩ ඇත්තේද, අත කොරවූ හෝ බකල හෝ පය කොර හෝ පැත්ත පණ නැතිසේ හෝ ආහාර පාන, වස්ත්‍ර, යාන, මාලා, සුවද විලවුන්, ඇඳන්, ගෙවල්, පහන් නොලබනුයේ

(iv) හෝ කයින් වැරදි කරයි, වචනයෙන් වැරදි කරයි, සිතින් වැරදි කරයි. හේ කයින් වැරදි කර, වචනයෙන් වැරදි කර, සිතින් වැරදි කර, කය බිඳී මරණින් මතු අපායවූ දුගතිවූ ඇදවැටීමට නිරයේ උපදී. ආනන්දය, එසේම වනාහි කළු ජාති ඇත්තේ කළු දහම උපදවයි.

7. "ආනන්දය, කෙසේ නම් කළු ජාති ඇත්තේ සුදු දහම උපදවාද? (මෙහි 6 ඡේදයේ (ii), (iii) යෙදිය යුතුයි.) හේ කයින් හොඳ කරයි. වචනයෙන් හොඳ කරයි. සිතින් හොඳ කරයි. එසේ කොට කය බිඳී මරණින් මතු සුගතිවූ දෙව් ලොව උපදී. ආනන්දය, එසේම කළු ජාති ඇත්තේ සුදු දහම උපදවයි.

8. "ආනන්දය, කෙසේ නම් කළු ජාති ඇත්තේ කළු නොවූ, සුදු නොවූ දහම උපදවාද? (මෙහි 6 ඡේදයේ (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) කෙස් රැවුල් කපවා, කසාවත් හැඳ, ගෙයින් නික්ම සස්තෙහි පැවිදි වේද, හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ, නුවණ දුබල කරන සිත කිලිට්ටු, වැසී සිටින පස් අකුසල් හැර, සතර සිහි පිහිටුවීම්වල මනාව සිත පිහිටවූයේ බොධි අංග සත තත්ව පරිද්දෙන් වඩා කලු නොවූ සුදු නොවූ නිවණ උපදවයි. (iii) ආනන්දය, මෙසේම වනාහි කළු ජාති ඇත්තේ කළු නොවූ සුදු නොවූ නිවන උපදවයි.

9. "ආනන්දය, කෙසේ නම් සුදු ජාති ඇත්තේ කළු දහම උපදවාද? (ii) ආනන්දය, මේ ලොව එකෙක් උසස් කුලවූ රදළ මහසල් කුල හෝ බමුණු මහසල් කුල හෝ සිටු මහසල් කුල හෝ ආඨාය, මහ ධනව, මහා භොග සහිතව, බොහෝ රන් රිදී ඇතිව, බොහෝ ධනොපකරණ ඇතිව උපන්නේ වේද, සුරූප ඇත්තේ, දර්ශනීය වූයේ, පහදවන්නේ, උතුම් ශරීර වර්ණසෞන්දර්යයෙන් යුක්තවූයේ, ආහාර පාන, වස්ත්‍ර, යාන මාලා, ගඳ විලවුන්, ඇඳන්, ගෙවල්, පහන්, ලද්දේ වේද, (iii) හේ කයින් වැරදි කරයි, වචනයෙන් වැරදි කරයි. සිතින් වැරදි කරයි, එසේ කොට කය බිඳී මරණින් පසු දුර්ගතිවූ ඇද වැටීමට නිරයේ උපදී. ආනන්ද මෙසේම වනාහි සුදු ජාති ඇත්තේ කලු දහම උපදවයි.

10. "ආනන්දය, කෙසේ නම් සුදු වූ ජාති ඇත්තේ සුදු වූ දහම උපදවාද? (මෙහි 9 ඡේදයේ (ii) යෙදිය යුතුයි.) හේ කයින් කුසල් කරයි. වචනයෙන් කුසල් කරයි. සිතින් කුසල් කරයි. එසේකොට මරණින්මතු සුගති වූ දෙව්ලොව උපදී. ආනන්දය, එසේම සුදු වූ ජාති ඇත්තේ සුදු වූ දහම උපදවයි.

11. "ආනන්දය, කෙසේ නම් සුදු ජාති ඇත්තේ කළු නොවූ සුදු නොවූ නිවන උපදවාද? ආනන්දය, මේ ලොව එකෙක් ආසීය මහා ධනවත්, මහා භොගවත් බොහෝ රන් රිදී ඇති, බොහෝ ධනොපකරණ ඇති, රදළ මහසල් කුල හෝ බමුණු මහසල් කුල හෝ සිටු මහසල් කුල හෝ උපන්නේ වේද, හේ සුරූප ඇත්තේ දර්ශනීය වූයේ පහදවන්නේ උතුම් ශරීර වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුක්ත වූයේ, ආහාර පාන, වස්ත්‍ර, යාන, මාලා, සුවද විලවුන්, ඇඳන්, ගෙවල්, පහන්, ලබනුයේ වේද, හේ (මෙහි 8 ඡේදයේ (ii) යෙදිය යුතුයි.) ආනන්දය, මෙසේම සුදු වූ ජාති ඇත්තේ කලු නොවූ සුදු නොවූ නිවණ උපදවයි. මේ වනාහි ජාතීහු සයයි."

4. ආසවස්පහාණ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ධර්ම සයෙකින් යුත් භික්ෂුව (මෙහි 1 ආනුණෙයා වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

2. "කවර සයකින්ද?

"මහණෙනි, මෙහි භික්ෂුවගේ යම් පවක් (ඉඳුරන්) භික්ෂීමෙන් ගෙවිය යුතුවේද, ඒ පව් (ඉඳුරන්) භික්ෂවීමෙන් ගෙවේ. යම් පවක් ඇසුරු කිරීමෙන් ගෙවිය යුතුද, ඒ පව් ඇසුරු කිරීමෙන් ගෙවේ. යම් පවක් ඉවසීමෙන් ගෙවිය යුතුද, ඒ පව් ඉවසීමෙන් ගෙවේ යම් පවක් දුරුකිරීමෙන් ගෙවිය යුතුද, ඒ පව් දුරුකිරීමෙන් ගෙවේ, යම් පවක් යටපත් කිරීමෙන් ගෙවිය යුතුද, ඒ පව් යටපත් කිරීමෙන් ගෙවේ. යම් පවක් සිත (භාවනා) වැඩීමෙන් ගෙවිය යුතුද, ඒ පව් සිත වැඩීමෙන් ගෙවේ.

3 "මහණෙනි, යමක් (ඉඳුරන්) භික්ෂවීමෙන් ගෙවේ ද (ඉඳුරන්) භික්ෂවීමෙන් ගෙවිය යුතු ඒ පව් කවරේද? මහණෙනි, මෙහි යම් භික්ෂුවක් නුවණින් සලකමින් වෙසෙයි. භික්ෂීමෙන්

හික්මුණේ වසයි. මහණෙනි, ඇස නොහික්මවා වසන අසංවර වූ ඔහුට යම් විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති පවක් උපදීද, ඇස හික්මවීමෙහි සංවරව වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පවී නොවේ.

“නුවණින් සලකමින් කන හික්මීමෙන් හික්මුණේ වසයි. මහණෙනි, කන නොහික්මවා වසන අසංවරවූ ඔහුට යම් විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති පවක් උපදීද, කන හික්මවීමෙහි සංවරව වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පවී නොවේ.

“නුවණින් සලකමින් නහයෙහි හික්මීමෙන් හික්මුණේ වසයි. මහණෙනි, නහය නොහික්මවා වසන අසංවර වූ ඔහුට යම් විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති පවක් උපදීද, නහය හික්ම වීමෙහි සංවරව වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පවී නොවේ.

“නුවණින් සලකමින් දිවෙහි හික්මීමෙන් හික්මුණේ වසයි. මහණෙනි, දිව නොහික්මවා වසන අසංවරවූ ඔහුට යම් විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති පවක් උපදීද, දිව හික්මවීමෙහි සංවරව වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පවී නොවේ.

“නුවණින් සලකමින් කයෙහි හික්මීමෙන් හික්මුණේ වසයි, මහණෙනි, කය නොහික්මවා වසන අසංවරවූ ඔහුට යම් විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති පවක් උපදීද, කය හික්මවීමෙහි සංවරව වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පවී නොවේ.

“නුවණින් සලකමින් සිත හික්මීමෙහි හික්මුණේ වසයි. මහණෙනි, සිත නො හික්මවා වසන අසංවරවූ ඔහුට යම් විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති පවක් උපදීද, සිත හික්මවීමෙහි සංවරව වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පවී නොවේ.

4. “මහණෙනි, යම් නොහික්මවීමකින් අසංවරව වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති යම් පවක් උපදීද

හික්මවීමෙන් වසන ඔහුට මෙසේ විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පව් (ආශ්‍රව) නොවේ.

5. "මහණෙනි, යමක් ආශ්‍රයෙන් ගෙවේද ආශ්‍රයයෙන් ගෙවියයුතු ඒ පව් කවරේද?

"මහණෙනි, මෙහි (සස්තෙහි) යම් හික්ෂුවක් (ii) යම්තාක් ශීත නැසීමට, උෂ්ණය නැසීමට, ඇටමැසි, මදුරු, සුළං, අවු, විසකුරු සතුන් යන මොවුන් ස්පර්ශ නොවීමට (iii) යම්තාක් ලජ්ජා ස්ථාන වැසීමට නුවණින් සලකා සිවුර ඇසුරුකරයිද, ක්‍රීඩාවට නොව, මදයට නොව, සැරසුමට නොව, බැබලීමට නොව, යම්තාක් මේ කය සිටීමට, යැපීමට, පීඩා නැවැත්වීමට බඹසර පැවැත්වීමෙහි උපකාරයට 'මෙසේ පරණ වේදනාවද නසමි. අලුත් වේදනාවද නො උපදවන්නෙමි මගේ ජීවිතයාත්‍රාවද වන්නේය. නිවැරදි බවද පහසු විහරණයද වන්නේයයි' නුවණින් සලකා ලත් අහර ඇසුරු කෙරේද, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

"යම්තාක් කාලයේ හිරිහැර නැසීමට, විවේකයෙහි ඇලීමට නුවණින් සලකා සෙනසුන ඇසුරු කෙරේද, යම්තාක් උපන් හිංසා උපදවන වේදනාවන් නැසීමට, කරුණා සහගත භාවයවූ නිවණ පිණිස නුවණින් සලකා ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර ඇසුරුකෙරේද,

"මහණෙනි, යමක් වනාහි ඇසුරු නොකිරීමෙන් විනාශයෙන් කරන දැවිලි වන්නේද, මෙසේ ඇසුරුකරන්නාවූ ඔහුට ඒ විනාශයෙන් කරණ දැවිලි ඇති ඒ පව් නොවේ.

"මහණෙනි, ඇසුරුකිරීමෙන් යම් පවක් ගෙවේද, ඒ ඇසුරුකිරීමෙන් ගෙවියයුතු පව් මොහුය'යි කියනුලැබේ.

6. "මහණෙනි, යමක් ඉවසීමෙන් ගෙවේද, ඉවසීමෙන් ගෙවියයුතු ඒ පව් කවරේද?

"මහණෙනි, මෙහි හික්ෂුවක් ඉවසන්නේවේද සීතය, උෂ්ණය, සා ගින්න, පිපාසය, ඇටමැසි, මදුරු, සුළං, අවු, විසකුරු සතුන් යන මොවුන්ගේ ස්පර්ශයද දුක්වූ, දැඩිවූ, රළුවූ, කටුක වූ, නොමිහිරිවූ මනාප නොවූ, පණ පැහැරගන්නාවූ, වේදනාවන්

ඉවසන්නේවේද, මහණෙනි, නො ඉවසන ඔහුට විනාශයෙන් කරන දැවීම් ඇති, යම් පවක් උපදින්නේ නම්, මෙසේ ඉවසන්නාවූ ඔහුට විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති, ඒ පව් නො උපදී. මහණෙනි, යමක් ඉවසීමෙන් ගෙවේද මේ පව් ඉවසීමෙන් ගෙවිය යුත්තෝය' යි කියනු ලැබේ.

7. "මහණෙනි, යමක් වනාහි දුරු කිරීමෙන් ගෙවේද, දුරු කිරීමෙන් ගෙවියයුතු පව් කවරේද?

"මහණෙනි, මෙහි හික්ෂුවක් නුවණින් සලකා වණ්ඩවූ ඇතකු දුරු කෙරේද, අසකු, ගොනකු, බල්ලකු, සර්පයකු දුරුකෙරේද, කණුවක්, කටු අත්තක්, දිය වළක්, බෑවුමක් කුණුගොඩක් කුණුවළක්, යම්බඳු වූ පාප මිත්‍රයන් ඇසුරු කරන්නකු, දන්නාවූ සමාන බඹසර ඇති හික්ෂුතෙම ලාමක කරුණු කෙරෙහි හෙළා දකීද, හෙතෙම එම නොසෙවිය යුත්ත එම නො තැන, එම ළාමක මිතුරන්ද නුවණින් සලකා දුරු කෙරේද, මහණෙනි, යමක් දුරු නොකරන්නාවූ ඔහුට විනාශයෙන් කරන දැවීම් ඇති පව් උපදින්නේ නම් මෙසේ දුරු කරන්නාවූ ඔහුට මේ පව් නො උපදී.

8. "මහණෙනි, යමක් වනාහි යටපත් කිරීමෙන් ගෙවේද යටපත් කිරීමෙන් ගෙවියයුතු පව් කවරේද?

"මහණෙනි, මෙහි යම් හික්ෂුවක් නුවණින් සලකා උපන් කාම සිතුවිලි යටපත් කෙරේද, හැරලයිද, දුරු කෙරේද, නසයිද, නො පැවැත්මට පමුණුවාද,

"නුවණින් සලකා උපන් කෝප සිතුවිලි යටපත්කෙරේද, හැරලයිද, දුරුකෙරේද, නසයිද, නොපැවැත්වීමට පමුණුවාද,

"නුවණින් සලකා උපන් හිංසා සිතුවිලි යටපත්කෙරේද, හැරලයිද, දුරුකෙරේද, නසයිද, නොපැවැත්වීමට පමුණුවාද,

"නුවණින් සලකා උපන් පව්වූ ලාමකගති සිතුවිලි යටපත්කෙරේද, හැරලයිද, දුරුකෙරේද, නසයිද, නොපැවැත්වීමට පමුණුවාද,

“මහණෙනි, යමක් යටපත් නොකරන්නාවූ ඔහුට විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති යම් පවක් උපදින්නේ නම් මෙසේ යටපත් කරන්නාවූ ඔහුට විනාශයෙන් වන දැවිලි ඇති මේ පව් නොවේ.

9. “මහණෙනි, යමක් යටපත් කිරීමෙන් ගෙවේද, මේ පව් යටපත් කිරීමෙන් ගෙවියයුත්තෝයයි කියනු ලැබෙත්.

“මහණෙනි, යමක් සිත වැඩීමෙන් ගෙවේද සිතවැඩීමෙන් ගෙවියයුතු පව් කවරේද?

“මහණෙනි, මෙහි භික්ෂුව නුවණින් සලකා විවේකය ඇසුරුකළ, නොඇල්ම ඇසුරුකළ, සිතනොපැවැත්ම ඇසුරු කළ, දුරුකිරීම වැඩෙන සිහිය නම් බොධි අංගය වඩාද, නුවණින් සලකා ධර්මය විමසීමේ බොධි අංගය, චීරය නම් බොධි අංගය, ප්‍රීතිය නම් බොධි අංගය, සන්සිද්ධිම නම් බොධි අංගය, සිත එකඟය නම් බොධි අංගය, මැදහත්කම නම් බොධි අංගය, යන මේ විවේකය ඇසුරුකළ, නොඇල්ම ඇසුරු කළ, සිත නොපැවැත්ම (නිරොධය) ඇසුරු කළ, (චිත්ත-සංඥා) දුරුකිරීම වැඩෙන බොධි අංග වඩාද, මහණෙනි, යමක් නොවඩන්නාවූ ඔහුට විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති පව් උපදින්නේ නම්, මෙසේ වඩන ඔහුට විනාශයෙන් කරන දැවිලි ඇති ඒ පව් නොවේ. මහණෙනි, යමක් සිත වැඩීමෙන් ගෙවේද, මොහු සිත වැඩීමෙන් ගෙවියයුතුවේ යයි කියනු ලැබේ.

10. (මේ ඡේදය 1 ආහුණේයය වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 (ii) ඡේදය මෙනි.

5. දාරුකම්මික සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මේ සූත්‍රය මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාදික ගම්හි ගිඤ්ජකාවසඨයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි දැව කර්මාන්ත කරන්නාවූ එක්තරා ගෘහපතියෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනකද එතැනිහි පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එසේ හුන්නාවූ ගෘහපතියාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2 “ගෘහපතිය, ඔබගේ කුලයෙහි දානය දෙනු ලැබේද?”
 “ස්වාමීනි, මාගේ කුලයෙහි දානය දෙනු ලැබේ. එයද යම් ඒ
 හික්ෂුහු ආරඤ්ඤකවූවෝද, පිණ්ඩපාතිකවූවෝද, පාංශුකුලික
 වූවෝද, අර්හත් හෝ ඒ මගට පිළිපත්නාහු හෝ වෙන්ද, එබඳුවූ
 හික්ෂුන් කෙරෙහි දානය දෙනු ලැබේ.” “ගෘහපතිය, ගිහිවූ කාම
 භෝගීවූ පුත්‍රයන්ගෙන් ගැහැට ඇත්තාවූ කසී සඳුන් පරිහරණය
 කරන්නාවූ මල් ගඳ විලවුන් දරන්නාවූ මිළ මුදල් ඉවසන්නාවූ
 ඔබ විසින් මේ රහත්හුය, මේ රහත් මගට පිළිපත්තෝයයි
 දැනගැනීම අමාරුවෙන් කටයුතුය.

3. “ගෘහපතිය, ආරඤ්ඤකවූද උඩගුවූ මාන්තය ඇති,
 වපලවූ මුඛරවූ විසුරුන වචන ඇති, මුළාවූ සිහි ඇති, කල්පනා
 නැති, එකගවූ සිත් නැති, මුලාවූ සිත් ඇති, ප්‍රකෘති ඉන්ද්‍රිය ඇති
 හික්ෂුවක් වෙයි. මෙසේ හෙතෙම ඒ අංගයෙන් නින්දා ලබයි.

4 “ගෘහපතිය, ආරඤ්ඤකවූද උඩගුනොවූ මාන්තය නැති,
 වපල නොවූ මුඛර නොවූ විසුරුන වචන නැති, එළඹ සිටි සිහි
 ඇති, කල්පනා ඇති, එකගවූ සිත් ඇති, සංවරවූ ඉන්ද්‍රිය ඇති,
 හික්ෂුවක් වෙයි. මෙසේ හෙතෙම ඒ අංගයෙන් ප්‍රශංසා ලබයි.

5 “ගෘහපතිය, (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)
 ගම්බද වෙහෙරෙහි වසන හික්ෂුවක් වෙයි. මෙසේ හෙතෙම ඒ
 අංගයෙන් නින්දා ලබයි.

“ගෘහපතිය, උඩගු නැති (මෙය මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය මෙහි.)
 හික්ෂුවක් වෙයි. මෙසේ හෙතෙම ඒ අංගයෙන් ප්‍රශංසා ලබයි.
 ගෘහපතිය, පිණ්ඩපාතිකවූද උඩගුවූ (මෙය 3 ඡේදය මෙහි.)
 හික්ෂුවක් වෙයි මෙසේ හෙතෙම ඒ අංගයෙන් නින්දා ලබයි.
 ගෘහපතිය, පිණ්ඩපාතිකවූද උඩගු නැති (මෙය 4 ඡේදය මෙහි.)
 හික්ෂුවක් වෙයි. මෙසේ හෙතෙම ඒ අංගයෙන් ප්‍රශංසා ලබයි.
 ගෘහපතිය, ආරාධනා ලබන්නාවූද උඩගුවූ (මෙය 3 ඡේදය මෙහි.)
 හික්ෂුවක් වෙයි මෙසේ හෙතෙම ඒ අංගයෙන් නින්දා ලබයි.
 ගෘහපතිය, ආරාධනා ලබන්නාවූද උඩගු නැති (මෙය 4 ඡේදය
 මෙහි.) හික්ෂුවක් වෙයි. මෙසේ හෙතෙම ඒ අංගයෙන් ප්‍රශංසා
 ලබයි. ගෘහපතිය, පාංශුකුලිකවූද උඩගුවූ (මෙය 3 ඡේදය මෙහි.)

භික්ෂුවක් වෙයි. හෙතෙම ඒ අංගයෙන් නින්දා ලබයි. පාංශුකුලිකවූද උඩගු නැති (මෙය මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය මෙති.) භික්ෂුවක් වෙයි. හෙතෙම ඒ අංගයෙන් ප්‍රශංසා ලබයි. ගෘහපතිය, සැදැහැ ඇතියන් දෙන සිවුරු දරන්නාවූද උඩගු වූ (3 ඡේදය මෙති.) භික්ෂුවක් වෙයි. හෙතෙම ඒ අංගයෙන් නින්දාලබයි. ගෘහපතිය, සැදැහැ ඇතියන් දෙනසිවුරු දරන්නාවූද උඩගු නැති (මෙය මේ 4 ඡේදය මෙති.) භික්ෂුවක් වෙයි. හෙතෙම ඒ අංගයෙන් ප්‍රශංසා ලබයි ගෘහපතිය, මෙසේ ඔබ සංඝයා කෙරෙහි දන්දෙව. ඔබ විසින් සංඝයා කෙරෙහි දන් දෙනු ලබන්නේ සිත පහදින්නේය. ඒ පැහැදුනාවූ සිත් ඇති ඔබ කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදින්නේය” “ස්වාමීනි, මම අද පටන් සංඝයා කෙරෙහි දන් දෙන්නෙමි.”

6. විත්තභත්ථි සාරිපුත්ත සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කාලයෙකහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ බරණැස් නුවර මාගයන්ට අභයදුන් ඉසිපතනාරාමයෙහි වාසයකරණ සේක. එකල්හි බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂූහු සවස් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැලකුනාහු කවාකාර මලුවෙහි රැස්වූවාහු අභිධර්ම කථා කියමින් හුන්නාහුය. එකල්හි වනාහි හස්ති සාරියගේපුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් චිත්‍රතෙමේ අභිධර්ම කථා කරණ ස්ථවිර භික්ෂූන් අතර අතුරු කථා පටන්ගනියි.

2. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත ස්ථවිර තෙමේ හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් චිත්‍රට “හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් චිත්‍රයෙනි, අභිධර්ම කථාකියන ස්ථවිර භික්ෂූන් අතර අතුරු කථා නොකරව. ආයුෂ්මත් චිත්‍රතෙමේ කථාව අවසානය දක්වා ප්‍රමාදවන සේක්වායි” කීයේය. මෙසේ කී කල්හි හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් චිත්‍රගේ යහළු භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් මහාකොට්ඨිතට “ආයුෂ්මත් කොට්ඨිත ස්ථවිරයන් වහන්ස, හත්ථිසාරි පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් කොට්ඨිත තෙරුන් පිට නොකරව, හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් චිත්‍රතෙමේ පණ්ඩිතය. හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් චිත්‍රතෙමේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට අභිධර්ම කථා කීමට සමර්ථයයි” කීවාහුය.

3. "ඇවැත්නි, සිතේක්‍රමය නොදන්නවුන්ට අනුන්ගේ සිත දැනගැනීමට නොහැක. ඇවැත්නි, මේලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් යම්තාක් ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ හෝ අනික් ගරු කටයුතු ස්ථවිරකෙනෙක් ඇසුරුකොට වාසයකරයිද, ඒතාක් අතිශයින් කීකරුවේ. අතිශයින් උඩඟු නොවූයේ වේ, අතිශයින් ශාන්තවූයේ වේ, (ii) යම් අවස්ථාවක සිට ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේගෙන් හෝ ගරුකටයුතු සමාන ශිල්පකීන්තන්ගෙන් ඇත්වේද, හෙතෙම (iii) හික්ෂු හික්ෂුණී උපාසක උපාසිකාවන් රජුන් රජමහ ඇමතියන් තීර්ථකයන් තීර්ථක ශ්‍රාවකයන් සමග ඇලී වාසය කරයිද, ප්‍රකටව කථාවෙහි ඇලී වාසය කරන්නහුගේ සිත රාගය මැඩ පවත්වයි. හෙතෙම රාගයෙන් මැඩ පැවැත්වූ සිතින් ශික්ෂාව අත්හැර ගිහිවෙයි.

4. "ඇවැත්නි, යම්සේ ගොයම් කෑ ගොනෙක් යම්සේ දම්වැලකින් හෝ බඳනාලද්දේ ගාලෙහි හෝ සිර කරණු ලැබුවේද, ඇවැත්නි, යම්කෙනෙක් මේ ගවතෙම දැන් ගොයම් නොකන්නේය. නැවත ගොයමට නොබසින්නේයයි මෙසේ කියන්නේය, ඇවැත්නි, හෙතෙම මනාකොට කියන්නේද? ඇවැත්නි නැත, යම්හෙයකින් ඒ ගොයම් කන ගොනා දම්වැල හෝ කඩා ගාල නොබිඳ නැවත ගොයමට බසින්නේය, යන මේ කාරණය විද්‍යමාන වේ.

"ඇවැත්නි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් යම්තාක් ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ හෝ ගරුකටයුතු අන්කෙනෙක් ඇසුරුකොට වාසයකරයිද ඒතාක් අතිශයින් කීකරුවේ. අතිශයින් උඩඟු නොවූයේවේ. අතිශයින් ශාන්ත වූයේ වේ.

5. (මේ ඡේදය 3 (ii) හා 3 (iii) මෙන් වේ.)

6. "ඇවැත්නි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිත, විචාර සහිත විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම ප්‍රථම ධ්‍යානය ලැබූයේ වෙමිසි. (මෙහි 3. (iii) යෙදිය යුතුයි.)

7. “ඇවැත්නි, යම්සේ සතරමං සන්ධියෙක්හි මහවැහි බිත්දු ඇති වර්ෂාවක් වසින්තෝ දුලි නැතිකරන්නේද මඩ උපදවන්නේද, ඇවැත්නි, යමෙක් දැන් මේ සතරමං සන්ධියෙහි නැවත දුලි ඇති නොවන්නේයයි මෙසේ කියන්නේය. ඇවැත්නි, හෙතෙම යහපත්කොට කියන්නෙක්වී කියන්නේද? ඇවැත්නි නැත. ඇවැත්නි, මේ සතරමං සන්ධියෙහි මනුෂ්‍යයන් හෝ යන්තාහුද ගවයන් හෝ සත්වයන් යන්නේ නම් අවිච්ච හා වාතය තෙතමන ගන්නේනම් නැවත දුලි පහළවන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමානවේ. ඇවැත්නි, (මෙහි 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

8. “ඇවැත්නි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් විතර්ක විචාරයන්ගේ සන්සිදීමෙන් අධ්‍යාත්මයෙහි පැහැදීම් ඇති සිත හා එකට පහළවූ විතර්ක නැති විචාර නැති සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, හෙතෙම දෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබුයේ වෙමීය. (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

9. “ඇවැත්නි, ගමට හෝ නියම්ගමට හෝ නුදුරෙහිවූ මහක් විලක් යම්සේද එහි වසන්නාවූ ලොකු දියබිත්දු ඇති වර්ෂාව සිප්පිබෙල්ලන් හා සක් බෙල්ලන්ද කැට කැබිලිතිද අතුරුදහන් කරන්නේය. ඇවැත්නි, යම් කෙනෙක් ‘දැන් මේ විලෙහි නැවත සිප්පිබෙල්ලන් හා සක් බෙල්ලන්ද, කැට කැබිලිතිද පහළ නොවන්නේයයි’ මෙසේ කියන්නේය. ඇවැත්නි, හෙතෙම මනාකොට කියන්නේද? ඇවැත්නි නැත. මේ විලෙහි මිනිසුන් හෝ චතුර බොන්නාහුද ගවයන් හෝ තිරිසනුන් ජලය බොන්නාහු නම්, වාතය හා අවිච්ච තෙතමන ගන්නේද, නැවත ඊටපසු සිප්පිබෙල්ලන් හා සක් බෙල්ලන්ද කැට කැබිලිතිද පහළ වන්නේයයි යන මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ.

10. “ඇවැත්නි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් (මෙහි 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

11. “ඇවැත්නි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් (ii) ප්‍රීතිය පහවීමෙන් උපෙක්ෂා ඇතිව වාසය කරයි. සිහි ඇත්තේ සමයක් ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූයේ කයින් සැපක් විදී. උපෙක්ෂා

ඇති සිහි ඇති සැප විහරණයකැයි ආයථියෝ කියන්ද ඒ (iii) තුන්වෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, හෙතෙම මම තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණියෙමියි (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) ඇවැත්නි, යම්සේ ප්‍රණීත භෝජනයක් වැළඳූ පුරුෂයෙක් 'ඊයේ සවස බොජුනට රුවි නොවන්නේද, ඇවැත්නි යමෙක් අසවල් පුරුසතෙමේ නැවත භෝජනය කැමති නොවන්නේයයි' මෙසේ කියන්නේය. ඇවැත්නි, හෙතෙම යහපත් කොට කියන වදනක්ද? ඇවැත්නි නැත. ඇවැත්නි, මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ. ප්‍රණීත බොජුන් වැළඳූ මේ පුරුෂයා යම්තාක් ඒ ඕජාව ශරීරයෙහි සිටිද ඒතාක් අන්බොජුනක් රුවි නොවන්නේය. යම්කලක පටන් ඔහුට ඒ ඕජාව අතුරුදහන් වේද, නැවත ඒ භෝජනය රුවිවන්නේය. ඇවැත්නි, එසේම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රීතිය පහවීමෙන් (මෙහි 11 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) තුන්වෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, හෙතෙම තෘතීය ධ්‍යානය ලැබුවෙමියි. (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

12. "ඇවැත්නි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් (ii) සැපය දුරු කිරීමෙන්ද දුක දුරු කිරීමෙන්ද සොම්නස් දොම්නස් දෙක අස්තවීමට පෙරම දුක් නැති සැප නැති උපෙක්ෂා ස්මාති දෙදෙනාගේ පිරිසිදුකම ඇති සතරවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. (iii) හෙතෙම සතරවෙනි ධ්‍යානය ලැබුවේ වෙමියි, (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

13. "ඇවැත්නි, පර්වත වංගුවෙක්හි වාතය නොහමන පහවූ රැළ ඇති දිය විලක් වේද, ඇවැත්නි, යමෙක් මෙසේ කියන්නේය. දැන් මේ දියවිලෙහි නැවත රැළ පහල නොවන්නේයයි, මෙසේ කියන්නේය. ඇවැත්නි, හෙතෙම යහපත්කොට කියන්නේද? ඇවැත්නි නැත. ඇවැත්නි, පෙරදිගින් මහත් වාතයක් සහිත වැස්සක් එන්නේය. ඕ ඒ දියවිලෙහි රැළ ඇති කරන්නේය. බටහිර දිශාවෙන් මහත් වාතයක් සමග වැස්සක් එන්නේය. ඕතොමෝ ඒ දියවිලෙහි රැළ ඇතිකරන්නේය. උතුරු දිගින් මහත් වාතයක් සහිත වැස්සක් එන්නේය. ඕතොමෝ ඒ දියවිලෙහි රැළ ඇතිකරන්නේය. දකුණු දිගින් මහත් වාතයක්

සහිත වැස්සක් එන්නේය. ඕනෑමෝ ඒ දියවිලෙහි රැල ඇති කරන්නේය.

14. "ඇවැත්නි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සැප ප්‍රභාන කිරීමෙන්ද, දුක් ප්‍රභාන කිරීමෙන්ද (මෙහි 12 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) සතරවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසයකරයිද, හෙතෙම සතරවෙනි ධ්‍යානය ලැබුයේ වෙමිසි. (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

15. "ඇවැත්නි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සියලු නිමිති මෙතෙහි නොකිරීමෙන් රාගාදී නිමිති රහිත චිත්තසමාධියට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම රාගාදී නිමිති රහිත චිත්ත සමාධිය ලදිමිසි (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

16. "ඇවැත්නි, යම්සේ රජෙක් හෝ රජමහ ඇමතියෙක් හෝ සිවුරඟ සෙනග සමග මහා මාර්ගයට පිළිපන්නේ එක්තරා වන ලැහැබෙකිහි එක් රැයක් විසීමට පැමිණෙන්නේය. එහි ඇතුන්ගේ ශබ්දයෙන් අසුන්ගේ ශබ්දයෙන් රථ ශබ්දයෙහි පාබල සෙනගේ ශබ්දයෙන් ගැටබෙර මිහිඟු බෙර සක්භඬින් රැහැයි හඬ යටපත්වේ. ඇවැත්නි, යමෙක් දැන් මේ වනලැහැබෙයි නැවත රැහැයි හඬ පහල නොවන්නේයයි' මෙසේ කියන්නේය. ඇවැත්නි, හෙතෙම මනාකොට කියන්නේද? ඇවැත්නි නැත ඇවැත්නි, ඒ රජතෙමේ හෝ රජමහ ඇමතියා හෝ ඒ වන ලැහැබෙන් යන්නේද නැවත ඒ රැහැයි හඬ පහල වන්නේය යන මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ.

17. "ඇවැත්නි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සියලු නිමිති මෙතෙහි නොකිරීමෙන් රාගාදී නිමිති රහිත චිත්ත සමාධියට පැමිණ වාසය කරන්නේද, හෙතෙම අනිමිත්ත චිත්ත සමාධිය ලැබුවෙමිසි, (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

18. ඉක්බිති හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් චිත්‍ර තෙමේ මැත කාලයක ශික්ෂා අත්හැර ගිහිවූයේය. ඉක්බිති හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ චිත්‍රගේ යහළු හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත තෙරුන් යම් තැනෙකිහිද එහි පැමිණියාහුය. පැමිණ ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිතට "කිමෙක්ද? ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත විසින්

හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ චිත්‍රගේ සිත තම සිතින් දැනගන්නා ලද්දේද? හස්තිසාරියගේ පුත්‍ර චිත්‍ර තෙමේ මේ සමාපත්තිවලට පැමිණියේය. නැවත ශික්ෂා අත්හැර ගිහිවන්නේදැයි දන්නේද, නොහොත් හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ චිත්‍රතෙමේ මේ මේ සමාපත්ති ලැබුවෙකි. නැවතද ශික්ෂා අත්හැර ගිහිවන්නේයයි දෙවතාවෙක් මේ කාරණය කීවාහුද, ඇවැත්නි, හස්තිසාරියගේපුත්‍රවූ චිත්‍රතෙමේ මේ මේ සමාපත්ති ලැබුවෙකි. නමුත් ශික්ෂා අත්හැර ගිහි වන්නේයයි මා විසින් මගේ සිතින් ඔහුගේ සිත දැනගත්තෙමි.”

19. “ස්වාමීනි, හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ චිත්‍රතෙමේ මේ මේ සමාපත්ති ලැබුවෙකි. නමුත් ශික්ෂා අත්හැර ගිහි වන්නේයයි මේ කාරණය මට දෙවතාවකු විසින්ද කියනලදී.”

20. ඉක්බිති හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ චිත්‍රගේ යහළු භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එහි පැමිණියාහුය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියාහුය. එකත්පසෙක සිටි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හස්තිසාරියගේ පුත්‍රවූ චිත්‍රතෙමේ මේ මේ සමාපත්ති ලැබුවෙකි. නමුත් ශික්ෂා අත්හැර ගිහිවූයේයයි” කීවාහුය.

21. “මහණෙනි, චිත්‍රතෙමේ නෛෂ්ක්‍රමය බොහෝ කල් සිහි නොකරන්නේය.” නැවත හස්තිසාරියගේ පුත්‍ර චිත්‍රතෙමේ නොබෝ කලකින්ම හිසකෙස් රැවුල් බහා කහ වස්ත්‍ර හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරික ශාසනයෙහි පැවිදි විය.

22. “ඉක්බිති හස්තිසාරියගේ පුත්‍ර චිත්‍රතෙමේ හුදකලා වූයේ (මෙහි අංගුත්තර නිකායේ තිකනිපාතයේ 3 පණ්ණාසකයේ 28 සූත්‍රයේ 5 ඡේදයේ ‘තනිව’ යන වචනයේ සිටද 6 ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.)

7. මෙන්ත්‍රය පඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1 “මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස් නුවර සමීපයෙහි මිඟදාය නම්වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. එකල්හි වනාහි සවස් වරුවෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණාවූ කවාකාර මලුවෙහි රැස්වූ බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂූන් වහන්සේලා

අතර මේ අතුරු කථාවක් පහළවිය. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පාරායන සූත්‍රයෙහි මෙත්තෙය්‍ය ප්‍රශ්නයෙහි (ii) යමෙක් තෙම ස්පර්ශය හා ස්පර්ශ නිරොධයද යන අන්තදෙක මනා නුවණින් දැන නිර්වාණයෙහි තෘෂ්ණා ඇලීමෙන් නොඇලේද, හෙතෙම මේ ශාසනයෙහි සිබ්බනි යම් තෘෂ්ණාව ඉක්මෙව්වේ වෙයි. ඔහු මහා පුරුෂයයි කියමි.” (iii) යනුවෙන් මෙය වදාළ සේක.

2 “ඇවැත්නි, එක් අන්තයක් කවරේද? දෙවන අන්තය කවරේද? මධ්‍යය කුමක්ද “සිබ්බනි” නම් තෘෂ්ණාව කවරේද? මෙසේ කී කල්හි එක්තරා භික්ෂුනමක් ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීවේය.

3 “ඇවැත්නි, ස්පර්ශය එක් අන්තයකි. ස්පර්ශය ඇතිවීමේ හේතුව අනික් අන්තයයි. ස්පර්ශ නිරොධය මධ්‍යයයි (ii) සිබ්බනී නම් තෘෂ්ණාව ඒ ඒ භවයේ ඉපදීම තෘෂ්ණාවෙන් ඔහු වසයි. ඇවැත්නි, මෙපමණකින් දැනගතයුත්ත දැන ගනියි. විශෙෂයෙන් දැනගතයුත්ත විශෙෂයෙන් දැනගනියි. දැනගතයුත්ත දැනගන්නේ විශෙෂයෙන් දැනගතයුත්ත විශෙෂයෙන් දැනගන්නේ මෙලෙව්හිම දුක් කෙළවර කරන්නේ වේ.”

4 “මෙසේ කී කල එක්තරා භික්ෂුවක් ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙසේ කීවේය. “ඇවැත්නි, අතීතය එක් අන්තයක අනාගතය දෙවෙනි අන්තයයි, පවත්නා කාලය මධ්‍යයයි, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5 “මෙසේ කීකල්හි එක්තරා භික්ෂුවක් ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙසේ කීය. “ඇවැත්නි, සුඛ වේදනාව එක් අන්තයක දුක් වේදනාව දෙවෙනි අන්තයයි, අසුඛබ්බුද අසුඛබ්බුද වේදනාව මධ්‍යයයි, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6 ‘මෙසේ කී කල්හි එක්තරා භික්ෂුවක් මෙසේ කීවේය. “ඇවැත්නි, නාමය එක් අන්තයක, රූපය දෙවෙනි අන්තයයි විඤ්ඤාණය මධ්‍යයයි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7 “මෙසේ කී කල්හි එක්තරා භික්ෂුවක් ස්ථවිරභික්ෂූන්ට මෙසේ කීය. “ඇවැත්නි, සවැදැරුම් අධ්‍යාත්මික ආයතනයේ

එක් අන්තයක, බාහිරවූ සවැදැරුම් ආයතනයෝ අනික් අන්තයයි. විඤ්ඤාණය මධ්‍යයයි, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8 “මෙසේ කී කල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් ස්ඵවිරහික්ෂුන්ට මෙසේ කිය. “ආචාරිනි, ආත්මදෘෂ්ටිය එක් අන්තයකි. ආත්ම දෘෂ්ටිය ආතිවීමේ හේතුව දෙවෙනි අන්තයයි, ආත්ම දෘෂ්ටි නිරොධය මධ්‍යයයි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 “මෙසේ කී කල්හි එක්තරා හික්ෂුනමක් ස්ඵවිර හික්ෂුන්ට මෙසේ කිය. “ආචාරිනි, අප විසින් තම තමන්ගේ වැටහීම ප්‍රකාශ කරණ ලදී. එමු ආචාරිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනකද එතැනහි පිවිසෙන්නෙමු. එසේ පිවිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය දන්වන්නෙමු. යම්සේ අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කෙරේද, එසේ අපි දරන්නෙමු”--“එසේය ආචාරිනි” ස්ඵවිර හික්ෂුහු ඒ හික්ෂුවට උත්තර දුන්හ.

10 ඉක්බිති ඒ ස්ඵවිර හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියාහ. එකත්පසෙක සිටියාවූ ස්ඵවිර හික්ෂුහු යම්තාක් ඔවුනොවුන් සමගවූ කථා සල්ලාපයක් ඇද්ද ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැන්වූහ. “ස්වාමීනි, කාගේ අදහස යහපත්ද?”

11 “මහණෙනි, යුෂ්මතුන් සියල්ලන්ගේම අදහස් යහපති එසේ නමුදු මා විසින් යමක් සඳහා (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යනුවෙන් පාරායන සූත්‍රයේ මෙත්තෙය්‍ය ප්‍රශ්නයේ දේශනා කරණ ලද්දේද, එය අසව්. මනාකොට මෙනෙහි කරව්, ප්‍රකාශකරන්නෙමි.”--“එසේය ස්වාමීනි” ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ.

12 “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශ කළසේක. ආචාරිනි, ස්පර්ශය එක් අන්තයකි ස්පර්ශ සමුදය දෙවන අන්තයයි, ස්පර්ශ නිරොධය මධ්‍යයයි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8 දණ්ඩකප්ප සූත්‍රය:- 1 “මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත් හික්ෂු සමුහයා හා

කොසල දනව්වෙහි සැරිසරනසේක් කොසල වැස්සන්ගේ දණ්ඩ කප්ප නම් නියම් ගමෙහි විසුහ. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගින් පහව එක්තරා ගසක් මුල පැනවූ අස්තෙහි වැඩහුන්හ. ඒ හික්ෂුහුද සෙනසුන් සෙවීමට දණ්ඩකප්පයට ඇතුළුවූහ.

2 "ඉක්බිති වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්දතෙමේ බොහෝ හික්ෂුන් සමග ඇඟ සේදීමට අවිරවතී නදියට පැමිණියේය. අවිරවතියෙහි ඇඟ සෝදා ගොඩවී ඇඟ වියළන්නේ එක සිවුරින් සිටියේය.

"ඉක්බිති වනාහි එක්තරා හික්ෂුවක් ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් කරා එළඹ ආයුෂ්මත් ආනන්ද හට මෙසේ කීය.

3 (i) "ඇවැත් ආනන්දය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'දෙවදත්ත අපායගතය. කල්පයක් පැසෙයි, පිළියම් නොකළ හැක්කේයයි' සියල්ල සිතින් තීරණයකොට ප්‍රකාශ කෙළේද? නැතහොත් කිසියම් ප්‍රකාරයෙකින්ද?' (ii) ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ වනාහි මේ කාරණය ප්‍රකාශ කරන ලද්දේය."

4 ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්දතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙමේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මේ කාරණය සැළකෙළේය.

"ස්වාමීනි, මම මෙහි අවිරවතී නදියට බොහෝ හික්ෂුන් සමග ඇඟ සේදීමට ගියෙමි. අවිරවතී නදියෙහි ඇඟ සෝදා ගොඩනැඟී ඇඟ වේළමින් එක සිවුරින් සිටියෙමි. ඉක්බිති වනාහි එක්තරා හික්ෂුවක් මා කරා අවුත් මට මෙය කීය. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) මෙසේ කී කල්හි ස්වාමීනි මම ඒ හික්ෂුහට මෙය කීමි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5 "ආනන්දය, ඒ හික්ෂුතෙමේ අලුත පැවිදිවූ නවකයෙක් හෝ වේ. ස්ථවිරවූවෙක් නම් බාලවූ අදක්ෂයෙකි. මා ඒකාන්තයෙන් යමක් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේද, කෙසේ නම් එහි දෙ ආකාරයකට පැමිණෙන්නේද, ආනන්දය, යමෙක් මෙසේ

මා විසින් සියල්ල සිතින්ම තීරණයකොට ප්‍රකාශ කෙළේද, එබඳු අන් එකම පුද්ගලයකු හෝ මම නොදනිමි. ඒ නම් මේ දෙවදන්තයි.

6 "ආනන්දය, මම යම්තාක් දෙවදන්තගේ ලොම තුඩක් පමණවූ හෝ කුශල ධර්මයක් දුටුයෙමිද ඒතාක් මම දෙවදන්ත තෙමේ අපායගතය, කල්පයක් පැසෙන්තේය. පිළියම් නොකළහැක්කේයයි දෙවදන්ත ගැන ප්‍රකාශයක් නොකළෙමි. ආනන්ද, යම් තැනකින් මම දෙවදන්තගේ ලොම තුඩක් පමණවූ හෝ කුශල ධර්මයක් නොදුටුයෙමිද, ඉක්බිති මම දෙවදන්ත තෙමේ අපායගතය, කල්පයක් පැසෙන්තේය, පිළියම් නොකළ හැක්කේයයි දෙවදන්ත ගැන ප්‍රකාශ කළෙමි.

7 "ආනන්දය, යම්සේ පුරුෂ ප්‍රමාණයට වැඩි, ගැටට තෙක්වූ අශුවියෙන් පිරුණු අශුවි වළක් වේද, එහි පුරුෂයෙක් තෙම හිස සහිතවම කිඳුනේවේද, කිසියම් පුරුෂයෙක් තෙම ඔහුට වැඩ කැමැත්තේ, හිත කැමැත්තේ බැඳුම්වලින් නිදහස්වීම කැමැත්තේ, ඒ අශුවි වළෙන් උඩ නගනු කැමැත්තේ හෙතෙම ඒ ගුඵ කුපය වටා කැරකෙන්නේ ඒ පුරුෂයාගේ ලොම්අගක් පමණකුදු අශුවි නොගැවුණු තැනක් නොදකින්නේනම් කොතැනින් අල්ලාගෙන උඩනගන්නේද?

8 "ආනන්දය, එසේම මම වනාහි යම්තැනෙක පටන් දෙවිදන්හුගේ ලොම් අගක් පමණ හෝ කුශල ධර්මයක් නොදුටුවෙමිද, එතැන්පටන් මම දෙවදන්තතෙමේ අපායගතය, කල්පයක් පැසෙන්තේය. පිළියම් නොකටහැක්කේ යයි දෙවදන්ත ගැන ප්‍රකාශ කෙළෙමි.

9 "ආනන්දය, ඉදින් තෙපි පුරුෂෙන්ද්‍රිය ඥානයන් බෙදා දක්වන්නාවූ තථාගතයන්හට ඇහුම්කන් දෙවිද,

"භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්හෙයකින් පුරුෂෙන්ද්‍රිය ඥානයන් බෙදා දක්වන්නේ නම් හික්ෂුහු යමක් අසා දරන්ද භාග්‍යවතුන් වහන්ස ඊට මේ කාලයයි. සුගතයන් වහන්ස ඊට මේ කාලයයි."

“ආනන්දය, එසේ වීනම් අසව, මනාව මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමි”-“එසේය, ස්වාමීනි” යි ආනන්ද තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය.

10 “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. ආනන්දය, මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද පවතිත්යයි මෙසේ මම ඇතැම් පුද්ගලයෙකු සිතින් සිත පතුරුවා දනිමි. අනෙක්විටෙක මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්ම අතුරුදහන් විය අකුශල ධර්ම සම්මුඛවීයයිද ඔහුට කුසල් මුල් නොසිඳුණු ඇසක් ඇත. එබැවින් ඔහුට පින් පව් පහළවන්නේය, මෙසේ මේ පුද්ගලතෙමේ මත්තෙහි නොපිරිහෙන ධර්ම ඇත්තෙක් වන්නේයයි මෙසේ මම ඒ මේ තැනැත්තා සිතින් සිත පතුරුවා මනාව දනිමි.

11 “ආනන්දය, යම්සේ නොකැවුණු, කුණුනොවූ, අව් සුළං නොවැදුණු, හරගෙන දෙන, හොඳ කුඹුරක හොඳට වැටුණු, හොඳට පිළියෙළවුණු බිම බහන ලද බීජයෝ වෙත්ද මේ බීජයෝ වැඩීමට පැළවීමට විශාල බවට පැමිණෙත්යයි දන්නෙහිය”-- “ස්වාමීනි, එසේය”

12 “ආනන්දය, එසේම වනාහි මෙහි මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද පවතිත්යයි මෙසේ මම ඇතැම් පුද්ගලයකු සිතින් සිත පතුරුවා දනිමිද, අනෙක් විටෙක මේ පුද්ගලයාව කුශල ධර්ම අතුරුදහන්විය. අකුශල ධර්ම සම්මුඛවීයයිද, ඔහුට කුසල් මුල් නොසිඳුණු ඇසක් ඇත. එබැවින් ඔහුට පින් පව් පහළ වන්නේය. මෙසේ මේ පුද්ගලතෙම මත්තෙහි නොපිරිහෙන ධර්ම ඇත්තේ වන්නේ යයි මෙසේ මම ඒ මේ තැනැත්තා සිතින් සිත වෙන්කොට දැන මනාව දන්නේ වෙමි.

13 (i) “ආනන්දය, මෙහි මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද පවතිත්යයි සිතින් සිත වෙන්කොට ඇතැම් පුද්ගලයකු මම දැනගනිමිද, අනික් කලෙක මේ පුද්ගලයාගේ අකුශල ධර්මයෝ අතුරුදහන්වූහ. කුශල ධර්මයෝ ඉදිරියටපැමිණියහ, ඔහුගේ මුලින් නොසිඳුන අකුශලමූලයෝ

ඇත්තාහ. (ii) ඔහුට ඒ අකුශල මූලයන්ගෙන් අකුශලය රැස්වන්නේය. මෙසේ මේ පුද්ගලතෙම නැවත පිරිහීම් ධර්මයා පැමිණෙන්නේයයි ඔහු සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගනීම්.

14 “ආනන්දය, යම්සේ නොකැඩුනු, කුණුනොවූ, අවි සුළං වලින් වෙනසක් නොවූ හරදෙන, මනාව තබන ලද බීජයෝ ලොකු ගලක බහාලන ලද්දාහු වෙද්ද මේ බීජයෝ වැඩීමට මහත් බවට නොපැමිණෙන්නේ යයි ආනන්දය, ඔබ දන්නෙහිද?”--“එසේය, ස්වාමීනි”

15 (මෙහි 13 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි) (ii) ආනන්දය, මෙසේද වනාහි තථාගතයන් වහන්සේ පුරුෂ පුද්ගලයා සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නේ වෙයි. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි තථාගතයන් වහන්සේගේ පුරිෂෙන්ද්‍රිය ඥානය (iii) සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නා ලද්දේවෙයි. ආනන්දය, මෙසේද වනාහි තථාගතයන් වහන්සේ සිතින් සිත පිරිසිදු නැවත ධර්මයන් ඇතිවීම දන්නා ලද්දේ වෙයි. (iv) ආනන්දය, මෙහි මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද පවතින්නේ ඇතැම් පුද්ගලයකු සිතින් සිත වෙන්කොට මම දැනගනිමි. (v) අනික් කාලයක මේ පුද්ගලයාට අස් ලොම් අගක් එබීමට හැකි තරම්වත් කුශල ධර්මයක් නැත. මේ පුද්ගලයා ඒකාන්තයෙන් කළු අකුශල ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවුවෙක, ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැප නැති අයහපත් ගති ඇති නපුරුසේ වැටෙන නරකයෙහි උපදිනේය.

16 “ආනන්දය, යම්සේ කැඩුනු, කුණුවූ, අවි සුළඟින් විනාශවූ හොඳට සමකරණ ලද යහපත් කෙත් බිමක බහාලන ලද බීජයෝ වැඩීමට මහත් බවට නොපැමිණෙන්නේ යයි දන්නෙහිද?”--“එසේය, ස්වාමීනි”

“එපරිද්දෙන්ම ආනන්දය, මෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද පවතින්නේ ඇතැම් පුද්ගලයකු සිතින් සිත වෙන්කොට මම දැනගනිමි. (මෙහි 15 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

17 (මෙහි 15 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ආනන්දය, මෙසේද වනාහි තථාගතයන් වහන්සේ පුරිෂෙනදිය ඥානය (මෙහි 15 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

18 “මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාගාවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය. ස්වාමීනි, මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙනාගෙන් අනික් සමානවූ පුද්ගලයන් තුන්දෙනෙක් පණවන්නට හැකිවෙන්නද?”

“ආනන්දය, හැකියයි භාගාවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (මෙහි 13 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

ආනන්දය, යම්සේ මනාව ගිනිගත් දිලිසෙන ගිනිඅඟුරු ලොකු ගලක බහාලන ලද්දේ වේද ඒ අඟුරු වැඩිවීමට මහත් බවට නොපැමිණෙන්නේයයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය, ස්වාමීනි.”

19. “ආනන්දය, යම්සේ සවස් කාලයෙහි හිරු බසිනවිට ආලෝකය අතුරුදහන් වන්නේය. අන්ධකාරය පහළවන්නේ යයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය ස්වාමීනි.”

“ආනන්දය, යම්සේ මනාව ගිනිගත් දිලිසෙන ගිනිඅඟුරු ලොකු ගලක බහාලන ලද්දේ වේද ඒ අඟුරු වැඩිවීමට මහත් බවට නොපැමිණෙන්නේයයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය, ස්වාමීනි.”

19. “ආනන්දය, යම්සේ සවස් කාලයෙහි හිරු බසිනවිට ආලෝකය අතුරුදහන් වන්නේය. අන්ධකාරය පහළවන්නේ යයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය ස්වාමීනි.”

“ආනන්දය, රාත්‍රිය ලැබුණු ආහාර වේලාවෙහි අර්ධ රාත්‍රියෙහි ආලෝකය අතුරුදහන්විය. අන්ධකාරය පහළවූයේයයි ඔබ දන්නෙහිද? ආනන්දය, එමෙන්ම මම මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්මයෝද, අකුශල ධර්මයෝද පවතින්නේයයි සිතින් සිත වෙන්නකොට දනිමිද, අනික් කලෙක මේ පුද්ගලයාගේ කුශල ධර්මයෝ අතුරුදහන්වූහ. අකුශල ධර්මයෝ ඉදිරියට පැමිණියහ. ඔහුගේ මුලින් නො සිදුන කුශල මූලයෝ ඇත්තාහ. එයද

සියල්ලෙන් සියල්ල විනාශවෙයි. මෙසේ මේ පුද්ගලතෙම පරිහානි ධර්මයට වැටෙන්නේයයි සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගනිමි. ආනන්දය, මෙසේද තථාගතයන් වහන්සේ පුරිස පුද්ගලයා සිතින් සිත පිරිසිදු දැනගන්නේවේ. ආනන්දය, මෙසේද තථාගතයන්වහන්සේ පුරුෂෙන්ද්‍රියඥානය සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නේ වෙයි. ආනන්දය, මෙසේද තථාගතයන් වහන්සේ නැවත ධර්මයන් ඉපදීම සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නා ලද්දේවෙයි. ආනන්දය, මෙහි වනාහි මම මෙහි මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද පවතිත්යයි සිතින් සිත වෙන්කොට දනිමිද, අනික් කලෙක මේ පුද්ගලයාගේ අකුශල ධර්මයෝ අතුරුදහන්වූහ. කුශල ධර්මයෝ ඉදිරිපත්වූහ. ඔහුගේ මුල් නොසිඳුන අකුශල මූලයෝ ඇත්තාහ. එයද සියල්ලෙන් සියල්ල විනාශවෙයි. මෙසේ මේ පුද්ගලතෙම නැවත පිරිහීමට නොයන්නේ වෙයි.

20. “ආනන්දය, යම්සේ ගිනිගත් මනාව දිලිසෙන ගිනි අගුරු වියලුන තණකොළ ගොඩක හෝ දර ගොඩක හෝ බහාලනලද්දේ වැඩීමට මහත් බවට පැමිණෙන්නේයයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය, ස්වාමීනි.” “ආනන්දය, යම්සේ රාත්‍රි එළිවෙන යාමයෙහි හිරු නැගෙන කල්හි අන්ධකාරය අතුරුදහන් වන්නේය. ආලෝකය පහලවන්නේයයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය, ස්වාමීනි”

“යම්සේ හෝ ආනන්දය, රැවුන තැනම මැද කොටසෙහි ආහාර වේලාවෙහි අන්ධකාරය දුරුවිය. ආලෝකය පහළ වූයේයයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය, ස්වාමීනි.” (මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.)

21. “ආනන්දය, එපරිද්දෙන්ම මම මේ පුද්ගලයාට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද ඇත්තාහ. පවතිත්යයි සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගනිමි. දනිමිද? අනික් කලෙක මේ පුද්ගලයාගේ අකුශල ධර්මයෝ අතුරුදහන්වූහ. එයද සියල්ලෙන් සියල්ල විනාශ වෙයි. මෙසේ මේ පුද්ගලතෙම නැවත පිරිහීමට නොයන්නේ වෙයි.

“ආනන්දය, මෙසේද තථාගතයන් වහන්සේ පුරුෂ පුද්ගලයා සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නේ වෙයි. ආනන්දය, මෙසේද තථාගතයන් වහන්සේ පුරුෂෙන්ද්‍රිය ඥානය සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නේවේ. ආනන්දය, මෙසේද තථාගතයන් වහන්සේ නැවත ධර්මයන් ඉපදීම සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නා ලද්දේ වෙයි. අනික් කාලයක මේ පුද්ගලයාට අස් ලොම් අගක් එබීමට හැකි තරම්වත් අකුශල ධර්මයක් නැත. මේ පුද්ගලයාට ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු වූ වැරදි නැති ධර්මයන්ගෙන් මෙලොවම පිරිනිවෙන්නේයයි මෙසේ සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගනිමි. ආනන්දය, යම්සේ සිහිල්වූ නිවුනාවූ අඟුරු වියලි තණකොළ ගොඩක හෝ දර ගොඩක හෝ බහාලන ලද්දේ මේ අඟුරු වැඩිවීමට මහත්බවට නොපැමිණෙන්නේයයි ඔබ දන්නෙහිද?”-“එසේය, ස්වාමීනි”

“ආනන්දය, එපරිද්දෙන්ම මෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට කුශල ධර්මයෝද අකුශල ධර්මයෝද පවතිත් යයි ඇතැම් පුද්ගලයකු සිතින් සිත වෙන්කොට මම දැනගනිමි. අනික් කාලයක මේ පුද්ගලයාට අස් ලොම් අගක් එබීමට හැකි තරම්වත් අකුශල ධර්මයක් නැත. මේ පුද්ගලයාට ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු වූ වැරදි නැති ධර්මයන්ගෙන් මෙලොවම පිරිනිවෙන්නේ යයි මෙසේ සිතින් සිතවෙන්කොට දැනගනිමි. ආනන්දය, මෙසේද තථාගත පුරුෂෙන්ද්‍රිය ඥානය සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නේවේ. ආනන්දය, මෙසේද තථාගතයන් වහන්සේ නැවත ඉපදීම සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නාලද්දේ වෙයි. ආනන්දය, එහි පෙරකී පුද්ගලයෝ තුන්දෙන වෙද්ද ඒ තුන් පුද්ගලයන් ගෙන් එක් අයෙක් නො පිරිහෙන ධර්ම ඇත්තෙක. එක් අයෙක් පිරිහීම් ධර්ම ඇත්තෙක. එක් පුද්ගලයෙක් නිරය නම්වූ අපායට යන්නෙක.

22. “ආනන්දය, මෙහි යම් ඒ පසුව කී පුද්ගලයෝ තුන් දෙන වෙද්ද මේ තුන් පුද්ගලයන්ගෙන් එක් අයෙක් නො පිරිහෙන ධර්ම ඇත්තෙක, එක් අයෙක් පිරිහෙන ධර්ම ඇත්තෙක. එක් අයෙක් පරිනිර්වාණ ධර්ම ඇත්තෙකි.

9 නිබ්බේධික පරියාය සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, යුෂ්මතුන්ට තියුණු අවබෝධයක් ඇතිකර ගැනීමට හේතුවන ධර්ම ක්‍රමය දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසච්චි. මනාකොට සිහි කරව්. දෙශනාකරන්නෙමි" "එසේය, ස්වාමීනි"යි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. "මහණෙනි, තියුණු අවබෝධයක් ඇතිකර ගැනීමට හේතුවන ඒ ධර්ම ක්‍රමය කවරේද? (ii) මහණෙනි, කාමය දතයුතුය. කාමය ඇතිවීමේ හේතුව දතයුතුය. කාමයන්ගේ වෙනස දතයුතුයි. කාමයන්ගේ විපාකය දතයුතුය. කාමයන් නැතිවීම හෝ නැතිතැන දතයුතුය. කාමයන් නැතිකිරීමට ගමන්කරණ ප්‍රතිපදාව දත යුතුය.

3. "ආශ්‍රවයන් ඇතිවීමේ හේතුව දතයුතුය. ආශ්‍රවයන්ගේ වෙනස දතයුතුය. ආශ්‍රවයන්ගේ විපාකය දතයුතුය. ආශ්‍රවයන් නැතිවීම හෝ නැතිතැන දතයුතුය. ආශ්‍රවයන් නැතිකිරීමට ගමන්කරණ මාර්ගය දතයුතුය.

4. "මහණෙනි, කර්මය දතයුතුය. කර්මයන් ඇතිවීමේ හේතුව දතයුතුය. කර්මයන්ගේ වෙනස දතයුතුය. කර්මයන්ගේ විපාකය දතයුතුය. කර්මයන් නැතිවීම හෝ නැතිතැන දතයුතුය. කර්මයන් නැතිකිරීමට ගමන්කරණ මාර්ගය දතයුතුය.

5. "මහණෙනි, දුක දතයුතුය. දුක නැතිවීමේ හේතුව දතයුතුය. දුකෙහි වෙනස දතයුතුය. දුකෙහි විපාකය දතයුතුය. දුක නැතිවීම හෝ නැතිතැන දතයුතුය. දුකනැති කිරීමට ගමන්කරණ මාර්ගය දතයුතුය.

6. "මහණෙනි, කාමයෝ දතයුතුය. කාමයන් ඇතිවීමේ හේතුව දතයුතුය. කාමයන්ගේ වෙනස දතයුතුය. කාමයන් නැතිවීම හෝ නැති තැන දතයුතුය. කාමයන් නැතිකිරීමට ගමන්කරණ මාර්ගය දතයුතුයි" මෙසේ දෙශනාකරණලදී.

7. "මෙය කුමක් නිසා දෙශනාකරණ ලද්දේද? මහණෙනි, කාමගුණයෝ පසක් වෙති, යහපත්වූ, ප්‍රියවූ, සිත් අලවන්නාවූ,

මනා දැකුම් ඇති, මනා රූ ඇති, කාමයන් ඇති කරවන්නාවූ ඇලීම් ඇතිකරවන්නාවූ ඇසින් හැඳිනගන්නා රූපයෝද, කණින් හැඳිනගන්නාවූ ශබ්දයෝද, නාසයෙන් හැඳිනගන්නාවූ සුවඳද, දිවෙන් හැඳිනගන්නාවූ රසයෝද, කයින් හැඳිනගන්නාවූ ස්පර්ශයෝද වෙති. එසේ නමුදු මේ කාමයෝ නොවෙති. මොවුහු කාමගුණයෝයයි ආයතීවනයෙහි කියත්.

8. "පුරුෂයාගේ කල්පනා වශයෙන් උපන්නාවූ රාගයතෙම කාම නම් වේ. ලෝකයෙහි යම් විසිතුරු අරමුණු ඇද්ද මොවුහු කාමයෝ නොවෙත්. ලෝකයෙහි එසේම විසිතුරු අරමුණු ඇත්තාහ. එසේවුවත් මේ ලෝකයෙහි නුවණැත්තෝ කාමාශාව දුරුකරත් හික්මවත්."

9. "මහණෙනි, කාමයන්ගේ නිදාන (මුල් කාරණය) ඇතිවීම කෙසේද? ස්පර්ශය මහණෙනි, කාමයන්ගේ නිදාන ඇතිවීමයි.

"මහණෙනි, කාමයන්ගේ වෙනස කෙසේද? මහණෙනි, රූපයෙහි කාමය අන්‍යය, ශබ්දයෙහි කාමය අන්‍යය, ගඳ සුවඳෙහි කාමය අන්‍යය. රසයෙහි කාමය අන්‍යය. ස්පර්ශයෙහි කාමය අන්‍යය. මහණෙනි, මේ වනාහි කාමයන්ගේ වෙනස් බවයි.

10. "මහණෙනි, කාමයන්ගේ විපාකය කවරේද? මහණෙනි, යමක් කැමැතිවනු ලබන්නේ, පින් පක්ෂයෙහිවූ හෝ පවි පක්ෂයෙහිවූ හෝ එයින් උපදනා ආත්ම භාවය උපදවයි. මහණෙනි, කාමයන්ගේ විපාකය මේ යයි කියනු ලැබේ.

11. "මහණෙනි, කාමයන්ගේ නැති කිරීම කෙසේද? මහණෙනි, ස්පර්ශය නැතිකිරීම කාමය නැතිකිරීමවේ. මෙයම ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි කාමය නැති කිරීමේ පිළිවෙතයි. ඒ කෙසේදයත්? (ii) නිවැරදි දැකීමයි නිවැරදි අදහසයි. නිවැරදි වචනයයි. නිවැරදි කර්මාන්තයයි. නිවැරදි ජීවිකාව නිවැරදි ව්‍යායාමයයි, නිවැරදි සිහියයි, නිවැරදි සිත එකඟකමයි.

12. "මහණෙනි, යම් විටක මෙයින් වනාහි ආර්යශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කාමයන් මනාව දනීද. මෙසේ කාමයන්ගේ නිදාන ඇතිවීම දනීද, මෙසේ කාමයන්ගේ වෙනස් බව මනාව දනීද. මෙසේ කාමයන්ගේ විපාකය දනීද, මෙසේ කාමයන් නැතිකිරීම

දනීද, මෙසේ කාමයන්ගේ නැති කිරීමට යවන පිළිවෙත දනීද. හෙතෙම මේ කාමයන් නැති කිරීම වූ තියුණු අවබෝධයවූ, බඹසර දනී.

13. (මෙහි 2 (ii) සිට 6 ඡේදය දක්වා යොදාගත යුතුයි.)

14. "මහණෙනි, වේදනාව දතයුතුය, වේදනාව ඇතිවීමේ හේතුව දතයුතුය. වේදනාවගේ විපාකය දතයුතුය. වේදනාවන් නැතිවීම හෝ නැති තැන දතයුතුය. වේදනා දතයුතුය. වේදනාව නැතිකරන පිළිවෙත දතයුතුයයි මේ කාරණය වනාහි කියනලදද, (ii) මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද?

15. "මහණෙනි, මේ වේදනාව තුන් වැදැරුමිය. සැප විදීමය, දුක් විදීමය, සැප නොවූ දුක් නොවූ විදීමය (කියායි.)

16 'මහණෙනි, වේදනාවන්ගේ නිදාන ඇතිවීම කෙසේද? මහණෙනි, ස්පර්ශය වේදනාවන්ගේ නිදාන ඇතිවීමයි. මහණෙනි, වේදනාවන්ගේ වෙනස කෙසේද? මහණෙනි, ගොදුරු සහිතවූ සැපවූ විදීමක් ඇත. ගොදුරු රහිතවූ සැපවූ විදීමක් ඇත. ගොදුරු සහිතවූ දුක්වූ විදීමක් ඇත. ගොදුරු රහිතවූ දුක්වූ විදීමක් ඇත. ගොදුරු සහිතවූ, දුක් නොවූ, සැපනොවූ විදීමක් ඇත. ගොදුරු රහිතවූ දුක් නොවූ සැප නොවූ විදීමක් ඇත. මහණෙනි, මේ වනාහි වේදනාවන්ගේ වෙනස් බවයි.

17 "මහණෙනි, වේදනාවන්ගේ විපාකය කවරේද? මහණෙනි, යමක් විදිනු ලබන්නේ පින් පක්ෂයෙහිවූ හෝ පවි පක්ෂයෙහිවූ හෝ එයින් (වේදනාවෙන්) උපදනා ආත්මභාවය උපදවයි. මහණෙනි, වේදනාවන්ගේ විපාකය මේ යයි කියනු ලැබේ.

18 "මහණෙනි, වේදනාවන්ගේ නැතිකිරීම කවරේද? මහණෙනි, ස්පර්ශයෝ නැතිකිරීම වේදනාවගේ නැතිකිරීමවේ. මෙයම ආයථී අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි. වේදනාව නැතිකිරීමේ පිළිවෙතයි. ඒ කෙසේද යත්, මෙහි 11 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

19 "මහණෙනි, යම් (බඳු) මෙයින් වනාහි ආයථීශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ වේදනාව දනීද, මෙසේ වේදනාව ඇතිවීම දනීද,

මෙසේ වේදනාවන්ගේ වෙනස දැනීද, මෙසේ වේදනාවන්ගේ විපාකය දැනීද, මෙසේ වේදනාවන්ගේ නැතිකිරීම දැනීද, මෙසේ වේදනාව නැති කිරීමට යවන පිළිවෙත දැනීද හෙතෙම මේ වේදනාව නැතිකිරීමට තියුණු අවබෝධයට බඹසර දැනී. (මෙහි 14 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

20 "මහණෙනි, සංඥාව (හැඟීම) දතයුතුය, සංඥාව ඇතිවීමේ හේතුව දතයුතුය. සංඥාවේ විපාකය දතයුතුය. සංඥාව නැතිවීම දතයුතුය. සංඥාව නැති කරන පිළිවෙත දතයුතුයයි යම් මේ කාරණයක් කියන ලදද (ii) මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද?

21 "මහණෙනි, මේ හැඟීම් පසෙකි. රූපයේ හැඟීමද, ශබ්දයේ හැඟීමද, ගඳ සුවඳෙහි හැඟීමද, රසයෙහි හැඟීමද, ස්පර්ශයෙහි හැඟීමද ධර්මයෙහි හැඟීමද (කියාය.)

22 "මහණෙනි, සංඥාවන්ගේ නිදාන ඇතිවීම කෙසේද? මහණෙනි, ස්පර්ශය හැඟීම්වල නිදාන ඇතිවීමයි. මහණෙනි, සංඥාවන්ගේ වෙනස කෙසේද? මහණෙනි, රූපයෙහි සංඥාව අන්‍යය, ශබ්දයෙහි සංඥාව අන්‍යය, ගඳ-සුවඳෙහි සංඥාව අන්‍යය, රසයෙහි සංඥාව අන්‍යය, ස්පර්ශයෙහි සංඥාව අන්‍යය ධර්මයෙහි සංඥාව අන්‍යය. මහණෙනි, මේ වනාහි සංඥාවන්ගේ වෙනසයි.

23 "මහණෙනි, සංඥාවන්ගේ විපාකය කෙසේද? මහණෙනි, යම් යම් පරිද්දකින් එය හඳුනාද, ඒ ඒ පරිද්දෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙයි. මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වීමයි ව්‍යවහාරයෙන් පැසුණු මම සංඥාව කියමි. මහණෙනි, මේ වනාහි සංඥාවන්ගේ විපාකයයි.

24 "මහණෙනි, සංඥාවන්ගේ නැතිකිරීම කෙසේද? මහණෙනි, ස්පර්ශය නැතිකිරීම සංඥාවන්ගේ නැතිකිරීමයි. මෙයම ආයඝී අණ්ටාංගික මාර්ගයයි. සංඥාවන් නැතිකිරීමේ පිළිවෙතයි. එ කෙසේද යත්? (මෙහි 11 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, යම් බඳු මෙයින් වනාහි ආයඝී ශ්‍රාවකතෙම මෙසේ සංඥාව දැනීද, මෙසේ සංඥාවන්ගේ නිදාන ඇතිවීම දැනීද,

මෙසේ සංඥාවන්ගේ වෙනස දැනීම, මෙසේ වේදනාවන්ගේ විපාකය දැනීම, මෙසේ වේදනාවන්ගේ නැති කිරීම දැනීම, මෙසේ සංඥාව නැතිකරන පිළිවෙත දැනීම, හෙතෙමේ මේ සංඥාවන් නැතිකිරීමට තියුණු අවබෝධයට බලපෑම දැනීම. (මෙහි 20 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මෙය එය සඳහාම කියන ලදී.

25 "මහණෙනි, ආශ්‍රවයෝ (කෙලෙස්) දතයුතුය. ආශ්‍රවයන් ඇතිවීමේ හේතුව දතයුතුය, ආශ්‍රවයන්ගේ විපාකය දතයුතුය, ආශ්‍රවයන් නැතිකිරීම දතයුතුය, ආශ්‍රවයන් නැති කරන පිළිවෙත දතයුතුයයි (ii) මෙය කියන ලදද, එය කුමක් සඳහා කියන ලදද?

26 "මහණෙනි, ආශ්‍රවයෝ තුනෙකි. කාමාශ්‍රවය, භවාශ්‍රවය, අවිජ්ජාශ්‍රවය (කියා) ය. මහණෙනි, ආශ්‍රවයන්ගේ නිදානය ඇතිවීම කෙසේද? මහණෙනි, අවිද්‍යාව (නොදැනීම) ආශ්‍රවයන්ගේ නිදානය ඇතිවීමයි. මහණෙනි, ආශ්‍රවයන්ගේ වෙනස කෙසේද? මහණෙනි, තිරයට යවන ආශ්‍රවයෝ ඇත. තිරිසන් ජාතියට යවන ආශ්‍රවයෝ ඇත. ප්‍රෙත ලොකයට යවන ආශ්‍රවයෝ ඇත. මිනිස් ලොවට යවන ආශ්‍රවයෝ ඇත. දෙවි ලොවට යවන ආශ්‍රවයෝ ඇත. මහණෙනි, මෙය වනාහි ආශ්‍රවයන්ගේ වෙනස යයි කියනු ලැබේ.

"මහණෙනි, ආශ්‍රවයන්ගේ විපාකය කවරේද? මහණෙනි යමක් නොදැනීමට පත්වූයේ පින් පක්ෂයෙහිවූ හෝ පවි පක්ෂයෙහිවූ හෝ ඉන් උපදනා ආත්මභාවය උපදවයි. මහණෙනි, ආශ්‍රවයන්ගේ විපාකය මේයයි කියනු ලැබේ.

27 "මහණෙනි, ආශ්‍රවයන් නැති කිරීම කවරේද? මහණෙනි, අවිද්‍යාව නැති කිරීම ආශ්‍රවයන් නැතිකිරීමයි. මෙයම ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි. ආශ්‍රවයන් නැති කරන පිළිවෙතයි. ඒ කෙසේද යත්? (මෙහි 11 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, යම් (බඳු) මෙයින් ආයථි ශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ ආශ්‍රවයන් දැනීම, මෙසේ ආශ්‍රවයන්ගේ නිදානය ඇතිවීම දැනීම, මෙසේ ආශ්‍රවයන්ගේ වෙනස දැනීම, මෙසේ ආශ්‍රවයන්ගේ විපාකය දැනීම, මෙසේ ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිකිරීම දැනීම, මෙසේ ආශ්‍රවයන් නැති

කරන පිළිවෙත දනී, හෙතෙම මේ ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිකිරීමට
නියුණු අවබෝධයට බඹසර දනී.

28 (මේ ඡේදය 25 (i) මෙනි.)

29 "මහණෙනි, කර්මය දතයුතුය, කර්මය ඇතිවීමේ හේතුව
දතයුතුය, කර්මයන්ගේ විපාකය දතයුතුය, කර්මයන් නැති කිරීම
දතයුතුය, කර්මය නැති කරන පිළිවෙත දතයුතුයයි (ii) මෙය
කියන ලදද, මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද?

30 "මහණෙනි, සිතීම කර්මය යයි මම කියමි. සිතා කයින්
හෝ වචනයෙන් හෝ සිතීන් හෝ කර්මය කරයි. මහණෙනි,
කර්මයන්ගේ නිදානය ඇතිවීම කෙසේද? මහණෙනි, ස්පර්ශය
කර්මයන්ගේ නිදානය ඇතිවීමයි, මහණෙනි, කර්මයන්ගේ
වෙනස කෙසේද? මහණෙනි නිරයෙහි විදියයුතු කර්මයක් ඇත,
තිරිසන් ජාතියෙහි විදියයුතු කර්මයක් ඇත, ප්‍රෙත ලෝකයේ
විදියයුතු කර්මයක් ඇත, මිනිස් ලොව විදිය යුතු කර්මයක්
ඇත. දෙවිලොව විදියයුතු කර්මයක් ඇත. මහණෙනි, මේ වනාහි
කර්මයන්ගේ වෙනස යයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, කර්මයන්ගේ
විපාකය කවරේද? මහණෙනි, කර්මයන්ගේ විපාකය ත්‍රිවිධයයි
කියමි. මේ ලොකයෙහි හෝ ඊළඟ ආත්මයෙහි හෝ භවයෙන්
භවයෙහි හෝ (කියා) ය. මහණෙනි, මේ වනාහි කර්මයන්ගේ
විපාකයයි කියනු ලැබේ.

31 "මහණෙනි, කර්මයන් නැති කිරීම කෙසේද? මහණෙනි,
ස්පර්ශයන්ගේ නැතිකිරීම කර්මයන්ගේ නැතිකිරීමයි, මෙයම
ආයඨී අශ්ටාංගික මාර්ගයයි, කර්මය නැති කරන පිළිවෙතයි. ඒ
කෙසේද යත්? (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, යම්
(බඳු) මෙයින් ආයඨීශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ කර්මය දනීද, මෙසේ
කර්මයන්ගේ නිදානය ඇතිවීම දනීද, මෙසේ කර්මයන්ගේ
වෙනස දනීද, කර්මයන්ගේ විපාකය, කර්මයන්ගේ නැතිකිරීම,
කර්මයන් නැති කරන පිළිවෙත දනීද හෙතෙමේ කර්මයන්
නැතිකිරීමට, නියුණු අවබෝධ ඇති, මෙ බඹසර දනී.

32 (මෙහි 29 (i) යෙදිය යුතුයි.) එය මෙය සඳහා කියන
ලදී.

33 (i) "මහණෙනි, දුක දත යුතුය, දුකෙහි නිදානය ඇතිවීම දත යුතුය. දුකෙහි වෙනස දත යුතුය, දුකෙහි විපාකය දත යුතුය, දුකෙහි නැති කිරීම දත යුතුය, දුක නැති කරන පිළිවෙත දතයුතුයයි, (ii) මෙය කියන ලදද, මෙය කුමක් සඳහා කියන ලදද?

34 "ඉපදීමද දුක්ය. දිරාපත්වීමද දුක්ය. ලෙඩද දුක්ය. මරණයද දුක්ය. ශෝකය, වැලපීම්, දුක, දොම්නස, සිත් තැවුලද දුක්ය. කැමති යමක් නොලැබේද, එයද දුක්ය. කෙටි වශයෙන් දැඩිගැනීම් ඇති ශරීරයේ පස්කොටස දුක්ය. මහණෙනි, දුකෙහි නිදානය ඇතිවීම කෙසේද? මහණෙනි, තෘෂ්ණාව දුකෙහි නිදානය ඇතිවීමයි. මහණෙනි, දුකෙහි වෙනස කවරේද? මහණෙනි, ඉතා අධිකවූත් දුකක් ඇත, කුඩාවූත් දුකක් ඇත. සෙමෙන් විරාගයට පත්වන්නාවූ දුකක් ඇත, වහා විරාගයට පත්වන්නාවූ දුකක් ඇත. මහණෙනි, මෙය වනාහි දුකෙහි වෙනසයයි කියනු ලැබේ.

35 "මහණෙනි, දුකෙහි විපාකය කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැමෙක් යම් දුකෙකින් මැඩුණේ බැසගත් සිත් ඇත්තේ දුක්වේ. ක්ලාන්තවේ, වැලපේ, ලෙහි අත් ගසා හඬයි, මුර්ඡාවට පත්වේ. යම් මේ දුකෙකින් මැඩුණේ, බැසගත් සිත් ඇත්තේ, පිටත සෝදිසියට පැමිණේ. කවරෙක් තෙම මේ දුකේ නැති කිරීමට එක විදියක් හෝ දෙවිදියක් දැනීද (කියා) ය. මහණෙනි, මම මුර්ඡාවෙන්වූ විපාකය හෝ සෝදිසියටවූ විපාකය හෝ දුකයයි කියමි. මහණෙනි, දුකෙහි විපාකය මේයයි කියනු ලැබේ.

36 "මහණෙනි, දුක නැතිකිරීම කෙසේද? මහණෙනි තෘෂ්ණාව නැති කිරීම දුක නැති කිරීමයි. මෙයම ආයථී අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි' දුක් නැති කිරීමේ පිළිවෙතයි. ඒ කෙසේද යත්? (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, යම් බඳු මෙයින් ආයථී ශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ දුක දැනීද, මෙසේ දුකෙහි නිදාන ඇතිවීම, දුකෙහි වෙනස, දුකෙහි විපාකය, දුක නැතිකිරීම දුක නැති කරන පිළිවෙත දත යුතුයයි යම් මේ කාරණයක් කියන

ලදද මෙය සඳහා කියන ලදී. මහණෙනි, ඒ මේ වනාහි තියුණු අවබෝධ ඇතිකර ගැනීමේ ධර්ම ක්‍රමයයි.”

10. ඡතථාගත බාල (සිහනාද) සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, යම් බලයකින් යුක්තවූ තථාගතතෙම උසස් ස්ථානය එසේ යයි පිළිගනීද, පිරිසෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ නාදය කෙරේද, බඹසර ප්‍රකාශ කෙරේද, එබඳුවූ තථාගත බලයෝ සයක් වෙති.

2. “ඒ සය කවරේද? මහණෙනි, මෙහි තථාගතතෙම හේතුව හේතුව වශයෙන්ද හේතු නොවන දෙය හේතු නොවන දෙය වශයෙන්ද තත්වූ පරිදි දනියි. මහණෙනි, යමක් තථාගතතෙම හේතුව හේතුව වශයෙන්ද හේතු නොවන දෙය හේතු නොවන දෙය වශයෙන්ද තත්වූ පරිදි දැනගනියි. (ii) යම් බලයකට පැමිණ තථාගතතෙම උසස් ස්ථානය එසේ යයි පිළිගනීද, පිරිසෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ නාදය කෙරේද බඹසර ප්‍රකාශ කෙරේද, මහණෙනි මෙයද තථාගතයන් වහන්සේගේ තථාගත බලයක් වෙයි.

3. “මහණෙනි, නැවතද තථාගතතෙම පසුවූ මත්තෙහි වූ පවත්නා කාලයෙහිවූ කර්මයන් රැස් කිරීම හේතු වශයෙන් විපාක වශයෙන් තත්වූ පරිදි දනියි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4. “මහණෙනි, නැවතද තථාගතතෙම ධ්‍යානය, කෙලෙසුන්ගෙන් සිත මිදීම සමාපත්ති, යන මොවුන්ගේ කිලුටු බව, පිරිසිදු බව, නැගිටීම, තත්වූ පරිදි දනීද, මහණෙනි, තථාගතතෙම ධ්‍යානය, කෙලෙසුන්ගෙන් සිත මිදීම, සමාපත්ති, යන මොවුන්ගේ යම් ඒ කිලුටු බව, පිරිසිදු බව, නැගිටීම තත්වූ පරිදි දනීද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. “මහණෙනි, නැවතද තථාගතතෙම නොයෙක් ආකාර පෙර භවයන් සිහි කෙරේද, කෙසේද, (මෙහි සංයුත්ත නිකායේ මහා වර්ගයේ 7 සංයුත්තයේ 1 සූත්‍රයේ 10 ඡේදය ‘ජාති එකක්ද’ යන තැන සිට යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. “මහණෙනි, නැවතද තථාගතතෙම (ii) මිනිස් බව ඉක්මවූ පිරිසිදුවූ දිවැසින් වුතවන්තාවූද උපදින්නාවූද හීනවූද ප්‍රණීතවූද මනා පැහැ ඇත්තාවූද දුර්වර්ණවූද සැපයට පැමිණියා වූද දුකට

පැමිණියා වූද සත්වයන් දකියි. කර්මානුකූලව උපන්සත්වයන් දනියි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "මහණෙනි, නැවතද තථාගතතෙම (ii) ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත්ඵල සමාධියක් අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට එයට පැමිණ (iii) වාසය කරයි. මහණෙනි, තථාගතතෙම (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) වාසය කෙරේද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "මහණෙනි, යම් බලවලින් යුක්තවූ තථාගතතෙම උසස් ස්ථානය එසේයයි පිළිගනීද, පිරිසෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ නාදය කෙරේද බඹසක ප්‍රකාශ කෙරේද මේ සය තථාගතයන් වහන්සේගේ තථාගත බලයෝ වෙති.

9. "මහණෙනි, එයින් මත්තෙහි තථාගතයන් වහන්සේ වෙත හේතුව හේතුව වශයෙන්ද හේතුව නොවන දෙය හේතු නොවන දෙය වශයෙන්ද තත්වූ පරිදි ඥානයෙන් එළඹ ප්‍රශ්න විචාරත්. මහණෙනි, යම් යම් පරිදි තථාගතයන් වහන්සේගේ හේතුව හේතුව වශයෙන්ද හේතුව නොවන දෙය හේතුව නොවන දෙය වශයෙන්ද තත්වූ පරිදි දැන ඥානය දන්නා ලදද ඒ පරිදි තථාගතතෙම හේතුව හේතුව වශයෙන්ද හේතු නොවන දෙය හේතු නොවන දෙය වශයෙන්ද දැන ප්‍රශ්න විචාරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි.

10. "මහණෙනි, එයින් මත්තෙහි පසුගිය මත්තෙහිවූ පවත්නා කාලයෙහිවූ කර්මයන් රැස් කිරීම ස්ථාන වශයෙන් හේතු වශයෙන් විපාක වශයෙන් තත්වූ පරිදි ඥානයෙන් තථාගතයන් වහන්සේ වෙත එළඹ ප්‍රශ්න විචාරත්. මහණෙනි, යම් යම් පරිදි පසුගිය, මත්තෙහිවූ, පවත්නා කාලයෙහිවූ කර්මයන් රැස් කිරීම තථාගතයන් වහන්සේ විසින් ස්ථාන වශයෙන් හේතු වශයෙන් විපාක වශයෙන් තත්වූ පරිදි ඥානයෙන් දන්නා ලදද ඒ ඒ පරිදි ඔවුනට තථාගත තෙම පසුගිය මත්තෙහි පවත්නා කාලයෙහි කර්මයන් රැස් කිරීම ස්ථාන වශයෙන් හේතු වශයෙන් විපාක වශයෙන් තත්වූ පරිදි ප්‍රශ්න විචාරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි.

11 "මහණෙනි, එයින් මත්තෙහි ධ්‍යාන, මිදීම, සමාධිය සමාපත්තීන් පිළිබඳ කිඵු බව, පිරිසිඳු බව, නැගිටීම, තත්වු පරිදි නුවණින් තඵාගතයන් වහන්සේ වෙත පැමිණ ප්‍රශ්න විචාරක් යම් යම් පරිදි තඵාගතයන් වහන්සේ විසින් ධ්‍යාන මිදීම, සමාධි, සමාපත්තීන් පිළිබඳව දන්නා ලදද ඒ ඒ පරිදි ඔවුන්ට තඵාගතතෙම ධ්‍යාන, මිදීම, සමාධි, සමාපත්තීන් පිළිබඳ කිඵු බව, පිරිසිඳු බව, නැගිටීම තත්වු පරිදි ඥානයෙන් ප්‍රශ්න විචාරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි.

12. "මහණෙනි, එයින් මත්තෙහි තඵාගතයන් වහන්සේ වෙත පැමිණ පෙර විසු භවයන් සිහිකිරීමේ තත්වු පරිදි ඥානයෙන් ප්‍රශ්න විචාරක්. මහණෙනි, යම් යම් පරිදි තඵාගතයන් වහන්සේ විසින් පෙර විසු භවයන් පිළිබඳ තත්වු පරිදි ඥානය දන්නා ලදද ඒ ඒ පරිද්දෙන් ඔවුන්ට තඵාගත තෙම පෙර විසු භවයන් සිහිකිරීමේ තත්වු පරිදි ඥානයෙන් ප්‍රශ්න විචාරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි.

13. "මහණෙනි, ඉන් මත්තෙහි තඵාගතයන් වහන්සේ වෙත පැමිණ සත්වයන්ගේ වුතිය හා උත්පත්තිය පිළිබඳ ඥානයෙන් ප්‍රශ්න විචාරයි. මහණෙනි, යම් යම් පරිදි තඵාගතයන් වහන්සේ විසින් සත්වයන්ගේ වුතිය හා උත්පත්තිය පිළිබඳ තත්වු පරිදි ඥානයෙන් දන්නා ලදද ඒ ඒ පරිද්දෙන් ඔවුන්ට තඵාගතතෙම සත්වයන්ගේ වුතිය හා උත්පත්තිය පිළිබඳ තත්වු පරිදි ඥානයෙන් ප්‍රශ්න විචාරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි.

14. "මහණෙනි, එයින් මත්තෙහි තඵාගතයන් වහන්සේ වෙත පැමිණ ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිළිබඳ තත්වු පරිදි ඥානයෙන් ප්‍රශ්න විචාරක්. මහණෙනි, යම් යම් පරිදි තඵාගතයන් වහන්සේ විසින් ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිළිබඳ තත්වුපරිදි ඥානයෙන් දන්නාලදද ඒ ඒ පරිදි ඔවුන්ට තඵාගත තෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමස පිළිබඳ තත්වු පරිදි ඥානයෙන් ප්‍රශ්න විචාරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි. "මහණෙනි, යම් ඒ හේතුව හේතුව වශයෙන්ද හේතු නොවන දෙය හේතු නොවන දෙය වශයෙන්ද තත්වු පරිදි දැනීමේ යම් ඥානයක් ඇද්ද, එයද සන්සිඳුන සිතැත්තහුටම කියමි. නොසන්සිඳුන සිතැත්තහුට නොවේ.

15. “යම් ඒ පසුගිය, මත්තෙහිවූ, පවත්නා කල, කර්ම රැස් කිරීම ස්ථාන වශයෙන් හේතු වශයෙන් විපාක වශයෙන් තත්වු පරිදි දන්නා ඥානයක් ඇද්ද එයද සන්සිඳුන සිතැත්තහුටම කියමි. නොසන්සිඳුන සිතැත්තහුට නොවේ. යම් ඒ ධ්‍යාන මිදීම, සමාධි, සමාපත්තීන්ගේ කිඵලව, පිරිසිදු බව, නැගිටීම, තත්වු පරිදි දැනීමේ ඥානයක් ඇද්ද එයද සන්සිඳුන සිතැත්තහුටම කියමි. නොසන්සිඳුන සිතැත්තහුට නොවේ. යම් ඒ පෙර විසූ භවයන් පිළිබඳ තත්වු පරිදි දැනීමේ ඥානයක් ඇද්ද එයද සන්සුන් සිතැත්තහුටම කියමි. නොසන්සිඳුන සිතැත්තහුට නොවේ. යම් ඒ සත්වයන්ගේ චුතවීම හා උත්පත්තිය පිළිබඳ ඥානයක් ඇද්ද, එයද සන්සුන් සිතැත්තහුටම කියමි. නොසන්සිඳුන සිතැත්තහුට නොවේ. යම් ඒ ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිළිබඳ තත්වු පරිදි ඥානයක් ඇද්ද එයද සන්සුන් සිතැත්තහුටම කියමි. නොසන්සිඳුන සිතැත්තහුට නොවේ. මහණෙනි, සමාධි මාර්ගය හා සමාධිය පිළිබඳ වැරදි මාර්ගයද මෙසේය.”

7. දෙවතා වර්ගය

11. අනාගාමිඵල සවිජ්කිරියා සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරු නොකර අනාගාමි ඵලයට පැමිණීමට සුදුසු නොවේ. කිනම් සයක්ද යත්? අග්‍රද්ධාව, පාපයෙහි ලජ්ජා නැති බව, පාපයෙහි බිය නැති බව, කුසිතකම, සිහිමුළාව, නුවණ නැතිබව, යන සයයි. මහණෙනි, මේ කරුණු සය දුරු නොකර අනාගාමි ඵලය ලබාගැනීමට නොහැකිය.

2. “මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරුකර අනාගාමි ඵලයට පැමිණීමට සුදුසුවේ. (ii) කිනම් සයක්ද යත්? ශ්‍රද්ධාව, පාපයෙහි ලජ්ජා ඇතිබව, පාපයෙහි බිය ඇති බව, කුසිත නැතිබව, සිහිනුමුළාව, නුවණ ඇතිබව, යන සයයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

12. අරහන්ත සවිජ්කිරියා සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරු නොකර රහත්වීමට නුසුදුසුය.

2. (i) කිනම් සයක්ද යත්? සිතේ අලසකම, කයේ අලසකම, සිතේ විසුරුනු බව, පසුතැවිල්ල, අශ්‍රද්ධාව, ප්‍රමාදය, යන සයයි.
 (ii) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරුකොට රහත්වීමට සුදුසු වේ.

4. (මෙය මෙහි 2 (i) ද, 3 ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.)

13. නික්බුපාපමිත්ත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් පවිට්‍රමිත්‍රයන් ඇති, පවිටන් සභායකොට ඇති, පවිටන්ට නැමෙන, පවිට්‍ර මිත්‍රයන් ආශ්‍රය කරන සේවනය කරණ ඒ මහණ තෙම ඔවුන්ගේ අදහස්වලට අනුව හැසිරෙන්නේ හැසිරීම් පිළිබඳ සිරිත් විරිත් ආරක්ෂා කරයි යන, මෙය සිදු නොවේ. හැසිරීම පිණිසවූ සිරිත් විරිත් නොරැක (අටමාර්ග ඵල සතෙහි) ශෛක්ෂධර්ම පුරයි යන මෙය විද්‍යමාන නොවේ. ශෛක්ෂ ධර්ම නොපුරා සිල් පුරන්නේය යන මෙය විද්‍යමාන නොවේ. සිල් නොපුරා කාමාශාව හෝ රූපාශාව හෝ අරූප ආශාව හෝ දුරුකරන්නේය යනමේ කරුණු විද්‍යමාන නොවේ.

2. "මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් යහපත් මිත්‍රයන් ඇති, යහපත් මිත්‍රයන් සභායකොට ඇති, යහපත් මිත්‍රයන්ට නැමෙන, යහපත් අය හා ආශ්‍රයකරණ සේවනය කරණ ඒ මහණතෙම ඔවුන්ගේ අදහස්වලට අනුව හැසිරෙන්නේ හැසිරීම් පිළිබඳ සිරිත් විරිත් පුරවන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමානවේ හැසිරීම් පිළිබඳ සිරිත් විරිත් පුරා ශෛක්ෂධර්ම පුරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමානවේ. ශෛක්ෂධර්ම පුරා සිල් පුරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන වේ. සිල් පුරා කාමාශාව, රූපාශාව, අරූපාශාව දුරු කරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමානවේ.

14. සංසනිකාරාම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් ඒ මහණතෙම සමාගමෙහි ඇලුනේ, සමාගමෙහි නිරතවූයේ, සමාගමට එක්වීමෙහි යෙදුනේ, පිරිසෙහි ඇලුනේ, පිරිස සමග නිරතවූයේ, පිරිස සමග එක්වීමෙහි යෙදුනේ, තනිව විවේකයෙහි ඇලෙන්නේයයි, මේ කාරණය විද්‍යමානවේ තනිව විවේකයෙහි නොඇලෙන්නේ සිතට අරමුණ ගන්නේය යන මේ කාරණය

විද්‍යමාන නොවේ. සිතට අරමුණ නොගන්නේ සමයක් දෘෂ්ටිය පුරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. සමයක් දෘෂ්ටිය නොපුරා සමයක් සමාධිය පුරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. සමයක් සමාධිය නොපුරා සංයෝජන (බැමි) දුරුකරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. සංයෝජනයන් දුරු නොකොට නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

2 "මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් ඒ මහණතෙම සමාගමෙහි නොඇලුනේ, සමාගමෙහි නිරත නොවූයේ, සමාගමට එක්වීමෙහි නොයෙදුනේ, පිරිසෙහි නොඇලුනේ, පිරිස සමග නිරත නොවූයේ, පිරිස සමග එක්වීමෙහි නොයෙදුනේ, තනිව විවේකයෙහි ඇලෙන්නේය යන මේ කරුණ විද්‍යමාන නොවේ. තනිව විවේකයෙහි ඇලෙන්නේ සිතට නිමිත්ත ගන්නේය යන මේ කරුණ විද්‍යමාන නොවේ. සිතට නිමිත්ත නොගන්නේ සමයක් දෘෂ්ටිය පුරන්නේය යන මේ කරුණ විද්‍යමාන නොවේ. සමයක් දෘෂ්ටිය නොපුරා සමයක් සමාධිය පුරන්නේය යන මේ කරුණ විද්‍යමාන නොවේ. සමයක් සමාධිය නොපුරා සංයෝජනයන් දුරු කරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. සංයෝජනයන් දුරු නොකර නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

3 "මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් ඒ මහණතෙම (මෙහි 2 ඡේදය 'නොඇලුණු' 'නිරතනොවූ' 'නොයෙදුනු' වෙනුවට 'ඇලුනු' 'නිරතවූ' 'යෙදුනු' කියාද, 'විද්‍යමාන නොවේ' යන්නට 'විද්‍යමාන වේ' කියාද වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි.)

15. දෙවතා පරිභානිය සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති එක්තරා දිව්‍යපුත්‍රයෙක් මධ්‍යම රාත්‍රීය ඉක්මවූ කල්හි යහපත් වර්ණයෙන් යුක්තව මුළු ජේතවනාරාමය බබුළුවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක සිටියේය.

2. එකත්පසෙක සිටි ඒ දෙවතාවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, කරුණු සයක් මහණහුගේ නොපිරිහීම පිණිස

පවතිත්සයි කීයේය. ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවය, ධර්මයට ගෞරවය, සංඝයාට ගෞරවය, ශික්ෂාවට ගෞරවය, සුවච ඛච, යහපත් මිත්‍රයන් ඇතිබව යන සයයි. ස්වාමීනි, මේ කරුණු සය මහණහට නොපිරිහීම පිණිස පවතිත්.” ඒ දේවතාවා මෙසේ කීය. ශාස්තෘන් වහන්සේ පිළිගත් සේක. ඉක්බිති ඒ දේවතාවා ශාස්තෘන් වහන්සේ මාගේ වචන පිළිගත් සේකැයි ශාස්තෘන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට එහිම අතුරුදහන් විය.

3 ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ රාත්‍රියගේ ඇවෑමෙන් හික්ෂුන්ට කථාකළ සේක. මහණෙනි, මේ රාත්‍රියෙහි එක්තරා දේවතාවෙක් මධ්‍යම රාත්‍රිය ඉක්මවූ කල්හි යහපත් වර්ණයෙන් යුක්තව මුළු පේතවනාරාමය ආලෝක කොට මා යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ මා වැද එකත්පසෙක සිටියේය. (මෙහි 2 වෙනි ඡේදය ශාස්තෘන් වහන්සේ වෙනුවට මා කියා වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි.)

4. මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ලුහුඬින් වදාරණ ලද මෙහි මෙසේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය දනිමි.

5. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම තමන්ද ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගරුකරන්නේවේද, ශාස්තෘන් වහන්සේට ගරු කිරීමෙහි ගුණ කියන්නේ වේද යම් අන් හික්ෂු කෙනෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ වේද, ඔවුන්ද ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගරු කිරීමට යොදවයිද, අන් යම්කිසි හික්ෂුවක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගරු කරන්නේද ඔවුන්ගේද ඇත්තාවූ, සත්‍යවූ ගුණය සුදුසු කාලයෙහි කියයිද

6. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම (මෙහි 5 වෙනි ඡේදය ‘ශාස්තෘන් වහන්සේ’ යන්නට ‘ධර්මය’ කියා වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි)

7. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම (මෙහි 5 වෙනි ඡේදය ‘ශාස්තෘෂන් වහන්සේ’ වෙනුවට ‘සංඝයා’ කියා වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි)

8. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම (මෙහි 5 වෙනි ඡේදය ‘ශාස්තෘෂන් වහන්සේ’ වෙනුවට ‘ශික්ෂාවෙහි’ කියා වෙනස්කර ගතයුතුයි.)

9. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම (මෙහි 5 වෙනි ඡේදය ‘ශාස්තෘෂන් වහන්සේ’ වෙනුවට ‘කීකරු වේද’ කියා යොදාගත යුතුයි.)

10. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම (මෙහි 5 වෙනි ඡේදයේ ‘ශාස්තෘෂන් වහන්සේ’ වෙනුවට ‘යහපත් මිත්‍රයන් ඇත්තේ වේද’ කියා වෙනස් කර යොදාගත යුතුයි.)

“ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ලුහුඬින් වදාරණ ලද මෙහි මෙසේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය දැනීමි.”

11. “ශාරීපුත්‍රය, යහපත යහපත, ශාරීපුත්‍රය, ඔබ මා විසින් ලුහුඬින් වදාරණ ලද මෙය මෙසේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය දන්නෙහිය.

“ශාරීපුත්‍රය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම තමන්ද ශාස්තෘෂන් වහන්සේ විෂයෙහි ගරුකරන්නේ වේද, (මෙහි 5 වෙනි ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

12-16 (මෙහි 11 ඡේදය හා 5 වෙනි ඡේදය ශාස්තෘෂන් වහන්සේ වෙනුවට ධර්මය, සංඝයා, ශික්ෂාව, කීකරුවේද, යහපත් මිත්‍රයන් ඇත්තේවේද කියා යොදා ඡේද යොදාගත යුතුයි.)

16. සන්තසමාධි සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් ඒ හික්ෂුව ශාන්තවූ සමාධිය නැතිව, ප්‍රණීත සමාධිය නැතිව, සංසිදීම නැතිව, සිතේ එකඟකම නැතිව, එකෙකු බොහෝ දෙනෙකු වන්නාහ. බොහෝ දෙනෙකු එකෙක් වන්නේය. (දීඝනිකායේ 3 සූත්‍රයේ 70 ඡේදයේ ඉදිරිපත් කොට යන වචනයේ සිට යොදාගත යුතුයි)

“බ්‍රහ්ම ලෝකයතෙක් වසගකොට පවත්නේයයි යන කාරණය සිදුනොවේ.

2. “පිරිසිදුවූ මිනිස් ගතිය ඉක්මවූ දිව කණින් දුරද, ලඟද යන ශබ්ද දෙක අසන්නේය යන කාරණය සිදුනොවේ.

3. “රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතයයි දන්නේය. (දීඝනිකායේ 2 සූත්‍රයේ 72 ඡේදයේ රාග සහිත සිතයයි දැන ගන්නෙමි යන්න දැනගන්නේයයි කියා වෙනස්කොට යොදා ගත යුතුයි)

“නොමිදුන සිත නොමිදුන සිතයයි දන්නේය යන අන්‍ය සත්වයන්ගේ අන්‍ය පුද්ගලයන්ගේ සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නේය යන කාරණය සිදු නොවේ.

4. “නොයෙක් පෙර විසූ භවයන් සිහිකරන්නේය. කෙසේද එක ජාතියක් ජාති දෙකක් (දීඝ නිකායේ 2 සූත්‍රයේ 74 ඡේදයේ එක් ජාතියක්ද යන තැන් සිට යොදාගත යුතුයි.)

“ආකාර සහිත පෙර වූ කිරීම් සහිත නොයෙක් පෙර විසූ භවයන් සිහිකරන්නේය. යන කාරණය සිදුනොවේ.

5 “මිනිස්ගතිය ඉක්මවූ දිවැසින් සත්වයන් බලත් (1 දීඝ නිකායේ 2 සූත්‍රයේ 75 ඡේදයේ ‘හේ නොයෙක් පෙර විසීම් යන තැන් සිට යොදාගත යුතුයි) කර්මය පරිදි පැමිණෙන සත්වයන් දැනගන්නේය යන කාරණය සිදුනොවේ.)

6 “ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රවයන් නැති (අංගුත්තර නිකායේ චතුක්ක නිපාතයේ 2 පණ්ණාසකයේ පඤ්චංගික සමාධි සූත්‍රයේ අගකොටස යෙදිය යුතුයි.) ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරන්නේය යන කාරණය සිදුනොවේ.

7. ‘මහණෙනි, ඒ භික්ෂුව ශාන්තවූ සමාධියෙන් ප්‍රණීත සමාධියෙන් සංසිදීමෙන් සිතේ එකඟකමින්, නොයෙක් ඉර්ධි විධිය විදියි. (මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදයේ ‘බොහෝදෙනෙක්’ යන තැන සිට ‘පවත්නේ’ යන තැන දක්වා යෙදිය යුතුයි)

බ්‍රහ්මලෝකයතෙක් කයින් වසගකොට පවත්නේය යන කාරණය සිදුවෙයි.

8. "මිනිස් ගතිය ඉක්මෙච්චාවු පිරිසිදුවු දිව කණින් දිවයවුද, මනුෂ්‍යවුද, දුරවුද, ලංවුද ශබ්දදෙක අසන්නේය යන කාරණය සිදුවෙයි.

9. "රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතය (මෙහි 16 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) නොමිදුන සිත නොමිදුන සිතයයි දන්නේය අන්‍ය සත්වයන්ගේ අන්‍ය පුද්ගලයන්ගේ සිතින් සිත වෙන්කොට දැනගන්නේය යන කාරණය විද්‍යමාන වෙයි. නොයෙක් පෙර විසූ භවයන් සිහිකරන්නේය. කෙසේද? එක ජාතියක් ජාති දෙකක් (මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) ආකාර සහිත පෙරටුවු නොයෙක් පෙර විසූ භවයන් සිහි කරන්නේය යන කාරණය සිදුවේ.

10. "මිනිස් ගතිය ඉක්මවු පිරිසිදු දිවැසින් සත්වයන් දකින්නේය. චුතවෙන්තාවුද, උපදින්නාවුද, හීනවුද ප්‍රණීත වුද, සුවර්ණවුද, දුර්වර්ණවුද, යහපත් ගති ඇත්තාවුද, නපුරු ගති ඇත්තාවුද කර්මය පරිද්දෙන් පැමිණෙන්නාවුද සත්වයන් දන්නේය යන කාරණය සිදුවේ.

11. "ආශ්‍රවයන් ක්ෂයකිරීමෙන් ආශ්‍රව නැති සිතේ මිදීම (මේ සූත්‍රයේ 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරන්නේය යන කාරණය සිදුවෙයි.

17. භබ්බතාපත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්ත භික්ෂුව නුසුදුසුවූයේ ඒ ඒ තැන ඒ ඒ ආයතනයන්හි නුසුදුසු බවට පැමිණීමට හැකිය.

2. "කවර සයකින්ද යත්? මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව මේ පිරිහීම හජනය කරණ ධර්මයෝයයි තත්වු පරිදි නොදනීද, මේ සම තත්වයක් ඇතිකරවන ධර්මයෝයයි තත්වුපරිදි නොදනීද, මේ දියුණුව ඇතිකරණ ධර්මයෝයයි තත්වුපරිදි නොදනීද, මේ උසස් අවබෝධයක් ඇතිකරවන ධර්මයෝයයි තත්වු පරිදි නොදනීද, සකස් නොවූ කටයුතු ඇත්තේවේද අහිතවත් දෙය කරන්නේවේද, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්ත භික්ෂුව සුදුසු වූයේ ඒ ඒ තැන ඒ ඒ ආයතනයන්හි සුදුසු බවට පැමිණිය හැකිය.

4. "කවර සයකින්ද? මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව මේ පිරිහීම භජනය කරණ ධර්මයෝයයි තත්වූ පරිදි දනීද, මේ සමතත්වයක් ඇතිකරවන ධර්මයෝයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දනීද, මේ උසස් තත්වයක් ඇතිකරවන ධර්මයෝයයි තත්වූ පරිදි දනීද, මේ උසස් අවබෝධයක් ඇතිකරවන ධර්මයෝ යයි තත්වූ පරිදි දනීද, සකස්ව කරණ කටයුතු ඇත්තේද හිතවත් දෙය කරන්නේ වේද, (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

18. සමාධිබලතා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්ත භික්ෂුව සමාධියෙහි බලවත් බවට පැමිණීමට නුසුදුසුය.

2. "කවර සයකින්ද, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව සමාධියට සමවැදීමේ දක්ෂ නොවේද, සමාධිය සමතත්වයක තබාගැනීමේ දක්ෂ නොවේද, සමාධියෙන් නැගිටීමේ දක්ෂනොවේද, සකස්ව කටයුතු නොකරන්නේවේද, මිහිරිදෙය නොකරන්නේවේද, හිතවත් දෙය නොකරන්නේ වේද, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

3. "මහණෙනි, මේ ධර්ම සයෙන් යුක්ත භික්ෂුව සමාධියෙහි බලයට පැමිණීමට සුදුසුය.

4. "කවර සයකින්ද? මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව සමාධියට සමවැදීමේ දක්ෂවේද, සමාධිය සමතත්වයක තබාගැනීමේ දක්ෂ වේද, සමාධියෙන් නැගිටීමේ දක්ෂවේද, සකස්ව කටයුතු කරන්නේවේද, මිහිරිදෙය කරන්නේ වේද, හිතවත් දෙය කරන්නේවේද, (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

19. ඤානාභබ්බ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරුනොකොට පළමුවන ධ්‍යානයට සමවැද වාසය කරන්නට නුසුදුසුය.

2. "කවර සයකින්ද? පංච කාමයන්ට ඇති ආශාව, නපුරු අදහසය. සිතේ හා කයේ මැලිගතිය, සිතේ නොසන්සුන්කම හා කළ නොකළ දේට පසුතැවීම. සැකය, කාමයන්හි ආදීනවයන් සුදුසු පරිදි මනා නුවණින් නොදැකීම (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරුකොට පළමුවන ධ්‍යානයට සමවැද වාසය කරන්නට සුදුසුවේ.

4. "කවර කරුණු සයකින්ද? කාමයන්ට ඇති ආශාව නපුරු අදහසය, සිතේ හා කයේ මැලිගතිය, සිතේ නොසන්සුන්කම හා කළ නොකළ දේට පසුතැවීම, කාමයන්හි ආදීනවයන් සුදුසු පරිදි මනා නුවණින් දැකීම, (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

20. කාමවිතක්කාදී සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරුනොකොට පළමුවන ධ්‍යානයට සමවැද වාසය කරන්නට නුසුදුසුය.

2. "කවර සයක්ද? කාමයන් ගැන කල්පනා කිරීම, නපුරු අදහස් කල්පනා කිරීම, හිංසා කිරීමේ අදහස් කල්පනා කිරීම, කාම සංඥාව, ව්‍යාපාද සංඥාව, විහිංසා සංඥාව යන සය වෙති.

3. "මහණෙනි, ධර්ම සයක් දුරුකොට පළමුවන ධ්‍යානයට සමවැද වාසය කරන්නට සුදුසුවේ.

4. "කවර සයක්ද? කාමයන් ගැන කල්පනා කිරීම, නපුරු අදහස් කල්පනා කිරීම, හිංසාකිරීමේ අදහස් කල්පනා කිරීම, කාම සංඥාව, ව්‍යාපාද සංඥාව, විහිංසා සංඥාව යන මේ සය වෙති. (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

8 අරහත්ත වර්ගය.

21. දියධම්ම විහරණ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයෙකින් යුත් හික්ෂුතෙම මේ ආත්මයෙහි හිරිහැර සහිතව සිත් තැවුල් සහිතව, දැවිලි සහිතව දුකෙස් වසයි. කයබිඳීමෙන් මරණින් පසු දුගතිය බලාපොරොත්තු වියයුතු බවයි.

2. "කවර සයෙකින්ද යත්? කාම සිතුවිල්ලෙන් නපුරු සිතුවිල්ලෙන්, හිංසා සිතුවිල්ලෙන්, කාම වැටහීමෙන්, නපුරු වැටහීමෙන්, හිංසා වැටහීමෙන්ය. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, මේ කරුණු සයෙකින් යුත් හික්ෂුතෙම මේ ආත්මයෙහි හිරිහැර රහිතව, සිත තැවුල් රහිතව, දැවිලි රහිතව

සැපසේ වෙසෙයි. කය බිඳීමෙන් මරණයෙන් පසුව සුගතිය (හොඳ ඉපදීමක්) බලාපොරොත්තු වියයුතු වෙයි.

4. "කවර සයෙකින්ද යත්? කාමයෙන් නික්මීමේ සිතුවිල්ල, නපුරු නැති සිතුවිල්ල, හිංසා නැති සිතුවිල්ල, කාමයෙන් නික්මීමේ වැටහීම, නපුරු නැති වැටහීම, හිංසා නැති වැටහීම (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

22. අරහන්ත සච්ඡකරණ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයක් හැර නොදමා, රහත්බව අත්කිරීමට නොහැකිය.

2. "කවර සයක්ද යත්? මානය, අවමානය, අතිමානය, අධිමානය, තදගතිය, තද නිවටකමයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

23. උත්තරිමනුස්සධම්ම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයක් හැරනොදමා, මිනිස් බව ඉක්මවූ, ආර්යභාවය ගෙන දීමට සමර්ථ නුවණ කොටස අත්කරන්නට නොහැකිය.

2 "කවර සයක්ද යත්? සිහිමුළාව, විමසීමේ නුවණනැති බව, ඉඳුරන්හි දොර නො වැසීම, කැමෙහි පමණ නොදන්නා බව, වඤ්චාව, වාටු කළාවය (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයක් හැරදමා මිනිස්බව ඉක්මවූ ආර්ය භාවය ගෙනදීමට සමර්ථ නුවණ කොටස අත්කරන්නට හැකි වෙයි.

4. "කවර සයක්දයත්? සිහිමුළාව, විමසීමේ නුවණ නැති බව, ඉඳුරන්හි දොර නොවැසීම, කැමෙහි පමණ නොදන්නාබව, වාටු කථාවය. (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

24. සුඛසොමනස්සඛ්‍යුල සූත්‍රය:- 1. මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුත් භික්ෂුව මේ ආත්මයෙහිම සොම්නස් බහුලව වසයි, ආශ්‍රවයන් ගෙවා දැමීම පිණිස නුවණද පටන්ගන්නා ලද්දේය.

2. "කවර සයෙකින්දයත්? මහණෙනි, මේ සස්තෙහි භික්ෂුතෙම ධර්මයෙහි ඇළුණේවේද භාවනාවෙහි ඇලුණේවේද, පච්චි ගෙවා දැමීමෙහි ඇලුණේවේද, තද විචේකයෙහි ඇලුණේ

වේද, කෝපනොකිරීමෙහි ඇලුණේවේද, නොපමාවේ ඇලුණේ වේද, කියා ය. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

25. අනධිගතාධිගමන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයෙකින් යුත් භික්ෂුව නොදත් කුශල ධර්මය දැනගැනීමට හෝ, දත් කුශල ධර්මය දියුණු කිරීමට හෝ අසමර්ථය.

2. "කවර සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මෙහි භික්ෂුව අයෙහි දක්ෂයෙක් නොවේද, වැඩෙහි දක්ෂයෙක් නොවේද, උපායෙහි දක්ෂයෙක් නොවේද, නොපැමිණි කුශල ධර්මයනට පැමිණීමට කැමැත්ත නූපදවාද, පැමිණි කුශලධර්මයන් හොඳට තොරකීද, නිතර පැවැත්වීමට නොසලසාද (කියායි)

3 "මහණෙනි, කරුණු සයෙකින් යුත් භික්ෂුව නොපැමිණි කුශල ධර්මයන්ට පැමිණීමට පැමිණි කුශල ධර්මයන් දියුණු කිරීමට අසමර්ථය.

4. "කවර සයකින්දයත්? මහණෙනි, මෙහි භික්ෂුව අයෙහි දක්ෂයෙක් වේද, වැයෙහි දක්ෂයෙක්වේද, උපායෙහි දක්ෂයෙක්වේද? නොපැමිණි කුශල ධර්මයන්ට පැමිණීමට කැමැත්ත උපදවාද, පැමිණි කුශල ධර්මයන් හොඳට රකීද? නිතර පැවැත්වීමට සලසාද (යන මොහුයි.) (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

26. මහත්තපාපුණන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුත් භික්ෂුතෙමේ නොබෝ කලෙකින්ම ධර්මයන්හි මහත් දියුණුවට පැමිණේ

2. "කවර සයකින්දයත්? මහණෙනි, මෙහි භික්ෂුතෙම ආලෝකය බහුලකොට ඇත්තේවේද, භාවනා යෙදීම බහුල කොට ඇත්තේවේද, නුවණ බහුලකොට ඇත්තේවේද, සන්තොෂය බහුලකොට ඇත්තේවේද, කුශල ධර්මයන්හි බහා නොතබනලද කටයුතු ඇත්තේවේද, මතු මත්තෙහිද ගමන් කෙරේද, (යන මොහුය.) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

27. පාණාතිපාකාදී ඡධම්ම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි කරුණු සයෙකින් යුත් තැනැත්තේ ගෙන එන ලද්දක් බහා තබන්නාසේ මෙසේ නික්මුණේ නිරයෙහි වේ.

2. "කවර සයෙකින්ද යන්? සතුන් නසන්නේ වේද නුදුන් දෙය ගන්නේ වේද කාමයන්හි වැරැදි හැසිරීම් ඇත්තේවේද, බොරු කියන්නේ වේද, ලාමකවූ කැමැත්ත ඇත්තේද, වැරැදි දැකීම ඇත්තේද, (යන මොහුයි) (මෙහි 1 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුත් තැනැත්තේ ගෙන එන ලද්දක් බහා තබන්නාසේ මෙසේ නික්මුණේ ස්වර්ගයෙහි වේ.

4. "කවර සයකින්ද යන්? සතුන් නැසීමෙන් වෙන් වූයේවේද, නුදුන් දෙය ගැන්මෙන් වෙන්වූයේ වේද, කාමයන්හි වැරැදි හැසිරීමෙන් වෙන්වූයේ වේද, බොරු කීමෙන් වෙන්වූයේ වේද, වඩා කැමැත්ත නැත්තේ වේද, නිවැරැදි දැකීම ඇත්තේවේද, (යන මොහුයි.) (මෙහි 3 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

28. මුසාවාදාදි ඡධම්ම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයෙකින් යුක්තවූයේ ගෙන එන ලද්දක් බහා තබන්නා සේ මෙසේ නික්මුණේ නිරයෙහි වේ.

2. "කවර සයෙකින්ද යන්? බොරු කියන්නේ වේද, කේලාම් කියන්නේ වේද, ඵරුෂ වචන කියන්නේ වේද, හිස් වචන කියන්නේ වේද, ලොහී වේද, ආඩම්බර වූයේ වේද, (යනුය) (මෙහි 1 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයෙකින් යුක්තවූයේ ගෙනඑන ලද්දක් බහා තබන්නා සේ මෙසේ නික්මුණේ ස්වර්ගයෙහි වේ.

4. "කවර සයකින්ද යන්? බොරු කීමෙන් වැලකුණේ වේද, කේලාම් කීමෙන් වැලකුණේ වේද, ඵරුෂ වචන කීමෙන් වැලකුණේ වේද, හිස් වචන කීමෙන් වැලකුණේ වේද, ලොහ නැත්තේද, ආඩම්බර නැත්තේද, (යනුය.) (මෙහි 3 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

29. අභ්ගධම්ම සච්ඡකරණ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුත් භික්ෂුව අග්‍රවූ, ධාර්මිකවූ, රහත් බව අත් කරන්නට නුසුදුසුය.

2. "කවර සයකින්ද යන්? මහණෙනි, මෙහි භික්ෂු තෙම පැහැදුණේ නොවේද, පවට ලජ්ජා නැත්තේද, පවට බිය

නැත්තේද, කුසීතද, අනුවණද, කයෙහි ජීවිතයෙහිද බලාපොරොත්තු අධික වේද, (යනුය.) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුත් හික්ෂුව අග්‍රවූ ධාර්මිකවූ, රහත් බව අත් කරන්නට සුදුසුය.

4. "කවර සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මෙහි හික්ෂුව, සැදැහැවත් වේද, පවට ලජ්ජා ඇත්තේද, පවට භය ඇත්තේද, පටන්ගත් වීර්ය ඇත්තේද, නුවණැත්තේද, කයෙහිද ජීවිතයෙහි බලාපොරොත්තුවක් නැත්තේද, (යනුය.) (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

30. රත්තින්දිව හානි වුද්ධි සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුත් හික්ෂුහට යම් රැයක් හෝ දහවලක් පැමිණේද, කුශල ධර්මයන්හි හානිය පිණිසම බලාපොරොත්තු විය යුතුයි වැඩිම පිණිස නොවේ.

2. "කවර සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මෙහි හික්ෂු තෙම වනාහි හිරිහැර ඇත්තේ නො සතුටු වූයේ අන්‍යවූත් අන්‍යවූත් සිවුරු-ආහාර-සෙනසුන්-ගිලන්පස-බෙහෙත් පිරිකරවලින් විෂම කැමැත්ත ඇත්තේවේද, සැදැහැ නැත්තේ වේද, දුශ්ශීල වූයේ වේද, කුශීතවූයේද, සිහි මුළා ඇත්තේද, අනුවණද (යනුය.) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුත් හික්ෂුහට යම් රැයක් හෝ දවහලක් පැමිණේද, කුශල ධර්මයන්හි වැඩිම පිණිසම කැමැති විය යුතුය. හානිය පිණිසම නොවේ.

4. "කවර සයකින්ද යත්? මහණෙනි, මෙහි හික්ෂු තෙම හිරිහැර නැත්තේ සතුටුවූයේ අන්‍යවූත් අන්‍යවූත් සිවුරු-ආහාර-සෙනසුන්-ගිලන්පස-බෙහෙත් පිරිකරවලින් විෂම කැමැත්ත ඇත්තේ නොවේද, සැදැහැවත් වේද සිල්වන්ද පටන්ගත් වීර්ය ඇත්තේද සිහිමන්ද නැණවන්ද (යනුය) (මෙහි 3 ඡේදය යුතුයි.)

9 සීති වර්ගය.

31 අනුත්තර සීතිභාව සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්තවූ හික්ෂුව නිරුත්තරවූ (එයට වඩා උසස් යමක් නැති) සංසිද්ධිම ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නට නුසුදුසුය.

2 "කවර සයකින්ද? මහණෙනි, මේ සස්තෙහි හික්ෂුව යම් කලෙක සිතට නිග්‍රහ කටයුතුනම් ඒ කාලයෙහි සිතට නිග්‍රහ නොකෙරේද, යම් කලෙක සිත උත්සාහවත් කටයුතු නම් ඒ කාලයෙහි සිත උත්සාහවත් නොකෙරේද, යම් කලෙක සිත උසස් කටයුතු නම් ඒ කාලයෙහි සිත උසස් නොකෙරේද, යම් කලෙක සිත මධ්‍යස්ථ කටයුතු නම් ඒ කාලයෙහි සිත මධ්‍යස්ථ නොකෙරේද, පහත් තත්වයෙහි ඇලීම වේද, ආත්ම දෘෂ්ටියෙහි ඇලුනේ වේද (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3 "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්තවූ හික්ෂුව නිරුත්තරවූ සංසිද්ධිම ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නට සුදුසුය.

4 "කවර සයකින්ද? මහණෙනි, මේ සස්තෙහි හික්ෂුව යම් කලෙක සිතට නිග්‍රහ කටයුතු නම් ඒ කාලයෙහි සිතට නිග්‍රහ කෙරේද, යම් කලෙක සිත උසස් කටයුතු නම් ඒ කාලයෙහි සිත උසස් කෙරේද, යම් කලෙක සිත මධ්‍යස්ථ කටයුතු නම් ඒ කාලයෙහි සිත මධ්‍යස්ථ කෙරේද, ප්‍රණීත දෙයෙහි ඇළුනේවේද, නිර්වාණයෙහි ඇළුනේද (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

32 නියාමොක්කමන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්තවූ තැනැත්තේ බණ අසන්නේද කුශල ධර්මයන්හි තැන්පත්වූ නියම කළ දෙයට බැසගන්නට නොහැක්කේ වෙයි.

2 "කවර සයකින්ද? කර්මාවරණ බැවින් යුක්තවූයේ වේද ක්ලෙශාවරණ බැවින් යුක්තවූයේ වේද, අකුශල විපාකයකින් වැසුනේ වේද, බලවත් කැමැත්ත නැත්තේ වේද, ප්‍රඥාවත් නොවේද, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3 "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්තවූ තැනැත්තේ බණ අසන්නේ කුශල ධර්මයන්හි තැන්පත්වූ නියම කළ දෙයට බැස ගන්නට හැක්කේ වෙයි.

4 "කවර සයකින්ද? කර්මාවරණ බැවින් යුක්තනොවූයේ වේද, ක්ලෙශාවරණ බැවින් යුක්තනොවූයේ වේද, අකුශල විපාකයකින් නොවැසුනේ වේද, බලවත් කැමැත්ත ඇත්තේ වේද, ප්‍රඥාවත් වේද, (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

33 සම්මතක සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්තවූ තැනැත්තේ බණ අසන්නේ නමුදු කුශල ධර්මයන්හි තැන්පත්වූ නියම කළ දෙයට බැස ගන්නට නොහැක්කේ වෙයි.

2 "කවර සයකින්ද? මව මරණ ලද්දේ වේද, පියා මරණ ලද්දේ වේද, රහතූත් වහන්සේ මරණ ලද්දේ වේද, දුෂ්ටවූ සිතින් තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරයෙන් ලේ සොළවන ලද්දේ වේද, සංස හෙදය කරණ ලද්දේ වේද, ප්‍රඥා නැත්තේ වේද මෝඩවූ කෙළතොලු කෙනෙක් වේද යන මේ කරුණු සයින් යුක්තවූ තැනැත්තේ (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3 "මහණෙනි, කරුණු සයකින් යුක්තවූ තැනැත්තේ බණ අසන්නේ කුශල ධර්මයන්හි තැන්පත්වූ නියම කළ දෙයට බැසගන්නට හැක්කේ වෙයි.

4 "කවර සයකින්ද? මව නොමරණ ලද්දේ වේද, පියා නොමරණ ලද්දේ වේද, රහතන් වහන්සේ නොමරණ ලද්දේ වේද, දුෂ්ටවූ සිතින් තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරයෙන් ලේ නොසොළවන ලද්දේ වේද, සංස හෙදය නොකරන ලද්දේ වේද, ප්‍රඥා ඇත්තේ වේද, මෝඩවූ කෙළතොලු කෙනෙක් නොවූයේද (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

34 සුස්සුසන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, ධර්ම සයකින් යුක්තවූ තැනැත්තේ බණ අසන්නේ නමුදු කුශල ධර්මයන්හි තැන්පත්වූ නියම කළ දෙයට බැසගන්නට නොහැක්කේ වෙයි.

2 "කවර සයකින්ද? තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දන්නා ලද ධර්ම විනය දෙශනා කරණ කල්හි නොඅසාද කණ නොනමාද, වෙන කරුණක් සිතට නගා ගනීද, අනර්ථයක්ම ගනීද, අර්ථය නොසලකා හරීද, පිළිවෙලින් තොරවූ ඉවසීමෙන් යුක්තවූයේ වේද (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3 "මහණෙනි, ධර්ම සයකින් යුක්තවූ තැනැත්තේ බණ අසන්නේ කුල ධර්මයන්හි තැන්පත්වූ නියම කළ දෙයට බැසගන්නට හැක්කේ වෙයි.

4 "කවර සයකින්ද? තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දන්නා ලද ධර්ම විනය දෙශනා කරණ කල්හි අසාද, කන් නමාද, වෙන කරුණක් සිතට නගා නොගනීද, අර්ථයක්ම ගනීද, අර්ථය සලකාද, පිළිවෙලින් යුක්තවූ ඉවසීමෙන් යුක්ත වේද (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

35 දිවිසම්පදා සවිජ්ජකරණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරුනොකොට සෝවාන්ඛව ලැබීමට නුසුදුසුය.

2 "කවර සයක්ද? ආත්ම දෘෂ්ටිය, සැකය, අන්‍ය ශීල ව්‍රතයන් යහපත්යයි ගැනීම, අපායට යාමට හේතුවන රාගය අපායට යාමට හේතුවන ද්වේෂය, අපායට යාමට හේතුවන මොහය (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3 "මහණෙනි, කරුණු සයක් දුරුකොට සෝවාන් ඛව ලැබීමට සුදුසුය.

4 "කවර සයක්ද? ආත්ම දෘෂ්ටිය, සැකය, අන්‍ය ශීල ව්‍රතයන් යහපත්යයි ගැනීම, අපායට යාමට හේතුවන රාගය අපායට යාමට හේතුවන ද්වේෂය, අපායට යාමට හේතුවන මොහය (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

36 පහින ධම්මජක්ක සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු සයක් සෝවාන් පුද්ගලයාට ප්‍රහීණ වූවාහු වෙති.

2 "කවර සයක්ද? ආත්මදෘෂ්ටිය, සැකය, අන්‍ය ශීලව්‍රතයන් යහපත්යයි ගැනීම, අපායට යාමට හේතුවන රාගය, අපායට යාමට හේතුවන ද්වේෂය, අපායට යාමට හේතුවන මෝහය (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

37 උප්පාදනායාහඛ්ඛධම්ම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, සෝවාන් පුද්ගලයා කරුණු සයක් උපදවන්නට නුසුදුසු වෙයි.

2 "කවර සයක්ද? ආත්ම දෘෂ්ටිය, සැකය, අන්‍ය ශීල ව්‍රතයන් යහපත්යයි ගැනීම, අපායට යාමට හේතුවන රාගය, අපායට

යාමට හේතුවන ද්වේෂය, අපායට යාමට හේතුවන මොහය යන මේ සයවෙති. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

38 ඡඅභබ්බට්ඨානසූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ නුසුදුසු කරුණු සයක් වෙති.

2 "කවර සයක්ද? සෝවාන් පුද්ගලයා ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැතිව නොකීකරුව වාසය කරන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැතිව නොකීකරුව වාසය කරන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැතිව නොකීකරුව වාසය කරන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව නැතිව නොකීකරුව වාසය කරන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැතිව වාසය කරන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව නැතිව නොකීකරුව වාසය කරන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා නොපැමිණෙන ස්ථානයට හැරී ඒමට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා අටවෙති භවයක් උපදවන්නට නුසුදුසුය. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

39 කිඤ්චිසංඛාරූප ගමන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ නුසුදුසු කරුණු සයක් වෙති.

2 "කවර සයක්ද? සෝවාන් පුද්ගලයා කිසි සංස්කාරයක් නිත්‍ය වශයෙන් ගන්නට නුසුදුසු වෙයි. සෝවාන් පුද්ගලයා කිසි සංස්කාරයක් සැප වශයෙන් ගන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා කිසි ධර්මයක් ආත්ම වශයෙන් ගන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා ඇසු දුටු දේ මගුල් වශයෙන් පිරිසිදුයයි ගෙන හැරියාමට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා මේ ශාසනයෙන් පිටත දන්දීමට සුදුස්සන් සෙවීමට නුසුදුසුය. (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

40 ආනන්තරිය සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ නුසුදුසු කරුණු සයක් වෙති.

2 "කවර සයක්ද? සෝවාන් පුද්ගලයා මව මැරීමට නුසුදුසුය. පියා මැරීමට නුසුදුසුය රහතන් වහන්සේ මැරීමට නුසුදුසුය,

දුෂ්ටවූ සිතින් තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරයෙන් ලේ සෙලවීමට නුසුදුසුය. සංඝභෙදය කරන්නට නුසුදුසුය. සෝවාන් පුද්ගලයා අන්‍ය ශාස්තෘවරයකු ඇතැයි පෙන්වීමට නුසුදුසුය.”

41 සයංකත සුඛදුක්ඛ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, නුසුදුසු කරුණු සයක් වෙති. කවර සයක්ද?

2 “මහණෙනි, සෝවාන් පුද්ගලයා තමා විසින් කරණ ලද සුවදුක් වලට ආපසු හැරී ඒමට නුසුදුසුය. අනුන් විසින් කරණ ලද සැපදුක් වලට ආපසු හැරී ඒමට නුසුදුසුය. තමා විසින්ද අනුන් විසින්ද කළ සැප දුක්වලට ආපසු හැරී ඒමට නුසුදුසුය. තමා විසින් නොකරණ ලද හේතුවක් නැතිව හටගත් සැප දුක් වලට හැරීඒමට නුසුදුසුය.

3 “සෝවාන් පුද්ගලයා තමා විසින්ද අනුන් විසින්ද නොකරණ ලද හේතුවක් නැතිව හටගත් සුවදුක් වලට ආපසු හැරී ඒමට නුසුදුසුය.

4 “එයට හේතුකවරේද? මහණෙනි, එසේමය. සෝවාන් පුද්ගලයා විසින් හේතුව දක්නා ලදී. හේතුවෙන් යුක්ත ධර්මයෝද දක්නා ලදී. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

10. ආනිසංඝ වර්ගය.

42. දුල්ලභපාතුභාව සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, සයක පහළවීම ලොව දුර්ලභය.

2 “කවර සයෙක්ද යත්? තථාගතවූ අර්හත්වූ සම්මා සම්බුදුන්ගේ පහළවීම ලොව දුර්ලභය, තථාගතයන් අවබෝධ කළ ධර්ම විනයය දෙසන්නාවූ තැනැත්තේ ලොව දුර්ලභය, ආර්ය භූමියෙහි නැවත ඉපදීම ලොව දුර්ලභය, ඉන්ද්‍රියයන්ගේ විකලභාවය ලොව දුර්ලභය, ජඩ නොවීමද කෙළතොලු හා ගොළු නොවීමද ලොව දුර්ලභය, පින් දහමට කැමැත්ත ලොව දුර්ලභය, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

43. සොතාපත්තානිසංස සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, සෝවාන් ඵලය අත්තිරීමට මේ අනුසස් සයෙකි.

2. "කවර සයෙක්ද යත්? සද්ධර්මයට ඒකාන්ත වූයේ වේද, නොපිරිහෙන ධර්ම ඇත්තේවේද, සම්පූර්ණයෙන් අවසන් කළහුට දුකක් නොවේද, අසමාන නුවණින් යුතුද, ඔහුට හේතුව පෙනුණේවේද, හේතුවෙන් හටගත් (ඵල) ධර්මයෝද පෙනුණාහු වේද, (යනුය) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

44. නිව්වතො සමනුපස්සන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඒ භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් කිසියම් සංස්කාරයක් නිත්‍ය වශයෙන් බලන්නේ (ii) අනුලොම්චු කැමැත්තෙන් යුක්ත වන්නේය යන මේ කාරණය නොපවතියි. අනුලොම්චු කැමැත්තෙන් යුක්ත නොවූයේ, නිවැරදි ස්වභාවයට බැසගතිය යන මේ කාරණය නොපවතියි. නිවැරදි ස්වභාවයට බැස නොගන්නේ සෝවාන් ඵලය හෝ, සකාදාගාමී ඵලය හෝ අනාගාමී ඵලය හෝ අර්හත්වය හෝ අත්කෙරේය යන මේ කාරණය නොපවතියි.

2. "මහණෙනි, ඒ භික්ෂුතෙම වනාහි ඒකාන්තයෙන් සියලු සංස්කාරය අනිත්‍යවශයෙන් බලන්නේ, (ii) අනුලොම් කැමැත්තෙන් යුක්තවන්නේ යන මේ කාරණය පවතී. අනුලොම් කැමැත්තෙන් යුක්තවූයේ, නිවැරදි ස්වභාවයට බැස ගතිය යන මේ කාරණය පවතී. නිවැරදි ස්වභාවයට බැසගන්නේ සෝවාන්ඵලය හෝ සකාදාගාමීඵලය හෝ අනාගාමී ඵලය හෝ අර්හත්වය හෝ අත්කරන්නේය යන මේ කාරණය පවතී

45. සුඛතො සමනුපස්සන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඒ භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් කිසියම් සංස්කාරයක් සැප වශයෙන් බලන්නේ (මෙහි 1 ii) යෙදිය යුතුයි.) සියලු සංස්කාරය දුක් වශයෙන් බලන්නේ (මෙහි 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) කිසියම් ධර්මයක් ආත්ම වශයෙන් බලන්නේ (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

46. අත්තතොසමනුපස්සන සූත්‍රය:- "මහණෙනි, ඒ භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් කිසියම් සංස්කාරයක් ආත්ම වශයෙන් බලන්නේ (මෙහි 1 (ii) සියලු සංස්කාරය සුඛවශයෙන් බලන්නේ

මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි. කිසියම් ධර්මයක් ආත්ම වශයෙන් බලන්නේ මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

47. නිබ්බාණසමනුපස්සන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, ඒ භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් නිවණ දුක් වශයෙන් බලන්නේ අනුලොමීච්ච කැමැත්තෙන් යුක්ත වන්නේයයි මේ කාරණය නොපවතී. අනුලොමී කැමැත්තෙන් යුක්ත නොවූයේ නිවැරදි ස්වභාවයට බැස ගතිය යන මේ කාරණය නොපවතී. නිවැරදි ස්වභාවයට බැස නොගන්නේ සෝවාන්ඵලය හෝ සකාදාගාමීඵලය හෝ අනාගාමීඵලය හෝ අර්හත්වය හෝ අත් කරන්නේය යන මේ කාරණය නොපවතී.

2 "මහණෙනි ඒ භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් නිවන සැප වශයෙන් බලන්නේ අනුලොමී කැමැත්තෙන් යුක්ත වූයේ වන්නේයයි යන මේ කාරණය පවතී. අනුලොමී කැමැත්තෙන් යුක්තවූයේ නිවැරදි ස්වභාවයට බැසගන්නේ යයි යන මේ කාරණය පවතී. නිවැරදි ස්වභාවයට බැසගන්නේ සෝවාන්ඵලය හෝ සකාදාගාමීඵලය හෝ අනාගාමීඵලය හෝ අර්හත්වය හෝ අත්කරන්නේය යන මේ කාරණය පවතී."

48. අනිච්චසඤ්ඤාපට්ඨාපන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අනුසස් සයක් බලන්නාවූ භික්ෂුව විසින් සියලු සංස්කාරයන්හිද සීමා රහිතව 'අනිත්‍යයි' යන හැඟීම වැඩීමට සැහේමය.

2. "කවර සයක්දයත්? මගේ සියලු සංස්කාරයෝ අස්ථිර බැවින් ගෙවියන්නේය. මගේ සිත මුළුලොවෙහි නොඇලෙන්නේය. මගේ සිත සියලු ලෝකයෙන් නැඟීසිටින්නේය. මගේ සිත නිවණට නැමුණේ වන්නේය. මගේ (කාමඡන්දාදී) බැඳුම්ද ගෙවීමටයයි. උතුම්වූ මහණකමින් යුක්තවූයේ වන්නේය. (යනුය) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

49. දුක්ඛතො සමනුපස්සන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අනුසස් සයක් බලන්නාවූ භික්ෂුව විසින් සියලු සංස්කාරයන්හිද සීමා රහිත කොට දුක්ය යන හැඟීම නැඟිටුවන්නට සැහේමය.

2. "කවර සයක්ද යත්? ඔසවන ලද කඩු ඇති වධකයා කෙරෙහි මෙන් සියලු සංස්කාරයන්හිද මට නිර්වාණයයි යන

හැඟීම එළඹුණේ වන්නේය. මුළු ලොකයෙන් මගේ සිත නැගිටින්නේය, නිවන්හිද ශාන්ත භාවය දක්නා සුලු වෙමි. මගේ ක්ලෙශද නැසීමට යයි කටයුත්ත කරන්නේද වෙමි. මෙමනි ව්‍යය පිණිස ශාස්තෘතෙමිද මා ඇසුරු කෙළේ වන්නේය. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

50. අනන්තසඤ්ඤපට්ඨාපන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අනුසස් සයක් බලන හික්ෂුව විසින් සියලු සංස්කාරයන්හි සීමා රහිත කොට අනාත්ම සංඥාව එළවන්නට සෑහේමය.

2. "කවර සයක්ද යත්? සියලු ලොකයෙහිද එයින් නොවූවෙක් වන්නෙමි. මම යන හැඟීමද මට ගෙවේ. මගේය යන හැඟීමද මට ගෙවේ. අසමානවූ නුවණින් යුක්තවූයේ වන්නෙමි. මා හෙතුව මනාව දක්නා ලද්දේ වන්නේය. හෙතුවෙන් උපන් මේ ධර්මයෝද මනාව දක්නා ලද්දෝය. (යනුය) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

51. පහාතබ්බභව සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, දුරුකළ යුතු භවයෝ තුනෙකි. තුන් හික්මීමෙහි හික්මිය යුතුය. දුරුකළ යුතු භවත්‍රය කවරේද? කාම භවය, රූපභවය අරූප භවය (යනුය.) මේ භවත්‍රය දුරුකළ යුතුය.

2. "කවර තුනෙක හික්මිය යුතුද? අධිශීල ශික්ෂාවය, අධි චිත්ත ශික්ෂාවය, අධි ප්‍රඥා ශික්ෂාවය (යනු) යි. මේ හික්මීම් තුනෙහි හික්මිය යුතුය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් හික්ෂුහට මේ තුන් භවය ගෙවුනේ වෙයි. මේ තුන් හික්මීමෙහි හික්මුණේ විය යුතුය.

3. "මහණෙනි, මේ හික්ෂුතෙම වනාහි තෘෂ්ණාව සින්දේය. බැඳුම් පෙරළිය. මැනවින් සමාස් මාතය අවබෝධ කිරීමෙන් දුක කෙළවර කෙළේ යයි කියනු ලැබේ

52. පහාතබ්බතණ්හා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, දුරු කටයුතු මේ තෘෂ්ණාවෝ තිදෙනෙකි. මාන තුනෙකි.

2. "කවර තෘෂ්ණා තුනක් දුරුකටයුතුද? කාමතෘෂ්ණාව භව තෘෂ්ණාව, විභවතෘෂ්ණාව (යනු) ය. මේ තුන් තෘෂ්ණාව දුරුකට යුතුය.

3. "දුරුකටයුතු මාන තුන කවරේද? මානය, අවමානය අතිමානයයි. මේ තුන් මානයෝ දුරු කටයුතුය.

4. "මහණෙනි, යම් තැනක පටන් මේ තුන් තෘෂ්ණාව දුරුවුණේද, මේ තුන් මානයෝ දුරුකළෝද.

5. "මහණෙනි, මේ මහණතෙම තෘෂ්ණාව සින්දේය. බැඳුම් පෙරළිය, සමාසක් මානය අවබෝධ කිරීමෙන් දුක කෙළවර කෙළේයයි කියනු ලැබේ.

11 නික වර්ගය

53. අකුසල මූලපහාන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්? රාගය, ද්වේෂය, මොහය යන තුනයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රභාණ කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුතුය. කිනම් තුනක්ද යත්. රාගය ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස අගුහ වැඩිය යුතුය. ද්වේෂය ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස මෙමත්‍රිය වැඩිය යුතුය. මෝහය ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස ප්‍රඥාව වැඩිය යුතුය. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස මේ ධර්ම තුන වැඩිය යුත්තාහයි" වදාළසේක.

54 දුච්චරිත පහාණ සූත්‍රය:- 1 මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්, කාය දුශ්චරිතය, වච්ච දුශ්චරිතය, මනෝ දුශ්චරිතය යන තුනයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, ධර්ම තුන ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුතුයි.

3 කිනම් තුනක්ද යත්. කාය දුශ්චරිතය ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස කාය සුවරිතය වැඩිය යුතුය. වාක් දුශ්චරිතය ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස වාක් සුවරිතය වැඩිය යුතුය. මනෝ දුශ්චරිතය ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස මනෝ සුවරිතය වැඩිය යුතුය. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

55 විතක්ක පභාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්. කාම සිතිවිල්ල, කොප සිතිවිල්ල, හිංසා සිතිවිල්ල, යනුය. මහණෙනි මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුතුය.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? කාමයන් ගැන සිතීම ප්‍රභිණ කිරීම පිණිස නෛශ්කාමය කල්පනාව වැඩිය යුතුයි. කොප සිතිවිල්ල ප්‍රභිණ කිරීම පිණිස මෛත්‍රී සිතිවිල්ල වැඩිය යුතුය. හිංසා සිතිවිල්ල ප්‍රභිණ කිරීම පිණිස අවිහිංසා සිතිවිල්ල වැඩිය යුතුය. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

56 සඤ්ඤා පභාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්. කාම හැඟීම, කෝප හැඟීම, හිංසා හැඟීම යන තුනයි. මහණෙනි, මේ හැඟීම් තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ හැඟීම් තුන ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුත්තාහ.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? කාම හැඟීම ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස නෛශ්කාමය හැඟීම වැඩිය යුත්තාහ. කොප හැඟීම ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස මෛත්‍රී හැඟීම වැඩිය යුත්තාහ. හිංසා හැඟීම ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස අහිංසා සංඥාව වැඩිය යුත්තාහ (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

57 ධාතුන්තය පභාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්? කාම ධාතුවය, ව්‍යාපාද ධාතුවය විහිංසා ධාතුවය යන තුනයි. මහණෙනි මේ ධර්ම තුනයි

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රභිණකිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුත්තාහ.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? කාම ධාතුව ප්‍රභිණ කිරීම පිණිස නෛශ්කාමය ධාතුව වැඩිය යුතුයි. ව්‍යාපාද ධාතුව ප්‍රභිණ කිරීම පිණිස මෛත්‍රී ධාතුව වැඩිය යුතුයි. හිංසාධාතුව ප්‍රභිණ කිරීම පිණිස අවිහිංසා ධාතුව වැඩිය යුතුයි. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

58 අස්සාදදිට්ඨි සූත්‍රය:- 1 'මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්? සැප වශයෙන් දැකීම, ආත්මය වශයෙන් දැකීම, වැරදි දැකීම යන තුනයි මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනම ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුතුය.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? සැප වශයෙන් දැකීම ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස අනිත්‍රය යන හැඟීම වැඩිය යුතුයි ආත්මය යන හැඟීම ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස අනාත්ම යන හැඟීම වැඩිය යුතුය. වැරදි දැකීම ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස හරි දැකීම වැඩිය යුතුයි. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

59 අරතිපහාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්? නොඇලීම, හිංසාව, අධර්මයෙහි හැසිරීම යන තුනයි. මහණෙනි මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුත්තාහ.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? නොඇලීම ප්‍රහීණකිරීම පිණිස මාදු බව වැඩිය යුතුයි. හිංසාව ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස අවිහිංසාව වැඩිය යුතුයි. අධර්මයෙහි හැසිරීම ප්‍රහීණකිරීම පිණිස ධර්මයෙහි හැසිරීම වැඩිය යුත්තාහ. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

60 අසන්තුවධනා පහාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්. නොසතුටු බව, යහපත් නුවණ නැති බව, බොහෝ කැමති බව, යන තුනයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුත්තාහ.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? නොසතුටු බව ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස සතුටුවීම වැඩිය යුතුයි. යහපත් නුවණ නැති බව ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස යහපත් ප්‍රඥාව වැඩිය යුතුය. බොහෝ කැමති බව ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස බොහෝ කැමති නැති බව වැඩිය යුතුයි. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

61 දොවචස්සනා පහාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි කචර තුනක්ද යත්? නපුරු වචන ඇති බව, පවිටු මිතුරන් ඇති බව, සිතේ විපිළිසර බව යන තුනයි. මහණෙනි මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුත්තාහ.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? නපුරු වචන ඇති බව ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස කීකරු බව වැඩිය යුතුය. පවිටු මිත්‍රයන් ඇති බව ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස යහපත් මිත්‍රයන් ඇති බව වැඩිය යුතුය. සිතේ අවුල් ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස සිහිය වැඩිය යුතුය. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

62 උද්ධච්ච පහාණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනකි. කිනම් තුනක්ද යත්? සිතේ නොසන්සුන් කම, සංවර නොවීම, ප්‍රමාදය යන තුනයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනයි.

2 "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුන ප්‍රහාණය කිරීම පිණිස ධර්ම තුනක් වැඩිය යුත්තාහ.

3 "කිනම් තුනක්ද යත්? සිතේ නොසන්සුන් කම ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස කෙලෙස් ඔබා තැබීම වැඩිය යුතුය. අසංවරය ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස සංවරය වැඩිය යුතුය. ප්‍රමාදය ප්‍රහීණ කිරීම සඳහා අප්‍රමාදය වැඩිය යුතුයි. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

12. සාමඤ්ඤ වර්ගය.

1. කායානුපස්සි විහරණ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ධර්ම සයක් දුරුනොකර ශරීරයෙහි, ශරීරය අනුව බලන්නට නුසුදුසුය.

2. "කිනම් සයක්ද යත්? කර්මාන්තයෙහි ඇලුන බව, කථාවෙහි ඇලුනබව, නිදීමෙහි ඇලුනබව, පිරිසෙහි ඇලුන බව, ඉන්ද්‍රියයන්හි නොවසනලද දොරටු ඇතිබව, බොජුනෙහි ප්‍රමාණ නොදන්නා බව යන සයයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම සය

අත්තොහැර ශරීරයේ ශරීරය අනුව බැලීම බලමින් වසන්තට නුසුදුසුය.

2. අප්ඤ්ඤා කායානුපස්සී සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ධර්ම සයක් අත්තොහැර ශරීරයෙහි ශරීරය අනුව බලන්නට සුදුසුය. (මෙහි 2 යෙදිය යුතුයි. 'හැරයන්නට' 'අත්තොහැර' කියා වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි.)

3. බහිද්ධා කායානුපස්සී සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ධර්ම සයක් අත්තොහැර ස්වකීය ශරීරයෙහි ශරීරය අනුව බලන්නට නුසුදුසුය. (මෙහි මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

4 අප්ඤ්ඤා බහිද්ධා කායානුපස්සී සූත්‍රය:- (මෙහි මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයෙහි 'ශරීරයෙහි' යන්නට පිටත්හිවූ, තමාතුළ හා පිටත්හිවූ, වේදනාවන්හි වේදනාව, තමාතුළ ඇති වේදනාවන්හි, පිටත්හිවූ වේදනාවන්හි, ඇතුළත පිටත වේදනාවන්හි, සිතෙහි සිත, තම සිතෙහි, පිටත්හිවූ සිතෙහි, ඇතුළත පිටත සිතෙහි, ධර්මයන්හි ධර්මය, තමා තුළ ඇති ධර්මයන්හි, පිටත්හිවූ ධර්මයන්හි, ඇතුළත පිටත ධර්මයන්හි කියා වෙනස්කරද, 1 සූත්‍රයේ 'දුරු නොකර' යන්නට 'දුරු කර' කියා යොදාද සූත්‍ර 30 ක් යොදාගත යුතුයි.)

5. අප්ඤ්ඤාවේදනානුපස්සී සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ධර්ම සයකින් යුක්තවූ තපස්සුනම් ගෘහපතිතෙමේ තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදීමට ගියේ අමාතය දක්නේ අමාතය ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ජීවත්වෙයි.

2. "කිනම් සයකින්දයත්? බුදුන් කෙරෙහි අවල ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේවේද, ධර්මයෙහි අවල ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ වේද, සංඝයා කෙරෙහි අවල ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ වේද, ආයථී ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වේද, ආයථී ඤාණයෙන් යුක්තවූයේ වේද, ආයථීවූ කෙලෙසුන්ගෙන් මිදීමෙන් යුක්තවූයේ වේද, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

6. බහිද්ධාවේදනානුපස්සී සූත්‍රය:- 1. (මේ වර්ගයේ 5 වෙනි සූත්‍රයේ 'තපස්සු' වෙනුවට, 'හල්ලුක' 'සුදත්ත නම් අනේපිඬු'

‘මච්ඡිකා සණ්ඨිකච්ඡන්ත’ ‘හත්ථක ආලවක’ ‘මහානාම සක්ක’ විසාලානුවර උග්ග’ ‘උග්ගත’ සුරම්බට්ඨ’ ‘ජීවක කොමාරහව්ච’ ‘නකුලපිතා’ ‘තවකණ්ණික’ ‘පුරණ’ ‘ඉසිදත්ත’ ‘සන්ධාන’ ‘විජය’ ‘වජ්ජිය මහිත’ ‘මෙණ්ඩක’ ‘වාසෙට්ඨ උපාසක’ ‘අර්ට්ඨ’ සාරග්ග’ යන වචන යොදා සූත්‍ර 20 ක් යොදාගත යුතුයි)

7. රාගාහිඤ්ඤානුත්තරිය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, රාගය විශිෂ්ට ඥානයෙන් අවබෝධ කිරීම පිණිස ධර්ම සයක් වැඩිය යුතුය.

2. “කිනම් සයක්ද යත්? ශ්‍රේෂ්ඨ දැකීම, ශ්‍රේෂ්ඨ ඇසීම, ශ්‍රේෂ්ඨ ලාභය, ශ්‍රේෂ්ඨ හික්මීම, ශ්‍රේෂ්ඨ උපස්ථානය, ශ්‍රේෂ්ඨ සිහිකිරීම යන සයයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

8. රාගාහිඤ්ඤානුස්සති සූත්‍රය:- 1. ‘මහණෙනි, රාගය විශිෂ්ට ඥානයෙන් අවබෝධ කිරීම පිණිස ධර්ම සයක් වැඩිය යුත්තාහ.

2. “කිනම් සයක්ද යත්? බුදුන් අරමුණු කොට ඇති සිහිය, ධර්මය අරමුණුකොට ඇති සිහිය, සංඝයා අරමුණු කොට ඇති සිහිය, ශීලය අරමුණුකොට ඇති සිහිය, ත්‍යාගය අරමුණුකොට ඇති සිහිය, දේවතාවන් අරමුණුකොට ඇති සිහිය, යන සයයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

9. රාගාපරිඤ්ඤානුත්තරිය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, රාගය විශිෂ්ට ඥානයෙන් අවබෝධ කිරීම පිණිස ධර්ම සයක් වැඩිය යුත්තාහ.

2 “කිනම් සයක්ද යත්? අනිත්‍යය යන හැඟීම, අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛය යන හැඟීම, දුකෙහි අනාත්මය යන හැඟීම, දුරුකරණ හැඟීම නොඇලෙන හැඟීම, නිවණ යන හැඟීම, යන සයයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

10 (මේ වර්ගයේ 9 වෙනි සූත්‍රයේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් අවබෝධ කිරීම පිණිස යන්තට, විශෙෂයෙන් දැනගැනීම, ක්ෂය කිරීම, ප්‍රහීන කිරීම, ක්ෂයවීම, විනාශවීම, නොඇලීම, නිරුද්ධිය, අත්හැරීම, දුරුකිරීම, යන පද යොදා සූත්‍ර 9 ක් සාදාගත යුතුයි.)

11. මේ වර්ගයේ 9 වෙනි සූත්‍රයේ රාගය වෙනුවට දෝෂ, මොහ, ක්‍රොධ, උපනාහ (බද්ධවෙවර) ගුණමකු ගතිය, යුගග්‍රාහය,

(තරග කිරීම) ඊෂ්ඨාව, මසුරුකම, මායාව, කෛරාටිකකම, තදගතිය, එකට එක කිරීම, මාන්තය, අතිමාන්තය, මත්වීම, ප්‍රමාදය, කියා වෙනස්කර 10 වෙනි ඡේදයේ පදයක් පාසා යොදා සූත්‍ර 144 ක් සාදාගත යුතුයි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. පැහැදුණු සිතැති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාවට සතුටුවූහ.

සයවන නිපාතය නිමි.

7 සත්තක නිපාතය.

1. ධන වර්ගය.

1. අප්පිය භික්ඛු සූත්‍රය:- 1. "එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසනසේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට 'මහණෙනි'යි ඇමතු සේක. 'ස්වාමීනි'යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2 "මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුක්තවූ භික්ෂුව බ්‍රහ්මචාරීන්ට අප්‍රියවූයේද, අමනාපවූයේද අගරු වූයේද, අසම්භාවනීයද වෙයි.

3. "කවර සතකින්දයත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව ලාභය කැමැත්තේවේද, සත්කාරය කැමැත්තේවේද, පවිටු අදහස් ඇත්තේවේද, පවට ලජ්ජා නැත්තේ වේද, වැරදි ඇදහීම් ඇත්තේද, (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

4. "මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුක්තවූ භික්ෂුව බ්‍රහ්මචාරීන්ට ප්‍රියවූයේද, මනාපවූයේද, ගරු වූයේද, සම්භාවනීයද වෙයි.

5. "කවර සතකින්දයත්, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව ලාභය කැමති නොවේද, සත්කාරය කැමති නොවේද, පාපයට

බිය ඇත්තේද පාපයට ලජ්ජා ඇත්තේද පවිටු අදහස් නැත්තේද සමාස්තදාෂ්ටි ඇත්තේද, (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

2. අමනාප භික්ඛු සූත්‍රය:- 1. "කරුණු සතකිත් යුක්ත භික්ඛුව බුන්මලාරීන්ට අප්‍රියවූයේද අමනාපවූයේද ගරු නොවූයේද අසම්භාවනීයද වෙයි.

2. "කවර සතකිත්දයත්, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ඛුව ලාභය කැමැත්තේවේද, සත්කාරය කැමැත්තේ වේද පවිටු අදහස් ඇත්තේවේද, පාපයට ලජ්ජා නැත්තේවේද, පාපයට භය නැත්තේවේද ඊෂීයාව ඇත්තේද, මසුරුද (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "කරුණු සතකිත් යුක්තවූ භික්ඛුව බුන්මලාරීන්ට ප්‍රියවූයේද, මනාපවූයේද ගරුවූයේද සම්භාවනීයද වෙයි.

4. "කවර කරුණු සතකිත්දයත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ඛුව ලාභය නොකැමැත්තේද සත්කාරය නොකැමැත්තේද පවිටු අදහස් නැත්තේද, පවට ලජ්ජා ඇත්තේද, පවට බිය ඇත්තේද, ඊෂීයාව නැත්තේද, මසුරුකම නැත්තේද (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. සංඛිත්ත සත්තබල සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ බලයෝ සතක් වෙත්.

2. "කවර සතකිත්දයත්? ශ්‍රද්ධාබලය, වීයඪීබලය, හිරිබලය ඔත්තප්පබලය, ස්මාතිබලය, සමාධිබලය, ප්‍රඥාබලය, මහණෙනි, මේ සප්තබලයෝ වෙති.

3. "ශ්‍රද්ධාබලයද, වීයඪීබලයද, හිරිබලය හා ඔත්තප්පබලයද, ස්මාතිබලයද, සමාධිබලයද, ඒකාන්තයෙන් ප්‍රඥාබලය සත්වන බලයවේ. මේ සප්තබලයෙන් බලවත්වූ පණ්ඩිත භික්ඛුතෙම සැපසේ ජීවත්වේ. උපායෙන් ධර්මය සොයාද ප්‍රඥාවෙන් චතුරායඪීසත්‍රාය විශෙෂයෙන් දකීද (එබඳු භික්ඛුවගේ) පහතේ නිවීමමෙන් විත්තයාගේ විමොක්ඛය (වස්තු අරමුණින් මිදීම) වේ."

4. විත්ථත සත්තබල සූත්‍රය:- 1. 2. (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 1, 2 ඡේද මෙන් වෙත්)

3. "මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාබලය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪීශ්‍රාවකතෙම තථාගතයන් වහන්සේගේ බොධිඥානය (මෙහි ඡක්ක නිපාතයේ 1. ආනුනෙය්‍ය වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 2 (ii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි) ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේද අදහාද මෙය ශ්‍රද්ධාබලයයි කියනු ලැබේ.

4 "මහණෙනි වීයඪීබලය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪීශ්‍රාවකතෙම අකුශල ධර්මයන්ගේ ප්‍රහාණය පිණිසද, කුසල ධර්මයන්ගේ වැඩීම පිණිසද, උත්සාහ ඇත්තේ දැඩි පරාක්‍රම ඇත්තේ කුශල ධර්මයන්හි අත්නොහල උත්සාහ ඇත්තේද, මහණෙනි, මේ විරිය බලයයි කියනුලැබේ.

5. "මහණෙනි, හිරිබලය කවරේද? (ii) මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪීශ්‍රාවකතෙම ලාමකවූ අකුශල ධර්මයන්ගේ සංසිද්ධිම පිණිස ලජ්ජාවේද කායදුශ්චරිතයෙන්ද, වච්දුශ්චරිතයෙන්ද, මනොදුශ්චරිතයෙන්ද, ලජ්ජා ඇත්තේ ලජ්ජාවේද, (iii) මහණෙනි, මේ හිරිබලයයි කියනු ලැබේ.

6. "මහණෙනි, ඔත්තප්පබලය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪීශ්‍රාවකතෙම ලාමකවූ අකුශල ධර්මයන්ගේ සංසිද්ධිම පිණිස ඔත්තප්පය (බිය) ඇත්තේද, කාය දුශ්චරිතයෙන්ද, වච්දුශ්චරිතයෙන්ද, මනොදුශ්චරිතයෙන්ද, බිය ඇත්තේ බියවේද, මහණෙනි, මේ ඔත්තප්පබලයයි කියනු ලැබේ.

7. "මහණෙනි, ස්මාති බලය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪීශ්‍රාවකතෙම උතුම්වූ ස්මාති ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ කොට බොහෝ කල්වූ දෙයද කියා බොහෝ කල්ගතවූ දෙයද සිහිකරන්නේ මනාකොට සිහිකරන්නේ ස්මාතිමත්වේද මෙය ස්මාති බලයයි කියනුලැබේ.

8. "මහණෙනි, සමාධි බලය කවරේද මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪීශ්‍රාවකතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව (මෙහි 1 අංගුත්තර නිකායේ දුතිය පණ්ණාසකයේ බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 3 (iii) ඡෙදයේ අග කොටස යෙදිය යුතුයි 302 පිට.)

9. "මහණෙනි, ප්‍රඥාබලය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඝීශ්‍රාවකතෙම උදයත්ථගාමිනී (දියුණුව ඇති කරවන) ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ මනාකොට දුක් කෙළවර කරන්නාවූ ආයඝීවූ උසස් ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූයේ ප්‍රඥාවන් වේද, මහණෙනි, මෙය ප්‍රඥාබලයයි කියනු ලැබේ."

10. (මෙහි මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

5. සංඛිත්ත සත්තධන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ධනයෝ සත්දෙනෙක් වෙත්. 2. කවර සත්දෙනෙක්ද යත්? ශ්‍රද්ධා ධනය, ශීල ධනය, හිරි ධනය, ඔත්තප්ප ධනය, ශ්‍රැත ධනය, ත්‍යාග ධනය, ප්‍රඥාධනය යනුයි' මහණෙනි, මේ සප්ත ධනයෝ වෙත්.

3. "ශ්‍රද්ධා ධනයද, ශීල ධනයද, හිරි ධනයද, ඔත්තප්ප ධනයද, ශ්‍රැත ධනයද, ත්‍යාග ධනයද, ප්‍රඥා ධනයද ඒකාන්තයෙන් සත්වන ධනය වේ. යම්බඳුවූ ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ මේ සප්තායඝීධනයෝ ඇත්තාහුද ඔහු දිළිඳු නොවේයයි කියත්. ඔහුගේ ජීවිත වෘත්තිය සිස්නොවේ. එහෙයින් පණ්ඩිතතෙම බුදුන්ගේ අනුශාසනය සිහිකරන්නේ ශ්‍රද්ධාවද, ශීලයද, පැහැදීමද ධර්මය දැකීමද යොදන්නේය."

6. විත්ථන සත්තධන සූත්‍රය:- 1. 2. (මෙහි මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 1. 2 ඡේද යෙදිය යුතුයි 'බලය' වෙනුවට 'ධනය' යෙදිය යුතුයි.)

3. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙහි 'බලය' වෙනුවට 'ධනය' යෙදිය යුතුයි.)

4. "මහණෙනි, ශීලධනය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඝීශ්‍රාවකතෙම ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙන්වූයේ වේද, අන්සතු දෙය ගැන්මෙන් වෙන්වූයේ වේද, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වෙන්වූයේද, බොරුකීමෙන් වෙන්වූයේද, ප්‍රමාදයට හේතුවූ රහමෙර පානයෙන් වෙන්වූයේ වේද, මහණෙනි, මේ ශීල ධනයයි කියනු ලැබේ.

5. (මෙය මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙහි 'බලය' වෙනුවට 'ධනය' යෙදිය යුතුයි.)

6. (මෙහි මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. බලය' වෙනුවට 'ධනය' යෙදිය යුතුයි.)

7 "මහණෙනි, ශ්‍රැත ධනය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයථී ශ්‍රාවක තෙම බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේ වේද, ශ්‍රැතධරවූයේ ශ්‍රැතසන්නිවය (බොහෝ පළපුරුදු) වූයේ යම් ඒ ධර්මයෝ මූල පිරිසිදුවූ මැද පිරිසිදුවූ අග පිරිසිදුවූ අර්ථ සහිතවූ ව්‍යඤ්ජන සහිතවූ සියල්ලෙන් පරිපූර්ණවූ පිරිසිදු බුන්මවයථාව ප්‍රකාශ කෙරෙද්ද එබඳුවූ ධර්මයෝ ධරණ ලද්දේ වචනයෙන් පුරුදු කරණ ලද්දේ සිතින් මෙනෙහි කරණ ලද්දේ සමයක් දෘෂ්ටියෙන් මනාකොට යෙදුනේ බහුශ්‍රැත වෙතද, මහණෙනි, මෙය ශ්‍රැත ධනයයි කියනු ලැබේ.

8 'මහණෙනි, ත්‍යාග ධනය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයථීශ්‍රාවක තෙම පහවූ මසුරුමල ඇති සිතින් ගිහිගෙයි වෙසේද, පරිත්‍යාගය ඇත්තේ, දීමට සෝදන ලද අත් ඇත්තේ දීමට ඉල්ලීමෙහි යෙදුනේ, දීමට සුදුස්සන් තෝරා දීමෙහි යෙදුනේ වේද, මහණෙනි, මෙය ත්‍යාග ධනයයි කියනු ලැබේ.

9 (මෙය මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 9 ඡේදය මෙහි-'බලය' වෙනුවට 'ධනය' යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, මේ සප්ත ධනයෝ වෙත්.

10 (මෙහි මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'බලය' වෙනුවට 'ධනය' යෙදිය යුතුයි.)

7 උග්ගමහාමන්ත සූත්‍රය:- 1 "ඉක්බිත්තෙන් උග්ග නම් රාජ මහාමාත්‍යතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණියේක. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ උග්ග රාජ මහාමාත්‍ය තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළකළේය.

2 "ස්වාමීනි, ආශ්වයථීයකි. ස්වාමීනි, පුදුමයකි. රොහනෙය්‍ය නම් මීගාර තෙම යම්තාක් ආඨායද යම්තාක් මහත් ධන ඇත්තේද, යම්තාක් මහාභෝග ඇත්තේ වෙයිද ස්වාමීනි රොහනෙය්‍ය නම් මීගාර තෙම කොපමණ ආඨායවූයේද කොපමණ මහත් ධන

ඇත්තේද කොපමණ මහා භෝග ඇත්තේද, අමුරන්ම ලක්ෂයකි
රිදී ගැන කියනුම කවරේද?

3 "උග්ගය, ඇත්තාවූ ඒ ධනය ඕනට නැත්තේ යයි කියමි.
උග්ගය, එසේ නමුදු ඒ ධනය ජලයෙන්ද ගින්නෙන්ද රජුන්ගෙන්ද
සොරුන්ගෙන්ද අප්‍රිය දායාදයන්ගෙන්ද සාධාරණ වන්නේය.

4 "උග්ගය, මේ ධනයෝ සත්දෙන ජලයෙන්ද ගින්නෙන්ද
රජුන්ගෙන්ද සොරුන්ගෙන්ද අප්‍රිය දායාදයන්ගෙන්ද අසාධාරණ
වෙති.

5 "ඒ සත කවරහුද? ශ්‍රද්ධා ධනය, ශීල ධනය, නිරිඨනය
ඔත්තප්ප ධනය, ශ්‍රැත ධනය, ත්‍යාග ධනය, ප්‍රඥා ධනය යනුයි.
උග්ගය (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

6 (මෙය මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි. 'බලය'
වෙනුවට 'ධනය' යෙදිය යුතුයි.)

8 සත්ත සංයෝජන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ
සංයෝජනයෝ සතක් වෙති.

2 "කවර සතක්ද? අනුසය සංයෝජනය, පටිස සංයෝජනය,
දිට්ඨි සංයෝජනය, විචිකිච්ඡා සංයෝජනය, මාන සංයෝජනය,
භවරාග සංයෝජනය, අවිජ්ජා සංයෝජනය මහණෙනි, මේ
සංයෝජනයෝ සතක් වෙති."

9 සංයෝජන සමුච්ඡේද සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, සප්ත
සංයෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිස සිද්ධිම පිණිස බඹසර
හැසිරෙයි.

2 "කවර සතකගේද? (ii) අනුසය සංයෝජනයාගේ (iii)
ප්‍රභාණය පිණිස බඹසර හැසිරෙයි. පටිස සංයෝජනයාගේ (මෙහි
2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) දිට්ඨි සංයෝජනයාගේ (මෙහි 2 (iii)
යෙදිය යුතුයි.) විචිකිච්ඡා සංයෝජනයාගේ (මෙහි 2 (iii) යෙදිය
යුතුයි.) මානසංයෝජනයාගේ (මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.)
භවරාග සංයෝජනයාගේ (මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.) අවිජ්ජා
සංයෝජනයාගේ (මෙහි 2 (iii) යෙදිය යුතුයි.)

3 (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

4 “මහණෙනි, යම් භෙයකින් භික්ෂුවගේ අනුසය සංයෝජනය (ii) නැවත නුපදිනසේ මුලින් කපන ලද තල් ගසක් සේ කරණ ලදද, අභාවයට පමුණුවන ලද්දේද-(iii) පටිස සංයෝජනයද, (4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) දිට්ඨි සංයෝජනයද (4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) විචිකිච්ඡා සංයෝජනයද (4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මාන සංයෝජනයද (4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) භවරාග සංයෝජනයද (4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) අවිජ්ජා සංයෝජනයද (4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, මෙයින් භික්ෂුව තෘෂ්ණාව සින්දේය, සංයෝජනයන් දුරුකොට දුක් කෙළවර කළේය.

10 මච්ඡරිය සංයෝජන සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, මේ සංයෝජනයෝ සතක් වෙති.

2 “කවර සතක්ද යත්? අනුනය සංයෝජනය, පටිස සංයෝජනය, දිට්ඨි සංයෝජනය, විචිකිච්ඡා සංයෝජනය මාන සංයෝජනය, ඉස්සා සංයෝජනය, මච්ඡරිය සංයෝජනය යන මේ සත සංයෝජනයෝ වෙති.”

2. අනුසය වර්ගය.

11. සත්තානුසය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ අනුසය සතක් වෙති.

2. “කවර සතක්ද යත්? කාමරාගානුසය, පටිඝානුසය, දිට්ඨානුසය, විචිකිච්ඡානුසය, මානානුසය, භවරාගානුසය, අවිජ්ජානුසය යන මේ සත අනුසය නම් වෙති.

12. අනුසයප්පභාණ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, සප්ත අනුසයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිස සිද්ධිම පිණිස බඹසර හැසිරෙයි.

2. 4 (මේ ඡෙද 1 වර්ගයේ 9 සූත්‍රයේ 2-4 ඡෙද මෙහි. ‘සංයෝජන’ වෙනුවට ‘අනුසය’ යෙදිය යුතුයි.)

13. කුලුපගමනංග සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුත් ගෙදරකට පෙර නොගියේ නම් යන්තට නුසුදුසුය ගියේද හිඳගැනීමට නුසුදුසුය.

2. "කවර සතකින්ද? ප්‍රිය මනාපයෙන් හුනස්නෙන් නොනැගිටිද, ප්‍රිය මනාපයෙන් වැඳීම නොකෙරේද, ප්‍රිය මනාපයෙන් ආසනය නොදේද, ඕභට ඇතිදෙය සඟවාද, බොහෝ ඇතත් ටිකක් දේද, ප්‍රණීත දේ ඇතත් රුක්ෂ දෙයක් දේද, සකස්කොට නොව නොසකස් කොට දේද (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුක්තවූ ගෙදරකට නොගියේ නම් යන්තට සුදුසුය. ගියේ නම් හිඳගන්නටද සුදුසුය.

4. "කවර කරුණු සතකින්ද? ප්‍රිය මනාපයෙන් හුනස්නෙන් නැගිටිද, ප්‍රිය මනාපයන් අභිවාදනය කෙරේද, ප්‍රිය මනාපයෙන් අසුන්දේද, ඕභට ඇති දේ නොසඟවාද, බොහෝ ඇතිකල්හි බොහෝ දේද; ප්‍රණීත දෙය ඇති කල්හි ප්‍රණීත දෙය දේද, සකස්කොට දේද, නොසකස් කොට නොදේද, (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

14. සත්තාහුණෙයා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ සත්දෙන (ii) ආහුණෙයා දුරසිට ගෙනවුත් පිදීමට යොග්‍යයෝය. පාහුනෙයා (දුර ගෙනයන දේ ගෙනවුත් පිදීමට යොග්‍යයෝය. දක්ඛිනෙයා (දක්ෂිණාවට සුදුස්සෝය) ලෝකයාගේ නිරුත්තරවූ පින්කෙතය.

2. "කවර සත් දෙනෙක්ද යත්? උභතො භාගයෙන් මිදුන තැනැත්තෝය, ප්‍රඥාවෙන් මිදුන තැනැත්තේ හෙවත් ශුෂ්ක විදර්ශක රහතුන් වහන්සේය, නාම කායයෙන් ධ්‍යාන ස්පර්ශයකොට පසුව නිවන් පසක්කොට සිටි තැනැත්තෝය. ශ්‍රද්ධාවෙන් මිදුන තැනැත්තෝය. ප්‍රථම මාර්ග ප්‍රඥාවයයි කියන ලද ධර්මය සිහිකරණ තැනැත්තෝය. ප්‍රථම මාර්ග සංඛ්‍යාත ශ්‍රද්ධාව සිහිකරණ තැනැත්තෝය යන (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

15. උදකුපම පුග්ගල සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ජලයට බඳු උපමා ඇති පුද්ගලයෝ සත්දෙනෙක් ලෝකයෙහි විද්‍යාමානවෙති.

2. "ඒ සත්දෙන කවරහුද? මහණෙනි, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් එක්වරක් (ජලයෙහි) ගිලුනේ ගිලුනේමය. මහණෙනි, ඇතැම්

පුද්ගලයෙක් ගිලී මතු වෙයි. මහණෙනි, මෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ගිලී සිටියේ වෙයි. මහණෙනි, මෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මතු වී විශෙෂයෙන් බලයි. අවලෝකනය කෙරෙයි. මහණෙනි, මෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මතු වී පිහිනයි. මහණෙනි, මෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මතු වී ගැඹුරට පිවිසියේ වෙයි. මහණෙනි, මෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මතු වී එතරවූයේ පරතීරගතවූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙම ගොඩ සිටියේ වෙයි.

3. "මහණෙනි, කෙසේනම් පුද්ගලතෙම වරක් ගිලුනේ ගිලුනේම වේද? මහණෙනි, මෙහි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ඒකාන්ත කාලක (කලු) වූ අකුසල ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවේද, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි පුද්ගල තෙම වරක් ගිලුනේ ගිලුනේම වෙයි.

4. "මහණෙනි, කෙසේනම් පුද්ගලතෙම ගිලී මතු වේද? (ii) මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් කුශල ධර්මයන්හි මතු වීමෙන් යුතු ශ්‍රද්ධාව යහපත්වේද පාපයට ලජ්ජාව යහපත්වේද පාපයට බිය යහපත් වේද වීර්යය යහපත් වේද කුසල ධර්මයන්හි ප්‍රඥාව යහපත්වේද ඔහුගේ ඒ ශ්‍රද්ධාව නොසිටියි. නොවැඩෙයි. පිරිහේමය ඔහුගේ ඒ හිරිය, ඔත්තප්පය, වීර්යය, ප්‍රඥාව (යන මේ ධර්මයෝ) නොසිටිත්. නොවැඩෙත්. පිරිහෙත්මය. (iii) මහණෙනි, මෙසේ පුද්ගල තෙම ගිලී මතු වෙයි.

5. "මහණෙනි, කෙසේ නම් පුද්ගලතෙම ගිලී සිටියේ වේද? (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. "මහණෙනි, කෙසේ නම් පුද්ගලතෙම මතු වී විශෙෂයෙන් බලාද අවලෝකනය කෙරේද? (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම සංයෝජන තුනකගේ ක්ෂය කිරීමෙන් නිරයගාමීනී නොවූ සම්බෝධිපරායනවූ සෝවාන්වූයේ වෙයි. මෙසේ පුද්ගල තෙම මතු වී විශෙෂයෙන් බලයි.

7. "මහණෙනි, කෙසේනම් පුද්ගලතෙම මතු වී පිහිනයිද? (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම සංයෝජන තුනකගේ ක්ෂයවීමෙන් රාග ද්වේෂ මොහයන්ගේ තුනීවීමෙන් සකාදාගාමී

වේද, වරක් මේ ලෝකයට අවුත් දුක් කෙළවර කෙරේද මහණෙනි, එසේ වනාහි පුද්ගල තෙම මතුටී පිහිනයි.

8 "මහණෙනි, කෙසේනම් පුද්ගලතෙම මතුටී ඇත දියඹට ගියේවේද, (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පංචඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් ඔපපාතික වේද ඒ ලෝකයෙන් වෙනස් නොවන්නේ පිරිනිවණට යේද, මහණෙනි, එසේ වනාහි පුද්ගලතෙම මතුටී ඇත දියඹට යෙයි

9. "මහණෙනි, කෙසේනම් පුද්ගලතෙම මතුටී පරතෙරට ගියේවේද? පරතෙරටගිය බ්‍රාහ්මණතෙම ගොඩ සිටියේ වේද, (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) හෙතෙම ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය කිරීමෙන් අනාශ්‍රවයුයේ චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලෙවිහිදීම තෙමේ උසස් ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරයි. (iii) මහණෙනි, මෙසේ පුද්ගල තෙම මතුටී එතර වූයේ වෙයි පරතෙරට ගිය බ්‍රාහ්මණ තෙම ගොඩසිටියේ වෙයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

16. අනිච්චානුපස්සි සූත්‍රය:- 1. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 14 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙහි.)

2. "කවර සත්දෙනෙක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිරන්තරයෙන් සිතින් ගැවසී ගත් ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කරගත් සියලු සංස්කාරයන්හි අනිත්‍යය දකිමින් වාසය කරයි. (මේ වර්ගයේ 15 සූත්‍රයේ 9 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි මේ වර්ගයේ 14 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, නැවතද ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිරන්තරයෙන් සිතින් ගැවසීගත් ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කරගත් සියලු සංස්කාරයන්හි අනිත්‍ය සංඥා ඇත්තේ අනිත්‍යය විදින්නේ අනිත්‍යය දකිමින් වාසය කරයි. ඔහුට පෙරපසු නොව එකටීම ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිවීමද ජීවිතය නැතිවීමද (සිදුවෙයි) (මෙහි මේ වර්ගයේ 14 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

4. '(i) නැවතද මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සියලු සංස්කාරයන්හි අනිත්‍යය දක්නේ අනිත්‍ය සංඥාව ඇත්තේ අනිත්‍යය සම්බන්ධ විශේෂයෙන් දැනීම ඇති

වූයේ නිරන්තරයෙන් සිතින් ගැවසීගත් ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කරගත් හෙතෙම පස්වැදෑරුම් ඕරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් (ii) අන්තරා පරිනිබ්බායීවේද, (මෙහි මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

5. "(මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි) උපහව්ව පරිනිබ්බායී වේද, (මෙහි මේ 4 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

6. "(මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) අසංඛාර පරිනිබ්බායී වේද, (මෙහි මේ 4 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

7. "(මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි) සසංඛාර පරිනිබ්බායී වේද, (මෙහි මේ 4 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

8. අකනිට්ඨගාමී උද්ධංඝොත නම් වූයේද, (මෙහි මේ 4 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.)

17. දුක්ඛානුපස්සි සූත්‍රය:- 1. (මේ සූත්‍රය මේ වර්ගයේ 16 සූත්‍රය මෙනි.) 'අනිත්‍ය' වෙනුවට 'දුක්' යෙදිය යුතුයි.)

18. අනත්තානුපස්සි සූත්‍රය:- (මේ සූත්‍රය මේ වර්ගයේ 16 සූත්‍රය මෙනි.) 'අනිත්‍ය' වෙනුවට 'අනාත්ම' යෙදිය යුතුයි.)

19. නිබ්බාණ සුඛානුපස්සි සූත්‍රය:- (මේ සූත්‍රය මේ වර්ගයේ 16 සූත්‍රය මෙනි.) 'අනිත්‍ය' වෙනුවට 'නිවන් සැප' යෙදිය යුතුයි.)

20. නිදස්සවත්ථු සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ නිර්දෝෂ වස්තූහු සතක් වෙති.

2. "කවර සතක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුව ශික්ෂා සමාදානයෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේ වේද, මත්තෙහිද ශික්ෂාසමාදානයෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ ධර්මය පිළිබඳ ඇල්මෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේ වේද, මත්තෙහිද ධර්මය පිළිබඳ ඇල්මෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ ආශාව හික්මවීමෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේ වේද, මත්තෙහිද ආශාව හික්මවීමෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ විවේකයෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේවේද, මත්තෙහිද විවේකයෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ වියඝාරම්භයෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේ වේද, මත්තෙහිද වියඝාරම්භයෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ ප්‍රඥා ස්මෘතියෙහි (සිහිනුවණෙහි) දැඩි ආශාව

ඇත්තේවේද, මත්තෙහිද ප්‍රඥා ස්මෘතියෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ සමයක් දෘෂ්ටිය ප්‍රතිවේධ කිරීමෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ සප්ත නිර්දෝෂ වස්තූහු වෙත්.”

3. වජ්ජිසත්තක වර්ගය.

21. සාරන්දද අපරිහානිය සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලානුවර සමීපයෙහි වූ සාරන්දද නම් වෛත්‍යස්ථානයෙහි වැඩවාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි බොහෝ ලිච්ඡවීවරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණුනහ. එසේ පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද, එකත්පසෙක සිටියහ. එසේ සිටියාවූ ඒ ලිච්ඡවීවරුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. “ලිච්ඡවීනි, තොපට සප්ත අපරිහානිය ධර්මයන් දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසව්, මනාකොට සිහිකරව්. දෙශනා කරන්නෙමි”යි (වදාළසේක.) ‘එසේය ස්වාමීනියි’ ඒ ලිච්ඡවීවරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ.

3. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. “ලිච්ඡවීනි සප්ත අපරිහානිය ධර්මයෝ කවරහුද? ලිච්ඡවීනි යම්තාක් වජ්ජිහු නිතර නිතර රැස්වෙත්ද, රැස්වීම් බහුලකොට ඇත්තෝද, (ii) ලිච්ඡවීනි, වජ්ජීන්ගේ අභිවෘද්ධියම බලාපොරොත්තුවිය යුතුයි. පිරිහීමක් නොවේ.

4. “ලිච්ඡවීනි, යම්තාක් වජ්ජිහු සමගිව රැස්වෙත්ද, සමගිව නැගිටිත්ද, සමගිව වජ්ජීන් විසින් කටයුතුදේ කෙරෙද්ද (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. “ලිච්ඡවීනි, වජ්ජිහු යම්තාක් නොපැනවූවක් නොපණවද්ද, පැනවූදේ නොසිඳිද්ද, යම්සේ පණවනලද පුරාණ වජ්ජී ධර්මයන් සමාදන්ව වෙසෙද්ද, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. “ලිච්ඡවීනි, වජ්ජිහු යම්තාක් ලිච්ඡවීන්ගේ යම් ඒ මහල්ලෝ ඇද්ද, ඔවුන්ට සත්කාර කෙරෙද්ද, ගරුකාර කෙරෙද්ද,

බහුමාන කෙරෙද්ද, පුදෙද්ද ඔවුන්ගේද ඇසිය යුත්තක් ඇතැයි සිතද්ද (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "ලිච්ඡවීනි, වජ්ජිහු යම්තාක් යම් ඒ කුලස්ත්‍රිහු කුල කුමාරීහු ඇද්ද ඔවුන් හිංසාකොට බලහත්කාරයෙන් ගෙන වාසය නොකරවද්ද (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "යම්තාක් ලිච්ඡවීනි, වජ්ජිහු ඔවුන්ගේ යම් ඒ අභ්‍යන්තරවූද, බාහිරවූද වජ්ජිවෛත්‍යයෝ ඇද්ද ඒවාට සත්කාර කෙරෙද්ද ගරුකාර කෙරෙද්ද, බහුමාන කෙරෙද්ද, පුදෙද්ද ඒවාට පෙර දුන්, පෙරකළ පුද නොපිරිහෙළද්ද (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 "යම්තාක් ලිච්ඡවීනි, වජ්ජන්ගේ, රහතුන් වහන්සේලා කෙරෙහි කවරහෙයකින් නොපැමිණී රහත්හු විජිතයට පැමිණියාහුද පැමිණී රහත්හු විජිතයෙහි පහසුවෙන් වාසය කරන්නාහුදැයි ධාර්මික ආරක්ෂාව මනාකොට පිහිටුවනලද්දේ වේද, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10. "යම් හෙයකින් ලිච්ඡවීනි මේ සප්ත අපරිහානීය ධර්මයෝ වජ්ජන් කෙරෙහි සිටිත්ද මේ සප්ත අපරිහානීය ධර්මයන්හි වජ්ජන් යෙදෙනු පෙනෙද්ද ලිච්ඡවීනි, වජ්ජන්ගේ අභිච්ඡේදියම බලාපොරොත්තු විය යුතුයි. පිරිහීමක් නොවේ."

22. වජ්ජිඅපරිහානීය සූත්‍රය:- 1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක්සමයෙකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර ආසන්නයෙහිවූ ගිජ්කුළු පව්වෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි විදෙහරට දේවියගේ පුත්‍රවූ අජාසත් නම් මගධ රජතෙම වජ්ජන්ට විරුද්ධව යුද්ධයට යන්නට කැමති වූයේ වෙයි. හෙතෙම මෙසේ පැවසීය.

2. "මෙසේ මහර්ධිය ඇති මහානුභාව ඇති වජ්ජන් මම විනාශ කරන්නෙමි. සිද දමන්නෙමි මුලිනුපුටන්නෙමි. වජ්ජන්ට ව්‍යසන විපත්ති පමුණුවන්නෙමි' යනුයි.

3. ඉක්බිති අජාසත් මගධ රජතෙම මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා ඇමතුවේය. 'බ්‍රාහ්මණය, තෝ මෙසේ

එව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණෙව, එසේ පැමිණ මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාදයන් හිසින් වඳුච නිරෝගීබව, ආබාධ නැති බව අඩුපාඩු සැප විහරණ විචාරව, ‘ස්වාමීනි, විදෙහ රටවැසි දේවියගේ පුත් අජාසත් නම් මගධ රජතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාදයන් හිසින් වදියි. නිරෝගීබව, ආබාධ නැති බව අඩුපාඩු සැප විහරණයන් විචාරන්නේය යනුයි’ මෙසේද කියව. ‘ස්වාමීනි, අජාසත් රජතෙම වජ්ජීන්ට විරුද්ධව යුද්ධයට යනු කැමැත්තේ හෙතෙම මෙසේ කීය. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

‘යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙශනා කරන්ද එය මනාව ඉගෙන (අවුත්) මට දන්වව. කථාගතයන් වහන්සේ සිදුනොවන්නක් දෙශනා නොකරයි’ යනුයි.

4. “එසේය ස්වාමීනියි’ මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා අජාසත් රජුට පිළිවදන්දී අස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය. සතුටු වියයුතු සිහිකටයුතු පිළිසඳර කථාවකොට නිමවා එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළකෙළේය.

5. “හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, විදේහ රටවැසි දේවියගේ පුත් අජාසත් නම් මගධ රජතෙම හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ පාදයන් හිසින් වදියි. ‘සුළු ආබාධ සුළු අසනීප අඩුපාඩු සැපවිහරණ විචාරයි’ මෙසේද කියයි.” හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, වජ්ජීන්ට විරුද්ධව යුද්ධයට යනු කැමැත්තේ හෙතෙම මෙසේ කීයේය. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

6. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිටුපසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පවන් සලමින් සිටියේවෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඇමතුසේක.

7. “කිමෙක්ද? ආනන්දය, වජ්ජීහු නිතර එක්රැස්වූවාහු එක්රැස්වීම බහුලකොට ඇත්තාහුදැයි අසනලද්දේද?” යනුයි.

“ස්වාමීනි, චජ්ජිහු නිතර එක්ධස්චුවාහු එක්ධස්චීම බහුලකොට ඇත්තාහු යයි අසනලදී” “ආනන්දය, චජ්ජිහු ධස්චීම බහුලකොට ඇත්තාහු නිතර ධස්චුවෝ වන්නාහුද, චජ්ජිනගේ අභිවෘද්ධිය කැමතිවිය යුතුය.

8. “කිමෙක්ද? ආනන්දය, චජ්ජිහු සමගිව ධස්චෙද්ද, සමගිව නැගිටිත්ද, සමගිව කටයුතුදේ කෙරේදැයි අසන ලද්දේද?” යනුයි. “ස්වාමීනි, චජ්ජිහු සමගිව ධස්චෙත්ද, සමගිව නැගිටිත්ද, සමගිව කටයුතු කෙරෙත්දැයි අසනලදී.” “ආනන්දය, චජ්ජිහු සමගිව ධස්චෙත්ද, සමගිව නැගිටිත්ද, සමගිව කටයුතු කෙරෙත්ද චජ්ජිනගේ අභිවෘද්ධිය කැමැති විය යුතුය.

9. “කිමෙක්ද? ආනන්දය, චජ්ජිහු නොපැනවූවක් නොපණවද්ද, පැනවූදේ නොසිද්ද්ද, යම්සේ පණවන ලද පුරාණ වජ්ජි ධර්මයන් සමාදන්ව වෙසෙදැයි අසන ලද්දේද? යනුයි” “ස්වාමීනි, චජ්ජිහු නොපැනවූවක් නොපණවත්, පැණවූදේ නොසිදිත්, යම්සේ පණවනලද පුරාණ වජ්ජි ධර්මයන් සමාදන්ව වෙසෙත්යයි අසනලදී.” “ආනන්දය, චජ්ජිහු නොපැණවූවක් නොපණවද්ද, පැනවූදේ නොසිද්ද්ද යම්සේ පණවනලද පුරාණ වජ්ජි ධර්මයන් සමාදන්ව වෙසෙද්ද, චජ්ජිනගේ අභිවෘද්ධිය කැමතිවිය යුතුයි.

10. “කිමෙක්ද? ආනන්දය, චජ්ජිහු වජ්ජිනගේ යම් ඒ මහල්ලෝ ඇද්ද, ඔවුන්ට සත්කාර කෙරෙත්ද, ගරුකාර කෙරෙත්ද බහුමාන කෙරෙත්ද, පුදත්ද ඔවුන්ගේද ඇසිය යුත්තක් ඇතැයි සිතත් දැයි අසනලද්දේද?” යනුයි. “ස්වාමීනි, චජ්ජිහු වජ්ජිනගේ යම් ඒ මහල්ලෝ ඇද්ද, ඔවුන්ට සත්කාර කෙරෙත්, ගරුකාර කෙරෙත්, බහුමාන කෙරෙත්, පුදත් ඔවුන්ගේද ඇසිය යුත්තක් ඇතැයි සිතත්යයි අසනලදී.” “ආනන්දය, චජ්ජිහු වජ්ජිනගේ යම් ඒ මහල්ලෝ ඇද්ද, ඔවුන්ට සත්කාර කෙරෙද්ද, ගරුකාර කෙරෙද්ද, බහුමාන කෙරෙද්ද, පුදද්ද ඔවුන්ගේද ඇසිය යුත්තක් ඇතැයි සිතද්ද, වජ්ජිනගේ අභිවෘද්ධිය කැමතිවිය යුතුයි.

11. “කිමෙක්ද? ආනන්දය, චජ්ජිහු යම් ඒ කුලස්ත්‍රීහු, කුලකුමාරීහු ඇද්ද, ඔවුන් හිංසාකොට, බලහත්කාරයෙන් ගෙන

වාසය නොකරවද්දැයි අසනලද්දේද?” යනුයි. “ස්වාමීනි, වජ්ජිහු යම් ඒ කුලස්ත්‍රීහු කුලකුමාරීහු ඇද්ද, ඔවුන් හිංසා කොට, බලහත්කාරයෙන් ගෙන වාසය නොකරවතියි අසන ලදී.” “ආනන්දය, වජ්ජිහු යම් ඒ කුලස්ත්‍රීහු කුලකුමාරීහු ඇද්ද, ඔවුන්ට හිංසාකොට බලහත්කාරයෙන් ගෙන වාසය නොකරවත්ද, වජ්ජීන්ගේ අභිවාදධිය කැමති විය යුතුයි.

12. “කිමෙක්ද? ආනන්දය, වජ්ජිහු ඔවුන්ගේ යම් ඒ අභ්‍යන්තරවූද බාහිරවූද, වජ්ජවෛත්‍යයෝ ඇද්ද ඒවාට සත්කාර කෙරෙද්ද, ගරුකාර කෙරෙද්ද, බහුමාන කෙරෙද්ද, පුදද්ද, ඒවාට පෙර දුන් පෙර කළ පුද නොපිරිහෙලද්දැයි අසන ලද්දේද” යනුයි. “ස්වාමීනි, වජ්ජිහු ඔවුන්ගේ යම් ඒ අභ්‍යන්තරවූද, බාහිරවූද, වජ්ජවෛත්‍යයෝ ඇද්ද, ඒවාට සත්කාර කෙරෙත්, ගරුකාර කෙරෙත්, බහුමාන කෙරෙත්, පුදත්, ඒවාට පෙර දුන් පෙර කළ පුද නොපිරිහෙලත්යයි අසනලදී.” “ආනන්දය, වජ්ජිහු ඔවුන්ගේ යම් ඒ අභ්‍යන්තර වූද, බාහිරවූද, වජ්ජවෛත්‍යයෝ ඇද්ද ඒවාට සත්කාර කෙරෙද්ද, ගරුකාර කෙරෙද්ද, බහුමාන කෙරෙද්ද, පුදද්ද, ඒවාට පෙර දුන් පෙර කළ පුද නොපිරිහෙලද්ද, වජ්ජීන්ගේ අභිවාදධිය කැමැතිවිය යුතුය.

13. “කිමෙක්ද? ආනන්දය, වජ්ජිහු වජ්ජීන්ගේ රහතුන් වහන්සේලා කෙරෙහි කවර හෙයකින් නොපැමිණි රහත්හු විජ්ජනයට පැමිණියාහුද පැමිණිරහත්හු විජ්ජනයෙහි පහසුවෙන් වාසය කරන්නාහුදැයි ධාර්මික ආරක්ෂාව මනාකොට පිහිටුවන ලද්දේදැයි අසනලද්දේද?” යනුයි “ස්වාමීනි, වජ්ජිහු වජ්ජීන්ගේ රහතුන් වහන්සේලා කෙරෙහි කවර හෙයකින් නොපැමිණි රහත්හු විජ්ජනයට පැමිණියාහුද පැමිණිරහත්හු විජ්ජනයෙහි පහසුවෙන් වාසය කරන්නාහුය. ධාර්මික ආරක්ෂාව මනාකොට පිහිටුවන ලද්දේයයි අසනලදී.” “ආනන්දය, වජ්ජිහු වජ්ජීන්ගේ රහතුන් වහන්සේලා කෙරෙහි කවර හෙයකින් නො පැමිණි රහතුන් විජ්ජනයට පැමිණියාහුද පැමිණි රහත්හු විජ්ජනයෙහි පහසුවෙන් වාසය කරන්නාහුදැයි ධාර්මික ආරක්ෂාව මනාකොට පිහිටුවන ලද්දේවේද, වජ්ජීන්ගේ අභිවාදධිය කැමතිවිය යුතුයි. පිරිහීමක් නොවේ”

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා ඇමතුසේක. “බ්‍රාහ්මණය, මම එක්තරා කාලයක විශාලා නුවර ආසන්නයෙහිවූ සාරන්දද නම් වෛතාස ස්ථානයෙහි විසිමි. එහිදී මම වජ්ජන්ට මේ අපරිභානිය ධර්මයන් දේශනා කළෙමි. බ්‍රාහ්මණය, යම්තාක් මේ සප්ත අපරිභානිය ධර්මයෝ වජ්ජන් කෙරෙහි පිහිටක්ද, මේ අපරිභානිය ධර්මයන් කෙරෙහි වජ්ජනු ගරුකොට සලකද්ද, බ්‍රාහ්මණය, වජ්ජන්ගේ අභිවාදධිය කැමති විය යුතුය. පිරිහීමක් නොවේ.”

15. “මෙසේ දේශනාකළ කල්හි මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකලේය. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එකක් නමුදු මේ අපරිභානිය ධර්මයකින් යුක්තවූ වජ්ජන්ගේ අභිවාදධියම බලාපොරොත්තු විය යුතුය. පිරිහීමක් නොවේ. අපරිභානිය ධර්ම සතින්ම යුක්තනම් කියනුම කවරේද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, විදෙහ දේවියගේ පුත්‍රවූ අජාසත් නම් මගධ රජු විසින් වාටු බස් කියා පෙළඹවීමෙන් හෝ ඔවුනොවුන් බිඳවීමකින් හෝ මිස වජ්ජන් සමග යුද නොකටයුතුය. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දැන් අපි යන්තෙමු බොහෝ වැඩ බොහෝ කටයුතු දේ ඇත.”

“බ්‍රාහ්මණය, ඔබ දැන් කාලය දැනගත්තෙහිය.” ඉක්බිති මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනයට සතුටුව අනුමෝදන්ව හුනස්නෙන් නැගිට ගියේය.”

23. පට්ඨ භික්ෂු අපරිභානිය සූත්‍රය:- 1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ආසන්නයෙහිවූ ගිජුකුළු පව්වෙහි වැඩවසන සේක එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතුසේක. “මහණෙනි, තොපට සප්ත අපරිභානිය ධර්මයන් දේශනා කරන්නෙමි. එය මනාකොට අසව් සිහිකරව් දේශනා කරන්නෙමි.”--“එසේය ස්වාමීනි’යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය දේශනා කළ සේක.

2. “මහණෙනි, සප්ත අපරිභානිය ධර්මයෝ කවරහුද? මහණෙනි, යම්තාක් භික්ෂූහු රැස්වීම බහුලකොට ඇත්තාහු

රැස්වෙද්ද (ii) මහණෙනි, හික්ෂුන්ගේ අභිච්චාදායීය බලාපොරොත්තු විය යුතුයි. පිරිහීමක් නොවේ.

3. "මහණෙනි, යම්තාක් වනාහි හික්ෂුහු සමගිව රැස් වෙද්ද සමගිව නැගිසිටිද්ද, සමගිව සංඝයා පිළිබඳ කටයුතු කෙරෙද්ද (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි)

4. "මහණෙනි, යම්තාක් වනාහි හික්ෂුහු නොපැණුවක් නොපණවද්ද, පැණවූදේ නොබිඳිද්ද යම්සේ පණවන ලද ශික්ෂා පදයන් සමාදන්ව සිටිද්ද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. "මහණෙනි, යම්තාක් වනාහි හික්ෂුහු යම් ඒ පැවිදිව බොහෝ කල්වූ බොහෝ රාත්රීන් දන්නාවූ සංඝ පිතෘවරු සංඝ නායකවරු වෙද්ද, උන්වහන්සේලාට සත්කාර කෙරෙද්ද, ගරුකාර කෙරෙද්ද බහුමාන කෙරෙද්ද, පුදද්ද? උන්වහන්සේලාගේද ඇසිය යුත්තක් ඇතැයි සිතන්ද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි)

6. "මහණෙනි, යම්තාක් වනාහි හික්ෂුහු උපන්නාවූ නැවත භවයක් ඇතිකරන්නාවූ තෘෂ්ණාවගේ වසඟයට නොයද්ද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "මහණෙනි, යම්තාක් වනාහි හික්ෂුහු අරණ්‍ය සෙනාසනයන්හි බලාපොරොත්තුව ඇතිකරගනිද්ද, මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි හික්ෂුහු වෙන්වෙන්ව කීමෙක්ද නො පැමිණියාවූ ප්‍රියශීලී සබ්බමසරුන් පැමිණෙන්නාහුද පැමිණියාවූ ප්‍රියශීලී සබ්බමසරුන් සැපසේ වෙසෙන්නාහුදැයි සිතිය පිහිටුවද්ද (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "මහණෙනි, යම්තාක් මේ සප්ත අපරිහානිය ධර්මයෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි පිහිටා තිබෙද්ද, හික්ෂුහු මේ සප්ත අපරිහානිය ධර්මයන් හික්ෂුන් කෙරෙහි තිබෙනු පෙනෙද්ද, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

(24-27 සූත්‍රවල 1 ඡේදය 23 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙහි.)

24 දුතිය හික්ඛු අපරිහානිය සූත්‍රය:- 2 "ඒ අපරිහානිය ධර්ම සත කවරේද? මහණෙනි, යම්තාක් හික්ෂුහු කර්මාරාම

කටයුතු පනත්තෝ වෙද්ද, කර්මාරාම අනුයුක්ත කටයුතුවලම ඇලීගැලී සිටියෝ නොවෙද්ද, හස්සාරාම (නිතර දෙඩීමෙහි ඇළුණෝ) නොවෙද්ද, නිදාවෙහි ඇළුණෝ නොවෙද්ද, සමුහයෙහි ඇළුණෝ නොවෙද්ද, පවිටු අදහස් ඇත්තෝ නොවෙත්ද, පවිටු අදහස්වල වසඟයට නොගියාහු නොවෙද්ද, (පවිටු වූවෝ) නොවෙද්ද පාපමිත්‍රයන් ඇත්තෝ, පාපසහායකයන් ඇත්තෝ, පාපවංකවූවෝ ස්වල්ප මාත්‍ර විශේෂාධිගමයකින් අඩාලකිරීමට නොපැමිණෙද්ද, මහණෙනි, හික්ෂුන්ගේ අභිවෘද්ධියම බලාපොරොත්තු වියයුතුයි. පිරිහීමක් නොවේ.

3 (මෙය මේ වර්ගයේ 23 සූත්‍රයේ 8 ඡේදය මෙහි.)

25 තතිය හික්ඛු අපරිහානිය සූත්‍රය:- 2 “මහණෙනි, ඒ ධර්ම සත කවරේද? මහණෙනි, යම්හෙයකින් හික්ෂුහු ශ්‍රද්ධා ඇත්තෝ වෙද්ද, පවට ලජ්ජා ඇත්තෝ වෙද්ද, පවට බිය ඇත්තෝ වෙද්ද, (බහුශ්‍රැත) බොහෝ ඇසු විරු තැන් ඇත්තෝ වෙද්ද, පටන් ගත් වියඪී ඇත්තෝ වෙද්ද, සිහි ඇත්තෝ වෙද්ද, නුවණැත්තෝ වෙද්ද,

3 “මහණෙනි, හික්ෂුන්ගේ අභිවෘද්ධියම කැමතිවිය යුතුය පිරිහීම නොවේ. මහණෙනි මේ සප්ත අපරිහානිය ධර්මයෝ හික්ෂුන් කෙරෙහි පිහිටා ඇද්ද, මේ සප්ත අපරිහානිය ධර්මයන් කෙරෙහි හික්ෂුන් පිහිටා ඇතැයි පෙනෙද්ද හික්ෂුන්ගේ අභිවෘද්ධිය කැමතිවිය යුතුය. පිරිහීමක් නොවේ.”

26 චතුත්ථ හික්ඛු අපරිහානිය සූත්‍රය:- 2 “ඒ සත කවරේද? ස්මෘති (සිහිය) සම්බොධාංගය වඩද්ද, ධර්මවිචය (ධර්මය විමසීම) සම්බොධාංගය වඩද්ද, වීර්ය සම්බොධාංගය වඩත්ද, ප්‍රීති සම්බොධාංගය වඩද්ද, ප්‍රශ්‍රබ්ධි (සන්සිදීම) සම්බොධාංගය වඩද්ද, සමාධි (එකඟකම) සම්බොධාංගය වඩද්ද, උපෙක්ෂා (මැදහත්කම) සම්බොධාංගය වඩද්ද,

3 (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 25 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙහි)

27 පඤ්චම හික්ඛු අපරිහානිය සූත්‍රය:- 2 “ඒ සත කවරේද? අනිත්‍ය සංඥාව වඩද්ද, අනන්ත සංඥාව වඩද්ද, අශුභ (පිළිකල්)

සංඥාව වඩද්ද, ආදීනව (දොස්) සංඥාව වඩද්ද ප්‍රභාණ (ගෙවීම) සංඥාව වඩද්ද, විරාග (නොඇලීම) සංඥාව වඩද්ද, නිරොධ (නිවීමේ) සංඥාව වඩද්ද,

3 (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 25 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)

28 සෙධපරිභානිය ධම්ම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ සත්දෙන ගෛකේෂ (රහත් ඵලය සඳහා පිළිපදින) හික්ෂුවගේ පිරිහීම පිණිස වෙති.

2 "ඒ කවර සතක්ද යත්? වැඩවලම යෙදී සිටීම, නිතර දෙඩීමෙහි ඇලීම, සමූහයෙහි ඇලීම, ඇස් ආදී ඉන්ද්‍රියයන්හි නොවසන ලද දොරවල් ඇති බව, හෝජනයෙහි පමණ නොදැනීම, සංඝයා කෙරෙහි සංඝ කටයුතු ඇද්ද, එහිදී ගෛකේෂ හික්ෂුවයයි සිතා බලද්ද, සංඝයා කෙරෙහි ස්ඵවීර (වැඩි මහළු) වූද විරරාත්‍රඥ (බොහෝකල් දන්නා) වූද පැවිදිව බොහෝකල්වූද (ශාසනික) බර උසුලන්නාවූද ඔවුහු එයින් ප්‍රකට වෙත්යයි තමා වෙනස් ආකාරයකට පැමිණේද,

3 මේ සජ්ඣ ධර්මයෝ ගෛකේෂ හික්ෂුවගේ පිරිහීම පිණිස පවතිත්.

4 "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ සත්දෙන ගෛකේෂ හික්ෂුවගේ නොපිරිහීම පිණිස වෙති.

5 "ඒ කවර සතක්ද යත්? වැඩවලම යෙදී නොසිටීම. නිතර දෙඩීමෙහි නොඇලීම, සමූහයෙහි නොඇලීම, ඇස් ආදී ඉන්ද්‍රියයන්හි වසන ලද දොරවල් ඇති බව, හෝජනයෙහි පමණ දැනීම, සංඝයා කෙරෙහි සංඝ කටයුතු ඇද්ද එහිදී ගෛකේෂ හික්ෂුවයයි සිතා නොබලද්ද, සංඝයා කෙරෙහි ස්ඵවීර (වැඩිමහළු) වූද විරරාත්‍රඥ (බොහෝකල් දන්නා) වූද පැවිදිව බොහෝකල්වූද (ශාසනික) බර උසුලන්නාවූද ඔවුහු එයින් ප්‍රකට වෙත්යයි තමා වෙනස් ආකාරයකට නොපැමිණේද, (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

29 උපාසක පරිභානිය ධම්ම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ සත්දෙනෙක් උපාසකයාගේ පිරිහීම පිණිස පවතිත්.

2 “කවර සතක්ද යත්? භික්ෂූන්ගේ දර්ශනය අඩු කෙරේද, බණ ඇසීමට පමාවේද, අධිශීලයෙන් (ඉහළ සිල්වලින්) නොහික්මේද, අප්‍රසාද බහුලවූයේවේද, ස්ථවිරවූද මධ්‍යමවූද නවකවූද භික්ෂූන් වහන්සේලා කෙරෙහි සිදුරු සොයමින් දොස්කීමේ අදහසින් බණ අසාද, මේ ශාසනයෙන් පිටත දන්දීමට සුදුස්සන් සොයාද, ඒ බාහිරකයන්ට මුලින්දී පසුව භික්ෂූන්ට දේද, (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3 “මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ සත්දෙනෙක් උපාසකයාගේ නොපිරිහීම පිණිස පවතිත්.

4 “කවර සතක්ද යත්? භික්ෂූන්ගේ දර්ශනය අඩු නොකෙරේද? (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

30 උපාසක පරාභව ධම්ම සූත්‍රය:- 1 “යම් උපාසකයෙක් භික්ෂූන් දැකීමට යාමද, බණ අසන්නට යාමද අඩු කෙරේද, පන්සිල් දසසිල් ආදී උත්තම ශීලයන්හි නොහික්මේද, භික්ෂූන් කෙරෙහි නොපැහැදීමද වඩාද, ගර්භා කරණ සිත් ඇත්තේ සිදුරු සොයන්නේ බණ අසන්නට කැමතිවේද යම් උපාසකයෙක් මේ ශාසනයෙන් පිටත දක්ෂිණාර්භයක්හු සොයාද, ඒ බාහිරකයන්ටදී පසුව භික්ෂූන්ට දේද, මනාකොට දෙශනාකරණ ලද මේ සප්ත ධර්මයන් සේවනය කරන්නාවූ උපාසකතෙම සද්ධර්මයෙන් පිරිහෙයි.

2 “යම් උපාසකයෙක් භික්ෂූන් දැකීමට යාමද බණ අසන්නට යාමද නොවළක්වාද උත්තම ශීලයෙහි හික්මේද භික්ෂූන් කෙරෙහි පැහැදීම වැඩේද දෝෂාරොපනය නොකරණ සිත් ඇත්තේ බණ අසන්නට කැමතිවේද, යම් උපාසකයෙක් මේ ශාසනයෙන් පිට දක්ෂිණාර්භයක්හු නොසොයාද මේ ශාසනයෙහි පූර්වසත්කාරය කෙරේද, මනාකොට දේශනා කරණලද සප්ත අපරිහානිය ධර්මයන් සේවනයකරන්නාවූ ඒ උපාසකතෙම සද්ධර්මයෙන් නොපිරිහෙයි”

31 උපාසක විපත්ති ධම්ම සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, උපාසකයාට විපත්ති කරුණු සතක් වෙති. මහණෙනි, උපාසකයාට සම්පත්ති

කරුණු සතක් වෙති මහණෙනි, උපාසකයාට පිරිහීම් සතක් වෙති. මහණෙනි, උපාසකයාට වැඩීම් සතක් වෙති.

2 “කවර සතක්ද යත්? හික්ෂුන්ගේ දර්ශනය අඩු නොකරයි. බණ ඇසීමට ප්‍රමාද නොවෙයි. අධිශීලයෙහි හික්මෙයි. පැහැදීම බහුලකොට ඇත්තේ වෙයි. ස්ථවීරවූද මධ්‍යමවූද නවකවූද හික්ෂුන් කෙරෙහි දොස් නොසොයන අදහසින් සිදුරු නොසොයන අදහසින් බණ අසයි. මේ ශාසනයෙන් පිටත දන්දීමට සුදුස්සන් නොසොයයි. මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුන්ට පූර්ව සත්කාරය කෙරෙයි. මහණෙනි, මේ උපාසකයාට අභිවෘද්ධි කරුණු වෙත්.

3 (“මෙහි 30 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.”)

4. දේවතා වර්ගය.

32. පටිසන්ථාරගාරවතා සූත්‍රය:- 1 “ඉක්බිත්තෙන් එක්තරා දේවතාවෙක් රාත්‍රී මධ්‍යම යාමයෙහි (ii) දිළිසෙන පැහැයෙන් මුළු ජේතවනය ආලෝකකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. එසේ පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එසේ සිටි දේවතාවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකෙළේය.

2. “ස්වාමීනි, කරුණු සතක් හික්ෂුවගේ නොපිරිහීම පිණිස පවතිත්.

3. “හේ කවර සතක්ද? ශාස්තෘන් වහන්සේ පිළිබඳ ගෞරවය, ධර්මය පිළිබඳ ගෞරවය, සංඝයා පිළිබඳ ගෞරවය ශික්ෂාව පිළිබඳ ගෞරවය, සමාධියපිළිබඳ ගෞරවය, අප්‍රමාදය පිළිබඳ ගෞරවය, පිළිසඳුර කථාකිරීම පිළිබඳ ගෞරවයදැයි යන මේ ධර්මයෝ සත්දෙන ස්වාමීනි, හික්ෂුවගේ නොපිරිහීම පිණිස පවතියි.

4. ඒ දේවතාවා මෙසේ කිය. ශාස්තෘන් වහන්සේ එය අනුදත්තේක. ඉක්බිති ඒ දේවතාවා ශාස්තෘන් වහන්සේ මට

අනුදත්තේකැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රදක්ෂිණාකොට වැඳ එතැන්හිම අතුරුදහන්විය.

5. "ඉක්කිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් හික්ෂුන් අමතා මෙසේ දෙශනාකළසේක. 'මහණෙනි, මේ රාත්‍රියෙහි එක්තරා දේවතාවෙක් රාත්‍රිය ආලෝකකොට පැහැපත් වර්ණයෙන් සියලු ජේතවනය බබළවමින් මා යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. එසේ පැමිණ මා වැඳ එකත්පසෙක සිටියේය. එසේ සිටියාවූ ඒ දේවතාවා මට මෙසේ සැලකෙළේය. (මෙහි 2, 3 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

6. "මහණෙනි, ඒ දේවතාවා මෙය සැලකොට ප්‍රදක්ෂිණා කිරීමෙන් මට වැඳ එතැන්හි අතුරුදහන් විය.

7. "කෙළෙස් තවනසුළු හික්ෂුතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ ගරුකොට ඇත්තේද, ධර්මය ගරුකොට ඇත්තේද, සංඝයා කෙරෙහිද තියුණුවූ ගෞරවය ඇත්තේද, ශික්ෂාවෙහි තියුණුවූ ගෞරවය ඇත්තේද අප්‍රමාදය ගරුකොට ඇත්තේද, පිළිසඳරෙහි ගෞරවය ඇත්තේද එබඳු හික්ෂුතෙම පිරිහීමට අයොග්‍යවේ. නිර්වාණයාගේ සමීපයෙහි වේ."

33. ඔත්තප්පගාරවතා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ රාත්‍රියෙහිම, එක්තරා දේවතාවෙක් ප්‍රථමයාමය ඉක්මවූ ඒ මනහර රාත්‍රියෙහි (මෙහි මේ වර්ගයේ 32 සූත්‍රයේ 1 (ii) සහ 2 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

3."හේ කවරේද ශාස්තෘන්වහන්සේ පිළිබඳ ගෞරවය, ධර්මය පිළිබඳ ගෞරවය, සංඝයා පිළිබඳ ගෞරවය, ශික්ෂාව පිළිබඳ ගෞරවය, සමාධිය පිළිබඳ ගෞරවය, හිරිය හෙවත් පාපයට ලජ්ජාවීම පිළිබඳ ගෞරවය, ඔත්තප්පය හෙවත් පාපයට හයවීම පිළිබඳ ගෞරවය යන මේ ධර්මයෝ, ස්වාමීනි, හික්ෂුවගේ අපරිහානිය පිණිස පවතිත්ය යනුයි.

4. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 32 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙහි.)

5. "කෙළෙස් තවනසුළු හික්ෂුතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ ගරුකොට ඇත්තේද, ධර්මය ගරුකොට

ඇත්තේද, සංඝයා ගරුකොට ඇත්තේද, සමාධිය ගරුකොට ඇත්තේද, ශික්ෂාවෙහි තියුණුවූ ගෞරවය ඇත්තේද, පාපයෙහි ලජ්ජා භය දෙකින් යුක්තවූ ගුරු ආශ්‍රය ඇති ගෞරව සහිතවූ භික්ෂුතෙම පිරිහීමට අයෝග්‍යවේ. නිර්වාණයාගේ සමීපයෙහි වේ.”

34. කල්‍යාණමිත්තතා සූත්‍රය:- 1 “මේ රාත්‍රියෙහි එක්තරා දෙවතාවෙක් ප්‍රථම යාමය ඉක්මවූ ඒ මනහර රාත්‍රියෙහි (මෙහි මේ වර්ගයේ 32 සූත්‍රයේ 1 (ii) සහ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. “හේ කවර සතක්ද, ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ පිළිබඳ ගෞරවය, ධර්මය පිළිබඳ ගෞරවය, සංඝයා පිළිබඳ ගෞරවය, ශික්ෂාව පිළිබඳ ගෞරවය, සමාධිය පිළිබඳ ගෞරවය, සුවච (කීකරු) භාවය, කල්‍යාණ මිත්‍රයන් ඇතිබවය, යන මේ ධර්මයෝ සත්දෙන, ස්වාමීනි, භික්ෂුවගේ නොපිරිහීම පිණිස පවතීය යනුයි.

4. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 32 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙහි.)

5. “කෙළෙස් තවනසුළු භික්ෂුතෙම ශාස්තෘෂ්‍යන් වහන්සේ පිළිබඳ ගෞරවය ඇත්තේද, ධර්මය පිළිබඳව ගෞරවය ඇත්තේද, සංඝයා ගැන දැඩි ගෞරවය ඇත්තේද සමාධිය ගැන ගෞරවය ඇත්තේද, ශික්ෂාව උසස් ගෞරවය ඇත්තේද, කල්‍යාණ මිත්‍රයන් ඇත්තාවූ සුවචූ ගුරු ආශ්‍රය ඇති ගෞරවය සහිතවූ (භික්ෂුතෙම) පිරිහීමට අයෝග්‍යවේ. නිර්වාණයාගේම සමීපයෙහිවේ.”

35. සාරිපුත්ත කල්‍යාණමිත්ත සූත්‍රය:- 1 මේ රාත්‍රියෙහිම එක්තරා දෙවතාවෙක් ප්‍රථමයාමය ඉක්මවූ ඒ මනහර රාත්‍රියෙහි. (මෙහි මේ වර්ගයේ 34 සූත්‍රයේ 1 (ii), 2 සහ 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

4. “මහණෙනි, ඒ දෙවතාවා මෙය සැලකොට එතැන්හි අතුරුදහන් විය.

5. මෙසේ දෙශනාකළ කල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකළ සේක. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන්

දෙශනා කරණලද මෙහි වනාහි විස්තර වශයෙන් අර්ථය මම දනිමි.

6. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව තමන් ශාස්තෘ ගෞරවයෙන් යුක්තවේද, ශාස්තෘ ගෞරවයේ ගුණ වණන්නේ ශාස්තෘ ගෞරවයෙන් තොර යම් ඒ භික්ෂුහු වෙද්ද ඔවුන්ද ශාස්තෘ ගෞරවය පිණිස යොදවාද, ශාස්තෘ ගෞරවයෙන් යුක්ත යම් භික්ෂුහු වෙද්ද, ඔවුන්ගේ ගුණය සුදුසු කාලයෙහි නොසඟවා ඇතිසේ කියයිද,

7. (මෙය 6 ඡේදය මෙහි ‘ශාස්තෘ’ වෙනුවට ‘ධම්ම’ යෙදිය යුතුයි)

8. (මෙය 6 ඡේදය මෙහි. ‘ශාස්තෘ’ වෙනුවට ‘සංඝ’ යෙදිය යුතුයි.

9. (මෙය 6 ඡේදය මෙහි. ‘ශාස්තෘ’ වෙනුවට ‘ශික්ෂා’ යෙදිය යුතුයි)

10. (මෙය 6 ඡේදය මෙහි. ‘ශාස්තෘ’ වෙනුවට ‘සමාධි’ යෙදිය යුතුයි)

11. (මෙය 6 ඡේදය මෙහි. ‘ශාස්තෘ’ වෙනුවට ‘සුවච’ යෙදිය යුතුයි)

12. “ස්වාමීනි මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව තමන් කළාණ මිත්‍රත්ව යන මෙයින් යුක්තවේද, කළාණ මිත්‍රත්වය පිළිබඳ ගුණ කියන්නේ එයින් යුක්ත නොවූවන්ද එහි යොදවාද කළාණ මිත්‍රත්වයෙන් යුක්ත යම් ඒ භික්ෂුහු වෙතද ඔවුන්ගේ ගුණය සුදුසු කල්හි නොසඟවා ඇතිසේ කියයිද, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් දෙශනා කරණ ලද මෙහි අර්ථය විස්තර වශයෙන් දනිමි යනුයි.

36. සෙවිතබ්බ මිත්ත සූත්‍රය:- 1. “කරුණු සතකින් යුක්තවූ මිත්‍රතෙම සේවනය කටයුතුයි.

2. “කවර සතකින්ද යත්? දෙන්නට දුෂ්කර දෙයක් දේද, කරන්නට දුෂ්කර දෙයක් කෙරේද, දුෂ්කර ඉවසීමක් ඉවසාද, ඔහුගේ රහස් මිත්‍රයාට ප්‍රකට කෙරේද, ඔහුගේ රහස් ආරක්ෂා

කෙරේද, විපතෙහිදී අත්නොහරීද, දුප්පත් මිත්‍රයා පහත්කොට නොසිතාද, මහණෙනි, මේ කරුණු සතින් යුක්තවූ මිත්‍රයා සේවනය කටයුතුය.

3. “දීමට දුෂ්කරවූ වස්තුවක් දේද, අමාරුවෙන් කටයුතු දෙයක් හෝ කෙරේද, යළිදු ඒ මිත්‍රයාගේ නපුරු වචන ඉවසාද, ඕනට තමාගේ රහස් කියාද, ඔහුගේ රහස් සඟවාද විපතෙහිදී අත්නොහරීද, මිත්‍රයා පහත්කොට නොසිතාද යන මේ කරුණු යම්පුද්ගලයකු කෙරෙහි විද්‍යමානවේද එබඳුවූ ඒ මිත්‍රතෙම මිත්‍රයන් කැමැත්තකු විසින් සේවනය කටයුතුය.”

37. අපිපනුජ්ජමාන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුක්ත පැවිදි මිත්‍රයා ලිංගනාසනයෙන් නසනු ලැබීමෙනුදු (- එළවන්දීද) සේවනය කටයුතුය, හජනය කටයුතුය, පයුරුපාසනය (ආශ්‍රය) කටයුතුය.

2. “කවර සතකින්ද යත්? ප්‍රියවූද, මන වඩන්නාවූද ගෞරවයෙන් සැලකියයුතුවූද, යහපත් වචන කථාකරන්නාවූද, අර්ථයෙන් ගැඹුරු කථාකරන්නාවූද, අසමානයෙහි නොයෙදෙන්නාවූද යන කරුණු සතින්යුක්ත (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. “ස්වකීය ශීලයෙන් ප්‍රිය ඇත්තේද, ගරු වූයේද සම්භාවනා කටයුතුද, කීමෙහි දක්ෂවේද, පිළිවිසි තෙපුල් ඉවසන්නේද, ගැඹුරු කථාව කරන්නේද අස්ථානයෙහි නොයොදන්නේද යන කරුණු සත මේ ලෝකයෙහි යම් පුද්ගලයක්හු කෙරෙහි විද්‍යමාන වෙත්ද, ස්වකීය හා අනුන්ගේ දියුණුව කැමති අනුකම්පා කරන්නාවූ එබඳුවූ ඒ (පැවිදි) මිතුරුතෙම ලිංගනාසනයෙන් නසනු ලබන්නහු විසින් (එළවන්ද) ද හජනය කටයුතුවේ.”

38. පටිසම්භිදා සවිජ්ජකරණ සූත්‍රය:- 1 “කරුණු සතකින් යුක්ත හික්ෂුතෙම කල් නොයවාම සිවුපිළිසිඹියා, තෙමේ මනා කොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරන්නේය.

2. ‘කවර සතකින්ද යත්? මෙය මාගේ සිතෙහි මැලි බවයයි තත්වූ පරිදි දනියි. ආධ්‍යාත්මිකවූද සංක්ෂිප්ත (හැකුළුණ) සිත

ආධ්‍යාත්මික සංක්ෂිප්ත සිතියයි තත්වු පරිදි දනියි. බාහ්‍යවූ වික්ෂිප්ත (විසිරුන) සිත බාහ්‍යවූ වික්ෂිප්ත සිතියයි තත්වු පරිදි දනියි. ඕනට සප්පාය අසප්පායයෙහි දන්තේම වේදනාවෝ උපදිත්. දන්තේම වැටහෙත්. දන්තේම නැතිවෙත්. දන්තේම සංඥාවෝ උපදිත්. දන්තේම වැටහෙත්. දන්තේම නැතිවෙත්. දන්තේම විතර්කයෝ උපදිත්. දන්තේම වැටහෙත්. දන්තේම නැතිවෙත් හෙතෙම ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් හීන ප්‍රණීත ධර්මයන්ද කළු සුදු සප්‍රතිභාගයන්හි (සමානව පෙනෙන දෙයෙහි) නිමිත්ත මනාකොට සිහි කරණ ලද්දේ උපධාරණය කරණ ලද්දේ (සලසන ලද්දේ) ප්‍රතිවේධකරණ ලද්දේ (තෝරුණු) යහපත්සේ ගන්නා ලද්දේ වෙයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "කරුණු සතකින් යුක්තවූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සිවුපිලිසිඹියා තෙමේ මනාකොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරයි.

4. "කවර සතකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය මාගේ සිතේ මැලිබවයයි තත්වු පරිදි දනියි. ආධ්‍යාත්මිකවූ සංක්ෂිප්ත (හැකුළුන) සිත මාගේ සංක්ෂිප්ත (හැකුළුන) සිතියයි මනාකොට දනියි. බාහ්‍යවූ වික්ෂිප්ත (විසිරුණු) සිත බාහ්‍යවූ මාගේ වික්ෂිප්ත (විසිරුණු) සිතියයි තත්වු පරිදි දනියි. සප්පාය අසප්පායයෙහි ඕනට (ඒ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට) දන්තේම වේදනාවෝ උපදිත්. දන්තේම වැටහෙත්. දන්තේම නැතිවෙත්. දන්තේම විතර්කයෝ උපදිත්. දන්තේම වැටහෙත්. දන්තේම නැතිවෙත්. ප්‍රඥාවෙන් හීන ප්‍රණීත ධර්මයන්හිද, කෘෂ්ණ ශුක්ල සප්‍රතිභාගයන්හි නිමිත්ත මනාකොට සිහිකරණලද්දේ උපධාරණය කරණලද්දේ ප්‍රතිවේධ කරණලද්දේ යහපත්සේ ගන්නාලද්දේ වෙයි (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

39. මිත්තවසවත්තන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුක්තවූ හික්ෂුව සිත වසගකොට වෙසෙයි. නොඑසේවූ හික්ෂුව සිත වසගකොට නොවෙසෙයි.

2. "කවර සතකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ සස්තෙහි හික්ෂුව සමාධියට දක්ෂවේද, සමාධියට සමවැදීමේ දක්ෂවේද සමාධියට

සමවැද සිටීමේ දක්ෂවේද සමාධියෙන් නැගිටීමේ දක්ෂවේද සමාධියට සුදුසු දක්ෂකමිත් යුක්තවේද සමාධියට සුදුසු භූමිය සෙවීමේ දක්ෂවේද සමාධි අභිනීභාරයට (ප්‍රාර්ථනාවට) දක්ෂවේද, මහණෙනි, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුක්තවූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම සිත වසඟකොට වෙසෙයි. නොඵසේවූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම සිත වසඟකොට නොවෙසෙයි.

4. "කවර කරුණු සතකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ සස්තෙහි ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම සමාධියට දක්ෂවේද, සමාධියට සම වැදීමේ දක්ෂවේද, සමාධියට සමවැද සිටීමේ දක්ෂවේද, සමාධියෙන් නැගිටීමේ දක්ෂවේද, සමාධියට සුදුසු දක්ෂකමිත් යුක්තවේද, සමාධියට සුදුසු භූමිය සෙවීමේ දක්ෂවේද, සමාධි අභිනීභාරයට දක්ෂවේද, යන මේ ධර්ම සතින් යුක්තවූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම සිත වසඟ කොට වෙසෙයි. නො ඵසේවූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම සිත වසඟ කොට නො වෙසෙයි.

40. ශාරීපුත්තනිදස්ස භික්ඛු සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ අනේපිඬු සිටාණන් විසින් කරවනලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ හැඳ පොරවා පා සිවුරු රැගෙන සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස පිවිසිසේක. ඉක්බිත්තෙන් උන්වහන්සේට මේ අදහස ඇති විය. එනම් (ii) 'සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නට තවම කල් නොපැමිණියේය. එබැවින් මම අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ ආරාමයක් යම් තැනෙකද එතැන්හි එළඹෙන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක්' යනුයි.

2. ඉක්බිත්තෙන් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ ආරාමයක් යම්තැනෙකද එතැන්හි පැමිණිසේක. එසේ පැමිණ ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන් සමග සතුටුවූහ. සතුටු විය යුතු සිහිකටයුතු තොරතුරු කථාව නිමවා එකත්පසෙක වැඩහුන්න. (ii) එකල්හි වනාහි එක්ව රැස්වූ ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන් අතර මේ අතුරු කථාවක් පහළ

විය. ‘ආචාරික, යමෙක් වනාහි දොළොස් වසක් පරිපූරණවූ පරිශුද්ධවූ බුන්මවරියාවෙහි හැසිරේද, කල් පිරුණු භික්ෂුව යයි ඕනට කියන්නට පුදුසුය’ කියයි.

3. “එකල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ කථාවට සතුටු නොවූහ. පිළිතුරු නොදුන්හ. සතුටු නොව පිළිතුරු නොදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහිදී මේ කථාව පිළිබඳ අර්ථය දැනගන්නෙමිසි හුනස්නෙන් නැගිට වැඩිසේක.

4. ‘ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස හැසිර සවස වේලෙහි ආපසු පැමිණෙන්නේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැන්හි පැමිණියහ. එසේ පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසෙක වැඩහුන්හ. එකත්පසෙක වැඩ සිටි ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළසේක.

5 “ස්වාමීනි, මම පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස හැසුරුනෙමි. ස්වාමීනි, ඒ මට මේ අදහස විය. (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) ස්වාමීනි, එකල්හි මම අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ ආරාමය යම් තැනෙකද එතැන්හි පැමිණියෙමි. එසේ පැමිණ ඒ අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන් සමග සතුටුවීමි. සතුටු වියයුතු සිහිකටයුතු කථාව නිමවා එකත්පසෙක හුන්නෙමි. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. “ස්වාමීනි, එකල්හි මම ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ වචනයට සතුටු නොවීමි. පිළිතුරු නොදුනෙමි. එසේ සතුටු නොවී පිළිතුරු නොදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහිදී මේ කථාවේ අර්ථය දැනගන්නෙමිසි හුනස්නෙන් නැගිට බැහැර ගියෙමි යනුයි.

7. “ස්වාමීනි, මේ ධර්ම විනය නම් ශාසනයෙහි හුදෙක් වර්ෂ ගණන මාත්‍රයෙන් කල් පිරුණු භික්ෂුව යයි කියන්නට හැක්කේද?”

8. “ශාරීපුත්‍රය, මේ ධර්ම විනය නම් ශාසනයෙහි හුදෙක් වර්ෂ ගණන මාත්‍රයෙන් කල් පිරුණු භික්ෂුවයයි කියන්නට

නොහැක්කේය. ශාරීපුත්‍රය, මේ කල් පිරීමේ වස්තු සතක්, මා විසින් ස්වයංභුඥානයෙන් (මා ම) ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැන ගන්නා ලදී.

9. "ඒ කවර සතක්ද? ශාරීපුත්‍රය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ශික්ෂා සමාදානයෙහි දැඩිවූ ආශා ඇත්තේවේද, නැවතද ශික්ෂා සමාදානයෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ ධර්ම නිකාන්තියෙහි දැඩිවූ ආශාව ඇත්තේද, මත්තෙහිද ධර්ම නිකාන්තියෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේවේද, ආශාව තුනී කිරීමෙහි දැඩිවූ කැමැත්ත ඇත්තේද, මත්තෙහිද ආශාව තුනී කිරීමෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ විචේකයෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේද, මත්තෙහිද විචේකයෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ වියාරීරම්භයෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේවේද, මත්තෙහිද, වියාරීරම්භයෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ ස්මාති ප්‍රඥාවෙහි (සිහි නුවණෙහි) දැඩි ආශාව ඇත්තේවේද, මත්තෙහිද ස්මාති ප්‍රඥාවෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ සමයක් දෘෂ්ටිය (නිවැරදි දැකීම) ප්‍රතිවේධ කිරීමෙහි දැඩි ආශාව ඇත්තේවේද, මත්තෙහිද සමයක් දෘෂ්ටිය ප්‍රතිවේධ කිරීමෙහි නොහළ පෙම් ඇත්තේ වේද, ශාරීපුත්‍රය, මේ කල් පිරීමේ කරුණු සත මවිසින් ස්වයම්භුඥානයෙන් (මා ම) දැන ප්‍රකට කරණ ලදී.

10. "ශාරීපුත්‍රය, මේ කල් පිරීමේ කරුණු සතින් යුක්ත වූ භික්ෂුව දොළොස් වසක් නමුදු පරිපූර්ණවූ පරිශුද්ධවූ බ්‍රහ්මචයාරීව හැසිරේද කල් පිරුණු භික්ෂුව යයි කියන්ට සුදුසුය. සතිස් වසක් නමුදු පරිපූර්ණවූ පරිශුද්ධවූ බ්‍රහ්මචයාරීවෙහි හැසිරේද කල් පිරුණු භික්ෂුව යයි කියන්ට සුදුසුය. අට සතලිස් වසක් හෝ පරිපූර්ණවූ පරිශුද්ධවූ බ්‍රහ්මචයාරීවෙහි හැසිරේද කල් පිරුණු භික්ෂුවයයි කියන්ට සුදුසුය."

41. ආනන්ද නිදස්ස භික්ඛු සූත්‍රය:- 1. "මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසඹෑ නුවර සමීපයෙහිවූ ඝොසිකාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන කොසඹෑ නුවර පිඬු පිණිස

පිටිසියහ. ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මේ අදහස විය. 'කොසඹෑ නුවර පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නට තව කල් ඇත්තේය. මම අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ ආරාමය යම් තැනෙකද එතැනහි එළඹෙන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක යනුයි.

2. "ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ ආරාමය යම් තැනෙකද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන් සමග සතුටු වූහ. සතුටු වියයුතු සිහිකටයුතු කථාව කොට නිමවා එකත්පසෙක වැඩහුන්හ. (ii) (මෙහි මේ වර්ගයේ 40 සූත්‍රයේ 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

3. "ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ගේ කථාවට සතුටු නොවූහ. පිළිතුරු නොදුන්හ. සතුටු නොව පිළිතුරු නොදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහිදී මෙහි අර්ථය දැනගන්නෙමි යි හුනස්නෙන් නැගිට වැඩියහ

4. "ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොසඹෑ නුවර පිඬු පිණිස හැසිර සවස් වේලෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක සිටියාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළ කළහ.

6. "ස්වාමීනි, මම පෙරවරුයෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවුරු ගෙන කොසඹෑ නුවර පිඬු පිණිස හැසුරුනෙමි. ඒ මට මේ අදහස විය. (මෙහි 1 (ii) ද 4 (ii) ද 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එකල්හි පිරිසිදු බඹසර හැසිරේද,

6. 7. (මෙහි මේ වර්ගයේ 40 සූත්‍රයේ 6, 7 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

8. "ආනන්දය, මේ ධර්ම විනය නම් ශාසනයෙහි හුදෙක් වස් ගණනින් පමණක් කල් පිරුණු භික්ෂුවයයි කියන්ට

නොහැක්කේය ආනන්දය, මේ කල් පිරීමේ කරුණු සතකි. මා විසින් ස්වයංභූඥායෙන් (මා ම) ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැනගන්නා ලදී. ඒ සත කවරේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේද, පාපයට ලජ්ජාව ඇත්තේද, පාපයට භය ඇත්තේද, බහුශ්‍රැත වේද, පටන් ගන්නා ලද වීර්යී ඇත්තේ වේද, සිහි ඇත්තේ වේද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වේද, ආනන්දය, මේ කල් පිරීමේ කරුණු හත මා විසින් ස්වයම්භූඥානායෙන් (මා ම) ප්‍රත්‍යක්ෂකොට දැනගන්නා ලදී. ආනන්දය, මේ කල් පිරීමේ කරුණු සතින් යුක්ත භික්ෂුව දොළොස් වසක් නමුදු පරිපූර්ණවූ පිරිසිදු බඹසර හැසිරේද, නිර්දෝෂී භික්ෂුව යයි කියන්නට සුදුසුය. සිවු විසි වසක්-අට සතලිස් වසක් නමුදු පරිපූර්ණවූ පිරිසිදු බඹසර හැසිරේද කල්පත් භික්ෂුවයයි කියන්නට සුදුසුය” යනුයි.

5. මහායඤ්ඤා වර්ගය

42. විඤ්ඤාණධීනි සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ විඥාන ස්ථිති (සිත පැවතීම) සතක් වෙති.

2. “කවර සතක්ද යත්? මහණෙනි, නානත්තකාය නානත්ත සංඤ්චු සත්වයෝ ඇත්තාහ. සමහර මනුෂ්‍යයෝද ඇතැම් දෙවියෝද ඇතැම් විනිපාතිකයෝ (අපායගතහු) ද වෙති මේ ප්‍රථම (පළමු) විඥානස්ථිතියයි. මහණෙනි, නානත්තකායවූද එකත්ත සංඤ්චුද සත්වයෝ ඇත්තාහ. සමහර දෙවියෝද ප්‍රථමයෙන් පහළවූ ඇතැම් බ්‍රහ්මකායිකයෝද වෙති. මේ දෙවෙනි විඥානස්ථිතියයි. මහණෙනි, එකත්තකායවූද නානත්ත සංඤ්චුද සමහර සත්වයෝ ඇත්තාහ. ඇතැම් ආභස්සර දෙවියෝ වෙති. මේ තුන්වෙනි විඥානස්ථිතියයි. මහණෙනි, ඒකත්ත කායනම්වූද ඒකත්ත සංඤ්චුද ඇතැම් සත්වයෝ ඇත්තාහ. ඇතැම් සුභකිණ්භ දෙවියෝ වෙති. මේ සතරවෙනි විඥානස්ථිතියයි. මහණෙනි, සර්ව ප්‍රකාරයෙන් රූප සංඥාව දුරුකොට පටිසංඥාව අස්තංගම කොට (නොපෙනෙනු කොට) නානත්ත සංඥාවන් සිහි නොකිරීමෙන් අනන්ත ආකාශයයි. ආකාශනඤ්චායතනයට

පැමිණියාවූ සත්වයෝ ඇත්තාහ. මේ පස්වැනි විශ්වානස්ථිතියයි මහණෙනි, සර්වප්‍රකාරයෙන් ආකාශානඤ්ඤාචායතනය දුරුකොට අනන්ත විඤ්ඤාණයයි විඤ්ඤානඤ්ඤාචායතනයට පැමිණියාවූ ඇතැම් සත්වකෙනෙක් ඇත්තාහ මේ සයවන විඤ්ඤානස්ථිතියයි. මහණෙනි, සර්වප්‍රකාරයෙන් විඤ්ඤානඤ්ඤාචායතනය දුරුකොට කිසිවක් නැතැයි ආකිඤ්ඤාචායතනයට පැමිණියාවූ ඇතැම් සත්වකෙනෙක් ඇත්තාහ මේ සත්වන විඤ්ඤානස්ථිතියයි. මහණෙනි, මේ විඤ්ඤානස්ථිති සතවෙති.

43. සමාධි පරික්ඛාර සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ සමාධි පරික්ඛාරයෝ (උචමනා දේ) සතක්වෙති.

2. "කචර සතක්ද යත්? සමාසක් දෘෂ්ටිය, සමාසක් සංකල්පය, සමාසක් වචනය, සමාසක් කර්මාන්තය, සමාසක් ආජීවය, සමාසක් ව්‍යායාමය, සමාසක් ස්මෘතියද වෙති මහණෙනි යමක් මේ සප්තාංගයන්ගෙන් වින්තයාගේ එකාග්‍රතාවන් (සිත එකගකමින්) වටකරණ ලද්දේද මහණෙනි, මේ ආයථී සමාසක් සමාධියයි කියනු ලැබේ."

44. සත්තග්ගි සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ගිනි සතක් වෙති. කචර සතක්ද යත්? රාගය නමැති ගින්න, ද්වේෂය නමැති ගින්න, මොහය නමැති ගින්න, ආහුණෙය්‍ය නමැති ගින්න, ගෘහපති නමැති ගින්න, දක්ෂිණෙය්‍ය නමැති ගින්න, දරවලින් ඇතිවන ගින්න යනුයි. මහණෙනි, මේ සප්ත අග්නිහු වෙති."

45. මහායඤ්ඤ (උග්ගත ශරීර) සූත්‍රය:- 1 එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ අනේපිඬු මහසිටුහු විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි උග්ගත ශරීර නම් බ්‍රාහ්මණයාගේ මහා යාගයක් එළඹියේ වෙයි. පන්සියයක් ගවයෝ යාගය පිණිස යාග කණුවෙහි යොදන ලද්දේවිය. පන්සියයක් ලොකු වස්සෝ යාගය පිණිස යාග කණුවෙහි යොදන ලද්දේ විය. පන්සියයක් ලොකු වැස්සියෝ යාගය පිණිස යාග කණුවෙහි යොදන ලද්දේ විය. පන්සියයක් එළුවෝ යාගය පිණිස යාග කණුවෙහි යොදන

ලද්දේ විය. පන්සියයක් බැටළුවෝ යාගය පිණිස යාග කණුවෙහි යොදන ලද්දේ විය.

2. එකල්හි උග්ගත ශරීරනම් බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය. සතුටුවිය යුතු සිහි කටයුතු කථාවකොට නිමවා එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ උග්ගත ශරීර නම් බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළේය.

3. “භවත් ගෞතමයන්වහන්ස, ගිනිපිදීම යාගකණුව එසවීම මහත්ඵල මහානිශංස ඇතැයි මා විසින් අසනලදී.”

‘බ්‍රාහ්මණය, ගිනි පිදීම, යාග කණුව එසවීම මහත් ඵල මහානිශංස ඇතැයි මා විසින්ද අසනලදී.’ උග්ගත ශරීර නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම දෙවෙනි වරටද තුන්වන වරටද ‘භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ගිනිපිදීම, යාගකණුව එසවීම මහත් ඵල මහානිශංස ඇතැයි මා විසින් අසනලදී.’ යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළකළේය.

“බ්‍රාහ්මණය, ගිනිපිදීම, යාගකණුව එසවීම මහත් ඵල මහානිශංස ඇතැයි මා විසින්ද අසනලදී.

4. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ හා අපගේ මේ කාරණයෙන් සර්වප්‍රකාරයෙන් සමත්වයක් ඇතිවූයේ වෙයි.” මෙසේ ප්‍රකාශ කළ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ උග්ගත ශරීර නම් බ්‍රාහ්මණයාට මෙසේ කීහ.

5. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ගිනිපිදීම, යාගකණුව එසවීම මහත්ඵල මහානිශංසයයි මා විසින් අසන ලදී.” යනුවෙන් බ්‍රාහ්මණය, තථාගතයන් වහන්සේගෙන් මෙසේ ප්‍රශ්න නොකටයුතුය. බ්‍රාහ්මණය, මෙසේ වනාහි ප්‍රශ්න කටයුතුය. (ii) ‘ස්වාමීනි, මම ගිනිපුදනු කැමැත්තේ වෙමි. යාගකණුව ඔසවනු කැමැත්තේ වෙමි. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමක් මට බොහෝ කල් හිත සුව පිණිස පවත්නේනම් ස්වාමීනි,

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට අවවාද කරණ සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට අනුශාසනය කරණ සේක්වා.

6. ඉක්බිති උග්ගත ශරීරනම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකළේය. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7 ‘බ්‍රාහ්මණය, ගිනි පුදන තැනැත්තේ යාග කණුව ඔසවන තැනැත්තේ යාගයට මුලින්ම අකුශලවූ දුක් දෙන්නාවූ දුක්ඛ විපාකවූ ආයුධ තුනක් ඔසවයි. කවර තුනක්ද යත්. කාය ශස්ත්‍රය (කය නමැති ආයුධය) වචී ශස්ත්‍රය (වචනය නමැති ආයුධය) මන: ශස්ත්‍රය (සිත නමැති ආයුධය) යන මේ තුනයි. බ්‍රාහ්මණය, ගිනි පුදන්නේ, යාග කණුව ඔසවන්නේ යාගයෙහි පෙරටුව මෙසේ සිතක් උපදවයි. කෙසේද? (ii) යාගය පිණිස මෙපමණ ගවයෝ මරත්වා! යාගය පිණිස මෙපමණ ලොකු වස්සෝ මරත්වා! යාගය පිණිස මෙපමණ ලොකු වැස්සියෝ මරත්වා! යාගය පිණිස මෙපමණ එළුවෝ මරත්වා! යාගය පිණිස මෙපමණ බැටළුවෝ මරත්වා! යනුවෙනි. හෙතෙම පිනක් කරන්නෙමි’යි පවක් කරයි. කුශලයක් කරන්නෙමි’යි අකුශලයක් කරයි. සුගති මාර්ගයක් සොයන්නෙමි’යි දුර්ගති මාර්ගයක් සොයයි. (ii) බ්‍රාහ්මණය, ගිනි පුදන තැනැත්තේ යාගකණුව ඔසවන තැනැත්තේ යාගයෙන් පෙරටුව අකුශලවූ දුක් ගෙනදෙන්නාවූ දුක්ඛ විපාකවූ මේ පළමුවන සිත නමැති ආවුධය ඔසවයි.

8 “බ්‍රාහ්මණය, නැවතද ගිනි පුදන්නේ යාග කණුව ඔසවන්නේ යාගයෙන් පෙරටුව මෙබඳු වචනයක් කියයි. (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 “බ්‍රාහ්මණය, නැවතද ගිනි පුදන්නේ යාග කණුව ඔසවන්නේ යාගයෙන් පෙරටුව මෙපමණ ගවයෝ මරත්වා’යි තෙමේ පළමුකොට මරයි. යාගය පිණිස ලොකු වස්සෝ මරත්වා’යි තෙමේ පළමුකොට මරයි. යාගය පිණිස එළුවෝ මරත්වා’යි තෙමේ පළමුකොට මරයි. යාගය පිණිස බැටළුවෝ මරත්වා’යි තෙමේ පළමුකොට මරයි. හෙතෙම පිණක් කරන්නෙමි’යි පවක් කරයි. කුශලයන් කරන්නෙමි’යි අකුශලයන්

කරයි. සුගති මාර්ගයක් සොයන්නෙමි'යි දුර්ගති මාර්ගයක් සොයයි.

10 "බ්‍රාහ්මණය, ගිනි පුදන්නේ යාගකණුව ඔසවන්නේ යාගයෙන් පෙරටුව මේ තුන්වන කාය ශස්ත්‍රය (කය නමැති ආයුධය ඔසවයි. බ්‍රාහ්මණය, ගිනි පුදන තැනැත්තේ යාග කණුව ඔසවන තැනැත්තේ යාගයෙන් පෙරටුව අකුසල්වූ දුක් ගෙනදෙන්නාවූ දුක්ඛ විපාකවූ මේ ආයුධ තුන ඔසවයි.

11 "බ්‍රාහ්මණය, මේ ගිනි තුන දුරුකටයුතුය. වර්ජනය කටයුතුය නොසෙවිය යුතුය. කවර තුනක්ද යත්? රාග නමැති ගින්න, ද්වේෂය නමැති ගින්න, මොහය නමැති ගින්න යන තුනයි.

12 "බ්‍රාහ්මණය, කුමක් හෙයින් රාග නමැති ගින්න දුරුකටයුතුද වර්ජනය කටයුතුද නොසෙවිය යුතුද? බ්‍රාහ්මණය, රාගයෙන් රත්වූයේ මඩනා ලද්දේ හාත්පසින් ගන්නා ලද්දේ කයින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. (ii) වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. සිතින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. හෙතෙම කයින් දුසිරිතෙහි හැසිර වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිර මනසින් දුසිරිතෙහි හැසිර ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇත්තාවූ නපුරුසේ පතිත වන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි. (iii) එහෙයින් මේ රාග නමැති ගින්න දුරුකටයුතුය. වර්ජනය කටයුතුය. සේවනය නොකටයුතුය.

13 "බ්‍රාහ්මණය, කුමක් හෙයින් ද්වේෂ නමැති ගින්න දුරුකටයුතුද, වර්ජනය කටයුතුද, නොසෙවිය යුතුද? බ්‍රාහ්මණය, ද්වේෂයෙන් රත්වූයේ මඩනා ලද්දේ හාත්පසින් ගන්නා ලද්දේ කයින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (iii) එහෙයින් මේ ද්වේෂ නමැති ගින්න දුරු කටයුතුය. වර්ජනය කටයුතුය. සේවනය නොකටයුතුය.

14 "බ්‍රාහ්මණය, මෝහයෙන් මඩනාලද්දේ, හාත්පසින් ගන්නා ලද්දේ කයින් දුසිරිත් කරයි. (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එහෙයින් මේ මොහය නමැති ගින්න දුරුකට යුතුය. වර්ජනය කටයුතුය. නොසෙවිය යුතුය.

15. "බ්‍රාහ්මණය, මේ ගිනි තුනක් සත්කාරකොට බහු මානකොට පූජාකොට ගරුකාරකොට සැපසේ පරිහරණය කටයුතුයි. කවර තුනක්දයත්, ආහුණෙය්‍ය (පිදිය යුතු) ගින්න, ගෘහපති ගින්න, දක්ඛිණෙය්‍ය (දක්ෂිණාව දියයුතු) ගින්න, යන මේ තුනයි.

16. "බ්‍රාහ්මණය, පිදියයුතු ගින්න කවරේද? බ්‍රාහ්මණය යමෙකුට ඒ මව හෝ පියා හෝ වෙද්ද බ්‍රාහ්මණය, මෙය පිදිය යුතු ගින්නයයි කියනුලැබේ. එයට හේතුකවරේද? බ්‍රාහ්මණය හටගත් දෙය පුදනලද්දේවේද එහෙයින් මේ පිදියයුතු ගින්න (ii) සත්කරකොට ගරුකාරකොට, බහුමානකොට පුදා මනාසේ පරිහරණය කටයුතුය.

17. "බ්‍රාහ්මණය, ගෘහපති ගින්න කවරේද? බ්‍රාහ්මණය මෙ ලෝකයෙහි යමෙකුට පුත්‍රයෝ හෝ අඹුවෝ හෝ දාසයෝ හෝ පණිවුඩකරුවෝ හෝ කම්කරුවෝ හෝ වෙත්ද, බ්‍රාහ්මණය, මේ ගෘහපති ගින්නයයි කියනු ලැබේ. එහෙයින් මේ ගෘහපති ගින්න (මෙහි 16 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

18. 'බ්‍රාහ්මණය, දක්ෂිණාව දියයුතු ගින්න කවරේද? බ්‍රාහ්මණය, මේ ලෝකයෙහි මද ප්‍රමාදයෝ දුරුකළාවූ ක්ෂාන්ති සුරත භාවයෙහි නිවියාවූ එක් පසෙක දැමුණාහු වෙද්ද? එක් පසෙක නිවුනාහු වෙද්ද, එක් පසෙක පිරිනිවියාහු වෙද්ද බ්‍රාහ්මණය, මේ දක්ෂිණාව දියයුතු ගින්නයයි කියනු ලැබේ. බ්‍රාහ්මණය, මේ දක්ෂිණාව දියයුතු ගින්න (මෙහි 16 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

19 "බ්‍රාහ්මණය, මේ ගිනි තුන සත්කාරකොට ගරුකාරකොට බහුමානකොට පුදා මනාසේ පරිහරණය කටයුතුය. බ්‍රාහ්මණය, මේ දරවලින් හටගන්නා ගින්න වනාහි කලින් කල දැල්විය යුතුය. කලින්කල බහාතැබිය යුතුය. කලින්කල නිවියයුතුය. කලින්කල සම කල යුතුය.

20 "මෙසේ වදාළකල්හි උග්ගත ශරීර නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙලේය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා යහපති භාග්‍යවතුන් වහන්ස ඉතා යහපති. හවත්

ගෞතමයන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවිහිමි කොට ඔබවහන්සේගේ සරණ ගියාමු උපාසකයකුකොට සලකනසේක්වා. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ මම පන්සියයක් ගවයින් මුදන්නෙමි. ජීවිතය දෙමි. පන්සියක් ලොකු වස්සන් මුදන්නෙමි. ජීවිතයදෙමි. පන්සියක් ලොකු වැස්සියන් මුදන්නෙමි ජීවිතය දෙමි. පන්සියයක් එළුවන් මුදන්නෙමි. ජීවිතයදෙමි. පන්සියයක් බැටළුවන් මුදන්නෙමි. ජීවිතය දෙමි (ඔවුහු) නිල්තණ කත්වා, සිහිල් දිය බොත්වා ඔවුන්ට ගීත සුළඟ හැමේවායි.”

46. සංඛිත්ත සත්ත සඤ්ඤා සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ (සඤ්ඤා) හැදිනිමි සතක් භාවිතාකරණ ලද්දේ වැඩි වැඩියෙන් පුරුදු කරණ ලද්දේ මහත්ඵල ඇත්තාහු මහානිශංස, ඇත්තාහු නිවණට බැසගත්තාහු නිවණ අවසන් කොට ඇත්තාහු වෙති

2 “ඒ සත කවරේද? අශුභ සංඥාව, මරණ සංඥාව ආහාරයෙහි පිළිකුල් සංඥාව, සියලු ලොකයෙහි නොඇළන සංඥාව, අනිත්‍ය සංඥාව, අනිත්‍යයෙහි දුක් සංඥාව, දුකෙහි අනාත්ම සංඥාව. (මෙහි 1 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

47. විත්ථත සත්ත සඤ්ඤා සූත්‍රය:- (1, 2 මෙහි මේ වර්ගයේ 46 සූත්‍රයේ 1, 2 ඡෙද යෙදිය යුතුයි.) මෙසේ යමක් වදාරණ ලද්දේද, එය කුමක් සඳහා වදාරණ ලද්දේද යත්?

3 ‘මහණෙනි, අශුභ සංඥාව පුරුදුකිරීමෙන් එය බහුල කොට සිතින් ගෙන වාසය කරන්නේ භික්ෂුවගේ මෙඵ්‍රුන ධර්මයට එක්වීම කෙරෙන් සිත සැඟවෙයි. (ii) හැකිලෙයි. එය අනුව හැඩගැසෙයි. එය සිහි නොකරයි. උපෙක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටයි.

4. “මහණෙනි, යම්සේ කුකුල් පිහාටුවක් හෝ නහර ඇති කොළයක් හෝ ගින්නෙහි බහාලන ලද්දේ වකුටුවේද හැකිලේද කැරකී සිටීද දිග නොහැරේද එමෙන්ම (ii) මහණෙනි, ඉදින් භික්ෂුවට අශුභ සංඥාව පුරුදු කිරීමෙන් සිතින් බහුලකොට වාසය කිරීමෙන් මෙඵ්‍රුන ධර්මයට එක්වීම කෙරෙහි සිත අනුව සිටීද පිළිකුල් බවක් හෝ නොදැනේද මහණෙනි, භික්ෂුව විසින් මෙය දැනගත යුතුයි. ‘මවිසින් අශුභ සංඥාව පුරුදු

නොකරණලදී. (iii) මාගේ පෙරට වඩා විශෙෂයක් නැත. මවිසින් භාවනා ඵලයට නොපැමිණෙන ලදී' යනුයි. මෙසේ එහි මනා සිහි ඇත්තේ වෙයි.

5. "මහණෙනි, ඉදින් වනාහි හික්ෂුව විසින් අසුභ සංඥාව පුරුදුකිරීමෙන් (ii) බහුලකොට සිතීන්ගෙන වාසයකරන්නේ මෙමුද්‍රන ධර්ම සමාපත්තියෙහි සිත සැඟවෙයි. හැකිලෙයි. පෙරලෙයි. දිග නොහැරෙයි. (iii) උපෙක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව හෝ සිටියි. මහණෙනි, මේ කාරණයෙහිලා හික්ෂුව විසින් මෙසේ දකයුතුයි. 'මවිසින් අශුභ සංඥාව පුරුදුකරණ ලදී. (iv) මාගේ පෙරට වඩා විශෙෂයක් ඇත. මවිසින් භාවනා ඵලයට පැමිණෙනලදී' යනුයි. මෙසේ එහි මනා සිහි ඇත්තේ වෙයි. (v) මහණෙනි, අශුභ සංඥාව පුරුදුකරණ ලද්දේ (vi) බහුල වශයෙන් වඩනලද්දේ මහත්ඵලවූයේ මහානිශංස වූයේ නිවණට බැසගන්නා ලද්දේ නිවණ කෙළවරකොට ඇත්තේද වෙයි. මෙසේ යමක් වදාරණලදද එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

6. (මෙහි 3-4-5 ඡේදය යෙදීමේදී 'අසුභ සංඥාව වෙනුවට 'මරණ සංඥාව' ද--'මෙමුද්‍රන ධර්මයට එක්වීම කෙරෙන් සිත සැඟවෙයි' වෙනුවට 'ජීවිතය පිළිබඳ බලවත් ආශාවෙන් සිත සැඟවෙයි' කියාද යෙදිය යුතුයි.)

7. (මෙහි 3-4-5 ඡේදය යෙදීමේදී 'අසුභ සංඥාව වෙනුවට 'ආහාරයෙහි පිළිකුල් සංඥාව' ද, මෙමුද්‍රන ධර්මයට එක්වීම කෙරෙන් සිත හඟවයි' වෙනුවට 'රස තෘෂ්ණාවෙහි සිත හඟවයි' කියාද යෙදිය යුතුයි.)

8. (මෙහි 3-4-5 ඡේදය යෙදීමේදී 'අසුභ සංඥාව' වෙනුවට 'සියලු ලෝකයෙහි නොඇලීමේ සංඥාව' ද, මෙමුද්‍රන ධර්මයට එක්වීම කෙරෙන් සිත හඟවයි' වෙනුවට 'ලෝකය පිළිබඳ සිත්හි සිත සැඟවෙයි' කියාද යෙදිය යුතුයි.)

9. (මෙහි 3-4-5 ඡේදය යෙදීමේදී 'අසුභ සංඥාව, වෙනුවට 'අනිත්‍ය සංඥාව'ද මෙමුද්‍රන ධර්මයට එක්වීම කෙරෙන් හිත හඟවයි' වෙනුවට 'ලාභ සතකාර කීර්ති ආදියෙහි සිත නොඇලෙයි' යෙදිය යුතුයි.)

10. "මහණෙනි, අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව පුරුදුකරණ ලද්දේ බහුල වශයෙන් වඩන ලද්දේ මහත් ඵල ඇත්තේ, මහානිශංස ඇත්තේ නිවණට බැසගත්තේ නිවණ අවසන් කොට ඇත්තේ වෙයි. මෙසේ යමක් වදාරණ ලද්දේද මෙය කුමක් සඳහා වදාරණ ලද්දේද යත්? (iii) මහණෙනි, අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව පුරුදුකරණ ලද්දාවූ බහුල වශයෙන් වඩන ලද්දාවූ හික්ෂුවගේ අලසකමෙහි, කුසිතබවෙහි, නිර්වාණ ධර්මයන් ඇත් කිරීමෙහි, ප්‍රමාදයෙහි කුශල ධර්මයන්ගේ නොයෙදීමෙහි, ප්‍රත්‍යවේක්ෂා නොකිරීමෙහි, දැඩිවූ භය සංඥාව ඵලඹ සිටියේ වෙයි. ඔසවනලද කඩුව ඇති වධකයකු කෙරෙහි යම්සේද ඵමෙනි. (iv) මහණෙනි, ඉදින් අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව (v) පුරුදු කරමින් සිතින් බහුලකොට පුරුදු කරන්නහුගේ අලසකමෙහි, කුසිත බවෙහි, නිර්වාණ ධර්මයන් ඇත් කිරීමෙහි, ප්‍රමාදයෙහි කුශල ධර්මයන්ගේ නොයෙදීමෙහි ප්‍රත්‍යවේක්ෂා නොකිරීමෙහි, දැඩි භය සංඥාවෙහි ඵලඹ නොසිටියේ වෙයි. ඔසවනලද කඩුවක් ඇති වධකයකු කෙරෙහි යම්සේද ඵමෙනි. (vi) මහණෙනි, හික්ෂුව විසින් මෙය දැනගත යුතුයි. 'මා විසින් අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව පුරුදු නොකරණ ලදී. මාගේ පෙරට වඩා වෙනසක් නැත. මාගේ භාවනා ඵලය නොපැමිණෙනලදී.' මෙසේ ඵහි මනා සිහි ඇත්තේ වෙයි.

11 (මෙහි 10 (iii) යෙදිය යුතුයි) දැඩිවූ බිය සංඥාව ඵලඹ සිටියේ වෙයි. ඔසවනලද කඩුවක් ඇති වධකයකු කෙරෙහි යම්සේද ඵමෙනි. මහණෙනි, හික්ෂුව විසින් මෙය දැනගත යුතුයි. මා විසින් අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව පුරුදු කරණ ලදී. පෙරට වඩා අනිකුළු විශේෂයක් මාගේ ඇත. මා විසින් භාවනා ඵලයට පැමිණෙන ලදී' යනුයි. මෙසේ ඵහි මනා සිහි ඇත්තේ වෙයි. (මෙහි 10 (i) යෙදිය යුතුයි.)

12 "මහණෙනි, අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව වඩන ලද්දේ බහුල වශයෙන් වඩනලද්දේ මහත්ඵලවූයේ මහානිශංසවූයේ නිර්වාණයට බැසගත්තේ, නිර්වාණය කෙළවරකොට ඇත්තේ වෙයි. මෙසේ යමක් කියන ලද්දේද ඵය මේ සඳහා කියනලදී.

13. "(i) මහණෙනි, දුක්ඛයෙහි අනත්ත සංඥාව භාවිතා කරණලද්දේ බහුලවශයෙන් පුරුදු කරණලද්දේ මහත්ඵල ඇත්තේ මහානිශංස ඇත්තේ නිවණට බැසගත්තේ නිවණ අවසන්කොට ඇත්තේ වෙයි. (ii) මෙසේ යමක් වදාරණ ලද්දේද කුමක් සඳහා එය වදාරණ ලද්දේද යත්? දුක්ඛයෙහි අනත්ත සංඥාව පුරුදු කරණ ලද සිතීන් බහුලකොට ගෙන වසන්තාවු හික්ෂුවට මේ විඤ්ඤාණය (-සිත) සහිත කයෙහිද පිටත සියලු නිමිතිවලද මානය ඉක්මවූ ශාන්තවූ මනාකොට මුදනලද අහංකාරය මමය යන මාන්තය යන මෙයින් වෙන්වූ සිත ඇත්තේවෙයි. ඉදින් මහණෙනි, දුකෙහි අනත්ත සංඥාව පුරුදුකරණලද්දාවූ සිතීන් බහුල වශයෙන් ගෙන වසන්තාවු හික්ෂුවට මේ සවිඤ්ඤානක ශරීරයෙහිද පිටත සියලු නිමිතිවලද මානය ඉක්මවූ ශාන්තවූ මනාකොට ක්ලෙශයන්ගෙන් මුදනලද අහංකාරය මමය යන මාන්තය යන මෙයින් වෙන්වූ සිත ඇත්තේ නොවෙයි.

14 "මහණෙනි, හික්ෂුව විසින් මේ කාරණය දැනගත යුතුයි. 'මා විසින් දුක්ඛයෙහි අනත්ත සංඥාව පුරුදු නො කරනලදී. මාගේ පෙරට වඩා විශෙෂයක්ද නැත. මා විසින් භාවනා ඵලයට නොපැමිණෙන ලදී. මෙසේ එහි මනා සිහි ඇත්තේ වෙයි' ඉදින් වනාහි මහණෙනි, දුකෙහි අනත්ත සංඥාව-(මෙහි 10 (iv) (v) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, හික්ෂුව විසින් මෙය දැනගත යුතුයි. 'මා විසින් දුක්ඛයෙහි අනත්ත සංඥාව පුරුදු කරණ ලදී. මාගේ පෙරට වඩා විශෙෂයක්ද ඇත. මා විසින් භාවනා ඵලයට පැමිණෙන ලදී' යනුවෙනි. මෙසේ එහි මනා සිහි ඇත්තේ වෙයි. (මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.) මෙසේ යමක් වදාරණ ලද්දේද එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

15. "මහණෙනි, මේ සප්ත සංඥාවෝ වඩනලද්දේ බහුල වශයෙන් පුරුදුකරණ ලද්දේ මහත්ඵල ඇත්තේ මහානිශංස ඇත්තේ නිර්වාණයට බැසගත්තේ නිවණ කෙළවර කොට ඇත්තේද වෙයි"

48 සත්ත මෙමුච්චන සූත්‍රය:- 1 'ඉක්බිති ජානුස්සෝති බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනිහි

පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සමග සතුටුවිය. සතුට වියයුතු සිහිකටයුතු කථාව නිමවා උන්වහන්සේට මෙසේ සැළ කළේය.

2 "පින්වත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ බඹසර හැසිරෙන්නා මනාව දන්නේද?" කියාය.

"බ්‍රාහ්මණය, යමෙකුට වනාහි නොකැඩුනාවූ සිදුරුනොවූ සබල (කබර) නොවූ අකම්මාසවූ (මිශ්‍රවර්ණනොවූ) පරිපූර්ණවූ පිරිසිදුවූ ඒ බ්‍රහ්මවයථීව හැසිරෙයි මනාකොට කියන්නේද, මෙය මටම මනාකොට කියන්නේය. බ්‍රාහ්මණය, මම අඛණ්ඩවූ, සිදුරුනොවූ, පුල්ලිනොවැටුන, කිඵටුනොවූ, පරිපූර්ණවූ පිරිසිදුවූ බ්‍රහ්මවයථීව හැසිරෙන්නෙමි."

3 "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බඹසර කැඩීමය, සිදුරුවීමය, පුල්ලිවැටීමය, කිඵටුවීමය, කිමෙක්ද?"

4 "බ්‍රාහ්මණය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පැවිද්දෙක් හෝ (ii) බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ මනාසේ බඹසර හැසිරෙන්නේ යයි පිළිගනු ලබන්නේ ස්ත්‍රියක් සමග එක්ව එක යහනක නොසිටීද, එසේනමුදු ස්ත්‍රියගේ ඇඟ ඉලිම්, පිරිමැදිම්, නැවිම් අත් පා මැඩිම්, (iii) ඉවසයිද, එය බලාපොරොත්තුවේද එයින් සතුටට පත්වේද, බ්‍රාහ්මණය, මෙයද වනාහි බඹසරට කැඩුන, සිදුරුවූ, කබර සහිත කිලිටි වූවයයි කියනු ලැබේ. (iv) බ්‍රාහ්මණය මෙය අපිරිසිදු බඹසර හැසිරීමයයි කියයි. මෙමුඵන සංයෝගයෙන් යුක්තවූයේ ජාති (ඉපදීමෙන්) නොමිදේ. ජරා මරණ ශොක පරිදෙව දුක්ඛ දොමනස්ස, උපායාස දුකින්ද නොමිදේයයි කියමි.

5 "බ්‍රාහ්මණය, නැවතද මේ ලොකයෙහි පැවිද්දෙක් හෝ (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඉවසයිද එසේනමුදු ස්ත්‍රිය සමග ගැටේද, ක්‍රීඩා කෙරේද, කෙළිකවටකම් කෙරේද, සිහි කෙරේද (මෙහි 4 (iv) යෙදිය යුතුයි.) ස්ත්‍රිය සමග නොගැටේද ක්‍රීඩා නොකෙරේද, කෙළිකවට කම් නොකෙරේද එසේ නමුදු ස්ත්‍රියගේ ඇසින් ඇස බලාද දකීද, ස්ත්‍රියගේ ඇසින් ඇස නොබලාද නොදකීද, එසේ නමුදු (ii) බිත්තියෙන් පිටත සිට හෝ ප්‍රකාරයෙන් පිටත සිට හෝ සිනහ වෙන්නාවූ හෝ

කථාකරන්නාවූ හෝ ගායනා කරන්නාවූ හෝ හඬන්නාවූ හෝ ස්ත්‍රියගේ ශබ්දය අසාද (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ස්ත්‍රියගේ ශබ්දය නොඅසාද (iv) එසේනමුදු ඔහු පෙර ස්ත්‍රිය සමග සිනහවුන, ක්‍රීඩාකළ කෙළිකවටකම් කළ දේ සිහිකෙරේ ද, ඔහු පෙර (මෙහි 4 (iv) යෙදිය යුතුයි.) කෙළිකවටකම් කළ දේ සිහි නොකෙරේද එසේනමුදු පස්කම් සැප අනුභව කරන්නාවූ එයින් පිරිවැරු ගෘහපතියකු හෝ ගෘහපති පුත්‍රයකු හෝ බලාද,

6 "ගෘහපති පුත්‍රයකු නොබලාද, එසේනමුදු එක්තරා දේව නිකායක් ප්‍රාර්ථනාකොට බඹසර හැසිරේද මම මේ ශීලයෙන් හෝ ව්‍රතයෙන් හෝ තපස් වරණයෙන් හෝ බඹසරින් හෝ දෙවියෙක් හෝ වන්නෙමි දෙවියන්ගෙන් එක්තරා කෙනෙක් වන්නෙමිසි කියාය. හෙනෙම එය ආශ්වාදය කරයි. එය ආශා කරයි. එයින් ප්‍රීතිවෙයි. බ්‍රාහ්මණය මෙයද බඹසර කැඩීමය, සිදුරුවීමය, පුල්ලිවැටීමය, කිඵටු වීමයයි කියනු ලැබේ.

7 "බ්‍රාහ්මණය, මෙය මෙමුදුන සංයෝගයෙන් සංයුක්තවූ අපිරිසිදු බඹසර යයි කියයි. ඉපදීමෙන් නොමිදේ. ජරා මරණ, ශොක, පරිදෙව, දුක්ඛ, දොමනස්ස, උපායාස දුක්ඛයන්ගෙන් නොමිදේයයි කියමි.

8 "බ්‍රාහ්මණය, යම්තාක් වනාහි මේ සප්ත මෙමුදුනයන් ගෙන් එක්තරා මෙමුදුන සංයෝගයක් තමා කෙරෙහි දුරු නොකෙළේයයි මනාකොට දැක්කෙමිද, බ්‍රාහ්මණය ඒතාක් මම දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බඹුන් සහිත මේ ලොකයෙහි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත දෙවි මිනිසුන් සහිත ප්‍රජාවෙහි නිරුත්තරවූ සමාසක් සම්බොධිය අවබොධ කළේයයි නොම ප්‍රතිඥා කළෙමි.

9 "බ්‍රාහ්මණය, යම්හෙයකින් වනාහි මම මේ සප්ත මෙමුදුන සංයෝගයන් ගෙන් එක්තරා මෙමුදුන සංයෝගයක් තමා කෙරෙහි දුරු නොකෙළේයයි නොදැක්කෙමිද බ්‍රාහ්මණය එහෙයින් මම දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බඹුන් සහිත ලොකයෙහි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත දෙවි මිනිසුන් සහිත ප්‍රජාවෙහි නිරුත්තරවූ සමාසක් සම්බොධිය අවබොධ කළේයයි

මනාකොට ප්‍රතිඥා කළෙමි. මා තුළ දර්ශන ඥානය පහළවිය. මාගේ චිත්ත විමුක්තිය නොවෙනස්ය. මේ කෙළවර ආත්මභාවයයි. දැන් මතු භවයක් නැත.”

10. “මෙසේ දෙශනා කළ කල්හි ජානුස්සොනී බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකළේය. (අංගුත්තර නිකායේ චතුක්ක නිපාතයේ 10 අසුර වර්ගයේ 51 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

49. සංයෝග වියෝග සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, තොපට සංයෝග වියෝග (එක්වීම හා වෙන්වීම) දහම් කොටස දෙශනා කරන්නෙමි, එය අසව්, මනාකොට මෙනෙහි කරව් කියන්නෙමි” වදාළසේක. ‘එසේය, ස්වාමීනියි’ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

2. “ඒ සංයෝග වියෝග දහම් කොටස කවරේද? මහණෙනි, ස්ත්‍රිය, ස්ත්‍රී ලීලාව, ස්ත්‍රී පැවැත්ම ස්ත්‍රී ආකාරය, ස්ත්‍රී කැමැත්ත, ස්ත්‍රී ස්වරය (හඬ) ස්ත්‍රී අලංකාරය (යන මෙයින් යුක්තවූ) අධ්‍යාත්මික ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය සිහි කරයි. ඇස එහි ඇලෙයි. එහි රමණය කරයි. ඇස එහි ඇළෙන එහි රමණය කරන්නී බාහ්‍යවූ (පිටත) පුරුෂෙන්ද්‍රිය සිහි කරයි. කෙසේද පුරුෂ ලීලාව, පුරුෂ පැවැත්ම, පුරුෂාකාරය පුරුෂ කැමැත්ත, පුරුෂ හඬ, පුරුෂාලංකාරය යන මෙහි ඇ ඇලෙයි. එහි රමණය කරයි. ඇ එහි ඇළෙන්නී එහි අභිරමණය කරන්නී පිටත එක්වීම බලාපොරොත්තු වෙයි. ඇයට සංයෝග හේතුවෙන් යම් සුවයක් සොම්නසක් උපදීද එයද බලාපොරොත්තු වෙයි. මහණෙනි, ස්ත්‍රී භාවයෙහි ඇළෙනවූ සත්වයෝ පුරුෂයන් කෙරෙහි සංයෝගයට ගියාහු වෙති. මහණෙනි, මෙසේ ස්ත්‍රිය ස්ත්‍රී භාවය නො ඉක්මවයි.

3 “මහණෙනි, පුරුෂතෙම අධ්‍යාත්මික පුරුෂෙන්ද්‍රිය සිහි කරයි පුරුෂ ලීලාව, පුරුෂ පැවැත්ම, පුරුෂාකාරය, පුරුෂ කැමැත්ත, පුරුෂ හඬ, පුරුෂාලංකාරය යන මෙහි හෙතෙම ඇලෙයි. රමණය කරයි. හෙතෙම එහි ඇළෙනේ එහි රමණය කරන්නේ පිටත ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය සිහි කරයි. ස්ත්‍රී ලීලාව’ ස්ත්‍රී පැවැත්ම ස්ත්‍රී ආකාරය ස්ත්‍රී කැමැත්ත, ස්ත්‍රී හඬ, ස්ත්‍රී අලංකාරය එහි

ඇලෙයි. එහි රමණය කරයි. හෙතෙම එහි ඇළුනේ රමණය කරන්නේ පිටත සංයෝගය (එක්වීම) බලාපොරොත්තු වෙයි. ඕහුට සංයෝග හේතුවෙන් යම් සුවයක් සොම්නසක් උපදීද එයද බලාපොරොත්තු වෙයි, මහණෙනි, පුරුෂ භාවයෙහි ඇළුනාවූ සත්වයෝ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි සංයෝගයට (එක්වීමට) ගියේ වෙති. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි පුරුෂතෙම පුරුෂ භාවය නොඉක්මවයි. මහණෙනි, මෙසේ සංයෝගය වෙයි.

4 "මහණෙනි, කෙසේ විසංයෝගය (වෙන්වීම) වේද? මහණෙනි, ස්ත්‍රීය ස්ත්‍රීලීලාව ස්ත්‍රීපැවැත්ම, ස්ත්‍රී ආකාරය, ස්ත්‍රී කැමැත්ත, ස්ත්‍රී ස්වරය, ස්ත්‍රී අලංකාරය යන මෙසේ වූ අධ්‍යාත්මික ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය සිහි කෙරේද ඇය එහි නොඇලෙයි. එහි රමණය නොකරයි. ඇය එහි නො ඇළුන එහි රමණය නොකරන්නී බාහ්‍යවූ පුරුෂන්ද්‍රිය සිහි නොකරයි. කෙසේද පුරුෂ ලීලාව, පුරුෂ පැවැත්ම, පුරුෂාකාරය, පුරුෂ කැමැත්ත, පුරුෂ ස්වරය, පුරුෂාලංකාරය යන මෙහි ඇය නොඇලෙයි. එහි රමණය නොකරයි. ඇය එහි නොඇළුනී එහි රමණය නො කරන්නී පිටත සංයෝගය බලාපොරොත්තු නොවෙයි. ඇයට සංයෝග හේතුවෙන් යම් සුවයක් සොම්නසක් උපදීද, එයද බලා පොරොත්තු නොවෙයි. මහණෙනි, ස්ත්‍රී භාවයෙහි ආශානොවූ නො ඇළුනාවූ ස්ත්‍රීය පුරුෂයන් කෙරෙහි වෙන්වූයේවෙයි. මහණෙනි, ස්ත්‍රීය එසේම ස්ත්‍රීභාවය ඉක්මවයි.

5. "මහණෙනි, පුරුෂයා අධ්‍යාත්මිකවූ පුරුෂලීලාව, පුරුෂ පැවැත්ම, පුරුෂාකාරය, පුරුෂ කැමැත්ත, පුරුෂ ස්වරය, පුරුෂාලංකාරය යන මේ පුරුෂන්ද්‍රිය සිහිනොකරයි. හෙතෙම එහි නොඇළුනේ එහි අභිරමණය නොකළේ ස්ත්‍රී ලීලාව, ස්ත්‍රීපැවැත්ම, ස්ත්‍රීආකාරය, ස්ත්‍රීකැමැත්ත, ස්ත්‍රීස්වරය, ස්ත්‍රීඅලංකාරය යන මේ පිටත ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය සිහි නොකරයි. හෙතෙම එහි නොඇලෙයි. එහි අභිරමණය නොකරයි. හෙතෙම එහි නො ඇළුනේ අභිරමණය නොකළේ පිටත සංයෝගය බලාපොරොත්තු නොවෙයි. සංයෝග හේතුවෙන් ඕහට සැපතක් සොම්නසක් උපදීද එයද බලාපොරොත්තු නොවෙයි.

“පුරුෂභාවයෙහි නොඇළනාවූ සත්වයෝ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි වෙන්වූවෝ වෙති. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි පුරුෂයා පුරුෂ භාවය ඉක්මවයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි විසංයෝගය වෙයි, මහණෙනි, මෙය සංයෝගය වියෝග දහම් කොටස වෙයි.

50. වම්පෙයාක දානානිසංස සූත්‍රය:- 1. “එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වම්පා නගරය සමීපයෙහිවූ ගර්ගරා පොකුණු තෙර වැඩවසනසේක. එකල්හි බොහෝ වම්පා නගර වැසි උපාසකවරු ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක සිටියහ. එකත්පසෙක සිටියාවූ වම්පා නගරවැසි උපාසකවරු ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ.

2. “ස්වාමීනි, ශාරිපුත්‍රයන් වහන්ස, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙන් දැහැමි කථාවක් අසා බොහෝ කල්වෙමු. ස්වාමීනි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි දැහැමි කථාවක් අසමු නම් ඉතා යහපති.’

“එසේ නම් ඇවැත්නි, පැමිණ සිටි උපොසථ දිනයෙහි පැමිණෙනු මැනවි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙන් දැහැමි කථාවක් ඇසීම ඉතා යහපති.”

‘එසේය, ස්වාමීනි” ඒ වම්පා නගරවැසි උපාසකවරු ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිතුරුදී අසුන් වලින් නැගිට උන්වහන්සේට වැඳ පැදකුණුකොට ගියහ.

3. “ඉක්බිති ඒ වම්පා නගරවැසි උපාසකවරු පැමිණිසිටි උපොසථ දිනයෙහි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක සිටියහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ වම්පා නගරවැසි උපාසකවරුන් සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්හ. එකත් පසෙක සිටියාවූ ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ.

4. “ස්වාමීනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමකුට එබඳුවූ දානයක් දෙන ලද්දේ මහත් ඵල නොවූයේ වන්නේද, මහානිශංස නොවූයේ වන්නේද, ස්වාමීනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමකුට එබඳුවූ දානයක් දෙන ලද්දේ මහත් ඵල වූයේ වන්නේද මහානිශංසවූයේ වන්නේද?”

“ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැමකුට එබඳුවූ දානයක් දෙන ලද්දේ මහත් ඵල නොවූයේ මහානිශංස නොවූයේ වන්නේය. ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැමකුට එබඳුවූ දානයක් දෙන ලද්දේ මහත් ඵලවූයේ මහානිශංසවූයේ වන්නේය.” “ස්වාමීනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමකුට එබඳුවූ දානයක් දෙන ලද්දේ මහත් ඵල නොවූයේ මහානිශංස නොවූයේ, ස්වාමීනි, එයට හේතු කවරේද? එයට ප්‍රත්‍යය කවරේද? ස්වාමීනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමකුට එබඳුවූ දානයක් දෙන ලද්දේ මහත් ඵල වූයේ මහානිශංස වූයේ ස්වාමීනි, එයට හේතු කවරේද? එයට ප්‍රත්‍යය කවරේද?”

5. “ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් බලාපොරොත්තු සහිතව දන් දෙයි. ඇලුනු සිතැතිව දන් දෙයි. රූප කිරීම සිතැතිව දන් දෙයි. මෙය පරලොවදී අනුභව කරන්නෙමිසි දන් දෙයි. හෙතෙම ආහාර පාන වස්තු යාන මල්-සුවද-විලවුන් නිදන දේ ගෘහ පහන් යන මෙයින් ඒ දානය දෙයි. ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් මෙබඳුවූ දන් දෙන්නේය. එය කුමකැයි සිතන්නෙහිද?” “එසේය ස්වාමීනි.”

6. “ශාරීපුත්‍රය, එහි යමෙක් බලාපොරොත්තු ඇතිව දන් දෙයි. ඇළුනු සිතැතිව දන් දෙයි. රූප කිරීම සිතැතිව දන් දෙයි. මෙය පරලොවදී අනුභව කරන්නෙමිසි දන් දෙයි. හෙතෙම ඒ දානය දී ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු වාතුර්මභාරාජක දෙවියන් අතර උපදිසි. හෙතෙම ඒ කර්මය ඒ ඍද්ධිය ඒ යශස ඒ අධිපති භාවය ගෙවා මෙලොවට එන සුළුවූයේ වෙයි.

7. “ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් බලාපොරොත්තු සහිතව දන් නොම දෙයි. ඇළුනු සිතැතිව දන් නොම දෙයි. රූප කිරීම සිතැතිව දන් නොම දෙයි. මෙය පරලොවදී අනුභව

කරන්නෙමිසි දන් නොම දෙයි. එසේ නමුදු දානය යහපත් යයි දන් දෙයි. නැවතද වනාහි පිය මුතු, මී මුතුන් විසින් පෙර දෙන ලද්දේය. පෙර කරණ ලද්දේය. කුල වංශය පුරාණ දේ අත් හරින්නට නුසුදුසුවෙමිසි දන් දෙයි. පිය පුතු මී මුතුන් විසින් පෙර දෙන ලද්දේ නොවේ. කරණ ලද්දේ නොවේ. කුල වංශය අත් හරින්නට නුසුදුස්සෙමිසි දන් දෙයි.

8. "නැවතද වනාහි 'මම පිසමි. මොවුහු නොපිසිත්. පිසන්නා නොපිසන්නට නොදීම නුසුදුසුය'යි (සිතා) දන්දෙයි 'මමද නොපිසමි. මොවුහුද නොපිසිත්. පිසන්නා නොපිසන්නන්ට නොදීම නුසුදුසුයයි' දන් දෙයි. (ii) නැවතද වනාහි යම්සේ ඔවුන්ගේ පෙර සෘෂිත්ගේ මහා යාගයෝ වූහ. ඒ කෙසේද? අට්ටක, වාමක, වාමදෙව, වෙස්සාමිත්ත, යමතග්ගී, අංගීරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප යන මොවුන්ගේය. (iii) මෙසේ මාගේ මේ දාන සංවිභාගය වන්නේයයි දන් දෙයි. යම්සේ ඔවුන්ගේ පෙර සෘෂිත්ගේ මහා යෝගයෝ නොවූහ. ඒ කෙසේද? (මෙහි 8 (ii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) නැවතද වනාහි මාගේ මේ දානය දෙනුයේ සිත පහදියි සතුටුවීමෙන් සොම්නස උපදියයි දන් දෙයි. මේ දානය දීමෙන් සිත නොපහදියි. නොසතුටු වීමෙන් සොම්නස උපදියයි දන්දෙයි.

9. "නැවතද චිත්තාලංකාරය පිණිස සිතට වුවමනා දේ පිණිස යයි දන් දෙයි. හෙතෙම පැවිද්දෙකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ ආහාර පාන, වස්ත්‍ර, යාන, මල් සුවඳ විලවුන් නිදන දේ, ගෘහ, පහන් යන මෙයින් ඒ දානය දෙයි. ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් මෙබඳුවූ දන් දෙන්නේය. එය කුමකැයි සිතන්නෙහිද?"

10. "එසේය ස්වාමීනි, යම් ඒ කෙනෙක් බලාපොරොත්තු නැතිව දන් දෙයි. ඇළුන සිත් නැතිව දන් දෙයි. රැස්කිරීම් සිත් නැතිව දන් දෙයි. මෙය පරලොවදී අනුභව නොකරන්නෙමිසි දන් දෙයි. දානය යහපත් නොවෙතැයි දන් දෙයි. පිය මුතු මී මුතුන් විසින් නොම දෙන ලද්දේය. නොම කරණ ලද්දේය. පුරාණ කුල වංශය අත් හරින්නට නොහැක්කෙමිසි දන් දෙයි.

මම නොපිසමි. මොවුහු නොපිසත්. පිසන්නා නොපිසන්නන්ට නොදෙන්ට නුසුදුසුයයි' දන් දෙයි. යම්සේ ඔවුන්ගේ පූර්ව ඍෂීන්ගේ මහා යාගයෝ නොවූහ. ඒ කෙසේද අට්ටක, වාමක, වාමදෙව, වෙස්සාමිත්ත, යමතග්ගි, අංභීරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, හගු යන මොවුන්ගේයි. මෙසේ මාගේ දානය මේ දාන සංවිභාගය වන්නේයයි දන් දෙයි. 'මාගේ මේ දානය දෙන්තේ සිත නොපහදයි. සිත සතුටු නොවූයේ සොම්නස නොඋපදියයි' දන් දෙයි. එසේ නමුදු සිතේ අලංකාරය පිණිස සිතට වුවමනා දේ පිණිස දන් දෙයි. හෙතෙම ඒ දානය දී ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු බ්‍රහ්ම කායික දෙවියන් සමග උපදියි. හෙතෙම ඒ කර්මය ගෙවා ඒ ඍද්ධිය ඒ යසස, ඒ ආධිපත්‍යය ගෙවා මෙලොවට නොඑන සුළු වූයේ අනාගාමී වෙයි.

11. "ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් කෙනෙකුට එබඳු දෙන ලද දන් මහත් ඵල නොවූයේ වේද, මහානිශංස නොවූයේ වේද, මේ එයට හේතුවයි මේ එයට ප්‍රත්‍යයයි. ශාරීපුත්‍රය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් කෙනෙකුට එබඳු දෙන ලද දන් මහත් ඵල වූයේද මහානිශංස වූයේද මේ එයට හේතුවයි මේ එයට ප්‍රත්‍යයයි.

51. (වෙළකණ්ටකී) නන්දමාතු සූත්‍රය:- 1. "මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙකහි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලායන ස්ථවිරයන් වහන්සේද මහත් වූ හික්ෂු සංඝයා සමග දක්ෂිණ ගිරියෙහි චාරිකාවෙහි හැසිරෙත්. එකල්හි වනාහි වෙළකණ්ටකී නම් නන්ද මාතා උපාසිකාව රැ අඵයම් කාලයෙහි නැගිට පාරායන සූත්‍රය හඬනගා කියයි.

2. එකල්හි වනාහි වෛශ්‍රවණ මහරජතෙම යම්කිසිවක් සඳහා උතුරු දිශාවෙන් දකුණු දිසාවට යයි. නන්ද මාතා උපාසිකාවගේ පාරායන සූත්‍රය ශබ්දනගා කීම වෛශ්‍රවණ මහරජ තෙම ඇසුවේය. අසා කථාවේ කෙළවර බලාපොරොත්තුවෙන් සිටියේය. ඉක්බිති නන්ද මාතා උපාසිකාව පාරායන සූත්‍රය ශබ්දනගා කියා නිශ්ශබ්දවීය. ඉක්බිති වෛශ්‍රවණ මහරජ තෙම

නන්දමාතෘ උපාසිකාවගේ කථාවේ කෙළවර දැන “සාධු! සොහොයුරිය, සාධු! සොහොයුරිය” යි අනුමෝදන්වීය.

(ii) “හොඳ වචන ඇත්ත, මේ (ඔබ) කවරෙක්ද?”

“සොහොයුරිය, මම ඔබේ සහෝදර වෛශ්‍රවණ මහ රජය.”

“හොඳ වචන ඇත්ත, හොඳයි. එසේවිනම් මා විසින් යම් මේ ධර්ම කොට්ඨාසයක් කියන ලද්දේද, ඔබට මෙය ආගන්තුක සත්කාරය වේවා!”

“සොහොයුරිය, හොඳයි. මෙයමත් මට වේවා, හෙට සැරියුත් මුගලන් ප්‍රමුඛ භික්ෂු සමූහය උදය නොවළඳා වෙළඳකණ්ඩකයට වඩිත්.

“ඒ භික්ෂු සංඝයා වළඳවා, මට දානය අනුමෝදන් කරන්නෙහිය, මෙසේත් මට ආගන්තුක සත්කාරය වේයයි” (කියායි)

3. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි නන්ද මව් වූ උපාසිකාව රූය එළිවූවිට, තමාගේ ගෙහි රසවත් කෑම පීම් පිළියෙළ කරවීය. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි සැරියුත් මුගලන් ප්‍රමුඛ භික්ෂු සංඝයා උදය නො වළඳා වෙළඳකණ්ඩකයට පැමිණියහ.

“පින්වත් පුරුෂය එව, ඔබ පන්සලට ගොස් ‘ස්වාමීනි, ආර්යයන්ට මේ කාලයවේ. නන්දමාතෘ ආයතීවගේ ගෘහයෙහි දානය පිළියෙළ වියයි’ ආරාමයට ගොස් භික්ෂු සංඝයාට කාලය දනවව”

“එසේය, ආයතීවෙනියි” ඒ පුරුෂතෙම නන්ද මාතෘ උපාසිකාවට පිළිතුරුදී, ආරාමයට ගොස් ස්වාමීනි, මේ කාලයවේ. නන්ද මාතෘ ආයතීවගේ ගෘහයෙහි දානය පිළියෙළ වියයි භික්ෂු සංඝයාට කාලය දැන්වීය.

4. ඉක්බිති සැරියුත් මුගලන් දෙනම ප්‍රමුඛ භික්ෂු සංඝ තෙම පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පා සිවුරු ගෙන නන්ද මාතෘ උපාසිකාවගේ ගෘහය යම්තැනකද එතැන්හි වැඩියේය. එසේ වැඩ පැනවූ අස්තෙහි හිඳගත්තේය. ඉක්බිති නන්දමාතෘ

උපාසිකාව සැරියුක් මුගලන් දෙනම ප්‍රමුඛ භික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීතවූ කෑම් පිම්වලින් සියතින් මනාකොට පැවරුයේය. ඉක්බිති නන්දමාතෘ උපාසිකාව වළඳන ලද පාත්‍රයෙහි අත බහා තබනලද සැරියුක් මහතෙරුන් වහන්සේ එකත්පසෙක හුන් නන්ද මව් වූ උපාසිකාවට මේ කාරණය කිය

5 "නන්ද මාතාව, කවරෙක් නම් භික්ෂු සංඝයාගේ පැමිණීම ඔබට කීවේද?"

"ස්වාමීනි, මම මෙහි රැ අළුයම් වේලෙහි නින්දෙන් නැගිට පාරායණ සූත්‍රය හඬනගා කියා නිශ්ශබ්ද වූයෙමි. ස්වාමීනි, ඉක්බිත්තෙන් වනාහි වෛශ්‍රවණ මහා රජතෙම මා කීම අවසන් කළා දැන 'සොහොයුරිය, යහපති, යහපතියි' එයට සතුටුවිය. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

"ස්වාමීනි, යම් මේ දානයක් වේද ඒ පින වෛශ්‍රවණ මහ රජහට යහපත පිණිස වේවා" යි කිය.

6 "යමෙකදී වෛශ්‍රවණ මහරජු වැනි මෙබඳු බොහෝ සෘද්ධි ඇති, මෙබඳු මහෙශාඛ්‍යවූ, දෙව් පුතුන් හා සම්මුඛව සමගි කථාවන් කරන්නේද, නන්ද මාතාවෙහි මේ කාරණය පුදුමයි. නන්ද මාතාවෙහි, මේ කාරණය ආශ්චර්යයි."

7. "ස්වාමීනි, මට මේ පුදුම ආශ්චර්ය කාරණය මේ ම නොවේ. ස්වාමීනි, මට අනෙකුත් පුදුම, ආශ්චර්ය කාරණයක් ඇත.

"ස්වාමීනි, මෙහි මාගේ පියවූ මනාපවූ නන්දක නම්වූ එක් පුත්‍රයෙක් විය. ඔහු රජවරු කිසියම් කරුණක් නිසා හිංසා කොට බලහත් කාරයෙන් දිවිතොර කළහ. ස්වාමීනි, ඒ අවස්ථාවෙහි දරුවා ගන්නාලද කල්හි හෝ ගණු ලබන කල්හි හෝ බැඳිකල්හි හෝ වද දෙන කල්හි හෝ නැසුකල්හි හෝ නසනු ලබන කල්හි හෝ සිත වෙනස්වූ බවක් මම නොදනිමි"

"ආශ්චර්යයකි. නන්ද මාතාවෙහි. පුදුමයකි. නන්ද මාතාවෙහි යම් තැනෙක සිත ඉපදවීම මාත්‍රයම පිරිසිදු කරන්නෙහිය"

8 “ස්වාමීනි, මාගේ මෙයම ආශ්වය්‍යීචු පුදුමචු ධර්මය නොවේ. අනිකුදු ආශ්වය්‍යී පුදුම ධර්මයක් ඇත. ස්වාමීනි, මෙහි මාගේ ස්වාමියා කඵරිය කළේ එක්තරා යක්ෂ යොනියක උපන්නේය. හෙතෙම මට පෙර ආත්මභාවයෙන් පෙනෙයි. ස්වාමීනි, ඒ හේතුකොට ගෙන සිතෙහි වෙනස් වීමක් මම නොදනිමි” “ආශ්වය්‍යීයකි, නන්ද මාතාවනි, පුදුමයකි නන්ද මාතාවනි, යම් තැනෙක සිත ඉපදීම මාත්‍රයම පිරිසිදු කෙළෙහිය”

9. “ස්වාමීනි, මෙයම මාගේ ආශ්වය්‍යීචු පුදුමචු ධර්මය නොවේ. අනිකුදු ආශ්වය්‍යී පුදුම ධර්මයක් ඇත. ස්වාමීනි, තරුණචු ස්වාමියාට මා තරුණ කල්හිම ගෙන එනලදී. යම් හෙයකින් මම සිතින්වත් ස්වාමියා හැර වෙන කෙනෙකු නොපැතීමි. කයින් කියනුම කිම”

“ආශ්වය්‍යීයකි, නන්දමාතාවනි, පුදුමයකි නන්ද මාතාවනි යම් තැනක සිත ඉපදවීම මාත්‍රයම පිරිසිදු කෙළෙහිය.”

10. “ස්වාමීනි, මෙයම මාගේ ආශ්වය්‍යී පුදුම ධර්මය නොවේ. අනිකුදු ආශ්වය්‍යීචු පුදුම ධර්මයක් ඇත ස්වාමීනි, යම් දිනක උපාසිකාවයයි මා ප්‍රසිද්ධවීද, එදා පටන් දැන දැන කිසියම් ශික්ෂා පදයක් ඉක්මවූ බව මම නොදනිමි”-“ආශ්වය්‍යීයකි නන්ද මාතාවනි, පුදුමයකි නන්දමාතාවනි”

11. “ස්වාමීනි, තවත් ආශ්වය්‍යීචු පුදුමචු ධර්මයක් ඇත. ස්වාමීනි, යම්තාක් මම කාමයන් ගෙන් වෙන්ව අකුශලයන් ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිත විචාරසහිත විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුවයෙන් යුත් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවදිමියි විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිදීමෙන් අධ්‍යාත්මයෙහි පැහැදීම ඇති සිතේ එකඟත්වයක් ඇති විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සැපය ඇති ද්විතීයධ්‍යානයට සමවැද වාසය කරමියි ප්‍රීතියගේ වෙන්වීමෙන් සිහි ඇත්තේ මනා දැනීමි ඇත්තේ උපෙක්ෂා සහිතව වාසය කරමි. කයින්ද සැපය විදිමි. යම් ධ්‍යානයකට උපෙක්ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සුඛ විභාරියයි ආය්‍යීයන් වහන්සේලා කියද්ද ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට සමවැද වාසය කරමියි, සැපයෙන් වෙන්වූද, දුකින් වෙන්වූද දුක් නොවූ,

සුව නොවූ උකේෂා ස්මෘති පාරිශුද්ධියෙන් යුත් චතුර්ථධ්‍යානයට සමවැද වාසය කරමිසි බලාපොරොත්තුවෙමි.

12. “මාගේ අනිකුදු ආශ්වයී අද්භුත ධර්මයක් ඇත. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරණලද පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයෝ (මුල් බැඳුම් පසක්) වෙද්ද ඔවුන්ගෙන් කිසිවක් අප්‍රහිනවූ බවක් නොදකිමි” “ආශ්වයීයකි. නන්ද මාතාවනි, පුදුමයි නන්දමාතාවනි”

13 ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන්වහන්සේ නන්ද මාතා උපාසිකාව දැහැමි කථාවෙන් විස්තරකොට සමාදන්කොට උත්සාහවත්කොට සතුටුකොට අස්නෙන් නැගිට වැඩියහ.

මහාසඤ්ඤ වර්ගය නිමි.

දෙවෙනි පණ්ණාසකය.

6 අවසාන වර්ගය

1 අවසාන වන්ථු සූත්‍රය:- 1 “ඉක්බිති එක්තරා භික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ ඒ භික්ෂුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළේය.

2 “ස්වාමීනි, ශ්‍රැතවත්වූ (ඇසූ පිරු තැන් ඇති) ආයී ශ්‍රාවකයාට අවසාන වස්තූන්හි (ප්‍රකාශ නොකළ) යම් හෙයකින් විචිකිච්ඡාව (සැකය) නූපදීද, එයට හේතු කවරේද, එයට ප්‍රත්‍යය කවරේද?

3 “මහණෙනි, ශ්‍රැතවත්වූ ආයී ශ්‍රාවකයාට දෘෂ්ටි නිරෝධයෙන් අවසාන (ප්‍රකාශ නොකළ) වස්තූන්හි විචිකිච්ඡාව නූපදියි.

4 “සත්වයා මරණින් මතු වේයයි මහණතෙම මෙය දෘෂ්ටි ගත්තේය. (ii) සත්වයා මරණින් මතු නොවේයයි මහණ තෙම මෙය දෘෂ්ටි ගත්තේය. සත්වයා මරණින් මතු වේද නොවේදැයි

මහණතෙම මෙය දෘෂ්ටි ගත්තේය. සත්වයා මරණින් මතු නොමවෙයි. නොම නොවේයයි මහණතෙම මෙය දෘෂ්ටි ගත්තේය.

5 "ආඥා පිරු තැන් නැති පෘථග්ජන භික්ෂුතෙම දෘෂ්ටිය නොමදනයි. දෘෂ්ටිය ඇතිවීමේ හේතුව නොමදනයි. දෘෂ්ටි නිරොධය (නැතිකිරීම) නොම දනයි. දෘෂ්ටි නිරොධ ගාමිනී ප්‍රතිපදාව නොම දනයි. ඔහුගේ ඒ දෘෂ්ටිය වැඩෙයි. හෙතෙම ඉපදීමෙන් නොමිඳෙයි. ජරාව මරණය ශොකය වැළපීම දුක් දොම්නස් සිත්තැවුල් වලින් නොමිඳෙයි.

6 "ආඥා පිරු තැන් ඇති ආයඝී ශ්‍රාවකවූ භික්ෂුතෙම දෘෂ්ටිය දනයි. දෘෂ්ටිය ඇතිවීමේ හේතුව දනයි. දෘෂ්ටි නිරොධය දනයි. දෘෂ්ටි නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදාව දනයි ඒ භික්ෂුවට ඒ දෘෂ්ටිය නිරුද්ධ වෙයි. හෙතෙම ඉපදීමෙන් මිඳෙයි. ජරාව මරණය ශොකය වැළපීම දුක දොම්නස හා සිත් තැවුල්වලින් මිඳෙයි.

7 "මෙසේ දත් මෙසේ දන්නා ආඥා පිරු තැන් ඇති ආයඝී ශ්‍රාවක භික්ෂුතෙම මෙසේ බලයි. සත්වයා මරණින් මතු වේයයි නොපවසයි. සත්වයා මරණින් මතු නොවේයයි නොපවසයි. සත්වයා මරණින් මතු වේද නොවේදැයි නොපවසයි. සත්වයා මරණින් මතු නොමවෙයි නොම නොවේයයි නොපවසයි. මෙසේ මෙය දන්නා ආඥා පිරු තැන් ඇති ආයඝී ශ්‍රාවක භික්ෂුතෙම ප්‍රකාශ නොකළ කරුණුවල ප්‍රකාශ නොකරණ ස්වභාව ඇත්තේ වෙයි.

8 "මෙසේ දන්නා ශ්‍රාවකවත්වූ ආයඝී ශ්‍රාවක භික්ෂුතෙම ප්‍රකාශ නොකළ කරුණු වල තැනිනොගනියි. කම්පානොවෙයි නොසෙල් වෙයි. බියට නොපැමිණෙයි. සත්වයා මරණින් මතු වේ යන මෙය තෘෂ්ණාව අනුවගිය අදහසකි. වැටහීම අනුව ගිය අදහසකි. මෙය වැටහීම ඇත්තකුගේ අදහසෙකි. මෙය ප්‍රමාදයට හේතූය. මෙය ප්‍රමාදය අනුව ගිය අදහසකි. මෙය විපිළිසර (පසුතැවිල්ලකි.) මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි

9 "අශ්‍රාවතත් පෘථග්ජන භික්ෂුව විපිළිසර නොදනියි. විපිළිසර ඇතිවීමේ හේතුව නොදනියි. විපිළිසර නිරොධය

(නැතිකිරීම) නොදනියි. විපිළිසරය නිරුද්ධ කිරීමේ (නැති කිරීමේ) ප්‍රතිපදාව නොදනියි. ඔහුගේ ඒ විපිළිසරය (පසුතැවිල්ල) වැඩෙයි. හෙතෙම ඉපදීමෙන් නොමිඳෙයි. ජරාව ව්‍යාධිය මරණය ශෝකය වැළපීම හා දුක් දොම්නස්, සිත් තැවුල්වලින් නොමිඳෙයි.

10 "ශ්‍රැතවත්වූ ආයඨී ශ්‍රාවක භික්ෂූතෙම වනාහි විපිළිසරය දනියි. විපිළිසර ඇතිවීමේ හේතුව දනියි. විපිළිසර නිරෝධය දනියි. විපිළිසර නිරුද්ධකිරීමේ ප්‍රතිපදාව දනියි. හෙතෙම ඉපදීමෙන් මිඳෙයි ජරා මරණ, ශෝක, පරිදෙව දුක්ඛ, දොම්නස්ස, උපායාස දුක්වලින් මිඳෙයි.

11 'මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ශ්‍රැතවත් ආයඨී ශ්‍රාවක භික්ෂූතෙම සත්වයා මරණින් මතු වේයයි ප්‍රකාශ නොකරයි. සත්වයා මරණින් මතු නොවේයයි ප්‍රකාශනොකරයි සත්වයා මරණින් මතු වේය නොවේයයි ප්‍රකාශ නොකරයි. සත්වයා මරණින් මතු නොමවේ. නොම නොවේයයි ප්‍රකාශ නොකරයි. මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ශ්‍රැතවත් ආයඨී ශ්‍රාවක තෙම ප්‍රකාශ නොකළ වස්තූන්හි ප්‍රකාශ නොකළ ධර්ම ඇත්තේ වෙයි. මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ශ්‍රැතවත් ආයඨී ශ්‍රාවකතෙම මෙසේ බලන්නේ ප්‍රකාශනොකළ වස්තූන්හි තැති නොගනියි. කම්පා නොවෙයි. හදිසි බියට නොපැමිණෙයි. මහණෙනි, යම්හෙයකින් ශ්‍රැතවත්වූ ආයඨී ශ්‍රාවකයාට ප්‍රකාශ නොකළ වස්තූන්හි විචිකිච්ඡාව නූපදීද මේ එයට හේතුවයි."

2 පුරිසගති සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, සප්ත පුරිස ගතිද අනුපාද පරිනිර්වාණයද දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසවි. මනාකොට සිහි කරව්, දෙශනා කරන්නෙමි"- "එසේය ස්වාමීනියි" ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2 "මහණෙනි, සප්ත පුරිසගති (පුද්ගලයන් ස්වභාව හත) කවරහුද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. මෙසේ නොවූයේය. මට මෙසේ නොවන්නේය. මට ඇති නොවන්නේය. යම් යම් වූවක් ඇද්ද එය දුරු කරන්නෙමි'යි උපෙක්ෂාව ලබයි. හෙතෙම භවයෙහි

නොඇලෙයි. ඇතිවීමෙහි නොඇලෙයි. මත්තෙහි ශාන්ත නිර්වාණ පදයක් ඇද්ද, සමයක් ප්‍රඥාවෙන් දකියි. හෙදවනාහි ඔහුට ඒ නිර්වාණ පදය සියල්ලෙන් සියල්ල ප්‍රත්‍යක්ෂ වූයේ නොවෙයි. ඔහුට සර්වප්‍රකාරයෙන් මානය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීණ නොවූයේ වෙයි. ඔහුට සර්වප්‍රකාරයෙන් භවරාගය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීණ නොවූයේ වෙයි. ඔහුට සර්වප්‍රකාරයෙන් අවිද්‍යාව නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීණ නොවූයේ වෙයි. හෙතෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන (මෑත බැඳුම්) පස ක්ෂය කිරීමෙන් අන්තරා පරිනිබ්බායී නම් අවිභාදියෙහි ඉපිද එහි ආයුෂයෙන් භාගයක් නොඉක්මවා රහත්ව පිරිනිවෙන අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

3 "මහණෙනි යම්සේ දවල් කාලයෙහි ඉතා රත්වූ යකඩ කබල නැසෙන කල්හි එහි පතුරු ඇතිවී විහිසිවී කලෙහි හැපී නිවෙන්නේද මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම භික්ෂුව මෙසේම පිළිපන්නේ වෙයි. 'නොවූයේය. මට නොවන්නේය. ඇති නොවන්නේය. මට ඇති නොවන්නේය. යම් යම් භූතයක් (වූවක්) ඇද්ද එය දුරු කරමි' යි උපෙක්ෂාව ලබයි. හෙතෙම භවයෙහි නොඇලෙයි. ඇතිවීමෙහි නොඇලෙයි. ශාන්තවූ මත්තෙහි නිර්වාණ පදයක් ඇද්ද එය සමයක් ප්‍රඥාවෙන් දකියි. ඒ පදයද වනාහි සර්වප්‍රකාරයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරණ ලද්දේ නොවෙයි. ඔහුට සර්වප්‍රකාරයෙන් මානය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීණ වූයේ නොවෙයි. ඔහුට සර්වප්‍රකාරයෙන් භව රාගය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීණ නොවූයේ වෙයි. ඔහුට සර්වප්‍රකාරයෙන් අවිද්‍යානුසය ප්‍රහීණ නොවූයේ වෙයි හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් අන්තරා පරිනිබ්බායී වේ.

4 (i) "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. 'නොවූයේය. මට නොවන්නේය. ඇති නොවන්නේය. මට ඇතිනොවන්නේය. යම් යම් භූතයක් ඇද්ද එය දුරු කරමි' යි උපෙක්ෂාව ලබයි. හෙතෙම භවයෙහි නොඇලෙයි. ඇතිවීමෙහි නොඇලෙයි. මතු ශාන්තවූ නිර්වාණ පදයක් ඇද්ද එය සමයක් ප්‍රඥාවෙන් දකියි. ඔහුගේ නිර්වාණ පදයද සර්වප්‍රකාරයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරණ ලද්දේ නොවෙයි. ඔහුගේ මානය නම් සිතිවිල්ල සර්වප්‍රකාරයෙන් ප්‍රහීණ

නොවූයේවේ. ඔහුගේ භව රාගය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රභීණ නොවූයේවේ. සර්වප්‍රකාරයෙන් අවිද්‍යානුසය ප්‍රභීණ නොවූයේවේ (ii) හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් අන්තරා පරිනිබ්බායී වේ.

5. "(i) මහණෙනි, යම්සේ දවසක් ගිනියම්වූ යකඩ කබලක් තලනා කල්හි එහි පතුරු ඇතිවී උඩපැන තලෙහි හැපී නිවෙන්නේද (ii) මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මහණ තෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි (මෙහි 4 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

6. (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. (මෙහි 4 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පඤ්චඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් උපභව්ව පරිනිබ්බායී (අවිභාදියෙහි ඉපිද ආයුෂ භාගයක් නොඉක්මවා රහත්ව පිරිනිවෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි

7. "මහණෙනි, දවසේ ගිනියම්වූ යකඩ කබලක් තලන කල්හි එහි පතුරු නැග උඩට නැගී තලෙහි හැපී නිවෙන්නේය. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මහණ තෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. (මෙහි 4 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් අසංඛාර පරිනිබ්බායී (උත්සාහයක් නැතිව රහත් බවට පැමිණෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

8 "මහණෙනි, යම්සේ දවසක් ගිනියම්වූ යකඩ කබල සොළවන කල්හි පතුරු නැග උඩට පැන කුඩා තණරොදක හෝ කුඩා දර ගොඩක හෝ වැටෙන්නේය. ඒ ගිනියම්වූ පතුර එහි ගිනිද උපදවන්නේය. දුම්ද උපදවන්නේය. ගිනිද උපදවා දුම්ද උපදවා එම කුඩා තණරොද හෝ ලී ගොඩ හෝ විටින් ගෙන, අහර නැත්තේ නිවෙන්නේය. මහණෙනි, එපරිද්දෙන් මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් අසංඛාර පරිනිබ්බායී අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගේ

ක්ෂය වීමෙන් සසංඛාර පරිනිබ්බාසි (උත්සාහයෙන් රහත්බවට පැමිණෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

9. "මහණෙනි, යම්සේ දවසක් ගිනියම්වූ යකඩ කබල තළන කල්හි පතුරු නැග උඩට පැන ලොකු තණ රොදක හෝ ලොකු දරගොඩක හෝ වැටෙන්නේද ඒ පතුර එහි ගිනිද ඇති කරවන්නේය. දුමද ඇති කරවන්නේය. ගිනිද ඇති කොට දුමද ඇතිකොට ඒ ලොකු තණරොද හෝ දර ගොඩ හෝ වටින් ගෙන අහර නැත්තේ නිවෙන්නේය. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් සසංඛාර පරිනිබ්බාසී අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) මත්තෙහි ශාන්තවූ නිර්වාණ පදයක් ඇද්ද මනා ප්‍රඥාවෙන් දකියි. ඒ පදයද වනාහි සර්වප්‍රකාරයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකරණ ලද්දේ වෙයි. ඔහුගේ සර්වප්‍රකාරයෙන් මානය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීන නුවුයේ වෙයි. සර්වප්‍රකාරයෙන් භවරාගය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීණ නුවුයේ වෙයි. අවිද්‍යාව නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීන නුවුයේ වෙයි. හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් උද්ධංසොත අකනිට්ඨගාමී (ශුද්ධ වාස භූමියෙහි ඉපද පිළිවෙළින් අකනිටා බඹලොව දක්වා ගොස් අකනිටා බඹලොවදී පිරිනිවෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

10. "මහණෙනි, දවසක් ගිනියම්වූ ගිනිකබලක් තළන කල්හි පතුරු නැග උඩපැන ලොකු තණ රොදක හෝ දර ගොඩක හෝ වැටෙන්නේය. ඒ පතුර එහි ගිනිද උපදවන්නේය. දුමද උපදවන්නේය. ගිනිද ඇතිකොට දුමද ඇති කොට ඒ මහත්වූ තණරොද හෝ මහත්වූ දරගොඩ හෝ වට කොට පඳුරුද දවන්නේය. වනයද දවන්නේය. පඳුරුද දවා වනයද දවා අමුපැලැටි ආදියෙහි අන්තය හෝ කොළවල අන්තය හෝ ගල්වල අන්තය හෝ ජලය කෙළවරකොට ඇති හෝ රමාවූ බිම් පෙදෙසකට පැමිණ එය ගිනි නොගෙන නිවෙන්නේය මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේවෙයි (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පඤ්ච ඔරම්භාගිය

සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් උද්ධංඝොත අකනිට්ඨගාමී අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි. මහණෙනි, මේ සප්ත පුරුෂ ගතීහු වෙති.

11. "මහණෙනි, අනුපාදා පරිනිර්වානය කවරේද?

12. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපත්තේ වෙයි. 'නොවූයේය මට නොවන්නේය ඇති නොවන්නේය, මට ඇතිවන්නේය. යම් භූතයක් ඇද්ද එය දුරු කරමි' උපෙක්ෂාව ලබයි. හෙතෙම භවයෙහි නොඇලෙයි. ඇතිවී මෙහි නොඇලෙයි ශාන්තවූ මත්තෙහි ඇති නිර්වාණ පදයක් ඇද්ද සමයක් ප්‍රඥාවෙන් බලයි. ඒ නිර්වාණ පදයද සර්වප්‍රකාරයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරණ ලද්දේ වෙයි. ඔහුට සර්වප්‍රකාරයෙන් මානය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීණ වූයේ වෙයි. සර්වප්‍රකාරයෙන් භව රාගය නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීන වූයේ වෙයි. සර්වප්‍රකාරයෙන් අවිද්‍යාව නම් සිතිවිල්ල ප්‍රහීන වූයේ වෙයි. හෙතෙම ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත් ඵල සමාධියන් අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවන් (රහත් නුවණ) මේ ආත්මයෙහි තමාම විශෙෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මෙය අනුපාදා පරිනිර්වාණය නම් වේ.

13. "මහණෙනි, මේ සප්තගතීහු වෙති. මහණෙනි, මේ අනුපාදා පරිනිර්වාණය වේ.

3 තිස්ස බ්‍රහ්ම සූත්‍රය:- 1 "මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහිවූ ගිජුකුළු පව්වෙහි වැඩ වසනසේක. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි දේවතාවෝ දෙදෙනෙක් රාත්‍රිය ඉක්ම ගිය කල්හි දැකුම් කලු පැහැයෙන් මුළු ගිජුකුළු පෙදෙස බබුළුවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමුණුනාහ. පැමිණ එකත්පසෙක සිටියාවූ එක් දේවතාවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළ කළේය

2 "ස්වාමීනි මේ හික්ෂුණීහු මිදුණාහු වෙති." (යනුවෙනි) අනික් දෙවතාවා, "ස්වාමීනි, මේ හික්ෂුණීහු අනුපාදිගෙෂ වූවාහු

මනාකොට මිදුණාහු වෙතියි” මෙසේ සැල කළහ. ශාස්තෘන් වහන්සේ දෙවතාවන්ගේ වචනයට එකඟවූ සේක. ඉක්බිති ඒ දේවතාවෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ එකඟ වූසේකැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ ප්‍රදක්ෂිණාකොට එහිම අතුරුදහන් වූහ.

3 “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ රාත්‍රියගේ ඇවෑමෙන් හික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, මේ රාත්‍රියෙහි දෙවතාවෝ දෙදෙනෙක් මනහර රාත්‍රියෙහි පැහැපත් වර්ණයෙන් මුළු ගිජුකුළු පෙදෙස ආලෝක කොට මා යම් තැනෙකද එතැන්හි පැමිණියහ. පැමිණ මා වැඳ එකත්පසෙක සිටියහ. මහණෙනි එකත්පසෙක සිටියාවූ එක් දේවතාවෙක් මට මෙසේ සැල කළේය “ස්වාමීනි, මේ හික්ෂුණිහු මිදුනාහුය” අනික් දේවතාවා මට මෙසේ සැල කළේය. “ස්වාමීනි, මේ හික්ෂුණිහු අනුපාදිගෙෂයහ. මනාකොට මිදුණාහ.”

4. ‘මහණෙනි ඒ දේවතාවෝ මෙය මට සැල කළහ. මෙය සැලකොට මට වැඳ ප්‍රදක්ෂිණා කොට එතැන්හි අතුරුදහන් වූහ. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි වැඩ සිටියේ වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේට මේ අදහස විය. ‘සවුපාදිගෙෂයෙහි සවුපාදිගෙෂයයිද, අනුපාදිගෙෂයෙහි අනුපාදිගෙෂයයිද, කවර නම් දෙවියන්ට මෙබඳු ඥානයක් වේද? එකල්හි වනාහි තිස්ස නම් හික්ෂුව ලඟදී කඵරිය කළේ එක්තරා බුන්ම ලෝකයක උපන්නේ වෙයි. එහිද තිස්ස බුන්මතෙමේ මහර්ධි ඇත්තෙක, මහානුභාව ඇත්තෙකැයි ඔහු ගැන දනිත්.”

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරතෙම යම්සේ වනාහි බලවත් පුරුෂයෙක් හකුළුවන ලද අතක් දිගු කෙරේද, දිගු කරණ ලද අතක් හකුළුවාද, එපරිද්දෙන් ගිජුකුළු පව්වෙහි අතුරුදහන් වූයේ ඒ බුන්ම ලෝකයෙහි පහළ විය. තිස්ස බුන්මතෙම, එන්නාවූ ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ දුරින්ම දැක්කේමය. දැක ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ කීයේය. “නිදුක්වූ මොග්ගල්ලානයෙනි, එනු මැනවි. නිදුක්වූ මොග්ගල්ලානයෙනි

යහපත් ගමනක් වේවා! මෙහි ඒම පිණිස බොහෝ කලකින් මේ පැමිණීම කෙළේය. මේ ආසනය පණවන ලදී. වැඩ හිඳිනු මැනවි, ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයනි”යි (කීයේය). ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ පැනවූ අස්නෙහි වැඩ සිටියේමය. තිස්ස බ්‍රහ්මතෙමේද ආයුෂ්මත් මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ තිස්ස බ්‍රහ්මයාට ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන තෙම මෙසේ කීයේය.

6 “තිස්සය, සවුපාදිගෙෂයෙහි සවුපාදි ගෙෂයයිද, අනුපාදිගෙෂයෙහි අනුපාදි ගෙෂයයිද, තිස්සය, කවර දෙවියන්ට මෙසේ ඥානයක් වේද?”

“නිදුක්වූ මොග්ගල්ලානයෙනි, සවුපාදිගෙෂයෙහි සවුපාදිගෙෂයයිද, අනුපාදිගෙෂයෙහි අනුපාදි ගෙෂයයිද බ්‍රහ්ම කායික දෙවියන්ට මේ ඥානය වෙයි.”-“සවුපාදි ගෙෂයෙහි සවුපාදි ගෙෂයයිද, අනුපාදි ගෙෂයෙහි අනුපාදි ගෙෂයයිද, තිස්සය, සියලුම බ්‍රහ්ම කායික දෙවියන්ට මේ ඥානය වේද?” “නිදුක්වූ මොග්ගල්ලානයෙනි, සවුපාදිගෙෂයෙහි සවුපාදි ගෙෂයයිද අනුපාදිගෙෂයෙහි අනුපාදිගෙෂයයිද සියලුම බ්‍රහ්ම කායික දෙවියන්ට මේ ඥානය නොවෙයි. නිදුක්වූ මොග්ගල්ලානයෙනි, බ්‍රහ්මවූ ආයුෂයෙන් සතුටු වූ බ්‍රහ්මවූ වර්ණයෙන් බ්‍රහ්මවූ සැපයෙන් බ්‍රහ්මවූ කීර්තියෙන් ආධිපත්‍යයෙන් සතුටු වූ යම් බ්‍රහ්ම කායිකයෝ වෙද්ද ඒ මත්තෙහි මිදීම තතුසේ නොදනීද, ඔවුන්ට මේ ඥානය නොවෙයි. නිදුක්වූ මොග්ගල්ලානයෙනි, බ්‍රහ්මවූ ආයුෂයෙන් අසතුටු වර්ණයෙන්, සැපයෙන්, කීර්තියෙන් බ්‍රහ්මවූ ආධිපත්‍යයෙන් අසතුටු වූවාහු ඒ මතු මිදීමද තතුසේ දනිද්ද ඔවුන්ට සවුපාදිගෙෂයෙහි සවුපාදි ගෙෂයයිද අනුපාදි ගෙෂයෙහි අනුපාදි ගෙෂයයිද මේ ඥානය වෙයි.

7. “නිදුක්වූ මොග්ගල්ලානයෙනි, මෙහි මහණතෙම උභතොභාග විමුක්තවූයේ (අර්හත්ඵලයෙහි අරූපධ්‍යාන පාදකොට විමුක්තවූයේ වෙයි. ඒ කාරණය දෙවියෝ මෙසේ

දනික්. උභතොභාගවිමුක්තවු ආයුෂ්මත්තෙම ඔහුගේ කය යම්තාක්ද ඒතාක් මෙහි පෙණෙත්. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මනුෂ්‍යයෝ ඔහු නොදකිත්. නිදුක්වු මොග්ගල්ලානයෙනි, අනුපාදිගෙෂයෙනි අනුපාදිගෙෂයයි ඒ දෙවියන්ට මේ ඥානය වෙයි. ආයුෂ්මත් මොග්ගල්ලානයෙනි, මෙහි මහණ පඤ්ඤා විමුක්ත (එකෙනෙහි අර්හත්ඵලය ලත්) වේද ඒ දෙවියෝ ඒ කරුණ මෙසේ දනිත්, මේ ආයුෂ්මත්වු පඤ්ඤා විමුක්තතෙම යම්තාක් ඔහුගේ කය තිබේද ඒතාක් ඔහු දෙවි මිනිස්සු දකිත්. කායයාගේ බිඳීමෙන් දෙවි මිනිස්සු ඔහු නොදකිත්.

8. "නිදුක්වු මොග්ගල්ලානයෙනි, මෙසේද ඒ දෙවියන්ගේ අනුපාදිගෙෂයෙනි හෝ අනුපාදිගෙෂයයි ඥානයක් වෙයි. මහණෙනි, මෙහි වනාහි හික්ෂුව 'කායසක්ඛි' වූයේද අප්පණිහිත විමොක්ෂයෙන් විමුක්තවු) වෙයි. මේ කරුණ දෙවියෝ මෙසේ දනිත්. (ii) 'මේ ආයුෂ්මත් 'කායසක්ඛි' තෙම අනුලොමීවු සේනාසනයන්, සේවනය කරන්නේ, කළ්‍යාණ මිත්‍රයන් හජනය කරන්නේ හාත්පසින් ඉන්ද්‍රියයන් හික්මවනු ලබන්නේ, යමක් පිණිස කුලපුත්‍රයෝ මනාකොට ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරිය නම් ශාසනයෙහි පැවිදි වෙද්ද, බඹසර කෙළවරකොට ඇති ඒ නිරුත්තර රහත්ඛව මෙලොවම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක.

9 "නිදුක්වු මොග්ගල්ලානය, සවුපාදිගෙෂයෙනි සවුපාදිගෙෂයයි, මෙසේද ඒ දෙවියන්ට ඥානයක් වෙයි. නිදුක්වු මොග්ගල්ලානය, මෙහි වනාහි හික්ෂුතෙම "දිට්ඨිප්පත්ත" වූයේ (සුඤ්ඤත විමොක්ෂයෙන් විමුක්තවු ආයුඝ්‍රාවකයා සොනාපත්තිඵල සකාදාගාමීමාර්ගඵල අනාගාමී මාර්ගඵල අර්හත් මාර්ග යන මේ මධ්‍යමාර්ගඵල සයෙහි දිට්ඨිප්පත්ත නම්.

(මේ සූත්‍රයේ 8 (ii) ඡේදය 'කායසක්ඛි' වෙනුවට 'දිට්ඨිප්පත්ත' කියා වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි (සද්ධාවිමුක්ත) වූයේ වෙයි. අනිමිත්ත විමොක්ෂයෙන් විමුක්තවු ආයුඝ්‍රාවක තෙම මතු සත් තැන්හිම සද්ධාවිමුක්ත නම්. ධම්මානුසාරී වූයේ

වෙයි. (සුඤ්ඤත විමොක්ෂයෙන් විමුක්තවූ ආයථිශ්‍රාවක ශ්‍රෝතෘපත්ති මාර්ග ඤාණයෙහි ධම්මානුසාරී නම්.) ඒ කරුණ ඒ දෙවියෝ මෙසේ දනිත්. මේ ආයුෂ්මත් ධම්මානුසාරීතෙම (මේ සූත්‍රයේ 8 (ii) ඡේදය ‘කායසක්ඛි’ වෙනුවට ‘සද්ධාවිමුක්ත’ කියා වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි)”

10. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාමොග්ගල්ලානතෙම තිස්ස බ්‍රහ්මයාගේ වචනයට සතුටුවී අනුමෝදන්ව, යම්සේ වනාහි බලවත් පුරුෂයෙක් හකුළුවනලද අතක් දිගුකරන්නේද, දිගු කරණලද අතක් හකුළුවන්නේද, එපරිද්දෙන්ම බ්‍රහ්ම ලෝකයෙහි අතුරුදහන් වූයේ ගිජ්කුළුවව්වෙහි පහළවිය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලානතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද එතැනින් පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලානතෙම තිස්ස බ්‍රහ්මයා සමග කථා සල්ලාපය යම් පමණද ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැන්වීය.

11. “මොග්ගල්ලානය, තිස්ස බ්‍රහ්මයා විසින් තොපට සත්වැනි වූ අනිමිත්ත විහාරී පුද්ගලයා ප්‍රකාශ නොකළේය.”

“භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් ඒ සත්වැනි අනිමිත්ත විහාරී පුද්ගලයා දෙශනා කරන්නේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එයට මේ කාලයයි සුගතයන් වහන්ස, එයට මේ කාලයයි. හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා දරා ගන්නාහුය.

12. “එසේ නම් මොග්ගල්ලානය, අසව. මනාකොට සිහි කරව දෙශනා කරන්නෙමි” “එසේය ස්වාමීනියි”-ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලානතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ දෙශනා කළසේක.

“මොග්ගල්ලානය, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙම සියලු නිමිති මෙනෙහි නොකිරීමෙන් අනිමිත්තවූ චිත්ත සමාධියක් වේද එයට සමවැද වාසය කරයි. ඔහු ගැන දෙවියෝ මෙසේ දනිත්. මේ ආයුෂ්මත්තෙම සියලු නිමිති සිහි නොකිරීමෙන් නිමිති ඇල්ලීම් නැති සිතේ එකඟකමට පත්වී සිටියි. මේ ආයුෂ්මත්තෙම යොග්‍යවූ සේනාසනයන් සේවනය කරන්නේ කළ්‍යාණ මිත්‍රයන්

හජනය කරන්නේ ඉන්ද්‍රිය සමථයට පමුණුවන්නේ යමක් පිණිස කුලපුත්‍රයෝ මනාකොට ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරිය නම්වූ ශාසනයෙහි පැවිදි වෙද්ද බඹසර අවසන්කොට ඇති නිරුත්තර රහත්ඛව මෙලෙවිහිදීම තෙමේ යහපත් ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක යනුයි.

13. "මොග්ගල්ලානය, එපරිද්දෙන්ම සවුපාදිගෙෂයෙහි සවුපාදිගෙෂයයි මෙසේ ඥානය ඇතිවෙයි."

4 සීහ-දානඵල සූත්‍රය:- 1 "එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලා නගරය සමීපයෙහිවූ මහාවනයෙහි කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි සීහනම් සේනාපති තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනකද එතැනහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ සීහ සේනාපති තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළ කළේය.

2 "ස්වාමීනි, සාන්දෘෂ්ටික (මෙලොවදී පෙනෙන) දාන ඵලය ප්‍රකාශ කරන්නට හැකිසේක්ද?"

"එසේ නම් සීහය, එයම මෙහිදී විචාරන්නෙමි. යම්සේ ඔබට රුචිවන්නේනම් ප්‍රකාශ කරව. සීහය, මේ ලොකයෙහි පුරුෂයෝ දෙදෙනෙකි.

3 "එක් පුරුෂයෙක් අශ්‍රද්ධාවන්ය, මසුරුය, තද මසුරුය, අපහාස කරන්නේය. එක් පුරුෂයෙක් සැදැහැවන්ය දානපතිය, දීමෙහි ඇළුණේය. සීහය, කුමක් සිතන්නෙහිද? (ii) රහතුන් වහන්සේලා යම් ඒ පුරුෂයෙක් අශ්‍රද්ධාවන්ද, මසුරුද, තද මසුරුද, අපහාස කරන්නේද, (iii) යම් ඒ පුරුෂයෙක් ශ්‍රද්ධාවන්ද, දානපතීද දීමෙහි ඇළුණේද, (ii) මින් කවර නම් පුරුෂයකුට අනුකම්පා කරන්නාහු අනුකම්පා කෙරෙත්ද?"

4 (i) "ස්වාමීනි, යම් ඒ පුරුෂයෙක් අශ්‍රද්ධාවන්ද, මසුරුද, තද මසුරු අපහාස කරන්නේද (ii) කිමෙක්ද ස්වාමීන් වහන්සේලා ඔහුට අනුකම්පා කරන්නාහු අනුකම්පා කෙරෙද්ද, (iii) ස්වාමීනි, යම් ඒ පුරුෂයෙක් ශ්‍රද්ධාවන්ද, දානපතීද, දීමෙහි

ඇළනේද (iv) ඔහුටම රහතුන් වහන්සේලා පළමුව අනුකම්පා කරන්නාහු අනුකම්පා කරන්නහුය.

5 (i) “සීහය, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? යම් ඒ පුරුෂයෙක් අශ්‍රද්ධාවන්ද මසුරුද තද මසුරුද අපහාස කරන්නේද යම් ඒ පුරුෂයෙක් ශ්‍රද්ධාවන්ද, දානපතිද, දීමෙහි ඇළනේද, (ii) කවරකු වෙත රහතුන් වහන්සේලා පැමිණෙන්නාහු පැමිණෙද්ද?”

6 (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි) (ii) කීමෙක්ද රහතුන් වහන්සේලා ඔහු වෙත පළමුව පැමිණෙන්නාහු පැමිණෙද්ද? (මෙහි 4 (iii) යෙදිය යුතුයි) ඔහු වෙතම රහතුන් වහන්සේලා පළමුව පැමිණෙන්නාහු පැමිණෙත්.

7 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) සීහය, රහතුන් වහන්සේලා පළමුව කාගේ (දානය) පිළිගන්නාහු පිළිගනිද්ද?

8 ‘ස්වාමීනි, (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමෙක්ද? ඔහුගේ (දානය) රහතුන් වහන්සේලා පළමු පිළිගන්නාහු පිළිගනිද්ද? (මෙහි 4 (iii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහුගේම (දානය) රහතුන් වහන්සේලා පළමුව පිළිගන්නාහු පිළිගනිත්.”

9 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) සීහය, රහතුන් වහන්සේලා කවරෙකුට පළමුව ධර්මය දෙශනා කරන්නාහු දෙශනා කරද්ද,

10 (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමෙක්ද ඔහුට රහතුන් වහන්සේලා පළමුව ධර්මය දෙශනා කරන්නාහු දෙශනාකරද්ද (මෙහි 4 (iii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහුටම රහතුන් වහන්සේලා පළමුව ධර්මය දෙශනා කරන්නාහු දෙශනා කරත්.

11 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි) කවරෙකුගේ යහපත් කීර්ති ශබ්දය නැගියේද?”

12. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) ස්වාමීනි, ඔහුගේ යහපත් කීර්ති ශබ්දය නැගී යන්නේද? (මෙහි 4 (iii) යෙදිය යුතුයි) ඔහුගේම යහපත් කීර්ති ශබ්දය නැගී යන්නේය.”

13 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි) කවරෙක් වනාහි ඉදින් ක්ෂත්‍රිය පිරිසකටද ඉදින් බ්‍රාහ්මණ පිරිසකටද ඉදින් ගෘහපති පිරිසකටද

යන යම් යම්ම පිරිසක් වෙත පැමිණෙන්නේ නම් නොහැකිලී නිර්භයව පැමිණෙන්නේද?”

14 “කිමෙක්ද? ස්වාමීනි, (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි) ඔහු වනාහි ඉදින් ක්ෂත්‍රිය පිරිසකටද ඉදින් බ්‍රාහ්මණ පිරිසකටද, ඉදින් ගෘහපති පිරිසකටද යන යම් යම්ම පිරිසක් වෙත පැමිණෙන්නේ නම් නොහැකිලී නිර්භයව පිරිස් වෙත පැමිණේද? (මෙහි 4 (iii) යෙදිය යුතුයි) නොහැකිලී නිර්භයව පිරිස් වෙත පැමිණෙන්නේ වේ”

15 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) සීහය, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? කවරෙක් කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදින්නේද?”

16 (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) කිමෙක්ද ස්වාමීනි, හෙතෙම කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදින්නේද? (මෙහි 4 (iii) යෙදිය යුතුයි) හෙතෙම කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදින්නේය.’

17 “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් ඒ සයවැදෑරුම් සාන්දෘෂ්ටික දානඵලයෝ දෙශනා කරණ ලදද මම මෙහිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඇදහීමෙන් නොයම් මමද මෙය දනිමි ස්වාමීනි, මම දායකවූයෙම් දානපතිවූ මා වෙත රහතුන් වහන්සේලා පළමුව අනුකම්පා කරන්නාහු අනුකම්පා කරත්. ස්වාමීනි, මම දායක වූයෙම්. දානපතිවූ මා වෙත රහතුන්වහන්සේලා පළමුව පැමිණෙන්නාහු පැමිණත්. ස්වාමීනි, මම දායකවූයෙම්, දානපතිවූයෙම් (මාගේ දානය රහතුන් වහන්සේලා පළමුව පිළිගන්නාහු පිළිගනිත් ස්වාමීනි, මම දායකවූයෙම්, දානපතිවූයෙම් රහතුන් වහන්සේලා ධර්මය දේශනා කරන්නාහු මට පළමුව දෙශනා කරත්. ස්වාමීනි, මම දායකවූයෙම් දානපති වූයෙම් ‘සීහ සෙනාපති දායකය, කාරකය, සංඝයාට උපස්ථාන කරන්නෙකැයි’ මාගේ යහපත් කීර්ති ඝොෂාව නැඟී ගියේ වෙයි. ස්වාමීනි, මම දායක වූයෙම් දානපති වූයෙම් මම ක්ෂත්‍රිය බ්‍රාහ්මණ ගෘහපති ශ්‍රමණ යන යම් යම් ඒ

පිරිසක් වෙත එළඹෙමිද නිර්භයව නොහැකිලි එළඹෙමි. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් මේ සාන්ද්‍රාෂ්ටික දානඵල සයක් දෙශනා කරණ ලද්දේද ඒවා පිළිබදව මෙහිලා මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ශ්‍රද්ධාවෙන් යමි. මමද එය දනිමි”

“සීහය, දායකවූ දානපතිවූ තැනැත්තේ කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදනේයයි ස්වාමීනි, යමක් මට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙශනා කළේද, මම එය නොදනිමි. මෙහි වනාහි ඇදහීමෙන් යමි.”

18 “සීහය, දායකවූ දානපති තෙමේ කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදනේය, එය එසේමය.”

5. අරක්ඛෙය්‍ය ධම්ම සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ නොරැකිය යුතු කරුණු සතරක් වෙති. කරුණු තුනකින් දොස් නොකිය හැකිවේ.

2. “තථාගතයන්ගේ ඒ නොරැකිය යුතු කරුණු සතර කවරේද? මහණෙනි, තථාගතතෙම පිරිසිදුව කයේ පැවතුම් ඇත්තෙකි. මගේ මෙය අනෙකෙක් දැන නොගනීවායි යමක් තථාගතයන් වහන්සේ රකින්නේ නම් එබඳු කාය දුශ්චරිතයක් තථාගතයන්ට නැත. මහණෙනි තථාගතතෙම පිරිසිදු වචනයේ පැවතුම් ඇත්තේය. මගේ මෙය අනෙකෙක් දැන නොගනීවායි යමක් තථාගතතෙමේ ආරක්ෂා කරන්නේ නම් එබඳු වචනයේ වරදක් තථාගතයන්ට නැත මහණෙනි, තථාගතතෙම පිරිසිදු හිතේ පැවතුම් ඇත්තේය. මගේ මෙය අනෙකෙක් දැන නොගනීවායි යමක් තථාගතතෙමේ ආරක්ෂා කරන්නේ නම් එබඳු වචනයේ වරදක් තථාගතයන් වහන්සේට නැත. මහණෙනි, තථාගතතෙම පිරිසිදු ආජීවය (දිවි පැවැත්ම) ඇත්තෙක මගේ මෙය අනෙකෙක් නොදනීවායි යමක් රකින්නේ නම් එබඳු වැරදි දිවි පැවැත්මක් තථාගතයන්ට නැත. මේ සතර තථාගතයන් වහන්සේගේ නොරැකිය යුතු කරුණු සතර වෙති.

3. “කවර තුනෙකින් දොස් නොකිය යුතුද? තථාගතයන් වහන්සේ මනාව දෙසූ ධර්ම ඇත්තේය. මහණෙනි, මෙහිලා ඒ

මට (ii) ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ බ්‍රහ්මයෙක් හෝ ලොකයෙහි අන්කිසිවෙක් හෝ කරුණු සහිතව මෙසේද ඔබ මනාව ධර්මය නොදෙසුවෙකැයි චෝදනා කරන්නේද, මහණෙනි, මෙබඳු කාරණයක් නොදක්නෙමි. මහණෙනි, මම මේ කාරණයද නොදක්නේ ක්ෂෙම ප්‍රාප්ත වූයේ අභය ප්‍රාප්ත වූයේ, විශාරදත්වයට පැමිණියේ වාසය කරමි."

4. "මහණෙනි, මා විසින් ශ්‍රාවකයින්ට නිර්වාණ ගාමිනී ප්‍රතිපදාව මනාකොට පණවන ලදී. එසේ පිළිපත්, මාගේ ශ්‍රාවකයෝ ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රවවූ චිත්ත විමුක්තියද (සිතේ නිදහස) ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලෙවිහිම තුමු ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට එයට පැමිණ වාසය කෙරෙත්. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි) (කෙසේද) යම්සේ පිළිපත් තථාගතශ්‍රාවකයෝ ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් පවි නැති චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලෙවිහිම තුමු උසස් නුවණින් දැන එයට පැමිණ වාසය කරන්නෝද මෙබඳු ප්‍රතිපදාවෝ නොපනවන ලද්දෝ යයි චෝදනා කරන්නාහුද, මහණෙනි, මෙබඳු කාරණයක් නොදක්නෙමි. මෙබඳු කාරණයක් නොදක්නාවූ මම ක්ෂෙම ප්‍රාප්ත වූයේ අභය ප්‍රාප්ත වූයේ විශාරදත්වයට පැමිණියේ වාසය කරමි.

5 "මහණෙනි, නොයෙක් සිය ගණන් මාගේ ශ්‍රාවකයෝ ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රවවූ චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලෙවිහිම තෙමේ මනාකොට දැන එයට පැමිණ වාසය කෙරෙත්ද, එහි වනාහි ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ දෙවියෙක් හෝ මාරයෙක් හෝ බ්‍රහ්මයෙක් හෝ ලොකයෙහි අන් කිසිවෙක් හෝ ඒ නොයෙක් සිය ගණන් ශ්‍රාවක පිරිස ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රවවූ චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද නොලැබූයේ යයි කරුණු සහිතව කියාද මහණෙනි, මෙබඳු කාරණයක් නොදක්නෙමි. මහණෙනි, මේ කාරණයෙහිද, මම කරුණක් නොදක්නේ ක්ෂෙම ප්‍රාප්ත වූයේ අභය ප්‍රාප්ත වූයේ විශාරදයට පැමිණියේ වාසය කරමි.

“මේ කරුණු තුනෙන් දොස් නොකිය හැකිය. මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ පිළිබඳ නොරැකිය හැකි මේ සතර කාරණයෝය. මේ කරුණු තුනින් දොස් නොකිය හැකිය.”

6. කිම්බිල විරට්ඨිතික සූත්‍රය:- 1 “මේ සූත්‍රය මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිම්බිලා නගරය සමීපයෙහිවූ වෙළුන්තාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනිහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් කිම්බිල ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළේය.

2. “ස්වාමීනි, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි සද්ධර්මය විරස්ථායී නොවේද? හේතු කවරේද?”

“කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි හික්ෂුහුද, හික්ෂුණිහුද, උපාසකවරුද, උපාසිකාවරුද ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි අකීකරුවුවෝ අගෞරව වූවෝ වාසයකරන්ද ධර්මයෙහි අකීකරුවුවෝ අගෞරව වූවෝ වාසයකරන්ද, සංඝයා කෙරෙහි අකීකරුවුවෝ අගෞරව වූවෝ වාසයකරන්ද ශික්ෂාවෙහි අකීකරුවුවෝ අගෞරව වූවෝ වාසය කරන්ද, සමාධියෙහි අකීකරුවුවෝ අගෞරව වූවෝ වාසය කරන්ද, අප්‍රමාදයෙහි අකීකරුවුවෝ අගෞරව වූවෝ වාසය කරන්ද, පිළිසඳරෙහි අකීකරුවුවෝ අගෞරව වූවෝ වාසය කරන්ද, කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි යම් හෙයකින් සද්ධර්මය විරස්ථායී නොවේද මේ එයට හේතුවයි මේ එයට ප්‍රත්‍යයයි”

3 “ස්වාමීනි, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි යම් හෙයකින් සද්ධර්මය විරස්ථායීවේද එයට හේතු කවරේද? එයට ප්‍රත්‍යය කවරේද?”

“කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිව් කල්හි මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුහුද හික්ෂුණිහුද උපාසකවරුද උපාසිකාවරුද ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව සහිතව කීකරුව වෙසෙද්ද, ධර්මයෙහි ගෞරව සහිතව කීකරුව වෙසෙද්ද,

සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව සහිතව කීකරුව වෙසෙද්ද, ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව සහිතව කීකරුව වෙසෙද්ද, සමාධිය කෙරෙහි ගෞරව සහිතව කීකරුව වෙසෙද්ද, අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව සහිතව කීකරුව වෙසෙද්ද, පිළිසඳරෙහි ගෞරව සහිතව කීකරුව වෙසෙද්ද, කිම්බිලය, තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිවීමෙන් පසු යම් හෙයකින් සද්ධර්මය විරස්ථායීවේද, මේ එයට හේතුවයි, මේ එයට ප්‍රත්‍යයයි.”

7. පටිසල්ලීන භික්ඛු සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු සතකින් යුක්තවූ භික්ෂුව කල්තොයවාම ආශ්‍රවයන් ක්ෂයවූයේ අනාශ්‍රවවූ චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලෙවිනිම තෙමේ යහපත් ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට වාසය කරන්නේය.

2. “කවර කරුණු සතකින්දයත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව ශ්‍රද්ධාවත්වේද, සිල්වත්වේද, බහුශ්‍රැතවේද, විවේකයෙන් යුක්තවූයේවේද, පටන්ගන්නාලද වියඹ ඇත්තේවේද, සිහි ඇත්තේවේද ප්‍රඥා ඇත්තේවේද, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුවයි.)

8. පචලායන සූත්‍රය:- 1. එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හගුරට සුංසුමාර නම් පර්වතය අසල මිගදාය නම්වූ හෙසකලා වනයෙහි වැඩ වාසයකරණ සේක. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් මහාමොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මගධරට කල්ලවෘලමුත්ත ග්‍රාමයෙහි නිදිබරව වැඩසිටියේ වෙයි.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මනුෂ්‍යත්වය ඉක්මවූ පිරිසිදුවූ දිව ඇසින් ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ මගධරට කල්ලවෘලමුත්ත ග්‍රාමයෙහි නිදිබරව සිටිනු දැක බලවත් පුරුෂයෙක් හකුළුවන ලද අතක් දිග හරින්නේ යම්සේද, දිගහරිනලද අතක් හකුළුවන්නේ යම් සේද, එපරිද්දෙන්ම හගුරට සුංසුමාර පර්වතය ආසන්නයෙහි මිගදාය නම්වූ හෙසකලා වනයෙහි අන්තර්ධානවූයේ මගධ රට කල්ලවෘලමුත්ත ග්‍රාමයෙහි ආයුෂ්මත්වූ මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් ඉදිරියෙහි පහළවිය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැනවූ අස්තෙහි වැඩසිටිසේක. වැඩසිට වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වදාළහ.

“එසේනම් මොග්ගල්ලානය, යම් සංඥාවක් ඇතිව වාසය කරන්නාවූ ඔබ මැලිගනියට බැස ගන්නෙහිද, ඒ සංඥාව මෙනෙහි නොකරව. ඒ සංඥාව බහුල වශයෙන් මෙනෙහි නොකරව. යම්සේ මෙසේ වාසය කරණ ඔබට මැලිගනිය පහවන්නේය යන මේ කරුණු පවතී. මෙසේ වාසය කරණ කල්හි ඔබට ඉදින් ඒ මැලිගනිය පහනොවන්නේ නම්, එබැවින් අසනලද දරනලද ධර්මයක් සිතින් නැවත කල්පනා කරව, නැවත සිහිකරව. සිතින් නැවත විමසව. සිත මෙහෙයවා බලව. යම් හෙයකින් මෙසේ වාසය කරන ඔබට ඒ මැලිගනිය පහව යන්නේය යන මේ කරුණු පවතී.

4. “මෙසේ වාසයකරණ ඔබට ඒ මැලිගනිය පහ නොවන්නේද මොග්ගල්ලානය, එබැවින් ඔබ දෙකන් සිදුරු සාරන්නෙහිය. අතින් ශරීරය පිරිමදින්නෙහිය (ii) යම් හෙයකින් මෙසේ වාසයකරන ඔබට ඒ මැලිගනිය පහවන්නේය යන මේ කරුණු පවතී.

5 “මෙසේ වාසයකරණ ඔබට ඒ මැලිගනිය පහ නොවන්නේද, එබැවින් ඔබ අස්නෙන් නැගිට ජලයෙන් ඇස් තෙමා දිශාවන් බලව, නැකැත් තරු හා තරු රූප බලව. (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. “මෙසේ වාසයකරණ ඔබට ඒ මැලිගනිය පහ නොවන්නේද එබැවින් ඔබ ආලෝක සංඥාව සිහිකරව, දහවලය යන සංඥාව සිතින් ගනුව ‘දවාල යම්සේද රාත්‍රියත් එසේය. රාත්‍රිය යම්සේද දවාලත් එසේයයි’ මෙසේ විවෘතවූ වට නොකළ සිතින් ප්‍රභාසහිත සිත වඩය. (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. “මෙසේ වාසයකරණ ඔබට ඒ මැලිගනිය පහ නොවන්නේ නම් එතැන්පටන් ඔබ ඉදිරිය, පසුව යන හැඟීම ඇත්තේ අභ්‍යන්තර ගත ඉන්ද්‍රියයන්ගෙන් විචේකවූ සිතින් ඒ සක්මනට බසුව. (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. “මෙසේ වාසයකරණ ඔබට ඒ නිදි මැලිගනිය ඉදින් දුරු නොවේද, ඉක්බිති මොග්ගල්ලානය, ඔබ පයින් පය එකට තබා සීහසෙය්‍යාව කරව. සිහි ඇත්තේ මනා දැනීම් ඇත්තේ උත්ථාන

(නැගිටීමේ) සංඥාව මෙනෙහි කොට මොග්ගල්ලානය, පිබ්බියාවූ ඔබ නිදා සුඛය, ස්පර්ශසුඛය, මැලිබවෙහි සුඛය යන මෙහි නොයෙදුණේ වාසය කරන්නෙමියි වහාම නැගිටිය යුතුය.

9. "මෙසේ වනාහි ඔබ හික්මිය යුතුය. එහෙයින් මොග්ගල්ලානය, මෙහිලා බලවත් ගිජුකම දැඩිකොට ගෙන කුලයන් වෙත නොඵළඹෙන්නෙමියි මෙසේ හික්මිය යුතුය. මොග්ගල්ලානය, ඔබ මෙසේද හික්මියයුතුයි. මොග්ගල්ලානය ඉදින් මහණතෙම බලවත් ගිජුකම දැඩිකොටගෙන කුලයන් වෙත පැමිණේද මොග්ගල්ලානය, කුලයන්හි කළයුතු වැඩ ඇත. යම්හෙයකින් මිනිස්සු පැමිණියාවූ හික්ෂුව සිහි නොකෙරෙහි. එකල්හි හික්ෂුවට 'දැන් මා කෙරෙහි මේ මිනිස්සු වෙනස්වූවාසේය. දැන් මේ මේ මිනිස්සු මා කෙරෙහි කලකිරුණාහු වැනියයි' මෙබඳු සිතක් වෙයි. මෙසේ ඒ හික්ෂුවට අලාභයෙන් මකුබවද, මකුගතිය ඇත්තහුට උද්ධච්චය (සිතේ නොසන්සුන්කම) ද උද්ධච්චවූවහුට අසංවරයද අසංවරවූවහුට සමාධියෙන් සිත දුර බවද වේ.

10. "මොග්ගල්ලානය, එහෙයින් මෙහිලා මෙසේ හික්මිය යුතුය. කලහයට හේතුවන කථාව නොකරන්නෙමි'යි කියායි මොග්ගල්ලානය, ඔබ මෙසේද හික්මිය යුතුය. මොග්ගල්ලානය, කලහයට හේතුවූ කථාව ඇති කල්හි බහුලව කථාකිරීම බලාපොරොත්තු නොවිය යුතුය. බහුල කථාව ඇතිකල්හි නොසන්සුන්කමද නොසන්සුන්කම ඇත්තහුට අසංවරයද, අසංවරය ඇත්තහුට සමාධියෙන් සිත දුරු වීමද වේ.

11. "මොග්ගල්ලානය, මම සියල්ලන් සමගම එක්වීම හොඳයයි නොකියමි. මොග්ගල්ලානය, මම සියල්ලන් සමගම එක්වීම නරකයයිද නොකියමි. මොග්ගල්ලානය, මම ගිහියන් හා පැවිද්දන් සමග එක්වීම වර්ණනා නොකරමි. යම් ඒ ස්වල්පවූ ශබ්දයන් ඇති ස්වල්පවූ ඝෝෂාවන් ඇති මිනිසුන්ගේ ශබ්ද නැති මිනිසුන්ගේ රහස්බවට සුදුසු විවේක වාසයට සුදුසු යම් ඒ සේනාසනයෝ වෙද්ද, ඒ සේනාසනයන් සමග එක්වීම වර්ණනා කරමි.

12. “මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලායන තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකළේය. “ස්වාමීනි, කොපමණකින් හික්ෂුතෙම කොටින් (අතිශයින්) නිවුනේ වෙයිද. කාමාදී බැමිවලින් අතිශයින් නිදහස ලැබුයේ වෙයිද. අතිශයින් බුහ්මචාරී වූයේ වෙයිද. අතිශයින් සිවුමගින් කටයුතු අවසාන වූයේ වෙයිද. දෙවිමිනිසුන්ට උතුම් වූයේ වෙයිද.

13. “මොග්ගල්ලානාය, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුවට සියලු ධර්මයෝ අභිනිවෙසයට (-ඇලීමට) නුසුදුසුයයි ශ්‍රැතයක් (-අසනලද්දක්) වෙයි. මොග්ගල්ලානාය, මෙහි හික්ෂුවට සියලු ධර්මයෝ අභිනිවෙසයට නුසුදුසුය කියා මේ ශ්‍රැතයක් වෙයිද හෙතෙම සියලු ධර්මයන් දැනගනියි. සියලු ධර්මයන් දැනගෙන සියලු ධර්මයන් පිරිසිඳ දනියි. සියලු ධර්මයන් පිරිසිඳ දැන සැපවූ හෝ දුක්වූ හෝ සැපදුක් දෙකින් තොරවූ හෝ යම්කිසි වේදනාවක් විඳියි. හෙතෙම ඒ වේදනාවන්හි අනිත්‍යය දකිමින් වාසය කරයි. නොඇලීම් වශයෙන් බලමින් වාසය කරයි නිරෝධය (වේදනා සිත් නැතිකිරීම) අනුව බලමින් වාසය කරයි. දුරුකිරීම අනුව බලමින් වාසය කරයි.

14. “එසේ අනිත්‍යය, විරාගය, නිරෝධය, පටිනිස්සග්ගය අනුව බලමින් වසන්නේ මේ ලෝකයෙහි කිසිවක් (දැඩිව අල්ලා ගැනීම් වශයෙන්) නොගනියි. එසේ නොගන්නේ ත්‍රස්ත නොවෙයි. ත්‍රස්ත නොවන්නේ තමා තුළම පිරිනිවේ.

15. “ඉපදීම අවසන්ය. බඹසර වැස නිමවනලදී. සිවුමගින් කටයුතු දේ කරනලදී. මේ ආත්මභාවයෙන් පසු අනිකක් නැතැයි දැනගනියි. මොග්ගල්ලානාය, මෙපමණකින් හික්ෂුව කොටින් තෘෂ්ණාව රැස්කිරීමෙන් මිදුනේ වෙයි. අතිශයින් තැන්පත්වූයේ කාමාදී බැඳුම්වලින් නිදහස ලැබුයේ අතිශයින් බුහ්මචාරීවූයේ අතිශයින් (සිවුමගින් කටයුතු දේ) අවසන්වූයේ දෙවි මිනිසුන්ට ග්‍රෙෂ්ඨ වූයේ වෙයි.”

9 මා පුඤ්ඤභායී සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, පින්වලට භය නොවව්. යම් ඒ පිනක් වේනම් එය සැපතට එක්තරා නමකි. මහණෙනි, බොහෝකල් කරණ ලද පින්වල හේතුවෙන් බොහෝ කල් කැමති වියයුතු සිත් අදනාවූ, මනවඩන්නාවූ විපාකය

වින්දෙමි. සත් වසක් මෙමත්‍රී සිත වැඩුවෙමි, සත් වසක් මෙමත්‍රී සිත වඩා සංවර්ත (නැසෙන) විවර්ත (වැඩෙන) කල්ප සතක් මේ ලොකයට නැවත නොආයෙමි. මහණෙනි, මම කල්පය විනාශවන කල්හි ආහස්සර බඹලොවට පැමිණෙමි. කල්පය හටගැණෙන කල්හි හිස්වූ බඹ විමනක උපදිමි. මහණෙනි, එහි වනාහි මඩින්නාවූ, නොමැඩවියහැකි සියල්ල දක්නාවූ, යටතෙහි පවත්වන්නාවූ මහාබ්‍රහ්මයෙක් වීමි. මහණෙනි, සතිස්චාරයක් දෙවියන්ට අධිපතිවූ ශක්‍රයාවීමි, සත් රුවනින් යුත් ජනපදයන්ගේ අර්ථාවරණයට පත් සිවූ මහා දිවයින් දිනන ලද ධාර්මිකවූ ධර්මයට රජවූ චක්‍රවර්ති රජවීමි. මහණෙනි, ඒ මට මේ සජ්ත රත්නයෝ වූහ.

2 "ඒ කවරහුද? චක්‍ර රත්නය, හස්ති රත්නය, අශ්ව රත්නය, මණි රත්නය, ස්ත්‍රී රත්නය, ගෘහපති (සිටු) රත්නය, පරිනායක (පුත්‍ර) රත්නයම සත්වෙති වේ.

3 "මහණෙනි, මට සුරවූ වීරවූ අඟපසඟ ඇති අන්‍ය සේනා මැඩියහැකි පුත්‍රයෝ දහසකට වඩා වූහ. ඒ සක්විති රජතෙම සාගරය කෙළවරකොට ඇති මේ පෘථිවිය දණ්ඩනයක් නොකොට ආයුධ ආදියක් නොගෙන ධර්මයෙන් දිනා වාසය කරයි.

4 1 "සැප සොයන්නවුනි, කුශලයන්ගේ, පුණ්‍යයන්ගේ විපාකය බලවී, මහණෙනි, සත් අවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි මෙමත්‍රී සිත වඩා මහා කල්ප සතක් මුළුල්ලෙහි මේ ලොකයට නැවත නොආයෙමි. ලොකය විනාශ වන කල්හි ආහස්සර බ්‍රහ්මලොකයට ගියෙමි"

2 "ඒ මම ලොකය වැඩෙන කල්හි හිස්වූ බ්‍රහ්ම ලොකයට ගියේ වෙමි. එකල්හි සත් චාරයක අනුන් වසඟයෙහි පවත්වන්නාවූ මහා බ්‍රහ්ම වූයෙමි. සතිස් චාරයක් දෙවියන්ට අධිපතිවූයේ දිව්‍ය රාජ්‍යය කරවූයෙමි. (නොයෙක් සියගණන් චාරයෙහි) දඹදිවට නායකවූ සක්විති රජවීමි."

3 "ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රියවූ මිනිසුන්ට අධිපතියෙක් වීමිද ඒ මම මේ පොළොව දඬුවමක් නැතිව ආයුධ ආදියක් නැතිව ජයගෙන සාහසික නොව දැහැමින් සෙමෙන්

අනුශාසනා කළෙමි. මේ පෘථිවි මණ්ඩලයෙහි දැහැමින් රාජ්‍යය කරවා මහත් ධන ඇති මහත් සම්පත් ඇති ධනයෙන් ආචාර්ය සියලු කාමයන්ගෙන් හා සත් රුවන්ද යුක්තවූ පූජ්‍ය කුලයෙහි උපන්නෙමි.”

4 “ලොකයෙහි බුදුවරයෝ සංග්‍රහ කරන්නාහු වෙත්ද, ඒ බුදුවරයන් විසින් මනාකොට මේ කරුණ දෙශනා කරණ ලද්දේය. යම් හෙයකින් පොළොවට අධිපතියයි කියනු ලැබේද මෙය උසස් බවට හේතුවකි.

5 “බොහෝ වස්තු උපකරණ ඇති තේජසින් යුත් රජ වෙමි. දඹදිවට අධිපතිවූයේ මහත් සෘද්ධි ඇති යශස් ඇති වෙමි. එහෙයින් භීතජාති ඇත්තේ නමුදු කවරෙක් මේ කරුණ අසා නොපහදින්නේද පහදින්නේමය.

6 “එහෙයින් ගුණයෙන් මහත් බව කැමති වන්නාවූ තමන්ගේ දියුණුව අනුන්ගේ දියුණුව කැමැත්තහු විසින් බුදුවරයන්ගේ අනුශාසනාව සිහිකරමින් සද්ධර්මය ගරු කට යුක්තේය.”

10 සුජාතාසර සුණ්භා සුත්‍රය:- 1 “එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේපිඬු මහසිටානන් විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන අනේපිඬු මහ සිටුහුගේ නිවේශනය යම්තැනෙකද එතැන්හි වැඩිසේක. වැඩ පැනවූ අස්තෙහි හිඳගත් සේක. එකල්හි වනාහි අනේපිඬු මහ සිටුහුගේ ගෘහයෙහි මහා හඬින් මහා ශබ්දයෙන් කථා කරන්නාහු වෙති. ඉක්බිති අනාථපිණ්ඩික ගෘහපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙකද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පස්ව සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතිහුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2 “ගෘහපතිය, කවර හෙයින් ඔබගේ නිවාසයෙහි මිනිස්සු මහ හඬ නගන්නෝද මහා ශබ්ද පවත්වන්නෝද? මසුන් අල්ලන කෙටුලන්යයි සිතමි.”

“ස්වාමීනි, මේ සුජාතා නම් ලේලිය ධනයෙහි උසස් උසස්වූ කුලයකින් ගෙන එන ලදී. ඇය නැන්දා හෝ මාමා ගණන් නොගනියි, හිමියා ගණන් නොගනියි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේටද සත්කාර නොකරයි. ගරුකාර නොකරයි, බුහුමන් නොකරයි, පූජා නොකරයි.”

3 “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සුජාතා (ලේලිය) ට “සුජාතාවනි මෙහි එවයි” ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. “එසේය ස්වාමීනියි” සුජාතා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිචචනදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනහි පැමිණියාය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත් පසෙක හුන්නීය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ සුජාතාවට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

4 “සුජාතාවෙනි, පුරුෂයාට භාය්‍යාවෝ සත්දෙනෙකි. ඒ සත්දෙන කවරහුද? වධකයකු සමානවූවා සෙරියක සමාන වූවා, ස්වාමියකු සමානවූවා, මව සමානවූවා. සොහොයුරියක සමානවූවා, යෙහෙළියක සමානවූවා, දාසියක සමානවූවා යනුය. මේ සත්දෙන සුජාතාවෙනි, පුරුෂයාට භාය්‍යාවෝ වෙති. ඒ භාය්‍යාවන්ගෙන් තී කවර තැනැත්තියක්ද?”

5 “ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කෙටි වශයෙන් දෙශනා කරණ ලද්දෙහි විස්තර වශයෙන් අර්ථය නොදනිමි. ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කෙටි වශයෙන් දෙශනා කරණ ලද්දෙහි අර්ථය යම්සේ විස්තර වශයෙන් දැනගන්නෙමි නම් එසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මට ධර්මයදෙශනා කරණු මැනවි.

“එසේ නම් සුජාතාවනි, අසව. මනාකොට මෙනෙහි කරව දෙශනා කරන්නෙමි”--“එසේය, ස්වාමීනියි” සුජාතා (ලේලි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිචචන දුන්නීය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

(1) “පුරුෂයාගේ යම් භාය්‍යාවක් තොමෝ දූෂිත සිත් ඇත්තීද, හිතානුකම්පා නැත්තීද, පරපුරුෂයන් (කෙරෙහි) ඇළුණිද, ස්වාමියා ඉක්මවා අතිකක්හු සිතන්නීද, ධනයෙන්

මිලයට ගන්නා ලද්දියක් වන්නීද, ස්වාමියාහට වධ පිණිස උත්සාහ කරන්නීද, මෙබඳුවූ ඒ භාය්‍යා තොමෝ වධක භාය්‍යාවයයි කියනු ලැබේ. ඕ තොමෝ වධකරන්නීද, භාය්‍යාද වේයයි කියනු ලැබේ.

(2) "ස්ත්‍රියගේ ස්වාමිපුරුෂතෙම ශිල්පයද වෙළඳාමද සීසෑමද කරන්නේ නම් ධනයක් ලබාද ඒ ධනයෙන් ස්වල්පයකුදු වෙන් කරගත්ට පුරුෂයාගේ යම් භාය්‍යාවක් තොමෝ කැමති වන්නීද මෙබඳුවූ ඒ භාය්‍යාව (සොර) වොර භාය්‍යාවයයි කියනු ලැබේ.

(3) "පුරුෂයාගේ යම් භාය්‍යාවක් තොමෝ කටයුතු කර්මාන්ත නොකරණු කැමැත්ති මැලි සිත් ඇත්තීද, බොහෝකොට අනුභව කරන්නීද කුෑරද, කෝපගති ඇත්තීද, නපුරු වචන කියන්නීද, උත්සාහවත් ස්වාමියාගේ ඒ උත්සාහය යටපත් කොට පවතීද, මෙබඳුවූ ඒ භාය්‍යාව ස්වාමි භාය්‍යාවයයි කියනු ලැබේ.

(4) "යම් ස්ත්‍රියක් තොමෝ සෑම කල්හි ස්වාමියාට හිතානුකම්පා ඇත්තීද, පුත්‍රයා රක්තා මවමෙන් ස්වාමියා රකීද, යලිදු මෙබඳුවූ යම් භාය්‍යාවක් වන්නීද, ඕතොමෝ මාතෘ භාය්‍යාවයයි කියනු ලැබේ

(5) 'බාල සොහොයුරී යම්සේ වැඩිමහලු සහෝදරයා කෙරෙහි ගෞරව සහිත වන්නීද, එමෙන් ස්වකීය ස්වාමියා කෙරෙහි ලජ්ජා සිත් ඇත්ති ස්වාමියාගේ වසඟයෙහි පවත්නීද, ඕතොමෝ හගිනිභාය්‍යාවයයි කියනුලැබේ"

(6) "මේ ලොකයෙහි යම් ස්ත්‍රියක් තොමෝ ස්වාමියා දැක බොහෝ කලකින් ආ යහලුවකුට යහළු තැනැත්තියක් සේ සතුටු වන්නීද, කුලසම්පන්නවූ ශීලයෙන් යුක්තවූ ස්වාමිහු දෙවිකොට පැවතුම් ඇත්තීද, පුරුෂයාගේ මෙබඳු භාය්‍යාවක් වන්නීද, ඕතොමෝ මිත්‍රභාය්‍යාව යයි කියනු ලැබේ."

(7) 'කොප නැත්ති හිමියා විසින් (දණ්ඩක් ගෙන ති නසන්නෙමියි) දණ්ඩ වධයෙන් තර්ජනය කරණ ලද්දී

නොකිපුනාවූම ද්වෙෂ නොවූ සිත් ඇත්තී හිමියාගේ වරද ඉවසාද පුරුෂයාගේ මෙබඳුවූ යම් භාය්‍යාවක් තොමෝ ස්වාමීන්‍රගේ වසඟයෙහි පවත්නීද, ඒ භාය්‍යා තොමෝ දාසී භාය්‍යායයි කියනු ලැබේ.

(8) "මේ කාලයෙහි යම් භාය්‍යාවක් තොමෝ වධක භාය්‍යාවයයි කියනු ලබන්නීද, වොරී භාය්‍යාවයයි කියනු ලබන්නීද, යම් භාය්‍යාවක් ස්වාමී භාය්‍යාවයයි කියනු ලබන්නීද, දුස්සීල ස්වභාව ඇති කුරුවූ ආදර නැත්තාවූ ඒ භාය්‍යාවෝ තිදෙන කය බිදීමෙන් මරණින් මතු නරකයට යෙත්.

(9) "මේ ලොකයෙහි යම් මාතෘභාය්‍යාවක් වන්නීද, යම් භගිනි භාය්‍යාවක් වන්නීද, යම් මිත්‍ර භාය්‍යාවක් වන්නීද, යම් ස්ත්‍රියක් තොමෝ දාසී භාය්‍යාවයයි කියනු ලබන්නීද ශීලයෙහි පිහිටි බැවින් බොහෝ කල් හික්මුණු ඒ භාය්‍යාවෝ සතරදෙන කය බිදීමෙන් මරණින් මතු සුගතියට යෙති.

5. "සුජාතාවෙනි, පුරුෂයාට මේ සජ්න භාය්‍යාවෝ වෙති ඒ සත්දෙනාගෙන් තී කවර තැනැත්තියද?"

"ස්වාමීනි, අද පටන් මම ස්වාමියාට දාසී සමාන භාය්‍යාව යයි දරණු ලැබේවා."

11. සපත්තකන්ත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ සතුරන් ඇතිකරන්නාවූ මේ ධර්ම සතක් ක්‍රොධ කරනසුළු ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ වෙත්.

2. "ඒ සත කවරේද? මහණෙනි, සතුරා සතුරාට මෙසේ කැමතිවෙයි. ඒකාන්තයෙන් මේතෙම දුර්වර්ණ වන්නේ නම් යෙහෙක කියායි එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි, සතුරා සතුරාගේ ශරීරයේ පැහැපත් බවට සතුටු නොමවෙයි. මහණෙනි මේ පුරුෂතෙම ක්‍රොධකරන සුල්ලෙක්වූයේ ක්‍රොධයෙන් මැඩුණ කෙනෙක්වූයේ ක්‍රොධයෙන් යුක්ත කෙනෙක්වූයේ මනාකොට නැවේ වේද, සුවද විලවුන් ගැල්වූයේවේද, කපනලද දැලි රැවුල් ඇත්තේවේද, සුදු (පිරිසිදු) වස්ත්‍ර ඇත්දේවේද, ඉක්බිති හෙතෙම ක්‍රොධයෙන් දුර්වර්ණවූයේම වෙයි.

“මහණෙනි, සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ සතුරන් ඇති කරන්නාවූ මේපළමුවන ධර්මය මෙයින් ක්‍රොධකරන ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ ඇතිවෙයි. මහණෙනි, නැවතද සතුරා සතුරාට මෙසේ කැමතිවෙයි. මේතෙම දුක්සේ සයනය කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක කියායි. එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි, සතුරා සතුරාගේ සුඛශෙය්‍යාවම කැමති නොවෙයි. මහණෙනි, මේ පුරුෂයා ක්‍රොධඇත්තේ ක්‍රොධයෙන් මැඩුණේ ක්‍රොධයෙන් යුක්තවූයේ හුදෙක් හෙතෙම දික් ලොම් ඇති ඇතිරිලි වලින් හෝ ගෙතු මල් ඇති ඇතිරිලි වලින් යුත් දෙපස රතුවන් කොට්ටා ඇති ඇතිරිලිවලින් හෝ රැළි එල්ලී ඇති ඇතිරිලි වලින් හෝ මුවාදී සතුන්ගේ රූප ගෙතු ඇතිරිලිවලින් හෝ වසනලද කවිච්චියක සයනය කෙරේද, ඉක්බිති හෙතෙම ක්‍රොධයෙන් මචනාලද්දේ දුක්සේ සයනය කරයි.

“මහණෙනි, මේ සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ සතුරන් ඇති කරන්නාවූ දෙවන ධර්මය ක්‍රොධ කරනසුලු ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට ඇතිවෙයි.

4. “නැවතද මහණෙනි, සතුරා සතුරාට මෙසේ කැමති වෙයි. මේ තෙමේ බොහෝ අභිච්චාද්ධියට නොපැමිණෙන්නේ නම් යෙහෙක කියායි, එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි, සතුරා සතුරාගේ බොහෝ අභිච්චාද්ධියට සතුටු නොවෙයි. මහණෙනි, මේ පුද්ගලතෙම ක්‍රොධ ඇත්තේ ක්‍රොධයෙන් මචනාලද්දේ අයහපත් දෙයක් ගෙන මා විසින් ගන්නාලද්දේ යහපත් දෙයක් යයි සිතයි. අයහපත් දෙයක් ගෙන මා විසින් ගන්නා ලද්දේ යහපත් දෙයකැයි සිතයි ක්‍රොධයෙන් මචනා ලද්දාවූ මේ ධර්මයෝ අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිවිරුද්ධව ගන්නාලද්දේ දිගුකලක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ සතුරන් ඇතිකරන්නාවූ සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ තුන්වන ධර්මය ක්‍රොධකරනසුලු ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ ඇතිවෙයි.

5. “මහණෙනි, නැවතද සතුරා සතුරාට මෙසේ කැමති වෙයි මේ තෙමේ භොග සම්පත් ඇති නොවන්නේ වේ නම් ඉතා යෙහෙක. යනුවෙනි, එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි,

සතුරා සතුරාට හොඟ ඇති කල්හි සතුටු නොවෙයි. මහණෙනි, ක්‍රොධ කරන සුලු, ක්‍රොධයෙන් මැඩුණාවූ, මේ පුද්ගලයාට උත්ථාන වීයඹියෙන් ලබන ලද බාහු බලයෙන් පුරුදු කරණ ලද, ඩහදිය වගුරුවන ලද ධාර්මිකවූ දැහැමින් ලද්දාවූ ඒ හොඟයෝ වෙද්ද ක්‍රොධයෙන් මැඩුණාහුගේ ඒ ධනයන්ද රජවරු තුමු රාජ කොණ්ටාගාරයට (-භාණ්ඩාගාරයට) යවත්, මහණෙනි, මේ සතුරන් ඇති කරන්නාවූ සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ මේ සතරවන ධර්මය ක්‍රොධ කරන සුලු ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ ඇති වෙයි.

6. "මහණෙනි, නැවතද වනාහි සතුරා සතුරාට මෙසේ සිතයි. මේ තෙමේ, කීර්ති ඇත්තෙක් නොවන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක කියයි. එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි, සතුරා සතුරාගේ කීර්තියට සතුටු නොවේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලතෙම ක්‍රොධ ඇත්තේ ක්‍රොධයෙන් මඩනා ලද්දේ ක්‍රොධයෙන් මඩනා ලද්දේ ක්‍රොධයෙන් යුක්තවූයේ වේද එබඳුවූ ඔහුගේ අප්‍රමාදයෙන් ලබන ලද යම් ඒ කීර්තියක් වේද ක්‍රොධයෙන් මඩනාලද්දේ එයින්දු නැසෙයි. මහණෙනි, මේ සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ සතුරන් ඇති කරන්නාවූ මේ පස්වන ධර්මය ක්‍රොධය කරන සුලු ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ පැමිණෙයි.

7. "මහණෙනි, නැවතද වනාහි සතුරාට මෙසේ කැමති වෙයි. මේ තෙමේ මිත්‍රයන් නැත්තෙක් වන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක කියාය. එයට හේතු කවරේද? සතුරා සතුරාට මිත්‍රයන් ඇතිවීම ගැන සතුටු නොවෙයි. මහණෙනි, මේ පුද්ගලතෙම ක්‍රොධඇත්තේ ක්‍රොධයෙන් මඩනා ලද්දේ ක්‍රොධයෙන් යුක්ත වූයේ වේද, එබඳුවූ ඔහුගේ යම් මිත්‍රාමාත්‍රයෝ වෙද්ද නෑ සහලේ නෑයෝ වෙද්ද ඔවුහුද ක්‍රොධයෙන් මඩනා ලද ඔහු දුරින් දුරු කෙරෙත්. මහණෙනි, සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ සතුරන් ඇති කරන්නාවූ මේ සයවන ධර්මය ක්‍රොධ කරන සුලු ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ ඇතිවෙයි.

8. "මහණෙනි, නැවතද වනාහි සතුරා සතුරාට මෙසේ සිතයි. මේ තෙමේ ශරීරයාගේ බිදීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන්

පහවූ අයහපත් ගති ඇති නපුරු සේ පතිතවන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේ නම්, ඉතා යෙහෙක කියායි. එයට හේතු කවරේද? සතුරා සතුරාගේ සුගති ගමනින් නොසතුටු වෙයි. මහණෙනි, මේ පුද්ගලතෙම ක්‍රොධ කරන සුලු වූයේ ක්‍රොධයෙන් මඛනා ලද්දේ වේද, හෙතෙම කයින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. සිතින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. හෙතෙම කයින් දුසිරිතෙහි හැසිර වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිර, සිතින් දුසිරිතෙහි හැසිර, ක්‍රොධයෙන් මඛනා ලද හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති නපුරු සේ පතිත වන්නාවූ නරකයෙහි උපදියි. මහණෙනි, මේ සතුරන් ප්‍රිය කරන්නාවූ සතුරන් ඇති කරන්නාවූ සත්වන ධර්මය ක්‍රොධ කරනසුලු ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයෙකුට හෝ ඇති වෙයි.

9. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

1. "ක්‍රොධ ඇති පුද්ගලතෙම දුර්වර්ණ ඇත්තේවේ යලිදු හෙතෙම දුකසේ සයනය කරයි. නැවත අර්ථය (වැඩීම) ගෙන අනර්ථය මා විසින් ගන්නා ලද්දේ යයි සිතයි.

2. "ක්‍රොධයෙන් මැඩුනාවූ පුරුෂතෙම කයින්ද වචනයන්ද ප්‍රාණඝාත කර්ම කොට නැවත ක්‍රොධ ඇත්තේ ධන භාතියට පැමිණෙයි.

3. "ක්‍රොධ මදයෙන් මත්වූයේ අයසට පැමිණෙයි. ක්‍රොධය ඇත්තාවූ ඔහු ඥාති මිත්‍රයන් හා මනා සිත් ඇති යහළුවන් දුරු කරත්.

4 "ක්‍රොධයතෙම අනර්ථය උපදවන්නේය. ක්‍රොධය සිත කෝප කරවන්නේය, ඇතුළ (තමා සිත්හි) හටගත් ඒ ක්‍රොධය භයට හේතුවන බැව් ජනතෙම (නුවණැස් නැති හෙයින්) නොදන්නේය.

5 "කිපුනු පුද්ගලතෙම යහපත නොදනියි. කිපුනු පුද්ගලතෙම ධර්මය නොදක්නේය, ක්‍රොධය යම් කාලයෙකින් මිනිසා මඩ්ද එකල්හි (මීහට) ගත අඳුරවේ.

6. “කිපුනු පුද්ගලතෙම අපහසුවූ දෙය පහසුවක් මෙන් සම්පාදනය කෙරේද හෙතෙම ක්‍රොධය පහවූ කල්හි ගින්නෙන් දන ලද්දක්හු මෙන් තැවේ.

7-8. “ක්‍රොධය යම් කලෙක උපදීද, එකල්හි දුම් නගින හෙයින් ධූමාග්නියයි කියනලද ගින්න මෙන් දුර්වර්ණ මුහුණ ඇතිබව ආකාරයෙන් දක්වන්නේය. යම් පරිද්දෙකින් මනුෂ්‍යයෝ කිපෙද්ද, ඔවුන්ට පාපයෙහි ලජ්ජාවක් නොවන්නේය. පාපයෙහි බියක් නොවන්නේය. වචනයෙන්ද ගරුත්වයක් නොවන්නේය. ක්‍රොධයෙන් වැඩුණ පුද්ගලයාට කිසි පිහිටක් නොවේ.

9. “සමඵවිදර්ශනා මාර්ගයන්ගෙන් වෙන්වූ තැවෙන්නාවූ කටයුතුවෙද්ද ඒ කර්මයන් කියන්නෙමි එය තත්වූ පරිද්දෙන් අසවි”

10. “කිපුනු තැනැත්තේ පියා නසයි කිපුනු තැනැත්තේ සිය මව නසයි. කිපුනු තැනැත්තේ රහතන් වහන්සේ නසයි. කිපුනු තැනැත්තේ පෘථග්ජනයා නසයි.”

11. “යම් මවක් විසින් පෝෂ්‍යය කරණ ලද්දාවූ පුරුෂතෙම මේ ලෝකය දකීද, ජීවිතය දුන්නාවූම ඒ මවද නසයි.

12. “කිපුනු පුද්ගලතෙම බොහෝ ජනයන් නසන්නේද නසනු ලබන්නාවූ ඒ සත්වයෝ වනාහි තමාට බඳු උපමා ඇත්තාහ. ආත්මය වනාහි අතිශයින් ප්‍රියවේ. කිපුනු පුද්ගල තෙම නොයෙක් අරමුනුවල මුළාවූයේ බොහෝ කාරණයන් හේතුකොට ගෙන ආත්මය නසයි.

13. “කිපුනු පුද්ගල තෙම කඩුවෙන් ආත්මය නසයි. මුලාවූවාහු විෂ අනුභව කෙරෙහි. ගෙල වැළලා මැරෙත් පර්වතයෙන් හා කඳුරැලියෙහිද (පැන මැරෙත්.”

14. “නැසුනාවූ වැඩිමි ඇති තමන් මරණයට පමුණුවන්නාවූද කර්මයන් කරන්නාහු හටගත් ක්‍රොධ ඇත්තේ පිරිහෙන්නේයයි නොදනිත්.”

15. “මෙසේ මෙය ක්‍රොධ ස්වරූපයෙන් මරුහුගේ පාශය වූයේ සිත් නමැති ගුහාවෙහි හෘදය රූපය නිසා පවත්නේය. ඒ ක්‍රොධය විදර්ශනා ප්‍රඥාවෙන්ද වියඝියෙන්ද (මාර්ග සමයක්-) දෘෂ්ටියෙන්ද (යන මේ) දමනයෙන් මනාකොට සිඳින්නේය.”

16. “පණ්ඩිතතෙම එකම අකුශලයවූ මේ ක්‍රොධය සිඳින්නේය. එපරිද්දෙන්ම අපට නොසතුටු මුහුණ ඇති බව නොවේවායි (සමථ විදර්ශනා) ධර්මයෙහි හික්මෙන්නේය.”

17. “පහකරණ ලද ක්‍රොධය ඇති ආයාශ රහිතවූ (දැඩි ලොභය නැත්තාවූ) පහකරණ ලද මෝහය ඇති. දැමනාහු ක්‍රොධය නසා ආශ්‍රව රහිතවූවාහු පිරිනිවන් පාත්.”

7. මහාවර්ගය

12. හිරොක්තප්පවිපන්න සූත්‍රය:- 1. මහණෙනි, පාපයට ලජ්ජාව හා භය නැති කල්හි පිරිහීගිය හිරිඔතප් ඇත්තහුට ඉන්ද්‍රිය සංවරයට කරුණු නැත්තේවේ. ඉන්ද්‍රිය සංවරය නැති කල්හි පිරිහීගිය ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇත්තහුට ශීලයට කරුණු නැත්තේවේ. ශීලය නැති කල්හි විපතටපත් ශීලය ඇත්තහුට සමයක්සමාධියට කරුණු නැත්තේ වේ. සමයක් සමාධිය නැති කල්හි පිරිහීගිය සමයක් සමාධි ඇත්තහුට තත්වූ පරිදි ඥාන දර්ශනය නැත්තේවේ. තත්වූ පරිදි ඥාන දර්ශනය නැතිකල්හි විපතට පත් යථාභූත ඥාන දර්ශනය (ඒ වූපරිදි දැකීමේ නුවණ) ඇත්තහුට සංස්කාරයන්ගේ කළකිරීමෙන් ඇතිවන ක්ලේශයන් ගෙන් වෙන්වීම නැත්තේවේ. සංස්කාරයන්ගේ කළකිරීමෙන් ඇතිවන ක්ලේශයන්ගෙන් වෙන්වීම නැතිකල්හි පිරිහී ගිය සංස්කාරයන්ගේ කළකිරීමෙන් ඇතිවන ක්ලේශයන්ගෙන් වෙන්වීම ඇත්තහුට විමුක්ති ඥාන දර්ශනයට (මිදීම නුවණින් දැකීමට) කරුණු නැත්තේවේ.

2. “මහණෙනි, පිරිහීගිය අතුපතර ඇති ගසක්වේද, එහි පතුරුද සම්පූර්ණබවට නොපැමිණේ, පොත්තද එළයද අරටුවද

සම්පූර්ණබවට නොපැමිණේ. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම පාපයට ලජ්ජාව හා බිය නැතිකල්හි පිරිහීගිය පාපයට ලජ්ජාව හා බිය ඇත්තනුට විමුක්ති ඥාන දර්ශනයට කරුණු නැත්තේවේ.

3. "මහණෙනි, පාපයට ලජ්ජාව හා බිය ඇති කල්හි පාපයට ලජ්ජාව හා බිය ඇත්තනුට ඉන්ද්‍රිය සංවරයට කරුණු ඇත්තේවේ.

(ii) "ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇති කල්හි ඉන්ද්‍රිය සංවරය ඇත්තනුට ශීලයට කරුණු ඇත්තේවේ. ශීලය ඇති කල්හි ශීලය ඇත්තනුට සමයක් සමාධියට (නිවරද සිත එකඟයට) කරුණු ඇත්තේවේ. සමයක් සමාධිය ඇතිකල්හි සමයක් සමාධිය ඇත්තනුට තත්වු පරිදි ඥාන දර්ශනයට කරුණු ඇත්තේවේ. තත්වුපරිදි ඥාන දර්ශනය ඇතිකල්හි තත්වුපරිදි ඥානදර්ශනය ඇත්තනුට සංස්කාරයන්ගේ කලකිරීමෙන් ඇතිවන ක්ලේශයන්ගෙන් වෙන්වීම ඇත්තේවේ. සංස්කාරයන්ගේ කලකිරීමෙන් ඇතිවන ක්ලේශයන්ගේ වෙන්වීම ඇතිකල්හි සංස්කාරයන්ගේ කලකිරීමෙන් ඇතිවන ක්ලේශයන්ගේ වෙන්වීම ඇත්තනුට විමුක්ති ඥාන දර්ශනයට කරුණු ඇත්තේවේ.

4. "මහණෙනි, සම්පූර්ණවූ අතුපතර ඇති ගසක් වේද එහි පතුරුද සම්පූර්ණබවට පැමිණේ. පොත්තද, එළයද අරටුවද සම්පූර්ණ බවට පැමිණේ. මහණෙනි, පවට ලජ්ජා හා බිය ඇතිකල්හි පවට ලජ්ජාව හා බිය ඇත්තනුට ඉන්ද්‍රිය සංවරයට කරුණු ඇත්තේවේ. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

13. සත්තසුරියුග්ගමන සූත්‍රය:- 1. "එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලා නගරය සමීපයෙහිවූ අම්බපාලි වනයෙහි වැඩවසනසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මහණෙනියි" හික්ෂුන් ඇමතුසේක. "ස්වාමීනියි" ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිචචන දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. (i) "මහණෙනි, සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයහ. මහණෙනි, සංස්කාරයෝ අස්ථිරයහ. මහණෙනි, සංස්කාරයෝ සැනසීම් රහිතයහ. මහණෙනි, යම්බඳුවූ මේ සංස්කාරයන් කෙරෙහි කලකිරීමට සුදුසුය. නොඇලීමට සුදුසුය. විශෙෂයෙන් මිදීමට

සුදුසුය. (ii) මහණෙනි, මේරු පර්වත රාජයා දිගින් යොදුන් අසුසාරදහසෙකි. පළලින් යොදුන් සාරදහසෙකි. යොදුන් අසුසාර දහසක් මුහුදෙහි ගිලී සිටියේය. යොදුන් අසුසාර දහසක් මුහුදින් උඩට නැගී සිටියේය.

3. "මහණෙනි, මෙබඳු කාලයක්වන්නේමය (කෙබඳුද?) බොහෝ අවුරුදු ගණනකින් බොහෝ අවුරුදු සිය ගණනකින් බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණනකින් බොහෝ අවුරුදු ලක්ෂ ගණනකින් වර්ෂාව නොවසීය. මහණෙනි, වර්ෂාව නොවස්නා කල්හි යම් ඒ ඇටවර්ග ගස්වැල් ඖෂධජාති හා වනප්‍රදේශයෝ ඇද්ද ඒ සියල්ල වියලී යත්. නොපැළවෙත්. එසේම (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

4. "මහණෙනි, කවර කලෙක හෝ දීර්ඝ කාලයක් ඇවෑමෙන් දෙවෙනි සුයෑයා පහළවේද, එබඳු කාලයක් වේමය, මහණෙනි, දෙවෙනි සුයෑයා පහළවීමෙන් යම් ඒ කුඩා ඇල, දොළ, වළවල් ඇද්ද ඒවා සිඳෙන්, වියලියත්, නොවෙත් මහණෙනි, එසේම (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

5. "මහණෙනි, කවර කාලයෙක හෝ දීර්ඝ කාලයක් ඇවෑමෙන් තුන්වෙනි සුයෑයා පහළවේද, එබඳු කාලයක් වේමය. මහණෙනි, තුන්වෙනි සුයෑයා පහළවීමෙන් යම්කිසි ඒ මහා ගංගා වෙද්ද, ඒ කවරහුද ගංගා, යමුනා, අවිරවති, සරහු, මහී (යන මේ ගංගාවෝ) වියලී යත්. සිඳෙන්, නොවෙත්. මහණෙනි, එමෙන්ම (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

6. "මහණෙනි, කවර කාලයෙක හෝ දීර්ඝ කාලයක් ඇවෑමෙන් සතරවෙනි සුයෑයා පහළවේද, එබඳු කාලයක් වේමය, මහණෙනි, සතරවෙනි සුයෑයාගේ පහළවීමෙන් යම් තැන්වලින් මේ මහා ගංගා ඇතිවන්නාහු නම් යම් මහවිල් වෙද්ද එනම්, අනවතප්ත සිංහප්‍රපාත, රථකාර, කර්ණමුණ්ඩ, ඡද්දන්ත, මන්දාකිනී යන විල්හු වියලෙන්, සිඳෙන්, නොවෙත් මහණෙනි, එසේම (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

7. "මහණෙනි, කවර කාලයෙක දීර්ඝ කාලයක් ඇවෑමෙන් පස්වෙනි සුයෑයා පහළවේද, එබඳු කාලයක් වේමය. මහණෙනි,

පස්වෙනි සුය්‍යයාගේ පහළවීමෙන් යොදුන් සියයකින් මහා සමුද්‍රයෙහි ජලය පහළට බසිත්. යොදුන් දෙසියකින් හෝ මහාසමුද්‍රයෙහි ජලය පහළටබසිත්. යොදුන් තුන්සියයකින් හෝ සාරසියයකින් හෝ පන්සියයකින් හෝ හයසියයකින් හෝ සත්සියයකින් හෝ මහා සමුද්‍රයෙහි ජලය පහළට බසිත්, සත්තලක් හෝ මහා සමුද්‍රයෙහි ජලය ඉතිරිවෙයි සය තලක් හෝ පස් තලක් හෝ සිවු තලක් හෝ තුන්තලක් හෝ දෙතලක් හෝ එක තලක් පමණ හෝ මහා සමුද්‍රයෙහි ජලය ඉතිරිවෙයි. මහා සමුද්‍රයෙහි සප්ත පුරුෂ ප්‍රමාණ ජලය ඉතිරිවෙයි. පුරුෂ ප්‍රමාණ සයක් පමණ, පසක් පමණ, සතරක් පමණ, තුනක් පමණ, දෙකක් පමණ, එකක් පමණ අර්ධ පුරුෂ ප්‍රමාණයක් හෝ කටිය පමණ දණ පමණ ගොප් ඇටය පමණ ජල යටට බැසගනියි. මහණෙනි, සරත් කාලයෙහි යම්සේ ලොකු වැහි බිත්දු ඇති වර්ෂාව වසින කල්හි ඒ ඒ තැන්වල ගොකුරයන්හි ජලය සිටියේවේද, මහණෙනි, පස්වෙනි සුය්‍යයාගේ පහළවීමෙන් ඇඟිලි පුරුකක් තෙමෙන පමණකුදු සමුද්‍රයෙහි ජලය නොවෙයි. මහණෙනි, මෙසේම (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

8. "යම් ඒ දීර්ඝ කාලයක ඇවෑමෙන් සවෙනි සුය්‍යයා පහළවේද, මහණෙනි, එබඳු කාලයක් වේමය. මහණෙනි, සවෙනි සුය්‍යයාගේ පහළවීමෙන් මේ මහා පෘථුවියද මේරු පර්වතරාජයාද දුම් නගත්. විශේෂයෙන් දුම්නගත්. මනාකොට දුම්නගත්. මහණෙනි, යම්සේ කුඹල්කරුවාගේ (වලංආසුරු පෝරණුව) මැටි ආලේපකලේ පළමු පළමුව දුම් කවාද විශේෂයෙන් දුම් කවාද, මහණෙනි, එමෙන්ම සවෙනි සුය්‍යයාගේ පහළවීමෙන් මේ මහාපෘථුවියද මේරු පර්වතරාජයාද දුම්නගත්. විශේෂයෙන් දුම් නගත්. මහණෙනි, එමෙන්ම (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

9. "මහණෙනි, කිසියම් දීර්ඝකාලයක ඇවෑමෙන් සත්වෙනි සුය්‍යයා පහළවේද, මහණෙනි, එබඳු දීර්ඝ කාලයක් වේමය. සත්වෙනි සුය්‍යයා පහළවීමෙන් මේ මහා පෘථුවියද මේරු පර්වතයද ඇවිලෙයි, දැල්වෙයි. එකම ගිනිජාලාවක් වෙයි. මේ මහා පෘථුවියේද මේරු පර්වත රාජයාගේද දැල්වෙන්නාවූ,

ගිනිගන්නාවු ඒ ගින්න වාතයෙන් විසුරුවන ලද්දේ බ්‍රහ්මලෝකය දක්වාද යයි. මහණෙනි, මේරුපර්වතයේද මේ මහා පෘථුවියේද දනුලබන ඩැහැගෙන තිබෙන්නාවු විනාශවන්නාවු මහත්වූ ගිනිකදින් මඩනාලද යොදුන් සියයක් පමණවූ ගල්කුළු බිඳී විනාශවෙත්. දෙසියයක් යොදුන් පමණ ගල්කුළු බිඳී විනාශවෙත්. සාරසියයක් යොදුන් පමණ පන්සියයක් යොදුන් පමණ ගල්කුළු බිඳී විනාශ වෙත්. දනුලබන ගින්නෙන් ඩැහැගෙන තිබෙන මේරු පර්වතයෙහිද මේ මහා පෘථිවියෙහිද අළු නොපෙනෙයි. දැලි නොපෙනෙයි. මහණෙනි, ගිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ දනකල්හි ගින්නෙන් ඩැහැගත් කල්හි යම්සේ අළු නොපෙනේද දැලි නොපෙනේද මහණෙනි, දනුලබන ගින්නෙන් ඩැහැගෙන තිබෙන මේ මහා පෘථිවියේද මේරු පර්වතයේද අළු නොපෙනෙයි, දැලි නොපෙනෙයි. මහණෙනි, මෙසේම (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, මේ මහා පෘථිවියද මේරු පර්වතයද ගින්නෙන් ඩැහැ නොගන්නේයයි විනාශ නොවන්නේයයි දැක්කවුන් හැර කවරෙක් සිතාද, කවරෙක් අදහාද.

10 “මහණෙනි, පෙර වනාහි කාමයන්හි දුරුකළ ආශා ඇති තීර්ථක නායකවූ සුනෙත්‍ර නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. මහණෙනි, සුනෙත්‍ර නම් ශාස්තෘවරයාට වනාහි නොයෙක් සියගණන් ශ්‍රාවකයෝ වූහ. සුනෙත්‍ර ශාස්තෘවරයා බඹලොව ගමන පිණිස සිය ශ්‍රාවකයන්ට ධර්මය දේශනාකරයි. මහණෙනි, බඹලොව ගමන පිණිස ධර්මය දේශනා කරන්නාවූ සුනෙත්‍ර ශාස්තෘවරයාගේ සියලු ශාසනය (ඔවුහු) සර්වප්‍රකාරයෙන් දත්හ. ඔවුහු කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ බඹලොව උපන්නහ.

11 “යම් කෙනෙක් සර්ව ප්‍රකාරයෙන් ශාසනය නොදන්නෝද, ඔවුහු කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු ඇතැම් කෙනෙක් පරනිර්මිත වසවර්ති දෙවියන් සමග උපන්නහ. ඇතැම් කෙනෙක් නිර්මානරතී දෙවියන් සමග උපන්නහ. තවත් කෙනෙක් තුසිත දෙවියන් සමග උපන්නහ. ඇතැම්හු යාම දෙවියන් සමග උපන්නහ. ඇතැම් කෙනෙක් තච්චිසා දෙවියන් සමග උපන්නහ. තවත් කෙනෙක් වාතූර් මහාරාජික දෙවියන් සමග උපන්නහ.

ඇතැම්හු ක්ෂත්‍රිය මහාසාර කුලයන් හා එක්ව උපන්න. තවත් අයෙක් බ්‍රාහ්මණ මහාසාර කුලයන් හා එක්ව උපන්න. ඇතැම් කෙනෙක් ගෘහපති මහාසාර කුලයන් හා එක්ව උපන්න.

12. "මහණෙනි, ඉක්බිති සුනෙත්‍ර ශාස්තෘවරයාට මේ අදහසවිය. 'ශ්‍රාවකයන් හා පරලොව සමසම ගතීහු වන්නාහුද මෙය වනාහි නුසුදුසුය. ඒ මම මත්තෙහි මෙමත්‍රිය වඩන්නේනම් ඉතා යෙහෙක' කියායි. මහණෙනි ඉක්බිති සුනෙත්‍ර ශාස්තෘතෙම සත්වසක් මෙමත්‍රී සිත වැඩුවේය. සත් වසක් මෙන් සිත වඩා ලෝකය නැති වෙමින් හා ඇති වෙමින් පවත්නා කල්ප සතක් මේ ලෝකයට නැවත නොආයේය. මහණෙනි, ලෝකය විනාශවන කල්හි ආහස්සර බඹලොවට පිවිසියේය. ලෝකය ඇතිවන කල්හි සුන්‍රාච්ඡි බඹවිමනක උපදියි. මහණෙනි, එහි බ්‍රහ්මයාවෙයි. මඩින්නන් විසින් නොමැඩිය හැකි ඒකාන්තයෙන් යටතට ගත් අධිපතිවූ මහා බ්‍රහ්මයාවෙයි. මහණෙනි, සතිස්වාරයක් වනාහි දෙවියන්ට අධිපතිවූ ශක්‍රයා විය.

13 "නොයෙක් සියගණන් වාරවල සත්රුවනින් යුතු ජනපදයන්ගෙන් සැදුනු සිවු දිවයිනක් දිනනසුළු ධාර්මිකවූ දැහැමි රජවූ සක්විති රජවිය. ඔහුට සුරවූ වීරවූ අන්‍රාසේනා පරදවන මනා අඟපසඟ ඇති පුත්‍රයෝ දහසකට වඩා වූහ. ඒ වක්‍රවර්ති රජතෙම සාගරය කෙළවර කොට ඇති මේ පෘථිවිය, දඬුවමින් තොරව ආයුධ ආදියෙන් (කරණ යුදවලින්) තොරව ධර්මයෙන් දිනා වාසය කළේය. මහණෙනි, ඒ සුනෙත්‍ර ශාස්තෘතෙම වනාහි මෙසේ දීර්ඝායුෂ්කවූයේ විරස්ථායීවූයේ නොමිදුනේ විය. (එහෙත්) ඉපදීමෙන්ද ජරා, මරණ, ශොක, පරිදෙව (වැළැපීම) දුඃඛ, දොමනස්ස, උපායාස (-සිත් තැවුල්) දුක්වලින් නොමිදුනේ දුකින් යුක්තවූයේයයි කියමි.

14. "මහණෙනි, එයට හේතු කවරේද? සතර ධර්මයන්ගේ අවබෝධ නොකිරීමෙනි, ප්‍රතිවෙධ නොකිරීමෙනි. කවර සතර ධර්මයන්ගේද යත්? ආයතී ශීලය අවබෝධ නොකිරීමෙන් ප්‍රතිවෙධ නොකිරීමෙන් ආයතී සමාධිය අවබෝධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවෙධ නොකිරීමෙන් ආයතී ප්‍රඥාව අවබෝධ නොකිරීමෙන්

ප්‍රතිවේද නොකිරීමෙන් ආයතීවිමුක්තිය අවබෝධ නොකිරීමෙන් ප්‍රතිවේද නොකිරීමෙන්ද යනුයි.

15. "මහණෙනි, යුෂ්මතුන් විසින් ආයතීශීලය අවබෝධ කරණලදී. ප්‍රතිවේද කරණලදී. ආයතී සමාධිය අවබෝධ කරණලදී. ප්‍රතිවේද කරණලදී. ආයතී ප්‍රඥාව අවබෝධ කරණලදී. ප්‍රතිවේද කරණලදී. ආයතීවූ විමුක්තිය අවබෝධ කරණලදී. භවතෘෂ්ණාව උපුටාදමන ලදී. භවයෙන් භවයට ගෙනයන තෘෂ්ණාව ක්ෂයවිය. දැන් නැවත ඉපදීමක් නැත" භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය දෙශනා කළසේක. දෙශනාකොට සුගතවූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඉන්පසු මෙය දේශනා කළ සේක.

16 (i) "ශීලයද සමාධියද ප්‍රඥාවද ලෝකොත්තර මිදීමයයි කියනලද අර්භත් ඵලයද යන මේ ධර්මයෝ යශස් ඇත්තාවූ ගෞතමයන් විසින් අවබෝධ කරණ ලද්දාහුය.

2. "මෙසේ බුද්ධතෙම විශිෂ්ට ඥානයෙන් මනාකොට දැන හික්ෂුන්ට ධර්මය දෙශනාකළ සේක. සසර දුක් කෙළවර කළාවූ පසැස් ඇත්තාවූ ශාස්තෘතෙම ක්ලෙශ පරිනිර්වාණයෙන් නිවුනසේක."

14 පච්චන්ත නගරොපම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, යම් භෙයකින් වනාහි රජහුගේ පිටිසර බද නගරය සප්ත නගර ආරක්ෂා වලින් මනාකොට පිළියෙල කරණ ලද්දේවේද, චතුර්විධ ආහාරයන්ගේ පහසුවෙන් ලැබීමද මද උත්සාහයෙන් ලැබීමද නිදුකින් ලැබීමද සිදුවේද, මහණෙනි, රජහුගේ ප්‍රත්‍යන්ත නගරයට බාහිරවූ පස මිතුරු වූ සතුරන් විසින් කිසිවක් නොකට හැකියයි මෙය කියනු ලැබේ.

2 "කවර සතකින්ද යත්, මහණෙනි මෙහි රජහුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි මනාකොට සිටුවන ලද ස්ථිරවූ නොසෙල්වෙන ඉන්ද්‍ර බීලයක් (නුවර ඉම සව් වෙන කනුවක්) ඇත්තේ වෙයි. මේ පළමුවන නගරාරක්ෂාවෙන් (ii) රජහුගේ පිටිසර බද නගරය අන්‍යයන්ගේ වැළකීවීමෙන්ද අභ්‍යන්තර ආරක්ෂාවෙන්ද මනාකොට ආරක්ෂාව කරණ ලද්දේ වෙයි.

3. "මහණෙනි, නැවතද රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි ගැඹුරුවූද පළල්වූද දිය අගල් කරන ලද්දේ වෙයි. මේ දෙවන නගරාරක්ෂාවෙන් (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4. "නැවතද මහණෙනි, රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි උස්වූද පළල් වූද වටේ යෑමට පාරවල් වෙයි. මේ තුන්වන නගරාරක්ෂාවෙන් (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. "නැවතද මහණෙනි, රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි ලහපත්ද, ජේවනිකද බොහෝ ආවුධද රැස් කරණ ලද්දේ වෙයි මේ සතරවන නගර ආරක්ෂාවෙන් (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. "නැවතද මහණෙනි, රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි බොහෝ බල පිරිස වාසය කරයි. එනම්, ඇතුන් නැගි පිරිස, අසුන් නැගි පිරිස, රිය නැගි, දුනුගත්, වස්ත්‍ර සොළවන, ආහාර දෙන පිරිසද උසස්වූ රාජ පුත්‍රයෝද පණින්නාවූ මහා ඇත්තුද ශූරවූ පැලුම්කරුවෝද වර්ම යොධිහුද දාසක පුත්‍රයෝද යන මේ පස්වැනිවූ නගරාරක්ෂාවෙන් (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. "නැවතද මහණෙනි, රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි පණ්ඩිතවූ ව්‍යක්තවූ නුවණැති නොහඳුනන්නවුන් වළක්වන හඳුනන්නවුන් ඇතුල් කරණ දොරටු පාලයෙක් වෙයි. මේ සවන නගරා රක්ෂාවෙන් (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. "නැවතද මහණෙනි, රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි උස්වූද පළල්වූද සුවඳකැවූ පිරියම් කරණ ලද්දාවූද ප්‍රාකාරයක් වෙයි. මේ සත්වන නගරාරක්ෂාවෙන් (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ සප්ත නගරාරක්ෂාවලින් මනාකොට ආරක්ෂා කරණ ලද්දේවේ.

9. "කවර සතර ආහාරයකගේ පහසුවෙන් ලැබීම, මද උත්සාහයෙන් ලැබීම නිදුකින් ලැබීම වේද, මහණෙනි, මෙහි රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි අභ්‍යන්තරිකයන්ගේ ඇල්ම පිණිස, පීඩා නොවීම පිණිස, පාසුවිහරණය පිණිස පිටතින් පැමිණෙන්නන් දුරු කිරීම පිණිස බොහෝ තෘණ දර ජලය රැස් කරණ ලද්දේ වෙයි.

10. (i) "මහණෙනි, නැවතද රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි ආභ්‍යන්තරිකයන්ගේ ඇල්ම පිණිස පීඩා නොවීම පිණිස පිටතින් පැමිණෙන්නන් දුරු කිරීම පිණිස (ii) ඇල් වී, යව රැස් කරණ ලද්දේවේ.

11. (මෙහි 10 (i) යෙදිය යුතුයි.) තල මෑ මුං හා පස්වරුවේ ආහාර රැස්කරණ ලද්දේවේ (මෙහි 10 (i) යෙදිය යුතුයි.) බොහෝ බෙහෙත් රැස් කරණ ලද්දේ වෙයි. එනම්, ගිතෙල් වෙඬරු තෙල් මීපැනි ලුණු යනාදියයි. මේ සතර ආහාරයන්ගේ පහසුවෙන් ලැබීමද මද උත්සාහයෙන් ලැබීමද නිදුකින් ලැබීමද වෙයි. මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි රජුගේ පිටිසර බද නගරය මේ සජ්ත නගරාත්මාවලින් මනාකොට ආරක්ෂා කරණ ලද්දේ වෙයිද, මේ සතර ආහාරයන්ගේ පහසුවෙන් ලැබීම, මද උත්සාහයෙන් ලැබීම නිදුකින් ලැබීම සිදුවෙයි. මහණෙනි, රජුගේ පිටිසර බද නගරයට බාහිරවූ සතුරන් විසින් පස මිතුරන් විසින් කළ යුත්තක් නැතැයි මෙය කියයි.

12. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් හෙයකින් ආයඝී ශ්‍රාවකතෙම සජ්ත ධර්මයකින් යුක්තවූයේ වේද (හෙතෙම) උසස් වෛතසිකවූ මේ ආත්ම භාවයෙහිම සුඛ විහරණ ඇති සතර ධ්‍යානයන් පහසුවෙන් ලබන්නේ වෙයි. මද උත්සාහයෙන් ලබන්නේ වෙයි. නිදුකින් ලබන්නේ වෙයි. මහණෙනි, මේ තෙම ආයඝී ශ්‍රාවකයයි කියනු ලැබේ පාපීවූ මාරයා විසින් කළ යුත්තක් නැත. කවර ධර්ම සතකින් යුක්තවූයේද යත්?

13 "මහණෙනි, යම්සේ රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි අභ්‍යන්තර ආරක්ෂාව පිණිසද පිටතින් පැමිණෙන අයගේ වැලැක්වීම පිණිසද ගැඹුරුකොට යට කරණ ලද ස්ථිරවූ නොසෙල්වෙන ඉන්ද්‍රිබ්ලයක් වේද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ආයඝී ශ්‍රාවකතෙම තථාගතයන් වහන්සේගේ සර්වඥතාඥානය ගැන (ii) ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්හත්ය, සමයක් සම්බුද්ධය, අජට්චද්‍යා පසළොස්වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තය, සුගතය ලොකවිදුය, පුරුෂයන් හික්මවන උතුම්වූ රියැදුරෙක, දෙවිමිනිසුන්ගේ ශාස්තෘය, චතුරායඝී සත්‍යය අවබෝධ කළ

සේකැයි (iii) ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේ වේද අදහාද එබඳු ශ්‍රද්ධාව ඇති ආයඪී ශ්‍රාවකතෙම අකුශලය දුරුකරයි. කුශලය වඩයි. වැරදි දේ දුරුකරයි. නිවැරදිදේ වඩයි. පිරිසිදුවූ ආත්මභාවයක් පරිහරණයකරයි මේ පළමුවන සද්ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

14 "මහණෙනි, යම්සේ රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි ඇතුළත ආරක්ෂාව පිණිසද පිටතින් පැමිණෙන අයගේ වැළැක්වීම පිණිසද ගැඹුරුවූද පළල්වූද දිය අගල් වේද මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ආයඪී ශ්‍රාවකතෙම කාය දුශ්චරිතයෙන් ලජ්ජා ඇත්තේ ලජ්ජා වේද වාග් දුශ්චරිතයෙන් මනො දුශ්චරිතයෙන් ලජ්ජාවේද ලාමකවූද අකුශල ධර්මයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් ලජ්ජාවෙන් ආරක්ෂාකරන්නාවූ ආයඪී ශ්‍රාවකතෙම අකුශලය දුරුකරයි. කුශලය වඩයි. වැරදි දේ දුරුකරයි නිවැරදිදේ වඩයි පිරිසිදු ආත්මභාවයක් වඩයි, මේ දෙවෙනි සද්ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

15 "මහණෙනි, යම්සේ රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි ඇතුළත වාසීන්ගේ ආරක්ෂාව පිණිසද පිටතින් පැමිණෙන්නන්ගේ වැළැක්වීම පිණිසද උස්වූද පළල්වූද වටේයාමට පාරවල් වේද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ආයඪීශ්‍රාවක තෙම බිය ඇත්තේ බිය වේද, කාය දුශ්චරිතයෙන් බිය ඇත්තේ බියවේද, වාග් දුශ්චරිතයෙන් බිය ඇත්තේ බිය වේද, මනො දුශ්චරිතයෙන් ලාමකවූ අකුශල ධර්මයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් පවට බිය නමැති මාර්ගය ඇති ආයඪීශ්‍රාවක තෙම අකුශලය දුරුකරයි. කුශලය වඩයි. වැරදිදේ දුරුකරයි. නිවැරදිදේ වඩයි. පිරිසිදු ආත්මභාවයක් පරිහරණය කරයි. මේ තුන්වෙනි සද්ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

16 "මහණෙනි, යම්සේ රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි (මෙහි 'ආරක්ෂා' වෙනුවට 'ආයුධ රැස්' කියා වෙනස් කොට (මෙහි 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ආයඪීශ්‍රාවක තෙම බහුශ්‍රැතවූයේ වේද ශ්‍රැතධරවූයේ රැස්කළ බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේ යම් ඒ ධර්මයෝ මූල යහපත්වූ මැද යහපත්වූ අග යහපත්වූ අර්ථසහිතවූ ව්‍යඤ්ජන සහිතවූ සියල්ල පරිපූර්ණවූ

පරිශුද්ධවූ බ්‍රහ්මචයථීව මනාකොට ප්‍රකාශ කරන්ද එබඳුවූ ධර්මයෝ බොහෝකොට අසන ලද්දාහු වෙත්. දරණ ලද්දේ වචනයෙන් පුරුදු කරණ ලද්දේ සිතින් පරීක්ෂාකරණ ලද්දේ සමයක් දෘෂ්ටියෙන් ප්‍රතිවෙධ කරණ ලද්දේ වේද, මහණෙනි, ශ්‍රාතායුධවූ ආයථී ශ්‍රාවකතෙම අකුශලය දුරුකරයි, කුශලය වඩයි වැරදිදේ දුරුකරයි නිවැරදිදේ වඩයි, පිරිසිදු ආත්මභාවයක් පරිහරණය කරයි මේ සතරවැනි සද්ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

17 "මහණෙනි, යම්සේ රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි (මෙහි 2 (ii) සහ 6 ඡේද යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ආයථීශ්‍රාවක තෙම පටන් ගන්නා ලද වීයථී ඇත්තේ අකුශල ධර්මයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිස කුශල ධර්මයන්ගේ වැඩිම පිණිස උත්සාහ ඇත්තේ දැඩි වීයථී ඇත්තේ කුශල ධර්මයන්හි බහා නොතබන ලද බර ඇත්තේ වාසය කරයි. මහණෙනි, වීයථී බල කාය ඇති ආයථීශ්‍රාවක තෙම අකුශලය දුරුකරයි, කුශලය වඩයි. වැරදිදේ දුරුකරයි. නිවැරදිදේ වඩයි. පිරිසිදු ආත්මභාවය පරිහරණය කරයි. මේ පස්වැනි සද්ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

18 "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි රජුගේ පිටිසරබද නගරයෙහි (මෙහි 2 (ii) සහ 7 ඡේද යෙදිය යුතුයි) මහණෙනි, එමෙන්ම ආයථී ශ්‍රාවකතෙම උතුම්වූ නුවණින් යුත් ස්මාතියෙන් යුක්තවූයේ කලකට පෙර කරණ ලද දේද කලකට පෙර කියන ලද දේද සිහි කරන්නේ අනුස්මරණය කරන්නේ සිහි ඇත්තේ වේද,

"මහණෙනි, සිහිය නමැති දොරටුපාලයා ඇති ආයථී ශ්‍රාවකතෙම අකුශලය දුරුකරයි. කුශලය වඩයි. වැරදි දේ දුරුකරයි. නිවැරදිදේ වඩයි. පිරිසිදුවූ ආත්මභාවයක් වඩයි. මේ සවැනි සද්ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

19 "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි (මෙහි 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ආයථීශ්‍රාවක තෙම උදයත්ථගාමීනි ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ මනාකොට දුක් කෙළවර කරන්නාවූ ආයථීවූ තියුණු ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ ප්‍රඥාවත්වේද, මහණෙනි, නුවණ නමැති වර්ණාලේප පිරියම් ඇති ආයථී ශ්‍රාවකතෙම අකුශලය දුරුකරයි, කුශලය

වඩයි, වැරදිදේ දුරු කරයි, නිවැරදිදේ වඩයි, පිරිසිදුවූ ආත්මභාවයක් පරිහරණය කරයි, මේ සත්වැනිවූ සද්ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

20 "මේ ධර්ම සතින් යුක්තවූයේ වෙයි. මෙලොවම සැප විහරණ ඇති උසස් වෛතසිකයන්ගෙන් යුත් ධ්‍යාන සතර පහසුවෙන් ලබයි. මද උත්සාහයෙන් ලබයි. නිදුකින් ලබයි. මහණෙනි, රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි ඇතුළත අයගේ ඇල්ම පිණිසද පීඩා නොවීම පිණිසද පිටතින් පැමිණෙන අයගේ වැළැක්වීම පිණිසද බොහෝ තෘණ දර දිය රැස්කරණ ලද්දේද, මහණෙනි, එමෙන්ම ආයඝී ශ්‍රාවක තෙම තමන්ගේ ඇල්ම පිණිසද පීඩා නොවීම පිණිසද, එාසු විහරණය පිණිසද, නිර්වාණයට බැසගැන්ම පිණිසද කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීති සැපය ඇති ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.

21 "මහණෙනි, මෙසේ රජුගේ පිටිසර බද නගරයෙහි ඇතුළත වාසින්ගේ ඇල්ම පිණිසද පීඩා නොවීම පිණිසද එාසු විහරණය පිණිසද, පිටතින් පැමිණෙන්නන්ගේ වැළැක්වීම පිණිසද, (ii) බොහෝ ඇල් හා යව රැස් කරණ ලද්දේ වෙයි. එමෙන්ම ආයඝී ශ්‍රාවකතෙම තමන්ගේ ඇල්ම පිණිසද පීඩා නොවීම පිණිසද එාසු විහරණය පිණිසද නිවණට බැස ගැන්ම පිණිසද විතර්ක විචාරන්ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මයෙහි පැහැදීම ඇති විත්තයාගේ එකඟත්වය ඇති විතර්ක රහිතවූ විචාර රහිතවූ ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.

22 (මෙහි 21 (i) යෙදිය යුතුයි.) තල මෑ මුං හා වෙනත් ආහාර රැස් කරණ ලද්දේවේ. මහණෙනි, එමෙන්ම ආයඝී ශ්‍රාවකතෙම තමන්ගේ ඇල්ම පිණිසද පීඩා නොවීම පිණිසද එාසු විහරණය පිණිසද නිර්වාණයට බැසගැන්ම පිණිසද ප්‍රීතියගේ වෙන්වීමෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේ වාසය කරයි. සිහි ඇත්තේ මනාදැනීම ඇත්තේ කයින් සැපතද විදියි. යමකට

ආයතීයන් වහන්සේලා උපෙක්ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සැප විහාරීයයි ආයතීයන් වහන්සේලා කියද්ද, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.

23 (මෙහි 21 (i) යෙදිය යුතුයි.) බොහෝ බෙහෙත් රැස් කරණ ලද්දේ වෙයි. එනම්, ගිතෙල් වෙඩරු තෙල් මී පැණි ලුණු (යනාදියයි) මහණෙනි, එමෙන්ම ආයතී ශ්‍රාවකතෙම පීඩා නොවීම පිණිසද එාසුවිහරණය පිණිසද නිර්වාණයට බැසගැන්ම පිණිසද සුඛයාගේ ප්‍රභාණයෙන්ද දුක්ඛයාගේ ප්‍රභාණයෙන්ද සොමනස්ස දොමනස්සයන්ගේ ප්‍රභාණයෙන් පෙරම අදුක්ඛවූ අසුඛවූ උපෙක්ෂා ස්මෘති යන මෙයින් පිරිසිදුවූ වතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. මේ වෛතසිකයන්ගේ උසස් බව ඇති මෙලොව සැප විහරණ ඇති මේ සතර ධ්‍යානයන්ගේ පහසුවෙන් ලැබීම වෙයි. මද උත්සාහයෙන් ලැබීම වෙයි. නිදුකින් ලැබීම වෙයි. මහණෙනි, මේ ආයතී ශ්‍රාවක තෙම මහණෙනි, මේ තෙම ආයතී ශ්‍රාවකයයි කියයි. පාපීවූ මාරයා විසින් කිසිවක් නොකට හැකිය.”

15. ආහුණෙය්‍යසත්තංග සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ධර්ම සතකින් යුක්තවූ භික්ෂුව පූජාවට යොග්‍යවේ. (මෙහි ඡක්ක නිපාතයේ 1 ආහුණෙය්‍ය වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 6 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි)

2. “කවර සතකින්දයන්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ධර්මය දන්තේවේද, අර්ථය දන්තේවේද, තමා දන්තේද, ප්‍රමාණය දන්තේද, කාලය දන්තේද, පිරිස දන්තේද, උතුම් පුද්ගලයන් දන්තේද (යන කරුණු සතයි.)

3. “මහණෙනි, කෙසේ නම් භික්ෂුව ධර්මය දන්තේවේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ධර්මය දන්තේ සූත්‍රය ගෙය්‍යය, වෙය්‍යාකරණය, ගාථාය, උදානය, ඉතිචුත්තකය, අද්භූත ධර්මය, වෙදල්ලය (ii) දනීද හෙතෙම ධර්මය දන්තේවේ. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) නොදන්තේ නම් මේ ශාසනයෙහි ධර්මය නොදන්තේවේ. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) දන්තේද, එහෙයින් මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව ධර්මය දන්තේවේ. (ධර්මය දන්තා තැනැත්තා මෙසේය.)

4. "අර්ථය දන්නාතැනැත්තේද කෙසේවේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි (ii) භික්ෂුව ඒ ඒ භාෂිතයාගේ අර්ථය, මේ භාෂිතයාගේ අර්ථය මේ වෙයි. මේ භාෂිතයාගේ අර්ථය මේ වෙයියි දනි.

"මහණෙනි, ඉදින් මේ නොදන්නේද අර්ථය දන්නේයයි නොකියන්නේය මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි භික්ෂුව මේ භාෂිතයාගේ අර්ථය මේය, මේ භාෂිතයාගේ අර්ථය මේයයි ඒ ඒ භාෂිතයාගේ අර්ථය දනීද එහෙයින් අර්ථය දන්නේයයි කියයි. (ධර්මය දන්නා තැනැත්තේද අර්ථය දන්නා තැනැත්තේද මෙසේය.)

5. "තමා දන්නේ කෙසේවේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව (ii) ශ්‍රද්ධාවෙන්ද, ශීලයෙන්ද, ශ්‍රැතයෙන්ද, ත්‍රාගයෙන්ද, ප්‍රඥාවෙන්ද, ප්‍රතිභානයෙන්ද, මෙපමණකින් යුක්ත වීම්යි, (iii) තමා දනීද, එහෙයින් තමා දන්නේයයි කියනුලැබේ. මහණෙනි, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නො දන්නේද තමා දන්නේයයි නොකියන්නේය. (ධර්මය දන්නා තැනැත්තේද අර්ථය දන්නා තැනැත්තේද තමා දන්නා තැනැත්තේද මෙසේය.)

6. "ප්‍රමාණය දන්නා තැනැත්තේ කෙසේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව (ii) සිවුරු පිණ්ඩාභාර සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිළිගැනීමේ ප්‍රමාණය (iii) දනීද, මහණෙනි, ඉදින් භික්ෂුව (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නොදන්නේද මේ ශාසනයෙහි ප්‍රමාණය දන්නායයි නොකියන්නේය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි භික්ෂුව (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) දන්නේද එහෙයින් ප්‍රමාණය දන්නායයි කියනු ලැබේ. (ධර්මය දන්නා, අර්ථය දන්නා, තමා දන්නා ප්‍රමාණය දන්නාද මෙසේය.)

7. "කාලය දන්නා කෙසේ වේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව, (ii) උදෙසීමට (ඉගෙනීමට) මේ කාලයවේ. ප්‍රශ්න කිරීමට මේ කාලයවේ. භාවනාවට මේ කාලයවේ. විවේක වාසයට මේ කාලය වේයයි (iii) කාලය දනීද, ඉදින් භික්ෂුව (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නොදන්නේද, මේ ශාසනයෙහි

කාලය දන්තායයි නොකියන්නේය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි භික්ෂුව (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) දැනීද එහෙයින් කාලය දන්තායයි කියනු ලැබේ. ධර්මය දන්තා, අර්ථය දන්තා තමා දන්තා, ප්‍රමාණය දන්තා, කාලය දන්තාද මෙසේවේ.

8. "පිරිස ගැන දන්තා කෙසේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව (ii) මේ ක්ෂත්‍රිය පිරිසය මේ බ්‍රාහ්මණ පිරිසය මේ ගෘහපති පිරිසය, මේ ශ්‍රමණ පිරිසය එහි මෙසේ එළඹිය යුතුයි. මෙසේ සිටිය යුතුයි. මෙසේ (කටයුතු) කළ යුතුය. මෙසේ හිඳගත යුතුය මෙසේ කථා කළ යුතුය මෙසේ කථා නොකළ යුතුයයි (ii) පිරිස ගැන දන්නේද, මහණෙනි, භික්ෂුව (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පිරිස ගැන නොදන්නේ නම් මේ ශාසනයෙහි පිරිස ගැන දන්තායයි නොකියනුලැබේ. මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි භික්ෂුව (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එහෙයින් වනාහි පිරිස දන්තායයි කියනුලැබේ. (ධර්මය දන්තා, අර්ථය දන්තා, තමා දන්තා, ප්‍රමාණය දන්තා, කාලය දන්තා, පිරිස දන්තාද මෙසේය.)

9. "උතුම් පුද්ගලයන් දන්තා කවරෙක් වේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව විසින් කරුණු දෙකකින් පුද්ගලයෝ දැනගන්නා ලද්දාහුවෙත්. එක් පුද්ගලයෙක් ආයතීයන් වහන්සේලා දකිනු කැමතිවේද එක් පුද්ගලයෙක් ආයතීයන් වහන්සේලා නොදකිනු කැමැතිවේද, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙකි. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් ආයතීයන් වහන්සේලා නොදකිනු කැමතිවේද මෙසේ හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් නින්දා කටයුතුය. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් ආයතීයන් වහන්සේලා දකිනු කැමතිවේද මෙසේ හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුය.

10. "ආයතීයන් වහන්සේලා දකිනු කැමති පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙකි. එක් පුද්ගලයෙක් සද්ධර්ම ශ්‍රවණයට කැමතිවෙයි. එක් පුද්ගලයෙක් සද්ධර්මශ්‍රවණයට අකමැති වෙයි. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් සද්ධර්මශ්‍රවණයට අකමැතිවේද මෙසේ හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් නින්දා කටයුතුය. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් බණ අසනු කැමතිවේද හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුයි.

11. "ඛණ අසන පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් වෙති. එක් පුද්ගලයෙක් කන් නමා ඛණ අසයි. එක් පුද්ගලයෙක් කන් නොනමා ඛණ අසයි. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් කන් නොනමා ඛණ අසාද හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් නින්දා කටයුතුය. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් කන් නමා ඛණ අසාද, හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුය.

12. "පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් කන් නමා ඛණ අසති. එක් පුද්ගලයෙක් අසා (සිතේ) දරාගනියි. එක් පුද්ගලයෙක් අසා (සිතේ) දරා නොගනියි. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් ඛණ අසා සිතේ දරා නොගනීද, මෙසේ හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් නින්දා කටයුතුය. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් ඛණ අසා සිතේ දරා ගනීද හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුය.

13. "පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් ඛණ අසා සිතේ දරා ගනිත් එක් පුද්ගලයෙක් දරණලද ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂා කර බලයි. එක් පුද්ගලයෙක් දරණලද ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂාකර නොබලයි. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් දරණලද ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂාකරනොබලයිද, මෙසේ හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් නින්දා කටයුතුය. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් දරණලද ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂාකර බලයිද, හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුය.

14. "පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දරණලද ධර්මයන්ගේ අර්ථ පරීක්ෂාකර බලත්. එක් පුද්ගලයෙක් අර්ථය දැන, ධර්මය දැන ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තවූයේ වෙයි. එක් පුද්ගලයෙක් අර්ථය නොම දැන ධර්මය නොමදැන ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තවූයේ වෙයි. එක් පුද්ගලයෙක් අර්ථය නොම දැන ධර්මය නොමදැන ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්ත වූයේද හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් නින්දා කටයුතුය. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් අර්ථය දැන ධර්මය දැන ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්ත වූයේද හෙතෙම ඒ ඒ කාරණයෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුය.

15. "පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අර්ථය දැන, ධර්මය දැන ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්ත වෙති එක් පුද්ගලයෙක් තමාගේ හිත පිණිස පිළිපත්තේ අනුන්ගේ හිත පිණිස පිළිපත්තේ නොවේ.

එක් පුද්ගලයෙක් තමාගේ හිත පිණිසද අනුන්ගේ හිත පිණිසද පිළිපත්තේ වේ යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තමාගේ හිත පිණිස පිළිපත්තේ අනුන්ගේ හිත පිණිස පිළිනොපත්තේ වේද, මෙසේ හෙතෙම ඒ කාරණයෙන් නින්දා කටයුතුය. යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තමාගේ හිත පිණිසද අනුන්ගේ හිත පිණිසද පිළිපත්තේවේද, හෙතෙම ඒ කාරණයෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුය.

16. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි භික්ෂුව විසින් කරුණු දෙකකින් පුද්ගලයෝ හැදිනගන්නා ලද්දාහුවෙති. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි භික්ෂුව යහපත් පුද්ගලයන් ඇදින ගන්නේ වෙයි

17. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි)

16. පාරිච්ඡත්තකොපම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් කිසිකලෙක තවුතිසා දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක කොළ පඬුවන් පැහැ වෙයි. ඒ කාලයෙහි තවුතිසා දෙවියෝ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක කොළ පඬුවන් පැහැවූයේය. කල් නොයව්‍යාම වැටුන කොළ ඇත්තේ වේයයි දෙවියෝ සතුටු වෙත්.

2 "මහණෙනි, යම් කිසි කලෙක තවුතිසා දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක වැටුණ කොළ ඇත්තේ වෙයිද ඒ කාලයෙහි තවුතිසා දෙවියෝ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක වැටුණ කොළ ඇත්තේය. කල් නොයව්‍යාම දළුලන්නේ යයි සතුටු වෙත්.

3. "මහණෙනි, යම් කිසි කලෙක තවුතිසා දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක දළුලුවේද, කල් නොයව්‍යාම මැලැසි (කුඩා මල් මොට්ටු) ඇතිවේයයි සතුටු වෙති. මහණෙනි යම්කිසි කලෙක තවුතිසා දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක මැලැසි (කුඩා මල් මොට්ටු) ඇතිවෙයි. ඒ කාලයෙහි තවුතිසා දෙවියෝ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක මැලැසි (කුඩා මල් මොට්ටු) ඇතිවීය. කල් නොයව්‍යාම මේරූ මල් මොට්ටු ඇතිවන්නේයයි සතුටු වෙති.

4. "මහණෙනි, යම් කිසිකලෙක තවුතිසා දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක මේරූ මල් මොට්ටු ඇතිවෙයි.

ඒ කාලයෙහි තවුනිසා දෙවියෝ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක මේරු මල් මොට්ටු ඇතිවිය. කල් නොයව්‍යාම තැනින් තැන පිපුණු මල් ඇතිවේයයි සතුටු වෙයි.

5 "මහණෙනි, යම්කිසි කලෙක තවුනිසා දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක තැනින් තැන පිපුණු මල් ඇතිවෙයි. ඒ කාලයෙහි තවුනිසා දෙවියෝ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක තැනින්තැන පිපුණු මල් ඇතිවිය. කල්නොයව්‍යාම ගස මුළුල්ලම මල් පිපෙන්නේයයි සතුටුවෙයි.

6. "මහණෙනි, යම්කිසි කලෙක තවුනිසා දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක ගස මුළුල්ලම මල් පිපෙයි. සතුටුවූ තවුනිසා දෙවියෝ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුකමුල දිව්‍යවූ සාර මාසයක් දිව්‍ය වූ පඤ්චකාම ගුණයන්ගෙන් යෙදුනාහු යුක්තවූවාහු සැප විඳිත්. මහණෙනි, සියල්ල පිපුනාවූ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක භාත්පස පණස් යොදුනක් ප්‍රභාවෙන් ස්පර්ශ කරණ ලද්දේ වෙයි. වාතය අනුව යොදුන් සියයක් සුවඳ හමයි. කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුකින් මේ ආනුභාවයයි.

7. "මහණෙනි, එමෙන්ම යම් කලෙක ආයඝී ශ්‍රාවක තෙම ගෘහවාසයෙන් අනගාරිය නම්වූ පැවිද්දට සිත යොදයිද මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ආයඝී ශ්‍රාවකතෙම ඒ කාලයෙහි දෙවියන්ගේ කොවිලාර නම් වූ පරසතු රුක කොළ පඬුවන් වූවාසේ වෙයි.

8. "මහණෙනි, යම් කලෙක ආයඝීශ්‍රාවකතෙම දැලි රැවුල් අස්කොට සිවුරු පොරවා ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරිය නම් වූ ශාසනයෙහි පැවිදිවූයේ වේද ඒ කාලයෙහි දෙවියන් ගේ පරසතු රුක පහවූ කොළ ඇතිවූවාසේ වෙයි.

9. "මහණෙනි, යම් කලෙක ආයඝීශ්‍රාවකතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව (මෙහි දුතිය පණණාසකයේ 6 මහාවර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරේද, ඒ කාලයෙහි දෙවියන්ගේ පරසතු රුක දළු ලැව්වාසේ වෙයි.

10. "මහණෙනි, යම් කලෙක ආයඨීශ්‍රාවකතෙම විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් (මෙහි දුතිය පණ්ණාසකයේ 6 මහා වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරේද, ඒ කාලයෙහි දෙවියන්ගේ පරසතු රුක මැලැසි (කුඩා මොට්ටු) ඇතිවුවාසේ වෙයි

11. "මහණෙනි, යම් කලෙක ආයඨීශ්‍රාවකතෙම ප්‍රීතියගේ විරාගයෙන් (මෙහි දුතිය පණ්ණාසකයේ 6 මහා වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 11 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසේද ඒ කාලයෙහි දෙවියන්ගේ පරසතු රුක මේරූ මොට්ටු ඇතිවුවාසේ වෙයි.

12. "මහණෙනි, යම්කිසි කලෙක ආයඨීශ්‍රාවකතෙම සැපය දුරුකිරීමෙන් (මෙහි දුතිය පණ්ණාසකයේ 6 මහා වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 12 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) චතුර්ථ ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරේද, ඒ කාලයෙහි දෙවියන්ගේ පරසතු රුක තැනින් තැන මල් පිපුණාසේ වෙයි

13. "මහණෙනි, යම්කලෙක ආයඨීශ්‍රාවකතෙම ආශ්‍රවයන්ගේ දුරුකිරීමෙන් අනාශ්‍රවවූ විත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලොවම තෙමේ මනාකොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරයි. ඒ කාලයෙහි දෙවියන්ගේ පරසතු රුක ගස මුළුල්ල පිපුණාසේ වෙයි.

14. "මහණෙනි, ඒ කාලයෙහි භූමාටු දෙවියෝ (ii) මේ තෙම මෙනම් ඇති ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ, මෙනම් ඇති ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ ලග හැසිරෙන හික්ෂුන් වහන්සේ අසවල් ගමන් හෝ නියම්ගමන් ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවූයේ ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිකිරීමෙන් ආශ්‍රව (කෙළෙස්) නැති විත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන මේ ආත්මභාවයෙහිම තෙමේ මනා කොට දැන එයට පැමිණ වාසය කරන්නේයයි' මහන්සේ හඬනගත්.

15. "භූමාටු දෙවියන්ගේ ශබ්දය අසා චාතුර්මභාරාජික දෙවියෝ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) චාතුර්මභාරාජික දෙවියන්ගේ ශබ්දය අසා තවුතිසා දෙවියෝ (මෙහි 4 (ii) යෙදිය

යුතුයි.) තවුතිසා දෙවියන්ගේ හඬ අසා යාම දෙවියෝ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යාම දෙවියන්ගේ හඬ අසා තුසිත දෙවියෝ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) තුසිත දෙවියන්ගේ හඬ අසා නිර්මාන රතී දෙවියෝ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නිර්මානරතී දෙවියන්ගේ හඬ අසා පරනිර්මිත වසවර්ති දෙවියෝ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පරනිර්මිත වසවර්ති දෙවියන්ගේ හඬ අසා බ්‍රහ්මකායික දෙවියෝ (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මෙසේ ඒක්ෂණයෙන් ඒ මොහොතින් බ්‍රහ්ම ලෝකය දක්වා ශබ්දය නැඟියයි. මේ ක්ෂිණාග්‍රව භික්ෂුන් වහන්සේගේ ආනුභාවයයි.”

17. සක්කාර ගරුකාර සූත්‍රය:- 1. “ඉක්ඛිති රහසිගතව විචේකයෙහි ඇළනාවු ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ සිතුවිල්ලක් පහළ විය. ‘භික්ෂුව කවරෙකුට වනාහි සත්කාර කොට ගරුකාර කොට ඇසුරු කොට වාසය කරන්නේ අකුසල් දුරු කරන්නේද, කුසල් වඩන්නේද? යනුවෙනි.

2 “ඉක්ඛිති ආයුෂ්මත්චු ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මේ අදහස විය. ‘භික්ෂුව ශාස්තෘන් වහන්සේට වනාහි (ii) සත්කාර කොට ගරුකාර කොට ආශ්‍රය කොට වාසය කරන්නේ අකුසල් දුරු කරන්නේය. කුසල් වඩන්නේය ධර්මයට වනාහි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සංඝයාට වනාහි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශික්ෂාවට වනාහි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සමාධියට වනාහි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) අප්‍රමාදයට වනාහි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පිළිසඳරට වනාහි භික්ෂුව සත්කාර කොට ගරුකාර කොට ආශ්‍රය කොට වාසය කරන්නේ අකුසල් දුරු කරන්නේය. කුසල් වඩන්නේය, යනුවෙනි.

3 “ඉක්ඛිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මේ අදහස විය. (ii) ‘මේ ධර්මයෝ පිරිසිදුය, බබලන සුදුය. මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලඟට ගොස් මේ ධර්මයන් කියන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක යනුවෙනි. මෙසේ මේ ධර්මයෝ පිරිසිදුවුවෝ ඉතාම පිරිසිදුවුවෝ වන්නාහ. යම්සේ පුරුෂයෙක් පිරිසිදුවූ බබලන්නාවූ රන් කාසියක් ලබන්නේ නම් ඔහුට මේ අදහස වන්නේය. ‘මේ මාගේ රන් කාසිය පිරිසිදුය බබලන සුදුය, මේ

රන් කාසිය රන් කරුවකු වෙතට ගෙන ගියේ නම් පිරිසිදු වන්නේය ඉතාම පිරිසිදු වන්නේය යනුවෙනි. එපරිද්දෙන්ම මේ ධර්මයෝ පිරිසිදු බලන සුදුසු, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලඟට ගොස් මේ ධර්මයන් ප්‍රකාශ කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක යනුවෙනි. එසේ කල්හි මේ ධර්මයෝ පිරිසිදු වූවෝ වන්නාහ. ඉතාම පිරිසිදු වූවෝ වන්නාහ.'

4. "ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි විවේකයෙන් නැගිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනහි පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියහ. එකත්පසෙක සිටියාවූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ.

"ස්වාමීනි, රහසිගතව විවේකයෙහි ඇළුණාවූ මට මෙසේ සිතිවිල්ලක් පහළවීය. 'භික්ෂුව කවරකුට වනාහි සත්කාරකොට ගරුකාර කොට ආශ්‍රය කොට වාසය කරන්නේ අකුශල් දුරු කරන්නේද කුසල් වඩන්නේද?' යනුවෙනි. ඒ මට මේ අදහස විය. භික්ෂුව ශාස්තෘන් වහන්සේට වනාහි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒ මට මේ අදහස විය. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5 "යහපති, ශාරීපුත්‍රය, ශාස්තෘන් වහන්සේටම වනාහි භික්ෂුව සත්කාර කොට ගරුකාර කොට ආශ්‍රය කොට වාසය කරන්නේ, අකුශල් දුරු කරන්නේය කුසල් වඩන්නේය. ශාරීපුත්‍රය, ධර්මයට වනාහි (ii) භික්ෂුව සත්කාර කරන්නේ ගරුකාර කරන්නේ ආශ්‍රය කොට වාසය කරන්නේ, අකුශල් දුරු කරන්නේය. කුසල් වඩන්නේය. (iii) ශාරීපුත්‍රය, සංඝයාට (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශාරීපුත්‍රය, භික්ෂුව ශික්ෂාවට (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශාරීපුත්‍රය, භික්ෂුව සමාධියට (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශාරීපුත්‍රය, භික්ෂුව අප්‍රමාදයට (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශාරීපුත්‍රය, භික්ෂුව පිළිසඳරට සත්කාර කරන්නේ ගරුකාර කරන්නේ අකුශල් දුරු කරන්නේය කුශල් වඩන්නේය, යනුවෙනි."

6. "මෙසේ දෙශනා කළ කල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැල කළහ

“ස්වාමීනි, මම මේ කාරණයෙහි ලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් දෙශනා කරණ ලද්දහුගේ අර්ථය මෙසේ විස්තර වශයෙන් දනිමි. ස්වාමීනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි අගෞරව ඇති ඒ භික්ෂුතෙම ධර්මයෙහි ගෞරව ඇත්තේ යයි මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

7. “ස්වාමීනි, යම් ඒ භික්ෂුවක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේද, ධර්මයෙහිද අගෞරව ඇත්තේ වේ ස්වාමීනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි අගෞරව ඇති භික්ෂුතෙම ධර්මයෙහිද සංඝයා කෙරෙහිද අගෞරව ඇත්තේවේ. (ii) ස්වාමීනි, ඒ භික්ෂුතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේවේද, ධර්මය කෙරෙහි, අගෞරව ඇත්තේවේද සංඝයා කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේ වේද, (iii) ශික්ෂාවෙහි ගෞරව ඇත්තේයයි යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශික්ෂාවෙහිද හෙතෙමේ අගෞරව ඇත්තේවෙයි. ස්වාමීනි, (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ශික්ෂාවෙහි අගෞරව ඇත්තේද සමාධියෙහි ගෞරව ඇත්තේයයි යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

8 “මහණෙනි, යම් ඒ භික්ෂුවක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේද, ධර්මය කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේද, සංඝයා කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේද, ශික්ෂාවෙහි අගෞරව ඇත්තේද, (ii) සමාධියෙහිද හෙතෙම ගෞරව නැත්තේ වේ. (මෙහි 8 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව ඇත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. (මෙහි 8 (i) යෙදිය යුතුයි.) අප්‍රමාදයෙහිද හෙතෙම අගෞරව ඇත්තේවේ.

9 (මෙහි 8 (i) යෙදිය යුතුයි.) අප්‍රමාදයෙහි අගෞරව ඇත්තේ වේ. පිළිසඳරෙහි ගෞරව සහිත වන්නේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. (මෙහි 8 (i) යෙදිය යුතුයි.)

10. “ස්වාමීනි, ඒ මහණතෙම, ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ වේද, හෙතෙම ධර්මය කෙරෙහි අගෞරව නැත්තේ යයි යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, (ii) යම් ඒ මහණතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ වේද, (iii) හෙතෙම ධර්මයෙහිද ගෞරව ඇත්තේවේ.

(මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේද හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

11 (i) "ස්වාමීනි, යම් ඒ මහණතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේද, (ii) සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව ඇත්තේවේ. (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව ඇත්තේද, ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

12. (i) "ස්වාමීනි, යම් ඒ මහණතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේවේද ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව ඇත්තේවේද සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව ඇත්තේ වේද (ii) ශික්ෂාව කෙරෙහිද ගෞරව ඇත්තේවේ. (මෙහි 12 (i) යෙදිය යුතුයි. ශික්ෂාව කෙරෙහිද ගෞරව ඇත්තේ සමාධිය කෙරෙහි ගෞරවය නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමානනොවේ.

13. (i) (මෙහි 10 (i) යෙදිය යුතුයි.) ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ සමාධියෙහිද ගෞරව ඇත්තේවේ. (ii) (මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.) සමාධියෙහිද ගෞරව ඇත්තේ වේ. අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

14. (මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම අප්‍රමාදයෙහිද ගෞරව ඇත්තේ වේ. (මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.) අප්‍රමාදයෙහිද ගෞරව ඇත්තේවේ පිළිසදරෙහි ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

15 "(මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.) සමාධියෙහි ගෞරව ඇත්තේවේද, පිළිසදරෙහි ගෞරව ඇත්තේවේ.

16 'ස්වාමීනි, මේ කාරණයෙහිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් දෙශනා කරණ ලද්දහුගේ මෙසේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය දැනීමිසි" (ප්‍රකාශ කළහ)

17. "යහපති, යහපති, ශාරීපුත්‍රය, ඔබ මේ කාරණයෙහිලා මවිසින් සංක්ෂේපයෙන් දෙශනා කරණ ලද්දහුගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් දැනගත්තෙහිය, එය ඉතා යහපත් වේ.

18 "ඉච්චුත්‍රය, ඒ හික්ඞු තෙම ඉඞ්තඞ්න් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, ධර්මයෙහි ගෞරව ඇත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

ඉච්චුත්‍රය, යම් ඒ මහණ තෙම ඉඞ්තඞ්න් වහන්සේ කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේ ද, හෙතෙම ධර්මයෙහි ද අගෞරව ඇත්තේය. ඉච්චුත්‍රය යම් ඒ මහණතෙම ඉඞ්තඞ්න් වහන්සේ කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේ ද, ධර්මය කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේ ද හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි අගෞරව ඇත්තේ ය. ඉඞ්තඞ්න් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, ධර්මයෙහි ගෞරව නැත්තේ ද සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද ශික්ඞාව කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, ශික්ඞාවෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, සමාධිය කෙරෙහි ගෞරවය නැත්තේ ද, අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, පිළිසදරෙහි ගෞරව ඇත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ

19. "මහණෙනි, යම් ඒ හික්ඞුතෙම ඉඞ්තඞ්න්වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද ශික්ඞාව කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, සමාධියෙහි ගෞරව නැත්තේ ද, අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව නැත්තේ ද පිළිසදරෙහිද ගෞරව නැත්තේ වේ."

20. "මහණෙනි, යම් ඒ මහණතෙම ඉඞ්තඞ්න්වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ ද ධර්මයකෙරෙහි, ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. ඉච්චුත්‍රය, යම් ඒ මහණතෙම ඉඞ්තඞ්න් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේද හෙතෙම ධර්මයෙහිද ගෞරව ඇත්තේ වේ. සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

21. "ඉච්චුත්‍රය, යම් ඒ මහණතෙම ඉඞ්තඞ්න්වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේය ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ ය. සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ ය. (ii) ශික්ඞාව කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ (මෙහි 21 (i) යෙදිය යුතුය.) සංඝයා කෙරෙහිද, ශික්ඞාව කෙරෙහි ගෞරව

ඇත්තේ සමාධිය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

22. (මෙහි 21 (i) යෙදිය යුතුයි.) ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ සමාධිය කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ, අප්‍රමාදය කෙරෙහි ගෞරවනැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

23. (මෙහි 21 (i) යෙදිය යුතුයි.) සමාධිය කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ ශික්ෂාව කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ අප්‍රමාදය කෙරෙහි ගෞරව ඇත්තේ (ii හෙතෙම පිළිසඳරෙහි ගෞරව නැත්තේය යන කාරණය විද්‍යමාන නොවේ.

24. (මෙහි 23 (i) යෙදිය යුතුයි.) "පිළිසඳරෙහිද හෙතෙම ගෞරව ඇත්තේ වේ. ශාරිපුත්‍රය, මා විසින් මේ කාරණයෙහි ලා දෙශනා කරණ ලද්දහුගේ මෙසේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය දක යුතුය."

18. භාවනානුයුක්ත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, භාවනාවෙහි නොයෙදී වාසය කරන්නාවූ හික්ෂුවට මෙසේ කිසියම් අදහසක් උපදනේය, (එනම්) 'ආශ්‍රවයන්ගෙන් දැඩිව නොගෙන මාගේ සිත මිදෙන්නේ නම් යෙහෙක (යනුවෙනි) ඉක්බිති ඔහුගේ ආශ්‍රවයන්ගෙන් දැඩිව නොගෙන සිත නොමිදේමය. එයට හේතු කවරේද? නොවඩන ලද බැවින් කියයුතු වන්නේය. කවරකගේ නොවැඩීමෙන්ද?

2 "සතර සතිපට්ඨානයෙන්ද, සතර සමයක් ප්‍රධානයන්ගේද, සතර සාද්ධිපාදයන්ගේද, පඤ්චෙන්ද්‍රියයන්ගේද, පංචබලයන්ගේද, සප්තබොධ්‍යංගයන්ගේද, ආයතී අෂ්ටාංගික මාර්ගයාගේද (නොවැඩීමෙනි.)

3 "මහණෙනි (i) අටක් හෝ දශයක් හෝ දොළසක් හෝ බිජුවට වෙද්ද ඒවා කිකිළිය මනා කොට එහි සයනය කොට තොරකින ලද්දේද, මනාකොට උණුසුම් කරණ ලද්දේ නොවේද, මනාකොට පරිහරණය කරන ලද්දේ නොවේද, මෙසේ ඒ කිකිළියට යම්කිසි අදහසක් වන්නේය. (ii) (එනම්) මාගේ කුකුළු පැටව් පා නිය අගින් හෝ හොට කුඩින් හෝ බිජුවටය පලාගෙන

සුවසේ උපදනේ නම් යෙහෙක' (යනුවෙනි.) එසේ නමුදු ඒ කුකුළු පැටවි පා නිය අගින් හෝ හොට තුඩින් හෝ බිජුවටය පලාගෙන සුවසේ උපදිනට නුසුදුසුමය, එයට හේතු කවරේද? (iii) මහණෙනි, ඒ එසේමය, ඒ කිකිලියගේ බිජුවට මනාකොට එය මත ලැග නොරැක්කානු වෙති. මනාකොට උණුසුම් නොකරණ ලද්දානු වෙති, මනාකොට පරිහරණය නොකරණ ලද්දානු වෙති.

4 "මහණෙනි, එපරිද්දෙන් ම භාවනාවෙහි නොයෙදෙමින් වාසය කරන්නාවූ භික්ෂුවට මෙසේ කිසියම් අදහසක් උපදනේය. (එනම්) 'ආශ්‍රවයන්ගෙන් දැඩිව නොගෙන මාගේ සිත මීදෙන්නේ නම් අනේ යෙහෙක' (යනුවෙනි) එසේ නමුත් ඔහුගේ සිත ආශ්‍රවයන්ගෙන් දැඩිව නොගෙන නොමීදෙන්නේය, එයට හේතු කවරේද? ඔහු විසින් නොවඩනලද බැවින්තැයි කියයුතුය, කවරක් නොවඩන බැවින්ද (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

5 "මහණෙනි, භාවනාවෙහි යෙදෙමින් වාසය කරන්නාවූ භික්ෂුවට මෙසේ කිසියම් අදහසක් නූපදනේද, 'මාගේ සිත දැඩිව නොගෙන ආශ්‍රවයන්ගෙන් මීදෙන්නේ නම් යෙහෙක' (යනුවෙනි) ඉක්බිති ඔහුගේ සිත ආශ්‍රවයන් දැඩිව නොගෙන මීදෙන්නේය. ඊට හේතු කවරේද? (ii) වඩන ලද බැවින්තැයි කියයුතුය. කුමක් වඩන ලද බැවින්ද (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

6 "මහණෙනි, යම්සේ කිකිලියගේ බිජුවට අටක් හෝ දශයක් හෝ දොළසක් හෝ වෙද්ද ඒවා කිකිලිය විසින් එහි මත ලැග රැක්කානු මනාකොට උණුසුම් කරණ ලද්දානු මනාකොට පරිහරණය කරණ ලද්දානු වෙති. ඒ කිකිලියට කිසියම් මෙබඳු අදහසක් නූපදනේය (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, කිකිලියගේ බිජුවට එහි මත ලැග රකින ලද්දානු උණුසුම් කරණ ලද්දානු මනාකොට පරිහරණය කරණ ලද්දානු වෙති.

7 (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එසේ නමුත් ඔහුගේ සිත වඩන ලද බැවින්තැයි කිය යුතුයි කුමක් වඩන ලද බැවින්ද (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි)

8 “මහණෙනි, යම්සේ ලී අසින්නාට හෝ ඔහුගේ අත වැස්සාට හෝ වැමිට පෙනේමය ඇඟිලි ලකුණු පෙනේමය ඔහුට මෙබඳු ඥානයක් නොවෙයි (එනම්) අද මෙපමණ වැමිට ගෙවුණේ විය. ඊයේ මෙපමණය පෙරේදා මෙපමණය. ඉක්බිති ඔහුට ගෙවුණෙහි ගෙවුණේයයි ඥානය ඇතිවෙයි.

9 “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම භාවනාවෙහි යෙදෙමින් වෙසෙන්නාවූ භික්ෂුවට කිසියම් මෙබඳු ඥානයක් නොවෙයි අද මෙපමණ මාගේ ආශ්‍රවයෝ ක්ෂයවූහ. ඊයේ මෙපමණකින්ය. පෙරේදා මෙපමණකින්ය. ඉක්බිති ඔහුට ක්ෂයවූවෙහි ක්ෂයවූයේය යන ඥානය වෙයි. මහණෙනි යම්සේ සමසක් ජලයෙන් වටව තිබුණ හෙමන්ත කාලයෙහි ගොඩතබන ලද වේවැල් වලින් බඳින ලද මුහුදු නැව අවු සුළං වැදුණේ මනා කොට වැසිකාලයෙහි මහා මෙසයෙන් තෙමුණේ පහසුවෙන්ම ඒ බැඳුම් නැතිවී යත්, කුණු වෙත්. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම භාවනාවෙහි යෙදුන භික්ෂුවට පහසුවෙන්ම සංයෝජනයන් නැතිවෙත්. කුණුවී යත්.”

19. අග්ගිකධන්ධොපම සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත්වූ භික්ෂු සංඝයා සමග කොසොල් රට සැරිසරණසේක. දුර මගට පිළිපත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්තරා පෙදෙසක දැල්වුණ මනාව ගිනිගත් ගින්නෙන් බබලන මහත්වූ ගිනි කඳක් දැක මගින් ඉවත්ව එක්තරා ගසක් මුල පැනවූ අස්තෙහි වැඩසිටිසේක. වැඩහිඳ වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

2. “මහණෙනි, දැල්වුණ මනාව ගිනිගත් දැල්ලෙන් බබලන අර මහා ගිනිකඳ දැක්කහුද?” “එසේය, ස්වාමීනි”

“මහණෙනි, කුමක් සිතන්නහුද? අර දැල්වුන මනාව ගිනිගත් දැල්ලෙන් බබලන මහත්වූ ගිනිකඳ වැළඳගෙන හිඳගන්නේ නම් හෝ නිදන්නේ නම් හෝ යම් ඒ මෘදුවූ තරුණවූ අත් පා ඇති ක්ෂත්‍රිය කන්‍යාවක් හෝ බ්‍රාහ්මණ කන්‍යාවක් හෝ ගෘහපති කන්‍යාවක් හෝ වැළඳගෙන හිඳ ගන්නේ නම් හෝ නිදන්නේ නම් හෝ මේ දෙකින් කුමක් උතුම්වේද?”

3 "ස්වාමීනි, මාදුටු තරුණ වූ අත් පා ඇති ක්ෂත්‍රිය කන්‍යාවක් හෝ බ්‍රාහ්මණ කන්‍යාවක් හෝ ගෘහපති කන්‍යාවක් හෝ වැළඳගෙන හිඳගන්නේ නම් හෝ නිදන්නේ නම් හෝ එයම උතුම්. ස්වාමීනි, අර මනාව ගිනිගත් ගින්නෙන් බබලන මහත්වූ ගිනි කඳක් වැළඳගෙන හිඳින්නේ නම් හෝ නිදන්නේ නම් හෝ ස්වාමීනි, එය දුකක් වේමය.

4 "මහණෙනි, යුෂ්මතුන්ට දන්වමි ප්‍රකාශ කරමි (ii) දුශ්ශීලවූ පාප ධර්ම ඇති කැතකුණුවලින් පිරි කසල ගොඩක් සමානවූ සැඟවී වැරදි වැඩ කරණ ශ්‍රමණයයි අඟවන අශ්‍රමණවූ බ්‍රහ්මචාරී යයි අඟවන බ්‍රහ්මචාරී නොවූ ඇතුළත කුණුවූ, වැගිරෙන, කසල හටගත් ඒ දුසිල් මහණහුට (iii) ඒ ගිනිකඳ වැළඳගැනීම මැනවි. එයට හේතු කවරේද? (iv) ඒ හේතූකොට ගෙන ඔහුට මරණය හෝ ඒ සමාන දුකක් හෝ වන්නේය. ඒහේතුවෙන් කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් තොරවූ අයහපත් ගති ඇති නරකයෙහි නූපදනේය.

5 (i) "මහණෙනි, යම් හෙයකින් දුශ්ශීලවූ පාපධර්ම ඇති කැතකුණු පිරි කසලගොඩක් සමානවූ සැඟවී කරණ වැරදි වැඩ ඇති ශ්‍රමණ යයි අඟවන අශ්‍රමණවූ බ්‍රහ්මචාරීයයි අඟවන බ්‍රහ්මචාරී නොවූ ඇතුළත කුණුවූ වැගිරෙන කසල හටගත් ඒ දුසිල් මහණතෙම (ii) මාදුටු තරුණවූ අත් පා ඇති ක්ෂත්‍රිය කන්‍යාවක් හෝ බ්‍රාහ්මණ කන්‍යාවක් හෝ ගෘහපති කන්‍යාවක් හෝ වැළඳගෙන හිඳගන්නේ නම් හෝ නිදන්නේ නම් හෝ මහණෙනි, (iii) ඒ හේතුවෙන් ඔහුට දිගු කලක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය. කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති නපුරු සේ පතිතවන නරකයෙහි උපදනේය.

6 "මහණෙනි, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? (i) ශක්තිමත් පුරුෂයෙක් දැඩිවූ කෙඳි කඹයකින් කෙණ්ඩා දෙක වෙලා එකට ගටන්නේද, එයින් සිවිය සිඳෙන්නේය. සිවිය සිඳී සම සිඳෙන්නේය. සම සිඳී මස් සිඳෙන්නේය. මස් සිඳී නහර සිඳෙන්නේය නහර සිඳී ඇට සිඳෙන්නේය. ඇටමිදුළු පැතිර

සිටිනේය. (ii) මහණෙනි, (iii) යම් ඒ ක්ෂත්‍රිය මහා සාරයන්ගේ හෝ බ්‍රාහ්මණ මහා සාරයන්ගේ හෝ ගෘහපති මහා සාරයන්ගේ හෝ වැදීම ඉවසන්නේද (iv) මේ දෙකින් කුමක් උතුම්ද? “ස්වාමීනි, (මෙහි 6 (iii) යෙදිය යුතුයි.) එය උතුම්. ස්වාමීනි, (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) එය දුක්වන්නේය.

7. “මහණෙනි, යුෂ්මතුන්ට දන්වන්නෙමි. ප්‍රකාශ කරන්නෙමි (මෙහි 4 (ii) සහ 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, එයට හේතු කවරේද (මෙහි 4 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

8 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) (ii) මහණහුට හික්ෂු තෙමේ ක්ෂත්‍රිය මහා ස්ඵවිරයන්ගේ හෝ බ්‍රාහ්මණ මහා සාරයන්ගේ හෝ ගෘහපති මහා සාරයන්ගේ හෝ වැදීම ඉවසාද (මෙහි 5 (iii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

9 “මහණෙනි, කුමක් සිතන්නෙහිද යම් (ii) ඒ බලවත් පුරුෂයෙක් තෙලින් සෝධන ලද මුචහත් ආයුධයකින් පපුවෙහි පෙදෙසට පහර දෙන්නේ නම් (iii) (එය හෝ) (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ දෙකින් කුමක් උතුම්ද?” “ස්වාමීනි, (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එය උතුම්.

10 (i) “මහණෙනි, යුෂ්මතුන්ට දන්වන්නෙමි, යුෂ්මතුන්ට ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (ii) මෙහි 4 (ii) සහ 9 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එය ඉවසීම උතුම්වේ. එයට හේතු කවරේද? (මෙහි 4 (iv) සහ 5 (i) ද, 6 (iii) ද, 8 (iii) ද යෙදිය යුතුයි.)

11. “මහණෙනි, (i) යම් ඒ ශක්තිමත් පුරුෂයෙක් රත්වූ ගිනිගත් දැල්වෙන්නාවූ ගින්නෙන් බබලන්නාවූ යකඩ පට්ටයකින් ශරීරය වෙළන්නේද (එය හෝ) (ii) ක්ෂත්‍රිය මහා සාරයන්ගේ හෝ බ්‍රාහ්මණ මහා සාරයන්ගේ හෝ ගෘහපති මහාසාරයන්ගේ හෝ ශුද්ධාවෙන් දුන් සිවුරු පරිභොග කරන්නේ නම් (iii) මේ දෙකින් කුමක් උතුම් වන්නේද?” “ස්වාමීනි, (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එයම උතුම් වන්නේය (මෙහි 10 (i) යෙදිය යුතුයි) වෙළන්නේ නම් එය දුක්වන්නේය.

12. “මහණෙනි, යුෂ්මතුන්ට දන්වන්නෙමි. යුෂ්මතුන්ට ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (මෙහි 4 (iv) සහ 10 (i) යෙදිය යුතුයි.)

එයම උතුම්වේ. එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි, (මෙහි 4 (iv) සහ 5 (i) ද, 10 (ii) ද, 8 (iii) ද යෙදිය යුතුයි.)

12. "මහණෙනි, කුමකැයි සිතන්නෙහිද? (ii) යම් ඒ ශක්තිමත් පුරුෂයෙක් රත්වූ ගිනිගත් මනාව ගිනි ඇවුළුනාවූ ගින්නෙන් බබලන්නාවූ යකඩ හුලකින් කට අරවා රත්වූ ගිනි ගත් මනාව ගිනි ඇවුළුනාවූ ඒ ලෝහෝ ගුලිය මුඛයෙහි බහන්නේද එය ඔහුගේ තොල්ද දවන්නේය. මුඛයද දවන්නේය. දිවද දවන්නේය. කණද දවන්නේය, පපුවද දවන්නේය. අතුනුද අතුනු බහන්ද රැගෙන අධොභාගයෙන් නික්මෙන්නේය. (එය හෝ) (iii) යම් ඒ ක්ෂත්‍රිය මහාසාරයන්ගේ හෝ බ්‍රාහ්මණ මහාසාරයන්ගේ හෝ ශුද්ධාවෙන් දුන් පිණ්ඩපාතය පරිභෝග කරන්නේද, (iv) මේ දෙකින් කුමක් උතුම්ද?" "ස්වාමීනි, (මෙහි 12 (iii) යෙදිය යුතුයි.) එය උතුම් වේ. (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ස්වාමීනි, එය දුකට හේතුවේ.

13. "මහණෙනි, යුෂ්මතුන්ට දන්වන්නෙමි. යුෂ්මතුන්ට ප්‍රකාශකරන්නෙමි. (මෙහි 4 (ii) සහ 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) උතුම් වන්නේය. එයට හේතු කවරේද? (මෙහි 4 (iv) ද, 5 (i) ද, 12 (ii) ද, 12 (iii) ද, 8 (iii) ද, යෙදිය යුතුයි.)

14. "මහණෙනි, (ii) යම් බලවත් පුරුෂයෙක් හිසින් හෝ අල්ලා කදින් හෝ අල්ලා රත්වූ ගිනිගත් මනාකොට ගිනිදැල්වුණු යකඩ ඇඳක හෝ යකඩ පුටුවක හෝ වාඩිකර වන්නේද, නිදිකරවන්නේද (එය හෝ) (iii) ක්ෂත්‍රිය මහා සාරයන් හෝ බ්‍රාහ්මණ මහාසාරයන් හෝ ගෘහපති මහාසාරයන් හෝ විසින් හෝ ශුද්ධාවෙන් දෙනලද ඇඳපුටු පරිභෝග කෙරේ නම් හෝ (iv) මේ දෙකින් කුමක් උතුම්වේද?" "ස්වාමීනි, (මෙහි 14 (ii) සහ 14 (iii) යෙදිය යුතුයි. එය උතුම් වේ. (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එය දුක් වන්නේය.

15. "මහණෙනි, යුෂ්මතුන්ට දන්වන්නෙමි. යුෂ්මතුන්ට ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. (මෙහි 14 (ii) යෙදිය යුතුයි.) උතුම් වේ. මහණෙනි, එයට හේතු කවරේද? (මෙහි 4 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

(මෙහි 5 (i) සහ 14 (iii) ද, 8 (iii) ද, 4 (ii) ද, 4 (iii) ද, 5 (iii) ද යෙදිය යුතුයි.)

16. "මහණෙනි, කුමකැයි සිතන්නෙහිද (ii) යම් බලවත් පුරුෂයෙක් පා උඩුකුරුකොට හිස යටිකුරුකොට අල්වා ගිනිගත් මනාකොට ගිනි ඇවුළුණ ගින්නෙන් දිලිසෙන ලොහෝ සැලියක බහාලන්නේද, හෙතෙම එහි පෙණ දමමින් පැසෙන්නේ වරක් මතු වන්නේය. වරක් යටයන්නේය. වරක් සරසට යන්නේය. එය හෝ (iii) යම් ක්ෂත්‍රිය මහාසාරයන් හෝ බ්‍රාහ්මණ මහාසාරයන් හෝ ගෘහපති මහාසාරයන් හෝ ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් විහාරය පරිභොග කෙරේද, (iii) මේ දෙකින් කුමක් උතුම් වන්නේද?" "ස්වාමීනි (මෙහි 16 (iii) යෙදිය යුතුයි.) එය උතුම් වේ. (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එය දුක් වේ

17. "මහණෙනි, යුෂ්මතූන්ට දන්වන්නෙමි. ප්‍රකාශ කරන්නෙමි (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) භික්ෂුවට එය උතුම් වේ. එයට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ඒ හේතුවෙන් ඔහුට මරණය වන්නේය මරණය සමාන දුකක් හෝ වන්නේය. ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති නපුරුසේ පතිතවන නරකයෙහි නූපදින්නේය. (මෙහි 4 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) භික්ෂුතෙම ක්ෂත්‍රිය මහාසාරයන්ගේ හෝ ශ්‍රද්ධාවෙන් දෙන විහාරය පරිභොග කෙරේද? මහණෙනි, එය ඔහුට දිගු කලක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය. කය බිඳී මරණින් පසු සැප නැත්තාවූ නරක ගතිය නම්වූ විශේෂයෙන් ඇදවැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදන්නේය.

18. "මහණෙනි, එහෙයින් මෙහිලා මෙසේ භික්ෂිය යුතුයි අපි යම් කෙනෙකුන්ගේ සිවුරු පිණ්ඩාහාර සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පරිභොග කෙරේනම්, ඔවුන්ගේ ඒ දීම මහත්ඵල වන්නේය. මහානිශංස වන්නේය. අපගේද පැවිද්ද ඵල රහිත නොවන්නේය. සම්පූර්ණ වන්නේය. මහණෙනි, යුෂ්මතූන් විසින් මෙසේ භික්ෂිය යුතුයි.

19 "තමා දෙස බැලීමෙන් අප්‍රමාදව සම්පාදනය කරන්නට සුදුසුය. අනුන්ගේ අර්ථය හෝ බැලීමෙන් අප්‍රමාදව සම්පාදනය කරන්නට සුදුසුය. මහණෙනි, උභයාර්ථයම හෝ බලමින් අප්‍රමාදව සම්පාදනය කරන්නට සුදුසුය.'

20 "භාග්‍රාවතූන් වහන්සේ විසින් මෙය දෙඟනා කළ සේක. මේ ධර්මය දෙඟනා කරණ කල්හි සැටක් පමණ භික්ෂූන්ගේ මුඛ වලින් උණුලේ වමනය විය. "ස්වාමීනි, දුෂ්කරය, බොහෝ දුෂ්කරයයි" සැටක් පමණ භික්ෂූහු ගිහිවූහ. සැටක් පමණ භික්ෂූන්ගේ දැඩිව නොගෙන ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත මීදුණාහ (රහත්වූහ.)"

20 සුනෙන්ත සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, පෙර වනාහි කාමයන්හි චීතරාග ඇති තීර්ථක නායකවූ සුනෙන්ත නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. මහණෙනි, සුනෙන්ත ශාස්තෘවරයාට බොහෝ සිය ගණන් ශ්‍රාවකයෝ වූහ. සුනෙන්ත ශාස්තෘ තෙමේ බ්‍රහ්ම ලොක ගමන පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට ධර්මය දෙඟනා කළේය. සුනෙන්ත ශාස්තෘවරයා එසේ ධර්මය දෙඟනා කරද්දී යම් කෙනෙකුගේ සිත් නොපැහැදුණේද, ඔවුහු කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති නපුරුසේ පතිතවන නරකයෙහි උපන්න. මහණෙනි සුනෙන්ත ශාස්තෘවරයා ධර්මය දෙඟනා කරද්දී යමෙකුගේ සිත් පැහැදුණේද ඔවුහු කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ ස්වර්ග ලොකයෙහි උපන්න."

2 "මහණෙනි, පෙර මූගපක්ඛ නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. සුනෙන්ත' වෙනුවට මූගපක්ඛ' යෙදිය යුතුයි)

3 (මෙහි 1 ඡේදයේ 'සුනෙන්ත' වෙනුවට 'අරණෙමි' යෙදිය යුතුයි.)

4 (මෙහි 1 ඡේදයේ 'සුනෙන්ත' වෙනුවට 'කුද්දාල' යෙදිය යුතුයි.)

5 (මෙහි 1 ඡේදයේ සුනෙන්ත වෙනුවට 'හත්ථීපාල' යෙදිය යුතුයි.)

21. අරක සූත්‍රය:- 1 "කාමයන්හි චීතරාග ඇති තීර්ථක නායකවූ අරක නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය. (මෙහි මේ වර්ගයේ 20 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. 'සුනෙන්ත' වෙනුවට 'අරක' යෙදිය යුතුයි.)

2 "මහණෙනි, කුමකැයි සිතන්නහුද? කාමයන්හි විතරාග ඇති නොයෙක් සිය ගණන් ශ්‍රාවකයන් සහිත සමූහයා පිරිවැරු කීර්ථක නායකවූ මේ සප්ත ශාස්තෘවරයන් කෙරෙහි යමෙක් දුෂ්ටවූ සිතින් ආක්‍රොශ කරන්නේ නම්, බණින්නේ නම් හෙතෙම බොහෝ පව් රැස් කරන්නේද? - 'එසේය, ස්වාමීනි"

3 "මහණෙනි, යමෙක් වනාහි කාමයන්හි විතරාගීවූ නොයෙක් සිය ගණන් ශ්‍රාවකයන් සහිත සමූහයා පිරිවැරු කීර්ථක නායකවූ මේ සප්ත ශාස්තෘවරන්යන් කෙරෙහි දුෂ්ටවූ සිතින් ආක්‍රොශ කරන්නේ නම් බණින්නේ නම් හෙතෙම බොහෝ පව් රැස් කරන්නේය.

4 "යමෙක් එක්තරා සමයක් දෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලයෙකුට ආක්‍රොශ කරන්නේ නම් බණින්නේ නම් මේ තෙමේ එයට වඩා බොහෝ පව් රැස් කරන්නේය. එයට හේතු කවරේද? යම්සේ මාගේ සබ්‍රහ්මචාරීන් කෙරෙහි මෙන් මේ ශාසනයෙන් අන්‍යවූවන් කෙරෙහි මෙබඳුවූ ඉවසීමක් මම නොකියමි. මහණෙනි, එහෙයින් මෙහිලා හික්මිය යුතුය. මාගේ සබ්‍රහ්මචාරීන් කෙරෙහි සිත් ප්‍රදූෂ්‍ය වන්නේද කියායි. මහණෙනි, යුෂ්මතුන් විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුය.

5 "මහණෙනි, පෙර වනාහි කාමයන්හි විතරාග ඇති කීර්ථක නායකවූ අරක නම් ශාස්තෘවරයෙක් විය මහණෙනි, අරක ශාස්තෘවරයාට නොයෙක් සිය ගණන් ශ්‍රාවකයෝ වූහ. අරක ශාස්තෘතෙම ශ්‍රාවකයන්ට මෙසේ ධර්මය දෙශනාකළේය බ්‍රාහ්මණයෙනි, මිනිසුන්ගේ ජීවිතය (ii) ස්වල්පය, ස්වල්ප කලක් පවත්වේය. බොහෝ දුක් ඇත්තේය. බොහෝ සිත් තැවුල් වලින් යුක්තයයි දැන අවබෝධ කටයුතුයි. කුශල් කටයුතුය. බඹසර හැසිරිය යුතුය. උපන්නහුට නොමැරීමක් නැත.

6 "බ්‍රාහ්මණයෙනි, යම්සේ තණ අග පිනිබිඳ හිරු නැගෙන කල්හි වියලියේද, ස්ථිරව නොපිහිටියේ වේද, එපරිද්දෙන්ම බ්‍රාහ්මණයෙනි, මිනිසුන්ගේ ජීවිතය තණ අග පිනිබිඳ සමානය. (ii) (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.

7 "බ්‍රාහ්මණයෙනි, යම්සේ ලොකු පොදු ඇති වැස්ස වසින කල්හි ඇතිවන දිය බුබුල වහා නැති වේද, බොහෝ වේලා නොපවත්නේද, බ්‍රාහ්මණයෙනි, එපරිද්දෙන්ම මිනිසුන්ගේ මේ ජීවිතය දියබුබුලට සමානය, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8 "බ්‍රාහ්මණයෙනි, යම්සේ දියෙහි ඇදී (රේඛාව) ඉර වහාම මැකීයේද, බොහෝ කල් නොපවත්නේද එපරිද්දෙන්ම බ්‍රාහ්මණයෙනි, මිනිසුන්ගේ ජීවිතය දියෙහි ඇදී ඉරට උපමා කටයුතුය. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 "බ්‍රාහ්මණයෙනි, යම්සේ පර්වතයෙන් පටන්ගත් ගඟ දුර ගමන් ඇත්තේ වහා ගමන් කරන්නේ සීඝ්‍ර සැඩපහර ඇත්තේ ක්ෂණයක් හෝ ක්ෂණ දශයක් හෝ මොහොතක් හෝ ගලා බසී නම් එය ගමන් කෙරේමය. වෑහේමය, පවතීමය. බ්‍රාහ්මණයෙනි, එමෙන්ම මිනිසුන්ගේ ජීවිතය පර්වතයකින් පටන්ගන්නා ගඟකට සමානය. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10 "බ්‍රාහ්මණයෙනි, ශකිත්මත් පුරුෂයෙක් දිව අග කෙළපිඩක් එකතුකොට වහාම කෙළඟසන්නේද, බ්‍රාහ්මණයෙනි, එමෙන්ම බ්‍රාහ්මණයෙනි, මිනිසුන්ගේ ජීවිතය කෙළපිඩක් සමානය. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

11 "බ්‍රාහ්මණයෙනි, දවසක් ගිනියම්වූ යකඩ කබලෙහි මස් කැටියක් තබන ලද්දේ වහාම විනාශවීයේද බොහෝකල් නොපවතීද බ්‍රාහ්මණයෙනි, එපරිද්දෙන්ම මිනිසුන්ගේ ජීවිතය මස් පිඩකට උපමා ඇත්තේය. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

12 "බ්‍රාහ්මණයෙනි, යම්සේ මරණයට නියමවූ ගවදෙන මරණ ස්ථානයට ගෙන යන කල්හි යම් යම් ඒ පාදයක් ඔසවාද මරණ ස්ථානයට ළංවේ, එහෙයින්ම මරණයටද ළංවේ. බ්‍රාහ්මණයෙනි, එපරිද්දෙන්ම මිනිසුන්ගේ ජීවිතය මරණයට ගෙන යන දෙනකට සමානය. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

13. "එකල්හි වනාහි මිනිසුන්ට සැට දහසක් අවුරුදු ආයු ප්‍රමාණය විය. අවුරුදු පන්සියයක්වූ කුමාරිකාවෝ පුරුෂයකුට පාවාදීමට යොග්‍ය වූහ. මහණෙනි, එසමයෙහි මිනිසුන්ට ආබාධ

සයක් (පමණක්) විය. එනම්, ශීතල, උෂ්ණය, බඩගින්න, පිපාසය, මල මූ කිරීම් යනුයි. මහණෙනි, මෙසේ දීර්ඝායුෂ්කවූ මෙසේ විරස්ථායීවූ මෙසේ අල්පාබාධවූ මිනිසුන් ඇති කල්හි ඒ අරක ශාස්තෘතෙම ශ්‍රාවකයන්ට මෙසේ ධර්මය දෙශනා කරන්නේය.

14. “බ්‍රාහ්මණයෙනි, මිනිසුන්ගේ ජීවිතය (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

15. “මහණෙනි, මේ කාලයෙහි වනාහි මිනිසුන්ගේ ජීවිතය ස්වල්පය, ස්වල්ප කාලයක් පවත්නේය. බොහෝ දුක් ඇත්තේය. බොහෝ සිත් තැවුල් ඇත්තේය. කුසල් කළ යුතුය. බඹසර හැසිරිය යුතුය. උපන්නහුට නොමැරීමක් නැත, යනු සත්‍ය ලෙසම කියන්නේය.

16. “මහණෙනි, මේ කාලයෙහි වනාහි යමෙක් බොහෝ ජීවත් වන්නේද අවුරුදු සියයක් හෝ එයට ස්වල්පයක් අඩුව හෝ වැඩිව වෙයි. මහණෙනි, අවුරුදු සියයක් ජීවත් වන්නෙක් සෘතු තුන් සියයක්ම ජීවත් වෙයි. හේමන්ත සෘතු සියයක්ද ගිම්හාන සෘතු සියයක්ද වස්සාන සෘතු සියයක්ද යන ආකාරයෙනි. මහණෙනි, සෘතු තුන් සියයක් ජීවත් වන්නෙක් මාස එක්දහස් දෙසියයක් ජීවත් වෙයි. හේමන්ත සෘතුවෙහි සාර සියයක්ද ගිම්හාන සෘතුවෙහි සාර සියයක්ද වස්සාන සෘතුවෙහි සාර සියයක්ද යන ආකාරයෙනි. මහණෙනි, මාස එක්දහස් දෙසියයක් ජීවත් වන්නෙක් අර්ධ මාස දෙදහස් සාර සියයක් ජීවත් වෙයි. හේමන්තයේ අර්ධ මාස අට සියයකි. ගිම්හානයේ අර්ධමාස අටසියයකි. වස්සානයේ අර්ධමාස අටසියයකි. වර්ෂයකට අර්ධමාස එක් දහස් දෙසියයක් ජීවත්වන්නෙක් රාත්‍රි තිස් හය දහසක් ජීවත් වෙයි. හේමන්තයේ රාත්‍රි දොළොස් දහසකි. ගිම්හානයේ රාත්‍රි දොළොස් දහසකි. වස්සානයේ රාත්‍රි දොළොස් දහසකි. මහණෙනි, රාත්‍රි තිස් හය දහසක් ජීවත් වන්නෙක් දෙසැත්තෑ දහසක් බත් (වේල්) අනුභව කරයි. හේමන්තයේ බත් වේල් විසිහතර දහසකි. ගිම්හානයේ බත් වේල් විසිහතර දහසකි. වස්සානයේ බත් වේල් විසිහතර දහසකි. මේ මවගෙන් කිරි බීමද බත් නොලැබීමද සමගමය.

එහි මේ භත්තන්තරායෝ නම් කීපියේද බත් අනුභව නොකරයි. දුක් වූයේද බත් අනුභව නොකරයි. ලෙඩවූයේද බත් අනුභව නොකරයි. උපොසථික වූයේද බත් අනුභව නොකරයි. නොලැබුනේද බත් අනුභව නොකරයි.

17. “මහණෙනි, මවිසින් මෙසේ අවුරුදු සියයක් ආයු ඇති මිනිසකුගේ ආයුෂද දක්වන ලදී. ආයු ප්‍රමාණයද දක්වන ලදී. සෘතුහුද දක්වන ලදී. සංචත්සරද දක්වන ලදී. මාසයෝද දක්වන ලදී. අර්ධ මාසයෝද දක්වන ලදී. රාත්‍රීහුද දක්වන ලදී. බත් (වේල්) ද දක්වන ලදී. භත්තන්තරායෝද (-ආහාර වැරදීම) දක්වන ලදී. මහණෙනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින් යමක් කළයුතු නම් ශ්‍රාවකයන්ට හිත ඇතිව අනුකම්පාව උපදවා එය යුෂ්මතුන්ට සිදු කරණ ලදී. මහණෙනි, මේ රුක් මුල්ය, මේ ශුන්‍යාගාරයෝය, ධ්‍යාන කරවී, ප්‍රමාද නොවවී, පසුව විපිළිසර නොවවී, මෙය තොපට අපගේ අනුශාසනාවයි.”

8. විනය වර්ගය.

22. සීලවන්ත විනයධර සූත්‍රය:- 1 මහණෙනි, ධර්ම සතකින් යුක්තවූ හික්ෂුතෙම විනයධර වෙයි. 2 “කවර සතකින්ද යත්, ඇවත දනීද, ඇවැත් නොවන දේ දනීද, ස්වල්පවූ ඇවැත් දනීද, මහා ඇවැත් දනීද, ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් සංවරවූයේ සිල් ඇත්තේවේද, ආචාරයෙන් හා ගොචරයෙන් යුක්තවූයේ ස්වල්ප වරදෙහි බිය දක්නා සුළුවූයේ ශික්ෂාපදයන් සමාදන්ව හික්මෙයි. චෛතසිකයන්ගේ උසස් හික්මීමට අයත් මෙලොව සැප විහරණය ඇති සතර ධ්‍යානයන්ගේ පහසුවෙන් ලැබීම වෙයි. නිදුකින් ලැබීම වෙයි. පහසුවෙන් ලැබීම වෙයි. ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් ආනාශ්‍රවවූ චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලොවම තෙමේ මනාකොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරයි.

3. (මෙය 1 ඡේදය මෙනි)

23. ස්වාගත විනයධර සූත්‍රය:- 1 (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 22 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2 "කචර සතකින්දයත් (ii) ඇවත දනීද, ඇවැත් නොවන දේ දනීද, (iii) ස්වල්පවූ ඇවැත් දනීද, මහා ඇවැත් දනීද, උභය (හික්ෂු හික්ෂුණී) ප්‍රාතිමොක්ෂයන් සූත්‍ර වශයෙන් අනුවාඤ්ජන වශයෙන් මනාකොට නිශ්චයවූයේ ප්‍රගුණවූයේ වේ ද වෛතසිකයන්ගේ උසස් හික්ෂීම ඇති, මෙලොව සුව විහරණය ඇති සතර ධ්‍යානයන් පහසුවෙන් ලබන්නේ නිදුකින් ලබන්නේ මද උත්සාහයෙන් ලබන්නේ ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් අනාශ්‍රවවූ විත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලොවම තෙමේ මනාකොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට එයට පැමිණ වාසය කරයි, (v) (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

24 අසංහීර සූත්‍රය:- 1. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 22 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2. "කචර සතකින් ද යත්? (ii) ඇවැත දනියි, ඇවැත් නොවන දේ දනියි, ස්වල්ප ඇවැත් දනියි, මහා ඇවැත් දනියි, විනයෙහි ස්ථිරව පිහිටියේ වෙයි, (iii) වෛතසිකයන්ගේ මනා හික්ෂීම ඇති මෙලොවම සුව විහරණ ඇති සතර ධ්‍යානයන් මද උත්සාහයෙන්, නිදුකින් පහසුවෙන් ලබන්නේ වෙයි, ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් අනාශ්‍රව වූ විත්ත විමුක්තිය ද ප්‍රඥා විමුක්තිය ද, මෙලොවම තෙමේ මනාකොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරයි, (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

3. "කචර සතකින් ද යත්, ඇවත දනියි. ඇවැත් නොවන දේ දනියි. ස්වල්ප ඇවැත් දනියි, මහා ඇවැත් දනියි, නන්වැදැරුම් පූර්වෙනිවාසය සිහිකරයි, කෙසේද? පිරිසිදුවූ මනුෂ්‍යත්වය ඉක්මවූ දිව ඇසින් චූතවන්තාවූද, උපදින්නාවූද, හීනවූද, ප්‍රණීතවූද, මනාපැහැ ඇත්තාවූද, දුර්වර්ණවූද, සැපයට පැමිණියාවූද, දුකට පැමිණියාවූද, සත්වයන් දකියි. කර්මය ලෙස එළඹෙන්නාවූ සත්වයන් දකියි. ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් අනාශ්‍රවවූ විත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලොවම තෙමේ මනාකොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරයි, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

25. පුබ්බෙනිවාසලාභී විනයධර සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, ධර්ම සතකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම විනයධර වූයේ බබළයි.

2 (1) "කවර ධර්ම සතකින්දයත් ඇවත දනියි. ඇවැත් නොවන දේ දනියි, ස්වල්ප ඇවැත් දනියි, මහා ඇවැත් දනියි, ශික්ෂාපදයන් සමාදන්ව සතර ධ්‍යානයන් කැමැති පරිදි ලබන්නේ පහසුවෙන් ලබන්නේ බහුලව ලබන්නේ ප්‍රත්‍යක්ෂකොට එයට පැමිණ වාසය කරයි, (ii) මහණෙනි, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

26. සීලවන්ත සොහන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ධර්ම සතකින් යුක්තවූ භික්ෂු තෙමේ විනයධරවූයේ බබළයි.

2 "කවර සතකින්ද යත්? ඇවැත් (මෙහි 25 සූත්‍රයේ 2 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) එයට පැමිණ වාසය කරයි (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

27. ස්වාගතසොහන සූත්‍රය:- 1 මහණෙනි, ධර්ම සතකින් යුක්ත වූ භික්ෂු තෙම විනයධරවූයේ බබළයි.

2. "කවර සතකින්ද යත්. ඇවැත් දනියි. ඇවැත් නොවන දේ දනියි, ස්වල්ප ඇවැත් (මෙහි 23 සූත්‍රයේ (iii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) උභය ප්‍රාති මොක්ෂයන් (මෙහි 23 සූත්‍රයේ 2 (iv) සහ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

28. අසංහීරසොහන සූත්‍රය:- (මෙය මේ වර්ගයේ 27 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙහි.)

2. "කවර සතකින්ද යත්, ඇවත දනී. (මෙහි 24 සූත්‍රයේ 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) විනයෙහි ස්ථිරව පිහිටියේ වෙයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

29. පුබ්බෙනිවාසසොහන සූත්‍රය:- (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 27 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙහි.)

ඇවත (මෙහි 24 සූත්‍රයේ 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) නන්වැදැරුම් පූර්වනිවාසය (මේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

30. උපාලි ආයාචන සූත්‍රය:- ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද, එතැනිහි

පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූම ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය.

2. "මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යම් ධර්මයක් අසා හුදකලාවූයේ, වෙන්වූයේ, අප්‍රමාදවූයේ, කෙළෙස් තවන වීර්යී ඇත්තේ, ආත්මභාවයෙහි දුරු කළ ආශා ඇත්තේ. වාසය කරන්නෙමි නම් ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මට එබඳු ධර්මයක් මනාකොට දෙශනා කරන සේක්වා!"

3. "උපාලිනි, ඔබ යම් ධර්මයක් දන්නෙහි නම් මේ ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන් කළකිරීම පිණිස, රාග විරාගය ඇල්ම නැති කිරීම පිණිස, නිරෝධය (සිත නොසිටීම) පිණිස, සංසිදීම පිණිස, දැනීම පිණිස, අවබෝධය පිණිස, නොපවතියි. උපාලිනි මේ ධර්මය නොවේය මේ විනය නොවේය මේ ශාස්තෘ ශාසනය නොවේයයි යන කරුණු ඒකාන්තයෙන් දැන ගනුව උපාලිනි, ඔබ යම් ධර්මයක් දන්නෙහි නම් මේ ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන් කළකිරීම පිණිස, රාග විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස, සංසිදීම පිණිස, දැනීම පිණිස, අවබෝධය පිණිස පවතියි. උපාලිනි මේ ධර්මය වෙයි. මේ විනය වෙයි, මේ ශාස්තෘ ශාසනය වෙයි, යන කරුණු ඒකාන්තයෙන් දරව."

31. අධිකරණ සමථ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, උපනුපන් අධිකරණයන්ගේ සමථය පිණිස, සංසිදීම පිණිස, මේ අධිකරණ සමථ ධර්මයෝ සතක් වෙති, (ඉදිරියෙහි හික්මීම නම්) සම්මුඛො විනය දිය යුතුය, ස්මෘති විනය දිය යුතුය, නොමුලා විනය දිය යුතුය, පටිඤ්ඤානකරණ නම් පොරොන්දු කිරීම දිය යුතුය, යෙභ්‍යාසසිකා නම් නිතර ස්ථිරත්වය දිය යුතුය, තස්සපාපියාසිකා නම් ඔහුට පොරොන්දු දිය යුතුය, තිණුවත්ථාරකය (කරුණ වසාදැමීම) දිය යුතුය. මහණෙනි, මේ සඵත අධිකරණ සමථ ධර්මයෝ උපනුපන් අධිකරණ ධර්මයන්ගේ සංසිදීම පිණිස වෙත්."

9 සමණ වර්ගය.

32. හික්ඛුකරණ ධම්ම සූත්‍රය:- 1 'මහණෙනි, ධර්ම සතක් බිඳුන බැවින් හික්ඛු වෙයි.

2. "කවර සතක්ද යත්, සක්කාය දෘෂ්ටිය බිඳුණේ වෙයි, විච්චිච්ඡාව බිඳුණේ වෙයි, සීලබ්බත පරාමාසය බිඳුණේ වෙයි, රාගය බිඳුණේ වෙයි, දොසය බිඳුණේ වෙයි, මොහය බිඳුණේ වෙයි, මානය බිඳුණේ වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම සත බිඳුණ බැවින් හික්ඛු වෙයි.

33-39. සමණ කරණ ධම්ම සූත්‍රය, බ්‍රාහ්මණ ධම්ම සූත්‍රය, සොත්ථීය ධම්ම සූත්‍රය, නභාතක ධම්ම සූත්‍රය, වෙදගු ධම්ම සූත්‍රය, අරිය ධම්ම සූත්‍රය, අරහන්ත ධම්ම සූත්‍රය

33. 1. "මහණෙනි, ධර්ම සතක් සංසිදුණ බැවින් ශ්‍රමණ වෙයි.

2. කවර සතක්ද යත්? ආත්ම දෘෂ්ටිය දුරුවූයේ වෙයි. බුද්ධාදී අටතැන සැකය දුරුවූයේ වෙයි. බාහිර ශීලයන් ව්‍රතයන් දුරුවූයේ වෙයි. රාගය දුරුවූයේ වෙයි. ද්වේෂය දුරුවූයේ වෙයි. මොහය දුරුවූයේ වෙයි. මානය දුරුවූයේ වෙයි.

3. (මෙහි 1 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

34-39. දක්වා මේ සූත්‍රවල 2 ඡෙදය 33 සූත්‍රයේ 2 ඡෙදය මෙහි ඒ ඒ සූත්‍රවල 3 ඡෙදය 1 ඡෙදය මෙහි)

34. 1 "ධර්ම සතක් යටකළ බැවින් බ්‍රාහ්මණ වෙයි.

35. 1 "ධර්ම සතක් ඉවත් කළ බැවින් යහපත් වූයේ වෙයි.

36. 1 "නෑ බැවින් (පිරිසිදු කළ බැවින්) නභාතක" නම්වේ.

37. 1 "දන්තා ලද බැවින් වෙදගු නම්වේ.

38. 1. සුදුසු බැවින් ආයථී නම් වෙයි.

39. 1 "දුරු කළ බැවින් අර්හත් නම් වෙයි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්ම සතකගේ දුරුවීමෙන් රහත් නම් වෙයි.

40 සත්ත අසද්ධම්ම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ අසද්ධර්මයෝ සතෙකි. ඒ සත කවරේද? ශ්‍රද්ධාව නැත්තේ වේද, පාපයට ලජ්ජාව නැත්තේ වේද, පාපයට බිය නැත්තේ වේද, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් නැත්තේ වේද, කම්මැලි වේද, මුළාවූ සිහි ඇත්තේ වේද, ප්‍රඥා නැත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ සත අසද්ධර්මයෝ වෙති."

41 සත්ත සද්ධම්ම සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි මේ සද්ධර්මයෝ සතෙකි ඒ සත කවරේද? ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේ වේද, පාපයට ලජ්ජාව ඇත්තේ වේද, පාපයට බිය ඇත්තේ වේද, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේ වේද, පටන් ගන්නා ලද වීයභී ඇත්තේ වේද, සිහි ඇත්තේ වේද, නුවණැත්තේ වේද, මේ සත සද්ධර්මයෝ වෙති."

10 ආහුණෙය්‍ය වර්ගය.

42. වක්ඛු අනිච්චානුපස්සි සූත්‍රය:- 1 (i) "මහණෙනි, පූජාවට යොග්‍යවූ දුර සිට ගෙනවුත් පිදීමට යොග්‍යවූ දත් දීමට සුදුසුවූ දෙඅත් හිස මත තබා වැදීමට යොග්‍යවූ ලොකයාගේ නිරන්තර පින් කෙතවූ මේ පුද්ගලයෝ සන්දෙනෙක් වෙති.

2. "ඒ සන්දෙන කවරහුද? (ii) මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ඇසෙහි අනිත්‍යය අනුව බලන්නේ අනිත්‍ය සංඥා ඇත්තේ අනිත්‍යය විඳින්නේ නිරන්තරයෙන් ක්ලෙශයන් ගැවසී නොගත් සිත් ඇත්තේ සිතින් ඇලෙන්නේ ප්‍රඥාවෙන් වටකළේ (iii) හෙතෙම ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් අනාශ්‍රවවූ චිත්ත විමුක්තියද ප්‍රඥා විමුක්තියද මෙලොවම තෙමේ මනාකොට දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට එයට පැමිණ වාසය කරයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි) ප්‍රථම පුද්ගලයා වෙයි.

3. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඔහුට පෙර පසු නොව එකවිටම ඒ ක්ලෙශයන් නැතිවීමද ජීවිතය නැතිවීමද සිදු වෙයි. මහණෙනි, මේ (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) දෙවන පුද්ගලයා වෙයි.

4. "මහණෙනි, නැවතද (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) හෙතෙම පස්වැදෑරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් (මෑත බැඳුම් පහ) ගේ දුරු කිරීමෙන් "අන්තරා පරිනිබ්බායී" වෙයි. "උපහච්ච" පරිනිබ්බායී වෙයි, අසංඛාර පරිනිබ්බායී වෙයි, සසංඛාර පරිනිබ්බායී වෙයි. ඉහළ ඉපදීමට යන අකනිට්ඨගාමී පුද්ගයා වෙයි. මහණෙනි, මේ (මෙහි 1 (i) (ii) යෙදිය යුතුයි.)

43. වක්ඛු දුක්ඛානු පස්සි සූත්‍රය:- 1 (මේ ඡෙදය 42 සූත්‍රයේ 1 ඡෙදය මෙහි.)

2 "ඒ සත්දෙන කවරහුද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ඇසෙහි දුක අනුව බලන්නේ වාසය කරයි. ඇසෙහි අනාත්මය අනුව බලන්නේ වාසය කරයි. ක්ෂයවීම අනුව බලන්නේ වාසය කරයි. ව්‍යයවීම අනුව බලන්නේ වාසය කරයි. ඇසෙහි විරාගය අනුව බලන්නේ ඇසෙහි දුරුකිරීම අනුව බලන්නේ වාසය කරයි. කණෙහි-නාසයෙහි-දිවෙහි-ශරීරයෙහි-සිතෙහි-රූපයෙහි-ශබ්දයෙහි-ගන්ධයෙහි-රශයෙහි-ස්පර්ශයෙහි-ධර්මයෙහි-චක්ෂුර් විඥානයෙහි-ශ්‍රෝත විඥානයෙහි-ඝාණ විඥානයෙහි-ජීවිහා විඥානයෙහි-මනස් විඥානයෙහි-චක්ෂු ස්පර්ශයෙහි-ශ්‍රෝත ස්පර්ශයෙහි- ඝාණ ස්පර්ශයෙහි-ජීවිහා ස්පර්ශයෙහි-මනස් ස්පර්ශයෙහි-ඇස හා ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාවෙහි-කණ හා ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාවෙහි-දිව හා ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාවෙහි-කය හා ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාවෙහි-සිත හා ස්පර්ශයෙන් හටගත් වේදනාවෙහි-රූප සංඥාවෙහි-ශබ්ද සංඥාවෙහි-ගන්ධ සංඥාවෙහි-රස සංඥාවෙහි-ස්පර්ශ සංඥාවෙහි-ධර්ම සංඥාවෙහි-රූපය ගැන සිතීමෙහි-ශබ්දය ගැන සිතීමෙහි-ගන්ධය ගැන සිතීමෙහි-රසය ගැන සිතීමෙහි ස්පර්ශය ගැන සිතීමෙහි-ධර්මය ගැන සිතීමෙහි-රූප තෘෂ්ණාවෙහි-ශබ්ද තෘෂ්ණාවෙහි-ගන්ධ තෘෂ්ණාවෙහි-රස තෘෂ්ණාවෙහි-ස්පර්ශ තෘෂ්ණාවෙහි-ධර්ම තෘෂ්ණාවෙහි-රූප විතර්කයෙහි-ශබ්ද විතර්කයෙහි-ගන්ධ විතර්කයෙහි-රස විතර්කයෙහි-ස්පර්ශ විතර්කයෙහි-ධර්ම විතර්කයෙහි-රූප විචාරයෙහි (සෙවීමෙහි) ශබ්ද විචාරයෙහි-ගන්ධ විචාරයෙහි-

රස විචාරයෙහි-ස්පර්ශ විචාරයෙහි-ධර්ම විචාරයෙහි-
රූපස්කන්ධයෙහි-වේදනාස්කන්ධයෙහි-සංඥා ස්කන්ධයෙහි-
සංස්කාර ස්කන්ධයෙහි-විඥාන ස්කන්ධයෙහි-අනිත්‍යය අනුව
බලන්නේ, දුක අනුව බලන්නේ, අනාත්මය අනුව බලන්නේ,
ක්ෂය අනුව බලන්නේ, ව්‍යය අනුව බලන්නේ, විරාගය අනුව
බලන්නේ, නිරොධය අනුව බලන්නේ, දුරු කිරීම අනුව
බලන්නේ, වාසය කරයි. මහණෙනි, රාගයාගේ දැනීම පිණිස
සප්ත ධර්ම කෙනෙක් වැඩිය යුත්තාහ.

3 "කවර ධර්මසතකද යත්, සතිසම්බොධ්‍යංගය (මෙහි 7
සත්තක නිපාතයේ 2 වර්ගයේ 26 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය
යුතුයි.) උපෙක්ෂා සම්බොධ්‍යංගය, යන මේ ධර්මයෝ වෙති

4. "මහණෙනි, රාගයාගේ මනා දැනීම පිණිස මේ ධර්ම
සත වැඩිය යුතුයි මහණෙනි, රාගයාගේ මනා දැනීම පිණිස
ධර්ම සතක් වැඩිය යුතුයි.

5 "කවර සතකදයත්. අනිත්‍ය සංඥාව, අනාත්ම සංඥාව,
අශුභ සංඥාව, ආදිනව සංඥාව, ප්‍රභාණ සංඥාව, විරාග සංඥාව
නිරොධ සංඥාව යනුයි.

6 "මහණෙනි, රාගයාගේ මනා දැනීම පිණිස මේ සප්ත
ධර්මයෝ වැඩිය යුතුය.

7. (i) "කවර සතකදයත්? (ii) අශුභ සංඥාවය මරණ
සංඥාවය, ආහාරයෙහි පිළිකුල් සංඥාවය, සියලු ලොකයෙහි
නොඇලීම් සංඥාවය, අනිත්‍ය සංඥාවය, අනිත්‍යයෙහි දුක්
සංඥාවය, දුකෙහි අනාත්ම සංඥාවය, (iii) මහණෙනි, රාගයාගේ
මනා දැනීම පිණිස යම් මේ ධර්ම සත වැඩිය යුතුය. (iv)
මහණෙනි, රාගයාගේ විශිෂ්ටඥානය පිණිස, හිනාකිරීම පිණිස,
දුරුකිරීම පිණිස, ක්ෂය පිණිස, ව්‍යය පිණිස, විරාගය පිණිස,
නිරොධය පිණිස, අත්හැරීම පිණිස, දුරුකිරීම පිණිස, මේ සප්ත
ධර්මයෝ වැඩිය යුතුය. ද්වේෂයාගේ-මොහයාගේ-ක්‍රොධයේ-
බද්ධවෙරයේ-ගුණමකුකමේ-අනුන්ට දොස් කීමේ-ඊෂ්‍යාවේ-
මසුරුකමේ-රැවටිල්ලේ-කපටිකමේ-තද ගතියේ-එකටඑක

කිරීමේ-මානයේ-අතිමානයේ-මදයේ-ප්‍රමාදයේ-මනාදැනීම පිණිස, (මෙහි 7 (iv) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)”

8. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාෂිතයට විශේෂයෙන් සතුටු වූහ.

(සත්තක නිපාතය නිමි.)

8. අට්ඨක නිපාතය

පළමුවෙනි පණ්ණාසකය

1. මෙන්තා වර්ගය

1. අට්ඨ මෙන්තානිසංස සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මෙසේ අසනලදී, එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේපිඬු මහා සිටාණන් විසින් කරවන ලද ජේතවන මහා විහාරයෙහි වැඩවසනසේක. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි” කියා භික්ෂූන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. ඒ භික්ෂුහු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි කියා ප්‍රතිච්චන දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. “මහණෙනි, මෙමුත්‍රී වෙනෝ විමුක්තිය ආදරයෙන් සේවනය කිරීමෙන්, නැවත නැවත කිරීමෙන් භාවනා කිරීමෙන් හෙවත් වැඩීමෙන් නැවත නැවත කිරීමෙන් යෙදූ වාහනයක් මෙන් කිරීමෙන් පදිඤ්චි වත්තක් හෝ ස්ථානයක් මෙන් කිරීමෙන් ඉදිරියෙහි පිහිටි දෙයක් මෙන් කිරීමෙන් හාත්පසින් මනාකොට රැස් කළ (ගොඩගැසූ) දෙයක් මෙන් කිරීමෙන් යහපත්ව ආරම්භ කොට කිරීමෙන් ආනිසංග අටක් බලාපොරොත්තු විය යුතුයි.

3 “ඒ කිනම් ආනිශංස අටක්ද? සැපසේ නිදයි, සැපසේ අවදි වෙයි, නපුරු සීන නො දකියි. මිනිසුන්ට ප්‍රිය වෙයි. අමනුෂ්‍යයින්ට ප්‍රිය වෙයි, දෙවියෝ රකිත්, ඔහුට ගින්නක් හෝ විසක් හෝ ආයුධයක් හෝ නොවදී. මෙමුත්‍රී භාවනාවෙන් රහත්බව ලබන්නට නොහැකිවී නම් (මරණින් මතු) බඹ ලොව උපදී. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

4 (1) "යමෙක් අප්‍රමාණ සතුන් වෙත මෙමන්‍ය සිහියෙන් යුක්තව වඩාද විදර්ශනාවෙන් කෙලෙස් නැති කිරීමයයි කියන ලද රහත් බවට පැමිණියාහුගේ දශ සංයෝජනයෝ තුනී වෙත්."

(2) "ඉදින් එකද සත්වයෙකුට දූෂ්‍ය නුච්ඡි සිත් ඇත්තේ මෙමන්‍ය කෙරේද, ඒ කරණකොට ගෙන කුසල් ඇත්තේ වෙයි. සියලු ප්‍රාණීන් කෙරෙහිම සිතින් අනුකම්පා කරන්නාවූ ආයතීතම බොහෝ පින් කරයි."

(3) "යම් කෙනෙක් සත්වයන්ගෙන් පිරුණාවූ පොළොව ජයගෙන තාපසයන් මෙන් දැහැමි රජවරු වූවාහු දන් දෙමින් හැසුරුණුහුද අශ්ව මෙධය, පුරුෂ මෙධය, සම්මාපාසය, වාචපෙය්‍යය, නිරන්තරයයි යම් යාග පසක් වෙද්ද ඒ මහා යාගයෝද මනාකොට වඩන ලද මෙමන්‍යිතෙහි දහසයවන කලාවටද නොපැමිණෙත්. චන්ද්‍රයාගේ රශ්මිය මෙන් තාරකාවන්ගේ රශ්මිය නැත්තාක් මෙනි."

(4) "යමෙක් තෙම සතුන් නොමරාද අනුන් ලවාත් නොමරවාද, අනුන් නොපරදවාද, වෙන කෙනෙකු ලවාත් අනුන් නොපරදවාද, හෙතෙම සියලු සත්වයන් කෙරෙහි මෙමන්‍යි පිණ්ඩයක් වේ. ඔහු කෙරෙහි කිසිවෙකුගේ වෛරයක් නැත්තේය."

2. ආදිබ්‍රහ්මචරිය පඤ්ඤා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මාර්ග බ්‍රහ්මචරියභාවට මුල්වූ විදර්ශනා ප්‍රඥාව නොලැබූ කල්හි ලැබීමටද ලැබූකල්හි බොහෝ වීමටද, මහත්වීමටද භාවනාව සම්පූර්ණවීම පිණිසද, මේ කරුණු අට හේතු වෙත්.

2. "ඒ අට කෙසේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ හෝ ගරු කටයුතු අන්‍ය හික්ෂුවක් හෝ ආශ්‍රයකොට වෙසේද, යමෙක්හු කෙරෙහි ඔහුගේ තියුණු වූ ලජ්ජා හය එළඹ සිටියේවේද, ප්‍රෙමයත් ගෞරවයත් එළඹ සිටියේ වේද, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "ඒ මහණනෙම ඒ ශාස්තෘන්වහන්සේ හෝ ගරුකටයුතු එක්තරා භික්ෂුවක් හෝ ආශ්‍රයකොට වෙසේද, යමෙක්හු කෙරෙහි ඔහුගේ තියුණුවූ ලජ්ජා භය එළඹ සිටියේවේද, ප්‍රෙමයත් ගෞරවයත් එළඹසිටියේවේද, හෙතෙම කලින්කල (උන්වහන්සේ වෙත) එළඹ. 'ස්වාමීන් වහන්ස! මෙය කෙසේද, මෙහි අර්ථය කෙසේදැයි' පූර්වාපර සන්ධි විචාරයි. සැක තැන් විචාරයි. (එකල්හි) ඔහුට ඒ පින්වතුන් වහන්සේලා අප්‍රකට අර්ථය ප්‍රකාශ කෙරෙත්, ප්‍රකාශ නො කළ අර්ථය ප්‍රකාශ කෙරෙත්. අනේකප්‍රකාරවූ සැක කටයුතුවූ ධර්මයන්හි සැක දුරු කෙරෙත්. (ii) මහණෙනි, මේ මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝ්‍රීවට මුල්වූ විදර්ශනා ප්‍රඥාව නොලැබූ කල්හි ලැබීමටද, ලැබූකල්හි බොහෝ වීමටද, මහත්වීමටද, භාවනාව සම්පූර්ණවීමටද (iii) (ඇතිවිය යුතුවූ) දෙවෙනි හේතුවයි.

4. (i) මහණනෙම ඒ ධර්මය අසා කාය ප්‍රකාශයෙන්ද, චිත්තප්‍රකාශයෙන්ද යන දෙයාකාරවූ ප්‍රකාශයෙන් (විදර්ශනාවට හේතු) සපයයි (ii) (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

(ඇතිවිය යුතුවූ) තුන්වෙනි හේතුවයි.

5. (i) "සිල්වතෙක් වේද, ප්‍රාතිමොක්ෂ සංචර සීලයෙන් හික්මී වෙසේද හික්ෂුන් අතර හැසිරිය යුතු ආකාරයත් ගොදුරුගමිහි හැසිරියයුතු ආකාරයත් දැන ඉගෙන පිළිපදිමින් ස්වල්පමාත්‍රවූ වරදෙහි පවා භය දකින ස්වභාවය ඇතිව ශික්ෂා පද සමාදන්ව එහි පිළිපදිමින් වෙසේද, (ii) (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

(ඇතිවිය යුතුවූ) හතරවෙනි හේතුවයි.

6. (i) ධර්මවිනය උගතෙක්වේද, උගත් දෙය මතකතබා ගත්තෙහි වේද, උගත් දෙය සිතෙහි තැන්පත් කරගත්තෙක් වේද, යම්කිසි ධර්මයක් මූල, මැද, අග යන තුන් තන්හි නිවැරදිව යහපත්ව දෙශනාකරණ ලදද, අර්ථ සහිතව-භාෂාව නොවරදවා සම්පූර්ණකොට දෙශනා කරණ ලදද, (ඒ දෙශනාවෙන්) පිරිසිදු බ්‍රහ්මචරියාව ප්‍රකාශකෙරෙත්ද, එබඳුවූ ධර්මයෝ මොහු විසින් ඉගෙන ගන්නා ලද්දේවේද, ඉගෙනගත් ධර්මය සිත

තබ්බාගත්තේවේද, වචනසෙන් පුරුදුකරණ ලද්දේවේද, පිළිවෙළ නොවරදවා සිතින් පරීක්ෂාකරණ ලද්දේවේද, විදර්ශනා ප්‍රඥාවෙන් යහපත්ව අවබෝධ කරණ ලද්දේවේද, (ii) (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

(ඇතිවිය යුතුවූ) පස්වැනි හේතුවයි.

7. (i) "අකුශල ධර්මයන් දුරුකිරීම පිණිසද, කුශල ධර්මයන් රැස් කිරීම පිණිසද පටන්ගන්නාලද වියහී ඇතිව වාසය කෙරේද වියහීවන්නවූයේ දැඩිවූ පරාක්‍රමයෙන් යුක්තවූයේ, නොපසුබස්නා වියහීයෙන් යුක්ත වූයේ වේද, (ii) (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

(ඇතිවිය යුතුවූ) සවැනි හේතුවයි.

8. (i) "සංඝයා වෙතින් අණ නොලැබූ කපීකයෙක් වේද, දෙනිස් කථාවෙන් තොරවූ කපීකයෙක් වේද, ධර්මය සිය කැමැත්තෙන්ම දෙසන්නෙක්වේද, ධර්මය දෙසීම පිණිස අන්‍යයන්ට හෝ ආරාධනා කරන්නෙක් වේද, ආයහී තුෂ්ණිමිභාවයයි කියනලද සිවුවැනි ධ්‍යානයට සමවැදීම හෝ සෙසු කමටහනක් (භාවනාවක්) මෙනෙහි කිරීම හෝ කෙරේද, (ii) මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

(ඇතිවිය යුතුවූ) සත්වැනි හේතුවයි.

9. (i) "රූපය මෙසේය. රූපය ඇතිවන්නේ මෙසේය. රූපය නිරුද්ධ වන්නේ (නැති වන්නේ) මෙසේය. වේදනාව මෙසේය. වේදනාව ඇතිවන්නේ මෙසේය. වේදනාව නිරුද්ධ වන්නේ මෙසේය. සංඥාව මෙසේය. සංඥාව ඇතිවන්නේ මෙසේය. සංඥාව නිරුද්ධ වන්නේ මෙසේය. සංස්කාරය මෙසේය. සංස්කාරය ඇති වන්නේ මෙසේය. සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ මෙසේය. විඤ්ඤාණය මෙසේය. විඤ්ඤාණය ඇතිවන්නේ මෙසේය. විඤ්ඤාණය නිරුද්ධ වන්නේ මෙසේ යයි පඤ්චුපාදානස්කන්ධය කෙරෙහි උදයව්‍යය (ඇතිව නැති වීම) අනුව සිහි කරමින් වසන්නේ වේද? (ii) (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි) (ඇතිවිය යුතුවූ) අට වැනි හේතුවයි.

10. (i) "එකී භික්ෂුවට මේ මතු දක්වන පරිදි සමාන බඹසර ඇති භික්ෂුහු ගෞරවය දක්වත්. මේ ආයුෂ්මතූන් වහන්සේ

වනාහි ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කොට වාසය කරයි. ගරු කටයුතු එක්තරා හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් හෝ ඇසුරු කොට වාසය කරයි. යමෙක්හු කෙරෙහි ඔහුගේ තියුණු වූ ලජ්ජා භය ඵලඹ සිටියේ වේද, ප්‍රේමයත් ගෞරවයත් ඵලඹ සිටියේ වේද, (එබඳු උතුමෙක් ඇසුරු කොට වාසය කරයි)

(ii) "තවද ඒ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ දතයුතු දේ දැනී. දැක්ක යුතු දේ දැකී, යන මේ ස්වභාවය ප්‍රිය භාවය පිණිසද, ගරු භාවය පිණිසද, භාවනාව පිණිසද ශ්‍රමණ භාවය පිණිසද, හුදකලා භාවය (විවේකය) පිණිසද පවතී.

11. 'ඒ මේ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ වනාහි ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කොට වසමින් එක්තරා ගරු කටයුතු සමාන බඹසර ඇති හික්ෂුවක් හෝ ඇසුරු කොට වසමින් යමෙකු කෙරෙහි තියුණු වූ ලජ්ජා භය ඵලඹ සිටියේ වේද, ප්‍රේමයත් ගෞරවයත් ඵලඹ සිටියේ වේද, එබඳු වූ උතුමන් වෙත කලින් කල පැමිණ, 'ස්වාමීන් වහන්ස, මෙය කෙසේද, මෙහි අර්ථය කුමක්දැයි' පූර්වාපර සන්ධි විචාරයි. සැක තැන් විචාරයි. (එකල්හි) ඔහුට ඒ පින්වතුන් වහන්සේලා අප්‍රකට අර්ථය ප්‍රකාශ කෙරෙත්. ප්‍රකාශ නොකළ අර්ථය ප්‍රකාශ කෙරෙත්. අනෙක ප්‍රකාරවූ සැක කටයුතුවූ ධර්මයන්හි සැක දුරු කෙරෙත්. ඒකාන්තයෙන් මේ (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

12. (මෙහි 4 (i) සහ 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

13. (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.)

14. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

15. (මෙහි 7 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඒකාන්තයෙන් මේ (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

16. (මෙහි 8 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඒකාන්තයෙන් මේ (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

17. (මෙහි 9 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඒකාන්තයෙන් මේ (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

18. "මහණෙනි, මාර්ග බුන්ම වරියාවට මුල්වූ විදර්ශනා ප්‍රඥාව නොලැබූ කල්හි ලැබීමටද, ලැබූ කල්හි බොහෝ වීමටද මහත් වීමටද භාවනාව සම්පූර්ණ වීමටද මේ කරුණු අට හේතුවෙත්."

3. අප්පිය පසංසි සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු අටකින් යුක්තවූ භික්ෂුතෙම, සබ්බසරුන්ට, (භික්ෂුන්ට) අප්‍රිය වෙයි, අමනාපද වෙයි, අගෞරවද වෙයි, සැලකිල්ලට භාජනද නොවෙයි.

2. "කිනම් කරුණු අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම අප්‍රියවූ දුසිල් මහණුන්ට ප්‍රශංසා කරන්නේ වේද, ප්‍රියවූ සිල්වත් භික්ෂුන්ට ගර්භා කරන්නේ වේද, සිවුපස ලාභයෙහි ගිජුවූයේ වේද, සත්කාරයෙහි ගිජු වූයේවේද, පාපයෙහි ලජ්ජා නැතිවූයේ වේද, පාපයෙහි භය නැතිවූයේද, පව්ටු අදහස් ඇත්තේද, මිසදිටු වූයේද, (මෙහි 1 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු අටකින් යුක්තවූ මහණතෙම සබ්බසරුන්ට ප්‍රියද වෙයි, මනාපද වෙයි, ගෞරවයද වෙයි, සැලකිල්ලට භාජනද වෙයි.

4. "කිනම් කරුණු අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම අප්‍රියවූ දුසිල් මහණුන්ට ප්‍රශංසා නොකරන්නේ වේද, ප්‍රියවූ සිල්වත් භික්ෂුන්ට ගර්භා නොකරන්නේ වේද, සිවුපස ලාභයෙහි ගිජු නුවූයේ වේද, සත්කාර ලාභයෙහි ගිජු නුවූයේ වේද, පාපයෙහි ලජ්ජා ඇත්තේ වේද, පාපයෙහි භය ඇත්තේ වේද, අල්පේච්ඡ වූයේවේද, සමාක් දෘෂ්ටික වූයේද, (මෙහි 3 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

4. ලාභකාම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කරුණු අටකින් යුක්තවූ මහණතෙම සබ්බසරුන්ට අප්‍රියද වෙයි, අමනාපද වෙයි, අගෞරවද වෙයි, නොසැලකිය යුතුද වෙයි.

2. "කිනම් කරුණු අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම සිවුපස ලාභයෙහි ගිජුවූයේ වේද, සත්කාර ලාභයෙහි ගිජුවූයේ වේද, (ගර්භා ලැබීමට සුදුසුව සිටියේ

නමුදු) අනුන් විසින් ගර්භා කරණු නොලැබේවායි වේද, කථා කළයුතු කාලය නොදන්නේ වේද, (සිවු පසය පිළිගත යුතු) පමණ නොදන්නේ වේද, අපිරිසිදුවූ කාය කර්මාදිය ඇත්තේ වේද, බොහෝකොට කථා කරන්නේ වේද, සබ්බසරුන්ට ආක්‍රාම පරිභව බණන්නේ වේද, (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. "මහණෙනි, කරුණු අටකින් යුක්තවූ මහණතෙම සබ්බසරුන්ට ප්‍රියද වෙයි, මනාපද වෙයි, ගෞරවද වෙයි, සැලකිය යුතුද වෙයි.

4. "කිනම් කරුණු අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම සිවුපස ලාභයෙහි ගිජු නොවේද, සත්කාර ලාභයෙහි ගිජු නොවේද, ස්වකීය දොස් ඇසීමෙහි සතුටුවේද, කථා කිරීම් ආදියෙහි සුදුසු කාලය දැනීම, සිවුපසයෙහි පමණ දන්නේ වේද, පිරිසිදුවූ කාය කර්මාදිය ඇත්තේ වේද, දොඩමලු නොවේද, (වාචාල නොවේද) සබ්බසරුන්ට ආක්‍රාම පරිභව නොවන්නේ වේද, (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

5. සංඛිත්තලොක ධම්ම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ අෂ්ට ලොක ධර්මය තෙම ලෝකය ලුහුබදියි. (ලොකය අනුව පෙරලෙයි) ලොකයද අෂ්ට ලොක ධර්මය ලුහුබදියි. (අෂ්ට ලොක ධර්මය අනුව පෙරලෙයි.)

2. "ඒ ලොක ධර්ම අට කෙසේද? ලාභයද, අලාභයද, අයසද, (පරිවාර සම්පත්තියෙන් තොර වීමද) යසසද, (පරිවාර සම්පත් ලැබීමද) නින්දා ලැබීමද, ප්‍රශංසා ලැබීමද, සැප ලැබීමද, දුක් ලැබීමද, යන අටය.

3 1. "ලාභයද, අලාභයද, අයසද, යසසද, නින්දාද, ප්‍රශංසාද සැපද, දුකද යන මේ සත්වයන් කෙරෙහි පවත්නාවූ ලෝක ධර්ම අට අනිත්‍යයහ. සදාකාලික නොවෙත්. විනාශ වන ස්වභාවයෝ වෙත්.

2 "යහපත් සිහියෙන් යුක්තවූ ප්‍රඥාවන්ත පුද්ගල තෙම මේ අෂ්ට ලොක ධර්ම ස්වභාවයද දැන අනිත්‍ය ස්වභාව ධර්මය දකීද, ඔහුගේ සිත ඉෂ්ටාරමුණු වලින් නොකැළඹෙයි. අනිටු අරමුණු වලින් නො ගැටෙයි. (ක්‍රෝධ නූපදී) ඒ

ඉෂ්ටාරම්මණය අනුගමනය කිරීමෙන් (රැකගැනීමෙන්) හෝ එයට විරුද්ධ වීමෙන් හෝ විනාශ වනු ලබන ආත්මය සහගතවුවක් නැතැයි දැන කෙලෙස් රජසින් තොරවූ නිස්සොකීවූ (සෝක නැත්තාවූ) ඒ ආයඪී පුද්ගල තෙම නිර්වාණ පදය යහපත් ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කොට හවයාගේ කෙළවරට පැමිණෙන්නේයි.”

6 විත්ථක ලොක ධම්ම සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, මේ අෂ්ට ලොක ධර්මය තෙම ලොකය ලුහුබදී. (ලොකය අනුව පෙරලෙයි) ලොකයද අෂ්ට ලොක ධර්මය ලුහුබදීයි. (අෂ්ට ලොක ධර්මය අනුව පෙරලෙයි.

2 “ඒ ලොකධර්ම අට කෙසේද යත්? (ii) ලාභයද, අලාභයද, අයසද, යසසද, නින්දාද, ප්‍රශංසාද, සැපද, දුකද යන අටය.

3 “මහණෙනි, ධර්ම විනය නුගත් පෘථග්ජනයාට ලාභයද, අලාභයද, අයසද, යසසද, නින්දාද, ප්‍රශංසාද, සැපද දුකද උපදී. මහණෙනි, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4 “මහණෙනි, ඒ කරුණ පිළිබඳව ධර්ම විනය නුගත් පෘථග්ජනයාට වඩා ධර්ම විනය උගත් ආයඪී ශ්‍රාවකයාගේ වෙනස කුමක්ද? අධිකවූයේ කුමක්ද? විශෙෂ කරුණ කුමක්ද?”

5 “ස්වාමීන් වහන්ස! අපගේ ධර්මයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුල්කොට ඇත්තාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නායක කොට ඇත්තාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිසරණ කොට ඇත්තාහ. ස්වාමීන් වහන්ස, ඒකාන්තයෙන් ඒ වදාරණ ලද ධර්මයාගේ අර්ථය භාග්‍යවතුන් වහන්සේම වදාරණසේක් නම් යහපති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන්ම (ඒ ධර්මය) අසා හික්ෂුහු ඉගෙන ගනිත්.”

6 “මහණෙනි, එසේවිනම් අසව්, යහපත්ව මෙනෙහි කරවු, දෙගනා කරන්නෙමි”-“ස්වාමීන් වහන්ස, එසේය”යි කියා ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිචචන දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

7 (i) “මහණෙනි, ධර්ම විනය නුගත් පෘථග්ජනයාට ලාභය උපදී, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා නොකරයි. (කෙසේද?) ‘මට

මේ ලාභය උපන්නේ නමුදු (ii) එය අනිත්‍යයි, දුකයි වෙනස්වන (නැතිවන) ස්වභාවයී කියා (එහි) නියම තත්වය නොදනී.

8 "අලාභය ඇතිවේද, අයස ඇතිවේද, යසස ඇතිවේද නින්දා ඇතිවේද, ප්‍රශංසා ඇති වේද, සැප ඇතිවේද, දුක ඇති වේද, (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 "ලාභයද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන සිටී. අලාභයද, අයසද, යසසද, නින්දාද, ප්‍රශංසාද, සැපද, දුකද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන සිටී. හෙතෙම උපන් ලාභය රැක ගනී. උපන් අලාභයෙහි විරුද්ධවෙයි. උපන් අයසෙහි විරුද්ධවෙයි. උපන් යසස රැකගනී. උපන් නින්දාවෙහි විරුද්ධවෙයි. උපන් ප්‍රශංසාව රැකගනී. උපන් සැප රැක ගනී. උපන් දුකෙහි විරුද්ධවෙයි. මෙසේ හෙතෙම ඉෂ්ටවූ ලොක ධර්මය රැක ගැනීමෙහිත් අනිෂ්ටවූ ලොක ධර්මය කෙරෙහි විරුද්ධත්වය පහළ කිරීමෙහිත් යෙදුනේ, ජාති දුකින්ද, ජරා දුකින්ද, මරණ දුකින්ද, සොක දුකින්ද පරිදේව දුකින්ද, කායික දුකින්ද, මානසික දුකින්ද, උපායාස දුකින්ද නොමිදේ. (එහෙයින්) දුකින් නොමිදේයයි කියමි.

10 "මහණෙනි, ධර්ම විනය උගත් ආයථී ශ්‍රාවකයාට ලාභය උපදී. හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. (කෙසේද?) මේ ලාභය වනාහි මට උපන්නේය, (එසේද වුවත්) (ii) එය අනිත්‍යය දුකය වෙනස්වන (නැතිවන) ස්වභාවයයි (එහි) නියම තත්වය දනී. (iii) අලාභය උපදීද, යසස උපදීද, අයස උපදීද, ප්‍රශංසා උපදීද, නින්දා උපදීද, සැප උපදීද, දුක උපදීද හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. (කෙසේද?) මේ දුක වනාහි මට උපන්නේය. (එසේද වුවත්) (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ලාභයද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන නොසිටී. අයසද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන නොසිටී. යසසද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන නොසිටී. නින්දාද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන නොසිටී. ප්‍රශංසාද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන නොසිටී. සැපද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන නොසිටී. දුකද ඔහුගේ සිත භාත්පසින් මැඩගෙන නොසිටී.

11 “හෙතෙම උපන් ලාභය නොරකී. අලාභයෙන් විරුද්ධ නොවෙයි. උපන් යසස නොරකී. අයසෙහි විරුද්ධ නොවෙයි. උපන් ප්‍රශංසාව නොරකී. නින්දාවෙහි විරුද්ධ නොවෙයි. උපන් සැපත නොරකී. දුකෙහි විරුද්ධ නොවෙයි.

“හෙතෙම මෙසේ රැකීම් විරුද්ධවීම් දෙක හෙවත් ඇලීම් ගැටීම් දෙක ප්‍රහීණ කෙළේ ජාති ජරා මරණ සොක පරිදෙව දුක්ඛ දොමනස්ස උපායාස යන මෙයින් මිදෙයි. (එහෙයින්) දුකින් මිදේයයි කියමි.

“මහණෙනි, මේ වනාහි ධර්ම විනය නුගත් පෘථග්ජනයාට වඩා ධර්ම විනය උගත් ආර්ය ශ්‍රාවකයාගේ වෙනසයි. අධිකවූ කරුණුයි. විශේෂවූ කරුණුයි.

12 “ලාභයද, අලාභයද, අයසද, යසසද, නින්දාද, ප්‍රශංසාද, සැපද, දුකද යනමේ සත්වයන් කෙරෙහි පවත්නාවූ ලොක ධර්ම අට අනිත්‍යයහ. සදාකාලික නොවෙත්. විනාශවන ස්වභාවයෝ වෙත්. යහපත් සිහියෙන් යුක්තවූ ප්‍රඥාවන්ත පුද්ගලතෙම මේ අෂ්ට ලොක ධර්ම ස්වභාවයද දැන අනිත්‍ය ස්වභාව ධර්මය දකීද, ඔහුගේ සිත ඉෂ්ටාරමුණු වලින් නොකැළඹෙයි. අනිටු අරමුණු වලින් නොගැටෙයි. (ක්‍රොධ නූපදී) ඒ ඉෂ්ටාරම්මණය අනුගමනය කිරීමෙන් හෝ (රැක ගැනීමෙන්) එයට විරුද්ධ වීමෙන් හෝ විනාශවනු ලබන ආත්ම සහගතවූකේ නැතැයි දැන කෙලෙස් රජසින් තොරවූ නිස්සොකී වූ (සොක නැත්තාවූ) ඒ ආර්ය පුද්ගලතෙම නිර්වාණපදය යහපත් ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධකොට භවයාගේ කෙළවරට පැමිණෙන්නේයි”

7 පරියාදින්න දේවදත්ත සූත්‍රය:- 1 “එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ගිජ්ඣකුට පර්වතයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවිදන් තෙරුන් සංඝභෙද කොට එතැනින් පහවගිය නොබෝ වේලාවකින් ඒ දෙවිදන් තෙරුන් අරභයා හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කොට වදාළසේක.

2 "මහණෙනි, පැවිදිතෙම කලින් කල තමාගේ විපත්තිය ගැන ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේ නම් යහපති, අනුන්ගේ විපත්තිය ගැනද කලින් කල ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේනම් යහපති, තමාගේ සම්පත්තිය ගැන කලින් කල ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේ නම් යහපති, අනුන්ගේ සම්පත්තිය ගැනද කලින් කල ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේ නම් යහපති.

3 "මහණෙනි, අසද්ධර්ම අටකින් මඩනා ලද්දාවූ භාත්පසින් යටකොට ගන්නා ලද්දාවූ සිත් ඇති දේවදත්තයා අපායට හිමිවූවෙකි. නරකයට හිමිවූවෙකි. කල්පයක් නරකයෙහි පැසිය යුත්තෙකි. පිළියම් රහිත වූවෙකි.

4 "කවර අටකින්ද යන්? මහණෙනි, ලාභයෙන් (ii) මඩනා ලද්දාවූ භාත්පසින් යටකොට ගන්නා ලද්දාවූ සිත් ඇති දේවදත්තයා අපායට හිමිවූවෙකි. නරකයට හිමිවූවෙකි. කල්පයක් නරකයෙහි පැසිය යුත්තෙකි. පිළියම් රහිත වූවෙකි. (iii) අලාභයෙන් (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි) අයසින් (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි) යසසින් (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි) සත්කාරයෙන් (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි) අසත්කාරයෙන් (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි) පවිටු අදහසින් (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි) පාපමිත්‍ර සේවනයෙන් (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5 (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 7 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)

6 (i) මහණෙනි, පැවිදිතෙම උපන් ලාභය (ii) මැඩපවත්වා, මැඩපවත්වා වාසය කරන්නේ නම් මැනවි. (iii) උපන් අලාභය (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් යසස (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අයස (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් සත්කාරය (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අසත්කාරය (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පවිටු අදහස (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පාපමිත්‍ර සේවනය (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි)

7 "මහණෙනි, පැවිදිතෙම කීනම් ප්‍රයෝජනයක් උදෙසා උපන් ලාභය මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද, උපන් අලාභය මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද, යසස මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද, අයස

මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද, සත්කාරය මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද, අසත්කාරය මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද, පවිටු අදහස මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද, පාපමිත්‍ර සේවනය මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේද,

8 "මහණෙනි, යම්හෙයකින් උපන් ලාභය (ii) මැඩ නොපවත්වා වාසය කරන්නාවූ ඒ හික්ෂුවට කාමාදී ආශ්‍රවයෝ උපදින්නාවූ විනාශ දැවිලි වෙතද, (iii) උපන් ලාභය (iv) මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නාවූ ඒ හික්ෂුවට එපරිද්දෙන් විනාශ දැවිලි නොවෙත්.

9 "මහණෙනි, යම්හෙයකින් උපන් අලාභය (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) උපන් අලාභය (මෙහි 8 (iv) යෙදිය යුතුයි) උපන් අයස (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අයස (මෙහි 8 (iv) යෙදිය යුතුයි) උපන් සත්කාරය (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) උපන් සත්කාරය (මෙහි 8 (iv) යෙදිය යුතුයි) උපන් අසත්කාරය (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අසත්කාරය (මෙහි 8 (iv) යෙදිය යුතුයි) උපන් පවිටු අදහස (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පවිටු අදහස (මෙහි 8 (iv) යෙදිය යුතුයි) උපන් පාපමිත්‍ර සේවනය (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පාපමිත්‍ර සේවනය (මෙහි 8 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

10 (i) "මහණෙනි, පැවිදිතෙම මේ ප්‍රයෝජනය නිසා උපන් ලාභය (ii) මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේය (iii) උපන් අලාභය (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් යසස (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අයස (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් සත්කාරය (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අසත්කාරය (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පවිටු අදහස (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පාපමිත්‍ර සේවනය මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නේය.

11 "මහණෙනි, එහෙයින් මේ ශාසනයෙහි (පැවිදිතෙම) මෙසේ හික්මිය යුතුය. (කෙසේද?) උපන් ලාභය (ii) මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නෙමු (iii) උපන් අලාභය (මෙහි 11

(ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් යසස (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අයස (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් සන්කාරය (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් අසන්කාරය (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පට්ඨ අදහස (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි) උපන් පාපමිත්‍ර සේවනය මැඩ පවත්වා මැඩ පවත්වා වාසය කරන්නෙමුයි කියායි. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුය”

8. මහිසවක්ථු (උත්තර) සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක්හි ආයුෂ්මත්ථු උත්තර තෙරණුවෝ මහිස වස්තුවෙහි සංඛෙයාක නම් වූ පර්වතයෙහි පිහිටි ධවජාලිකා විහාරයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එහිදී ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවෝ “ඇවැත්නි, මහණෙනි,” කියා හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක

2 “ඇවැත්නි, මහණෙනි! හික්ෂුහු කලින් කල තමන්ගේ වරද කල්පනා කරන්නාහු නම් මැනවි. ඇවැත්නි, හික්ෂුහු කලින් කල අනුන්ගේ වරද කල්පනා කරන්නාහු නම් මැනවි. ඇවැත්නි, හික්ෂුහු කලින් කල තමන්ගේ සීලාදී ගුණ සම්පත්තිය කල්පනාකරන්නාහු නම් මැනවි. ඇවැත්නි හික්ෂුහු අනුන්ගේ සීලාදී ගුණ සම්පත්තිය කල්පනා, කරන්නාහු නම් මැනවි.”

3. එසමයෙහි වනාහි වෙසමුනි මහරජ්ජරුවෝ කිසියම් කටයුත්තක් සඳහා උතුරු දිශාවේ සිට දකුණු දෙසට යයි. වෙසමුනි මහ රජතුමා (එසේ යන අතර) ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවෝ මහිසවස්තුවෙහි සංඛෙයාක පර්වතයෙහි පිහිටි ධවජාලිකා විහාරයෙහි හික්ෂුන්ට (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) යයි මෙසේ දෙශනා කරන්නාවූ ධර්ම ඇසුවේය.

4. ඉන්පසු වෙසමුනි මහ රජතුමා, යම්සේ වනාහි කාය බල ඇති පුද්ගලයෙක් වක් කළ අතක් දිගු කරන්නේ යම්සේද දික් කළ අතක් හකුලන්නේ (නමන්නේ) යම්සේද එසේ හෙවත් එපමණ ඉක්මනින් මහිස වස්තුවෙහි සංඛෙයාක නම් පර්වතයෙහි පිහිටි ධවජාලිකා විහාරයෙන් අතුරුදන්ව තවුනිසා දෙව්ලොව දෙවියන් අතර පහළ වූයේය. ඉන්පසු වෙසමුනි මහ රජතුමා සක්දෙව් මහ රජතුමා යම් තැනකද එතැනට පැමිණියේය, පැමිණ සක්දෙව් මහ රජ හට මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

5. "නිදුකාණෙනි, මේ බව දන්තෙහිද? උත්තර තෙරණුවෝ මහිසවස්තුවෙහි සංඛෙය්‍යක නම් පර්වතයෙහි පිහිටි ධවජාලිකා විහාරයෙහි හික්ෂුන්ට මෙබඳු ධර්මයක් දෙශනා කරයි (කෙබඳු ධර්මයක්ද යත්,) (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

6 ඉක්බිති සක්දෙව් මහ රජතුමා යම්සේ වනාහි කාය බල ඇති පුරුෂයෙක් වක් කළ අතක් දිගු කරන්නේ යම් සේද, දික් කළ අතක් හකුලන්නේ යම් සේද, එසේ හෙවත් එපමණ ඉක්මනින් තව්තිසා දෙව්ලොව දෙවියන් අතරින් අතුරුදන්ව මහිස වස්තුවෙහි සංඛෙය්‍යක නම් පර්වතයෙහි පිහිටි ධවජාලිකා විහාරයෙහි ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවන්ගේ ඉදිරියෙහි පහළ වූයේය.

7 ඉක්බිති සක්දෙව් මහ රජතුමා ආයුෂ්මත්වූ උත්තර තෙරණුවෝ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත්වූ උත්තර තෙරණුවන්ට මනාකොට වැඳ එකත් පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක්හි සිටියාවූ සක්දෙව් රජතුමා ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවන්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය.

8. "ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවෝ හික්ෂුන්ට (මෙහි 2 ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) මෙ බඳු ධර්මයක් දෙශනා කෙළේය යනු සැබෑද?"

9. "එසේය, දේවේන්ද්‍රය," - "කිමෙක්ද ස්වාමීනි, මේ ධර්මය ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවන්ටම අවබෝධවූ ධර්මයක්ද? නැතහොත් ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමයක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දෙශනාවක්ද?"

"එසේ වී නම් දෙවේන්ද්‍රය, මම ඔබට උපමාවක් කරන්නෙමි. උදාහරණයෙනුදු මෙලොව ඇතැම් නැණවත් පුරුෂයෝ වචනයෙහි අර්ථය දැන ගනිත්.

"දෙවේන්ද්‍රය යම්සේ වනාහි ගමකට හෝ නියම් ගමකට නුදුරු තන්හි මහත්වූ ධාන්‍ය රාශියක් වූයේද, ඒ ධාන්‍ය රාශියෙන් මහජනයා කයිනුදු, පෙට්ටිවලිනුදු, ඔඩොක්කුවෙනුදු ඇඟිලි වලිනුදු ධාන්‍ය ගෙන යන්නේය. දෙවේන්ද්‍රය, යම්කිසිවෙක් වනාහි ඒ මහජනයා වෙත පැමිණ මේ ධාන්‍ය කොතැනින්

ගෙන එන්නේ දැයි මෙසේ විචාරන්නේ නම් දෙවේන්ද්‍රය එයට උත්තර දෙන්නාවූ ඒ මහජනයා හරි උත්තරයක් දෙන්නේ නම් ඒ උත්තරය කෙසේ විය යුතුද?”

10 “ස්වාමීන් වහන්ස, ඒ මහජනයා මනාකොට උත්තර දෙන්නේ නම්, (අපි) අතර මහා ධාන්‍ය රාශියෙන් ගෙන එමුයයි ප්‍රකාශ කරන්නේය.”

“දෙවේන්ද්‍රය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යම්කිසි සුභාෂිතයක් වේ නම් ඒ සියල්ල ඒ භාග්‍යවත් සමයක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අයත්ය. ඒ ධර්මයෙන් රැගෙන රැගෙන අන්‍යයෝද අපිද කියමු.”

11. “ස්වාමීනි, ආශ්වයෑයයි. ස්වාමීනි-අද්දකයි. ස්වාමීනි ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවන් විසින් යම්කිසි සුභාෂිතයක් වේනම් ඒ සියල්ල ඒ භාග්‍යවත් සමයක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අයත්ය. ඒ ධර්මයෙන් රැගෙන රැගෙන අන්‍යයෝද අපිද කියමු යන යම් මේ වචනයක් ප්‍රකාශ කරණ ලදද, එයද සුභාෂිතයකි. උත්තර ස්වාමීනි, එය එසේමය,-ස්වාමීනි, උත්තර තෙරණුවෙනි, මෙපමණකින් මනුෂ්‍යයන් අතරෙහිවූ හික්ෂු හික්ෂුණී උපාසක උපාසිකා යන සිවු පිරිස මේ ධර්ම ක්‍රමය කුමක්දැයි නොපිහිටියාහුය. (නොදත්තාහුය) ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවෝ මේ ධර්ම ක්‍රමය-උගනීවා.

ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් උත්තර තෙරණුවෝ මේ ධර්ම ක්‍රමය පාඩම් කියාවා. ස්වාමීනි, උත්තර තෙරණුවෝ, මේ ධර්ම ක්‍රමය ධාරණය කෙරේවා. ස්වාමීනි, මේ ධර්ම ක්‍රමය අර්ථයෙන් යුක්තය, ශාසන බ්‍රහ්මචාරියාවට මුල් වූයේයි.”

9. නන්ද බ්‍රහ්ම වරිය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, නන්දයා පිළිබඳව යහපත්ව ප්‍රකාශ කරන්නෙක් (ඔහු) ජාතිකුල පුත්‍රයෙක් යයි ප්‍රකාශ කරන්නේය. නන්දයා පිළිබඳව යහපත්ව ප්‍රකාශ කරන්නෙක් (ඔහු) කාය බලය ඇත්තෙක් යයි ප්‍රකාශ කරන්නේය. යහපත්ව ප්‍රකාශ කරන්නෙක් රූප සම්පත්තියෙන් ප්‍රසාද උපදවන්නෙක්යයි ප්‍රකාශ කරන්නේය, යහපත්ව ප්‍රකාශ කරන්නෙක් බලවත් රාග ඇත්තේයයි ප්‍රකාශ කරන්නේය,

2. "මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවූ ද? නන්දයා චක්ෂුරාදී ඉන්ද්‍රියයන් පිළිබඳව වසන ලද දොර ඇත්තේ වෙයි. හෙවත් ඉන්ද්‍රිය සංවරගීලයෙන් යුක්ත වෙයි. භෞජනයෙහි පමණ දන්නේය. නිදි වර්ජනය කිරීමෙහි යෙදුනේය, සියලු ඉරියව්වෙහි සිහියෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරන්නේය, යම්බඳු මේ ගුණ දහම් කරණකොටගෙන. සම්පූර්ණවූ පිරිසිදුවූ ශාසන බ්‍රහ්මවරියාවෙහි හැසිරෙන්නට නන්දයා සමර්ථවෙයි.

3. "මහණෙනි, ඒ කියන ලද ගුණදහම් අතුරෙන් මෙය නන්දයාගේ ඉන්ද්‍රිය සංවරය වෙයි. මහණෙනි, ඉදින් නන්දයාට පූර්වදිශාව බැලියයුතු වීනම් සියල්ල සිතට යහපත්ව ගෙන නන්දයා පූර්වදිශාව බලයි-(කෙසේද?) 'පූර්වදිශාව බලන්නාවූ මට මෙපරිද්දෙන් (බැලූ කල්හි) (ii) දැඩි ලෝභ දොම්නස් ආදී පාප ධර්මයෝ සිතට වැද නොගන්නාහුයයි ඒ පිළිබඳව සම්පත් ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයි'

4 "මහණෙනි, ඉදින් නන්දයාට බටහිරදිග බැලිය යුතු වී නම් සියල්ල සිතට යහපත්ව ගෙන නන්දයා බටහිරදිග බලයි. 'බටහිරදිග දිසාව බලන්නාවූ මට මේ පරිද්දෙන් (බැලූ කල්හි) (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි) උතුරුදිග බැලිය යුතු වීනම් සියල්ල සිතට යහපත්ව ගෙන නන්දයා උතුරු දිග බලයි. උතුරු දිසාව බලන්නාවූ මට මේ පරිද්දෙන් (බැලූ කල්හි) (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. "දකුණු දිග බැලිය යුතුවී නම්, සියල්ල සිතට යහපත්ව ගෙන නන්දයා දකුණු දිග බලයි. 'දකුණු දිග බලන්නාවූ මටමේ පරිද්දෙන් (බැලූ කල්හි) (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.) උඩ දිශාව බැලිය යුතුවීනම්, සියල්ල සිතට යහපත්ව ගෙන නන්දයා උඩ දිසාව බලයි. උඩ දිසාව බලන්නාවූ මට මෙපරිද්දෙන් (බැලූ කල්හි) (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යට දිසාව බැලිය යුතුවීනම්, සියල්ල සිතට යහපත්ව ගෙන නන්දයා යට දිසාව බලයි. යට දිසාව බලන්නාවූ මට මේ පරිද්දෙන් (බැලූ කල්හි) (මෙහි 11 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. "අනුදිග බැලිය යුතු වීනම් සියල්ල සිතට යහපත්ව ගෙන නන්දයා අනුදිග බලයි, මෙසේ අනුදිග බලන්නාවූ මට

විෂමලෝභ දොම්නස් ආදී පාප ධර්මයෝ සිතට වැද නොගන්නාහුයයි බලයි, මෙපරිද්දෙන් එහි සමාසක් ප්‍රඥාවෙන් යෙදුනේ වෙයි. "මහණෙනි, මෙය නන්දයාගේ ඉන්ද්‍රිය සංවරය පිණිස වෙයි.

7. "මහණෙනි, ඒ කියන ලද ගුණධර්මයන් අතුරෙන් මෙය නන්දයාගේ භෞජනයෙහි පමණ දැනීම පිණිස වෙයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි නන්දයා නුවණින් සලකා ආහාරය වළඳයි. (කෙසේද?) 'මම මේ ආහාරය ක්‍රීඩා පිණිස නොවළඳමි. මද වැඩිම පිණිස නොවළඳමි, අලංකාරය පිණිස නොවළඳමි, සැරැසීම පිණිස නොවළඳමි, යම්තාක් මේ ශරීරයාගේ විරස්ථිතිය වේද ඒ පිණිස වළඳමි, අවිනිංසාවෙහි ඇලීම සඳහා වළඳමි. ශාසන බුන්මවරියාවට අනුග්‍රහ පිණිස වළඳමි' මෙසේ මේ වැළඳීමෙන් පුරාණ බඩගිනි වේදනාව නසන්නෙමි. (පමණට වඩා වැළඳීමෙන්) අමුතු වේදනාවක්ද නූපදවන්නෙමි. මේ වැළඳීම මාගේ ජීවිතය ගෙන යාම සඳහා යාත්‍රාවක්ද වන්නේය. නිවැරදිද වන්නේය. පාසු විහරණය පිණිසද වන්නේය, යනුය. මහණෙනි, මෙය නන්දයාගේ භෞජනයෙහි පමණ දැනීම පිණිස වෙයි.

8. "මහණෙනි, ඒ කියන ලද ගුණධර්මයන් අතුරෙන් මෙය නන්දයාගේ නිදිවර්ජන කිරීම පිළිබඳ වෙයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි නන්දයා දහවල් කාලය සක්මනින්ද, හිඳීමෙන්ද නීවරණ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. රාත්‍රියෙහි ප්‍රථම යාමය සක්මනින්ද, හිඳීමෙන්ද, නීවරණ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. රාත්‍රියෙහි මැදුම්යම (ශරීරයෙහි) දකුණු පාර්ශවය යටකොට සෘජුවූ දකුණු පාදය මතුයෙහි වම් පාදය ස්වල්පයක් උඩට ඇද තබා සිහියෙන් යුක්තව සමාසක් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව අළුයම නැඟීසිටිමි යන අධිෂ්ඨානය සහිතවූ සංඥාවෙන් සිංහ ශය්‍යාවෙන් සයනය කෙරෙයි. රාත්‍රියෙහි පැසුළුයම-(අළුයම) නැගිට සක්මනින්ද හිඳීමෙන්ද නීවරණ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. මහණෙනි මෙය නන්දයාගේ නිදිවර්ජන කිරීම පිළිබඳ වෙයි.

9. "මහණෙනි, ඒ කියනලද ගුණ ධර්මයන් අතුරෙන් මෙය නන්දයාගේ සමාක් සිහිය පිළිබඳ වෙයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි නන්දයාට තත්ත්වය අවබෝධවන ලද්දාවූම වේදනාවෝ උපදිත්. අවබෝධවන ලද්දාවූම වේදනාවෝ එළඹ සිටිත්. අවබෝධවන ලද්දාවූම වේදනාවෝ නිරුද්ධ වෙත්. මහණෙනි මෙය නන්දයාගේ සමාක් සිහිය පිළිබඳ වෙයි.

10. "මහණෙනි, නන්දයා ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තය හොඳනයෙහි පමණ දන්තේය, නිදි දුරුකිරීමෙහි යෙදුනේය, සමාක් සිහියෙන් යුක්තයයි. මෙයට වඩා කුමක්ද? යම්හෙයකින් නන්දයා සම්පූර්ණවූ පිරිසිදුවූ ශාසන බ්‍රහ්මවයථිවෙහි හැසිරෙන්නට (සිතන්නේද?) එය හැකිවෙයි."

10. කාරණ්ඩවනිධමන සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වම්පා නුවර ගර්ගරා නම් පොකුණු තෙර වැඩ වාසය කරණසේක. එසමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු භික්ෂුවට ඇවතීන් වෝදනා කරත්, ඒ භික්ෂුව භික්ෂුන් විසින් වෝදනා කරණු ලබන්නේ වෙන වෙන කරුණු වලින් වරද වසා කථාකරත්. බාහිර කථා ගෙනහැර දක්වත්. කෝපයද, ද්වේෂයද විරුද්ධ කරුණුද පහළ කරත්.

2. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. "මහණෙනි, ඒ පුද්ගලයා පහකරවු, මහණෙනි, ඒ පුද්ගලයා පහකළ යුතුය. කීමෙක්ද? තොප විසින් අන්‍යවූ (බුද්ධපුත්‍ර නුවූ) පුද්ගලයෙකු වෙහෙස කරණු ලබන්නේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුගේ ඉදිරියට සක්මන් කිරීමද, ආපසු සක්මන් කිරීමද, ඉදිරි බැල්මද, වටපිටබැල්මද අතපය දික්කිරීමද, අතපය වක්කිරීමද, සඟල සිවුරු පාසිවුරු දැරීමද, අන්‍යවූ යහපත් භික්ෂුන්ගේ (ඉරියව් වැනි) වෙයි. යම්තාක් අන්‍ය භික්ෂුහු ඔහුගේ ඇවැත නොදකික්ද (ඒතාක් ඔහු භික්ෂුවක් මෙන් පෙනී සිටියි.)

3. "යම් දිනක පටන් භික්ෂුහු ඔහුගේ ඇවැත දකික්ද, (එකල්හි) ඔහු මෙසේ (හඳුනා) දැනගනීන් 'මේ පුද්ගලයා භික්ෂුන්

කෙලසන්තෙකි. හිස් (බොල්) ශ්‍රමණයෙකි, ශ්‍රමණ කසලයෙකි, යි' මෙසේ (හඳුනා) දැනගනිත්. ඔහු (ගැන) මෙසේ දැන ගෙන (සංඝයා කෙරෙත්) බැහැර කෙරෙත්, එයට හේතු කවරේද? අන්‍යවූ යහපත් හික්ෂුන් දූෂ්‍ය නොකෙරේවා කියායි.

4. "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි සමාද්ධිවූ යව කෙතෙක් හි (හටගත්) යව බොල් කරන්නාවූ, කුණු කරන්නාවූ යවදුෂී නම් රෝගය උපන්නේ නමුදු (ඒ රෝගයට භාජනවූ) යව පැලයේ මූලද නාලය හෙවත් කඳ ද, පත්‍රයද (ඒ යව පැලය) පුදිනතුරු අන්‍යවූ යහපත් යව පැල මෙන් දෘෂ්‍යමාන වන්නාවූද, ඒ යව පැලය පීදුනු තැන් පටන් එය යව බොල් කරන්නාවූ යව කුණුකරන්නාවූ යව දුෂී රෝගයට භාජනවූවකැයි දැනගනිත්. ඒ (ගැන) එසේ දැන එය සහමුලින් උගුල්ලා යව කෙතින් පිටත දමත්. එයට හේතු කවරේද? අන්‍යවූ යහපත් යව දූෂ්‍ය නොවේවා කියායි.

5. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුගේ ඉදිරියට සක්මන් කිරීමද, ආපසු සක්මන් කිරීමද, ඉදිරි බැල්මද, වට පිට බැල්මද, අතපය දික් කිරීමද, අතපය වක්කිරීමද, සඟල සිවුරු පා සිවුරු දැරීමද, අන්‍යවූ යහපත් හික්ෂුන්ගේ ඉරියව් වැනිවෙයි, යම්තාක් අන්‍ය හික්ෂුහු ඔහුගේ ඇවැත නොදකිත්ද, (ඒතාක් ඔහු හික්ෂුවක් මෙන් පෙනී සිටිය) යම් දිනක පටන් හික්ෂුහු ඔහුගේ ඇවැත දකිත්ද, එකල්හි ඔහු මෙසේ (හඳුනා) දැන ගනිත්. 'මේ පුද්ගලයා හික්ෂුන් කෙලසන්තෙකි. හිස් (බොල් ශ්‍රමණයෙකි.) ශ්‍රමණ කසලයෙකි යි මෙසේ (හඳුනා) දැනගනිත්. ඔහු (ගැන) මෙසේ දැනගෙන (සංඝයා කෙරෙත්) බැහැර කෙරෙත්, එයට හේතු කවරේද? අන්‍යවූ යහපත් හික්ෂුන් දූෂ්‍ය නොකෙරේවා, කියායි.

6. "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි මහත්වූ ධාන්‍ය රාශියක් පොළන කල්හි (හුලං ගස්වන කල්හි) එහි යම්කිසි දැඩිවූ සාරවත්වූ (ධාන්‍යයෝ වෙත් නම්) ඒ ධාන්‍යයෝ එක් පසෙක රැස්වෙත්, යම්කිසි දුර්වලවූ බොල්වූ (ධාන්‍යයෝ වෙත් නම්) ඒ ධාන්‍යයෙන් සුළඟින් එක් පසෙක විසුරුවෙත්, ධාන්‍ය හිමියෝ

මුස්න (ඉදල) ගෙන ඒ බොල් වඩා ඇතට හැමද (අතුගා) දමන්, එයට හේතු කවරේද? අන්‍රයු යහපත ධාන්‍ර (ඒ බොල්වලින්) දූෂ්‍ර නොවේවා කියයි.

7. (මේ ඡෙදය 5 ඡෙදය මෙනි.)

8. "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි දිය පීල්ලක් උවමනා කරන්නාවූ පුරුෂයෙක් තෙම තියුණු කෙටේරියක් (පොරොවක්) ගෙන වනයට ප්‍රවිෂ්ට වන්නේ නම් හෙතෙම ඒ ඒ වෘක්ෂයට පොරෝවලින් තට්ටුකරයි. එහි ඒ පොරෝවලින් තට්ටුකරණ ලද යම් (කිසි) වෘක්ෂයෝ දැඩිද, සාරවත්ද, (අරටු සහිතද) ඒ වෘක්ෂයෝ කර්කශ (දැඩි) නාදය පිටකරන්. යම්කිසි වෘක්ෂයෝ ඇතුළත කුණුවුවාහුද, ඕෂාව වැගිරෙන්නාහුද දිරුම් සහිත වුවාහුද, ඒ වෘක්ෂයෝ පොරෝවලින් තට්ටුකරණ ලද්දාහු දෙදරුම් නාදය පිටකරන්. (ඔහු) ඒ දෙදරුම් නාදය පිටකළ වෘක්ෂය මුලින් සිදියි. (කපයි) මුල සිද අග සිදියි. අග සිද ඇතුළත යහපත්ව ශුද්ධකොට දිය පීල්ලට යොදයි.

9. (මේ ඡෙදය 5 ඡෙදය මෙනි.)

1. "සමග විසීමෙන් (මොහු) පව්ටු අදහස් ඇත්තේ යයිද, ක්‍රොධ කරණ ස්වභාව ඇත්තේයයිද, ගුණමකු යයි ද, අවවාදයට නොනැමෙනසුලු යයි ද, යුග ග්‍රාහ ලක්ෂණ වූ එකට එක කරන්නෙක් යයි ද, ඊෂ්ඨා කරන්නෙක්යයිද, මසුරෙක්යයිද, හොරෙක්යයිද, දැනගනිවි.

2. "මහජනයා මධ්‍රයෙහි සාන්ත වචන පවසමින් ශ්‍රමණයෙක් මෙන් කථාකරයි. රහසිගතව පාපකර්ම කරයි. ලාමකවූ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. (ශික්ෂාරක්ෂණය පිලිබඳව) ආදර රහිත වෙයි. (ආකුල වචන සහිතව) වෙවුලමින් බොරු පවසයි.

3. "මෙබඳුවූ පුද්ගලයා තත්වාකාරයෙන් දැන සියලු සිල්වත් හික්ෂුහු සමගිව ඔහු (ගැන) කලකිරෙව්, ඒ ශ්‍රමණ කසලයා පහකරවූ, ඒ ශ්‍රමණ කුණ දුරුකරව්. අශ්‍රමණ වූ ශ්‍රමණ මානීවූ බොල් මහණුන් පාකර හරිවූ. පව්ටුවූ ආචාර ගොවරයෙන් යුක්තවූ ලාමක අදහස් ඇත්තාවූ හික්ෂුන්) පහකොට ශුද්ධ වුවාහු

ශුද්ධ වූ භික්ෂුන් සමග සමගි සම්පන්නව වාසය කරවූ. ඉක්බිති සමගිවූ ප්‍රඥාවන්තවූ (තෙපි) දුක් කෙළවර කරවූ.”

(මෙන්තා වර්ගය නිමි.)

2. මහාවර්ගය.

11. වෙරඤ්ජ සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ජා නුවර නලෙරු නම් යක්ෂයා විසින් අධිගෘහිතවූ කොසඹ රුක් මූල වැඩ වාසය කරණසේක.

2. “එකල්හි වනාහි වේරඤ්ජ නම් බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිනිද එතැනහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවූයේය. සතුටු විය යුතුවූ සිහිකටයුතුවූ කථාව අවසන්කොට එකත් පසෙක හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන්නාවූ වෙරඤ්ජ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීවේය.

3 “භවත් ගෞතමයාණනි, (ii) ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයෝ වයසින් ජීර්ණවූ, වෘද්ධවූ, මහලූවූ, දීර්ඝකාලයක් ගතකලාවූ වයසට පැමිණියාවූ බමුණන්ට නොවදින්නේයයිද, (දුටුකළ) අසුනෙන් නො නැගිටින්නේ යයි ද, අසුනක හිඳිනසේ ආරාධනා නොකරන්නේයයි ද (iii) යන මේ පුවත මා විසින් අසනලදී. භවත් ගෞතමයාණනි, ඒ මේ පුවත එසේමය. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) භවත් ගෞතමයාණනි, ඒ මේ කරුණ නොහොබන්නේමය.

4. “බ්‍රාහ්මණය, දෙවියන් සහිතවූ, මරුන් සහිතවූ, බ්‍රහ්මයන් සහිතවූ, මහණ බමුණන් සහිතවූ, දෙවි මිනිසුන් සහිතවූ සත්ත්වලොකයෙහි යම්කිසිවෙකුට මම වදින්නෙමි, දැක හුනස්නෙන් නැගිසිටින්නෙමි, අසුනක හිඳිනසේ ආරාධනා කරන්නෙමි, යන මේ කරුණ මම නොදක්නෙමි.

“බ්‍රාහ්මණය, යමෙකුට වනාහි තථාගතමෙ වදින්නේ හෝ වේද, දැක හුනස්නෙන් නැගිසිටින්නේ හෝ වේද, අසුනක

හිඳනාසේ ආරාධනා කරන්නේ හෝ වේද, ඔහුගේ හිස් මුදුන හෝ පැලෙන්තේය.

5. "භවත් ගෞතමතෙම අරස රූපියෙකි. (සමගි රසයෙන් තොරවුවෙකි.)

"බ්‍රාහ්මණය, යම්කිසි කරුණකින් යහපත්ව කථා කරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයා අරසරූප යයි මට කියන්නේ නම් එයට හේතු ඇත්තේමය.

"බ්‍රාහ්මණය, යම් ඒ රූප රසය, ශබ්ද රසය, ගන්ධරසය, රස රසය, ස්පර්ශරසය යන (රසයෝ වෙත් නම්) තථාගතයන් ගේ ඒ රසයෝ ප්‍රහීන වූවාහු වෙත්. ආයඝ්ථාර්ග ශාස්ත්‍රයෙන් මූලෝචිෂ්න්නවූවාහු වෙත්. කරටිය කැපූ තල් ගසක් මෙන් කරණලද්දාහු වෙත්. අභාවප්‍රාප්ත කරණලද්දාහු වෙත්. නැවත භටනොගන්නා බවට පමුණුවන ලද්දාහුවෙත්.

6. "බ්‍රාහ්මණය, යම්කිසි කරුණකින් යහපත්ව කථා කරන්නාවූ, යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමය, (ii) අරස රූපයයි මට කියයුතු වන්නේ මේ හේතුවෙනි, යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහි නම් ඒ සඳහා නොවෙයි."

7. "භවත් ගෞතමතෙම නිබ්භොගියෙක් (සමගි පරිභොගයෙන් තොරවුවෙකි) (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) "නිබ්භොගියෙකැයි මට කියන්නේනම් එයට හේතු ඇත්තේමය. බ්‍රාහ්මණය, යම් ඒ රූප (පරි භොගය, ශබ්ද පරිභොගය, ගන්ධ පරිභොගය, රසපරිභොගය, ස්පර්ශ පරිභොගය යන (පරිභොගයෝ වෙත් නම්) තථාගතයන්ගේ ඒ පරිභොගයෝ ප්‍රහීන වූවාහු වෙත්. ආයඝ්ථ මාර්ග ශාස්ත්‍රයෙන් මූලෝචිෂ්න්න වූවාහු වෙත්. කරටිය කැපූ තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දාහු වෙත්. අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දාහුවෙත්. නැවත භටනොගන්නා බවට පමුණුවන ලද්දාහු වෙත්. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) නිබ්භෝගියෙකැයි මට කියයුතුවන්නේ නම්, මේ හේතුවෙනි. යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහිනම් ඒ සඳහා නොවෙයි."

8. "භවත් ගෞතමතෙම අකිරිය වාදියෙකි." (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) අකිරියවාදියයි මට කියන්නේ නම් එයට හේතු ඇත්තේමය.

“බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි කාය දුශ්චරිතයද, වච්චදුශ්චරිතයද, මනෝ දුශ්චරිතයද, නොකටයුතු යයි කියමි. අනේකප්‍රකාරවූ පව්වූ අකුශල ධර්මයන් නොකටයුතු යයි කියමි. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) අකිරියවාදියෙක් යයි මට කියයුතු වන්නේ නම් මේ හේතුවෙනි. යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහි නම් ඒ සඳහා නොවෙයි.”

9. “භවත් ගෞතමතෙම උච්ඡේද වාදියෙකි,” (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) උච්ඡේද වාදියෙක් යයි මට කියන්නේ නම් එයට හේතු ඇත්තේමය. බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි රාගයද, ද්වේෂයද, මෝහයද, සම්පූර්ණයෙන් සිද දැමිය යුතුයයි කියමි. අනේකප්‍රකාරවූ පව්වූ අකුශල ධර්මයන් සම්පූර්ණයෙන් සිද දැමිය යුතුයයි කියමි. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) උච්ඡේද වාදියෙක්යයි මට කිය යුතු වන්නේ නම් මේ හේතුවෙනි. යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහි නම් ඒ සඳහා නොවෙයි.

10. “භවත් ගෞතමතෙම පිළිකුල් කරන්නෙකි. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) පිළිකුල් කරන්නෙකැයි මට කියන්නේ නම් එයට හේතු ඇත්තේමය. බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි කාය දුශ්චරිතයද, වච්ච දුශ්චරිතයද, මනෝ දුශ්චරිතයද, පිළිකුල් කරමි. අනේකප්‍රකාරවූ පව්වූ අකුශල ධර්මයන්ට පැමිණීම පිළිකුල් කරමි (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) පිළිකුල් කරන්නෙකැයි මට කියයුතු වන්නේ නම් මේ හේතුවෙනි. යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහි නම් ඒ සඳහා නොවෙයි

11. “භවත් ගෞතමතෙම චේතයිකයෙකි, (හික්මි විය යුත්තෙකි.) (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) චේතයිකයෙක් යයි මට කියන්නේ නම් එයට හේතු ඇත්තේමය බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි රාගයද, ද්වේෂයද, මෝහයද, විනාශය පිණිස සන්සිදවීම පිණිස දහම් දෙසමි. අනේකප්‍රකාරවූ පව්වූ අකුශල ධර්මයන් විනාශය පිණිස දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙසමි. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) චේතයිකයෙක්යයි මට කිය යුතු වන්නේ නම් මේ හේතුවෙනි. යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහි නම් ඒ සඳහා නොවෙයි.

12. “භවත් ගෞතමතෙම තපස්සියෙකි.’ (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) තපස්සියෙක්යයි මට කියන්නේ නම් එයට හේතු

ඇත්තේමය. බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි කාය දුශ්චරිතයද, වචි දුශ්චරිතයද, මනෝ දුශ්චරිතයද යන පවිටුවූ අකුශල ධර්මයන් තැවිය යුතුයයි විනාශ කළ යුතුයයි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, යමෙකුගේ වනාහි තැවිය යුතු විනාශ කළයුතු පවිටුවූ අකුශල ධර්මයෝ ප්‍රහීණ වූවාහු වෙත්ද, මූලොච්ඡන්ත කරණ ලද්දාහු වෙත්ද, කරටිය කැපූ තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දාහු වෙත්ද, අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දාහු වෙත්ද, නැවත හටනොගන්නා බවට පමුණුවන ලද්දාහු වෙත්ද, මම ඔහු තපස්සියෙක්යයි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, තථාගතයන්ගේ වනාහි තැවිය යුතුවූ විනාශ කළ යුතුවූ පවිටුවූ අකුශල ධර්මයෝ ප්‍රහීණ වූවාහු වෙත්. මූලොච්ඡන්ත කරණ ලද්දාහු වෙත්, කරටිය කැපූ තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දාහු වෙත්. අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දාහු වෙත්. පසුව හට නොගන්නා බවට පමුණුවන ලද්දාහු වෙත්. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) තපස්සියෙක් යයි මට කිය යුතු වන්නේ නම් මේ හේතුවෙනි. යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහි නම් ඒ සඳහා නොවෙයි.

13 "භවත් ගෞතමතෙම අපගර්භයෙකි" (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) අපගර්භයෙක්යයි මට කියන්නේ නම් එයට හේතු ඇත්තේමය. බ්‍රාහ්මණය, යමෙකුගේ වනාහි මතු ආත්මභවයෙහි මවු කුස පිළිසිඳ ගැනීමේ ශක්තියද, නැවත නැවත භවයන්හි ඉපදීමේ ශක්තියද, ප්‍රහීණ වූයේ වේද, මූලොච්ඡන්ත වූයේ වේද, කරටිය කැපූ තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වේද, අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දේ වේද, නැවත හට නොගන්නා බවට පමුණුවන ලද්දේ වේද, මම ඔහු අප ගර්භයෙක් යයි කියමි.

"බ්‍රාහ්මණය, තථාගතයන්ගේ වනාහි මතු ආත්මභවයෙහි මවු කුස පිළිසිඳ ගැනීමේ ශක්තියද, නැවත නැවත භවයන්හි ඉපදීමේ ශක්තියද, ප්‍රහීණ වූයේ වෙයි. මූලොච්ඡන්ත වූයේ වෙයි. කරටිය කැපූ තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වෙයි. අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දේ වෙයි. නැවත හට නොගන්නා බවට පමුණුවන ලද්දේ වෙයි. (මෙහි 6 (i) යෙදිය යුතුයි.) අප ගර්භයෙකැයි මට කියයුතු වන්නේ නම් මේ හේතුවෙනි. යුෂ්මතා යමක් සඳහා කියෙහි නම් ඒ සඳහා නොවෙයි."

14. “බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ වනාහි කිකිළියකගේ බිත්තර අටක් හෝ දහයක් හෝ දොළසක් වෙන්ද, ඒ බිත්තර ඒ කිකිළිය විසින් මනාකොට රකින ලද්දාහු වෙන්ද, එයින් යම්කිසි කුකුළු පැටියෙක් (තමාගේ) පාදයෙහි නියපොතු වලින් හෝ හොටෙන් හෝ බිත්තර කටුව පලා සැපසේ පළමුකොට පිටතට නික්මුනේ වේද, කිමෙක්ද? ඔහුට වැඩි මහල්ලාය කිය යුතුද? බාලයාය කිය යුතුද?” - “හවත් ගෞතමයාණනි, ඔහුට වැඩි මහල්ලාය කිය යුතුය. හෙතෙම වනාහි ඔවුන්ගේ වැඩිමහල්ලා වෙයි.”

15 ‘බ්‍රාහ්මණය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි අවිද්‍යා නැමැති බිත්තර කොපුවෙන් වැළඳ ගන්නාවූ (වටකොට ගන්නාවූ) සත්ත්වයන් අතුරෙන් මම අවිද්‍යා නැමැති බීජ කොෂය පලා ලෝකයෙහි අසහාය (එකම) පුද්ගලයෙක් වූයේ අනුත්තරවූ සමයක් සම්බොධිය මනාකොට අවබෝධ කෙළෙමි. බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි ලෝකයාගේ වැඩිමහල්ලා වෙමි. ශ්‍රේෂ්ඨයා වෙමි.

16. “බ්‍රාහ්මණය, මා විසින් නොපසුබස්නා වීයථිය පටන් ගන්නා ලද්දේය. නුමුළාවූ සිහිය එළඹ සිටියේ වෙයි. කාය දරුවයන් තොරවූ සැහැල්ලු කය ඇත්තේ වෙමි. සිත එකඟ වූයේ සමාධියට පැමිණියේ වෙයි.

17. “බ්‍රාහ්මණය, ඒ මම වනාහි කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිත වූ විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සැප ඇත්තාවූ ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරමි. විතර්ක විචාරයන් සන්සිඳවා සිතේ පැහැදීම ඇතිවූයේ විතර්ක විචාරයන්ගෙන් තොරවූ චිත්තයාගේ එකඟ භාව යයි කියන ලද සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සැපයෙන් යුක්තවූ දෙවන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරමි.

18. “(ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ඇත්තාවූ) ප්‍රීතියෙහිද නොඇලී උපෙක්ෂා සහගතව (දුක් සැප දෙකින් මද්ධ්‍යස්ථව) වාසය කරයි. සිහි ඇතිව යහපත් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව සැපයද කයින් විදිමි. ආයථි පුද්ගලයෝ උපෙක්ෂා ස්මෘතියෙන් හා සැප විහරණයෙන් යුක්තවූ යම්කිසි ධ්‍යානයක් ගැන කියන්ද, ඒ තෘතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරමි.

19. 'සැප දුක් දෙක පිළිබඳ අදහස දුරුකොට පෙර මෙන් සොම්නස් දොම්නස් දෙක දුරු කිරීමෙන් ලැබිය යුතුවූ දුක් සැප දෙකින් තොර උපෙක්ෂා සහගත සිහියෙන් පිරිසිදුවූ සිවු වැනි ධ්‍යානයට (සම වැද) පැමිණ වාසය කරමි.

20. "ඒ මම මෙසේ සිත එකගවූ කල්හි පිරිසිදුවූ කල්හි හාත්පසින් සුද්ධවූ කල්හි කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි උපක්ලේශ ධර්මයන් පහව ගිය කල්හි මෘදුවූ කල්හි (විදර්ශනාවට) යොග්‍යවූ කල්හි ස්ථිරවූ කල්හි නොසෙල්වී සිටිනා බවට පැමිණි කල්හි පූර්වෙතිවාස ස්මෘති ඥානය (පෙර විසූ ආත්ම ගැන දැන ගැනීම) පිණිස ඒ සිත යොමු කෙළෙමි.

21. "ඒ මම අනේකප්‍රකාරවූ පෙර විසූ ආත්ම සිහි කරමි. ඒ කෙසේද? (උපන්නාවූ) එක ජාතියක්ද ජාති දෙකක්ද (1 අංගුත්තර නිකායේ දුතිය පණ්ණාසකයේ 1. බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 4, 5, 6, ඡේද මෙහි යෙදිය යුතුයි.)

22. "බ්‍රාහ්මණය, ඒ රාත්‍රියෙහි ප්‍රථම යාමයෙන් මට මේ ප්‍රථම විද්‍යාව ලැබුනේය. (මම එයට පැමිණියෙමි.) මෝහය පහව ගියේය. විද්‍යාව උපන්නේය. අන්ධකාරය පහව ගියේය. අලෝකය උපන්නේය. යම්සේ වනාහි අප්‍රමාදව කෙලෙස් තවන වීයථියෙන් යුක්තව ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් වාසය කරන්නෙකුට (ක්‍රියා කරන්නෙකුට) අවබෝධ වන්නේද එසේ අවබෝධ කෙළෙමි.

23. "බ්‍රාහ්මණය, කුකුළු පැටියා බීජ කෝෂය පලා නික්මුනාක් මෙන් මේ මාගේ පළමුවන නික්මීමයි. (අවබෝධයයි.) (මෙහි 20 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

24. (අංගුත්තර නිකායේ දුතිය පණ්ණාසකයේ 1. බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 8 ඡේදයේ "හෙතෙම" වෙනුවට "මම" යයි වෙනස්කර යොදාගත යුතුයි.)

25. "බ්‍රාහ්මණය, ඒ රාත්‍රියෙහි මද්ධ්‍යම යාමයෙහි මට මේ දෙවෙනි විද්‍යාව ලැබුනේය. (එයට පැමිණියෙමි) මෝහය පහව ගියේය. විද්‍යාව උපන්නේය. අන්ධකාරය පහව ගියේය.

ආලෝකය උපන්නේය. යම්සේ වනාහි අප්‍රමාදව කෙලෙස් තවන විශ්ඨයෙන් යුක්තව ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් වාසය කරන්නෙකුට (අවබෝධ වන්නේද එසේ අවබෝධ කෙළෙමි)

26. "බ්‍රාහ්මණය, කුකුළු පැටියා බීජ කොෂය පලා නික්මුණාක් මෙන් මේ මාගේ දෙවැනි නික්මීමයි. (අවබෝධයයි.) ඒ මම මෙසේ සිත එකඟවූ කල්හි පිරිසිදුවූ කල්හි හාත්පසින් සුද්ධවූ කල්හි කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි උපක්ලේශ ධර්මයන් පහව ගිය කල්හි මාදුටු කල්හි (විදර්ශනාවට) යොග්‍යවූ කල්හි ස්ථිරවූ කල්හි නොසෙල්වී සිටින බවට පැමිණි කල්හි (කාමාදී) ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිණිස ඒ සිත යොමු කෙළෙමි. (යෙදූ වූයෙමි.)

27. "ඒ මම (මේ ලෝකය) දුක යයි තත්ත්වකාරයෙන් (අැති සැටියටම) යහපත්ව අවබෝධ කෙළෙමි. මේ (තෘෂ්ණාව) දුක් ඉපදීමේ හේතුවයයි තත්ත්වකාරයෙන් අවබෝධ කෙළෙමි. මේ දුක් නැති කිරීමෙන් (ලබන) නිර්වාණයයයි තත්ත්වකාරයෙන් අවබෝධ කෙළෙමි, මේ දුක් නැති කිරීමේ මාර්ගයයයි තත්ත්වකාරයෙන් අවබෝධ කෙළෙමි.

28 "මේ ආශ්‍රවයෝයයි තත්ත්වකාරයෙන් අවබෝධ කෙළෙමි. මේ ආශ්‍රවයන් ඉපදීමට හේතුවූ තෘෂ්ණාව යයි තත්ත්වකාරයෙන් අවබෝධ කෙළෙමි. මේ ආශ්‍රවයන්ගේ නිරුද්ධවීමෙන් ලබන නිර්වාණයයි තත්ත්වකාරයෙන් අවබෝධ කෙළෙමි. මේ ආශ්‍රවයන් නිරුද්ධ කිරීමේ මාර්ගයයි තත්ත්වකාරයෙන් අවබෝධ කෙළෙමි.

29. "එසේ දැනගත්තාවූ එසේ දැක්කාවූ මාගේ සිත කාමාශ්‍රවයන්ගෙනුදු මිදුනේය. භාවාශ්‍රවයන්ගෙනුදු මිදුනේය. දෘෂ්ටි ආශ්‍රවයන්ගෙනුදු මිදුනේය. අවිජ්ජා ආශ්‍රවයන්ගෙනුදු මිදුනේය. මිදුනුකල්හි මිදුනේයයි දැන ගතිමි.

30. "නැවත ඉපදීමේ ශක්තිය ක්ෂයවූයේය. (අවසාන වූයේය.) ශාසන බ්‍රහ්මචරියාවෙහි වැස නිමකෙළෙමි. (නිර්වාණය විමුක්තිය පිණිස) කළයුතු දේ කොට නිමකෙළෙමි. මේ ආත්මයෙන් කළයුතුවූ අනිකක් නැතැයි සම්පූර්ණයෙන් දැනගතිමි.

31. "බ්‍රාහ්මණය, ඒ රාත්‍රියෙහි අවසාන යාමයෙහි මට මේ තුන්වැනි විද්‍යාව ලැබුනේය. (එයට පැමිණියෙමි.) මෝහය පහව ගියේය. විද්‍යාව උපන්නේය. අන්ධකාරය පහව ගියේය. ආලෝකය උපන්නේය. යම් සේ වනාහි අප්‍රමාදව කෙළෙස් තවන වීයඹියෙන් යුක්තව ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් වාසය කරන්නෙකුට (අවබෝධ වන්නේද එසේ අවබෝධ කෙළෙමි)

32. "බ්‍රාහ්මණය, කුකුළු පැටියා බීජකෝෂය පලා නික්මුණාක් මෙන් මේ මාගේ තුන් වැනි නික්මීමයි (අවබෝධයයි.)

33. "මෙසේ වදාළකල්හි වේරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළකෙළේය. "පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ඔබවහන්සේ) වැඩිමහල්ලාය. පින්වත් ගෞතමයාණන් වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨයායි (අංගුත්තර නිකායේ 7 මහාවර්ගයේ 13 සූත්‍රයේ 27 ඡේදයේ අන්තිම කොටස යෙදිය යුතුයි. 330 පිට)

2 සීහසේනාපති සූත්‍රය:- 1. 'එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලාමහනුවර මහවනයෙහි වූ කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩවාසය කරණසේක. එසමයෙහි වනාහි (ii) ප්‍රසිද්ධවූ කීර්තිමත්වූ බොහෝ ලිච්ඡවී (රජදරුවෝ) රැස්වීම් ශාලාවෙහි රැස්ව හුන්නාහු අනේකප්‍රකාරයෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයේ ගුණ කියත්. සංඝයාගේ ගුණ කියත්.

2. "එසමයෙහි වනාහි නිසණ්ඨ ශ්‍රාවකවූ සීහ සේනාධිපතියා ඒ පිරිසෙහි හුන්නේවෙයි. එකල්හි සීහ සේනාධිපතියාට මෙබඳු වූ සිතක් ඇතිවූයේය. නිසැකවම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධ වන සේක. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.)

"මම ඒ භාග්‍යවන්වූ අර්හත් සමයක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ දැකීම පිණිස පැමිණෙන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැයි"

3. "ඉක්බිති සීහ සෙනාධිපතියා නිගණ්ඨනාත පුත්‍රයා යම්තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ නිගණ්ඨනාත පුත්‍රයාට මෙසේ සැළකෙළේය.

"ස්වාමීන් වහන්ස, මම ශ්‍රමණභවත් ගෞතමයාණන් වහන්සේ දැකීම සඳහා පැමිණෙන්නට කැමැත්තෙමි"යි

“සීහය, කිමෙක්ද? ඔබ ක්‍රියාවාදී වූයේ අක්‍රියවාදීවූ ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයා දැකීම පිණිස ඵලඹෙන්තේද, සීහය, ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයා අක්‍රියාවාදියෙකි. අක්‍රිය පිණිස දහම් දෙසයි. ඒ ධර්මයෙහි ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි.”

4. “ඵකල්හි භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ දැකීම පිණිස සීහ සේනාධිපතියාගේ ගමනෙහි කටයුතු සම්පාදනය සන්සිඳුනේය. දෙවනුවද (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) දෙවනුවද සීහ සේනාධිපතියාට මේ සිත වූයේය. ‘නිසැකවම ඒ භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධ වනසේක. මේ (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

“මම ඒ භාග්‍රාවත්වූ අර්හත් සමයක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ දැකීම පිණිස පැමිණෙන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ’යි.

5. (මේ ඡෙදය 3 ඡෙදය මෙහි.)

6. “දෙවනුවද භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ දැකීම පිණිස සීහ සේනාධිපතියාගේ ගමනෙහි කටයුතු සම්පාදනය සන්සිඳුනේය. වැළකුනේය. තුන්වෙනුවද (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) තුන්වෙනුවද සීහ සේනාධිපතියාට මේ සිත ඇතිවූයේය.

“නිසැකවම ඒ භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධ වනසේක. (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) ඒනිසාමය. මම ඒ භාග්‍රාවත්වූ අර්හත් සමයක් සම්බුදු රජාණන්වහන්සේ දැකීම පිණිස ඵලඹෙන්තෙමි නම් ඉතා යෙහෙක (නිගණ්ඨයින්ගෙන්) විවාළා හෝ නොවිවාළා හෝ නිගණ්ඨයෝ මට කුමක් කෙරෙත්ද? මම ඒ නිගණ්ඨයින්ගෙන් නො විවාරාම ඒ භාග්‍රාවත් අර්හත් සමයක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ දැකීම පිණිස පැමිණෙත් නම් ඉතා යෙහෙකැ’ යි

7. “ඉක්බිති සීහ සේනාධිපතියා මද්ධ්‍රාහණ කාලය ඉක්මවූ පමණින් පන්සියයක් පමණ රඵ සේනාව සමග භාග්‍රාවතුන්වහන්සේ දැකීම පිණිස විශාලාමහනුවරට පිටත් වූයේය. රඵයෙන් යායුතු භූමිප්‍රදේශය යම්තාක්ද ඒතාක් රඵයෙන් ගොස් රඵයෙන් බැස පයින්ම ආරාමයට ඇතුල්වූයේය. ඉක්බිති සීහ සේනාධිපතියා භාග්‍රාවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද

එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ සීහ සේනාධිපතියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළකෙළේය.

8. “ස්වාමීන් වහන්ස, (ii) ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයාණන් වහන්සේ අකිරිය වාදියෙකි, අකිරිය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරයි, ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි. (iii) කියා මා විසින් අසනලදී, ස්වාමීන් වහන්ස, යම්කිසිවෙක් (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) “යන්ත කියත් නම් කීමෙක්ද ස්වාමීන්වහන්ස, ඔවුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙශනාකළ දෙශනාවක් කියන්නාවුද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොරුවෙන් චෝදනා නොකරන්නාවුද? (දෙශනාකළ) ධර්මයට අනුකූලවූ ධර්මයක් ප්‍රකාශ කරන්නාවුද? ධර්මය අනුව වාදයට බැසගැනීමක් නොවන්නේද, ගර්භා කටයුතු තැනකට නොපැමිණේද? ස්වාමීන් වහන්ස, අපි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොරු චෝදනා නොකරණු කැමැත්තෝ වෙමු.

9. “සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම් කිසිවෙක් (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) කියා මට කියන්නේ නම් එයට හේතු ඇත්තේමය.

10. (i) “සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමතෙම කිරියවාදියෙක්ය. ක්‍රියා පිණිස ධර්මය දෙශනා කරයි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයින් හික්මවයි. (ii) කියා මට කියන්නේ නම් එයටද හේතු ඇත්තේමය.

11. (i) “සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණභවත් ගෞතම තෙම උච්ඡේද වාදියෙක්ය, උච්ඡේදය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරයි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයින් හික්මවයි.” (ii) කියා මට කියන්නේ නම් එයටද හේතු ඇත්තේමය.

12. (i) “සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණභවත් ගෞතම

තෙම ජේගුච්ඡයෙකි (පිළිකුල් කරන්නෙකි.) පිළිකුල් කිරීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරයි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි. (ii) කියා මට කියන්නේ නම් එයටද හේතු ඇත්තේමය.

13. (i) "සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම් කිසිවෙක් ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමතෙම චේනයිකයෙකි (හික්මිය යුත්තෙකි.) හික්මීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරයි, ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයින් හික්මවයි, (ii) කියා මට කියන්නේ නම් එයටද හේතු ඇත්තේමය.

14. (i) "සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙම තපස්සියෙක්ය. තපස්ඛව පිණිස ධර්මය දෙශනාකරයි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි (ii) කියා මට කියන්නේ නම් එයටද හේතු ඇත්තේමය.

15. (i) "සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණ භවත්ගෞතම තෙම අපගර්භයෙක්ය. අපගර්භභාවය පිණිස ධර්මය දෙශනාකරයි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි (ii) කියා, මට කියන්නේ නම් එයටද හේතු ඇත්තේමය.

16. (i) "සීහය, යම්කිසි හේතුවකින් යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණභවත්ගෞතම තෙම අස්සාසයෙක්ය. අස්චෑසීම කිරීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරයි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි. (ii) කියා මට කියන්නේ නම් එයටද හේතු ඇත්තේමය.

17. (i) "සීහය, යහපත්ව (යුක්ති සහගතව) කථාකරන්නාවූ යම්කිසිවෙක් ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමතෙම අකිරියවාදියෙකි අකිරියපිණිස ධර්මය දෙශනාකරයි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි (ii) කිරීමට (ඇති) හේතු කවරේද? සීහය, මම වනාහි කාය දුශ්චරිතයද, වචී දුශ්චරිතයද මනො දුශ්චරිතයද නොකළයුතුයයි කියමි. අනෙකප්‍රකාරවූ පවිටුවූ අකුශල ධර්මයන් නොකළයුතුයයි කියමි (මෙහි 17 (i) යෙදිය යුතුයි.)

18 (මෙහි 10 (i) යෙදිය යුතුයි. කීමට (ඇති) හේතු කවරේද? සීහය, මම වනාහි කාය සුවර්තයද, වච්චුවර්තයද, මනොසුවර්තයද කට යුතුයයි කියමි, අනේක ප්‍රකාරවූ කුශල ධර්මයන් කළ යුතුයයි කියමි, (මෙහි 10 (i) යෙදිය යුතුයි.) කියා මට කියන්නේ නම් එයට හේතුව මෙයයි.

19. (මෙහි 11 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමට හේතු කවරේද? සීහය, මම වනාහි රාගයද ද්වේෂයද මෝහයද සහමුලින් සිදිය යුතුයයි කියමි. අනේකප්‍රකාරවූ පව්ටුවූ අකුශල ධර්මයන් සහමුලින් සිදිය යුතුයයි කියමි.

20. (මෙහි 12 (i) යෙදිය යුතුයි.) කියා මට කියන්නේ නම් එයට හේතුව මෙයයි. (මෙහි 12 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමට හේතු කවරේද? සීහය මම වනාහි කායදුශ්චර්තයද, වච්චුශ්චර්තයද, මනොදුශ්චර්තයද, පිළිකුල් කරමි. අනේක ප්‍රකාරවූ පව්ටුවූ අකුශල ධර්මයන්ට පැමිණීම පිළිකුල් කරමි. (මෙහි 12 (i) යෙදිය යුතුයි.) මට කියන්නේ නම් එයට හේතුව මෙයයි.

21. (මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමට හේතු කවරේද? සීහය මම වනාහි රාගයද ද්වේෂයද මෝහයද විනය (හික්මීම) පිණිස ධර්මය දෙශනා කරමි. අනේක ප්‍රකාරවූ පව්ටුවූ අකුශල ධර්මයන් විනය (දුරුකිරීම) පිණිස ධර්මය දෙශනා කරමි. (මෙහි 13 (i) යෙදිය යුතුයි.) කියා මට කියන්නේ නම් එයට හේතුව මෙයයි.

22. (මෙහි 14 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමට හේතු කවරේද? සීහය, මම වනාහි පව්ටුවූ අකුශල ධර්මයන් තැවිය යුතුයයි කියමි. කායදුශ්චර්තයද වච්චුශ්චර්තයද මනොදුශ්චර්තයද තැවිය යුතුයයි කියමි. සීහය, යමෙකුගේ වනාහි තැවිය යුතුවූ ලාමකවූ අකුශල ධර්මයෝ ප්‍රහීන වූවාහු වෙත්ද, මුල් සිදිනා ලද්දාහු වෙත්ද, කරටිය සිදිනලද තල් ගසක් මෙන් කරන ලද්දාහු වෙත්ද, අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දාහු වෙත්ද, නැවත නූපදනා බවට පමුණුවන ලද්දාහු වෙත්ද, මම ඔහු තපස්සියෙක්යයි කියමි සීහය, තථාගතයන් වහන්සේගේ වනාහි තැවිය යුතුවූ ලාමකවූ අකුශල ධර්මයෝ ප්‍රහීන වූවාහු වෙත්, මුල් සිදිනා ලද්දාහු වෙත්, කරටිය

සිද්ධිනා ලද තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දාහු වෙත්, අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දාහු වෙත්, නැවත නූපදනා බවට පමුණුවන ලද්දාහු වෙත්, (මෙහි 14 (i) යෙදිය යුතුයි.) කියා මට කියන්නේ නම් එයට හේතුව මෙයයි.

23 (මෙහි 15 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමට හේතුව කවරේද? සීහය, යමෙකුගේ වනාහි නැවත (උත්පත්ති වශයෙන්) මවු ගැබක සයනය කිරීම, නැවත භවයක ඉපදීම ප්‍රභීන වූයේ වේද, මුල් සිද්ධිනා ලද්දේවේද, කරටිය සිද්ධින ලද තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේවේද, අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දේවේද, නැවත නූපදනා බවට පමුණුවන ලද්දේ වේද, මම ඔහුට නැවත නූපදින්නෙක්යයි කියමි. සීහය, තථාගතයන් වහන්සේගේ වනාහි නැවත මවු ගැබක සයනය කිරීම නැවත භවයක ඉපදීම ප්‍රභීන වූයේ වෙයි. මුල් සිද්ධිනා ලද්දේ වෙයි, කරටිය සිද්ධිනා ලද තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වෙයි, අභාවප්‍රාප්ත කරණ ලද්දේ වෙයි, නැවත නූපදනා බවට පමුණුවන ලද්දේ වෙයි, (මෙහි 15 (i) යෙදිය යුතුයි.) කියා මට කියන්නේ නම් එයට හේතුව මෙයයි.

24. (මෙහි 16 (i) යෙදිය යුතුයි.) කීමට හේතු කවරේද? සීහය, මම වනාහි සතර මාර්ග ඵල සංඛ්‍යාතවූ උතුම්වූ අස්වැසීමෙන් සනසමින් සැනසීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරමි. ඒ ධර්මයෙන් ශ්‍රාවකයන් හික්මවමි. (මෙහි 16 (i) යෙදිය යුතුයි.) කියා මට කියන්නේ නම් එයට හේතුව මෙයයි.

25. "මෙසේ දෙශනා කළ කල්හි සීහ සේනාධිපතියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළ කෙළේය. "ස්වාමීන් වහන්ස, ඉතා යෙහෙකි. (මෙහි අංගුත්තර නිකායේ 7 මහා වර්ගයේ 12 සූත්‍රයේ 27 ඡේදයේ අග කොටස යෙදිය යුතුයි.) (පිට 330)

26. 'සීහය, පරීක්ෂාකර (බලා) එසේ කරව. පරීක්ෂාකර (එසේ) කිරීම තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මනුෂ්‍යයන්ට යහපති"

"ස්වාමීන් වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මට 'සීහය, පරීක්ෂාකර බලා එසේ කවර. පරීක්ෂාකර (එසේ) කිරීම තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මනුෂ්‍යයන්ට යහපති' කියා යම් වචනයක් වදාරණ

ලදද. එයිනුදු මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඉතාමත්ම පැහැදුනෙමි. ඉතාමත්ම සතුටු වූයෙමි.

27. “ස්වාමීන් වහන්ස, අන්‍ය තීර්ථකයෝ සීහ සේනාධිපතියා අපගේ ශ්‍රාවක භාවයට පැමිණියේ යයි මා (වැනි) ශ්‍රාවකයෙක් ලැබී සියලුම විශාලා මහනුවර ප්‍රකටව පරිහරණය කරන්. (හැසිරෙත්) එසේ ඇති කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘සීහය, පරීක්ෂා කර බලා එසේ කරව. පරීක්ෂාකාරී වීම තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මනුෂ්‍යයන්ට යහපති කියා’ මෙසේ වදාළසේක.

“ස්වාමීන් වහන්ස, ඒ මම දෙවැනිවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ යමි. ධර්මයද (සරණ යමි) (සංඝයාද (සරණ යමි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණ ගියාවූ උපාසකයෙකු ලෙස දරණ සේක්වා.

28. (i) “සීහය, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහි තොපගේ කුලය (ගෙදරට) නිගණ්ඨයින්ට සාදා තුබූ පැන් ශාලාවක් (පින් පැන් තාලියක්) බඳුවිය. ඒ නිසා (නිවසට) පැමිණියාවූ ඔවුන්ටද පිණිඬපාතය දියයුතු යයි (ii) සිතන්නෙහිය.

“ස්වාමීන් වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මට (මෙහි 28 (i) යෙදිය යුතුයි.) යම් වචනයක් වදාරණ ලදද, එයිනුදු මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඉතාමත්ම පැහැදුනෙමි. ඉතාමත්ම සතුටු වූයෙමි.

29. “ස්වාමීන් වහන්ස, ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයාණන් වහන්සේ මටම දන් දිය යුතුය, අන්‍යයන්ට දන් නොදිය යුතුය මගේම ශ්‍රාවකයින්ට දන් දිය යුතුය, අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයින්ට දන් නොදිය යුතුය. මට දුන් දානයම මහත්ඵල වන්නේය. අන්‍යයන්ට දුන් දානය මහත්ඵල නොවන්නේය, මගේ ශ්‍රාවකයින්ට දුන් දානයම මහත් ඵල වන්නේය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයින්ට දුන් දානය මහත් ඵල නොවන්නේ යයි යන මේ වදාළේ යයි මා විසින් අසන ලදී. එසේදවුවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා නිගණ්ඨයින්ට දන් දීමෙහිද සමාදන් කරවයි. (යොදවයි) ස්වාමීන් වහන්ස, එසේදවුවත් අපි මේ කරුණෙහි කාලය දැන ගන්නෙමු. ස්වාමීන් වහන්ස, ඒ මම තුන් වෙනුවත්

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ යමි. ධර්මයද (සරණ යමි.) (සංඝයාද සරණ යමි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණ ගියාමු උපාසකයෙකු ලෙස දරණ සේකවා.”

30. “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සීහ සේනාධිපතියාට අනුපූර්ව කථාව (පිළිවෙළ කථාව) දෙශනා කළසේක. කෙසේද? දානමය පුණ්‍යක්‍රියාව පිළිබඳ කථාවද, සීලමය පුණ්‍යක්‍රියාව පිළිබඳ කථාවද ස්වර්ග සම්පත්තිය පිළිබඳ කථාවද, කාමයන්ගේ ආදීනවය ලාමක බව සහ කෙලෙස් සහිත බවද, ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදිවීම හා නිවන් ලැබීමෙහි ආනිශංසද, වදාළසේක. (එසේ දෙශනා කරණ අතර) යම් අවස්ථාවක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සීහ සේනාධිපතියාගේ නිරෝගිවූ සීහ ඇති බවද, මෘදුවූ සීහ ඇති බවද නිවරණයන්ගෙන් පහවූ සීහ ඇති බවද, ඔද වැඩියාවූ සීහ ඇති බවද ප්‍රසන්නවූ සීහ ඇති බවද දැනගත් සේකද, එකල්හි බුදුවරයන්ගේ සාමුක්කංසික ධර්ම දෙශනා නම්වූ දුක්ඛ, සමුදය, නිරොධ, මාර්ග යන (චතුරාර්ය්‍ය සත්‍යය) යම් දෙශනාවක් වීනම් ඒ දෙශනාව වදාළසේක.

31. යම්සේ වනාහි පහව ගියාමු කිලුටු ඇති ශුද්ධවූ වස්ත්‍රයක් මනාකොට රජනය (වර්ණ කිරීම) පිළිගන්නේද එපරිද්දෙන්ම වනාහි සීහ සේනාධිපතියාට ඒ ආසනයෙහිදීම, උපදින ස්වභාවය ඇත්තාවූ යම්කිසිවක් ඇත්නම් ඒ සියල්ලම නැති වන විනාශවන ස්වභාවය යයි, කෙලෙස් රජසිත් තොරවූ නිර්මලවූ ධර්ම චක්ෂුස (ධර්ම ඥානය) පහළ වූයේය.

32. ඉක්බිති ඒ දක්නාලද නිර්වාණ ධර්මය ඇත්තාවූ, අවබෝධ කරණ ලද නිර්වාණ ධර්මය ඇත්තාවූ, බැස ගන්නා ලද නිර්වාණ ධර්මය ඇත්තාවූ, තරණය කරණ ලද කථං කථ සංඛ්‍යාත (බුද්ධාදී අට තැන්හි) සැකය ඇත්තාවූ, (විචිකිච්ඡාව පහව ගියාමු), විශාරද භාවයට පැමිණියාමු, බුදු සසුනෙහි (නිවන් අවබෝධය සඳහා) බාහිර ප්‍රත්‍යය නොසෙවිය යුතුවූ සීහ සේනාධිපතියා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැළ කෙළේය.

33. “ස්වාමීන් වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂු සංඝයා සමග හෙට දින මාගේ හික්ෂාදානය ඉවසන සේකවා.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්ද වීමෙන් (ඒ ආරාධනාව) ඉවසුසේක. ඉක්බිති සීහසේනාධිපතියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආරාධනාව පිළිගත්බව දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මනාකොට වැඳ ප්‍රදක්ෂිණාකොට ගියේය

34. "ඉක්බිති සීහ සේනාධිපතියා එක්තරා පුරුෂයෙකුට ආමන්ත්‍රණය කෙළේය.

'එම්බා පුරුෂය, තෙපි යව, පවත්ත මාංශය දැන ගනුව, (ආපණ ශාලාවෙහි වෙළඳාමට තිබෙන මාංශය ගෙනව) ඉක්බිති සීහ සේනාධිපතියා ඒ රූය ඉක්ම ගිය කල්හි සිය නිවසෙහි ප්‍රණීතවූ බාද්‍යය භොද්‍යය සම්පාදනය කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (වෙත පැමිණ) 'ස්වාමීන් වහන්ස, හික්ෂා දානය සම්පාදනය කොට නිමවූ වෙමි. (වැඩමවීමට) කාලයයි' කාලය දැන්වූයේය.

35. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරව පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන සීහ සේනාධිපතියාගේ නිවස යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණිසේක. පැමිණ හික්ෂු සංඝයා සමග පණවන ලද අසුනෙහි වැඩහුන් සේක.

36. එසමයෙහි වනාහි බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලා මහනුවර විදියක් විදියක් පාසා හන්දියක් හන්දියක් පාසා, 'අද සීහ සේනාධිපතියා විසින් ගෝත මී උගරු ආදිවූ මහත් සතුන් රාශියක් මරා ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයාට බතක් සම්පාදනය කරණ ලදී. ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයා දැන දැන ඒ තමා උදෙසා කරණලද තමා නිසා කරණලද මාංශය අනුභව කරයි." කියා හිස අත් බැඳ ගෙන කැගසත්.

37. එකල්හි එක්තරා පුරුෂයෙක් සීහ සේනාධිපතියා යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ "ස්වාමීන් වහන්ස, කරුණක් දන්නවාද? අද සීහ සේනාධිපතියා විසින් ගෝත මී උගරු ආදිවූ මහත් සතුන් රාශියක් මරා ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයාට බතක් සම්පාදනය කරණ ලදී. ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයා දැන දැන ඒ තමා උදෙසා කරණ ලද තමා නිසා කරණ ලද මාංශය අනුභව කරයි,' කියා අර බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලා මහනුවර

විදියක් පාසා හන්දියක් පාසා හිස අත් බැඳගෙන කැ ගසන් යයි” සීහ සේනාධිපතියාගේ කණ සමීපයෙහි (සිට) සැළ කෙළේය.

32. “ආයතීයෙනි, කමක් නැත ඒ ආයුෂ්මතුන් බොහෝ කලක් මුළුලෙහිම බුදුන්ගේ අගුණ කීමට කැමැත්තෝය. ධර්මයේ අගුණ කීමට කැමැත්තෝය, සංඝයාගේ අගුණ කීමට කැමැත්තෝය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අසත්‍යවූ හිස්වූ බොරුවූ සිදු නොවූ (දේ ගැන) බොරු වොදනා කරන්නාවූ ඒ ආයුෂ්මත්හු ඒ (අකුශලය) නොදිරවත්, (නොගෙවත්,) අපි ජීවිතය නිසාවත් දැන දැන සතෙකුගේ ප්‍රාණය තොර නොකරන්නෙමු.

39 ඉක්බිති සීහ සේනාධිපතියා බුදුන් ප්‍රමුඛවූ හික්ෂු සංඝයා ප්‍රණීතවූ බාද්‍ය හොද්‍යයෙන් සියතින් සන්තර්පණය කෙළේය. (පෙරැත්ත කොට වැළඳවූයේය.) ඉක්බිති සීහ සේනාධිපතියා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වළඳා පාත්‍රයෙන් හස්තය ඉවතට ගත්කල්හි එකත්පසෙකි හුන්තේය එකත්පසෙක හුන්නාවූ සීහ සේනාධිපතියාට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ධර්ම කථාවෙන් (කරුණු) දක්වා, සමාදන් කරවා, උදෙසාගී කරවා, ප්‍රසන්න කරවා, හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.”

13 ආර්ඝ්‍ය සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, ගුණංග අටකින් යුක්තවූ රජුගේ යහපත් ආජාතීය අශ්වයා රජුට සුදුසු වෙයි. රජුගේ පරිභොගයට සුදුසු වෙයි. රජුගේ අංගයක්ය යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි.

2 “කවර ගුණංග අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි රජහුගේ යහපත් ආජාතීය අශ්වයා මවු පාර්ශ්වයෙන්ද පිය පාර්ශ්වයෙන්ද යන දෙපසින් යහපත්ව උපන්නේ වෙයි. යම් දිශාවෙකි අන්‍යවූ යහපත් ආජාතීය අශ්වයෝ උපදිත් නම් ඒ දිශාවෙහි උපන්නේ වෙයි. ඔහුට අමුචු හෝ වියලුනාවූ යම්කිසි (තෘණාදි) ආහාරයක් දෙන්නම් එය සකස් කොට නොවිසුරුවාම අනුභව කරයි. අසුවියෙහි හෝ මුත්‍රයෙහි හිඳිනට හෝ නිදීමට පිළිකුල් කරයි. අන්‍යවූ අශ්වයන් ගැසීම් සැපීම් ආදියෙන් නොපෙළෙයි. (තැනිනොගන්වයි)

හිලැවූයේ වෙයි. සැපසේ (අන්‍යවූ අශ්වයන්) සමග වසයි. ඔහුගේ යම්කිසි කපටි බවක් හෝ කුළු බවක් හෝ ඇද බවක් හෝ වක් බවක් හෝ වේද, ඒ ගති තත්වූ පරිද්දෙන් නියමුවා හට (හික්මවන්නාහට) පහළ කරන්නේ වෙයි. ඔහුගේ ඒ ගති අස්ගොවුතෙම මැඩ පැවැත්වීම පිණිස උත්සාහ කරයි. සිය කැමැත්තෙන්ම බර උසුලයි. අන්‍යවූ අශ්වයෝ බර උසුලන්නාහු හෝ නුසුලන්නාහු හෝ මම ම මෙහි උසුලන්නෙමිසි සිත උපදවයි. ගමන් කරන්නේ වනාහි සෘජු මාර්ගයෙන්ම ගමන් කරයි. ශක්තිසම්පන්න වෙයි. ජීවිතයත් මරණයත් අතර වියඵය උපදවන්නේ වෙයි. (ජීවිතය හෝ මරණය ගැන නොලසකා උත්සාහ කරන්නේවෙයි) මහණෙනි, මේ ගුණාංග අටින් යුක්තවූ රජුගේ යහපත්වූ ආජානීය අශ්වයා රජුට සුදුසු වෙයි. රජුගේ පරිභොගයට සුදුසු වෙයි. රජුගේ අංගයක්ය යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි.

3 "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි ගුණ ධර්ම අටකින් යුක්තවූ හික්ෂුතෙම (මෙහි ඡක්ක නිපාතයේ ආහුනෙය්‍ය වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 6 (iii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

4 "ඒ කවර ගුණ ධර්ම අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙම සිල්වත් වූයේ වෙයි. ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවර ශීලයෙන් සංවරණය වූයේ වෙයි. ආචාර ශීලයෙන් හා ගෝචර ශීලයෙන් යුක්තවෙයි. (සිරිත් විරිත් දන්නේ වෙයි.) ස්වල්ප මාත්‍රවූ වරදෙහි පවා බිය දක්නාසුළු වෙයි. ශික්ෂාපද සමාදන්ව (එහි) හික්මෙයි.

"ඔහුට රුක්ෂවූ හෝ ප්‍රණීතවූ යම්කිසි හෝජනයක් දෙන් නම් (එය) නොනසා සකස්කොට වළඳයි. කාය දුශ්චරිතයද වචී දුශ්චරිතයද, මනෝ දුශ්චරිතයද පිළිකුල් කරයි. අනේක ප්‍රකාරවූ පවිටුවූ අකුශල ධර්මයන්ට පැමිණීම පිළිකුල් කරයි. සුරතවූයේ වෙයි. සැපසේ (අන්‍ය හික්ෂුන්) සමග වසන්නේ වෙයි. අන්‍ය හික්ෂුන් නොපෙළන්නේ වෙයි. ඔහුගේ යම්කිසි කපටි බවක් හෝ කුළු බවක් හෝ ඇද බවක් හෝ වංක බවක් වීනම් ඒ බැව් තත්වූ පරිද්දෙන් තථාගතයන් වහන්සේ සමීපයෙහි හෝ නැණවත් සබ්බසරුන් සමීපයෙහි ප්‍රකාශ කරන්නේ වෙයි.

ශාස්තෘන් වහන්සේ හෝ නැණවත් සබ්බසරභු ඔහුගේ ඒ දුර්ගති මැඩ පැවැත්මට උත්සාහ කරත්. සිය කැමැත්තෙන්ම හික්මෙන ලද්දේ වෙයි. අන්‍යවූ හික්ෂුහු හික්මුනා හෝ නොහික්මුනා හෝ මම ම මෙහි හික්මෙමි' යන සිත උපදවයි. ගමන් කරන්නේ වනාහි සෘජු මාර්ගයේම ගමන් කරයි. එහි මේ සෘජු මාර්ගයයි. ඒ කවරේද? සමායක් දෘෂ්ටිය, සමායක් සංකල්පනාවය, සමායක් වචනය, සමායක් කර්මාන්තය, සමායක් ආච්චය, සමායක් ව්‍යායාමය, සමායක් සතිය, සමායක් සමාධිය (යනුයි) පටන් ගන්නා ලද වීර්යය ඇත්තේ වෙයි. (කෙසේද) ඒකාන්තයෙන් මාගේ ශරීරයෙහි සම් නහර ඇට අවශෙෂ වේවා, මස් ලේ වියලේවා, පුරුෂ බලයෙන් පුරුෂ වීර්යයෙන් පුරුෂ පරාක්‍රමයෙන් පැමිණිය යුතුවූ යමක් ඇත්තේද, එයට නොපැමිණ වීර්යය බහා තැබීමක් නොවන්නේයයි.

5 "මහණෙනි, මේ ගුණ ධර්ම අටින් යුක්තවූ මහණ තෙම (මෙහි ඡක්ක නිපාතයේ ආභුනෙය්‍ය වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 6 (iii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

14 බලුංක සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, පහත් අශ්වයන් අටදෙනෙක්ද, අශ්ව දෝෂ අටක්ද, පහත් පුරුෂයන් අට දෙනෙක්ද පුරුෂ දෝෂ අටක්ද දෙශනා කරන්නෙමි. එය ශ්‍රවණය කරවූ, මනාකොට මෙනෙහි කරවූ (සිත්හි ධාරණය කරවූ) දෙශනා කරන්නෙමි" "එසේය, ස්වාමීනියි කියා" ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිචචන දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍ර ධර්මය වදාළසේක.

2 "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් අස්ගොවුවා විසින් යවයි කියන ලද්දේ (දක්කනු ලබන්නේ) කෙවිටි කරනු ලබන්නේ වෝදනා කරනු ලබන්නේ පස්සට පසුබසී. පිටෙන් රථය පෙරලයි. මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි පළමුවන අශ්ව දෝෂයයි

3 "මහණෙනි, නැවතද මෙහි ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් අස්ගොවුවා විසින් යවයි කියනු ලබන්නේ, කෙවිටි කරනු

ලබන්නේ චෝදනා කරනු ලබන්නේ පසු පා දෙක ඔසවා එයින් ගසා රථයේ කුර්බරය බිඳී. ත්‍රිදණ්ඩය බිඳී. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවැද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි දෙවැනි අශ්ව දෝෂයයි.

4 "මහණෙනි, නැවතද මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් අස්ගොවුවා විසින් යවයි කියනු ලබන්නේ කෙවිටි කරනු ලබන්නේ චෝදනා කරනු ලබන්නේ හිස නමා වියගස භූමියෙහි හෙලා කලවයෙන් රිය හිසට ගසා පෙර පා දෙකින් වියගස මඩිමින් සිටී. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවැද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි මහණෙනි, මේ වනාහි තෙවැනි අශ්ව දෝෂයයි.

5 "මහණෙනි, නැවතද මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් අස්ගොවුවා විසින් යවයි කියනු ලබන්නේ කෙවිටි කරනු ලබන්නේ චෝදනා කරනු ලබන්නේ (ii) නොමඟයයි. හෙලක හෝ කටු ලැහැබක රථය නංවයි. මහණෙනි මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවැද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි සිවුවැනි අශ්ව දෝෂයයි.

6 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි) ඉදිරි කය (ශරීරය) ලංඝනය කරයි. ඉදිරි පා දෙක දැඩිකොට ගනී. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවැද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි පස්වැනි අශ්ව දෝෂයයි.

7 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි) අස්ගොවුවාගේ වචනය නොසලකා කෙවිටි කිරීම නොසලකා කටකලියාව හැරදමා කැමැතියේ ගමන් කරයි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවැද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි සවැනි අශ්ව දෝෂයයි.

8 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි) ඉදිරියටත් නොයයි. පස්සටත් නොයයි. එහිම නොසෙල්වී සිටියි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවැද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි සත්වැනි අශ්ව දෝෂයයි.

9 (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි) ඉදිරි පා දෙක හකුළුවා පසු පා දෙකද හකුළුවා එහිම පා සතර මතුයෙහි හිඳියි. (හොව්යි) මහණෙනි මේ ලොකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් අශ්ව බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි අටවැනි අශ්ව දෝෂයයි. මහණෙනි, මේ අශ්ව බලුංකයෝ අටදෙනා සහ අශ්වදෝෂ අටද වෙත්.

10 "මහණෙනි, පුරුෂ බලුංකයෝ අටදෙනා සහ පුරුෂ දෝෂ අට කෙසේද? (ii) මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණහට හික්ෂුහු ආපත්තියෙන් වොදනා කරත්. ඒ මහණතෙම හික්ෂුත් විසින් ඇවැත්තීන් වොදනා කරනු ලබන්නේ (iii) සිහි නොකරමි, සිහිනොකරමි. (අමතකය, අමතකය.) යයි සිහි නැතිව මෙන් පටලවයි. (නන්දොඩවයි.)

(iv) "මහණෙනි, අශ්වබලුංකයා අස්ගොවුවා විසින් යවයි කියනු ලබන්නේ කෙවිටි කරනු ලබන්නේ වොදනා කරනු ලබන්නේ (v) පස්සට ගමන් කරන්නේ පිටෙන් රථය පෙරලන්නේ යම්සේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමා කොට කියමි. මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් පුරුෂ කලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ පළමු වන පුරුෂ දෝෂයයි.

11 (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.) වොදකයාහටම පෙරලා වොදනා කරයි 'බාලවූ අව්‍යක්තවූ තොපගේ කීමෙන් කවර ප්‍රයෝජනද? තොපටද (අවවාද) කියයුතුයයි' හඟිමි. (මෙහි 10 (iv) යෙදිය යුතුයි) පසු පා දෙක ඔසවා එයින් ගසා රථයේ කුර්බරය බිඳින්නේ ත්‍රිදණ්ඩය බිඳින්නේ යම්සේද? මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමාකොට එසේ උපමාකොට කියමි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් පුරුෂ බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ දෙවැනි පුරුෂ දෝෂයයි.

12 (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) වොදකයාහටම පෙරලා වොදනා කරයි. 'තෙපිද මෙනම් ඇවතට පැමිණියේ වෙහිය. තෙපි පළමුකොට (එයට) පිළියම් කරවි. (මෙහි 10 (iv) යෙදිය යුතුයි.) හිසනමා වියගස භූමියෙහි හෙලා කලවයෙන් රිය හිසට ගසා පෙර පා දෙකින් වියගස මඩිමින් සිටින්නේ යම්සේද?

මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමාකොට කියමි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් පුරුෂ බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ තෙවැනි පුරුෂ දෝෂයයි.

13 (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) අන්‍යවූ කරුණු වලින් චෝදනාව වසත්. බාහිර කථා ගෙනහැර පාත්. කෝපයද ද්වේෂයද නොසතුටද (හේතු රහිත කථාද) පහළ කරත්. (මෙහි 10 (iv) යෙදිය යුතුයි) නොමග යන්නේ යම්සේද, හෙලක හෝ කටුලැහැබක රථය නංවන්නේ යම්සේද, මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමාකොට කියමි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් පුරුෂ බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ සිවුවැනි පුරුෂ දෝෂයයි.

14 (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සඟ මැද අත වැනීමෙන් කථා කරයි. (සාහසිකව කථා කරයි) (මෙහි 10 (iv) යෙදිය යුතුයි) ඉදිරි ශරීරය ලංඝනය කරන්නේ යම්සේද, ඉදිරි පා දෙක දැඩිකොට ගන්නේ යම්සේද, මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමාකොට කියමි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් පුරුෂ බලුංකයෙක් වෙයි, මහණෙනි, මේ පස්වැනි පුරුෂ දෝෂයයි.

15 (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) සංඝයාට නොදන්වා, චෝදකයාට නොදන්වා, ඇවැත් සහිතවූයේම, කැමති දිශාවකට යයි. (මෙහි 10 (iv) යෙදිය යුතුයි) අස්ගොවුවාගේ වචනය නොසලකා කෙවිටි කිරීම නොසලකා කටකලියාව හැරදමා කැමතියේ ගමන් කරන්නේ යම්සේද, මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමා කොට කියමි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් පුරුෂ බලුංකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ සවැනි පුරුෂ දෝෂයයි.

16 (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි) හෙතෙම මම ආපත්තියට නොපැමිණියෙමි'යි (හඟවනු පිණිස) කථා නොකර නිශ්ශබ්දවීමෙන් සංඝයා වෙහෙසයි. මෙහි 10 (iv) යෙදිය යුතුයි) ඉදිරියටද නොයා පස්සටද නොයා එහිම නොසෙල්වී සිටින්නේ යම්සේද, මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමාකොට කියමි.

මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳු වූද ඇතැම් පුරුෂ බලුකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ සත්වැනි පුරුෂ දෝෂයයි.

17 (මෙහි 10 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මෙසේ කියයි. (කෙසේද?) 'ආයුෂ්මත්ති, කුමක් නිසා තෙපි මා ගැන ඉතා දැඩිව ව්‍යාවාතවත්තාහුද, (වෙහෙසෙන්තාහුද,) දැන් මම ශික්ෂා ප්‍රත්‍යක්ඛ්‍යාණය කොට (සිවුරු හැර) ගිහිවෙමිසි' හෙතෙම සිවුරු හැර ගිහිවී මෙසේ කියයි. 'ආයුෂ්මත්ති, දැන්වත් තෙපි සතුටුවවු. (මෙහි 10 (iv) යෙදිය යුතුයි) ඉදිරි පා දෙක හකුළුවා එහිම පා සතර මතුයෙහි හොවින්නේ යම්සේද? මම මේ පුද්ගලයාද එසේ උපමා කොට කියමි. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මෙබඳුවූද ඇතැම් පුරුෂ බලුකයෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ අටවැනි පුරුෂ දෝෂයයි. මහණෙනි, මේ පුරුෂ බලුකයෝ අටදෙනාද පුරුෂ දෝෂ අටද වෙත්."

15 මල සූත්‍රය. 1. 'මහණෙනි, මේ මල හෙවත් කිලුටු අටක් වෙත්.

2. "කවර අටක්ද යත්? මහණෙනි, මන්ත්‍රයෝ සජ්ඣායනා නොකිරීමෙන් (පාඩම් නොකීමෙන් හෝ භාවනා නොකිරීමෙන්) මල (බැඳෙන්නාහු) වෙත්. මහණෙනි, (ගෙවල් හෝ ගෘහ වාසිහු උට්ඨානවීයඝීයෙන් තොරවුවාහු මල (බැඳෙන්නාහු) වෙත්. මහණෙනි, කුසිත බව ශරීර වර්ණයට (බාධාවූ) කිලුටවේ, මහණෙනි, ප්‍රමාදය ධන සංරක්ෂණයට (බාධාවූ) කිලුටවේ, මහණෙනි, ස්ත්‍රියට දුශ්චරිතය කිලුටවේ. මහණෙනි, දෙන්නාහට මසුරුකම කිලුටවේ. මහණෙනි, මෙලොව පරලොව දෙක්හිම ලාමකවූ අකුශල ධර්මයෝ-කිලුට වේ. මහණෙනි, ඊටත් වඩා අතිශයින්ම කිලුට වූයේ තද බල කිලුටවූයේ අවිද්‍යාවයි. මහණෙනි, මේ වනාහි අෂ්ටවිධ මලයෝ වෙත්.

3. "මන්ත්‍රයෝ සජ්ඣායනා නොකිරීමෙන් මල (බැඳෙන්නාහු) වෙත්, ගෘහවාසිහු උට්ඨානවීයඝීයෙන් තොරවීමෙන් මල (බැඳෙන්නාහු) වෙත්, ශරීර වර්ණයට කුසිත බව (බාධකවූ) කිලුටවේ, ප්‍රමාදය ධන සංරක්ෂණයට (බාධකවූ) කිලුටවේ, අනාවාරය ස්ත්‍රියට කිලුටවේ,

දායකයාහට මසුරුකම කිලුටවේ. මෙලොව පරලොව දෙකින්ම ලාමකවූ අකුලෙ ධර්මයෝ කිලුට වෙත්, ඊටත් වඩා අතිශයින්ම තදබල කිලුට වන්නේ අවිද්‍යාවයි.”

16. දූතෙය්‍ය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ගුණධර්ම අටකින් යුක්තවූ භික්ෂු තෙම (ධර්ම දූත) පණිවිඩ ගෙන යෑමට සුදුසුය.

2. “කවර ගුණධර්ම අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම (ධර්මදූත) පණිවිඩ කීමෙහි දක්ෂ වෙයි. (උත්තර) පණිවිඩ ගෙනඊමෙහි දක්ෂවෙයි. පණිවිඩය සිතට ගැනීමෙහි දක්ෂවෙයි. පණිවිඩය සිත තබාගැනීමෙහි දක්ෂවෙයි. පණිවිඩය අවබෝධ කර ගැනීමෙහි දක්ෂවෙයි. පණිවිඩය අවබෝධ කරවීමෙහි දක්ෂවෙයි. සාහිත්‍යය අසාහිත්‍යය (නිවැරදි භාෂාව හා වැරදි භාෂාව) යන දෙකින් දක්ෂ වෙයි. කෝලාහල කරුවෙක්ද නොවෙයි. (මෙහි 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. “මහණෙනි, ගුණාංග අටකින් යුක්තවූ ශාරීපුත්‍රය (ධර්ම) දූත මෙහෙවරය පිණිස යෑමට සුදුසුය.

4. “කවර ගුණාංග අටකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි සාරීපුත්‍රතෙම (ධර්මදූත) පණිවිඩ කීමෙහි දක්ෂ වෙයි, (උත්තර) පණිවිඩ ගෙනඊමෙහි දක්ෂ වෙයි. පණිවිඩ සිතට ගැනීමෙහි දක්ෂ වෙයි, පණිවිඩය සිත තබා ගැනීමෙහි දක්ෂ වෙයි, පණිවිඩය අවබෝධකර ගැනීමෙහි දක්ෂ වෙයි, පණිවිඩය අවබෝධ කරවීමෙහි දක්ෂ වෙයි, සාහිත්‍යය අසාහිත්‍යය යන දෙකින් දක්ෂ වෙයි. කෝලාහල කරුවෙක්ද නොවෙයි, මේ ගුණාංග අටින් යුක්තවූ ශාරීපුත්‍ර තෙම දූත මෙහෙවර පිණිස යෑමට සුදුසුය.

5. “යම් කිසිවෙක් දක්ෂ කපීකයන් ගෙන් යුත් පිරිස (මධ්‍යය) ට පැමිණ එකාන්තයෙන් නො වෙවුලයිද, (පණිවිඩයේ) වචන නොපිරිහෙලාද, පණිවිඩය නොසඟවාද, නිසැකව කථා කරයිද, (යම්කිසි) ප්‍රශ්නයක් අසන ලද්දේ නොකිපේද, ඉදින් එබඳු භික්ෂුවක් වන්නේ නම් (හෙතෙම) දූත මෙහෙවර පිණිස යෑමට සුදුසුයි.”

17. පුරුෂ බන්ධන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ආකාර අටකින් ස්ත්‍රීතොම පුරුෂයා බඳිය. (සිත්ගනී.) කවර අටකින්ද යත්? මහණෙනි, ස්ත්‍රී තොම රූපයෙන් පුරුෂයා බඳී, (පුරුෂයාගේ සිත්ගනී.) මහණෙනි, සිනහවෙන් ස්ත්‍රී තොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, කථාවෙන් ස්ත්‍රී තොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, ගීතයෙන් ස්ත්‍රී තොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, හැඬීමෙන් ස්ත්‍රී තොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, ආකල්පයෙන් හැඳීම් පෙරවීම් ආදී විධියෙන් ස්ත්‍රීතොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, පලතුරු ආදිය දීමෙන් ස්ත්‍රීතොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, ස්ඵර්ශයෙන් ස්ත්‍රීතොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, මේ ආකාර (ක්‍රම) අටින් ස්ත්‍රී තොම පුරුෂයා බඳී, මහණෙනි, යම්කෙනෙක් සත්ත්වයන් ස්ඵර්ශයෙන් බැන්දාහු නම් ඒ බැඳීම තද බැඳීමයි.”

18. ස්ත්‍රී බන්ධන සූත්‍රය:- මහණෙනි, ආකාර අටකින් පුරුෂතොම ස්ත්‍රීය බඳී, (සිත්ගනී) කවර අටකින්ද යත්? මහණෙනි, පුරුෂ තොම රූපයෙන් ස්ත්‍රීය බඳී (ස්ත්‍රීයගේ සිත් ගනී.) මහණෙනි, සිනහවෙන් පුරුෂතොම ස්ත්‍රීය බඳී, මහණෙනි ගීතයෙන් පුරුෂ තොම ස්ත්‍රීය බඳී, මහණෙනි, හැඬීමෙන් පුරුෂතොම ස්ත්‍රීය බඳී, මහණෙනි, ආකල්පයෙන් හැඳීම් පෙරවීම් ආදී විධියෙන් පුරුෂ තොම ස්ත්‍රීය බඳී, මහණෙනි, පලතුරු ආදිය දීමෙන් පුරුෂ තොම ස්ත්‍රීය බඳී. මහණෙනි, ස්ඵර්ශයෙන් පුරුෂතොම ස්ත්‍රීය බඳී, මහණෙනි, මේ ආකාර (ක්‍රම) අටින් පුරුෂ තොම ස්ත්‍රීය බඳී, මහණෙනි, යම් කෙනෙක් සත්වයන් ස්ඵර්ශයෙන් බැන්දාහු නම් ඒ බැඳීම තද බැඳීමයි.”

19. පහාරාද සූත්‍රය:- 1 එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ජා නුවර නලෙරු නම් යක්ෂයා විසින් අධිගෘහිතවූ කොසඹරුක් මූල වැඩවාසය කරණ සේක. එකල්හි පහාරාද (නම්) අසුරෙන්ද්‍රයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනිහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මනාකොට වැඳ එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටියාවූ පහාරාද අසුරෙන්ද්‍රයාට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.-

2. “පහාරාදය, අසුරයෝ වනාහි මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවන්ද?” “ස්වාමීන් වහන්ස, අසුරයන් මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.”

“පහාරාදය, මහා සමුද්‍රයෙහි කෙතෙක් ආශ්වයඪී අද්භූත කරුණු දැක දැක ඒ අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවන්ද?”

“ස්වාමීන් වහන්ස, මහා සමුද්‍රයෙහි ආශ්වයඪී අද්භූතවූ ගුණධර්ම අටක් දැක දැක ඒ අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්, කවර ගුණධර්ම අටක්ද යත්, ස්වාමීන් වහන්ස, මහා සමුද්‍රය තෙම ක්‍රමයෙන් පහත්වූයේය, ක්‍රමයෙන් ගැඹුරු වූයේය, ක්‍රමයෙන් (යටට) නැඹිඟියේය, කෙලින්ම (පිහිටි) ප්‍රපාතයක් නොවේ.

“ස්වාමීන් වහන්ස, (ii) මහා සමුද්‍රයෙහි ක්‍රමයෙන් පහත් වීමය, ක්‍රමයෙන් ගැඹුරුවීමය, ක්‍රමයෙන් (යටට) නැඹීමය, කෙළින්ම (පිහිටි) ප්‍රපාතයක් නොවීමය, (iii) යන මේ ගුණය ආශ්වයඪී අද්භූතවූ පළමුවැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.

3. “නැවතද ස්වාමීන්වහන්ස, මහා සමුද්‍රය ස්ථිර ස්වභාවයෙන් යුක්තවූවකි, වෙරළ නොයික්මවයි, ස්වාමීන් වහන්ස, මහාසමුද්‍රය ස්ථිර ස්වභාවයෙන් යුක්තවූවකි, වෙරළ නොයික්මවයි, යන මේ ගුණය ආශ්වයඪී අද්භූතවූ දෙවැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.

4. “නැවත ස්වාමීන්වහන්ස, (ii) මහා සමුද්‍රය මල කුණු සමග නොවසයි. මහා සමුද්‍රයෙහි යම්කිසි මල කුණක් විනම් වහාම වෙරළට පාකරයි, ගොඩට උස්සාදමයි, (iii) ස්වාමීන් වහන්ස, (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන මේ ආශ්වයඪී අද්භූතවූ තුන් වැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.

5. “නැවතද ස්වාමීන්වහන්ස, (ii) ගංගා, යමුනා, අචිරවතී, සරභු, මහී යන යම් කිසි මහා ගංගාවෝ වෙත්නම් ඒ ගංගාවෝ මහා සමුද්‍රයට පැමිණ පළමු නම් ගොත් හැර දමත්, මහා සමුද්‍රය

යන සංඛ්‍යාවට (නාමයට) පැමිණෙත්, (ii) ස්වාමීන් වහන්ස, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන මේ ආශ්වයී අද්භූතවූ සිවුවැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්,

6. "නැවතද, ස්වාමීන් වහන්ස (ii) ලෝකයෙහි යම් (පමණ) ගංගාවෝ මහා සමුද්‍රයට වදිත්ද, යම් (පමණ) අහස් (වර්ෂා) ධාරාවෝ වැටෙත්ද, මහා සමුද්‍රයට එයින් අඩු බවක් හෝ පිරෙන බවක් හෝ නොපෙනෙයි, (iii) ස්වාමීන් වහන්ස, (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන මේ ආශ්වයී අද්භූතවූ පස් වැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.

7. "නැවතද, ස්වාමීන් වහන්ස, (ii) මහා සමුද්‍රය තෙම ලුණු රසය (නම්වූ එකම රස ඇත්තේය. (iii) ස්වාමීන්වහන්ස, මහා සමුද්‍රය තෙම ලුණු රසය (නම්වූ) එකම රස ඇත්තේය යන මේ ආශ්වයී අද්භූතවූ සවැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.

8. "නැවතද, ස්වාමීන් වහන්ස, (ii) මහා සමුද්‍රය තෙම බොහෝ රත්න ඇත්තේ වෙයි. අනේක (ප්‍රකාර) රත්න ඇත්තේ වෙයි, එහි මේ රත්නයෝයි, ඒ කවරහුද? (iii) මුතුය, මැනික්ය, වෙරළුමිණිය (වෛරෝච්ඡිය) හක් බෙල්ලෝය, නොයෙක් වර්ණවත් ගල් ඡාතිහුය. පබලය, රිදීය, රත්රන්ය, රතුමැනික්ය, මැසිරි ගල්ය, (iv) යන මොහුයි. ස්වාමීන්වහන්ස, මහා සමුද්‍රය තෙම (මෙහි 8 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන අනේක ප්‍රකාරවූ බොහෝ රත්න ඇත්තේයයි මේ ආශ්වයී අද්භූතවූ සත්වැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.

9. 'නැවතද, ස්වාමීන් වහන්ස, මහා සමුද්‍රය තෙම මහත්වූ සත්ත්වයන්ගේ ආවාසයකි. (ii) තිමිය, තිමිංගලය, තිමිරය, පිංගලය, අසුරය, නාගය, ගාන්ධර්වය, යන මේ එහි වසන මහා සත්ත්වයෝයි. මහා සමුද්‍රයෙහි සියක් යොදුන් ශරීර ඇත්තාවූද, දෙසියයක් යොදුන් ශරීර ඇත්තාවූද, තුන් සියයක් යොදුන් ශරීර ඇත්තාවූද, හාරසියක් යොදුන් ශරීර ඇත්තාවූද, පන්සියයක් යොදුන් ශරීර ඇත්තාවූද, සත්ත්වයෝ ඇත්තාහ. (iii) ස්වාමීන් වහන්ස, මහා සමුද්‍රය තෙම මහත්වූ සත්ත්වයන්ගේ ආවාසයකි.

(මෙහි 9 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ ආශ්වයඝී අද්භුතවූ අටවැනි ගුණය දැක දැක අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි සිත් අලවත්.

10. “ස්වාමීන් වහන්ස, අසුරයෝ මහා සමුද්‍රයෙහි මේ ආශ්වයඝී අද්භුතවූ ගුණධර්ම අට දැක දැක (එහි) සිත් අලවත්, ස්වාමීන් වහන්ස, භික්ෂුහුද වනාහි මේ ශාසනයෙහි සිත් අලවන්නද?”

“පහාරාදය, භික්ෂුහු මේ ශාසනයෙහි සිත් අලවත්.”

“ස්වාමීන් වහන්ස, කෙනෙක් ආශ්වයඝී අද්භුතවූ ගුණ ධර්මයන් දැක දැක භික්ෂුහු මේ ශාසනයෙහි සිත් අලවන්නද?” පහාරාදය, මේ ශාසනයෙහි ආශ්වයඝී අද්භුතවූ ගුණධර්ම අටක් දැක දැක භික්ෂුහු (එහි) සිත් අලවත්. කවර ගුණධර්ම අටක්ද යත්?

11. “පහාරාදය, (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි (ii) මේ ධර්ම විනයෙහි (ශාසනයෙහිද) කුමානුකූල ශික්ෂා ඇත්තේ වෙයි. කුමානුකූල ක්‍රියා ඇත්තේ වෙයි. කුමානුකූල ප්‍රතිපදා (පිළිපැදීම්) ඇත්තේ වෙයි. ශීලවිඤ්ඤාධර්ම ආදිය නොමැතිව කෙලින්ම (ලබන්නාවූ) රහත් බවෙක් නැත. (iii) පහාරාදය, යම් හෙයකින් (මෙහි 11 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) පහාරාදය, මේ ශාසනයෙහි මේ පළමුවන ආශ්වයඝී අද්භුතවූ ගුණධර්මයයි. එය දැක දැක භික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්.

12. “පහාරාදය, යම්සේ වනාහි මහා සමුද්‍රය තෙම ස්ථිර ස්වභාවයෙන් යුක්තවූයේ වේද, වෙරළ නොයික්මවාද, පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි මා විසින් ශ්‍රාවකයන්ට යම් ශික්ෂාපදයක් පණවන ලදද ඒ ශික්ෂාපදය මාගේ ශ්‍රාවකයෝ ජීවිතය ගැනවත් නොයික්මවත්.

“පහාරාදය, මේ ශාසනයෙහි මේ දෙවන ආශ්වයඝී අද්භුතවූ ගුණධර්මයයි. එය දැක දැක භික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්.

13. “පහාරාදය, යම්සේ වනාහි (මෙහි 4 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තෙම

දුශ්ශීලවූයේද, අකුශල ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වේද, අපචිත්‍රවූ කසල ගොඩක් වැනි පැවතුම් ඇත්තේවේද, සඟවා කරණ ලද පාපකර්ම ඇත්තේ වේද, ශ්‍රමණයෙක් නුවූයේම ශ්‍රමණ භාවය හඟවන්නේවේද, බඹසර නොවූයේම බඹසර ඇත්තේයයි හඟවන්නේවේද, ඇතුළත කුණුවූයේ වේද, (පවිටු සිත් ඇත්තේවේද,) වැගිරෙන හෝ පල්වූ කෙළෙස් ඇත්තේවේද, කෙළෙස් කසල හටගත්තේ වේද ඔහු සමග සංඝයා නොවසයි. වහාම රැස්ව ඔහු (උක්ෂෙපණීය කර්මයෙන්) නෙරපයි. යම් හෙයකින් ඔහු සංඝයා මධ්‍යයෙහි හුන්නේ නමුදු (උක්ෂෙපණීය කර්මයෙන් පසු ඔහු සංඝයා කෙරෙන් ඇත්වූයේමය. (විනයකර්මවලට නොගන්නා හෙයිනි.) සංඝයාද ඔහුගෙන් ඇත්වූයේමය.

14. "පහාරාදය, යම්සේ වනාහි යම් ඒ පුද්ගලයෙක් දුශ්ශීල වූයේ වේද, අකුශල ධර්මයෙන් යුක්තවූයේ වේද, අපචිත්‍රවූ කසල ගොඩක් වැනි පැවතුම් ඇත්තේ වේද, සඟවා කරණ ලද පාපකර්ම ඇත්තේවේද, ශ්‍රමණයෙක් නුවූයේම මහණකම හඟවන්නේ වේද, බඹසර නුවූයේම බඹසර ඇත්තේයයි හඟවන්නේ වේද, ඇතුළත කුණුවූයේ වේද (පවිටු සිත් ඇත්තේ වේද) වැගිරෙන හෝ පල්වූ කෙළෙස් ඇත්තේ වේද, කෙළෙස් කසල හට ගත්තේ වේද, (එහෙයින්) ඔහු සමග සංඝයා නොවසාද, වහාම රැස්ව ඔහු (උක්ෂෙපණීය කර්මයෙන්) නෙරපාද, යම් හෙයකින් ඔහු සඟමැද හුන්නේ සංඝයා කෙරෙන් නමුදු ඇත්වූයේම වේද, සංඝයා ඔහුගෙන් ඇත්වූයේම වේද. පහාරාදය, මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි තෙවැනි ආශ්චයථි අද්භූතවූ ගුණධර්මයයි, එය දැක දැක හික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවයි.

15. "පහාරාදය, යම්සේ වනාහි (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි (ii) රජ, බමුණු, වෙළඳ, ගොවි යන මේ සිවු කුලයෝ වෙත්ද, ඔවුහු ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරිය සංඛ්‍යාතවූ, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද ශාසනයෙහි පැවිදිව පළමු නම් ගොත් හැර දමත්, ශාක්‍ය පුත්‍රවූ ශ්‍රමණයෝය යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙත්, (iii) පහාරාදය, යම්සේ

වනාහි (මෙහි 15 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පහාරාදය, මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි සිවුවැනි ආශ්වය්ඪ අද්භුතවූ ගුණධර්මයයි. එය දැක දැක හික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්,

16. "පහාරාදය, යම්සේ වනාහි (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි බොහෝවූද හික්ෂුහු අනුපාදිශෙෂ නිර්වාණ ධාතුවෙන් පිරිනිවන් පාත් (නිවණට පැමිණෙත්,) එයින් නිර්වාණ ධාතුවෙහි අඩු බවක් හෝ පිරෙන් බවක් නොපෙනේ,

17. "පහාරාදය, යම්සේ වනාහි බොහෝවූද හික්ෂුහු අනුපාදිශෙෂ නිර්වාණ ධාතුවෙන් පිරිනිවන් පාත්ද, (නිවනට පැමිණෙත්ද,) එයින් නිර්වාණ ධාතුවෙහි අඩු බවක් හෝ පිරෙන් බවක් නොපෙනේද-පහාරාදය මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි පස්වැනි ආශ්වය්ඪ අද්භුතවූ ගුණ ධර්මයයි. එය දැක දැක හික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්.

18. "පහාරාදය, යම්සේ වනාහි (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි මේ ශාසනයද විමුක්ති රසය (නම්වූ) එකම රස ඇත්තේය, පහාරාදය, යම්සේ වනාහි මේ ශාසනය විමුක්ති රසය (නම්වූ) එකම රස ඇත්තේද, පහාරාදය, මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි සවැනි ආශ්වය්ඪ අද්භුතවූ ගුණ ධර්මයයි. එය දැක දැක හික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්.

19. "පහාරාදය, යම්සේ වනාහි (මෙහි 8 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) යන අනේකප්‍රකාරවූ බෝහෝ රත්න ඇත්තේ වේද, පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි (ii) මේ ශාසනයද බොහෝ රත්න ඇත්තේ වෙයි, අනේක ප්‍රකාරවූ රත්න ඇත්තේ වෙයි. ඒ මේ රත්නයෝයි කවරහුද? සතර සතිපට්ඨානය, සතර සමයක් ප්‍රධානය, සතර සෘද්ධි පාදය, පඤ්චෙන්ද්‍රියය, පඤ්චබලය, සප්තබෝද්ධාංගය, ආය්ඪ අෂ්ටාංගික මාර්ගය, (යනුයි.) (iii) පහාරාදය, යම්සේ වනාහි (මෙහි 19 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන මේ රත්නයෝයි පහාරාදය, මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි සත්වැනි ආශ්වය්ඪ අද්භුතවූ ගුණ ධර්මයයි. එය දැක දැක හික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්.

20. "පහාරාදය, යම්සේ වනාහි මහා සමුද්‍රය තෙම මහත්වූ සත්ත්වයන්ගේ ආවාසයක් වේද, (මෙහි 9 (ii) ඡේදය යෙදිය

යුතුයි.) පහාරාදය, එපරිද්දෙන්ම වනාහි (ii) මේ ශාසනය ද මහත්වූ සත්ත්වයන්ගේ ආවාසය වෙයි. ඒ මේ සත්ත්වයෝයි, සෝවාන් ඵලයට පැමිණි සත්ත්වයාද, සෝවාන් ඵලය ලබා ගැනීම පිණිස පිළිවෙත් පුරණ සත්ත්වයාද, සකාදාගාමීඵලයට පැමිණි සත්ත්වයාද, සකාදාගාමීඵලය ලබා ගැනීම පිණිස පිළිවෙත් පුරණ සත්ත්වයාද, අනාගාමීඵලයට පැමිණි සත්ත්වයාද අනාගාමී ඵලය ලබාගැනීම පිණිස පිළිවෙත් පුරණ සත්ත්වයාද, අර්හත් ඵලයට පැමිණි සත්ත්වයාද, අර්හත් ඵලය ලබා ගැනීම පිණිස පිළිවෙත් පුරණ සත්ත්වයාද යනුයි. “පහාරාදය යම්සේ වනාහි (මෙහි 20 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යන මේ සත්ත්වයෝ වෙත්ද, පහාරාදය, මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි අටවැනි ආශ්වයී අද්භූතවූ ගුණධර්මයයි, එය දැක දැක හික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්,

21. ‘පහාරාදය, මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි ආශ්වයී අද්භූතවූ ගුණධර්ම අටයි. එය දැක දැක හික්ෂුහු ශාසනයෙහි සිත් අලවත්”

20. උපොසථ සූත්‍රය:- 1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර මීගාර මාතාව විසින් කරවන ලද පූර්වාරාමයෙහි ප්‍රාසාදයෙහි වැඩ වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පොහෝ කරණ දිනයක්වූ ඒ දිනයෙහි හික්ෂු සංඝයා විසින් පිරිවරනා ලද්දේ වැඩ හුන්නේ වෙයි,

2. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ රාත්‍රිය ඉක්ම යන කල්හි, ප්‍රථම යාමය ඉක්ම ගිය කල්හි (ii) හුනස්නෙන් නැගිට තනිපට සිවුර ඒකාංශ කොට පොරවා භාග්‍යවතුන්වහන්සේ දෙසට නමස්කාර කොට භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මෙසේ සැළකෙලේය. “ස්වාමීන් වහන්ස, රාත්‍රිය ඉක්මයයි. (iii) ප්‍රථම යාමය ඉක්ම ගියේය, හික්ෂු සංඝයා බොහෝ වේලා හුන්නේය, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසන සේක්වා,” එසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දවූ සේක.

3. දෙවනුවද ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ රාත්‍රිය ඉක්ම ගිය කල්හි මධ්‍යම යාමය ඉක්ම ගිය කල්හි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මධ්‍යම යාමය ඉක්ම ගියේය, හික්ෂු සංඝයා බොහෝ වේලා හුන්නේය, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසන සේක්වා දෙවනුවද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්ද වූ සේක.

4. තුන්වෙනුවද ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ රාත්‍රිය ඉක්ම ගිය කල්හි පශ්චිම යාමය ඉක්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගි කල්හි (ඊ පහන්දොර) රාත්‍රි තොම සතුටු මුහුණක් ඇති කල්හි (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) අළුයම ඉක්ම ගියේය, අරුණ නැගුනේය. (ඊ පහන් දොර රාත්‍රි තොම සතුටු මුහුණින් ඇතිවූවාය. හික්ෂු සංඝයා බොහෝ වේලා හුන්නේය, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, හික්ෂුන්ට ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසන සේක්වා,

5. "ආනන්දය, පිරිස අපිරිසිදුය," එකල්හි ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන තෙරුන් වහන්සේට මෙසේ අදහස් වූයේය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'ආනන්දය, පිරිස. අපිරිසිදුයයි' කවර පුද්ගලයෙකු සඳහා මෙසේ වදාළ සේක්ද?' ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ සියලුම හික්ෂු සංඝයා සිතින් සිත පිරිසිදු මෙනෙහි කළ සේක.

6. ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ දුශ්ශීලවූ, ලාමක ස්වභාවය ඇත්තාවූ, අපචිත්‍ර කසල ගොඩක් වැනිවූ පැවතුම් ඇති සැඟවූ පාප කර්ම ඇති අශ්‍රමණවූ, ශ්‍රමණයෙකු ලෙස හඟවන්නාවූ, ශ්‍රේෂ්ඨ හැසිරීම නැත්තාවූ, ශ්‍රේෂ්ඨ හැසිරීම ඇත්තෙකු ලෙස හඟවන්නාවූ, ඇතුළත (කෙලෙස් වලින්) කුණුවූ, කෙලෙස් වැගිරෙන්නාවූ, කෙලෙස් කසල හට ගත්තාවූ, පුද්ගලයා හික්ෂු සංඝයා මද්ධ්‍යයෙහි හුන් බව දැක්කේමය. දැක, හුනස්නෙන් නැගිට ඒ පුද්ගලයා වෙත පැමිණියේය පැමිණ (ii) ඒ පුද්ගලයාට මෙසේ කීවේය. "ඇවැත්නි, නැගිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දෙහිය, ඔබට හික්ෂුන් සමග විසීමක් නැත්තේය," එසේ කී කල්හි ඒ පුද්ගලයා නිශ්ශබ්ද වූයේය,

7. දෙවනුවද ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) තෙවනුවද ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) තෙවනුවද ඒ පුද්ගලයා නිශ්ශබ්ද වූයේය,

8. එකල්හි ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ පුද්ගලයා අතින් (අල්වා) ගෙන බාහිර දොර කොටුවෙන් පිටකරවා යතුරුදමා භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැල කෙළේය. “ස්වාමීන් වහන්ස, මම ඒ පුද්ගලයා පිටකර වූයෙමි. පිරිස පිරිසිදුය, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසන සේක්වා.”

“මොග්ගල්ලාන ඒ තුව්ඡ (හිස්වූ) පුරුෂයා අතින් අල්වා ගන්නා තුරු නොසලකා සිටීම ආශ්වය්‍යීයයි, අද්භූතයි.”

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. “මහණෙනි, දැන් තෙපීම පොහොය කරවූ, ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසවූ, මහණෙනි, දැන් අද පටන් මම පොහොය නොකරන්නෙමි, ප්‍රාතිමොක්ෂය නොදෙසන්නෙමි, “මහණෙනි, තථාගත තෙම අපිරිසිදු පිරිසෙහි පොහොය කරන්නේය. ප්‍රාතිමොක්ෂය දෙසන්නේය, යන මේ කරුණට ස්ථාන නොවන්නේය, (හේතු නොවන්නේය) අවකාශ නැත.

10. “මහණෙනි, මහා සමුද්‍රයෙහි ආශ්වය්‍යී අද්භූතවූ මේ ගුණධර්ම අට ඇත්තේය.

(මෙහි 19 සූත්‍රයේ ‘පභාරාදය’ වෙනුවට ‘මහණෙනියි’ කියාද, ‘ස්වාමීන්වහන්ස’ වෙනුවට ‘මහණෙනි’ කියාද යොදා 11 ඡෙදයේ සිට 20 ඡෙදය අන්තිම දක්වා යොදා ගත යුතුයි.)

“මහණෙනි, මේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි ආශ්වය්‍යී අද්භූතවූ ගුණධර්ම අට වෙත්, එය දැක දැක හික්ෂුහු මේ ශාසනයෙහි සිත් අල්වත්.”

(මනාවර්ගය නිමි.)

3. ගෘහපති වර්ගය

21. වෙසාලිකඋග්ග සූත්‍රය:- 1. "එක්සමයෙක්හි භාග්‍යචතුන් වහන්සේ විශාලාමහනුවර මහා වනයෙහි කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩවාසය කරණසේක. (ii) එහිදී වනාහි භාග්‍යචතුන් වහන්සේ "මහණෙනි" කියා භික්ෂූන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. "පින්වතුන් වහන්සැ" යි කියා ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යචතුන් වහන්සේට ප්‍රතිවචන දුන්හ. භාග්‍යචතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. (iii) "මහණෙනි, විශාලාමහනුවර උග්ග ගෘහපතියා (iv) ආශ්වයාං අද්භූත වූ කරුණු අටකින් යුක්තවූයෙකැයි මෙනෙහි කරවුයයි" මෙසේ වදාළසේක. සුගතයන් වහන්සේ මෙසේ වදාරා හුන්සේනන් නැගිට විහාරයට වැඩිසේක.

2. "ඉක්බිති එක්තරා භික්ෂූන්වහන්සේ නමක් (ඒ) පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පෙරව පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන විශාලා මහනුවර උග්ග ගෘහපතියාගේ නිවස යම් තැනෙක්හිද, එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ පණවන ලද අසුනෙහි වැඩහුන්තේය. එකල්හි විශාලාමහනුවර උග්ග ගෘහපතියා ඒ භික්ෂූන්වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ ඒ භික්ෂූන් වහන්සේට සකසා වැඳ එකත්පසෙක හුන්තේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ විශාලා මහනුවර උග්ග ගෘහපතියාට ඒ භික්ෂූන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය

3. "ගෘහපතිය, ඔබ ආශ්වයාං අද්භූතවූ කරුණු අටකින් යුක්තවූයේ යයි භාග්‍යචතුන් වහන්සේ විසින් වදාළසේක. ගෘහපතිය, ඔබ කෙරෙහි ඇත්තේයයි භාග්‍යචතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද ඒ ආශ්වයාං අද්භූතවූ කරුණු අට කවරහුද?"

4. (i) "ස්වාමීන් වහන්ස, මා ආශ්වයාං අද්භූතවූ කවර කරුණු අටකින් යුක්තවූවෙකු ලෙස භාග්‍යචතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්දේදැයි මම නොදනිමි. ස්වාමීන් වහන්ස, එසේ ද වුවත් මා කෙරෙහි යම්කිසි ආශ්වයාං අද්භූතවූ කරුණු අටක් විද්‍යමාන වෙත්. ඒ කරුණු අට ශ්‍රවණය කළ මැනව. (ii) හොඳින් සිතේ තබා ගනු මැනව. මම (එය) ප්‍රකාශකරන්නෙමි."-"එසේය, ගෘහපතියයි" කියා ඒ භික්ෂූන් වහන්සේ විශාලා මහනුවර උග්ග

ගෘහපතියාට ප්‍රතිචචන දුන්නේය. "විශාලාමහනුවර උග්ගු ගෘහපතියා මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය.

5. "ස්වාමීන්වහන්ස, පළමුකොට මම යම්දිනක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරදීම දැක්කෙමිද, ස්වාමීන් වහන්ස, (ඒ) දැකීමත් සමගම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි මාගේ සිත ප්‍රසන්න වූයේය. ස්වාමීන් වහන්ස, මේ පළමුවන ආශ්වයාඪී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

6. "ස්වාමීන්වහන්ස, ඒ මම වනාහි පහත් සිත් ඇත්තේ (ම) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (එසේ) පැමිණියාවූ මට අනුසූර්ව කථාව වදාළසේක. ඒ කෙසේදයත්? දාන කථාවය, ශීල කථාවය, ස්වර්ග කථාවය, කාමයන්ගේ ආදීනවය ලාමකඛවය, කෙලෙස් සහිත ඛවය, ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදිවීම හා හවයෙන් නික්මීමෙහි අනුසස්ස (මේ අතර) යම් අවස්ථාවෙකිහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, මා නිරොගී සිත් ඇත්තේයයිද, මෘදුවූ සිත් ඇත්තේයයිද, කාමච්ඡන්දාදී නිවරණයන්ගෙන් තොරවූ සිත් ඇත්තේයයිද, ඔදවැඩි සිත් ඇත්තේයයිද ප්‍රසන්නවූ සිත් ඇත්තේයයිද, දැන වදාළසේක්ද, එකල්හි බුදුවරයන් වහන්සේලා විසින් ස්වයම්භුඥානයෙන් අවබෝධ කරනු ලබන්නාවූ දුක්ඛ, සමුදය නිරොධ, මාර්ග යන චතුරායාඪීසත්‍යය ධර්ම දෙශනාවක් විනම් ඒ ධර්මදෙශනාව වදාළ සේක.

7. "යම්සේ වනාහි පහවූ කිලුටු ඇති ශ්‍රද්ධවූ වස්ත්‍රයක් තෙම මනාකොට ම රජනය (වර්ණණය) පිළිගන්නේද, එපරිද්දෙන්ම වනාහි එම අසුනෙහිදීම මට ඇතිවන ස්වභාව වූ යම්කිසි ධර්මයක් වේ නම්, ඒ සියල්ල නිරුද්ධවන ස්වභාවයයි. කෙලෙස් රජසිත් තොරවූ, කෙලෙස් මලින් තොරවූ මාර්ග ඥානය උපන්නේය.

8. "ස්වාමීන් වහන්ස, ඒ මම වනාහි දක්නාලද ආයාඪී සත්‍යය ධර්මඥානය ඇත්තේ, පැමිණෙන ලද ආයාඪීසත්‍යය ධර්මඥානය ඇත්තේ, අවබෝධ කරණලද ආයාඪීසත්‍යය ධර්ම ඥානය ඇත්තේ හාත්පසින් බැසගන්නාලද ආයාඪී සත්‍යය ධර්මඥානය ඇත්තේ

තරණය කරණලද බුද්ධාදී අට තැන්හි සැක ඇත්තේ (එහෙයින්ම) පහවූ කථංකථ (විචිකිච්ඡා) ඇත්තේ, විශාරද භාවයට, පැමිණියේ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි අන්‍යයෙකුගේ සහායයෙන් ලැබියයුතුවූ ප්‍රත්‍යය රහිතවූයේ එහිදීම බුදුන්ද, ධර්මයද, සංඝයාද, සරණ ගියෙමි. බුන්මවරියාව පස්වැනි වූ ශික්ෂාපදයන් සමාදන්වූයෙමි. "ස්වාමීන් වහන්ස, මේ දෙවැනි ආශ්වයඝී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

9. "ස්වාමීන් වහන්ස, ඒ මට තරුණවූ භායඝීවෝ සිවු දෙනෙක් වූහ. ස්වාමීන් වහන්ස, එකල්හි මම ඒ භායඝීවන් වෙත පැමිණියෙමි. පැමිණ ඒ භායඝීවනට මෙසේ කීවෙමි. 'නැගනියනි, මා විසින් වනාහි බුන්මවයඝී පස්වැනිවූ ශික්ෂා පද (බුන්මවරිය පඤ්චසීලය) සමාදන්වනලදී. යම් භායඝීවක් කැමතිනම් මෙහිම සම්පත් අනුභව කෙරේවා, කුසල්ද කෙරේවා, (එසේ නොහැකි නම්) සිය නැකුලයට හෝ යේවා. නොප (නැවත) විවාහවනු කැමැත්තහුනම් කවරෙකුට (විවාහකර) දෙමිද?' 'ස්වාමීන් වහන්ස, මෙසේ කී කල්හි ඒ වැඩිමහළු භායඝී තොම 'මා මෙනම් ආයඝීපුත්‍රයාට (ස්වාමීපුත්‍රයාහට) දෙවයි' මට මෙසේ කීවාය, ස්වාමීන් වහන්ස, එකල්හි මම ඒ පුරුෂයා කැඳවා වමතින් භායඝීව අල්වාගෙන දකුණතින් කෙණ්ඩිය ගෙන (ඇ) ඒ පුරුෂයාහට (අතපැන් වත් කොට) විවාහකර දුනිමි. ස්වාමීන් වහන්ස, මම තරුණවූ ඒ භායඝීව පරිත්‍යාග කරන්නෙමි සිතෙහි වෙනස්බවක් නොදනිමි. ස්වාමීන් වහන්ස, මේ තුන්වෙනි ආශ්වයඝී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය,

10. "ස්වාමීන් වහන්ස, මාගේ ගෘහයෙහි වනාහි වස්තුව ඇත්තාහ. ඒ වස්තුව වනාහි යහපත් ගුණධර්මයෙන් යුක්තවූ සිල්වතුන් වහන්සේලා සමග බෙදන ලද්දේ (පරිභොගකරණ ලද්දේ) වෙයි. මේ හතරවෙනි ආශ්වයඝී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්මය මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

11. "ස්වාමීන් වහන්ස, මම වනාහි යම් හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් වෙත පැමිණෙන්නෙමි නම් සකස්වම (යහපත්වම) පැමිණෙන්නෙමි. නො සකස්ව නොපැමිණෙන්නෙමි. ස්වාමීන්

වහන්ස, මේ පස්වැනි ආශ්වයඹී අද්භුතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

12. "ස්වාමීන් වහන්ස, ඉදින් ඒ ආයුෂ්මතූන් වහන්සේ මට ධර්මය දෙශනා කෙරේ නම් සකස්වම ශ්‍රවණය කරමි. නො සකස්ව ශ්‍රවණය නොකරමි. ඉදින් ඒ ආයුෂ්මතූන් වහන්සේ මට ධර්මය දෙශනා නොකෙරේ නම් මම උත්වහන්සේට ධර්මය දෙශනා කරමි. ස්වාමීන් වහන්ස, මේ සයවැනි වූ ආශ්වයඹී අද්භුතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

13. "ස්වාමීන් වහන්ස, මා වෙත දේවතාවෝ පැමිණ, 'ගෘහපතිය, භාග්‍රාවතූන් වහන්සේ විසින් ධර්මය මනාකොට දෙශනාකරණ ලද්දේවේයයි' සැලකරන්. ස්වාමීන් වහන්ස, මෙසේ කියනලද කල්හි මම ඒ දේවතාවුන්ට මෙසේ කියමි. 'දේවතාවෙනි, තෙපි කිවූවන් නොකිවූවන් භාග්‍රාවතූන් වහන්සේ විසින් ධර්මය මනාකොට දේශනාකරණ ලද්දේමය, ඒ ආශ්වයඹී නොවෙයි' ස්වාමීන් වහන්ස, මා වෙත දේවතාවෝ පැමිණෙත්යයි කියා හෝ, මම දේවතාවුන් සමග කථාකරමි කියා හෝ, ඒ හේතුවෙන් මා සිතෙහි උඩගු බවක් නොම දනිමි. ස්වාමීන් වහන්ස, මේ සත්වැනිවූ ආශ්වයඹී අද්භුතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

14. "ස්වාමීන් වහන්ස, භාග්‍රාවතූන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරණ ලද්දාවූ කාම ධාතුව (කාම ලෝකය) භජනය කරන්නාවූ යම් ඒ සඤ්ඤොජන පසෙක් වෙන් නම් ඔවුන් අතුරෙන් කිසි සඤ්ඤොජන ධර්මයක් මා කෙරෙහි ප්‍රහීන නොවී ඇත්තේයයි මම නොම දකිමි. ස්වාමීන් වහන්ස, මේ අට වැනි වූ ආශ්වයඹී අද්භුත වූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

15. "ස්වාමීන් වහන්ස, මේ ආශ්වයඹී අද්භුතවූ (ගුණ) ධර්ම අට මා කෙරෙහි ඇත්තේය. ඒ භාග්‍රාවතූන් වහන්සේ විසින් මා කවර ආශ්වයඹී අද්භුත වූ (ගුණ) ධර්ම අටකින් යුක්තවූවෙකු ලෙස ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේදැයි මම වනාහි නොදනිමි."

16 ඉක්බිති ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ විශාලාමහනූවර උග්ග්‍රගෘහපතියාගේ නිවසෙහි පිණ්ඩපාතය ගෙන හුනස්නෙන්

නැගිට වැඩියේය. (ii) ඉක්බිති ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ දානය වළඳා පස්වරු කාලයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. (iii) එකත්පසෙක හුන්නාවූ ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ විශාලාමහනුවර උග්‍ර ගෘහපතියා සමග (කරණලද) යම් පමණ කථා සල්ලාපයක්විඳ, ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙලේය.

17. "යහපති, යහපති, මහණ, යම් සේ වනාහි හේතු සහිතව ප්‍රකාශ කරන්නාවූ විශාලාමහනුවර උග්‍ර ගෘහපතියා ප්‍රකාශ කරන්නේද, මහණ, මා විසින්ද විශාලාමහනුවර උග්‍ර ගෘහපතියා ආශ්වයී අද්දුතවූ (ගුණ) ධර්ම අටකින් යුක්තවූයේයයි. ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේ ඒ මේ (ගුණ) ධර්ම අටින්මය. මහණ, විශාලා මහනුවර උග්‍ර ගෘහපතියා ආශ්වයී අද්දුතවූ මේ (ගුණ) ධර්ම අටින් යුක්ත වූයේයයි මෙනෙහි කරවූ"

22. හස්තිග්‍රාමක උග්‍ර සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැදෑරට හස්ති ග්‍රාමයෙහි වැඩවාසය කරණසේක. (මෙහි මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

"මහණෙනි, හස්තිග්‍රාමයෙහි උග්‍ර ගෘහපතියා (මෙහි 21 සූත්‍රයේ 1 (iv) යෙදිය යුතුයි.)

ඉක්බිති එක්තරා හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන හස්තිග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියාගේ නිවසට පැමිණියේය. පැමිණ පණවනලද අසුනෙහි වැඩහුන්නේය. එකල්හි හස්තිග්‍රාම උග්‍ර ගෘහපතියා ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ ඒ හික්ෂුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ හස්තිග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියාට ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ මෙසේ සැලකෙලේය.

- 3. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)
- 4. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) "ගෘහපතිය, එසේයයි" ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ හස්තිග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියාට ප්‍රතිචචන දුන්නේය. හස්තිග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියා මෙසේ ප්‍රකාශ කෙලේය.

5. "ස්වාමීන් වහන්ස, යම් දිනයෙක්හි මම නාග වනයෙහි උද්‍යාන ක්‍රීඩාවෙන් හැසිරෙන කල්හි පළමුකොටම දුරදීම භාග්‍යවතුන්වහන්සේ දුටුයෙමිද, ස්වාමීන්වහන්ස, ඒ දැකීමත් සමගම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි මාගේ සිත ප්‍රසන්න වූයේය. සුරා මදයද පහව ගියේය. ස්වාමීන් වහන්ස, මේ පළමුවන ආශ්වයී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

6-12. (මේ ඡෙද මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 6-12 ඡෙද මෙන් වෙත්.

13. "ස්වාමීන් වහන්ස, මා වෙත දේවතාවෝ පැමිණ මා විසින් සංඝයා වෙත ආරාධනා කළ කල්හි දේවතාවෝ ම වෙත පැමිණ 'ගෘහපතිය, අසවල් භික්ෂුතෙම උභතොභාග විමුක්තය, අසවල් භික්ෂුතෙම ශුෂ්කවිදර්ශකක්ෂිණාශ්‍රවය. අසවල් භික්ෂුතෙම කයින් ධ්‍යානය ස්පර්ශ කොට පසුව නිවන් ලැබුවේය. අසවල් භික්ෂුතෙම දිට්ඨප්පත්තය, අසවල් භික්ෂුතෙම ශ්‍රද්ධා විමුක්තය, අසවල් භික්ෂුතෙම ශ්‍රද්ධානුසාරීය, අසවල් භික්ෂුතෙම ධර්මානුසාරීය, අසවල් භික්ෂුතෙම යහපත් ස්වභාව ඇත්තාවූ සිල්වතෙක්ය. අසවල් භික්ෂුතෙම ලාමක ස්වභාව ඇත්තාවූ දුශ්ශීලයෙක්යයි, සැලකරත්.' ඒ ආශ්වයී නොවෙයි. ස්වාමීන් වහන්ස, මම වනාහි සංඝයා වළඳවනකල්හි මුන්වහන්සේට ස්වල්පයක් දෙමි. මුන්වහන්සේට බොහෝකොට දෙමි'යි මෙබඳු සිතක් උපදවන ලද්දේයයි නොම දනිමි.

"ස්වාමීන් වහන්ස, මම වනාහි සමසිත් ඇත්තේම දෙමි. ස්වාමීන් වහන්ස, මේ සචැනි වූ ආශ්වයී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්මය වනාහි මා කෙරෙහි ඇත්තේය.

14. (මේ ඡෙදය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 13 ඡෙදයමෙනි.

15. "ස්වාමීන් වහන්ස, ඉදින් වනාහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පළමුවෙන් කඵරිය කරන්නෙමි නම් යම් සඤ්ඤොෂනයකින් යුක්තවූ හස්ති ග්‍රාම උග්‍ර ග්‍රහපතියා නැවත මේ ලෝකයට (උත්පත්ති වශයෙන්) එන්නේද එබඳු සඤ්ඤොෂනයක් (ඔහුට) නැතැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා (සඳහා) යමක් වදාරණ ලද්දේද එය ආශ්වයී නොවෙයි.

16. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 15 ඡේදය මෙනි.)

17. “ඉක්බිති ඒ භික්ෂූන් වහන්සේ හස්ති ග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියාගේ නිවසෙහි පිණ්ඩපාතය ගෙන හුනස්නෙන් නැගිට වැඩියේය. (මෙහි මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 16 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එකත්පසෙක හුන්නාවූ ඒ භික්ෂූන් වහන්සේ හස්ති ග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියා සමග (කරුණලද) යම් පමණ කථා සල්ලාපයක් විනම් ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේය.

18. “යහපති, යහපති, මහණ, යම්සේ වනාහි හේතු සහිතව ප්‍රකාශ කරන්නාවූ හස්ති ග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියා ප්‍රකාශ කරන්නේද, මහණ, මා විසින්ද හස්තිග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියා ආශ්වයාඪී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්ම අටකින් යුක්තවූයේ යයි ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේ ඒ මේ ගුණ ධර්ම අටින්මය. මහණ, හස්තිග්‍රාමක උග්‍ර ගෘහපතියා ආශ්වයාඪී අද්භූතවූ මේ ගුණධර්ම අටින් යුක්තවූයේයයි (සිත්හි ලා) දරවු.”

23. හත්ථක සත්ත ධම්ම සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලච්ඡවර අග්ගාලව චේතිය විහාරයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. (මෙහි මේ වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) “මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා ආශ්වයාඪී අද්භූතවූ (ගුණ) ධර්ම සතකින් යුක්ත වූයේයයි සිත්හි ලා දරවු. කවර ගුණ ධර්ම සතකින්ද යත්?

2. (i) “මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා, ශ්‍රද්ධාවන්තයෙකි, මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා සිල්වතෙකි, මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා පාපයෙහි ලජ්ජා ඇත්තෙකි, මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා පාපයෙහි භය ඇත්තෙකි, මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා (ධර්මය) උගතෙකි. මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා ත්‍යාගවන්තයෙකි, මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා ප්‍රඥාවන්තයෙකි, (ii) මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා ආශ්වයාඪී අද්භූතවූ මේ (ගුණ) ධර්ම සතකින් යුක්ත වූයේයයි සිත්හි ලා දරවු.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක. මෙසේ වදාරා හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට වැඩියේක.

3. "ඉක්ඛිති එක්තරා භික්ඛුන් වහන්සේ නමක් පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පෙරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන හත්ථක ආලවකයාගේ නිවස යම් තැනකද, එතැන්හි පැමිණියේය. පැමිණ පණවන ලද අසුනෙහි වැඩහුන්නේය.

ඉක්ඛිති හත්ථක ආලවකයා ඒ භික්ඛුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ ඒ භික්ඛුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ හත්ථක ආලවකයාට ඒ භික්ඛුන් වහන්සේ මෙසේ සැල කෙළේය.

(ii) "ඇවැත්නි, ඔබ ආශ්වයාඪී අද්භුතවූ (ගුණ) ධර්ම සතකින් යුක්ත වූයේයයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලද්දේය. ඒ කවර ගුණ ධර්ම සතකින්ද යත්?" (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

"ඇවැත්නි, ඔබ මේ ආශ්වයාඪී අද්භුතවූ ගුණ ධර්ම සතින් යුක්ත වූයේයයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්දේය."

4. "කිමෙක්ද, ස්වාමීන් වහන්ස, සුදු වස්ත්‍ර හදින්නාවූ (එබඳුව) කිසි ගිහියෙක් නූවූයේද? ඇවැත්නි, සුදු වස්ත්‍ර හදින්නාවූ (එබඳුව) කිසි ගිහියෙක් නූවූයේය. යහපති, ස්වාමීන් වහන්ස, ඉදින් මේ ශාසනයෙහි සුදු වස්ත්‍ර හදින්නාවූ (එබඳුව) කිසි ගිහියෙක් නූවූයේය."

5. "ඉක්ඛිති ඒ භික්ඛුන් වහන්සේ හත්ථක ආලවකයාගේ නිවසෙහි පිණ්ඩ පාතය ගෙන හුනස්නෙන් නැගිට වැඩියේය. ඉක්ඛිති ඒ භික්ඛුන් වහන්සේ දන් වළඳා පස්වරු කාලයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ඒ භික්ඛුන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මෙසේ සැල කෙළේය.

6. "ස්වාමීන් වහන්ස, පෙරවරු කාලයෙහි මම හැඳ පෙරවා පාත්‍ර සිවුරු රැගෙන හත්ථක ආලවකයාගේ නිවසට පැමිණියෙමි. පැමිණ පණවන ලද අසුනෙහි හුන්නෙමි. ස්වාමීන් වහන්ස, එකල්හි හත්ථක ආලවකයා මා වෙත පැමිණියේය. පැමිණ වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. ස්වාමීන් වහන්ස, එකත්පසෙක

හුන්නාවු හත්ථක ආලවකයාට මම මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළෙමි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. “ස්වාමීන් වහන්ස, මෙසේ කියන ලද කල්හි හත්ථක ආලවකයා මට මෙසේ කීයේය. (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

8. “යහපති, යහපති, මහණ, මහණ, ඒ කුලපුත්‍රයා අල්පෙච්ඡයෙකි, තමා කෙරෙහි ඇත්තාවූද කුශල ධර්මයන් අනුන්ට හැඟවීමට නොකැමැති වෙයි. එසේ වී නම් මහණ, ඔබ මේ අටවැනිවූ ආශ්වයාඪී අද්භූතවූ යම් මේ අල්පෙච්ඡ ගුණ ධර්මයෙන්ද හත්ථක ආලවකයා යුක්ත වූයේයයි සිත්හි ලා දරව.”

24. මහාපරිස හත්ථකාලවක සූත්‍රය:- 1. “එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලච්ඡි නුවර අග්ගාලව චේතිය විහාරයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එසමයෙහි හත්ථක ආලවකයා පන්සියයක් පමණ උපාසකවරුන් පිරිවරණ ලදුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ හත්ථක ආලවකයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. “හත්ථකය, තාගේ මේ පිරිස විශාලය, හත්ථකය, තා මේ විශාල පිරිස කෙසේ සංග්‍රහ කෙළේද”

“ස්වාමීන් වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් මේ සතර සංග්‍රහ වස්තුවක් දෙශනා කරණ ලදද, මම එයින් මේ විශාල පිරිස සංග්‍රහ කරමි.

3. “ස්වාමීන් වහන්ස, මම යමෙකු ගැන මොහු දානයෙන් සංග්‍රහ කළ යුතුයයි දනිමිද, ඔහුට දානයෙන් සංග්‍රහ කරමි යමෙකු, ගැන මොහු ප්‍රිය වචනයෙන් සංග්‍රහ කළයුතු යයි දනිමිද, ඔහුට ප්‍රිය වචනයෙන් සංග්‍රහ කරමි. යමෙකු ගැන මොහු අර්ථවරියාවෙන් (වැඩ කටයුතු ගැන උපකාර කිරීමෙන්) සංග්‍රහ කළ යුතුයයි දනිමිද, ඔහුට අර්ථවරියාවෙන් සංග්‍රහ කරමි. යමෙකු ගැන මොහු සමානාත්මතායෙන් සංග්‍රහ කළ යුතුයයි දනිමිද, ඔහුට සමානාත්මතායෙන් සංග්‍රහ කරමි. ස්වාමීන් වහන්ස, මාගේ නිවසෙහි හෝග සම්පත් ඇත්තාහ. (එහෙයින්) දිළින්දෝ වනාහි අපගේ අවවාදය පිළිගතයුතු යයි හඟිත්.”

4. “යහපති, යහපති, හත්ථකය,-හත්ථකය, විශාල පිරිසක් සංග්‍රහ කර ගැනීම සඳහා (එකතුකර ගැනීම සඳහා) මේ තාගේ උපායෙකි. හත්ථකය, අතීත කාලයෙහිද යම්කිසි කෙනෙක් මහත්වූ පිරිසක් රැස් කළාහු නම් ඒ සියල්ලෝම මේ සතර සංග්‍රහ වස්තුවෙන්ම මහත්වූ පිරිස සංග්‍රහ කළාහුය. (රැස් කළාහුය.) හත්ථකය, අනාගත කාලයෙහිද යම්කිසි කෙනෙක් මහත්වූ පිරිසක් රැස් කරන්නාහු නම් ඒ සියල්ලෝම මේ සතර සංග්‍රහ වස්තුවෙන්ම මහත්වූ පිරිස සංග්‍රහ කරන්නාහුය. හත්ථකය, වර්තමාන කාලයෙහිද යම්කිසි කෙනෙක් මහත්වූ පිරිසක් රැස් කෙරෙත් නම් ඒ සියල්ලෝම මේ සතර සංග්‍රහ වස්තුවෙන්ම මහත්වූ පිරිස සංග්‍රහ කෙරෙත්මය.”

5. ඉක්බිති, හත්ථක ආලවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ, සමාදන් කරවන ලද්දේ උද්‍යාග කරණු ලද්දේ ප්‍රසන්න කරණු ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ ප්‍රදක්ෂිණා කොට ගියේය.

6 ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හත්ථක ආලවකයා ගිය නොබෝ වේලාවකින් හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළසේක. “මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා ආශ්වය්‍යී අද්භුතවූ ගුණ ධර්ම අටකින් යුක්ත වූයේයයි සිත්හි ලා දරවු. ඒ කවර ගුණ ධර්ම අටකින්ද යත්? (මෙහි මේ වර්ගයේ 23 සූත්‍රයේ 2 (i) යෙදිය යුතුයි) අල්පෙච්ඡයෙකි, මහණෙනි, හත්ථක ආලවකයා මේ ගුණ ධර්ම අටින් යුක්ත වූයේයයි සිත්හි ලා දරවු.”

25. මහානාම (සක්ක) සූත්‍රය:- 1. “එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජන පදයෙහි කිඹුල්වත් පුර නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එසමයෙහි මහානාම ශාක්‍ය (රජතුමා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මනාකොට වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ මහානාම ශාක්‍ය (රජතුමා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකෙලේය.

2. “ස්වාමීන් වහන්ස, කොපමණකින් උපාසකයෙක් වේද?” (උපාසකයාගේ අංග කොපමණද?)

“මහානාමය, යම් දිනක පටන් බුදුන් සරණ ගියේද, ධර්මය සරණ ගියේද, සංඝයා සරණ ගියේද, මහානාමය, මෙපමණකින්ම උපාසක නම් වෙයි”

“ස්වාමීන් වහන්ස, කොපමණකින් උපාසකයා සිල්වන් වේද?”

“මහානාමය, යම් දිනක පටන් ප්‍රාණඝාතයෙන් තොර වූයේ වේද, අදත්තාදානයෙන් තොර වූයේ වේද, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් තොර වූයේ වේද, බොරු කීමෙන් තොර වූයේ වේද, ප්‍රමාදයට හේතුවූ මත්පැන් පානයෙන් තොරවූයේ වේද, මහානාමය, මෙපමණකින් උපාසකයා සිල්වතෙක් වෙයි.”

“ස්වාමීන් වහන්ස, කොපමණකින් උපාසකයා අන්‍යයාගේ හිත වැඩ පිණිස නොව තමාගේ හිත වැඩ පිණිස පිළිපත්තේ වේද?”

3. “මහානාමය, යම් දිනක පටන් උපාසකයා තමා (පමණක්) ශ්‍රද්ධා සම්පත්තියෙන් යුක්තවූයේ වේද, අන්‍යයා ශ්‍රද්ධාසම්පත්තියෙහි නොයොදවාද, තමා (පමණක්) ශීල සම්පත්තියෙන් යුක්තවූයේ වේද, අන්‍යයා ශීල සම්පත්තියෙහි නොයොදවාද, තමා (පමණක්) ත්‍යාග සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූයේ වේද, අන්‍යයා ත්‍යාග සම්පත්තියෙහි නොයොදවාද, තමා (පමණක්) භික්ෂූන් දැකීමට කැමති වේද, අන්‍යයා භික්ෂූන් දැකීමෙහි නොයොදවාද, තමා (පමණක්) සද්ධර්මය ඇසීමෙහි කැමති වේද, අන්‍යයා සද්ධර්මය ඇසීමෙහි නොයොදවාද, තමා (පමණක්) ඇසූ ධර්මයන් ධාරණය කර ගැනීමෙහි කැමති වේද, අන්‍යයා ධර්මය දරා ගැනීමෙහි නොයොදවාද, තමා (පමණක්) දරා ගත් ධර්මයන්ගේ අර්ථ මෙතෙහි කරන්නේ (පරීක්ෂා කරන්නේ) වේද, අන්‍යයා ධර්මාර්ථය පරීක්ෂණයෙහි නොයොදවාද, තමා (පමණක්) ධර්මාර්ථය දැන, ධර්මය දැන ධර්මානු ධර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි පිළිපත්තේ වේද, අන්‍යයා ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි නොයොදවාද, මහානාමය, මෙපමණකින් උපාසකයා පර හිත වැඩ පිණිස නොව තමා හිත වැඩ පිණිස පිළිපත්තේ වෙයි.”

4. “ස්වාමීන් වහන්ස, කොපමණකින් වනාහි උපාසකයා අත් වැඩ පිණිස පිළිපත්තේත් වේද, පර වැඩ පිණිසත් පිළිපත්තේත් වේද,

“මහානාමය, යම් දිනක පටන් තමා විසින්ද, ශ්‍රද්ධා සම්පත්තියෙන් යුක්තවූයේ වේද, අන්‍යයාද ශ්‍රද්ධා සම්පත්තියෙහි යොදවාද, තෙමේ ශීල සම්පත්තියෙන් යුක්තවූයේ වේද, අන්‍යයාද ශීල සම්පත්තියෙහි යොදවාද, තෙමේ ත්‍යාග සම්පත්තියෙන් යුක්තවූයේ වේද, අන්‍යයාද ත්‍යාග සම්පත්තියෙහි යොදවාද, තෙමේ භික්ෂුන් දැකීමෙහි යෙදුනේ වේද, අන්‍යයාද භික්ෂුන් දැකීමෙහි යොදවාද, තෙමේ බණ ඇසීමෙහි යෙදුනේවේද, අන්‍යයාද බණ ඇසීමෙහි යොදවාද, තෙමේ ඇසූ බණ සිත තබා ගැනීමෙහි යෙදුනේවේද, අන්‍යයාද ඇසූ බණ සිත තබා ගැනීමෙහි යොදවාද, තෙමේ සිත තබාගත් ධර්මයෙන් අර්ථ පරීක්ෂා කිරීමෙහි යෙදුනේවේද, අන්‍යයාද සිත තබාගත් ධර්මයෙහි අර්ථ පරීක්ෂා කිරීම පිණිස යොදවාද, තෙමේ අර්ථය දැන ධර්මය දැන ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාවෙහි, (බණට අනුව පිළිපැදීමෙහි) යෙදුනේ වේද අන්‍යයාද බණට අනුව පිළිපැදීමෙහි යොදවාද. මහා නාමය, මෙපමණකින් උපාසකයා අත් වැඩ පිණිසත් පර වැඩ පිණිසත් පිළිපත්තේ වෙයි.”

26. ජීවක කෝමාරහව්ව සූත්‍රය:- 1 එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ජීවක අඹ උයනෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එසමයෙහි කෝමාරහව්ව නම්වූ ජීවකයා (වෛද්‍යවරයා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මනාකොට වැද එකත්පසෙක හුන්තේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ කෝමාරහව්ව නම්වූ ජීවකයා (වෛද්‍යවරයා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැල කෙළේය.

2-4 (මේ සූත්‍රයේ 2-4 ඡේද මේ වර්ගයේ 25 සූත්‍රයේ 2-4 ඡේද මෙන් වෙත්. ‘මහානාමය’ වෙනුවට ‘ජීවක’ කියා යොදාගත යුතුයි.)

27 අට්ඨබල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ (ලෝකයෙහි) බල අටෙක් වෙත්. කවර අටෙක්ද යත්? මහණෙනි, ළදරුවෝ හැඩීම

බලයකොට වසන්තාහ. ස්ත්‍රීවරු ක්‍රොධය බලයකොට වසන්තාහ. සොරු ආවුධ බලය කොට වසන්තාහ රජවරු ඵෙඤ්චයඝීය බලය කොට වසන්තාහ. අඥානයෝ උසස්ව සෝභාකොට අවඥාකිරීම බලය කොට වසන්තාහ. පණ්ඩිතයෝ ඉවසීම හෝ යුතු අයුතු පරීක්ෂණය බලයකොට වසන්තාහ. ධර්ම ශාස්ත්‍රයන් උගත්තාහු (ඒ අනුව) නුවණින් මෙනෙහි කිරීම බලය කොට වසන්තාහ. නික්ලෙඹී උත්තමයෝද පැවිදි උතුමෝද ඉවසීම බලයකොට වසන්තාහ. මහණෙනි, මේ අට බල (ධර්ම) යෝ වෙත්.”

28. බිණාසව බල සූත්‍රය:- 1 “ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මනාකොට වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2 “ශාරීපුත්‍රය, යම්කිසි බල ධර්මවලින් යුක්තවූ ආශ්‍රව ක්ෂය කළාවූ (රහත්වූ) භික්ෂුතෙම ‘මාගේ (කාමාදී) ආශ්‍රවයෝ ක්ෂය වූවාහු යයි ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීම ප්‍රතිඥා කෙරේද, (එබඳුවූ) ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුවගේ බල ධර්මයෝ කෙතෙක්ද?”

3 “ස්වාමීන් වහන්ස, යම්කිසි බල ධර්මවලින් යුක්තවූ ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුතෙම මාගේ (කාමාදී) ආශ්‍රවයෝ ක්ෂයවූවාහු යයි ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීම ප්‍රතිඥා කෙරේනම් (එබඳුවූ) ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුවගේ බල ධර්මයෝ අටදෙනෙක් වෙත්.

4 “කවර අටදෙනෙක්ද යත්? ස්වාමීන් වහන්ස, මේ ශාසනයෙහි ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුව විසින් සියලු සංස්කාර ධර්මයෝ අනිත්‍ය වශයෙන් තත්වූ පරිද්දෙන් සමයක් ප්‍රඥාවෙන් යහපත් ලෙස දක්නා ලද්දෝ වෙත්.

5 “ස්වාමීන් වහන්ස, ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුව විසින් සියලු සංස්කාර ධර්මයෝ අනිත්‍ය වශයෙන් තත්වූ පරිද්දෙන් සමයක් ප්‍රඥාවෙන් යහපත් ලෙස දක්නා ලද්දෝය යන යම් බලයක් වේද, (ii) ස්වාමීන් වහන්ස, ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂු තෙම යම් බලයකට පැමිණ ‘මාගේ කාමාදී ආශ්‍රවයෝ ක්ෂයවූවාහු යයි’ ආශ්‍රවයන්ගේ

ක්ෂයවීම ප්‍රතිඥා කෙරෙනම්, මෙයද ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුවගේ බලයක් වේ.

6 "ස්වාමීන් වහන්ස, නැවතද ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුව විසින් කාමයෝ ගිනි අගුරු වළකට උපමා ඇත්තාහුයයි තත්වු පරිද්දෙන් සමයක් ප්‍රඥාවෙන් යහපත්ව දක්නාලද්දෝ වෙත් ස්වාමීන් වහන්ස, ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුව විසින් කාමයෝ ගිනි අගුරු වළකට උපමා ඇත්තාහුයයි තත්වු පරිද්දෙන් සමයක් ප්‍රඥාවෙන් යහපත් ලෙස දක්නා ලද්දෝය යන යම් බලයක් වේද, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7 "ස්වාමීන් වහන්ස, නැවතද ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුවගේ සිත ඵල සමාපත්ති වශයෙන් උපධි විවේක සංඛ්‍යාතවූ නිර්වාණයට නැමුනේ වේ. නිර්වාණයට යොමුවූයේ වේ. නිර්වාණය දෙසට බරවූයේ වේ. ක්ලේශයන්ගෙන් තොරවූයේද දුරු වූයේද වේ. ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වීමෙහි හා භවයෙන් නික්මීමෙහි ඇලුනේවේ. සර්වප්‍රකාරයෙන් (කාමාදී) ආශ්‍රව ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වූයේ වේ.

"ස්වාමීන් වහන්ස, ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුවගේ සිත ඵල සමාපත්ති වශයෙන් උපධි විවේක සංඛ්‍යාතවූ නිර්වාණයට නැමුනේය, නිර්වාණයට යොමුවූයේය, නිර්වාණය දෙසට බර වූයේය. ක්ලේශයන්ගෙන් තොරවූයේය, දුරුවූයේය, ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වීමෙහි හා භවයෙන් නික්මීමෙහි ඇලුනේය යන යම් බලයක් වේද, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8 "ස්වාමීන් වහන්ස, නැවතද ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුව විසින් සතර සති පටිඨාන ධර්මයෝ යහපත්ව භාවනා කරණ ලද්දාහු වෙත්. (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9 "ස්වාමීන් වහන්ස, නැවතද ක්ෂිණාශ්‍රව භික්ෂුව විසින් සතර ඍද්ධිපාද ධර්මයෝ යහපත්ව භාවනා කරණ ලද්දාහු වෙත් (මෙහි 5 (ii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) ශ්‍රද්ධාදි පඤ්චෙන්ද්‍රිය ධර්මයෝ යහපත්ව භාවනා කරණ ලද්දාහු වෙත්. (මෙහි 5 (ii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) සප්තබොධ්‍යංග ධර්මයෝ යහපත්ව භාවනා කරණ ලද්දාහු වෙත්. (මෙහි 5 (ii) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

ආයථී අෂ්ටාංගික මාර්ගයතෙම යහපත්ව භාවනා කරණ ලද්දේ වේ.

“ස්වාමීන් වහන්ස, ක්ෂීණාශ්‍රව භික්ෂුව විසින් ආයථී අෂ්ටාංගික මාර්ගය තෙම යහපත්ව භාවනා කරණ ලද්දේය යන යම් බලයක් වේද, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10 යම්කිසි බලයකින් යුක්තවූ (මේ ඡේදය 1 ඡේදය මෙනි.)

29 අට්ඨකඛණ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, ධර්මය නොදත් පෘථග්ජනතෙම ලෝකයා අවකාශ ලැබ කටයුතු කරන්නේය, ලෝකයා අවකාශ ලැබ කටයුතු කරන්නේයයි කියයි, (එසේද වුවත්) හෙතෙම අවකාශය හෝ අනවකාශය නොදනී. මහණෙනි, මේ අවස්ථා අට ශාසන බ්‍රහ්මවයථීච රැකීමට අනවකාශවූ අකාලයෝ වෙත් කවර අවස්ථා අටෙක්ද යත්?

2 (i) “මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි අර්භන්වූ, සමයක් සම්බුද්ධවූ, අෂ්ටවිද්‍යා පසළොස් වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ යහපත් ගමන් ඇත්තාවූ, කාමරූප, අරූපාදී ලොකයන් දත්තාවූ, නිරුත්තරවූ, බඹ සුර නර ආදී පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි සාරථීවූ දෙවි මිනිසුන්ට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන්නාවූ ස්වයම්භුඥානයෙන් චතුරයථී සත්‍යය අවබෝධ කළාවූ (ii) විහජ්ජවාදීවූ තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද,

3 (i) “කෙලෙස් සන්සිදුවන්නාවූ, ක්ලෙශ පරිනිර්වාණය කරන්නාවූ, සතර මාර්ගඥාන සංඛ්‍යාතවූ සම්බෝධියට පමුණුවන්නාවූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් යහපත්ව දෙශනා කරණ ලද්දාවූ ශ්‍රී සද්ධර්මයද දෙශනා කරණු ලැබේද (ii) (එකල්හි) යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම නරකයෙහි උපන්නේ වේද, (iii) මහණෙනි, මේ ශාසන බ්‍රහ්මවරියච රැකීම සඳහා අනවකාශවූ (iv) පළමුවනි අකාලයයි.

4 “නැවතද (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද, (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම තිරිසන් යොනියෙහි උපන්නේ වේද, (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) දෙවෙනි අකාලයයි.

5 "නැවතද (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම ප්‍රේත ලොකයෙහි උපන්නේ වේද (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) තුන් වෙනි අකාලයයි.

6 "නැවතද (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම අසඤ්ඤසත්ත දෙවනිකාය ආදීවූ යම්කිසි දෙව නිකායෙක්හි උපන්නේ වේද, (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි) හතරවෙනි අකාලයයි.

7 "නැවතද (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද, යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම හික්ෂු හික්ෂුණි උපාසක උපාසිකා යන සිවුවණක් පිරිසට අයොග්‍යවූ අප්‍රසිද්ධවූ පිරිසර මිලෙවිඡ ජනපදයෙක්හි උපන්නේ වේද, (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි) පස්වෙනි අකාලයයි.

8 "නැවතද (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද, යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම මධ්‍ය ජනපදයෙහි උපන්නේ වේද, (එසේද වුවත්) හෙතෙම මීථ්‍යා දෘෂ්ටිකයෙක් වූයේ, දුන් දේ පල නැත, යාග කළ දේ පල නැත. හෝම කළ දේ පල නැත, කුශලා කුශල ධර්මයන්ගේ ඵල විපාක නැත, මෙලොව නැත, පරලොව නැත, මවු නැත, පියා නැත, ඔපපාතිකවූ (දිව්‍ය බ්‍රහ්මාදී) සත්වයෝ නැත, මේ ලොකයෙහි සමයක් මාර්ගයෙහි ගමන් කරන්නාවූ යහපත් ප්‍රතිපත්තියෙන් යුක්තවූ මෙලොව පරලොව ගැන තමා විසින්ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් අවබෝධ කොට දෙශනා කරන්නාවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝද නැතැයි විපරිත දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි) හයවෙනි අකාලයයි.

9 "නැවතද (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද, යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම මධ්‍ය ජනපදයෙහි උපන්නේ වේද, (එසේද වුවත්) හෙතෙම අඥානවූයේ වේද, ඡඩවූයේ වේද, කෙළතොලුවූයේ වේද, යහපත්වූ හෝ අයහපත්වූ වචනයාගේ අර්ථය අවබෝධ කරගැනීමෙහි අපොහොසත් වේද,

මහණෙනි, මේ ශාසන බ්‍රහ්මචරියාව රැකීම සඳහා අනවකාශව සත්වැනි අකාලයයි.

10 "නැවතද (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේත් නොවේද, (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි) යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම මධ්‍ය දෙශයෙහි උපන්නේ වේද, හෙතෙම ප්‍රඥාවන්තවූයේද, ජඩනුවූයේද, කෙළතොලු නුවූයේද, යහපත්වූ හෝ අයහපත්වූ වචනයාගේ අර්ථය අවබෝධ කර ගැනීමෙහි සමර්ථවේද, මහණෙනි, මේ ශාසන බ්‍රහ්ම චරියාව රැකීම සඳහා අනවකාශව අටවැනි අකාලයයි. මහණෙනි, මේ ශාසන බ්‍රහ්ම චරියාව රැකීම සඳහා අනවකාශව නොකල් අට වෙත්.

11 "මහණෙනි, ශාසන බ්‍රහ්මචරියාව රැකීම සඳහා (යොග්‍යවූයේ) එකම කාලයයි. කවර එකම කාලයක්ද යත්? (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි) තථාගතයන් වහන්සේ පහළවූයේ වේද, (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි) ඒ මේ පුද්ගල තෙමේත් මධ්‍ය දෙශයෙහි උපන්නේ වේද, හෙතෙම ප්‍රඥාවන්තවූයේ ජඩනොවූයේ කෙළතොලු නොවූයේ යහපත්වූ හෝ අයහපත්වූ වචනයාගේ අර්ථය අවබෝධ කර ගැනීමෙහිත් සමර්ථ වූයේ වේද, මහණෙනි, මේ ශාසන බ්‍රහ්මචරියාව රැකීම සඳහා යොග්‍යවූ එකම කාලයයි."

12 (1) "යම් කිසිවෙක් මනුෂ්‍ය ලාභය ලැබ (මිනිසන් බැවිහි ඉපිද) යහපත්ව දෙශනා කරණ ලද ශ්‍රී සද්ධර්මයද ලැබ එහි ඵලයට නොපැමිණෙත්ද, ඔවුහු ක්ෂණ සම්පත්තිය ඉක්මවත්.

2 "පුද්ගලයාගේ අනතුරට හෙතුවූ අනවකාශ කාලයෝ බොහොමයක් වදාරණ ලදහ. ලොකයෙහි බොහෝ දීර්ඝ කාලයකින් බුදුවරයන් වහන්සේලා උපදිත්. ලොකයෙහි ඉතා දුර්ලභවූ යමක් වේනම් ඒ බුද්ධෝත්පාද කාලය ප්‍රමුඛවූ (පළමුවැනිවූ) දුර්ලභ කාලයයි,

3 "මිනිසන් බව ලැබීමද, සද්ධර්ම ශ්‍රවණය ලැබීමද (දුර්ලභයි.) අනර්ථකාමීවූ සත්ත්වයා විසින් ඒ දුර්ලභ කාලයෙහි උත්සාහ කිරීම සුදුසුය.

4 "මේ ක්ෂණ සම්පත්තිය ලැබ ශ්‍රී සද්ධර්මය කෙසේ නම් පැහැර හැරිය යුතුද, ඒකාන්තයෙන්ම මේ ක්ෂණ සම්පත්තිය ඉක්මයා නොදේවා, ක්ෂණ සම්පත්තිය ඉක්මවුවෝ වනාහි නිරයට පැමිණ ශොක කෙරෙත්.

5 'ඉදින් යම්කිසි ප්‍රමාදවාරී පුද්ගලයෙක් මෙලොවදී මේ ක්ෂණ සම්පත්තිය ලැබ ශ්‍රී සද්ධර්මයට නියමවූ ආයතී මාර්ගය නොලබාද, ඔහු (ප්‍රමාදයෙන්) පිරිහෙලා ගන්නා ලද වස්තුව ඇති වෙළෙන්දා මෙන් දීර්ඝකාලයක් මුලුල්ලෙහි ඒ අනුව ශොක කරන්නේ වේ.

6 "මොහාන්ධකාරයෙන් වළඳනා ලද්දාවූ සද්ධර්මය (ගැන නොසැලකීමෙන් එයට) අපරාධ කළාවූ ඒ පුරුෂ තෙම ජාති මරණාදී සසර දුක දීර්ඝ කාලයක් මුලුල්ලෙහි අනුභව කරන්නේය.

7 "යම් කිසිවෙක් මිනිසක් බව ලැබ යහපත්ව දෙශනා කරණ ලද ශ්‍රී සද්ධර්මයෙහි (පිහිටියේ) බුද්ධ වචනය කළාහුද, මතුද කරන්නාහුද, දැනුදු කෙරෙත්ද, ඔවුහු ලොකයෙහි නිරුත්තරවූ ශාසන බ්‍රහ්මවරියාව ප්‍රතිවේධ කළාහුය.

8 "යම් කෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කර වදාළවූ මාර්ගයට පිළිපත්නාහුද, යම් කෙනෙක් සුයතීන්ධුවූ දිව්‍ය වක්ෂුසාදී පසැස් ඇත්තාවූ (බුදුරජාණන් වහන්සේ) විසින් දෙශනා කර වදාරණ ලද සංවරයෝ වෙත් නම් ඒ සංවරයන්හි හික්මුනාහු සියලු කල්හි ස්මෘතිමත්වූවාහු කාමාදී ආශ්‍රව රහිතවූවාහු වාසය කරන්නාහු ද, ඔවුහු මාරධෙය්‍ය සංඛ්‍යාතවූ සසර අනුව යන්නාවූ සියලු අනුසය ධර්මයන්හි සිදු ලොකයෙහි යම්කිසි කෙනෙක් අර්භත්වයට පැමිණියාහුද එමෙන් නිර්වාණයට පැමිණියාහු වෙත්."

30. අනුරුද්ධ සූත්‍රය:- 1. "එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හගු ජනපදයෙහිවූ, සුංසුමාරගිර, හෙසකලාවන මෘගදායෙහි, වැඩවාසය කරණසේක. එසමයෙහි වනාහි

ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයන් වහන්සේ වෙතිය රට ප්‍රාචීන වංශදායෙහි වැඩ වාසය කරණසේක.

2 "එකල්හි රහසිගතව විවේකව වාසය කරන්නාවූ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයන් වහන්සේගේ සිතෙහි මෙබඳුවූ මහා පුරුෂ විතර්කයක් උපන්නේය.

(ii) 'මේ ධර්මය, අල්පෙච්ඡයාහටය, මේ ධර්මය මහා තෘෂ්ණා ඇත්තාහට නොවේ. මේ ධර්මය ලද දෙයින් සතුටු වන්නාහටය. මේ ධර්මය ලදදෙයින් සතුටු නොවන්නාට නොවේ. මේ ධර්මය ප්‍රකර්ෂ විවේක ඇත්තාහටය, මේ ධර්මය පිරිසෙහි හා ක්ලෙශ ධර්මයෙන්හි ඇලී ගැලී වාසය කරන්නාහට නොවේ. මේ ධර්මය පටන්ගන්නාලද කායික වෛතසික වීයඝීය ඇත්තාහටය, මේ ධර්මය කුසීතයාහට නොවේ. මේ ධර්මය සතිපට්ඨාන වශයෙන් ඵලඹ සිටි සිහි ඇත්තාහටය, මේ ධර්මය සිහි මුළාවුවහට නොවේ, මේ ධර්මය එකඟවූ සිත් ඇත්තාහටය. මේ ධර්මය එකඟනුවූ සිත් ඇත්තාහට නොවේ. මේ ධර්මය ප්‍රඥාවන්තයාහටය, මේ ධර්මය, අඥානයාට නොවේ' යනුයි.

3. "එකල්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ, තමන්වහන්සේගේ සිතින් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයන් වහන්සේගේ සිත (හටගත්) විතර්කය පිරිසිඳ දැන (ii) යම් සේ වනාහි බලවත් පුරුෂයෙක් තෙම හකුළුවන ලද අතක් දිගුකරන්නේ යම් වේගයකින්ද, දිගුකරණලද අතක් හකුළුවන්නේ යම්වේගයකින්ද එපමණ වේගයෙන් (iii) හගු ජනපදයෙහි සුංසුමාරගිර, හෙසකලා වන මාගදායෙහි අතුරුදන්වූසේක්, වෙතියරට ප්‍රාචීන වංශදායෙහි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි පහළවූසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පණවනලද අසුනෙහි වැඩහුන්සේක. ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයන් වහන්සේද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මනාකොට වැඳ එකත්පසෙක හුන්සේක. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ඵවිරයන් වහන්සේට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

4. "යහපති, යහපති, අනුරුද්ධය, අනුරුද්ධය, ඔබ මහා පුරුෂ විතර්ක සත කල්පනා කිරීම යහපත්මය, (මෙහි 2 (ii)

යෙදිය යුතුයි.) එසේවිනම් අනුරුද්ධය, ඔබ මේ ධර්මය තෘෂ්ණා මානදෘෂ්ටි නම්වූ ප්‍රමාදයන්ගෙන් තොරවූ හෙයින් නිෂ්ප්‍රපඤ්ච නම් වූ නිර්වාණ පදයෙහි ඇලුනනුටය, මේ ධර්මය ප්‍රමාදයෙහි ඇලුනනුට නොවේයයි, මේ අටවැනිවූ මහා පුරුෂ විතර්කයද කල්පනා කරව.

5. (i) "අනුරුද්ධය, ඔබ යම් දිනක පටන් මේ අෂ්ට මහා පුරුෂ විතර්කයක් කල්පනා කරන්නෙහිද, අනුරුද්ධය ඔබ එතැන්පටන් (ii) වස්තුකාම, ක්ලේශ කාමයන්ගෙන් වෙන්ව ව්‍යාපාදාදී අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ ප්‍රීතිය හා සැපය ඇත්තාවූ ප්‍රථමද්ධ්‍යානයට පැමිණ යම්තාක් වාසය කරන්නෙහිය. (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) විතර්ක විචාරයන් සන්සිඳවීමෙන් සිතෙහි පැහැදීම් ඇත්තාවූ විත්තයාගේ එකගතාවයයි කියනලද විතර්ක විචාරයන්ගෙන් තොරවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇත්තාවූ දෙවැනි ධ්‍යානයට පැමිණ යම්තාක් වාසය කරන්නෙහිය. (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) ප්‍රීතියෙහිද නොඇලී උපෙක්ෂාසහගතව වාසයකරන්නෙහි, ස්මෘතිමත්වූයේ සමයක් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේම සැපයද කයින් විදින්නෙහි, ආයතීයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට සමවැදුනෙකු සඳහා උපෙක්ෂාසහගතවූ ස්මෘතිමත්වූ සැපවරණයෙන් යුක්තවූ වෙකැයි ප්‍රකාශකරන්නාහුද ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ යම්තාක් වාසය කරන්නෙහිය. (මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) සැප සිතිවිලිද දුරු කිරීමෙන් දුක් සිතිවිලිද දුරුකිරීමෙන් පෙර මෙන් සොම්නස් දොම්නස් දුරුකිරීමෙන් දුක් සිතිවිලි නැත්තාවූ, සැප සිතිවිලි නැත්තාවූ මැදහත්වූ සිතියෙන් පිරිසිදුවූ සිවුවැනි ධ්‍යානයට පැමිණ යම්තාක් වාසයකරන්නෙහිය. මෙහි 5 (i) යෙදිය යුතුයි.) පිරිසිදු සිත් ඇත්තාවූ මෙලොවම සැප විහරණ ඇත්තාවූ මේ චතුර්විධ ධ්‍යානයන්ද කැමැතියේ ලෙහෙසියෙන් සුවසේ ලැබුවෙක් වෙහිද,

6. අනුරුද්ධය, ඔබට එතැන්පටන් යම්සේ වනාහි ගෘහපතියෙකුට හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට හෝ නානාප්‍රකාර වර්ණවලින් රඳනාලද වස්ත්‍රයන්ගෙන් පුරවනලද වස්ත්‍ර කරඬුවක්

වන්තේද, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යථාලාභ සන්තෝෂයෙන් වාසය කරන්නාවූ ඔබට සිත් ඇලවීම පිණිස, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි ආදියෙන් නොතැවීම පිණිස, සැප විහරණය පිණිස, නිර්වාණ ධර්මයට බැසගැනීම පිණිස සිවුරු අතුරෙන් පංසුකුල වීචරය (සුදුසුයයි) හැඟෙන්නෙහිය.

7 (i) අනුරුද්ධය, ඔබ යම් දිනක පටන් මේ අශ්ට මහා පුරුෂ විතර්කයන් කල්පනා කරන්නෙහිද, පිරිසිදු සිත් ඇත්තාවූ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණ ඇත්තාවූ මේ චතුර් විධ ධ්‍යානයන්ද කැමතියේ ලෙහෙසියෙන් සුවසේ ලැබුවෙහිද, (ii) අනුරුද්ධය, එතැන්පටන් ඔබට යම්සේ වනාහි ගෘහපතියෙකුට හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට හෝ නොයෙක් සුප ඇත්තාවූ නොයෙක් ව්‍යඤ්ජන ඇත්තාවූ කළු සහල් ඉවත්කොට (පිසිනලද) ඇල් බතක් වේද, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යථාලාභ පිණ්ඩපාත භෝජනයෙන් සතුටුවන්නාවූ ඔබට සිත් ඇලවීම පිණිස, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි ආදියෙන් නොතැවීම පිණිස, සැප විහරණය පිණිස නිර්වාණධර්මයට බැසගැනීම පිණිස, ගෙපිළිවලින් ලබනලද පිණ්ඩපාත භෝජනය (සුදුසුයයි) හැඟෙන්නෙහිය.

8 (මෙහි 7 (i) යෙදිය යුතුයි.) අනුරුද්ධය, එතැන් පටන් ඔබට යම්සේ වනාහි ගෘහපතියෙකුට හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට හෝ ඇතුළත පිටත සුධාලෙප කරණ ලද්දාවූ වාතාවරණ ඇත්තාවූ, යහපත් දොරඅගුළු ඇත්තාවූ යොදනලද වා කවුළු (ජනෙල්) ඇත්තාවූ කුළු ගෙයක් වේද, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යථාලාභ සෙනාසන පරිභෝගයෙන් සතුටුවන්නාවූ ඔබට සිත් ඇලවීම පිණිස, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි ආදියෙන් නොතැවීම පිණිස, සැප විහරණය පිණිස, නිර්වාණ ධර්මයට බැසගැනීම පිණිස, රුක්මුල සෙනසුන (සුදුසුයයි) හැඟෙන්නෙහිය.

9 (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.) අනුරුද්ධය, එතැන් පටන් ඔබට යම්සේ වනාහි ගෘහපතියෙකුට හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට හෝ සතරඟුලකින් වඩා දික්වූ කළු ලොම්න් කරණ ලද ඇතිරිලි අතුරණ ලද හෝ, සුදු එළු ලොම්න් කරණ ලද ඇතිරිලි අතුරණ ලද හෝ, සන පුෂ්පයන් දක්වා සුදු එළු ලොම්න් කරණ ලද

ඇතිරිලි අතුරණ ලද හෝ කෙසෙල්මුව සමින් කරණ ලද උතුම් පසතුරුණු අතුරණ ලද හෝ, මතුයෙහි බඳින ලද රතු වියනින් යුක්තවූ, හිස පය දෙපයෙහි තබන ලද රතු කොට්ට ඇත්තාවූ, ආසනයක්වේද, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යථා ලාභ සයනාසන පරිභොගයෙන් සතුටු වන්නාවූ ඔබට සිත් ඇලවීම පිණිස, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි ආදියෙන් නොතැවීම පිණිස, සැප විහරණය පිණිස නිර්වාණ ධර්මයට බැස ගැනීම පිණිස තණ ඇතිරිය (සුදුසුයයි) හැඟෙන්නෙහිය,

10. (මෙහි 7 (i) යෙදිය යුතුයි.) අනුරුද්ධය, එතැන් පටන් ඔබට යම්සේ වනාහි ගෘහපතියෙකුට හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට හෝ, නොයෙක් බෙහෙත් වන්නාවුද, ඒ කවර බෙහෙත්ද යත්? ගිතෙල්ය, වෙඬරුය, තලතෙල්ය, මීපැණිය, පැණිය, යන මොහුයි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යථාලාභ ගිලන්පස පරිභොගයෙන් සතුටුවන්නාවූ ඔබට සිත් ඇලවීම පිණිස, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි ආදියෙන් නොතැවීම පිණිස, සැප විහරණය පිණිස, නිර්වාණ ධර්මයට බැසගැනීම පිණිස, ගොමුත්‍රයෙහි පරිභාවිත අරළු බෙහෙත සුදුසුයයි හැඟෙන්නෙහිය.

11. අනුරුද්ධය, එසේවිනම් ඔබ ලබන වස්විසීමද මේ වෙතියරට ප්‍රාචීන වංශදායෙහිම වසන්නෙහිය,”-“එසේය ස්වාමීනියි” ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිවචන දුන්සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේට මේ අවවාදයෙන් අවවාද කොට (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) එපරිද්දෙන්ම වෙතිය රට ප්‍රාචීන වංශදායෙහි අතුරුදන්වූ සේක් හගුරට සුංසුමාරගිර, හෙසකලාවන මෘගදායෙහි පහළවූ සේක. එහි පණවන ලද අසුනෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ හුන් සේක. (එහි) වැඩ හුන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක,

“මහණෙනි, තොපට අෂ්ට මහා පුරුෂ විතර්කයන් දෙශනා කරන්නෙමි. (මෙහි 2 වර්ගයේ 14 සූත්‍රයේ 1 ඡේදයේ ‘එය ශ්‍රවණය’ කියන තැන පටන් යෙදිය යුතුයි.)

12. මහණෙනි, අප්ථ මහා පුරුෂ විතර්කයෝ කවරහුද? මහණෙනි, (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.) මහණෙනි, මේ ධර්මය තෘෂ්ණාමාන දෘෂ්ටි නම්වූ ප්‍රමාදයන්ගෙන් තොරවූ හෙයින් නිෂ්ප්‍රපඤ්ච නම්වූ නිර්වාණ පදයෙහි ඇලුනහුටය, මේ ධර්මය ප්‍රමාදයෙහි ඇලුනහුට නොවේ යනුයි (ii) මහණෙනි, මේ ධර්මය අල්පෙච්ඡයාහටය, මේ ධර්මය මිහිච්ඡයාහට නොවේ යයි (iii) මෙසේ ප්‍රකාශ කරණලදී. මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදද?

13. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම (තමා) අල්පෙච්ඡයෙක් වූයේම 'මා අල්පෙච්ඡයෙක්යයි' දැනගන්නාහු නම් නොකැමැතිවේ. ලද දෙයින් සතුටුවන සුලුවූයේම 'මා ලද දෙයින් සතුටු වන්නෙකැයි' දැනගන්නාහු නම් නොකැමැති වේ. ප්‍රකර්ෂ විචේකයෙන් යුක්තවූයේම 'මා ප්‍රකර්ෂ විචේකයෙන් යුක්තවූවෙකැයි' දැනගන්නාහු නම් නොකැමැති වේ, පටන් ගන්නා ලද කායික චෛතසික වීර්යීය ඇත්තේම 'මා පටන් ගන්නා ලද කායික චෛතසික වීර්යීය ඇත්තෙකැයි' දැන ගන්නාහු නම් නොකැමැති වේ, සතිපට්ඨාන වශයෙන් ඵලඹ සිටි සිහි ඇත්තේම 'මා සතිපට්ඨාන වශයෙන් ඵලඹසිටි සිහි ඇත්තෙකැයි දැන ගන්නාහු නම් නොකැමැති වේ, එකඟවූ සිත් ඇත්තේම මා එකඟවූ සිත් ඇත්තෙකැයි' දැනගන්නාහු නම් නොකැමැතිවේ, ප්‍රඥාවන්තවූයේම 'මා ප්‍රඥාවන්තයෙකැයි' දැනගන්නාහු නම් නොකැමැති වේ, තෘෂ්ණාමාන දෘෂ්ටි නම්වූ ප්‍රමාදයෙන් තොරව නිර්වාණයෙහි ඇලුනේම 'මා තෘෂ්ණාමාන දෘෂ්ටි නම්වූ ප්‍රමාදයෙන් තොරව නිර්වාණයෙහි ඇලුනෙක්යයි' දැනගන්නාහු නම් නොකැමැති වේ. (මෙහි 12 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යම් ඒ ධර්මයක් ප්‍රකාශ කරණ ලදද, ඒ ප්‍රකාශය මේ නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදී.

14. (i) "මහණෙනි, මේ ධර්මය ලද දෙයින් සතුටු වන්නා හටය, මේ ධර්මය ලද දෙයින් සතුටු නොවන්නාට නොවේයයි, (ii) මෙසේ ප්‍රකාශ කරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විවර, පිණ්ඩපාත සෙනාසන, ගිලානප්‍රත්‍යය යන සිවුපසයෙන් යථා ලාභ, යථාබල,

යථාසාරූපය වශයෙන් සතුවූ වෙයි. (මෙහි 14 (i) යෙදිය යුතුයි.) යමක් ප්‍රකාශ කරණ ලදද, ඒ ප්‍රකාශය මේ නිසා ප්‍රකාශකරණ ලදී.

15 (i) "මහණෙනි, මේ ධර්මය ප්‍රකර්ෂ විවේකයෙන් යුක්තවූවහුටය, මේ ධර්මය පිරිසෙහි හා කල්ලේ ධර්මයන්හි ඇලී ගැලී වාසයකරන්නාහට නොවේයයි (ii) මෙසේ ප්‍රකාශ කරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ප්‍රකර්ෂ විවේකයෙන් යුක්තව වාසය කරන්නාවූ භික්ෂුව වෙත භික්ෂු, භික්ෂුනී, උපාසක, උපාසිකා, රාජ, රාජ මහාමාත්‍ය, තීර්ථක, තීර්ථක ශ්‍රාවකයෝ ඵලඹෙන්නාහු වෙත්. එහි වාසය කරන්නාවූ භික්ෂුතෙම විවේකයට නැමුනාවූ විවේකයට යොමුවූ, විවේකයට නැඹුරුවූ කෙලෙසුන් කෙරෙන් දුරුවූ නෛෂ්ක්‍රමයෙහි ඇලුනාවූ සිතින් ඒකාන්තයෙන් (ඒ පිරිස) පිටවී යාමට යොග්‍යවූ කථාවක්ම කරන්නේවේ. (මෙහි 15 (i) යෙදිය යුතුයි) යමක් ප්‍රකාශ කරණ ලදද, ඒ ප්‍රකාශය මේ නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදී.

16 (i) "මහණෙනි, මේ ධර්මය පටන් ගන්නා ලද වීයඝීය ඇත්තාහටය, මේ ධර්මය කුසීතයාහට නොවේයයි (ii) මෙසේ ප්‍රකාශ කරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම උත්සාහවත්වූයේ දාඨපරාක්‍රම ඇත්තේ නොපසු බස්නා වීයඝීය ඇත්තේ පටන් ගන්නාලද වීයඝීය ඇත්තේ වාසය කරයි. (මෙහි 16 (i) යෙදිය යුතුයි.) යමක් ප්‍රකාශ කරන ලදද ඒ ප්‍රකාශය මේ නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදී.

17. (i) "මහණෙනි, මේ ධර්මය ඵලඹසිටි සිහි ඇත්තාහටය, මේ ධර්මය සිහි මුළාවූවහුට නොවේ යයි, (ii) මෙසේ ප්‍රකාශ කරන ලදී. මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ශ්‍රේෂ්ඨවූ සිහිනුවණින් යුක්තවූයේ පුරාණ කාලයේ කරණ ලද්දාවූද, කියන ලද්දාවූද දෙය සිහි කරන්නේ අනුස්මරණය කරන්නේ ඵලඹ සිටි සිහි ඇත්තේ වෙයි. (මෙහි 17 (i) යෙදිය යුතුයි.) යමක් ප්‍රකාශ කරණ ලදද, ඒ ප්‍රකාශය මේ නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදී.

18. (i) "මහණෙනි, මේ ධර්මය එකඟවූ සිත් ඇත්තාහටය, වික්ෂිප්ත සිත් ඇත්තාහට නොවේයයි (ii) මෙසේ ප්‍රකාශ කරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදද? "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම වස්තු කාම ක්ලේශකාමයන්ගෙන් තොරවූයේම ව්‍යාපාදාදී අකුශල ධර්මයන්ගෙන් තොරවූයේම (මෙහි මහාවර්ගයේ 11 සුත්‍රයේ 17, 18 ඡේද යෙදිය යුතුයි.) සිවුවැනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. (මෙහි 18 (i) යෙදිය යුතුයි.) යමක් ප්‍රකාශ කරණ ලදද, ඒ ප්‍රකාශය මේ නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදී.

19. (i) "මහණෙනි, මේ ධර්මය ප්‍රඥාවන්තයාහටය, මේ ධර්මය අඥානයාහට නොවේයයි (ii) මෙසේ ප්‍රකාශකරණ ලදී, මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශ කරණ ලදද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම උදය ව්‍යය පිළිබඳව සිත් යොමුකරවන්නාවූ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ ආයච්ච නිර්වේධිකවූ (නොසැලෙන) ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වූයේ මනාකොට දුක් කෙළවර කිරීම සඳහා සිත් යොමුකරවන්නාවූ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ ප්‍රඥාවන්තවෙයි. (මෙහි 19 (i) යෙදිය යුතුයි.) නොවේයයි, මෙසේ යම් ඒ ප්‍රකාශයක් කරණ ලදද, ඒ ප්‍රකාශය මේ හේතුවෙන් ප්‍රකාශ කරණලදී

20. (i) "මහණෙනි, මේ ධර්මය තෘෂ්ණා මාන දෘෂ්ටි නම්වූ ප්‍රමාදයෙන් තොරවූ හෙයින් නිෂ්ප්‍රපඤ්ච නම්වූ නිර්වාණ පදයෙහි ඇලුනහුටය. මේ ධර්මය ප්‍රමදයෙහි ඇලුනහුට නොවේයයි මෙසේ ප්‍රකාශ කරණලදී. මෙය කුමක් නිසා ප්‍රකාශකරණ ලදද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහුගේ සිත ප්‍රමාදය නිරුද්ධ කිරීමෙහි අරමුණු කිරීම් වශයෙන් (ඉදිරියට) පනී, පහදී, යහපත්ව පිහිටයි. විශෙෂයෙන් මුක්ත වෙයි. (මෙහි 20 (i) යෙදිය යුතුයි.) මෙසේ යම් ඒ ප්‍රකාශයක් කරණලදද, ඒ ප්‍රකාශය මේ හේතුවෙන් කරණලදී"

21. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ලබන වස්විසීමද ඒ වෙනියරට ප්‍රාචීන වංශදායෙහිම විසුසේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ (මෙහි අංගුත්තර

නිකායේ තිකනිපාතයේ 3 පණ්ණාසකයේ 28 සූත්‍රයේ 5 ඡේදයේ ‘තනිව’ යන වචනයේ සිටද 6 ඡේදයද යෙදිය යුතුයි.)

ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්වහන්සේ වනාහි එක්තරා රහතන් වහන්සේ නමක් වූසේක. ඉක්බිති රහත්ඛවට පැමිණි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ වේලාවෙහි මේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කෙළේය.

22. “ලොකයෙහි නිරුක්ත වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ මාගේ සමයක් කල්පනාව දැන සෘද්ධියෙන් මනෝමය වූ ශරීරයෙන් (මාවෙත) එළඹිසේක, මාගේ සමයක් කල්පනා යම්සේ වූයේද, එයටත් වඩා (උන්වහන්සේ) දෙශනාකළ සේක. නිෂ්ප්‍රපඤ්ච සංඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි ඇලුනාවූ බුදු රජාණන්වහන්සේ, නිෂ්ප්‍රපඤ්චය දෙශනාකළසේක. මම උන්වහන්සේගේ ධර්මය දැන ශාසනයෙහි සිත් ඇලවූයේ වාසයකෙළෙමි. ත්‍රිවිද්‍යාවට පැමිණියෙමි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අනුශාසනාව කෙළෙමි.”

4 දාන වර්ගය.

- 31. දාන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ දානයෝ අටක් වෙත්.
- 2. “කවර අටක්ද යත්? ඉදිරියට පැමිණියෙකු දැක එකෙනෙහි හිඳුවා සත්කාරකොට දානය දෙයි, ලෝවැස්සාගේ ගැරහීමට හෝ අපාය දුකට හයින් දානය දෙයි, ‘පළමු’ මට මෙනම් දෙයක් දුන්නේයයි’ සලකා දානය දෙයි, ‘මතු මට මෙනම් දෙයක් දෙන්නේයයි’ සලකා දානය දෙයි, දානය නම් ‘බුද්ධාදී උතුමන් විසින් පසස්නා ලද්දේයයි’ දානය දෙයි, ‘මම ආහාර පිසමි, මොවුහු නොපිසන්නාහ, නො පිසන්නවුන්ට නොදීම නුසුදුසුයයි’ දානය දෙයි, ‘මේ දානය දෙන්නාවූ මට යහපත්වූ කීර්ති ඝොෂාව පැන නගියයි’ දානය දෙයි. සමථ විදර්ශනාදී සිත මෘදුකිරීම පිණිස අලංකාර කිරීම පිණිස දානය දෙයි. (මෙහි 1 යෙදිය යුතුයි.)

32 සප්පුරිසානුයාතධම්ම සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාවෙන් දෙන දානයද, (අපකීර්තියට) ලජ්ජාවෙන් දෙන දානයද, කුශල

වෙනනාවෙන් දෙන දානයද යන මේ දාන ධර්මයෝ සත්පුරුෂයන් විසින් අනුගමනය කළාහුය. මේ දන්දීම දෙවිලොවට පමුණුවන්නාවූ (කුශල ධර්මයක්යයි) කියත්, ඒ දානය කුශල ක්‍රියාවෙන් දෙවිලොවට යේ.”

33. අවිධිදානවත්ථු සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ දානවස්තුහු අටෙක් වෙත්. කවර අටෙක්ද යත්? ඡන්දයෙන් (ප්‍රේමයෙන්) දන්දෙයි. ද්වේෂයෙන් දන්දෙයි, මොහයෙන් දන්දෙයි, ගර්භාවට බියෙන් දන්දෙයි, පියමුතු පරම්පරාවෙහි දී පුරුදුය, කළ පුරුදුය, පුරාණ කුලසිරිත පිරිහෙලන්නට නුසුදුසුයයි දන්දෙයි, ‘මම මේ දානයදී ශරීරය බිඳියාමෙන් මරණින් මතු යහපත්ගති ඇති ස්වර්ගලොකයෙහි උපදින්නෙමි’ දන් දෙයි, මේ දානය දෙන්නාවූ මාගේ සිත පහදී, සිත පැහැදීමෙන් සොම්නස උපදී යයි දන්දෙයි, සමථවිදර්ශනාදී සිත මෘදුකිරීම පිණිස, අලංකාර කිරීම පිණිස, දන් දෙයි, (මෙහි 1 යෙදිය ඡේදය යුතුයි.)

34. බන්තූපම සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, අංග අටකින් යුක්තවූ කෙතෙහි වපුරණලද බීජය ධාන්‍යඵල වශයෙන් මහත්ඵල නොවේ. මහත්වූ ආශ්වාදය නොවේ, අභිවාද්ධියක්ද නොවේ, කෙසේ අංග අටකින් යුක්තවූයේද යත්?

2. “මහණෙනි, මෙහි කෙතෙහි වලගොඩැලි ඇත්තේ වෙයි. ගල් බොරළු ඇත්තේද වෙයි, ජල බහුලවූයේද වෙයි, නගුලෙන් හාන්නට නොහැකිවූ තද භූමිය ඇත්තේද වෙයි. ජලය පමුණුවා ගැනීම දුෂ්කරවූයේද වෙයි. ජලය බැසයාම දුෂ්කරවූයේද වෙයි, (සෑහෙන ප්‍රමාණ) ලොකු කුඩා වේලි (දිය කානු) නැත්තේද වෙයි. (යොග්‍යවූ) නියරවල් නැත්තේදවේ. මහණෙනි, මෙසේ අශ්ටාංගයෙන් යුක්තවූ කෙතෙහි වපුරණ ලද බීජය ධාන්‍ය ඵල වශයෙන් මහත්ඵල නොවේ. මහත්වූ ආශ්වාදය නොවේ, වී වැඩීමෙන් අභිවාද්ධියක්ද නොවේ.

3. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි අශ්ටාංග සමන්විතවූ මහණ බමුණන් විෂයෙහි දෙන ලද දානය මහත්ඵල නොවේ, මහානිශංස නොවේ, මහත්වූ ප්‍රභාවයක් නොවේ. මහත්වූ පතළවීමක් නොවේ.

4. “කෙසේ අෂ්ටාංග සමන්විතවූ මහණ බමුණන් විෂයෙහිදයත්? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ මිසද්ධිවෝ වෙත්, මිථ්‍යා අදහස් ඇත්තෝ වෙත්, මුසාවාදාදී වතුරවිධ වාග්දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූවෝ වෙත්. ප්‍රාණසාතාදී ත්‍රිවිධ කාය දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූවෝ වෙත්. පව්ටුවූ ජීවිකා වෘත්ති ඇත්තාහු වෙත්, පව්ටුවූ ව්‍යායාම් ඇත්තාහු වෙත්. පව්ටුවූ සිත් ඇත්තාහු වෙත්, පාප අරමුණුවලින් එකගවූ සිත් ඇත්තාහු වෙත්. (මෙහි 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

5. “මහණෙනි, (අන්‍යවූ) අෂ්ටාංගයකින් යුක්තවූ කෙතෙහි වපුරණ ලද බීජය මහත්ඵල වේ, මහත්වූ ආශ්වාදය වේ, වී වැඩීමෙන් අභිවාද්ධිය වේ, කෙසේවූ අෂ්ටාංගයෙන් යුක්තවූ කෙතෙහිදයත්?

6. “මහණෙනි, මෙහි කෙත වළගොඩැලි රහිත වෙයි, ගල් බොරළු රහිත වෙයි, ජල බහුල නොවෙයි, ගැඹුරුව භාන්තට හැකිවූ මෘදුවූ බිම වෙයි. ජලය පමුණුවා ගැනීම සුකරවූයේ වෙයි. ජලය බැසයාම සුකරවූයේ වෙයි. සෑහෙන ප්‍රමාණ ලොකු කුඩා දිය වේලි ඇත්තේ වෙයි. (යොග්‍යවූ) නියරවල් ඇත්තේ වේ. මහණෙනි, මෙසේ අෂ්ටාංගයෙන් යුක්තවූ කෙතෙහි වපුරණලද බීජය ධාන්‍ය ඵලවශයෙන් මහත් ඵල වේ, මහත්වූ ආශ්වාදයවේ, වී වැඩීමෙන් අභිවාද්ධිය වේ.

7. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි (ii) අෂ්ටාංගයෙන් යුක්තවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් විෂයෙහි දෙනලද දානයද මහත් ඵල වේ, මහානිශංස වේ, මහත්වූ ප්‍රභාවයවේ, මහත්වූ පතළ වීම වේ, (iii) කෙසේ අෂ්ටාංග සමන්විතවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් විෂයෙහිද යත්?

8. “මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සමයක් දෘෂ්ටික වෙත්, සමයක් සංකල්පනා ඇත්තාහු වෙත්, මුසාවාදාදියෙන් තොරව සමයක් වචන ඇත්තාහු වෙත්, ප්‍රාණසාතාදියෙන් තොරව යහපත් කර්මාන්ත ඇත්තාහු වෙත්. එක්විසි අනෙසන ධර්මයන් ගෙන් තොරව යහපත් ජීවිකා ඇත්තාහු වෙත්. සතර සමයක් ප්‍රධාන වීයථියයෙන් යුක්තවූවාහු

වෙත්. සතර සතිපට්ඨාන ධර්මයෙන් යුක්තවූ සමාස් සිහියෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්, ප්‍රථමද්ධ්‍යානාදී සමාස් සමාධියෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්.

9. "මහණෙනි, මෙසේ (මෙහි 7 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

10 (1) "යම්සේ වනාහි සාරවත්වූ කෙතෙහි වපුරණලද බීජ සම්පත්තිය වර්ෂාව ඇතිවූ කල්හි ධ්‍යාන ඵල සම්පත්තියට හේතුවේ, පණු, මැසි ආදී උවදුරෙන් තොරවීම ඇතිවූ කල්හි අස්වැන්න වැඩිවීම නම්වූ වෘද්ධි සම්පදාව ඇතිවේ. (ඉක්බිති) තුන්වැනිවූ විපුලබව නමැති සම්පදාව ඇතිවේ, ඉන්පසු සම්පූර්ණ ඵලයවූ චිත්ත සම්පදාව ඇතිවේ.

(2) "එපරිද්දෙන්ම වනාහි සමාද්ධවූ සිල්වතුන් විෂයෙහි දෙනලද හොඳන සම්පත්තිතෙම ත්‍රිවිධ කුශල සම්පත්තියට පමුණුවයි, ඒ කරණලද කුශල ධර්මය සම්පූර්ණ හෙයින්, එහෙයින් මේ ලොකයෙහි ත්‍රිවිධ සම්පත්තිය කැමතිවන්නාවූ පුද්ගලතෙම ක්ෂෙත්‍ර සම්පත්ති ආදියෙන් සමාද්ධ වෙත්වා.

(3) "පරිපූර්ණ ප්‍රඥා ඇත්තාවූ බුද්ධාදී උතුමන් සෙවනය කෙරෙත්වා, එසේ වූ කල්හි ත්‍රිවිධ සම්පත්තිහු සමාද්ධවෙත්, ත්‍රිවිද්‍යා පසළොස්වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ චිත්ත සම්පත්තිය ලැබ සම්පූර්ණ කර්මය කරයි. (එකල) සම්පූර්ණ අර්ථ සම්පත්තියද ලබයි.

(4) 'ලොකය තත්ත්වාකාරයෙන් දැන දෘෂ්ටි විශුද්ධි ඥාන සම්පත්තියට පැමිණෙන්නේය, ශ්‍රෝතාපත්ති මාර්ගයට පැමිණ සම්පූර්ණ සිත් ඇත්තේ අර්හත්වයට පැමිණේ. සියලු කෙලෙස්මල කම්පාකොට හැර නිර්වාණ සම්පත්තියට පැමිණ, සියලු දුකින් මිදේ, සියලු දුකින් මිදුනාවූ ඒ නිර්වාණ සම්පත්තිතොම, සර්වසම්පදා නම්වේ."

35. දානුප්පත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ කරුණු අට දානය ඇතිවීමට හේතුවෙත්.

2. "කවර අටෙක්දයත්? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම ශ්‍රමණයෙකුට හෝ බහා තබනලද (තොරපන ලද) පවු ඇති හෙයින් බ්‍රාහ්මණ නම්වූ ක්ෂීණාශ්‍රවයෙකුට හෝ,

ආහාර, පාන, වස්ත්‍ර, යානා, මල් ගඳ විලවුන්, සයනාසන, ආවාස, පහන් තෙල් ආදීවූ දානය දෙයි. හෙතෙම යමක් දේ නම් එය ප්‍රාර්ථනා කරයි. හෙතෙම පඤ්චකාම ගුණයන්ගෙන් සතුටුවන්නාවූ, ඒ ඔවුන්ගේ අංගයක් වශයෙන් සලකන්නාවූ, එය පාවිච්චි කරන්නාවූ, ක්ෂත්‍රිය මහාසාර කුලවතුන් හෝ, බ්‍රාහ්මණ මහාසාරකුලවතුන් හෝ, ගෘහපති මහාසාර කුලවතුන් හෝ, දකියි (එකල්හි) ඔහුට මෙබඳු අදහසක් වෙයි. ‘අනේ’ මම ඒකාන්තයෙන්ම ශරීරය බිඳී යාමෙන් මරණින් මතු ක්ෂත්‍රිය මහාසාර කුලවතුන්ගේ හෝ, බ්‍රාහ්මණ මහාසාරකුලවතුන්ගේ හෝ ගෘහපති මහාසාර කුලවතුන්ගේ හෝ සම්බන්ධ ඇතිව (ඒ කුලයෙකිනි) උපදින්නෙමි නම්’ (ඉතා යෙහෙකි.) හෙතෙම එය සිත තබයි. ඒ සිත ස්ථිරකරයි, ඒ සිත වඩයි. ඔහු ගේ ඒ මතු මාර්ග එල පිණිස නො වඩන ලද්දාවූ හීනවූ පඤ්චකාම ගුණයෙහි ඇලුනාවූ සිත එහි ඉපැත්ම පිණිස පවතී (හේතුවෙයි) (ii) හෙද වනාහි සිල්වත්භට යයි කියමි, දුශ්ශීලයාහට නොවේ.

3. “මහණෙනි, සිල්වත්භූගේ ප්‍රාර්ථනා තොම ඉටුවෙයි. පිරිසිදු හෙයින්, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් ශ්‍රමණයෙකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ, ආහාර, පාන, වස්ත්‍ර, යානා, මල්ගඳවිලවුන්, සයනාසන, ආවාස, පහන්තෙල් දන් දෙයිද හෙතෙම යමක් දේ නම් එය ප්‍රාර්ථනා කරයි. (ii) ඔහු විසින් වාතුර්මහාරාජික දෙවියෝ (iii) දීර්ඝායුෂ්කයෝය, ශරීරවර්ණ ඇත්තාහුය, සැප බොහෝ කොට ඇත්තාහුයයි අසනලද්දාහුය (එකල්හි) ඔහුට මෙසේවූ සිතක් වෙයි. ‘අනේ’ මම ශරීරය බිඳීයාමෙන් මරණින්මතු (iv) වාතුර්මහාරාජික දෙවියන්ගේ (v) සහභාවයට උපදින්නෙමිනම්’ (යෙහෙකි) යි. හෙතෙම ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත ස්ථිර කරයි, ඒ සිත වඩයි. ඔහුගේ ඒ මතු මාර්ග එල පිණිස නොවඩන ලද්දාවූ හීනවූ පඤ්චකාම ගුණයෙහි ඇලුනාවූ සිත එහි ඉපැත්ම පිණිස හේතු වෙයි. ශරීරය බිඳීයාමෙන් මරණින් මතු (vi) වාතුර්මහාරාජික දෙවියන්ට සහභාවීව උපදී. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු විසින් තවුතිසාදෙව්ලෝ වැසි දෙවියෝ (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) තවුතිසා දෙව්ලෝ

වැසි දෙවියන්ගේ (මෙහි 3 (v) යෙදිය යුතුයි.) තවුනිසාදෙව්ලෝ වැසි දෙවියන්ට සහභාගීව උපදී. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

5. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු විසින් යාම දෙව්ලෝ වැසි දෙවියෝ (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) යාම දෙව්ලෝ වැසි දෙවියන්ගේ (මෙහි 3 (v) යෙදිය යුතුයි.) යාම දෙව්ලෝ වැසි දෙවියන්ට සහභාගීව උපදී. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

6. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු විසින් තුසිත දෙව්ලෝ වැසි දෙවියෝ (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) තුසිත දෙව්ලෝ වැසි දෙවියන්ගේ (මෙහි 3 (v) යෙදිය යුතුයි.) තුසිත දෙව්ලෝ වැසි දෙවියන්ට සහභාගීව උපදී. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

7. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු විසින් නිර්මාණ රති දෙව්ලොවවැසි දෙවියෝ (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) නිර්මාණ රති දෙව්ලොවවැසි දෙවියන්ගේ (මෙහි 3 (v) යෙදිය යුතුයි.) නිර්මාණ රති දෙව්ලොව වැසි දෙවියන්ට සහභාගීව උපදී. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

8. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු විසින් පර නිර්මිත වසවර්ති දෙව්ලෝ වැසි දෙවියෝ (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) පරිනිර්මිත වසවර්ති දෙව්ලෝ වැසි දෙවියන්ගේ (මෙහි 3 (v) යෙදිය යුතුයි.) නිර්මාණ රතී දෙව්ලොවවැසි දෙවියන්ට සහභාගීව (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

9. (මෙහි 3 (i) යෙදිය යුතුයි.) ඔහු විසින් බ්‍රහ්ම කායික දෙවියෝ (මෙහි 3 (iii) යෙදිය යුතුයි.) බ්‍රහ්මකායික දෙවියන්ගේ (මෙහි 3 (v) යෙදිය යුතුයි.) බ්‍රහ්මකායික දෙවියන්ට සහභාගීව උපදී.

10. (මෙහි 2 (ii) යෙදිය යුතුයි.) විතරාගීභටයයි කියමි. රාගය සහිතවූවහුට නොවේ, මහණෙනි, සිල්වතාගේ ප්‍රාර්ථනාව ඉටුවෙයි. පහවූ රාග ඇති හෙයින්, මහණෙනි, මේ අෂ්ටදානුප්පත්තීහු වෙත්.”

36. පුඤ්ඤකිරියවත්ථු සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තූහු තිදෙනෙක් වෙත්, කවර තිදෙනෙක්ද යත්? දානමය

පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුවය ශීලමය පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුවය, භාවනාමය පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුවය යන මොහුයි.

2. "මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැමෙකු විසින් දානමය (ii) පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුව ස්වල්පයක් කරණලද්දේ වෙයි. (iii) ශීලමය පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුව ස්වල්පයක් කරණ ලද්දේ වෙයි. භාවනාමය පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුව නූපදී. හෙතෙම ශරීරය බිඳී යෑමෙන් මරණින් මතු මනුෂ්‍යයන් අතර දුර්භාගයෙක් වෙයි. වස්තුව නැත්තාවූ පස් වැදෑරුම් නීච කුලවල උපදී.

3. "මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැමෙකු විසින් දානමය පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුව (මද්ධ්‍යම) ප්‍රමාණයක් කරණලද්දේ වෙයි. ශීලමය පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුව (මද්ධ්‍යම) ප්‍රමාණයක් කරණ ලද්දේ වෙයි. භාවනාමය පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුව නූපදී. හෙතෙම ශරීරය බිඳීයෑමෙන් මරණින් මතු මනුෂ්‍යයන් අතර සෞභාගයෙක් වෙයි. ධනවත්වූ ක්ෂත්‍රියාදී ත්‍රිවිධ කුලයන්හි උපදී.

4. "මහණෙනි, මෙලොව ඇතැමෙකු විසින් දානමය පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුව අධික ප්‍රමාණයක් කරණ ලද්දේ වෙයි. ශීලමය පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුව අධික ප්‍රමාණයක් කරණ ලද්දේ වෙයි. භාවනාමය පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුව නූපදී. හෙතෙම ශරීරයාගේ බිඳී යාමෙන් මරණින් මතු (ii) වාතුර්මභාරාජික දෙවියන්ට සහ භාගීව උපදී.

5. "මහණෙනි, එහි සිවු වරම් මහරජ දරුවෝ (ii) දානමය පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුව අධික වශයෙන් කොට, ශීලමය පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුව අධික වශයෙන් කොට දිව්‍යමයවූ ආයුෂයෙන්ද, දිව්‍යමයවූ ශරීර වර්ණයෙන්ද, දිව්‍යමයවූ සැපයෙන්ද දිව්‍යමයවූ යසසින්ද, දිව්‍යමයවූ අධිපති භාවයෙන්ද, දිව්‍යමයවූ රූපයෙන්ද, දිව්‍යමයවූ ශබ්දයෙන්ද, දිව්‍යමයවූ සුවඳින්ද දිව්‍යමයවූ රසයෙන්ද දිව්‍යමයවූ ස්පර්ශයෙන්ද යන කරුණු දශයෙන් (iii) සෙසු සිවු මහරජ දෙවිපිරිස අභිභවනය කරත්.

6 (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) තවුතිසා දෙවිලෝ වැස්සන්ට සහභාගීව උපදී, මහණෙනි, එහි සක්දෙවි රජ තෙම (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) තවුතිසා දෙවිලෝ වැස්සන් අභිභවනය කරත්.

7 (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) යාම දෙව්ලෝ වැස්සන්ට සහභාගීව උපදී. මහණෙනි, එහි සුයාම දෙව්පුත් තෙම (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) යාම දෙව්ලෝ වැස්සන් අභිභවනය කරත්. 8. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) තුසිත දෙව්ලෝ වැසි දෙවියන්ට සහභාගීව උපදී. මහණෙනි, එහි සන්තුසිත දෙව්පුත් තෙම (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි) තුසිත දෙව්ලෝ වැසියන් අභිභවනය කරත්. 9. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි.) නිර්මාණ රතී දෙව්ලෝ වැස්සන්ට සහභාගීව උපදී. මහණෙනි, එහි සුනිර්මිත දෙව්පුත් තෙම (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නිර්මාණ රතී දෙව්ලෝවැසියන් අභිභවනය කරත්. (මෙහි 4 (i) යෙදිය යුතුයි,) පරනිර්මිත වසවර්ති දෙවියන්ට සහභාගීව උපදී මහණෙනි, එහි වසවර්ති දෙව් පුත්තෙම (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පරනිර්මිත වසවර්ති දෙව්ලෝ වැසියන් අභිභවනය කරත්. මහණෙනි, මේ වනාහි ත්‍රිවිධ පුණ්‍ය ක්‍රියා වස්තුහුයි.”

37. සත්පුරිසදාන සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, මේ අට සත් පුරුෂ දානයෝ වෙත්, කවර අටෙක්ද යත්? පිරිසිදුව දෙයි, ප්‍රණීතව දෙයි, සුදුසු කාලයෙහි දෙයි, කැපදේ දෙයි, ප්‍රතිග්‍රාහකයන් හෝ දාන වස්තුව පරීක්ෂා කොට දෙයි, නිතර දෙයි. දෙන කල්හි සිත පහදවා දෙයි, දානය දුන් පසු සිත සතුටු කරගනී, මහණෙනි, මේ අට සත්පුරුෂ දානයෝයි.

2 (1) “බ්‍රහ්මචාරීවූ යහපත් පුණ්‍යක්ෂෙත්‍රයෙහි, පිරිසිදුව, ප්‍රණීතව, සුදුසු කාලයෙහි, කැපවූ ආහාරපාන නිතර දන්දෙයි, බොහෝ ආමීස පරිත්‍යාග කොටද, විපිළිසර නොවන්නේය. මෙසේ දෙන ලද දානයන් බුද්ධාදී උතුමෝ වර්ණනා කරණ සේක.

(2) “මෙසේ ප්‍රඥාවන්තවූ ශ්‍රද්ධාවන්තවූ පණ්ඩිත තෙම (ලොහ ද්වේෂාදියෙන්) මිදුන සිතින් පරිත්‍යාග කොට ව්‍යාපාද රහිතවූ සැප ඇති ලොකයෙහි උපදී.”

38. මහා මෙසොපම සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ii) කුලයෙක්හි සත්පුරුෂයෙක් උපදින්නේ නම්, බොහෝ ජනයාට වැඩ පිණිස, හිත පිණිස, සැප පිණිස, වෙයි. මවුපියන්ට වැඩ පිණිස හිත

පිණිස, සැප පිණිස වෙයි අඹුදරුවන්ට වැඩ පිණිස, හිත පිණිස, සැප පිණිස වෙයි. දාස කම්කරු පුරුෂයන්ට වැඩ පිණිස, හිත පිණිස, සැප පිණිස, වෙයි. මිත්‍රාමාත්‍යයන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සැප පිණිස වෙයි. පෙර මළ ගිය නැයන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස, සැප පිණිස වෙයි රජහට වැඩ පිණිස, හිත පිණිස, සැප පිණිස වෙයි. දෙවියන්ට වැඩ පිණිස, හිත පිණිස සැප පිණිස වෙයි. ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස, සැප පිණිස වෙයි.

2. "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි මහා මෙහය තෙම සියළු ශෂ්‍යයන් සමාද්ධකරමින් බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස, හිත පිණිස, සැප පිණිස වේද, එපරිද්දෙන්ම වනාහි (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

3. 1 "ගිහිගෙයි වසන්තාවූ පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම එකාන්තයෙන් බොහෝ දෙනාගේ හිත සැප පිණිස (පිළිපත්තේවේද) පළමුකොට දිවා රැ දෙක්හි නොමැලිව මවිපියන්ට තමහට පළමුකළ උපකාර සිහි කරමින් (ආහාර පාන වස්ත්‍රාභරණාදී) ප්‍රත්‍යයයෙන් පූජා කෙරේද, අනගාරිය සංඛ්‍යාත මේ ශාසනයෙහි පැවිදිවූ බ්‍රහ්මචාරීවූ පියඹිලි හික්ෂුන්ට ධර්මය දැන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ පූජා කෙරේද, රජහට හිතවත් වූයේ දෙවියන්ට හිතවත් වූයේ නැයන්ටද මිතුරන්ටද හිතවත් වූයේ වේද, හෙතෙම සද්ධර්මයෙහි යහපත්ව පිහිටියේ සියල්ලන්ට හිතවත්වූයේ වේද, හෙතෙම මසුරු මළ දුරුකොට ශාන්තවූ (දෙව්) ලොව භජනය කරන්නේය. (දෙව්ලොව උපදී.)"

39. අට්ඨපුඤ්ඤාභිසන්ද සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ පින් වැඩෙන්නාවූ කුසල් වැඩෙන්නාවූ සැප ගෙන දෙන්නාවූ සුවගෙන දෙන්නාවූ සැප විපාක ඇත්තාවූ දෙව්ලොව ඉපදීමට හේතුවූ (ii) අකුශල ධර්ම අට ඉෂ්ටවූ කමණියවූ මනවඩන්නාවූ හිත සැප පිණිස පවතින්නාවූ (ධර්මයෝ) වෙත්.

2. "කවර ධර්ම අටෙක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයථී ශ්‍රාවක තෙම බුදුන් සරණ ගියේ වෙයි. (මෙහි 1 (i)

යෙදිය යුතුයි.) පළමුවන ධර්මය තෙම ඉෂ්ටවූ කමණියවූ මනවඩන්තාවූ හිත සැප පිණිස පවත්නේ වෙයි,

3. "තවද මහණෙනි, ආයඨී ශ්‍රාවක තෙම ධර්මය සරණ ගියේ වෙයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) දෙවැනි ධර්මය වෙයි,

4. "තවද මහණෙනි, ආයඨී ශ්‍රාවකතෙම සංඝයා සරණ ගියේවෙයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) තුන්වෙනි ධර්මය වෙයි,

5. මහණෙනි, මේ පස වෙතනා දානයෝ වෙත්, මහා දානයෝ වෙත්, (ඒ දානයෝ) (ii) අග්‍රයයි දන්තා ලද්දාහු වෙත්, චිරකාලිකයයි දන්තා ලද්දාහුවෙත්, පරම්පරාගතයයි දන්තා ලද්දාහු වෙත්' පෞරාණිකයයි දන්තා ලද්දාහු වෙත්, අසංකිණී වෙත්, අසංකිණී පූර්ව වෙත්, ශ්‍රමණයන් විසින්ද බ්‍රාහ්මණයන් (රහතුන්) විසින්ද, පණ්ඩිතයන් විසින්ද සැක නොකරණු ලබත්, සැක නොකරණු ලබන්නාහු වෙත්. පිළිකුල් නොකරණු ලබන්නාහු වෙත්.

6. "කවර දාන පසෙක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඨීශ්‍රාවකතෙම ප්‍රාණඝාතය හැර ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙන්වූයේ වෙයි. මහණෙනි, ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙන්වූ (iii) ආයඨීශ්‍රාවකතෙම අප්‍රමාණවූ සත්ත්වයන්ට අහස දෙයි, අවෙරය දෙයි, අව්‍යාපාදය දෙයි, අප්‍රමාණවූ සත්ත්වයන්ට අහසදී අවෙරයදී අව්‍යාපාදයදී අප්‍රමාණවූ අහසට අවෙරයට අව්‍යාපාදයට සහභාගීවේ.

7. "මහණෙනි, මේ (දානය) (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.)

8. "තවද මහණෙනි, ආයඨීශ්‍රාවකතෙම අදත්තා දානය (හොරකම) හැර අදත්තා දානයෙන් වෙන්වූයේ වෙයි. මහණෙනි, මේ අදත්තා දානයෙන් වෙන්වූ (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ දෙවැනි දානයයි. මහාදානයයි (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි) පස්වැනි ධර්මයයි.

9. "තවද මහණෙනි, ආයඨී ශ්‍රාවක තෙම කාමයෙහි වරදවා හැසිරීම හැර කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් තොර වූයේ වෙයි. මහණෙනි, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වෙන්වූ (මෙහි 6 (ii)

යෙදිය යුතුයි.) මේ තුන්වෙනි දානයයි, මහා දානයයි, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) ස වැනි ධර්මයයි.

10. "තවද මහණෙනි, ආයඪී ශ්‍රාවක තෙම බොරුකීම හැර බොරු කීමෙන් තොරවූයේ වෙයි. මහණෙනි, බොරු කීමෙන් වෙන්වූ (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ හතරවැනි දානයයි, මහා දානයයි, (මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 1 (i) ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.) සත්වැනි ධර්මයයි

11. "තවද මහණෙනි, ආයඪී ශ්‍රාවක තෙම ප්‍රමාදයට හේතුවූ රහමෙර (මත්පැන්) පානය හැර රහමෙර මත්පැන් පානයෙන් තොරවූයේ වෙයි. මහණෙනි, රහමෙර මත්පැන් පානයෙන් තොරවූ (මෙහි 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පස්වැනි දානයයි මහාදානයයි. මෙහි 5 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) අටවැනි ධර්මයයි.

12. (මේ ඡෙදය 1 ඡෙදය මෙනි.)

40. අප්පායුකසංවත්තනික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ප්‍රාණඝාතයතෙම (ii) භාත්පසින් සෙවුනා ලද්දේ-(පුරුදු කරණ ලද්දේ) වර්ධනය කරණ ලද්දේ, බොහෝකොට වර්ධනය කරණ ලද්දේ, නිරයෙහි ඉපැත්මට හේතු වෙයි. තිරිසන් යෝනියෙහි ඉපැත්මට හේතුවෙයි. ප්‍රේතලෝකයෙහි ඉපැත්මට හේතුවෙයි.

2. "ප්‍රාණඝාතය පිළිබඳවූ යම් කිසි ස්වල්පවූ කර්ම විපාකයවූයේ මිනිස් ලොව උපන්නහුගේ ස්වල්ප ආයුෂය පිණිස පැවැත්ම වෙයි.

3. "මහණෙනි, අදන්තාදානය (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) අදන්තාදානය (හොරකම) පිළිබඳවූ යම්කිසි ස්වල්පවූ කර්මවිපාකයවූයේ මිනිස්ලොව උපන්නහුගේ වස්තු හානිය පිණිස පැවැත්ම වෙයි, (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.)

4. "මහණෙනි, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීම (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි) කාමයෙහි වරදවා හැසිරීම පිළිබඳවූ යම්කිසි ස්වල්පවූ කර්මවිපාකයවූයේ මිනිස් ලොව උපන්නහුගේ සතුරන් වැඩීමට හේතුවෙයි.

5. "මහණෙනි, බොරුකීම (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) බොරුකීම පිළිබඳව යම්කිසි ස්වල්පවූ කර්මවිපාකය වූයේ මිනිස් ලොව උපන්නහු අභූත වෝදනාවලට භාජනවෙයි. අනුන්කළ වරද ඔහු පිට පැවරේ.

6. "මහණෙනි, කේලාමිකීම (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) කේලාමි කීම පිළිබඳව යම්කිසි ස්වල්පවූ කර්මවිපාකය වූයේ මිනිස් ලොව උපන්නහුගේ (නිකරුණේ) මිත්‍ර හෙදයට හේතු වෙයි.

7. "මහණෙනි, පරුෂ වචනය (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) පරුෂ වචනය පිළිබඳව යම්කිසි ස්වල්පවූ කර්ම විපාකය වූයේ මිනිස් ලොව උපන්නහුට කර්ණකටුකවූ අමනාප ශබ්ද ගිය ගිය තන්හි අසන්නට හේතුවෙයි.

8. "මහණෙනි, නිෂ්ඵල වචනය (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) නිෂ්ඵල වචනය පිළිබඳ යම්කිසි ස්වල්පවූ කර්මවිපාකය වූයේ මිනිස් ලොව උපන්නහුගේ වචනය අන්‍යයෝ නොපිළිගනිත්.

9. "මහණෙනි, රහමෙර පානය (මෙහි 1 (ii) යෙදිය යුතුයි.) රහමෙර පානය පිළිබඳ යම්කිසි ස්වල්පවූ කර්මවිපාකය වූයේ මිනිස් ලොව උපන්නහු උමතු වීමට හේතු වෙයි. කෙළතොල්ලෙක් හෝ වෙයි.

5 උපොසථ වර්ගය.

41. පට්ඨම අට්ඨංගුපොසථ සූත්‍රය:- 1 (මේ ඡෙදය මේ නිපාතයේ 1 වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1 ඡෙදය මෙහි)

2 (i) "මහණෙනි, අංග අටකින් යුත් පෙහෙවස සමාදන් වූයේ මහත්ඵලය, මහානිශංසය, මහත් ආලොක ඇත්තේය. මහත් පැතිරීම් ඇත්තේය. (ii) මහණෙනි, මෙහිදී ආයථිශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ සලකා බලයි.

3 "ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන් වහන්සේ සතුන් නැසීම හැර දමා සතුන් මැරීමෙන් වෙන්වී බහා තැබූ දඬු ඇතිව, බහා තැබූ ආයුධ ඇතිව, ලජ්ජා ඇතිව, දයාවට පැමිණ, සියලු

ප්‍රාණභූතයන්ට හිත අනුකම්පා ඇතිව වසත්. 'මමත් අද මේ රැය මේ දවස සතුන් මැරීම හැර දමා සතුන් මැරීමෙන් වෙන්ව බහා තැබූ දඬු ඇතිව, බහා තැබූ ආයුධ ඇතිව ලජ්ජා ඇත්තේ දයාවට පැමිණියේ සියලු ප්‍රාණභූතයන්ට හිත අනුකම්පා ඇත්තේ වසමි.

(ii) මේ අංගයෙහි රහතුන් වහන්සේ අනුකරණය කරමි. මා විසින් පෙහෙවස් සමාදන්ව විසුයේද වන්නේයයි (iii) මේ පළමුවන අංගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

4 "ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන් වහන්සේ අනුන් දෙය ගැනීමෙන් තොරව, දුන්දෙය ගන්නේ දුන්දෙය බලාපොරොත්තු වන්නේ ඉක්බිති මේ පිරිසිදුවූ ආත්මයෙන් වෙසෙත්ද

'මමත් අද මේ රැය මේ දවස නුදුන් දෙය ගැන්ම හැර දමා නුදුන් දෙය ගැන්මෙන් වෙන්වූයේ දුන්දෙය ගන්නේ දුන් දෙය බලාපොරොත්තු වන්නේ ඉක්බිති මේ පිරිසිදුවූ ආත්මයෙන් වසමි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ දෙවන අංගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

5 "ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන්වහන්සේ කාමසේවනය (බ්‍රහ්මයා මෙන් නොහැසිරීම) හැරදමා බඹසර රකින්නේ (කාම සේවනය නොකරන්නේ) දුරුව හැසිරෙන්නේ දෙදෙනකුගේ හැසිරීමවූ ගමුන්ගේ ක්‍රියාවෙහි නොඇලුණේද 'මමත් අද මේ රැය මේ දවල කාම සේවනය හැර කාම සේවනයෙන් තොර බඹසර රකින්නේ දුරුව හැසිරෙන්නේ දෙදෙනකුගේ හැසිරීමවූ ගමුන්ගේ ක්‍රියාවෙහි නොඇලුණේවෙමි (මෙහි 3 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මේ තුන්වන අංගයන්ද යුක්තවූයේ වෙයි.

6 "ජීවිතාන්තය දක්වා රහතුන් වහන්සේ බොරුකීම හැරදමා, බොරු කීමෙන් වෙන්වූයේ ඇත්ත කියන්නේ ඇත්තට බැඳී ඇත්තේ ඇදහිය යුතු වූයේ විශ්වාස කළ හැකි වූයේ ලෝකයාට නොගැලපෙන කියුම් නැත්තේ වෙත්. මමද බොරුකීම හැරදමා බොරුකීමෙන් වෙන්ව සත්‍යය කියන්නේ සත්‍යය බලාපොරොත්තු වන්නේ ඉක්බිති මේ ආත්මයෙන් වසමි. (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) (ii) මා විසින් පෙහෙවස්ද සමාදන්

වූයේ වන්තේයයි (iii) මේ සතරවන අංගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

7 "ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන් වහන්සේ රා මෙර මත් ද්‍රව්‍යයන්හි පමාව සිටීම හැර රා මෙර මත් ද්‍රව්‍යවල ප්‍රමාදව සිටීමෙන් වෙන්වේද, මමත් අද මේ රැය මේ දාවල රා මෙර පානය හැරදමා රා මෙර පානයෙන් වෙන්ව ඉක්බිති මේ ආත්මයෙන් වසමි. (මෙහි 3 (ii) සහ 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ පස්වන අංගයෙන්ද යුක්තවූයේ වෙයි.

8 "ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන් වහන්සේ එකම බතක් වළඳන්නේ විකාල (නොකල) කෑමෙන් රැ වෙන්වූයේ නොඇලුණේ වෙත්. මමද මේ රැය මේ දවාල විකාල හෝජනයෙන් වැලකෙන්නේ විකාල හෝජනයෙන් වෙන්ව ඉක්බිති මේ පිරිසිදු ආත්මයෙන් වසමි (මෙහි 3 (ii) සහ 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ හයවන අංගයෙන්ද යුක්තවූයේ වෙයි.

9 "ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන් වහන්සේ නැටීම් ගී කීම්, බෙර ගැසීම් උසුළු විසුළු බැලීම් මල්දම් සුවඳ විලවුන් දැරීම්, පැළඳීම්, සැරසීම යන කරුණු වලින් වැලකුණේ වෙයි. මමද අද මේ රැය මේ දවස නැටීම් ගී කීම් බෙරගැසීම් උසුළු විසුළු බැලීම් මල්දම් සුවඳ විලවුන් දැරීම, පැළඳීම සැරසීම යන කරුණු වලින් වැළකුණේ නැටීම් ගී කීම් බෙර ගැසීම් උසුළු විසුළු බැලීම් මල්දම් සුවඳ විලවුන් දැරීම, පැළඳීම, සැරසීම යන කරුණු වලින් වෙන්ව ඉක්බිති මේ ආත්මයෙන් වසමි. (මෙහි 3 (ii) සහ 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ සත්වන අංගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

10 "ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන් වහන්සේ උස් අසුන් මහ අසුන් හැර උස් අසුන් මහ අසුන්වලින් වෙන්ව මැස්සක හෝ තණ ඇතිරියක හෝ පැදුරෙහි නිදීම කරන්නේ වේද 'මමද මේ රැය මේ දවාල උස් අසුන් මහ අසුන් හැර උස් අසුන් මහ අසුන් වලින් වෙන්ව වැලකෙන්නේ උස් අසුන් මහ අසුන් හැර උස් අසුන් මහ අසුන් වලින් වෙන්ව ඉක්බිති මේ ආත්මයෙන් වසමි. (මෙහි 3 (ii) සහ 6 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ අටවැනි අංගයෙන්ද යුක්ත වූයේ වෙයි (මෙහි 2 (i) යෙදිය යුතුයි.)

42. දුතිය අට්ඨංගුපොසථ සූත්‍රය:- 1 (මෙහි මේ වර්ගයේ 41 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) (ii) අංග අටකින් යුත් පෙහෙවස් කෙසේ සමාදන් වූයේ මහත්ඵලද මහත් ආනිශංසද මහත් ආලෝක ඇත්තේද, මහත් පැතිරීම් ඇත්තේද?

2 "මහණෙනි, මෙහි ආයඨිශ්‍රාවකතෙමේ මෙසේ සලකයි.

3-10. (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 41 සූත්‍රයේ 3-10 ඡේදමෙන් වෙත්.)

11 "මහණෙනි, මෙසේ අංග අටකින් යුත් පෙහෙවස් සමාදන් වූයේ මහත් ඵලය, මහත් ආනිශංසය, මහත් ආලෝක ඇත්තේය. මහත් පැතිරීම් ඇත්තේය. මහත්ඵලය කොපමණ වේද, මහත් ආනිශංසය කොපමණ වේද, මහත් ආලෝකය කොපමණ වේද, මහත් පැතිරීම් කොපමණ වේද,

12 "මහණෙනි, යම්සේ යමෙක් මේ බොහෝ සත් රුවන් ඇති සොළොස් මහා ජනපදයන්හි ඉසුරු බව අධිපති බවවූ රාජ්‍යය කරන්නේද, කෙබඳු සොළොස් මහා ජනපදයන්ගේද යත්? අංග-මගධ-කාශි-කොශල-චජ්ජ-මල්‍ය-වෙදි-වංග-කුරු-පඤ්චාල-මත්සා-ශුරසෙන-අශ්වක-අවන්ති-ගන්ධාර-කාම්බෝජ යන මොවුන්ගේය."

13 "මෙය අංග අටකින් යුත් පෙහෙවස්හි සොළොස් වන කලාවටත් නොඅභී. එයට හෙතු කවරේද? (ii) මහණෙනි, දිව්‍ය සුඛය හා සලකන කල මනුෂ්‍ය රාජ්‍යය දිළිඳුය.

14 "මහණෙනි, මිනිසුන්ගේ යම් පණස් අවුරුද්දක් වේද ඒ සිව් මහා රජයේ දෙවියන්ට මේ එක් රැ දව්‍යාලකි. ඒ රැයින් තිස් රැයක් මාසයයි, ඒ මාසයෙන් දොළොස් මසක් අවුරුද්දය. ඒ අවුරුද්දෙන් දිව්‍ය වර්ෂ පන්සියයක් සිවු මහ රජයේ දෙවියන්ට ආයුෂ ප්‍රමාණයයි.

15 "මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ අංග අටකින් යුත් යම් පෙහෙවසක් සමාදන්ව වැස කය බිඳී මරණින් මතු (ii) සතර මහා රජයේ දෙවියන් හා සමභාවයට පැමිණෙයි යන මේ කරුණු විද්‍යමාන වේ.

16 (මෙහි 13 (ii) යෙදිය යුතුයි.) මේ සඳහා කියන ලදි. මහණෙනි, මිනිසුන්ගේ යම් වර්ෂ සියයක් තවතිසාවේ දෙවියන්ට මේ එක රැ දාවලක්වේද, ඒ රැයින් රැ තිහක් මාසයෙකි. ඒ මාසයෙන් දොළොස්මසක් අවුරුද්දෙකි. ඒ අවුරුද්දෙන් දිව්‍ය වර්ෂ දහසක් තවතිසාවේ දෙවියන්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණයයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) තවතිසාදෙවියන් හා සමානත්වයට පැමිණෙයි යන මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ.

17. "මහණෙනි, මිනිසුන්ගේ යම් අවුරුදු දෙසියයක් යාම දෙවියන්ට මේ එක් රැ දාවලක් වේද, ඒ රැයින් තිස් රැයක් මාසයෙකි. ඒ මසින් දොළොස් මසක් අවුරුද්දෙකි. ඒ අවුරුද්දෙන් දිව්‍ය වර්ෂ දෙදහසක් යාම දෙවියන්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණයයි (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) යාම දෙවියන් හා සමානත්වයට පැමිණෙයි යන මේ කරුණ විද්‍යමානවේ.

18 "මහණෙනි, මිනිසුන්ගේ යම් අවුරුදු හාරසියයක් වේද, කුෂිත දෙවියන්ට මේ එක් රැ දාවලකි. ඒ රැයින් තිස් රැයක් මාසයෙකි. ඒ මසින් දොළොස් මසක් අවුරුද්දකි. ඒ අවුරුද්දෙන් දිව්‍ය වර්ෂ හාර දහසක් කුෂිත දෙවියන්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණයයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) කුෂිත දෙවියන් හා සමානත්වයට පැමිණෙයි යන මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ.

19 "මහණෙනි, මිනිසුන්ගේ යම් අවුරුදු අටසියයක් වේද, නිර්මාණ රතී දෙවියන්ට මේ එක් රැ දාවලෙකි. ඒ රැයින් තිස් රැයක් මාසයෙකි. ඒ මාසයෙන් දොළොස් මසක් අවුරුද්දෙකි. ඒ අවුරුද්දෙන් දිව්‍ය වර්ෂ අටදහසක් නිර්මාණ රතී දෙවියන්ට ආයුෂ ප්‍රමාණයයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.) නිර්මාණ රතී දෙවියන් හා සමානත්වයට පැමිණෙයි යන මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ.

20 "මහණෙනි, මිනිසුන්ගේ යම් අවුරුදු දහසය දහසක් වේද, පරනිර්මිත වසවරතී දෙවියන්ට මේ එක් රැ දාවලකි. ඒ රැයින් තිස් රැයක් මාසයෙකි. ඒ මසින් දොළොස් මසක් අවුරුද්දෙකි. ඒ අවුරුද්දෙන් වර්ෂ දහසය දහසක් පරනිර්මිත වසවරතී දෙවියන්ට ආයුෂ ප්‍රමාණයයි. (මෙහි 1 (i) යෙදිය යුතුයි.)

පරනිර්මිත වසවර්ති දෙවියන් හා සමානත්වයට පැණෙයි යන මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ.

21 (1) "පණ නොනසව. අනුන් දෙය නොගනුව බොරු නොකියව. මත්පැන් බොන්නෙක් නොවව. දෙදෙනකුගේ හැසිරීමවූ අඹුන්මවර්යාවෙන් වෙන් වෙන්න. රැය නොකල්හි කෑම නොකව.

2 "මල්දම් නොදරව. සුවද නොගනුව. පොළොවේ මෙන් මැස්සෙහිද තණ ඇතිරියේද නිදව. මෙය දුක් කෙළවරට ගිය බුදුන් පැවසූ අංග අටින් යුත් පෙහෙවස යයි කියත්.

3 "ඉරද සඳද දෙදෙනා මනාව පෙනෙමින් එළිය පතුරුවන්ද, අහසේ හැසිරෙන අඳුරු දුරලන දිගුන් බබුළුවන ඔවුහු වනාහි අහසේ දිලිසෙත්.

4 "මේ අතර මුතුය, මැණික්ය, උසස් වෛදුර්යය, රත්රන්ද, එසේම රන්ද, යමක් ජාත රූපය හටකය කියාද එයද සියලු වන්දු ප්‍රභාවද ඒ තාරකා සමූහයද අංග අටින් යුත් පෙහෙවීමට දහසයින් අඩකුක් සමාන නොවේ.

5 "එබැවින් ස්ත්‍රීහුද පුරුෂයෝද සිල්වත් වූවාහු අංග අටින් යුත් පෙහෙවීම සමාදන්ව වසත්වා. සැප විපාක ඇති පින් කර නින්දාවට නොගියාහු ස්වර්ග භූමියට එළඹෙත්."

43 විසාබුපොසඵ සූත්‍රය:- 1 "එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර මිගාරමාතාව විසින් කරවන ලද පූර්වාරාමයෙහිවූ ප්‍රාසාදයෙහි වාසය කරයි. ඉක්බිති වනාහි මිගාර මාතාව නම්වූ විශාඛාව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණියාය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත් පසෙක හුන්නාය. එකත් පසෙක හුන් මිගාර මාතා නම්වූ විශාඛාවට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක.

2 "විශාඛාවෙනි, (ii) අංගඅටකින් යුත් පෙහෙවස සමාදන් වූයේ මහත්ඵල වේ. මහත් ආනිශංස වේ. මහත් ආලෝක ඇත්තේ වේ. මහත් පැතිරීම් ඇත්තේ වේ.

3 "විශාධාවෙනි, මෙහි ආයථී ශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ සලකයි ජීවිතාන්තය තෙක් රහතුන් වහන්සේ (මෙහි මේ වර්ගයේ 1 වන සූත්‍රයේ 3-10 ඡේද යොදා ගත යුතුයි.)

4. (මේ ඡේදය 2 ඡේදය මෙනි.)

5 "කොපමණ මහත් ඵලවේද, කොපමණ මහත් ආනිශංස වේද, කොපමණ මහත් ආලෝක වේද? කොපමණ මහත් පැතිරීම් වේද? 6-15 (මේ ඡේද මේවර්ගයේ 42 සූත්‍රයේ 12-21 ඡේද මෙන් වෙත්.)

44. වාසෙට්ඨුපොසථ සූත්‍රය:- 1. 'එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලා නුවර මහා වනයේ කුටාගාර ශාලාවෙහි වෙසෙන සේක. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි වාසෙට්ඨ උපාසකතුමා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන් වාසෙට්ඨ උපාසකතුමාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. "වාසෙට්ඨය, (මෙහි 43 සූත්‍රයේ 2 (i) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) නින්දා නොකරනලද්දාහු දෙවි ලොවට යත්." මෙසේ වදාළ කල්හි වාසෙට්ඨ උපාසකතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේය.

3. "ස්වාමීනි, මට නෑයෝ සහලේ නෑයෝ ප්‍රියයෝ වෙත්. (ii) අංග අටින් යුත් පෙහෙවස් සමාදන් වන්නේ නම් (iii) මට ප්‍රියවූ නෑ සහලේ නෑයන්ට (iv) දීර්ඝ කාලයක් හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේය. 4. "ස්වාමීනි, සියලුම ක්ෂත්‍රිහු (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) අංග අටින් යුත් පෙහෙවස් සමාදන් වන්නාහු නම් සියලුම ක්ෂත්‍රියයන්ට (මෙහි 3 (iv) යෙදිය යුතුයි.) 5. "ස්වාමීනි, සියලුම බමුණෝ (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සියලුම බමුණන්ට (මෙහි 3 (iv) යෙදිය යුතුයි.) 6. "ස්වාමීනි, සියලුම වෙළෙන්දෝ (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සියලුම වෙළෙඳුන්ට (මෙහි 3 (iv) යෙදිය යුතුයි.) 7. "ස්වාමීනි, සියලුම ගොවිහු, (මෙහි 3 (ii) යෙදිය යුතුයි.) සියලුම ගොවියන්ට (මෙහි 3 (iv) යෙදිය යුතුයි.) 8. "වාසෙට්ඨය, මෙය මෙසේය. වාසෙට්ඨය,

මෙය මෙසේය. වාසෙට්ඨය, (මෙහි 4-7 ඡේද යෙදිය යුතුයි.) “ස්වාමීනි” වෙනුවට “වාසෙට්ඨය” යෙදිය යුතුයි.)

9. “වාසෙට්ඨය, මරුන් සහිත බඹුන් සහිත මහණ බමුණන් සහිත දෙව් මිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව වූ ලොකය අංග අටින් යුත් පෙහෙවස් සමාදන් වන්නේ නම් මරුන් සහිත බඹුන් සහිත මහණ බමුණන් සහිත දෙව් මිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව වූ ලොකයාට දීර්ඝ කාලයක් හිත පිණිස සුව පිණිස වන්නේය. වාසෙට්ඨය, මේ මහා ශාලයෝත් අංග අටින් යුත් පෙහෙවස් සමාදන්වන්නාහු නම් ඉදින් සිතන්නාහු නමුදු, හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේය. මනුෂ්‍යවූවකුට කවර කථාද?”

45. බොජ්ඣුපොසට්ඨ සූත්‍රය:- 1. “එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනාඨ පිණ්ඩික සිටාණන් විසින් කරවන ලද ජෙනවනාරාමයෙහි වසනසේක. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි බොජ්ඣුපොසට්ඨ උපාසිකාව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණියාය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්නාය. එකත්පසෙක හුන් බොජ්ඣුපොසට්ඨ උපාසිකාවට මෙය වදාළසේක.

2. “බොජ්ඣුපොසට්ඨ, අංග අටකින් යුත් පෙහෙවස් සමාදන් වූයේ මහත් ඵල වේ. මහත් ආනිශංස වේ. මහත් ආලොක ඇත්තේ වේ. මහත් පැතිරීම් ඇත්තේ වේ. බොජ්ඣුපොසට්ඨ, මෙහි ආර්ය ශ්‍රාවකතෙමේ මෙසේ සලකයි.

3-10 (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 41 සූත්‍රයේ 3-10 ඡේද මෙන් වෙත්.)

11. “බොජ්ඣුපොසට්ඨ, (මෙහි මේ වර්ගයේ 42 සූත්‍රයේ 1 (i) යෙදිය යුතුයි.)

12-21 (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 41 සූත්‍රයේ 12-21 ඡේදමෙන් වෙත්. ‘මහණෙනි’ වෙනුවට ‘බොජ්ඣුපොසට්ඨ’ කියා යෙදිය යුතුයි.)

46. අනුරුද්ධමනාප කායික සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසඹෑ නුවර සොමිත නම් ආරාමයේ වැඩ වසනසේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන් වහන්සේ දිවාචිතරණයට ගියේ, විවෙක සහිත වූයේ වෙයි.

2. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි බොහෝ (නිර්මාණ රතී) මනාප කායික නම් දෙවතාවෝ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන් වහන්සේ කරා පැමිණුනාහ. පැමිණ, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන් වහන්සේ වැද, එකත්පසෙක සිටියහ. එකත්පසෙක සිටි ඒ දෙවඟනෝ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන් වහන්සේට මෙය කීහ.

3. “ස්වාමීනි, අපි මනාපකායික නම් දෙවතාවෝ වෙමු. තුන් කරුණක (අධිපතිකම) ඵෙශ්චර්යය කරමු. වසඟය පවත්වමු.

ස්වාමීනි, අනුරුද්ධ, අපි යම්බඳු පාටක් කැමැත්තමුද එබඳු චර්ණයක් ස්ථාන වශයෙන් ලබමු. යම් බඳු ස්චරයක් කැමැත්තමුද එබඳු ස්චරයක් ස්ථාන වශයෙන් ලබමු. යම් බඳු සැපයක් කැමැති වමුද එබඳු සැපයක් ස්ථාන වශයෙන් ලබමු. ස්වාමීනි, අනුරුද්ධ, අපි මනාපකායිකා නම් දෙවතාවෝ වෙමු. මේ තුන් කරුණෙහි අධිපතිභාවය කරමු, වසඟය පවත්වමු.”

4. “ඉක්බිති වනාහි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන් වහන්සේට මෙය සිතුවණිය.

(ii) “අනේ ඇත්තෙන් මේ සියලු දෙවතාවෝ නිල් වෙන්වා, නිල්වන් වෙන්වා, නිල් ඇඳුම්, නිල් පළඳනා ඇත්තෝ වෙන්වා.”

(iii) ඉක්බිත්තෙන් වනාහි ඒ දෙවතාවෝ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන්ගේ සිත දැන සියල්ලෝම නිල් වූහ. නිල්වන් වූහ. නිල් ඇඳුම්, නිල් පළඳනා ඇත්තෝ වූහ.

5. (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. “නිල්” වෙනුවට “රන්වන්” යෙදිය යුතුයි.)

6. (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. “නිල්” වෙනුවට “ලේවන්” යෙදිය යුතුයි.)

7. (මෙහි 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. “නිල්” වෙනුවට “සුදු පාට” යෙදිය යුතුයි.)

8. “ඉක්බිත්තෙන් වනාහි ඒ සමහර දෙවතා කෙනෙක් හී කීහ. සමහර කෙනෙක් නැටූහ. සමහර කෙනෙක් අසුරු ගැසූහ. දක්ෂයන් විසින් මනාව වාදනය කළ සුවිනීත, මනාව පිළියෙළ

වූ තුර්යයාගේ ශබ්දය, සුන්දර, රමය, කමනිය, ප්‍රෙමනිය, මදනිය වේද ඒ දෙවතාවන්ගේ ශබ්දයද එසේම විය. ඉක්බිති වනාහි අනුරුද්ධයන් වහන්සේ ඉන්ද්‍රියයන් යට හෙළු සේක. ඉක්බිති වනාහි ඒ දෙවතාවෝ ආර්ය අනුරුද්ධයන් වහන්සේ ආශ්වාද නො කෙරේ යයි එහිම අතුරුදහන් වූහ.

9. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන් වහන්සේ සවස විවේකයෙන් නැඟිටිසේක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණියහ. පැමිණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ.

10. “ස්වාමීනි, මම මෙහි දිවා විහාරයට ගියේ, විවේක සහිත වූයේ වෙමි. ඉක්බිති ස්වාමීනි, බොහෝ මනාප කායික දෙවතාවෝ මා කරා පැමුණුණෝය. පැමිණ මා වැද එකත් පසෙක සිටියහ. එකත්පසෙක සිටි ඒ දෙවතාවෝ මට මෙය කීහ.

11-16 (මේ ඡේද මේ සූත්‍රයේ 3-8 ඡේද මෙන් වෙත්. “ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධයන්” වෙනුවට “මා” යෙදිය යුතුයි.)

ස්වාමීනි, ඉක්බිති ඒ සියලු දෙවතාවෝ මගේ සිත දැන නිල් වූහ. නිල්වන් වූහ. (මෙහි 4 (iii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මේ සූත්‍රයේ මුල් කොටස මෙහි.

ස්වාමීනි, කොපමණ කරුණුවලින් යුත් ස්ත්‍රිය කය බිදී මරණින් පසු මනාපකායික නම් දෙවතාවන් හා සම භාවයට යන්නීද?”

17 “අනුරුද්ධ, (ii) කරුණු අටකින් යුත් ස්ත්‍රිය කය බිදී මරණින් පසු මනාපකායික නම් දෙවතාවන් හා සම භාවයට යන්නීය. (iii) කවර අටකින් ද යන් අනුරුද්ධය (iv) මෙහි ස්ත්‍රිය, වැඩ කැමැති හිතෙහි, අනුකම්පාවත් මච්චියවරු අනුකම්පා උපදවා යම් පුරුෂයකුට දෙත්ද, ඒ ස්වාමියාට පළමුව නැඟිටින්නී, පසුව නිදන්නී, කීකරුව ඇහුම් කන් දෙන්නී, හිත කැමැත්තට අනුව හැසිරෙන්නී, පිය බස් කථා කියන්නී වේද, ස්වාමියාට මවුය, පියාය, මහණය, බමුණු යයි යම් ඒ ගුරු කෙනෙක් වෙත්ද,

ඔවුනට සත්කාර කෙරේද, ගරු කෙරේද, බුහුමන් කෙරේද, පුදාද, පැමිණි කල්හි අසුන්වලින් ජලයෙන් සලකාද, ස්වාමියාගේ ලොම් වැඩිය කපුවැඩියයි යම් ඒ ඇතුළත කර්මාන්ත කොටසක් වේද, එහි දක්ෂ වන්නීද, අලස නැත්තී වේද, එහි වෙහෙස ගන්නී වේද, විමසීමෙන් යුක්ත වූවා කාර්යයට සුදුසු වේද, සංවිධානයට සුදුසු වේද, ස්වාමියාට දාස යයි හෝ දූත යයි හෝ කම්කරු යයි හෝ යම් ඒ අභ්‍යන්තර වූවෙක් ඇතුළත ජනයෙක් වේද, ඔවුන් විසින් කරන ලද්ද කරන ලද්ද වශයෙන් දනීද, නොකරන ලද්ද නොකරන ලද්ද වශයෙන් දනීද, ලෙඩ වූවන්ගේ බැරි පිළිවන් කම් දනීද, ඔවුන්ට කෑ යුත්ත බිදිය යුත්ත කොටස් කොට දේද, ස්වාමියා යම් ධනයක්, ධාන්‍යයක්, රිදියක්, රනක් යන ඒ ද, එය රැක්මෙන් සැඟවීමෙන් සම්පාදනය කරයිද, එහිද සෙර නොවන්නී, සල්ලාල නොවන්නී, සොඩ නොවන්නී, නොනසන්නී වේද, බුදුන් සරණ ගිය උපාසිකාවක් වේද, දහම් සරණ ගිය උපාසිකාවක් වේද, සඟ සරණ ගිය උපාසිකාවක් වේද, සතුන් මැරීමෙන් වෙන්ව, නුදුන් දෙය ගැන්මෙන් වෙන්ව, අනාවාරයෙන් වෙන්ව, බොරු කීමෙන් වෙන්ව, මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතුවන රාමෙර (මත්පැන්) බීමෙන් වෙන්ව, සිල් වකියක් වේද, පහවූ මසුරු මලින් යුත් සිතෙන් මිදූ ත්‍යාග ඇත්තී, පිරිසිදු අත් ඇත්තී, පරිත්‍යාගයෙහි ඇලුණි, ඉල්ලීමට සුදුසු වූවා, දාන සංවිභාගයෙහි ඇලුණි, ගිහි ගෙය වෙසේද,

18. “අනුරුද්ධය, මේ අංග අටින් යුක්ත ස්ත්‍රිය කය බිදී මරණින් පසු මනාපකායිකා නම් දෙවියන් හා සම බවට පැමිණ උපදී.

19. (1) “යමෙක් නිතර සෑමදාම තැවෙන්නේ, උත්සුක වන්නේ ඇය පොෂණය කරයිද, සියලු කැමැති දෙය හැරගෙන එන, පොෂණය කරන ඒ පුරුෂයා ඉක්ම නොසිටින්නීද,

(2) “යහපත් ස්ත්‍රිය ස්වාමියාට හිතුවක්කාර වචනයෙන් කොප නොකරන්නීද, ස්වාමියාට ගුරුවූ සියල්ලන් තුවණැත්තීව පුදන්නීද,

(3) “නැගි සිටින්නී, අලස නැත්තී, සංග්‍රහ කරන ලද පිරිවර ජනයා ඇත්තී. ස්වාමියා සතුටු කරන්නී, හැසිරේද, උපයන ලද්ද රකීද,

(4) “ස්වාමියාගේ කැමැත්තට වසඟවන, යම් ස්ත්‍රියක් මෙසේ පවතීද ඕනොමෝ යම් තැනෙක මනාපකායිකා දෙවතාවෝ (නිර්මාන රතී) වෙත්ද එහි උපදී.”

47. විසාධාමනාපකායික සූත්‍රය:- 1. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2. “විශාධාවෙනි, (46 සූත්‍රයේ 17 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

3. “කවර කරුණු අටකින්දයත්? විශාධාවෙනි, (46 සූත්‍රයේ 17 (iv) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) විශාධාවෙනි මේ කරුණු අටෙන් යුක්තවූ ස්ත්‍රීතොමෝ ශරීරයාගේ, බිඳීමෙන් මරණින් මතු මනාප කායික නම් දෙවියන් හා එක්ව උපදියි.

4. (1) “යම් පුරුෂයෙක්තෙම සියලු කල්හි නිතර තැවීම ඇත්තේ උත්සාහවත්ව ස්ත්‍රියක් පොෂ්‍යය කෙරේද ඕනොමෝ සියලු කැමති දෙය දෙන්නාවූ ස්වාමි වූ ඒ පුරුෂයා ඉක්මවා නො සිතන්නීය.

(2) “යහපත් ස්ත්‍රී තොමෝ ස්වාමිපුරුෂයා කැමැත්තෙන් හැසිරීම හේතුකොට ගෙන කෝපද නො කරන්නීය. ස්වාමියාගේද මවුපියාද පිදියයුතු සියල්ලන්ට නුවණැති ස්ත්‍රීතොමෝ පුදන්නීය.

(3) “නැගිසිටි වියඹී ඇති අලස නුවූ සංග්‍රහකරණ ලද පිරිවර ජනයා ඇති ස්ත්‍රී තොමෝ ස්වාමියාගේ සිත සතුටු කරවන්නී හැසිරෙන්නීය. ස්වාමීහු විසින් උපයන ලද දෙය රක්ෂාකරන්නීය.

(4) “ස්වාමියාගේ කැමැත්ත අනුව ගියාවූ යම් ස්ත්‍රියක් තොමෝ මෙසේ පවතින්නීද, ඕනොමෝ මනාප නම් වූ ඒ දෙවියෝ යම් තැනකද ඒ දිව්‍යලෝකයෙහි උපදින්නීය.”

48. නකුලමාතු මනාපකායික සූත්‍රය:- 1. එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හගුරට සුංසුමාර පර්වතය සමීපයෙහි

මාගයන්ට අභය දුන් භෙසකලා වනයෙහි වැඩවසනසේක. එකල්හි නකුලමාතා ගෘහපතිනිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැන්හි පැමිණියාය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එක්පසෙක හුන්නාහ. එකක්පසෙක හුන්නාවූ නකුල මාතෘ ගෘහපතිනියට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළහ.

2, 3 4 (මේ ඡේද වර්ගයේ 43 සූත්‍රයේ 2, 3, 4 ඡේද මෙන් වෙත්. 'විශාඛාවෙනි' යනුවට 'නකුලමාතාවෙනි' යෙදියයුතුයි.)

49. ඉඛලොක විජය සූත්‍රය:- (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 43 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2. "විශාඛාවෙනි, කරුණු සතරකින් යුත් ස්ත්‍රීතොමෝ මේ ලොව දිනීම පිණිස පිළිපත්නී වෙයි. මේ ලොව සතුටු වන්නී වෙයි.

3. "කවර සතරකින්දයත්, මනාකොට කරණලද කර්මාන්ත ඇත්තී වෙයි. සංග්‍රහ කරණලද සේවක ජනයා ඇත්තී, ස්වාමියාට හිතවත්ව හැසිරෙයි. ස්වාමියා ගෙන එන ලද්ද ආරක්ෂා කරයි. විශාඛාවෙනි,

4 "සත්‍රීතොමෝ කෙසේ නම් මනාකොට කරණලද කර්මාන්ත ඇත්තීවේද? විශාඛාවෙනි, මේ ලොව ස්ත්‍රීතොමෝ යම් ඒ ස්වාමියාගේ ලෝම කර්මාන්ත හෝ කපු කර්මාන්ත හෝ යන කර්මාන්තයන්හි අලස නොවන්නී දක්ෂ ඇත්තියක් වේද, ඒවායේ අභිවෘද්ධිය පිණිස විමසීමෙන් යුක්තවූවා කටයුතු කරන්නට සුදුසුවේද, පිළියෙළ කරන්නට සුදුසුවේද, විශාඛාවෙනි, මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රීතොමෝ මනාව කරණලද කර්මාන්ත ඇත්තී වෙයි.

5. "විශාඛාවෙනි, ස්ත්‍රීතොමෝ කෙසේ නම් සංග්‍රහ කරණලද සේවක ජනයා ඇත්තීවේද, විශාඛාවෙනි, මේලොව ස්ත්‍රීතොමෝ ස්වාමියාගේ අභ්‍යන්තර සේවක ජනයා එනම් දාසයෝ හෝ පණිවුඩකරුවෝ හෝ කම්කරුවෝ හෝ වෙද්ද, ඔවුන්ට කළයුතුදෙය කළයුතුදෙය වශයෙන් දනීද, නොකළ යුතුදෙය නොකළයුතු දෙය වශයෙන් දනීද, ලෙඩ වූවන්ගේද, එලාඵල දනීද, කෑයුතු, බුදියයුතු දේ සුදුසු පරිදි බෙදාද, විශාඛාවෙනි,

මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රීතොමෝ සංග්‍රහ කරණලද සේවක ජනයා ඇත්ති වෙයි.

6. "විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් ස්ත්‍රීතොමෝ ස්වාමියාට කැමති සේ හැසිරෙන්නද, විශාඛාවෙනි, මේ ලොව ස්ත්‍රී තොමෝ දිවි යතත් ස්වාමියාට යමක් අප්‍රිය නම් එය ඉක්මවා නොහැසිරේද, විශාඛාවෙනි මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රීතොමෝ ස්වාමියාට කැමතිසේ හැසිරෙන්නිය.

7 "විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් ස්ත්‍රී තොමෝ ස්වාමියා ගෙන එන දේ මනාව රකිද, විශාඛාවෙනි, මේ ලොව ස්ත්‍රී තොමෝ ස්වාමි පුරුෂයා යම් ධනයක් හෝ ධාන්‍යයක් හෝ රන් රිදී මිළ මුදල් හෝ ආරක්ෂාකොට තබාද ඒවායේද ධුර්න නැත්ති සෙර නැත්ති ගිජු නැත්ති විනාශ නොකරන්නී වේද විශාඛාවෙනි, මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රී තොමෝ ස්වාමියා ගෙන එන දෙය රකින්නියක් වන්නිය. (මෙහි 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

8. (i) "විශාඛාවෙනි, කරුණු සතරකින් යුක්තවූ ස්ත්‍රී තොමෝ පරලොව ජයගැනීම පිණිස පිළිපන්නී වෙයි. (ii) පරලොව සතුටු වන්නී වෙයි. "කවර සතරකින්ද යත්, විශාඛාවෙනි, මේ ලොව ස්ත්‍රී තොමෝ ශ්‍රද්ධාව ඇත්ති වේද, ශීලය ඇත්ති වේද, ත්‍යාගය ඇත්තිවේද, ප්‍රඥාව ඇත්තිවේද, විශාඛාවෙනි, මේ ලොව ස්ත්‍රී තොමෝ ශ්‍රද්ධාව ඇත්ති (මෙහි ඡක්කනිපාතයේ ආනුණේයා වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 2 (ii) ඡේදය යෙදිය යුතුයි) විශාඛාවෙනි, මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රී තොමෝ ශ්‍රද්ධාව ඇත්ති වෙයි.

9 "විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් ස්ත්‍රී තොමෝ ශීලයෙන් යුක්ත වේද, විශාඛාවෙනි, මේ ලොව ස්ත්‍රී තොමෝ (මෙහි පඤ්චක නිපාතයේ 18 වර්ගයේ 21 සූත්‍රයේ 6 ඡේදයේ "ප්‍රාණ සාතයෙන්" කී තැන සිට යොදාගත යුතුයි) විශාඛාවෙනි, මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රී තොමෝ ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

10 "විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් ස්ත්‍රී තොමෝ ත්‍යාග සම්පන්න වේද විශාඛාවෙනි, මේ ලොව ස්ත්‍රී තොමෝ ධනය නොසඟවන ත්‍යාග ඇත්ති දීමට සේදූ අත් ඇත්ති පරිත්‍යාග යෙහි ඇළුණි ඉල්ලීමට සුදුසුව සිටින්නී විමසා දන් දීමෙහි ඇළුණි

පහවු මසුරු මල ඇති සිතින් ගිහිගෙයි වෙසෙන්නීද විශාධාවෙනි, මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රී තොමෝ ත්‍යාගය ඇත්තීවෙයි.

11 "විශාධාවෙනි, කෙසේ නම් ස්ත්‍රී තොමෝ ප්‍රඥා ඇත්තී වේද, විශාධාවෙනි, මේලොව ස්ත්‍රී තොමෝ දියුණුව ඇති කරවන ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ආයච්චු උසස් නුවණැතිව මනාකොට දුක් කෙළවර කිරීමේ නුවණින් යුක්තවේද, විශාධාවෙනි, මෙසේ වනාහි ස්ත්‍රී තොමෝ ප්‍රඥා ඇත්තී වෙයි.

12 (මෙහි 8 (i) යෙදිය යුතුයි.)

13 "මනාකොට කරණ ලද කර්මාන්ත ඇත්තීද සංග්‍රහ කරණ ලද පිරිවර ජනයා ඇත්තීද ස්වාමියාගේ සිත සතුටු කරමින් හැසිරෙන්නීද ස්වාමියා විසින් රැස් කරණ දෙය ආරක්ෂා කරන්නීද ශ්‍රද්ධාවෙන් හා ශීලයෙන් යුක්තවීද, යාවකයන්ගේ වචනදන්නීද, පහවු මසුරු මල ඇත්තීද සැපවූ පරලොවට හිත වූ මාර්ගය නිතර පිරිසිදු කරන්නීද මෙසේ මේ අට කාරණයෝ යම් ස්ත්‍රීයකට විද්‍යමාන වෙත්ද, කුශල ධර්මයෙහි පිහිටියාවූ සත්‍ය වචන කියන්නාවූ ඒ ස්ත්‍රීද ශීල ව්‍රතයෙන් යුක්තයයි කියත්. සොළොස් ආකාරවන අෂ්ට ගුණාංගයෙන් යුක්තවූ එබඳුවූ සිල්වත් ඒ උපාසිකා තොමෝ මනාපනම්වූ දිව්‍ය ලොකයෙහි (නිර්මාණරතී) උපදින්නීය.'

50 පරලොක විජය සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, කරුණු සතරකින් යුක්තවූ ස්ත්‍රී තොමෝ මේ ලොව ජයගැනීම පිණිස පිළිපන්නී වෙයි.

(මෙහි මේ වර්ගයේ 49 සූත්‍රයේ 3-7 ඡේද යෙදිය යුතුයි) "විශාධාවෙනි" වෙනුවට "මහණෙනි" යොදාගත යුතුයි.)

"මහණෙනි, කරුණු සතරකින් යුක්තවූ ස්ත්‍රීතොමෝ පරලොව ජයගැනීම පිණිස පිළිපන්නී වෙයි.

(මෙහි මේ වර්ගයේ 49 සූත්‍රයේ 9-13 ඡේද යෙදිය යුතුයි. "විශාධාවෙනි" වෙනුවට "මහණෙනි" යොදාගත යුතුයි.)

(5 උපොසථ වර්ගය නිමි)